

СТИВЪН КИНГ ТОРБА С КОСТИ

Превод от английски: Весела Прошкова, Весела Еленкова, 1999

chitanka.info

Посвещавам този роман на Наоми. Както винаги...

БЕЛЕЖКА НА АВТОРА

В настоящия роман са засегнати аспекти на попечителството над деца в щата Мейн. Обърнах се за помощ към приятеля ми Уорън Силвър, който е опитен адвокат. Той търпеливо ми обясни правните тънкости и между другото ми разказа за странно старомодно приспособление, наречено „стенографска маска“, което по-късно използвах в повествованието.

Ако съм допуснал грешки, вината е моя, не на правния консултант. Уорън ме попита (доста жално) дали е възможно някой от героите в тази книга да бъде „добър“ адвокат. Сами ще се убедите, че съм се постарал да изпълня молбата му.

Благодаря на сина ми Оуън и на приятеля ми Ридли Пиърсън, задето ми помогнаха да се справя с техническите термини, както и на Пам Дорман, която прояви отзивчивост и задълбочено прочете черновата на романа. Благодаря на Чък Верил за страхотната редакция, която направи — моите уважения, Чък. Благодаря на Сюзан Молдоу, Нан Греъм, Джак Романос и Каролайн Рейди от издателство „Скрибнър“ за вниманието и за подкрепата. Благодаря и на Таби, която неотлъчно беше до мен, когато работата ми не спореше. Обичам те, скъпа.

С.К.

„Помислих си: «Добре, Бартълби, стой си зад паравана, вече не ме интересува; ти си безобиден и лишен от дар слово като някое от тези старовремски кресла; накратко — чувствам се най-усамотен, когато знам, че си наблизо».“

„Бартълби“
ХЪРМАН МЕЛВИЛ

„Снощи сънувах, че отново съм в Мандерлей... Стоях неподвижно със затаен дъх, и все пак бях готова да се закълна, че къщата не е запустяла руина и че в нея както преди кипи живот.“

„Ребека“
ДАФНА ДЪО
МЮРИЕ

Марс е истински рай.

РЕЙ БРЕДБЪРИ

ГЛАВА 1

През един непоносимо горещ августовски ден на 1994 година съпругата ми заяви, че отива в аптеката „Райт Ейд“, за да купи предписаното ѝ лекарство против синузит — доколкото знам напоследък подобни лекарства се продават без рецепта. Бях „изпълнил нормата“ си за деня, ето защо ѝ предложих да отскоча до Дери вместо нея. Тя ми благодари, но обясни, че искала да купи и риба от супермаркета, намиращ се до аптеката — с един куршум два заека. Изпрати ми въздушна целувка и излезе. Следващия път, когато я видях, тя бе на телевизионен екран. По този начин близките разпознават мъртъвците в моргата на Дери — не вървиш по подземен коридор, чиито стени са облицовани със зелени плочки, а на тавана студено блестят неонов лампи, не изваждат голия труп от хладилната камера; просто влизаш в стая, на чиято врата пише „ВХОД ЗАБРАНЕН“, поглеждаш към монитор и казваш „да“ или „не“.

Аптеката „Райт Ейд“ и магазинът „Шопуел“ се намират на около километър и половина от нашата къща и са част от малък търговски комплекс, където има и магазин за видеокасети, книжарница за романи „втора ръка“, наречена „Раздавай и на приятели“ (собственикът прави добър оборот със стари издания на моите романи), както и фотографско ателие, където получавате снимките си до половин час. Търговският център се намира на Горната миля, на пресечката на „Уичъм“ и „Джаксън“.

Жена ми паркирала пред магазина за видеокасети, влязла в „Райт Ейд“ и била обслужена от Джо Уайзър, който по онова време държеше аптеката, а сега се е преместил в Бангор. На излизане купи от дрогерията шоколадче с формата на мишле. Докато седях на кухненската маса и се вирах във вещите, които бях намерил в червената ѝ чанта, машинално разкъсах обвивката на шоколадчето и го изядох — почувствах се като да съм взел първо причастие. Преглътнах последната хапка (все още усещах шоколадовия вкус върху езика си и в гърлото) и избухнах в ридания. Седях до масата, върху която бяха

нахвърляни хартиени носни кърпички, чантичка с гримове, ключове и почти цяла опаковка ментови бонбони, и хлипах като дете, закрил с длани лицето си.

Инхалаторът против синузит беше в пликче с рекламен надпис на „Райт Ейд“. Цената му беше дванайсет долара и осемнайсет цента. В пликчето имаше и още нещо, което струваше два и два долара и петдесет. Дълго се взирах в него, сякаш не можех да повярвам на очите си. Бях изненадан, дори поразен, но нито за миг не си помислих, че Джоана Арлин Нунан е водела двойствен живот. Съмнението дойде по-късно.

* * *

Джо отново се озовала под палещото слънце, сменила обикновените си очила с очила с тъмни стъкла и тъкмо когато излизала изпод козирката пред аптеката (тук давам свобода на въображението си и може би като всеки писател неволно прекосявам границата между действителността и измислицата, но се отклонявам съвсем малко от реалността, повярвайте ми), се разнесло скърцане на гуми по паважа, означаващо, че шофьорът е ударил спирачки, но все пак ще се случи нещастие или опасността ще бъде избегната на косъм.

Този път катастрофата била неизбежна, което вероятно се случва поне веднъж седмично на това хиксобразно кръстовище. От паркинга на търговския център излязла тойота и направила ляв завой към Джаксън Стрийт. Колата била шофирана от госпожа Естер Истърлинг от Баретс Орчардс. До възрастната дама седяла приятелката ѝ Айрини Дорси, която се била отбила в магазина за видеокасети под наем, но не си избрала нищо, тъй като се предлагали само филми с много насилие. Съпрузите и на двете били починали от рак на белите дробове.

Невъзможно е било Естер да не забележи оранжевия камион на общината, който се е движел надолу по хълма, макар че при разпита в полицията и по време на разговора с мен твърдо отричаше. Твърдо съм убеден, че просто е пропуснала да погледне. Майка ми, която също беше останала вдовица заради страстта на баща ми към тютюнопушенето, често казваше: „Най-често срещаните заболявания

при възрастните хора са ревматизмът и разсеяността. Не бива да им връзваме кусур нито за едното, нито за другото.“

Оранжевият камион е бил управляван от трийсет и осемгодишният Уилям Фракър от Олд Кейп. В деня, когато съпругата ми умря, Уилям шофирал, измъкнал ризата от панталона си, и в главата му се въртели мисли за топъл душ и студена бира, а може би щял да изпие бирата преди душа... С трима свои колеги в продължение на осем часа асфалтирали продължението на Харис Авеню по посока на аерогарата — няма нищо по-неприятно от нагорещен асфалт през жарък летен ден. Бил Фракър призна, че може би е карал с превишена скорост — движел се е с шейсет километра в час вместо с разрешените петдесет. Бързал да се прибере в гаража, да остави самосвала и да седне зад волана на собствената си кола, която имала климатик. Освен това спирачките на самосвала не били в добро състояние, макар че наскоро автомобилът бил минал на технически преглед. Щом тойотата изскочила пред него, Били натиснал спирачките (както и клаксона), но било прекалено късно. Чул как изскърцали гумите на самосвала и на леката кола, след като Естер със закъснение осъзнала опасността, за миг зърнал лицето на възрастната жена.

— Бога ми, това беше най-ужасното — сподели той, докато пиехме бира на верандата му. Настъпил беше октомври и въпреки че слънцето още излъчваше приятна топлина, и двамата носехме пуловери. — Имаш ли представа колко е висока кабината на самосвала?

Мълчаливо кимнах.

— Старицата се опитваше да ме види... буквално проточваше шия, а слънцето я заслепяваше. Забелязах, че е много възрастна и си помислих: „Мама му стара, ще я смажа на пихтия, ако не успея да спра!“ Обаче старците общо взето са жилави, от тях можеш да очакваш всякакви изненади... ето, старите свраки са живи и здрави, а жена ти...

Той млъкна, изчерви се до уши и заприлича на хлапак, когото съученичките са съсипали от подигравки, задето е пропуснал да закопчае панталона си. Изражението му беше направо комично, но ако се бях усмихнал, щях да го смутя още повече.

— Извинете, господин Нунан. Ама и аз ги плещя едни...

— Не се притеснявай — прекъснах го. — Скръбта ми позатихва. — Разбира се, това беше лъжа, но го поуспокои и той продължи да

разказва: — Тъй или иначе се сблъскахме. Чу се едно „бум!“, после стържещ звук и лявата страна на колата хлътна. Издрънчаха счупени стъкла. Силният удар ме отхвърли върху волана, спомням си, че една-две седмици след това чувствах болка при всяко поемане на въздух, а ей тук имах страхотна синина. — Описа дъга върху гърдите си, точно под ключиците. — Цапардосах си главата в предното стъкло и то се счупи, ама колкото и да е чудно, на мен само ми излезе цицина, но не потече кръв, нито ме заболя главата. Жена ми казва, че по рождение имам дебела глава. Видях как възрастната шофьорка, госпожа Истърлинг, беше отхвърлена върху конзолата между предните седалки. После най-сетне спряхме по средата на улицата. Слязох да видя какво се е случило с възрастните дами. Честно казано, бях ги отписал.

Обаче стариците не били мъртви, дори не били в безсъзнание, макар че госпожа Истърлинг имала три счупени ребра и изместена бедрена става. Спътничката ѝ била получила сътресение на мозъка, тъй като бе ударила главата си в страничното стъкло. Това било всичко; тя била „приета за лечение“ в Хоум Хоспитал, както пишеха в „Дери Нюз“ при подобни случаи.

Съпругата ми Джоана, по баща Арлин, родена в Малдън, Масачузетс, станала свидетелка на катастрофата, докато стояла пред аптеката с чанта, праметната през рамо, а в ръката си стискала плика с лекарствата. Навярно и тя като Бил Фракър си е помислила, че жените в тойотата са мъртви или тежко ранени. Глухият звук от сблъска отекнал в тишината на горещия следобед като търкаляща се топка за боулинг. Съпровождало го звъntenето на счупено стъкло. Самосвалът и автомобилът били като куп желязо по средата на Джаксън Стрийт: оранжевият камион бил заплашително надвиснал над синята лека кола, досущ разгневен родител над изплашеното си дете, което се е свило от страх.

Джоана се затичала през паркинга, отправяйки се към улицата. Покрай нея преминали други тичащи хора. По-късно една от тях — госпожица Дънбари, която миг преди катастрофата оглеждала витрината на музикалния магазин — спомена, че претичала край Джоана. Всъщност си спомняла за някаква жена с жълт панталон, но не била сигурна, че е видяла точно Джоана. Точно в този момент госпожа Истърлинг закрепяла, че е ранена, че приятелката ѝ също е ранена и че незабавно трябва да им помогнат.

Когато прекосила половината паркинг, жена ми паднала до кошчетата за смет. Като по чудо каишката на чантата не се изплъзнала от рамото ѝ, но тя изпуснала плика от аптеката.

Никой не я забелязал как лежи до кофите за смет; вниманието на присъстващите било приковано върху деформираната до неузнаваемост тойота, пищящите жени и разрастващата се локва от вода и антифриз, изтичащи от пробития радиатор на самосвала. „Това е бензин! — извикал собственикът на фотоателието. — Това е бензин, пазете се, колата ще гръмне!“ Предполагам, че един-двама от притеклите се на помощ на катастрофиралите дори са прескочили Джоана — може би са решили, че е припаднала. Подобно предположение е напълно логично, когато температурата на въздуха е близо четирийсет градуса.

Двадесетина души от търговския център почти моментално изтичали на местопроизшествието откъм Строфорд Парк, където се играел бейзболен мач, дотичали още петдесетина. Сигурен съм, че всичко, което се казва при подобни ситуации, е било изречено и то неведнъж. Хората безцелно се щурали нагоре-надолу. Някой се пресегнал през счупеното странично стъкло и окуражително потупал треперещата ръка на Естер. После насъбралите се заотстъпвали встрани, за да направят път на Джо Уайзър: в такива моменти човекът с бяла престилка автоматично се превръща в „красавицата на бала“. В далечината се дочул воят на приближаващи се сирени, трептящ като въздуха над пещта на крематориум.

По време на суматохата никой не забелязал жена ми, която лежала посред паркинга, дамската чантичка още била праметната през рамото ѝ (вътре било и шоколадовото мишле), а белият плик от аптеката лежал близо до протегнатата ѝ ръка. Пръв я видял Джо Уайзър, който бързал обратно към аптеката за компрес за Айрини Дорси. Познал я, макар да лежала по корем. Познал я по червеникавата коса, бялата блуза и жълтия панталон. Познал я, защото я бил обслужил само преди петнайсет минути.

— Госпожо Нунан! — извикал, забравяйки за компреса за Айрини Дорси, която била зашеметена, но не и сериозно ранена. — Госпожо Нунан, добре ли сте?

Ала вече е знаел (поне така мисля, но може би греша), че госпожа Нунан не е добре.

Обърнал я по гръб с цената на неимоверни усилия: коленичил и я задърпал с две ръце под жарките слънчеви лъчи, които сякаш разтопявали асфалта. Мъртъвците като че винаги натежават — усещането е по-скоро психологическо, отколкото реално.

Върху страната ѝ имаше червеникави белези. Ясно ги видях на монитора, когато ме повикаха да я разпозная, Понечих да попитам съдебния лекар от какво са предизвикани, но внезапно се досетих. Августовска горещина, нажежен асфалт — елементарно, скъпи ми Уотсън, При падането си съпругата ми беше получила изгаряне.

Уайзър се изправил, забелязал, че линейката е пристигнала и се затичал към нея, като си пробивал път през тълпата. Сграбчил шофьора, който тъкмо отварял вратата, и изкрещял:

— Там... там лежи една жена! — И посочил към паркинга.

— Човече, не виждаш ли, че трябва да се погрижим за *тези* жени, както и за мъжа! — сопнал се санитарят и понечил да се отдръпне, но аптекарят не го изпускат от хватката си:

— Остави ги тях. Общо взето са добре. Онази жена не наред...

Онази жена била мъртва и бас държа, че Джо Уайзър е знаел истината, но е искал да бъде сигурен. Признавам, че е действал по единствения възможен начин. А думите му са били толкова убедителни, че са накарали двамата фелдшери да тръгнат към паркинга, въпреки че Естер Истърликг крещяла от болка, а тълпата мрачно роптаела като хор от древногръцка трагедия.

Когато се доближили до жена ми, единият моментално потвърдил подозренията на аптекаря.

— Мамка му! — промърморил другият. — Какво се е случило с нея?

— Сърцето ѝ е издало багажа — отвърнал колегага му. — Сигурно много се е изплашила и...

Ала човекът беше сгрешил. Аутопсията установи, че от пет години съпругата ми е имала мозъчен аневризъм, за който изобщо не е подозирала. Докато е тичала към местопроизшествието, изтънелият кръвоносен съд в кората на главния мозък се е спукал като автомобилна гума, кръвта е заляла контролните ѝ центрове и е причинила смъртта ѝ. Съдебният лекар ми обясни, че може би Джоана не е умряла моментално, но смъртта е настъпила почти веднага... и

жена ми не е страдала. Проблясък, след който мислите и усещанията ѝ са изчезнали още преди да се строполи на асфалта.

— Мога ли да ви бъда полезен с нещо, господин Нунан? — попита съдебният лекар, хвана ме под ръка и ме отведе встрани от жената с каменно лице и затворени очи на видеомонитора. — Имате ли някакви въпроси? Ще се постарая да ви отговоря.

— Интересувам се от нещо конкретно. — Обясних му какво бе купила от аптеката минути преди смъртта си. После зададох фаталния въпрос.

* * *

Смътно си спомням дните преди погребението и самата церемония — единственото, което се е запечатало в паметта ми, е шоколадовото мишле на Джо, което изядох, и колко плаках тогава... мисля, че плачех най-вече защото знаех, че след секунди вкусът му ще изчезне. Няколко дни след погребението отново имах почти истеричен пристъп, за който ще ви разкажа след малко.

Зарадвах се, когато пристигнаха роднините на Джо, а най-приятно ми бе да видя брат ѝ Франк — петдесетгодишен, червендалест и набит мъжага с буйна черна коса. Именно той уреди всичко около церемонията, дори започна да се пазари със собственика на погребалното бюро.

— Не мога да повярвам, че го направи — казах му, докато пиехме по бира в едно сепаре на „Барът на Джак“.

— Искаше да те извози, Мики — заяви той. — Ненавиждам такива типове. — Извади носна кърпа от задния си джоб и разсеяно избърса страната си. Досега не беше дал воля на скръбта си — семейство Арлин сдържаха чувствата си, поне когато бях с тях — но през целия ден от очите му бликаха сълзи; приличаше на човек, който страда от конюнктивит.

Джо бе най-малкото от шестте деца на семейство Арлин и единственото момиче, поради което беше любимката на братята си.

Убеден съм, че ако бях виновен за смъртта ѝ, щяха да ме разкъсат с голи ръце. Сега обаче ме обградиха с обичта си като с щит,

което ме накара да се почувствам малко по-добре. Бог знае как щях да се справя без тях. Не забравяйте, че бях едва на трийсет и шест и изобщо не ми бе хрумвало, че ще погребва с две години по-младата си съпруга. С Джо никога не се бяхме замисляли за смъртта.

— Ако хванат някого да краде радиокасетофона от колата ти, ще го обвинят в кражба и ще го тикнат в затвора — продължи Франк. Беше роден в Масачузетс и понякога в гласа му се долавяше местният диалект. — Ако същият човек се опита да пробута на скърбящ съпруг срещу три хилядарки ковчег, като струва едва четиристотин и петдесет долара, го обявяват за супербизнесмен и го канят да произнесе реч в Ротарианския клуб. Алчен педераст, накарах го да се задави, нали, Мики?

— Да.

— Добре ли си, приятел?

— Да.

— Хей, да не ме лъжеш?

— Откъде да знам! — избухнах, а неколцина посетители от съседното сепаре се обърнаха и любопитно ме изгледаха. После почти шепнешком добавих: — Джо е била бременна.

Лицето му се изопна:

— Какво?

С усилие продължих да шепна:

— Била е бременна във втория месец според... според съдебния лекар. Ти знаеше ли нещо? Беше ли споделила с теб?

— Бога ми, не! — възкликна, но изражението му бе странно и ми подсказа, че той лъже. — Знам, че искахте да имате дете... веднъж Джо спомена, че... и че може би ще й трябва повече време да забременее... обаче лекарят бил казал, че рано или късно най-вероятно... — Млъкна, без да довърши изречението, и се втренчи в ръцете си. — Значи при аутопсията се установява дали... Проверили са дали е била бременна.

— Разбира се, че може да се установи. Колкото до проверката, не знам дали е рутинна. Помолих ги да го сторят.

— Защо?

— Защото в деня на смъртта си Джо не си е купила от аптеката само инхалатор, но и препарат за установяване на бременност.

— Нима не ти е загатнала за състоянието си?

Поклатих глава.

Франк се пресегна през масата и сложи ръка на рамото ми:

— Искала е да бъде напълно сигурна — ето защо не ти е казала. Знаеш го, нали?

„Ще си купя лекарство за синузита и ще се отбия в супермаркета да взема риба“ — бе казала Джо. Изражението ѝ не ме бе накарало да се усъмня — говореше небрежно, като жена, на която предстои ежедневното пазаруване. След като цели осем години напразно чакахме дете, е подозирала бременността си, но с нищо не се бе издала.

— Да — отвърнах и потупах ръката на Франк. — Знам го, големи братко.

* * *

Погребалната церемония беше организирана от семейство Арлин и най-вече от Франк. Тъй като бях писател, на мен се падна задължението да съчиня некролога. Брат ми доведе мама и леля чак от Върджиния и му възложиха да се занимава с книгата за съболезнования. Майка ми, която беше на шейсет и шест и почти напълно превъртяла, макар лекарите да отричаха, че страда от болестта на Алцхаймер, живееше в Мемфис със сестра си, която пък бе с две години по-млада от нея и почти толкова откачена. Те нарязаха тортата и кейковете по време на скромния прием след погребението.

Всичко останало беше уредено от семейство Арлин — от часовете за поклонение пред ковчега до подробностите около церемонията. Франк и Виктор (който бе най-младият от братята) произнесоха кратки речи, отдавайки почитта си към мъртвата, бащата на Джо прочете молитва за душата на дъщеря си. Накрая Питър Бридлъв, момчето, което косеше моравата ни през лятото и събираше сухите листа от двора през есента, разплака присъстващите, като изпя любимия химн на Джо. Така и не узнах как Франк е открил Пит и го е склонил да пее на погребението.

Някак си издържахме всичко — поклонението във вторник, заупокойната служба в сряда сутринта и накрая погребението в гробището „Феърлон“. Бог знае защо в паметта ми се е запечатало

само това, че беше много горещо, че се чувствах самотен, след като Джо не беше до мен да си поговорим, и че съжалявах, задето не съм си купил нови обувки. Ако можеше да ме види, скъпата ми Джо хубавичко щеше да ме подреди заради небрежността ми.

По-късно разговарях с брат ми Сид — настоявах да предприемем нещо с мама и леля Франсин, преди напълно да са изчезнали в зоната на здрача. Бяха прекалено млади, за да се чувстват добре в старчески дом. Попитах Сид за мнението му по въпроса.

Той ми отговори, но да пукна, ако чух дори една дума. Спомням си обаче, че се съгласих със становището му. В късния следобед Сиди, мама и леля се качиха във взетата под наем кола и потеглиха към Бостън, където щяха да нощуват в хотел, а на следващия ден да вземат експреса „Южен полумесец“. Брат ми няма нищо против да бъде придружител на възрастни дами, но отказва да пътува със самолет, дори ако аз плащам билетите. Казва, че ако двигателят се повреди, в небето няма аварийни алеи.

Повечето представители на фамилията Арлин си заминаха на другия ден. Отново беше горещо като в пещ — слънцето се блещеше от нажеженото до бяло небе и сякаш полепваше по всичко като разтопен метал. Заминаващите роднини на Джо стояха пред нашата къща (всъщност сега тя принадлежеше само на мен), а до тротоара ги чакаха три таксита. Наблюдавах как едрите мъже и жени се прегръщаха, като прескачаха пътническите си чанти, и се сбогуваха, говорейки със странния си масачузетски акцент.

Франк остана още един ден. Набрахме цветя от двора зад къщата — истински полски цветя, каквито обичаше Джо, не от онези, дето растат в парници и чийто аромат винаги свързвам със смърт и с траурна музика, изпълнявана на орган — взехме и кутии от кафе, които намерих в килера. Отидохме във „Феърлон“ и поставихме цветята на пресния гроб. Постояхме малко под палещите лъчи на слънцето.

— Тя беше най-хубавото нещо в живота ми — заговори Франк със задавен глас. — В детството всички братя се грижеха за Джо. Никой не смееше и с пръст да я докосне, честна дума. Само ако се опиташе, щяхме добре да го подредим.

— Много ми е разказвала за вас.

— Надявам се да ни е споменавала с добро.

— Така си беше.

— Много ще ми липсва.

— И на мен — промълвих. — Слушай, Франк... Знам, че от братята си Джо най-много обичаше теб. Да не би да ти се е обадила и да е споделила, че май е бременна или пък че ѝ се повдига всяка сутрин? Признай, ако го е сторила. Няма да ти се разсърдя.

— Нищо подобно не ми е казвала, честна дума! Наистина ли ѝ прилошаваше сутрин?

— Не съм я виждал да повръща — отвърнах и това беше най-страшното признание. Не бях забелязал нищо. Бях погълнат от работата си и в подобни случаи винаги... изключвам, сякаш изпадам в транс. Но Джо знаеше къде се намирам, когато изпадна в такова състояние. Могла е да ме открие и да ме върне към действителността. Защо не го е сторила? Защо е скрила от мен прекрасната новина? Не е искала да я сподели с мен, докато не е била напълно сигурна... не, изобщо не е типично за Джо!

— Момче или момиче е било... бебето? — тихо попита Франк.

— Момиче.

С Джо бяхме женени доста отдавна и с нетърпение чакахме тя да забременее, дори бяхме избрали име на детето. Синът ми щеше да се казва Андрю. Дъщеря ни щяхме да наречем Киа. Киа Джейн Нунан.

* * *

Франк се беше развел преди шест години и живееше сам. Сега беше отседнал у дома. Докато вървахме обратно към къщата, промърмори:

— Безпокоя се за теб, Майки. Нямаш много роднини, които да те утешат в този тежък момент, пък и малцината ти сродници живеят далеч от теб.

— Нищо ми няма — отвърнах. Той кимна:

— Всички го казваме, нали?

— Кой са тези „всички“?

— Ами... мъжете. „Нищо ми няма“ — повтаряме, а дори да ни е кофти, правим всичко възможно да не се издадем. — Погледна ме. От очите му се стичаха сълзи, в шепата си стискаше смачкана носна кърпа. — Ако се чувстваш зле, Майки, и ако не ти се ще да се обадиш

на брат ти — между другото, забелязах как го гледаш — позволи ми да бъда твой брат. Позволи ми го в името на Джо.

— Дадено — промърморих. Уважавах го и му бях благодарен за предложението, но знаех, че няма да се възползвам. Не съм свикнал да се обръщам за помощ към когото и да било. Мисля, че не се дължи на домашното ми възпитание — такъв съм си по природа. Веднъж Джоана заяви, че ако започна да се давя в езерото Дарк Скор, край което се намира нашата вила, сигурно ще умра на два метра от плажната ивица, но няма да извикам за помощ. Не става въпрос за обич или привързаност. Способен съм да обичам, усещам болка като всеки друг. Харесва ми да докосвам и да ме докосват. Но ако ме попитат: „Добре ли си?“, не мога да отвърна отрицателно. Не мога да моля за помощ.

След няколко часа Франк потегли към южната граница на щата. Отвори вратата на колата и бях поласкан, като забелязах аудиокасетата със запис на моя книга. Той ме прегърна, сетне ненадейно ме целуна по устните и промърмори:

— Ако ти се прииска да поговориш, обади се. А изпиташ ли желание да бъдеш с някого, ела ми на гости.

Кимнах.

— И умната — добави той. — Пази се!

Думите му ме стреснаха. Бях покрусен от мъка и през последните няколко дни бях живял като в сън, но изявлението на Франк достигна до съзнанието ми.

— От какво да се пазя?

— Не знам. Нямам представа, Майки. — Качи се в колата си, която бе толкова малка, че изглеждаше като къщичката на охлюв, и отпътува. Слънцето вече клонеше към залик. Забелязвали ли сте как изглежда слънцето в края на горещ августовски ден? Обагрено е в оранжево и е някак *сплескано*, сякаш отгоре го натиска невидима ръка и всеки миг то ще се пръсне като комар-кръвопиец, а останките му ще полепнат по хоризонта.

Слънцето, което наблюдавах, беше точно такава. На изток небето вече бе притъмняло, дочувах се приглушени гръмотевици. Ала тази нощ не заваля дъжд, само мракът обгърна земята като плътно одеяло, което ме задушаваше. Въпреки това седнах пред компютъра и писах в продължение на час и половина. Доколкото си спомням, работата ми

спореше. Дори да не е било така, писането ми помага да убивам времето.

* * *

На третия ден след погребението отново се разридах неутешимо. Чувството, че всичко се случва насън, не ме напускаше. Движех се, разговарях, обаждах се по телефона, работех върху книгата, която беше почти завършена, когато Джоана умря, същевременно имах усещането, че събитията се развиват далеч от истинското ми „аз“, че действам машинално и съм като натрапник в този свят.

Обади се Денис Бридлъв, майката на Пит, и попита дали съм съгласен следващата седмица да ме посети с няколко приятелки и основно да почистят огромната къща, където сега живея сам-самичък — досущ като грахово зрънце, останало в грамадна консервена кутия. Щели да вземат само сто долара за почистването и го правели за мое добро. След като умре някой, трябвало добре да се почисти, дори ако човекът не е умрял вкъщи.

Отвърнах, че съм съгласен, но настоявам да платя по сто долара на нея и на приятелките ѝ, при условие да приключат работата си за шест часа. Дори да не са свършили с почистването, къщата все пак ще изглежда много по-приветлива.

— Прекалено сте щедър, господин Нунан — заяви тя.

— Може би, но държа да ви платя по сто долара. Приемате ли условието ми?

Тя отвърна, че е съгласна.

Вечерта преди да дойдат жените, огледах цялата къща — нещо като инспекция преди почистването. Не ми се щеше чистачките (две от тях изобщо не познавах) да намерят нещо, което ще ги накара да се почувстват неудобно, или ще постави мен в неловко положение: копринените бикини на Джоана, пъхнати под възглавниците на канапето („Забелязал ли си, че канапето ни действа възбуждащо, Майкъл?“ — веднъж бе попитала тя), или празни кутийки от бира под бамбуковото кресло на верандата, може би дори тоалетна чиния, непочистена след използване. Честно казано, не търсех нещо определено — още имах усещането, че живея в кошмарен сън. Най-

свързаните ми мисли през онези дни бяха относно завършека на романа, който пишех (убиецът психопат бе подмамил героинята на покрива на многоетажна сграда с намерението да я блъсне и да я изпрати в небитието), и относно теста за бременност, който Джоана беше купила в деня на смъртта си.

„Ще си взема лекарството против синусит“ — бе казала. „Ще купя и риба от супермаркета“ — бе казала. А погледът ѝ не ми беше подсказал, че трябва да се усъмня в думите ѝ.

* * *

Когато вече приключвах с инспекцията, погледнах под леглото и съзрях отворена книга с меки корици откъм страната на Джо. Съпругата ми беше починала неотдавна, но едно от най-мръсните места във всеки дом е царството под леглото. Измъкнах книгата и сивкавият слой прах върху нея ми напомни за лицето и ръцете на Джоана, както я бях видял в ковчега — Джо в Царството на подземнието. Дали прахът прониква в ковчега? Не, разбира се, и все пак...

Прогоних натрапчивата мисъл, която се престори, че си отива, но през целия ден упорито ме преследваше.

С Джоана бяхме завършили Мейнския университет — специалност „английска литература“ — и подобно на мнозина като нас бяхме влюбени в произведенията на Шекспир, забавляваше ни цинизмът на Едуин Арлингтън Робинсън. И все пак писателят, който ни сближи, не беше поет или есеист, а Съмърсет Моъм — старчокът околосветски пътешественик, романист и драматург, чието лице напомня на глава на костенурка (и което на снимките сякаш винаги е обгърнато от облак цигарен дим), а в гърдите му тупти сърце на романтик. Ето защо не се изненадах, като видях, че книгата, забравена под леглото, носи заглавието „Луна и грош“. Бях я чел в ранната си младост и то два пъти, като се идентифицирах с героя на Моъм Чарлс Стрикланд. (Само дето щях да се занимавам с писане на романи, не с живопис като Стрикланд.)

Джо си беше отбелязвала страниците с карта за игра от някое непълно тесте и като разгърнах книгата, си спомних какво бе казала по

време на една от срещите ни, когато още не се познавахме добре. Навярно е било през 1980, след някоя лекция по английска литература на дваисети век. По онова време Джоана Арлин беше второкурсничка, а аз — студент последна година. Бях избрал да изучавам съвременна английска литература само защото имах много свободно време през последния семестър. „След сто години — бе заявила Джоана — съвременните литературни критици ще бъдат упрекувани, задето са се прекланяли пред Лорънс и са пренебрегнали Моъм.“ Колегите ѝ от курса се бяха засмяли с едва прикрито пренебрежение (всички бяха убедени, че „Влюбени жени“ е една от най-великите книги на хилядолетието), но аз не се засмях. Аз се влюбих.

Картата за игра беше пъхната между сто и втора и сто и трета страница — Дърк току-що е открил, че съпругата му го е напуснала заради Стрикланд, чийто прототип е Пол Гоген. Разказвачът се опитва да окуражи Дърк: *„Скъпи приятелю, не скърби. Тя ще се върне.“*

— Лесно ти е да говориш — промърморих на празната стая, която вече не споделях с Джо. Обърнах страницата и зачетох: *„Пренебрежителното спокойствие на Стрикланд накара Дърк да загуби самоконтрол. Обзе го заслепяваща ярост и без да осъзнава какво прави, той се нахвърли върху Стрикланд. Последният не очакваше нападението и залитна, но бе доста силен въпреки наскоро прекараната болест и само след миг за своя голяма изненада Дърк се озова на пода.“*

— *Ах, ти, смешно човече!* — промърмори Стрикланд.

Внезапно ми хрумна, че Джо никога няма да обърне на другата страница и да прочете как Стрикланд нарича жалкия Дърк „смешно човече“. Това бе един от най-ужасяващите моменти в живота ми — разбрах, че не съм допуснал грешка, която може да се поправи, че не сънувам кошмар, от който ще се пробудя. Джоана беше мъртва.

Скръбта изсмукваше силите ми. Ако леглото не беше там, навярно щях да се строполя на пода. Когато плачем, сълзите се стичат от очите ни, но през онази нощ усетих как сълзи се леят от порите ми. Седях на двойното легло откъм страната на Джоана, притисках до гърдите си прашната книга и неутешимо ридаех. Навярно пристъпът беше причинен от мъка и от изненада: въпреки че бях видял трупа на монитора в моргата и го бях разпознал, въпреки че бях присъствал на църковната церемония, когато Пит Бридлътв изпя „Благословена

увереност“ с прекрасния си теноров глас, въпреки че на погребението бях чул думите на свещеника: „Прах в праха и пръст в пръстта“, не бях повярвал, че съпругата ми е мъртва. Книгата бе сторила онова, което големият сив ковчег не беше направил — прашните ѝ страници ме бяха убедили в смъртта на Джоана.

„Ах, ти, смешно човече — промърмори Стрикланд.“

Проснах се на леглото, закрих с длани лицето си и плаках, докато заспах от изтощение, както правят натъжените деца. Присъни ми се нещо ужасно. В съня си се събудих, видях, че „Луна и грош“ още е върху завивката и реших да я пъхна обратно под леглото. Знаете колко несвързани и объркани са сънищата — не се подчиняват на логиката, а виденията са като часовници, нарисувани от Дали, които са се размекнали и са праметнати като килимчета по клоните на дърветата.

Пъхнах картата за игра между сто и втора и сто и трета страница, която никога нямаше да бъде прелистена от мъртвата ми съпруга, претърколих се на моята страна на леглото и надникнах отдолу с намерението да оставя книгата където я бях открил.

Джо лежеше на пода сред топчета прахоляк. От пружината висеше паяжина, която докосваше страната ѝ. Червеникавата ѝ коса беше загубила блясъка си, ала тъмните ѝ очи ме наблюдаваха подозрително, а лицето ѝ беше бяло като платно. Когато заговори, разбрах, че смъртта е отнела разума ѝ.

— Дай ми я — изсъска. — С нея събирам прах. — Изтръгна книгата от ръката ми, преди да успея да ѝ я подам. За секунда пръстите ни се допряха, нейните бяха ледени като заскрежени вейки. Тя отвори книгата на отбелязаното място, при което картата изпадна, и постави производението на Съмърсет Моъм върху лицето си, досуц погребален саван от думи. Сетне скръсти ръце на гърдите си и остана неподвижна, а аз забелязах, че носи синята рокля, с която я бях погребал. Беше излязла от гроба, за да се скрие под леглото в спалнята ни.

Нададох приглушен вик и се събудих с болезнено потръпване, като едва не паднах на пода. Не бях спал дълго — страните ми още бяха мокри от сълзите, а клепачите ми бяха подпухнали и сякаш се бяха обтегнавали от плача. Ала сънят беше толкова „действителен“, че надникнах под леглото — бях убеден, че ще видя Джо да лежи с

разтворената книга върху лицето си, че ще ме докосне с ледените си пръсти.

Разбира се, отдолу нямаше нищо — сънищата нямат нищо общо с действителността. При все това прекарах остатъка от нощта на канапето в моя кабинет. Навярно постъпих правилно, защото повече не сънувах кошмар. Заспах непробудно и всъщност не сънувах нищо.

ГЛАВА 2

По време на съвместния ми живот с Джо, който продължи десет години, никога не изпаднах в творческо безсилие и способността да пиша не ме напусна веднага след смъртта на съпругата ми. Нямах представа какво е да „блокираш“ и не осъзнавах какво се е случило, докато положението не стана критично. Навярно причината бе в твърдата ми увереност, че жертви на творческата немощ стават само снобски автори на сериозна литература, чиито произведения се разглеждат, обсъждат и понякога оплюват от критиците на „Ню Йорк Таймс“.

Началото на писателската ми кариера и женитбата ми почти съвпаднаха по време. Завърших първия си роман „Раздвояване“ малко след като с Джо официално се сгодихме (изхвърлих се и ѝ подарих пръстен с опал, който струваше сто и десет долара — много повече, отколкото можех да си позволя по онова време — ала Джоана се влюби в него), а последния си роман, озаглавен „Далеч от върха“, приключих около месец след смъртта на съпругата ми. Главният герой в книгата беше убиец психопат, който си пада по живота във висшето общество. Издадох я през есента на 1995. Оттогава на книжния пазар редовно се появяват мои нови творби — парадокс, който мога да обясня. Дълбоко в сърцето си знам, че в близко бъдеще Майкъл Нунан няма да напише роман. Вече знам какво е да „блокираш“. Дори знам повече за това състояние, отколкото бих искал да науча.

* * *

Когато с известно колебание предложих на Джо да прочете ръкописа на „Раздвояване“, тя го изгълта за една нощ: настани се на любимото си кресло само по бикини и по тениска с щампована отпред мечка и прочете романа, като изпи безчет чаши чай с лед. Оставих я и отидох в гаража (живеехме под наем в къща в Бангор заедно с младо

семейство, което беше безпарично като нас... по онова време с Джо още не бяхме женени, макар тя да не сваляше пръстена, който ѝ бях подарил), където започнах да ровичкам из инструментите — чувствах се като герой от карикатура в „Ню Йоркър“, изобразяваща млад баща в чакалнята на родилния дом. Доколкото си спомням, унищожих сглобяема клетка за птици, изработването на която според указанията беше лесно дори за дете, и едва не отсякох левия си показалец. На всеки двайсет минути се връщах вкъщи и надниквах в кабинета. Дори да ме забелязваше, Джо не помръдваше. Поведението ѝ ме обнадежди.

Седях на площадката зад къщата, вирах се в звездите и пушех, когато тя излезе, настани се до мен и сложи ръка на врата ми.

— Е? — промърморих.

— Бива си го — отвърна Джо. — Какво ще кажеш да се прибереш и да се позанимаеш с мен?

Преди да отговоря, найлоновите ѝ бикини прошумоляха и се озоваха в скута ми.

* * *

По-късно, докато си хапвахме портокали в леглото (порок, който след време превъзмогнахме), попитах Джо:

— Какво означава „бива си го“? Става ли за издаване?

— Право да ти кажа — отвърна тя — нищичко не знам за бляскавия свят на издателите, но през целия ми живот четенето ми е доставяло удоволствие — ако искаш да знаеш, първата ми любов беше „Любопитното Джордж“...

— Не разбивай сърцето ми — прекъснах я.

Джо се наведе, пъкна в устата ми резенче портокал, а гърдите ѝ предизвикателно докоснаха рамото ми. Сетне продължи да говори, сякаш не беше чула забележката ми:

— ... прочетох книгата ти с голямо удоволствие. Убедена съм, че кариерата ти на репортер в „Дери Нюз“ ще приключи още докато си стажант. Убедена съм, че ще бъда съпруга на писател.

Изказването ѝ ме въодушеви, дори ме побиха тръпки. Джо не познаваше бляскавия свят на издателите, но щом вярваше в таланта ми и аз вярвах в себе си... което се оказа най-правилната тактика.

Намерих си агент с помощта на бившия ми преподавател по литература (който прочете моя роман и го похвали с половин уста, може би защото комерсиалността на произведението му се бе сторила като ерес) и агентът продаде „Раздвояване“ на „Рандъм Хаус“ — първото издателство, на което предложи ръкописа.

Джо се оказа права и относно кариерата ми като репортер. В продължение на четири месеца отразявах събития като конни надбягвания, изложби на цветя и благотворителни вечери, за което получавах сто долара седмично, сетне получих първия чек от „Рандъм Хаус“ — сумата възлизаше на 27 000 долара, след като ми бяха удържали комисионата на агента. Не бях работил в редакцията на вестника достатъчно дълго, че да получа дори минимално повишение на заплатата, въпреки това колегите ми устройха прощално празненство. Спомням си, че тържеството се състоя в „Барът на Джек“. От единия до другия край на малката зала беше опънат лозунг с надпис: „Желаем ти късмет, Майк — продължавай да пишеш!“ Когато се прибрахме у дома, Джоана отбеляза, че ако завистта притежава свойствата на киселина, от мен са щели да останат само три зъба и катарамата на колана ми.

По-късно, след като се любихме в мрака, по стар навик си хапнахме портокал в леглото и пушихме от една цигара, попитах:

— Никой няма да я обърка с „Върни се у дома, Ейнджъл“, нали? — Говорех за моята книга. Джо ме разбра, както разбра, че съм доста потиснат от отрицателната рецензия на моя бивш преподавател по литература.

— Нали няма да се правиш на подценяван гений? — попита тя и се повдигна на лакът. — Ако си решил да го сториш, кажи ми го още сега — първата ми работа утре сутринта ще бъде да подам молба за развод.

Изказването ѝ ме развесели и същевременно се почувствах засегнат.

— Видя ли рекламния материал на „Рандъм Хаус“? — попитах я, макар да знаех, че го е прочела. — Малко остава да ме нарекат В. С. Андриус^[1] с пишка.

— В интерес на истината наистина имаш пишка — подхвърли Джоана и лекичко стисна въпросния орган. — Хич да не ти пука как те

наричат... Знаеш ли, че когато бяхме в трети клас, Пати Банинг ми казваше долна уличница. Но не бях такава.

— Най-важното е как те приемат.

— Дрън-дрън! — Този път стисна члена ми силно, при което едновременно усетих болка и неописуемо удоволствие. През онези отдавна отминали дни мишокът, криещ се в панталона ми, не го беше грижа в какво ще се пъхне, стига да е задълго. — *Щастието* е най-важното на света. Щастлив ли си, когато пишеш, Майк?

— Разбира се — отвърнах, макар че тя много добре знаеше какъв ще бъде отговорът.

— А съвестта гризе ли те, когато твориш?

— Когато пиша, нищо не ме интересува освен това — промърморих и се претърколих върху нея.

— Божичко! — престорено възмутено възкликна тя и тонът ѝ на оскърбена стара мома както винаги ме възбуди. — Помежду ни има пенис!

Докато се любехме, направих две въодушевяващи открития: че Джо наистина бе харесала книгата ми (ама че съм лицемер — бях разбрал, че романът ѝ е допаднал още докато я наблюдавах как седи в креслото с подвити крака и толкова е погълната от четивото, че не обръща внимание на немирната къдрица, която се спуска на челото ѝ) и че няма причина да се срамувам от написаното... поне според съпругата ми. Разбрах и още нещо — най-важното бе нейното възприемане на нещата, съчетано с моите схващания: получаваше се ефект като да гледаш през бинокъл, което се случва само със семейните двойки.

Слава Богу, че тя беше почитателка на Моъм.

* * *

Бях В. С. Андрус с пишка в продължение на десет години... всъщност на четиринайсет, ако се смятат годините след смъртта на Джоана. През първите пет пишех за „Рандъм“, после агентът ми получи много изгодно предложение от „Пътнам“, които станаха мои издатели.

Навярно сте виждали името ми в списъка на най-продаваните книги... стига в неделния вестник, който предпочитате, да е отпечатан списък на поне петнайсет бестселъра, не само на първите десет в класацията. Не можех да се похваля с успеха на Кланси, Лъдълъм или Гришам, но първите издания на романите ми изместиха от предните позиции книгите на доста прочути автори (нещо, което В. С. Андриус никога не е постигнала според думите на моя агент Харолд Облоуски; от него научих, че произведенията на тази дама са били издавани в големи тиражи, но само като евтини книги с мека подвързия), а втората ми книга, озаглавена „Човекът с червената риза“, беше класирана на пето място от вестник „Таймс“. По ирония на съдбата романът не успя да заеме по-престижна позиция заради книгата „Стоманената машина“ от Тад Бомънт, пишец под псевдонима Джордж Старк. По онова време семейство Бомънт имаха вила в Касъл Рок — намираше се на около седемдесет километра от нашата лятна къща на брега на езерото Дарк Скор. Тад вече не е между живите. Самоуби се. Нямам представа дали отчаяната му постъпка е била предизвикана от загуба на творческо вдъхновение.

И така произведенията неизменно ми оставаха извън омагьосания кръг на супербестселърите, но това не ме притесняваше. Когато навърших трийсет и една, с Джо вече притежавахме две къщи: прекрасната сграда във викториански стил, намираща се в Дери, и дървена къщичка в Западен Мейн, която бе достатъчно голяма, че да се нарече вила, и на която местните жители бяха дали названието „Сара Лафс“. Най-важното бе, че за къщите не дължах нито един цент, докато семейни двойки на нашата възраст се смятаха за късметлии, ако получеха заем за покупка на скромен дом. С Джо бяхме здрави, верни един на друг и притежавахме чувство за хумор. Не бях писател от ранга на Томас Улф^[2] (нито дори на Том Улф^[3]), но ми плащаха да правя онова, което ми доставя удоволствие — на света няма нищо по-хубаво; все едно си получил разрешително да крадеш.

Романите ми никога не влизаха в първата десетка на класациите, литературните критици ги пренебрегваха, творенията ми бяха жанрово ориентирани (повечето бяха подчинени на схемата „красива самотна млада жена среща умопомрачителен непознат“), но ми носеха солидни доходи и се приемаха със смесени чувства, като разрешените от правителството публични домове в Невада: обществото беше на

мнение, че трябва да се осигури начин за задоволяване на низките страсти. Аз бях открил начин и изпълнявах задълженията си с най-голямо удоволствие (понякога Джо ми се притичваше на помощ, особено когато имах проблеми със сюжета), в резултат на което по времето, когато избраха Джордж Буш за президент, със съпругата ми вече бяхме милионери.

Не бяхме толкова богати, че да притежаваме реактивен самолет (като Гришам), нито професионален футболен отбор (като Кланси), но според стандартите на градчето Дери бяхме въшливи от пари. Любехме се често, изгледахме хиляди филми, прочетохме хиляди книги (Джо обичаше да складира нейните под леглото). Навярно най-хубавото в живота ни бе, че не подозирахме с колко малко време разполагаме.

* * *

Често си задавах въпроса дали нарушаването на ритуала е довело до неспособността ми да пиша. Денем бе лесно да си кажа, че това са бабини деветини, но през нощта преставах да бъда реалист. Нощем мислите ни се превръщат в кучета, които се изплъзват от нашийника си и хукват накъдето им видят очите. А когато си прекарал по-голямата част от живота си в съчиняване на романи, нашийниците все повече се разхлабват и кучетата все повече се стремят да се освободят от тях. Бърнард Шоу или Оскар Уайлд е казал, че писателят е човек, който е дресирал съзнанието си да не му се подчинява. Дали беше налудничаво да си мисля, че нарушаването на ритуала е причинило моето внезапно и неочаквано (поне неочаквано от мен) „блокиране“? Когато си изкарваш прехраната с пътешествия в страната на измислиците, границата между действителното и въображаемото сякаш се заличава. Понякога художниците отказват да рисуват, без да нахлупят любимата си шапка, а бейзболистите, на които играта е потръгнала, не сменят чорапите си.

Започнах да изпълнявам ритуала, докато пишех втората си книга — единствената, при която нервите ми бяха обтегнати до скъсване. Навярно бях повлиян от суеверията, разпространявани сред студентите второкурсници, които твърдяха, че написването на един успешен

роман може да е чисто и просто късмет и че няма да се повтори. Спомням си как един преподавател по американска литература заяви, че от всички съвременни американски автори само Харпър Ли^[4] е открила сигурен метод да избегне написването на по-слаба книга.

Когато стигнах до края на „Човекът с червената риза“, спрях, преди да напиша последния ред. Още не бяхме купили къщата във викториански стил на Бентън Стрийт в Дери, но вече притежавахме „Сара Лафс“ на брега на Дарк Скор (вилата още не беше напълно обзаведена и студиото на Джо не бе пристроено, но все пак беше уютна) и точно там се намирахме.

Отместих пишещата машина — по онова време още използвах старата електрическа машина „Ай Би Ем“ — и отидох в кухнята. Беше средата на септември, повечето летовници си бяха заминали и крясъците на гмурците, долитащи откъм езерото, бяха неописуемо романтични. Слънцето залязваше, водната повърхност напомняше на нажежена до червено плоча на котлон, от която не се излъчва топлина. Споменът за онази привечер така се е запечатал в паметта ми, та понякога ми се струва, че отново мога да изживея случилото се. Понякога се питам дали ако ми се предостави подобна възможност, ще постъпя по друг начин.

Следобеда бях пъхнал в хладилника бутилка скъпо шампанско и две чаши. Извадих ги, поставих ги върху алуминиевия поднос, с който пренасяхме чашите с чай или с безалкохолни напитки от кухнята до терасата, и ги занесох в дневната.

Джоана се бе настанила на любимото си кресло и четеше книга (този път произведението не беше от Моъм, а от Уилям Бенбро, съвременен автор, който много допаднаше на съпругата ми).

— О! — възкликна тя, като ме видя. Отбеляза докъде е стигнала и затвори книгата. — По какъв случай поднасяш шампанско? — Сякаш не знаеше каква е причината.

— Свърших — заявих. — *Mon livre est tout fini.*

Джо се усмихна и когато ѝ подадох подноса, взе едната чаша:

— В такъв случай имаме повод да празнуваме.

Едва сега осъзнавам, че най-важният елемент от ритуала, най-могъщият, наподобяващ на една-единствена възшебна дума, произнесена от несвързано говорещ човек, е бил именно тази фраза. Почти винаги пиехме шампанско и Джо почти винаги ме

придружаваше в кабинета, за да изпълни докрай обряда, но имаше и няколко изключения.

Веднъж, мисля, че се случи пет години преди смъртта ѝ, когато свърших поредната книга, Джоана беше на почивка в Ирландия заедно с някаква приятелка. Изпих шампанското сам и сам написах последното изречение (вече притежавах компютър „Макинтош“, който извършваше милиони функции, а аз го използвах само като пишеща машина), без да ми мигне окото. Ала телефонирах в странноприемницата, където бяха отседнали съпругата ми и приятелката ѝ Брин; съобщих ѝ, че съм свършил романа и тя изрече обичайните за случая думи, които бяха пренесени по телефонния кабел в Ирландия, пропътуваха разстоянието до микровълнов предавател, понесоха се като молитва до небесен сателит и прозвучаха в ухото ми: „В такъв случай имаме повод да празнуваме“.

Както вече споменах, ритуалът стана обичаен след втората ми книга. С Джо изпихме по чаша шампанско, сетне отидохме в кабинета ми, а на валяка на тъмнозелената пишеща машина имаше само един лист хартия. Навън се спускаше мрак, откъм езерото за последен път се провикна гмурец и както винаги зовът му ми напомни на ръждясал механизъм, който бавно се върти по напора на вятъра.

— Нали каза, че си свършил — промълви Джоана.

— Не съм написал само последното изречение. Книгата е посветена на теб, искам ти да я довършиш.

Съпругата ми не се засмя, не възрази, не прояви излишна сантименталност, само ме изгледа да се убеди, че говоря сериозно. Окуражително ѝ кимнах и тя се настани на моя стол. Преди малко бе плувала в езерото и мократа ѝ коса бе пристегната с бял ластик. Докоснах я и ми се стори, че под пръстите си усещам влажна коприна.

— На нов ред ли да пиша? — попита ме със сериозно изражение, досущ като прилежна секретарка, която се подготвя да води стенографски записки на речта на голям шеф.

— Не — отвърнах, — изречението продължава. — Сетне произнесох фразата, която се въртеше в главата ми от мига, когато налях шампанското: „Той постави верижката на шията ѝ и двамата слязоха по стъпалата до мястото, където бе паркирана колата“.

Тя прилежно го напечата, обърна се и очаквателно ме изгледа.

— Това е всичко — казах. — Ако искаш, напиши „край“.

Джо натисна бутона за връщане, центрира валяка и напечата „край“ под последното изречение от романа. Буквите (любимият ми шрифт „куриер“) покорно изписаха думата.

— Каква е тази верижка, която героят поставя на шията на жената? — попита съпругата ми.

— Ще разбереш, когато прочетеш книгата.

Тя седеше на стола ми, а аз стоях зад нея, което ѝ даваше прекрасна възможност да притисне лице към най-чувствителната област на тялото ми. Като заговори, усетих устните ѝ върху себе си:

— Химаме си начини да ви нахараме да проховорите.

— Не се съмнявам — промърморих.

* * *

В деня, когато завърших „Далеч от върха“, се опитах да изпълня ритуала. Онова, което върших, ми се стори фалшиво — форма, лишена от вълшебното си съдържание, което не ме изненада. Не го направих от суеверие, а от желание да изразя уважението и любовта си. Все едно издигах паметник на Джо. Всъщност това бе истинската погребална церемония, която извършвах месец, след като жена ми бе положена в гроба.

Наближаваше края на септември, но слънцето още напичаше — откакто се помня, не бе имало толкова гореща късна есен. Докато пишех последните редове от книгата, непрестанно си мислех колко ми липсва Джоана, но печалните размисли не забавиха „писането“. И още нещо: макар жегата в Дери да беше толкова непоносима, че работех само по къси гащета, нито веднъж не ми хрумна да отида в лятната къща на брега на езерото, сякаш споменът за „Сара Лафс“ напълно се бе заличил от съзнанието ми. Може би защото когато завърших „Далеч от върха“, най-сетне започнах да осъзнавам жестоката истина: този път съпругата ми не беше в Ирландия.

Кабинетът ми в „Сара“ е малък, но гледа към езерото. Кабинетът в Дери е обширен, по високите до тавана лавици са подредени книги, но няма прозорци. През онази нощ работеха и трите вентилатора, монтирани на тавана, и витлата им сякаш разсичаха неподвижния въздух. Влязох в кабинета с подноса, върху който бях поставил

бутилка изстудено шампанско и две чаши. Носех къс панталон, тениска и гумени чехли. В дъното на помещението, което приличаше на железопътен вагон, точно под наклона на стрехата, където трябваше да се навеждам, за да не си ударя главата като ставам (години наред търпях и упреците на Джо, че съм избрал най-неподходящото място да инсталирам компютъра си), на монитора проблесваха думи.

Казах си, че може би ще предизвикам нов пристъп на скръб, посилен от досегашните, но не се отказах от намерението си. Нашите чувства винаги ни изненадват, нали? Не избухнах в ридания, навярно вече бях превъзмогнал този стадий. Ала изпитах ужасяващо чувство за загуба при вида на празното кресло, на което тя се сгушваше да чете, на празната маса, на която тя винаги поставяше чашата си близо до ръба.

Налях си шампанско, почаках пяната да слегне и вдигнах чашата.

— Свърших, Джо — промълвих сред тишината, която се нарушаваше само от бръмченето на вентилаторите. — В такъв случай имаме повод да празнуваме.

Никой не ми отговори. Предвид всичко, което се случи след време, мисля, че трябва да повторя: „Никой не ми отговори“. Не почувствах, както усещах по-късно, че не съм сам в кабинета, в който наглед нямаше друго същество.

Изпих чашата до дъно, поставих я на подноса, сетне налях шампанско в другата. Взех я и седнах пред компютъра, където щеше да седне Джоана, ако Всевишният не бе решил да отнеме живота ѝ. Не избухнах в ридания, но погледът ми се замъгли от бликналите сълзи. Текстът на монитора гласеше:

„Днес ми върви“ — помисли си тя. Прекоси затревената площ, за да стигне до колата си, и се засмя, като видя белия лист хартия, пъхнат под чистачката. Кам Деланси, който бе неописуемо упорит и не приемаше отказите ѝ, отново и беше оставил покана за празненството, което организираше всеки четвъртък в дома си. Тя взе листчето, понечи да го скъса, но размисли и го пъхна в джоба на джинсите си.

— Продължаваш на същия ред — промълвих, сетне написах изречението, което си повтарях от момента, когато налях шампанското: *„Очакваше я нов живот — защо да не го започне, като приеме поканата на Кам Деланси?“*

Престанах да пиша и се втренчих в монитора. Сълзите ми още напиреха, но не почувствах студени течения около глезените ми, призрачни пръсти не докоснаха тила ми. Натиснах два пъти клавиша за връщане, центрирах курсора, написах „край“ под последния ред от романа и вдигнах чашата, от която щеше да пие Джо, ако беше жива.

— Наздраве, скъпа — промълвих. — Как искам да си до мен. Ужасно ми липсваш. — Докато произнасях последната дума, гласът ми потрепери, но не пресекна. Изпих шампанското, натиснах клавиша за съхранение, прехвърлих файловете на дискета, сетне за всеки случай ги записах още веднъж. Не подозирах, че през следващите четири години ще пиша само бележки и списъци за покупки от супермаркета.

---

[1] Американска писателка, авторка на развлекателни романи — семейни драми с елементи на трилър. — Б.пр. ↑

[2] Томас Улф (1900–1938) — американски писател, автор на няколко романа, между които „За времето и реката“, „Паяжината и скалата“ и на няколко сборника с разкази. — Б. пр. ↑

[3] Том Улф (1949) — американски журналист, автор на „Кладата на суетите“, „Човекът като цяло“, основоположник на „Новия журнализъм“. — Б. пр. ↑

[4] Харпър Ли (1926 —) — американска писателка, авторка на романа „Да убиеш присмехулник“ и на няколко разказа. — Б. пр. ↑

ГЛАВА 3

Издателят ми не знаеше, редакторката ми Дебра Уейнсток беше в неведение, както и агентът ми Харолд Облоуски. Франк Арлин също не знаеше, макар че няколко пъти се изкушавах да му кажа истината. „Позволи ми да бъда твой брат. Позволи ми го в името на Джо“ — бе помолил той в деня, когато потегли обратно към намиращото се в Южен Мейн градче Санфорд, за да се върне към самотния си живот. Сигурен бях, че няма да приема предложението му и не го сторих — никога не се обърнах към него за помощ, което той навярно очакваше, но често му телефонирах. Водехме типично „мъжки“ разговори: „Как я караш? Бива, въпреки че е студено като циците на вещица. И тук е същата работа. Искаш ли да се срещнем в Бостън, ако успея да взема билети за концерт на филхармонията? Съгласен съм, но да го направим след няколко месеца, в момента до гуша съм затънал в работа. Ясно, знам как е, доскоро, Майки. Дочуване, Франк, и гледай «малкия Франк» да не лудува...“ Нали ви казах — типично мъжки разговори.

Сигурен съм, че веднъж-два пъти той ме попита дали пиша нова книга и доколкото си спомням, му отговорих, че...

Мамка му — това е лъжа! Дотолкова съм се вживял в измамата, че вече се самозалъгвам. Франк наистина ме попита и аз отвърнах, че работя върху нова книга и че много ми спори. Неведнъж се изкушавах да му кажа: „Не мога да напиша и две изречения, без да блокирам умствено и физически — сърцето ми затуптява така, сякаш ще изскочи от гърдите ми, не ми достига въздух и започвам да се задъхвам, имам усещането, че очите ми ще изскочат от кухините и ще увиснат върху страните ми. Приличам на човек, страдащ от клаустрофобия, който се намира в потъваща подводница. Ето как ми върви писането, благодаря, че ме попита“. Ала така и не му го казах. Не го помолих за помощ. Не съм от хората, които молят за помощ, мисля, че вече го споменах.

* * *

Може би мнението ми не е безпристрастно, но мисля, че преуспелите писатели (дори и онези, чиито романи не винаги са в списъка на бестселърите) са най-облагодетелстваните творци. Вярно е, че хората купуват повече компактдисккове отколкото книги, предпочитат да ходят на кино и да гледат телевизия, отколкото да четат. Но писателите по-трудно потъват в забвение, може би защото читателите са малко по-интелигентни от почитателите на другите изкуства и имат по-дълга памет. Бог знае къде е сега Дейвид Соул, който беше любимец на зрителите, следящи сериала „Старски и Хъч“, или път онзи шантав бял рапър Ванила Айс, но през 1994 Хърман Вук, Джеймс Мичънър и Норман Мейлър все още се радваха на известност. Артър Хейли пишеше нова книга (отначало всички мислеха, че е само слух, но впоследствие се оказа вярно), Томас Харис можеше да си вземе седем години отпуска след написването на „Мълчанието на агнетата“ и отново да сътвори бестселъри, а произведенията на Селинджър, който бе престанал да пише преди четирийсет години, още се обсъждаха в часовете по литература и в литературните кръжоци. Читателите са изключително предани и верни на любимия си автор, с което се обяснява фактът, че мнозина писатели, които вече са се изчерпали, продължават да имат успех и книгите им да се озовават на челни места в класациите само заради вълшебните думи „автор на“, отпечатани на корицата.

В замяна издателят иска нещо съвсем лесно от автора, чиито романи се продават в тираж, надвишаващ един милион екземпляра: да пише по една книга годишно. Щастливи и доволни са, като всеки дванайсет месеца получават ръкопис от триста и осемдесет страници, желателно е главните герои да са същите като в предишните романи. Читателите обичат продълженията на любимите си книги — имат чувството, че се завръщат в родния дом.

Но ако не сътвориш произведение в определения едногодишен срок, проваляш плановете на издателя и инвестициите, които е вложил в теб, създаваш проблеми на счетоводителя ти и не позволяваш на твоя агент да плаща навреме на психоаналитика си. Пък и почитателите започват да те пренебрегват, когато дълго време твоя книга не се

появява в книжарниците. Това е самата истина и не можеш да сториш нищо. Медалът има и обратна страна: излизат ли непрекъснато твои романи, някои читатели си казват: „Пфу, писна ми от този автор — като чета книгите му, все едно се тъпча с фасул!“

Казвам ви всичко това, за да разберете как успех в продължение на четири години да не напиша нито ред (използвах компютъра си само за игри) и никой да не разбере какво се е случило с мен. Загубил съм способността си да пиша ли? Дрън-дрън! Как можа да ви хрумне, след като всяка есен излиза нов криминален роман от Майкъл Нунан, който е идеално следваканционно четиво, приятели. Между другото не забравяйте, че за предстоящите коледни празници най-хубавият подарък за вашите роднини и приятели е новият роман на Нунан, който можете да купите от „Бордърс“ с трийсет процента отстъпка — страхотна далавера, нали?

Ще ви издам тайната, защото мисля, че не съм единственият популярен американски автор, който я знае — ако се вярва на слуховете, Даниел Стийл в продължение на десетилетия е използвала „номера на Нунан“, говори се, че мнозина автори правят същото.

След публикуването на „Раздвояване“ през 1984, издавах по една книга годишно, но пишех по две, като единият ръкопис оставях „за черни дни“.

Не си спомням да съм го обсъждал с Джо и след като тя никога не ме попита, реших, че знае какво правя: събирам лешници в хралупата си, като трудолюбива катеричка. И през ум не ми минаваше, че някой ден ще изгубя способността да пиша; правех го на майтап.

През февруари 1995, след като не успях да превърна в романи две великолепни идеи за сюжет (идеи продължаваха да ми хрумват, което само задълбочаваше терзанията ми), вече не можех да си затварям очите пред неоспоримия факт: беше ме сполетяло най-лошото, което може да се случи на един писател, с изключение на това да страда от болестта на Алцхаймер или да получи удар. Ала в сейфа ми в банка „Фиделити Юниън“ се съхраняваха четири ръкописа със заглавия „Обещание“, „Заплашително поведение“, „Дарси“ и „Далеч от върха“.

Агентът ми се обади някъде около Деня на Свети Валентин. Стори ми се доста притеснен — обикновено му изпращах поредния си шедьовър през януари, а сега вече беше средата на февруари. Каза ми,

че ще се наложи да работят на бързи обороти, за да може новият роман да излезе навреме за Коледните празници, когато се купуват най-много книги. После попита как съм, дали всичко е наред.

На върха на езика ми бе да заявя, че изобщо не съм наред, но господин Харолд Облоуски, чиято кантора се намира на Парк Авеню 225, не беше от хората, на които можеш да кажеш такова нещо. Беше добър агент, едновременно харесван и мразен в издателските среди (понякога едни и същи хора хем се прекланяха пред него, хем го ругаеха), но едва ли щеше да приеме лошите новини от подземните цехове, където се произвеждаше стоката, предлагана от него за продажба. Щеше да се побърка от притеснение, да вземе първия самолет за Дери и да ми надува главата с поучителните си лекции, отказвайки да си замине, преди да ме е изтръгнал от абсурдното ми състояние. Харесвах Харолд, но исках да си остане в разкошния си кабинет на трийсет и осмия етаж, откъдето се разкриваше приказен изглед към Ийст Сайд.

Казах му: „Какво съвпадение, Харолд, обаждаш се тъкмо когато завърших новия си роман. Мисля, че ще ти хареса. Ще ти го изпратя с «Федерал Експрес», та да го получиш още утре.“ Той пък ме уведоми, че няма никакво съвпадение, че по отношение на писателите — негови клиенти — е надарен с телепатични способности. Поздрави ме, задето съм приключил, и затвори телефона. След два часа получих традиционния букет, който ми изпращаше при завършването на всеки мой роман — цветята имаха вид на копринени, досущ като широките му вратовръзки, творение на Джими Холиуд.

Поставих вазата с букета в трапезарията, където почти не влизах след смъртта на Джо, и отидох във „Фиделити Юниън“. Отключих сейфа, грабнах ръкописа на „Далеч от върха“ и се отправих към най-близкия клон на „Федерал Експрес“. Взех именно този роман, защото беше последният, който бях сътворил, и се намираше най-отгоре в кашона с ръкописите. Публикувах го през ноември, тъкмо навреме за „голямото пазаруване“ по случай Коледните празници. На титулната страница имаше посвещение в памет на скъпата ми покойна съпруга Джоана. Книгата се изкачи до единайсето място в класациите и всички бяха доволни, дори аз. Казвах си, че със сигурност ще се оправя. Нали няма писател, който завинаги да е загубил творческите си способности (може би с изключение на Харпър Ли)? Трябва само да се освободя от напрежението, както е казала кабаретната танцьорка на архиепископа.

Слава Богу, че като трудолюбива катеричка бях скрил лешници в хралупата си.

Бях преизпълнен с оптимизъм и следващата година, когато изпратих на Харолд „Заплашително поведение“. Тази книга бях написал през есента на 1991 и Джо много я хареса. Оптимизмът ми се беше поизпарил през март 1997, когато шофирах към „Федерал Експрес“ по време на снежна буря, за да изпратя ръкописа на „Ухажорът на Дарси“, макар че когато познати ме питаха как върви работата ми (повечето задаваха един и същ въпрос: „В момента пишеш ли някоя интересна книга?“), продължавах да отговарям, че работата адски ми спори, че напоследък съм написал много интересни книги, че думите излизат с лекота, като лайно от кравешки задник.

След като Харолд прочете „Дарси“ и я обяви за най-доброто, което съм написал досега, колебливо подхвърлих, че искам да направя едногодишна пауза. Той моментално ми зададе най-омразния ми въпрос: дали се чувствам добре. Отвърнах, че съм здрав като бик, че се чувствам страхотно, само искам да намаля темпото.

Последва мълчание, което беше патент на Харолд Облоуски, и което означаваше, че той ме мисли за абсолютен тъпанар, но тъй като ме харесва, се опитва да измисли как да ми го каже най-деликатно. Номерът си го бива, но още преди шест години разконспирирах Харолд. Всъщност Джо прозря истината и заяви:

— Само се преструва, че ти съчувства. В действителност е като ченге от старомоден криминален филм, което мълчи, за да те принуди да направиш самопризнание.

Този път обаче аз му отвърнах с неговия номер: замълчах, като премествах слушалката от едното на другото си ухо, и се разположих по-удобно на стола. В този момент погледът ми попадна на поставената в рамка снимка върху компютъра, на която се виждаше „Сара Лафс“ — нашата вила на брега на езерото Дарк Скор. Не бях стъпвал там от светлинни години и за миг се запитах защо.

После дочух гласа на Харолд, който заговори предпазливо, като нормален, който се опитва да вразуми човек, временно изпаднал в състояние на лудост:

— Мисля, че е неразумно, Майк... особено на този етап от кариерата ти...

— Не е етап — прекъснах го. — Най-голям успех постигнах през 1991, оттогава продажбите на книгите ми нито се увеличават, нито намаляват. Все едно се намирам на планинско плато, Харолд.

— Така е — съгласи се той. — Знай, че писателите, които са достигнали до такава стабилност, са изправени пред две възможности по отношение на продажбите — да продължат както до този момент или да се плъзнат по наклонената плоскост.

Идваше ми да кажа, че ще бъда от онези, дето се плъзват, но си замълчах. Не исках Харолд да разбере колко сериозен е проблемът, колко нестабилна е почвата под краката ми. Не исках той да узнае, че сърцето ми се разтуптява (в буквалния смисъл) всеки път, когато отворя програмата Word 6 и се втренча в празния екран на монитора.

— Добре — промърморих. — Разбрах намека ти.

— Сигурен ли си, че си добре?

— Нали си прочел последната ми книга — мислиш ли, че е написана от умопобъркан или болен човек?

— В никакъв случай, романът е страхотен. Вече казах, че е най-добрата ти творба. Чете се на един дъх, макар да е доста... сериозен. Ако Сол Белоу пишеше романтични криминални романи, сигурно щеше да сътвори подобна книга. Но... нали нямаш затруднения със следващото си произведение? Знам, че скърбиш за Джо... всички скърбим за нея...

— Не — прекъснах го. — Нямам затруднения.

Той отново замълча, ала аз издържах и не наруших мълчанието. Накрая Харолд промърмори:

— Гришам може да си позволи едногодишна отпуска, също и Кланси. Дългите периоди на бездействие придават загадъчност на Томас Харис. Но на мястото, което заемаш, животът е по-труден, отколкото ако си на върха. За всяко място в списъка на бестселърите се съревновават поне петима автори и ти знаеш имената им — та нали са твои „съседни“ три месеца в годината. Някои се изкачват в класацията, както се случи с последните две книги на Патриша Корнуел, други изпадат или заемат по-неблагоприятни позиции, трети отстояват мястото си като теб. Ако Том Кланси престане да пише в продължение на пет години, след което издаде роман с главен герой вече популярния Джак Райън, успехът му безусловно е гарантиран. Ако твои книги не

се появяват в книжарниците цели пет години и решиш отново да пропишеш, не съм сигурен, че ще имаш успех. Съветвам те да...

— Да кова желязото, докато е горещо.

— Взе ми думите от устата.

Поговорихме още малко, сетне си казахме „дочуване“. Облегнах се на стола, като едва не политнах назад, и се загледах в снимката на нашето „убежище“ в Западен Мейн. Наричаха я „Сара Лафс“ и това ми напомняше на названието на една стара балада на Хол и Оутс. Вярно е, че Джо обичаше къщата повече от мен (малко повече), но защо толкова време не бях стъпвал там? Бил Дийн, човекът, който се занимаваше с поддържането на имота, всяка пролет сваляше капаците на прозорците, а през есента ги поставяше, спираше водата есенно време, а през пролетта включваше водната помпа, наглеждаше генератора и следеше за системната му проверка, а след Деня на загиналите във войните, който се падаше на 30 май, закотвяше сала на петдесетина метра от брега пред „Сара“.

През лятото на 1996 бе наел коминочистач, макар че повече от две години никой не беше палил огън в камината. Плащах му всяко тримесечие, както е обичаят по онези места; Бил Дийн е типичен янки и повечето му предшественици са били управители и пазачи на имоти като него. Осребряваше чековете ми и не питаше защо вече не летувам в къщата. След смъртта на Джо ходих там само два-три пъти и то за по-няколко часа, без да ноцувам. Добре, че Бил не ме разпитваше, защото нямах представа какво да му отговоря. Дори не се бях сецал за „Сара Лафс“, докато не разговарях с Харолд.

Като си спомних за него, извърнах очи от снимката и погледнах към телефона. Представих си как заявявам на достопочтения господин Облоуски: „Да речем, че отстъпя мястото си в класациите на най-продаваните романи. Какво от това? Нима ще настъпи краят на света? Хайде, не ме размивай! Дори нямам съпруга и деца, които да издържам — съпругата ми умря на паркинга пред дрогерията, а детето, за което копнеехме, си отиде с нея. Не жадувам за известност (ако писателите, заемащи последните места в класацията на «Таймс» могат да се нарекат известни) и не мечтая романите ми да се продават в големи тиражи. Ето защо пет пари не давам, ако отстъпя заветното единайсетото място. Защо да се притеснявам?“

Всъщност по този въпрос можех да отговоря: защото щях да се чувствам като безволево нищожество, което се отказва от постигнатото. Защото без съпругата си и без работата си щях да се превърна в затъпял ленивец, който живее сам-самичък в голямата си къща и не си помръдва пръста за нищо, освен да решава кръстословици, докато обядва.

* * *

Продължих да съществувам, да водя пародия на нормален живот. Забравих „Сара Лафс“ (или пък частица от мен, която не желаше да отида там, погребва мисълта дълбоко в съзнанието ми) и прекарах в Дери още едно нетърпимо горещо лято. Инсталирах на лаптопа си специална програма и сам започнах да съставям кръстословици. Временно се включих в съвета на директорите към местния клон на Американската младежка християнска асоциация и участвах в журито на летния фестивал на изкуствата в Уотървил. Съчиних текстове за няколко телевизионни реклами в подкрепа на приюта за бездомници, който отчаяно се нуждаеше от средства, и известно време бях и в неговия управителен съвет. (По време на едно разширено заседание някаква жена ме нарече приятел на пропаднали типове, а аз ѝ отвърнах: „Благодаря. Точно това исках да чуя!“ Кой знае защо репликата ми предизвика възторжени ръкопляскания.) Реших да се обърна за помощ към психоаналитик, но след като го посетих пет пъти, реших, че психически той е много по-зле от мен. Отпуснах известна сума за обучението на някакво дете от азиатски произход и се присъединих към местния аматьорски бейзболен отбор.

От време на време опитвах да пиша и всеки път удрях на камък. Веднъж реших да се насиля с едно-две изречения (какви то и да били, стига да са плод на творческо вдъхновение), но се наложи да повърна в кошчето за смет. Толкова ми прилоша, че едва изпълзах далеч от бюрото и от компютъра. Едва когато се озовах в противоположния край на помещението, се почувствах по-добре, дори добих сили да се обърна и да погледна монитора. След няколко часа със затворени очи се приближих до компютъра, за да го изключа.

През онези дни в края на лятото все по-често си спомнях за Денис Карвил, преподавателя по литература, който ми беше помогнал да се свържа с Харолд и се бе отнесъл пренебрежително към книгата ми „Раздвояване“. Веднъж бе казал нещо, за което твърдеше, че е цитат на Томас Харди и което завинаги се запечата в паметта ми. Може би прочутият викториански романист и поет наистина е изрекъл въпросната фраза, но така и не я срещнах в някое негово произведение или в биографията му, която прочетох, след като завърших „Далеч от върха“. Подозирам, че Карвил я е съчинил и я е приписал на Харди, за да ѝ придаде повече тежест. Признавам, че самият аз от време на време съм прибегвал към този трик, заради което се срамувам.

И тъй, все по-често си спомнях цитата, докато се съпротивлявах срещу паническия страх и смразяващото чувство, завладяло съзнанието ми — чувството, че мислите ми са заключени с огромен катинар. Бях отчаян и с всеки изминал ден се убеждавах, че вече няма да напиша роман. (Божичко, каква трагедия — В. С. Андрюс с пишка страда от творческа немощ!) Цитатът ми подсказа, че дори да преодолеем кризата, усилията ми са били безсмислени.

Според вечно намръщения Денисън Карвил начинаещият писател от самото начало трябва да е наясно, че никога няма да постигне целта си, че предварително е обречен на неуспех. „В сравнение с най-безличното човешко същество на земята — уж бил казал Томас Харди — дори най-майсторски описаният литературен герой е само една торба с кости.“ Фразата сякаш се отнасяше за мен, защото през онези безкрайни и мъчителни дни се чувствах точно като торба с кости.

* * *

„Снощи сънувах, че отново съм в Мандерлей.“

Едва ли в английската литература съществува по-прекрасно и по-незабравимо уводно изречение на роман.^[1] Имах повод непрекъснато да си го повтарям през есента на 1997 и през пролетта на следващата година. Разбира се, не сънувах Мандерлей, а лятната ни къща, която Джо понякога наричаше „убежището“. Определението си го биваше, тъй като „Сара Лафс“ беше сгушена дълбоко в горите на Западен Мейн

близо до селище, което бе толкова малко, че нямаше наименование, а на географските карти бе отбелязано като район TP — 90.

Всичките ми сънища (освен последният, който беше неописуемо кошмарен) се отличаваха със сюрреалистична красота. Посред нощ се събуждах от желанието да включа нощната лампа и да се убедя, че всичко е било сън, после отново заспивах. Усещали ли сте как натежава въздухът преди да се разрази буря, как настъпва странно затишие и цветовете стават по-ярки като видения на трескав човек? Сънищата, които ме терзаеха през зимните нощи и в които неизменно присъстваше „Сара Лафс“, бяха досущ бълнувания на тежко болен и всеки път, като се събудех, се чувствах особено. Понякога си казвах: „Отново сънувах Мандерлей“, друг път оставах буден в леглото, с включена нощна лампа; вслушвах се във воя на вятъра, вирах се в тъмните ъгли на спалнята и си мислех, че Ребека де Уинтър не се е удавила в залива, а в езерото Дарк Скор, че е потънала, задавяйки се и размахвайки ръце, пронизващите ѝ черни очи са се замъглили, а гмурците са крещели в здрача. Случваше се да стана и да изпия чаша вода, друг път изключвах лампата, защото вече знаех къде се намирам, обръщах се на една страна и отново заспивах.

Денем почти никога не мислех за „Сара Лафс“ и едва по-късно осъзнах, че нещо не е наред, след като съществуваше такова противоречие между действителността и онова, което виждах в сънищата си.

Струва ми се, че разговорът, който проведох с Харолд Облоуски през октомври 1997, прогони нощните ми видения. Той ми телефонира под претекст да ме поздрави за романа ми „Ухажорът на Дарси“, който бил много развлекателен и същевременно бил изпълнен с философски разсъждения, предизвикващи размисъл. Подозирах, че не ме търси само по този повод и се оказах прав. Като приключи с похвалите, подметна, че предишния ден обядвал с моята редакторка Дебра Уейнсток и разговорът се завъртял около книгите, които ще бъдат издадени през есента на 1998.

— Има доста заглавия — каза, — не липсват и изненади. Дийн Кунц...

— Доколкото ми е известно, неговите нови книги винаги се публикуват през януари — прекъснах го.

— Така е, но според Дебра последният му роман щял да се забави. Той искал да добави още една част или нещо подобно. Да не забравяме, че и Харолд Робинс има нова книга, озаглавена „Хищниците“...

— Голямо чудо!

— Робинс още има почитатели, Майк, не го подценявай. Както много пъти си заявявал, хората трудно забравят авторите на художествена литература.

— Ъ-хъ. — Притиснах телефонната слушалка до другото си ухо и се облегнах на стола. Погледът ми отново попадна на снимката на „Сара Лафс“. Тази нощ насън отново щях да се лутам из стаите й, но в момента не го знаех; знаех само, че изгарям от нетърпение надутият пуяк Харолд Облоуски да престане да шикалкави и да премине към същността на въпроса.

— Усещам нетърпението ти, момчето ми — промърмори той. — Да не прекъсвам работата ти? Пишеш ли?

— Приключих за днес, но още не съм обядвал.

— Няма да те задържам, ала слушай внимателно, защото е важно. Ще бъдат публикувани и романите на петима автори, които не сме предвиждали. Казват, че новата книга на Кен Фолет е най-доброто му произведение след „През иглено ухо“, а пък Белва Плейн и Джон Джейкс...

— Не са ми конкуренти — отново го прекъснах, макар да разбирах намека на Харолд — че класацията на „Таймс“ обхваща само петнайсет романа.

— Как ще реагираш, ако ти кажа, че Джийн Оел най-сетне ще публикува поредната книга от сагата си, описваща сексуалните преживявания на пещерните хора?

— Джийн Оел ли? — сепнах се аз. — Сериозно ли говориш?

— Е, не съм сто процента сигурен, че ще те измести, но, изглежда, че романът й го бива. Да не забравяме и новата книга на Мери Хигинс Кларк. И двамата с теб знаем чия конкурентка е тя.

Ако ми бе съобщил същата новина преди шест-седем години, когато трябваше да издържам съпруга и евентуални наши отрочета, щях да побеснея от гняв. С Мери Хигинс Кларк бяхме съперници, нашите романи допадаха на едни и същи читатели, ето защо издателите ни бяха уредили пътищата ни да не се пресичат... честно

казано, споразумението беше по-изгодно за мен. Ако книгите ни едновременно се появят на книжния пазар, провалът ми е в кърпа вързан. Покойният Джим Крес мъдро беше отбелязал, че човек не бива да дърпа наметалото на Супермен, да плюе срещу вятъра, да сваля маската на Самотния ездач и да се конкурира с Мери Хигинс Кларк. А „правилата“ му бяха особено валидни за Майкъл Нунан.

— Как е възможно? Кой го допусна? — попитах. Мисля, че тонът ми не беше заплашителен, ала Харолд нервно запелтечи, като човек, който се страхува, че ще бъде уволнен или дори обезглавен, задето съобщава лоши новини:

— Нямам представа. Изглежда, че тази година ѝ е хрумнала още една идея. Казаха ми, че е напълно възможно.

Знаех, че е възможно, тъй като самият аз бях писал по две книги годишно, затова прекъснах обясненията на Харолд и го попита какво желае. Реших, че това е най-сигурният начин да прекратя разговора. Отговорът му не ме изненада — двамата с Дебра (както и другите приятелчета от „Пътнам“ искаха от мен книга, която да издадат в края на лятото на 1998, за да изпреварят с няколко месеца Мери Хигинс Кларк и останалите ми съперници. А през ноември хората от специализирания отдел на издателството щели да наблегнат на рекламата, за да подпомогнат продажбата на романа за Коледните празници.

— Сигурен ли си? — попитах. Също като повечето автори на романи (по този въпрос преуспелите писатели и неудачниците са на еднакво мнение, което доказва, че може би донякъде са прави, макар да страдат от параноя) и аз не се доверявам на обещанията на издателите.

— Мисля, че този път няма да те подведат, Майк. Предстои им да сключат нов договор с теб — заяви Харолд. Тонът му подсказваше, че с нетърпение очаква преговорите с представителите на издателството. — Важното е, че още си им симпатичен. Мисля, че ще те обикнат още повече, ако получат ръкописа ти преди Деня на благодарността.

— Какво? Нима искат да им предам книгата следващия месец? — Постарах се да изглеждам смаян и възмутен, въпреки че „Обещанието на Хелън“ вече единайсет години лежеше в банковия сейф. Беше първият „лешник“, който бях запазил за черни дни и последният, който ми беше останал.

— Не, не, крайният срок е петнайсети януари — побърза да ме успокои Харолд, като се преструваше на великодушен. Запитах се къде ли са обядвали с Дебра. Обзалагам се, че са били в някое тежкарско заведение, може във „Фор Сизънс“. — Ще се наложи да ускорят предпечатната подготовка и да работят на невероятни обороти, но са готови да го сторят. Въпросът е дали ти можеш да ускориш оборотите.

— Мисля, че ще успея, но срещу по-високо възнаграждение — отговорих. — Предай им, че за спешни поръчки се плаща повече — също като в ателието за химическо чистене.

— Сърцето ми се къса за тях! — възкликна Харолд. Тонът му беше като на човек, който е „лъскал бастуна“ и в момента е достигнал върховното удоволствие.

— Каква сума имаш предвид? — попитах.

— Не зная точно, но ще се постарая да я получиш авансово. Разбира се, няма да се зарадват, ще твърдят, че избързването е и в твой интерес... *най-вече* в твой интерес. Но като се вземе предвид допълнителното натоварване, безсънните нощи, които ще прекараш пред компютъра...

— Да не забравяме и душевната агония на творческия процес... болките при преждевременното раждане...

— Точно така, точно така... Мисля, че е редно да получиш десет процента повече, — Говореше замислено, сякаш се стремеше да бъде максимално справедлив. Питах се колко ли жени биха се съгласили да им предизвикат преждеременно раждане срещу заплащане от две-три хиляди долара. Може би е по-добре никога да не научим отговорите на някои въпроси.

Пък и в моя случай това беше без значение. Нали проклетият роман вече бе написан.

— Оставям на теб да се споразумееш с „Пътнам“ — заявих.

— Добре, но те ще поискат да сключат договор поне за две книги. Мисля, че...

— Харолд, в момента единственото ми желание е да обядвам.

— Струва ми се, че си поизнервен, Майкъл. Всичко наред...

— Чувствам се прекрасно. Разговаряй с издателите само за тази книга и настоявай да получа по-голям хонорар заради „експресното обслужване“. Ясно ли е?

— Да — промърмори той, след като дълго мълча, както му беше обичай. — Дано да не означава, че след време ще откажеш рамков договор за три-четири романа. Не забравяй, че желязото се кове, докато е горещо. Това е мотото на шампионите.

— Мотото им е: „Прекосявай всеки мост, когато стигнеш до него“ — отвърнах. През нощта отново сънувах, че съм в „Сара Лафс“.

* * *

Присъни ми се същото, което виждах в сънищата си през есента и зимата — вървя по алеята към къщата. Въпросната алея е пътека, дълга около три километра, която се отклонява от шосе N 68, криволичи из гората и отново излиза на шосето. Наречена е условно Алея 42 в случай, че се наложи да повикате пожарната, но няма название. С Джо също не ѝ дадохме име. Всъщност е тесен коларски път, обрасъл с тимотейка и бурени. Когато шофираш по него, чуваш приглушения шепот на тревата под шасито на колата или на камиона.

Ала в сънищата си аз не шофирам. Винаги се движа пеш.

Дърветата от двете страни на алеята са сгушени едно до друго. Притъмняващото небе почти не се вижда през преплетените им клони. Скоро ще се появят първите плахи звезди. Слънцето отдавна е залязло. Чувам песента на щурците и крясъците на гмурците откъм езерото. Между горските храсти с шумолене с промъкват животинки.

Достигам черен път, който се спуска по склона на хълма, намиращ се вдясно от мен. Това е алеята към нашата къща, в началото ѝ има дървена табела с надпис „Сара Лафс“. Заставам до табелата, но не тръгвам надолу по алеята, където ме очаква къщата. Направена е от дървени трупи, пристроени са две крила, а отзад има голяма тераса. Стаите са четиринайсет — абсурдно, нали? Постройката би трябвало да бъде грозна и нелепа, но не е. Прилича на овдовяла дама, която скоро ще чукне стоте, но се движи доста наперено, въпреки че краката ѝ са сковани от ревматизъм.

Централната част е построена най-отдавна — около хиляда и деветстотната. През трийсетте, четирийсетте и шейсетте са били пристроявани крилата. В далечното минало постройката е била ловна хижа, в началото на седемдесетте е била обитавана от малка комуна

хипита, които я били наели от собствениците, семейство Хангърман, притежавали я от 1950 до 1984. Съпрузите се казваха Дарън и Мари, Дарън почина през 1971. Единственият видим принос от нас с Джоана е малката сателитна антена, монтирана на покрива. Идеята беше на съпругата ми, но тя така и не доживя да се възползва от придобивката.

Езерото, намиращо се недалеч от къщата, блести под лъчите на залязващото слънце. Виждам, че алеята е обсипана с борови иглички и тук-там са паднали сухи клони. Храстите от двете ѝ страни се протягат един към друг над тясната ивица пространство, което ги разделя. Ако пътувате с кола, клоните ще я издраскат, ще чуете неприятен стържещ звук. Поглеждам надолу и виждам, че дървените трупи, от които е изградена централната постройка, са обрасли с мъх, а три слънчогледа са прорасли през дъските на малката площадка пред къщата. Гледката не създава впечатление за занемареност, а за забрава.

Полъхва хладен ветрец и внезапно осъзнавам, че съм плувнал в пот. Долавям уханието на бор — едновременно тръпчиво и чисто — и едва доловимата, но натрапчива миризма на езерото. Дарк Скор е сред най-чистите и най-дълбоките езера в Мейн. Мари Хингърман ни разказа, че през трийсетте се е простирало върху още по-голяма площ, сетне притежателите на електрическата компания, работещи съвместно със собствениците на фабриките и предприятията за дървопреработване в Рамфорд получили разрешително за изграждане на язовир на река Геса. Мари ни показва фотографии, на които бяха заснети седнали в лодки дами с бели рокли и костюмирани господа. Обясни ни, че снимките били от времето на Първата световна война и посочи една от младите жени, вдигнала гребло, от което капеше вода:

— Това е майка ми, а човекът, когото заплашва с веслото, е баща ми.

Чувам скръбните писъци на гмурците. Вечерницата вече блещука сред притъмнялото небе. Помислих си: „На небето първата звезда сияе, дано се сбъдне онова, за което мечтая“ ... насън винаги си пожелавам да бъда заедно с Джоана.

Опитвам да тръгна надолу по алеята. Разбира се, че ще го направя. Това е моята къща, нали? Къде другаде да отида, когато се спуска мрак и тихото шумолене в гъсталаците става някак заплашително? Къде другаде мога да отида? Прозорците са тъмни и внезапно чувствам страх да вляза сам в къщата (ами ако „Сара“ ме

мрази, задето съм я изоставил толкова дълго време, ако ми се сърди?), но трябва да го сторя. Ако електричеството е изключено, ще използвам някоя от газените лампи, които държим в килера.

Само че не мога да помръдна. Краката ми отказват да се движат, сякаш тялото ми знае някаква свързана с къщата тайна, която не е известна на съзнанието ми. Отново полъхва студен ветрец, от който ме побиват тръпки, започвам да се питам какво съм правил, че да се изпотя. Бягал ли съм? И ако е вярно, към какво? Или от какво?

Косата ми също е влажна от потта и е прилепнала към челото ми като компрес. Вдигам ръка да я отметна и забелязвам прясна драскотина на опакото на дланта, точно над кокалчетата. Понякога драскотината е на лявата, друг път на дясната ръка. Казвам си: „Ако това е сън, подробностите си ги бива“. Винаги ми хрумва една и съща мисъл: „Ако това е сън, подробностите си ги бива“. Сякаш са създадени от въображението на писател... но може би в сънищата си всеки от нас е писател. Кой знае? Та нали няма начин да се провери.

„Сара Лафс“ вече е като огромна черна купчина в мрака; внезапно разбирам, че не желая да вляза в къщата. Приучил съм съзнанието си на неподчинение и си представям какви ли не страхотии, които ме очакват в „Сара“. Може би заразен с бяс бобър се е притаил в ъгъла на кухнята. Или пък в банята има прилепи — ако ги обезпокоя, с писък ще полетят около главата ми, а крилете им ще докосват лицето ми, което е изкривено от ужас. А може би ме дебнат прочутите Същества от друга галактика, създадени от Уилям Денброу, които са се скрили под верандата и ме наблюдават с блестящите си, гноясали очички.

— Не бива повече да стърча тук — изричам гласно, но краката отказват да ми се подчинят и по всичко изглежда, че по неволя ще остана като прикован на мястото, където се съединяват Алея 42 и алеята, водеща към къщата.

Дочувам зад себе си шумолене, което не е предизвикано от невидими горски животинки (те вече са се прибрали в убежищата си), а от приближаващи се стъпки. Опитвам да се обърна, но дори това не мога да сторя и... и точно в този момент винаги се събуждах. Първо се обръщах, установявайки завръщането си в реалния свят, като доказвах на себе си, че тялото ми отново се подчинява на моето съзнание. Понякога — всъщност в повечето случаи — се улавям, че си мисля:

„Мандерлей! Отново сънувах Мандерлей“. Тръпки ме побиваха, усещането беше доста страшно (не е ли страшно месеци наред да сънуваш едно и също, да разбираш, че подсъзнателно се опитваш да изкопаеш нещо, което упорито ти убягва?), но признавам, че дълбоко в себе си се наслаждавах на спокойствието на летния здрач, сред който неизменно се озовавах в съня си; наслаждавах се и на скръбта, и на предчувствието за надвиснала беда, които ме обземаха при събуждането ми. В съня се съдържаше екзотичен привкус, който липсваше в ежедневието ми, след като невидима ръка бе преградила пътя, извеждащ от въображението ми.

Спомням си, че само веднъж много се изплаших (честно казано, не се доверявам напълно на спомените си, тъй като от доста време те сякаш не съществуват), когато една нощ се събудих и чух, че казвам: „Нещо се крие зад мен, не му позволявай да ме хване, нещо се крие в гората, моля те, не му позволявай да ме хване!“ Не се изплаших от думите, а от тона, с който бяха произнесени. Гласът, който чух, бе на човек на ръба на истерията и изобщо не приличаше на моя глас.

* * *

Два дни преди Коледа отново отидох във „Фиделити Юниън“, а управителят на банката ме придружи до помещението със сейфа, намиращо се в подземие, осветено от неонов лампи. Докато слизахме по стълбата, той обяви (поне за дванайсети път), че жена му била голяма моя почитателка, прочела била всичките ми книги и съжалявала, че не съм по-продуктивен. Най-малко за дванайсети път отговорих, че е време да вкопча и него в хватката си. Както винаги той се изкиска. Бях нарекъл тази размяна на реплики „банковия ритуал“.

Господин Куинлан пъхна ключа в единия прорез и го завъртя. Сетне се оттегли дискретно като сводник, който е завел клиент в квартирата на проститутката. Пъхнах моя ключ в другия процеп, завъртях го и отворих сейфа. Единственият ръкопис сякаш се свиваше в ъгъла като изоставено кученце. Върху кутията с големи черни букви бе написано „Обещание“. Почти бях забравил съдържанието на проклетата книга.

Грабнах пътешественичката във времето, която от осемдесетте се беше пренесла в края на 1997 година, и шумно затворих сейфа. Вътре вече нямаше нищо освен прах. „Дай ми я — бе изсъскала Джоана в съня ми — за пръв път от години си спомних този сън. — Дай ми я, с нея събирам прах!“

— Господин Куинлан, приключих — извиках. Стори ми се, че съм прегракнал и гласът ми трепери, но банковият управител сякаш не забеляза нищо нередно... или пък бе прекалено дискретен.

— Обещавам да прочета някоя от книгите ви — промълви той и машинално погледна към кутията, която носех (навярно трябваше да взема дипломатическото си куфарче и да прибера ръкописа, но при екскурзиите до банката никога не носех куфарче). — Дори ще включа обещанието в списъка на нещата, с които ще се захвана след Нова година.

— Непременно го направете — промърморих. — Непременно, господин Куинлан.

— Наричайте ме Марк. Моля ви. — И това го бях чувал при предишните си посещения.

Съчинил бях две писма, които пяхнах в кутията с ръкописа, преди да се отправя към клона на „Федерал Експрес“.

И двете бях написал на компютъра, тялото ми не се съпротивляваше, когато използвах програмата, служеща ми като бележник. Ала отворех ли Word 6, неизменно ми прилошаваше до смърт. Дори не ми хрумваше да използвам другата програма, за да пиша роман, защото се страхувах, че ще загубя и тази опция, както и възможността да съставям кръстословици. Няколко пъти се опитах да съчинявам, като пиша на ръка, но се провалих с гръм и трясък. Проблемът не беше в „страх от компютъра“, както веднъж бях чул да го наричат, бях го доказал сам на себе си.

Писмата бяха адресирани съответно до Харолд и до Дебра Уейнсток и съдържанието им бе приблизително еднакво: „Изпращам ти моята нова книга, озаглавена «Обещанието на Хелън». Дано да ти допадне, както допадна на мен, а ако има нужда от по-сериозна редакторска намеса, то е защото разполагах с прекалено малко време. Честита Коледа. Честита Ханука^[2]“. Искаше ми се да добавя: „Тичай от врата на врата да събираш сладкиши като палаво дете, дано някой ти подари шибано пони!“

В пощата почти час чаках на опашка, тътрейки крака след закъснелите изпращачи на колети, които изглеждаха отчаяни от живота (коледните празници създават толкова ведро настроение и действат толкова успокояващо — може би затова си падам по тях), като стисках под мишница кутията с моя ръкопис и четях „Училище за магия“ от Нелсън Демил. Стигнах до петдесета страница, докато дойде редът ми. Предадох последния си неиздаден роман на уморената чиновничка и ѝ пожелах весели празници. Тя само безмълвно потрепери.

---

[1] Така започва „Ребека“ — прочутият роман на английската писателка Дафни дьо Мюрие. — Б. пр. ↑

[2] Ханука — осемдневен еврейски религиозен празник, започващ на 25 декември, който ознаменува победата на израилтяните над гръцките завоеватели и чудото, случило се в осквернения Храм. — Б. пр. ↑

ГЛАВА 4

Когато влязох у дома, чух звъненето на телефона. Обаждаше се Франк, за да ме пита дали искам да прекарам Коледата с него или по-точно с цялата фамилия Арлин, тъй като щели да пристигнат братята му със семействата си.

Понечих да откажа. Само това ми липсваше: да бъда заобиколен от шумни ирландци, които се наливат с уиски и циврят за Джо, докато поне две дузини сополиви бебета пълзят наоколо, но останах безкрайно изненадан, като се чух да казвам, че приемам поканата. По гласа на Франк разбрах, че също е изненадан, но и искрено зарадван.

— Прекрасно! — възкликна. — Кога ще пристигнеш?

Стоях до телефона в антрето, от обувките ми се стичаше разтопен сняг и образуваше локвички, а през отворената врата виждах дневната, където нямаше украсена елха. Не бях купувал коледно дръвче, откакто съпругата ми почина. Помещението изглеждаше отблъскващо и прекалено голямо... досущ като ледена пързалка, обзаведена с мебели в стил, характерен за началото на века.

— Тъкмо се прибирам — казах в слушалката. — Трябваше да свърша куп неща. Знаеш ли какво, ще сложа в чантата си няколко смени бельо, ще седна зад волана и ще потегля към дома ти.

— Супер! — заяви Франк, без да се поколебае нито за миг. — Ще прекараме спокойна ергенска вечер преди пристигането на хуните. Ще ти наляя питие веднага щом затворя телефона.

— В такъв случай май трябва да побързам — отвърнах.

* * *

Безсъмнено това бе най-щастливата ми Коледа след смъртта на Джоана... ако изобщо бях в състояние да се почувствам щастлив. В продължение на четири дни бях почетен член на фамилията Арлин. Пих прекалено много, вдигах тост в памет на Джо прекалено често, ала

нещо ми подсказваше, че тя не би се разсърдила, ако знае какво правя. Две бебета повърнаха на скута ми, някакво куче се вмъкна в леглото ми посред нощ, а вечерта след Коледния празник балдъзата на Ники Арлин ми се пусна, когато ме завари да си приготвявам сандвич с пуешко месо. Целунах я, защото очевидно го искаше и защото смело (може би „палаво“ е по-подходящата дума) за миг ме докосна там, където близо четири години бе пипала само моята ръка. Поведението ѝ ме шокира, същевременно изпитах странно удоволствие.

Помежду ни не се случи нищо повече — едва ли би могло, тъй като къщата беше пълна с представители на фамилията Арлин, а Сузи Донахю още не беше официално разведена — ала реших, че е време да си тръгна... освен ако не искам да подкарам с бясна скорост по тясна улица, при което приключението със сигурност ще завърши с удар във висока стена. На двайсет и седми си събрах багажа (бях много доволен, че съм приел поканата) и на сбогуване сърдечно прегърнах Франк. Цели четири дни не се бях сещал за празния сейф във „Фиделити Юниън“ и четири нощи бях спал, без да сънувам кошмари. Понякога за малко се събуждах, тъй като стомахът ми се бунтуваше от преяждането или главата ми се пръскаше от огромните количества алкохол, които бях изпил, но не се сепвах посреднощ от мисълта: „Мандерлей! Отново сънувах Мандерлей!“ Върнах се в Дери отпочинал и ободрен.

Първият ден на 1998 беше студен, ала ясен, а притихналите заснежени улици изглеждаха необикновено красиви. Взех душ, сетне застанах до прозореца в спалнята и се загледах навън, докато отпихах от кафето си. Ненадейно ме осени мисълта (беше толкова логична, като простичките истини, че „горе“ означава това, което е над теб, а „долу“ — онова под теб), че съм преодолял творческата криза. Започваше нова година, нещо се бе променило, и вече можех да пиша, стига да пожелаея. Бремето бе паднало от плещите ми.

Отидох в кабинета, седнах пред компютъра и го включих. Не усетих сърцебиене, не се изпотих, дланите ми не се сковаха от студ. Щом се появи менюто, избрах иконката със старата ми приятелка — програмата Word 6. Ала щом на монитора се появи картинката, изобразяваща писалка и папирус, внезапно се задуших, все едно гигантски стоманени длани притискаха гръдния ми кош.

Отблъснах от бюрото въртящия се стол, като се задавах и истерично дърпах яката на полото си. Столът внезапно престана да се движи, тъй като се натъкна на килимчето, което Джо бе купила малко преди да умре, а аз политнах назад. Главата ми изкървях при удара в пода, свитки ми излязоха от очите. Имах късмет, че не припаднах, но най-хубавото бе, че се бях озовал на земята. Ако само се бях отдръпнал от бюрото и продължавах да гледам картината с навития пергамент и ужасяващо празния екран, който щеше да я последва, сигурно щях да умра от задушаване.

Олюлявайки се, успях да се изправа и с радост установих, че все още дишам. Гърлото ми сякаш се беше стеснило и бе с диаметъра на сламка, при всяко вдишване дочувах странен писклив звук, но най-важното бе, че дишам. Изтичах в банята и повърнах с такава сила, че течността изпръска огледалото. Причерня ми, краката ми се подкосиха. Този път пострада челото ми, което ударих в ръба на умивалника. Тилът ми не кървеше (след няколко часа там вече се мъдреше голяма цицина), но от раната на челото ми потече кръв. После там се появи и грозна синина, а когато познатите ме разпитваха как съм пострадал, лъжех на поразия: обяснявах как посред нощ съм отишъл в тоалетната, без да включвам осветлението, и съм се блъснал във вратата. Колко глупаво от моя страна, случилото се ще ми е като обица на ухото!

Когато се свестих, установих, че лежа на пода. Станах, дезинфекцирах раната на челото си, приседнах на ръба на ваната и сведох глава между коленете си, докато замайването попремина. Навярно съм седял там петнайсетина минути и през този период от време стигнах до заключението, че ако не се случи чудо, писателската ми кариера е приключила. Като се научат, Харолд и Дебра може би ще изпаднат в истерия — той ще стене от мъка, а тя от разочарование, но какво биха могли да сторят? Да изпратят при мен издателската полиция или да ме заплашат с Гестапото към клуб „Книга на месеца“ ли?

Дори да бяха в състояние да го сторят, нямаше да постигнат резултат. Невъзможно е да изстискаш кръв от камъка, нали? Никога повече нямаше да напиша книга, освен ако като по чудо възвърнех способностите си. Често се питах:

„Какво ще се случи с мен, ако не преодоля творческата криза? Какво те очаква до края на живота ти, Майк? Да речем, че ти е писано

да живееш още четирийсет години — представи си колко кръстословици ще решиш и колко уиски ще изпиеш. Но няма ли да се отегчиш? Няма ли да ти липсва работата?“

Прогоних мъчителните мисли и се упрекнах, задето съм се закахърлил какво ще се случи след четирийсет години. Майната му на бъдещето, важното е някак да преживея до края на 1998 година.

Като усетих, че съм възвърнал самообладанието си, отидох в кабинета и без да поглеждам компютъра, натиснах бутона за изключване, без да ме е грижа, че по този начин има опасност да изтрия програмата... което при дадените обстоятелства едва ли имаше значение.

През нощта отново сънувах, че вървя сред здрача по Алея 42, която води към „Сара Лафс“; отново помолих Вечерницата да изпълни желанието ми, докато слушах крясъците на гмурците, и пак усетих, че в гората зад мен се крие някакво ужасно същество, което този път сякаш бе по-близо. Коледната ми ваканция беше свършила.

* * *

Зимата беше студена, често валеше сняг, а през февруари избухна грипна епидемия, която намали числеността на възрастните хора в Дери. Отнасяше ги един по един, както ураганният вятър поваля изсъхналите дървета. Като по чудо не се разболях, дори нямах хрема през дългите зимни месеци.

През март отпътувах със самолет за Провидънс и участвах в прочутото състезание на Уил Уенг за решаване на кръстословици. Класирах се на четвърто място и получих награда от петдесет долара. Не осребрих чека, а го поставих в рамка и го окачих в дневната. Едно време бях подредил повечето Доказателства за победите ми (определението беше измислено от Джо; едва сега осъзнавах, че повечето хитроумни фрази са плод на нейната фантазия) по стените на кабинета, но през март 1998 година почти не влизах там. Ако ми хрумнеше да съставя или да реша сложна кръстословица, седях на масата в кухнята и използвах лаптопа.

Спомням си как един ден отворих основното меню, сетне насочих стрелката към добрата ми стара приятелка — програмата

Word 6.

Не усетих безпомощната ярост, каквато неизменно изпитвах, след като бях завършил „Далеч от върха“, само тъга и копнеж. Докато се вирах в иконката, изведнъж ми се стори, че гледам някоя от снимките на Джо, които носех в портфейла си. Често си казвах, че съм готов да продам душата си на дявола, за да върна съпругата си... а през онзи мартенски ден си помислих, че бих продал душата си за възможността отново да съчинявам романи.

„*Тогава опитай* — прошепна ми въображаем глас. — *Може би нещо се е променило.*“

Ала прекрасно знаех, че няма промяна. Ето защо вместо да отворя програмата, я „запратих в кошчето за отпадъци“. Сбогом, стара приятелко.

Дебра Уейнсток често се обаждаше по телефона и ми съобщаваше предимно добри новини. В началото на март ме уведоми, че „Обещанието на Хелън“ е избрана от литературната гилдия за „книга на месец август“, заедно с новия съдебен трилъър на Стив Мартини, чиито романи почти винаги заемаха между осмо и петнайсетото място в класацията на „Таймс“. Осведоми ме още, че и британският ми издател харесал „Хелън“ и заявил, че това е книгата, с която ще пробия в Англия (до този момент романите ми не се радваха на особена популярност сред читателите в островната страна).

— Тази книга показва промяна в стила ти — отбеляза Дебра. — Съгласен ли си?

— Имаш право — отвърнах и се запитах как ли би реагирала, ако й кажа, че „новаторският“ ми роман е написан преди близо дванайсет години.

— В нея се долавя... как да го нарека... някаква зрелост.

— Благодаря.

— Майк, какво става? Връзката сигурно ще се разпадне, едва чувам гласа ти.

Как да го чува, като хапех дланта си, за да не избухна в смях? Отдръпнах ръката си и докато оглеждах вдлъбнатините в плътта си, казах в слушалката:

— Сега по-добре ли е?

— Да. Хайде, сподели с мен сюжета на следващата ти книга. За какво ще се разказва в нея?

— Знаеш отговора, малката.

— Ще разбереш, когато прочетеш книгата, Джозефайн — през смях отвърна Дебра. — Нали така?

— Абсолютно.

— Давай, пиши по-бързо. Приятелите ти от издателството са възхитени от новия ти стил.

Казах ѝ „дочуване“, затворих телефона и избухнах в смях. Овладях се едва след десетина минути, когато ми потекоха сълзи.

* * *

През този период се съгласих да бъда интервюиран по телефона от сътрудник на „Нюзуик“, който пишел статия, посветена на новоамериканската готика (не съм сигурен какво означава „новоамериканска готика“, но звучи доста гръмко и навярно ще привлече вниманието на читателите на списанието), както и да се срещна с представител на „Пъблишърс Уикли“, който обеща, че интервюто с мен ще бъде публикувано едновременно с появяването на „Обещанието на Хелън“ на книжния пазар. Дадох съгласието си за двете интервюта, защото реших, че няма да ме затруднят. Знаех, че мога да отговарям на въпросите на репортерите, докато преглеждам пощата. Дебра пък беше много доволна, тъй като досега винаги бях отказвал да участвам в рекламни кампании. Мразя тази страна на писателската професия, особено телевизионните предавания на живо, в които водещият не е прочел нито една моя книга, а първият му въпрос неизменно е: „Как ви хрумват тези странни идеи?“ Да участваш в рекламната кампания е като да отидеш в ресторант, където се сервира суши и където суши си самият ти. Този път направих компромис, за да помогна на Дебра да се докара пред шефовете си. „Такъв си е той — ще им каже, — мрази да рекламира книгите си, но този път го убедих да разговаря с двамина журналисти.“

Продължавах да сънувам „Сара Лафс“ — не всяка нощ, но през вечер — а денем въобще не се сещах за къщата. Решавах любимите си кръстословици, купих си акустична китара и започнах да се уча да свиря (знаех, че Пати Лъвлес или Алан Джаксън никога няма да ме поканят на съвместно турне), всеки ден четях некролозите в „Дери

Нюз“, търсейки името на някой познат — казано накратко, живеех като на сън.

Край на това мое състояние сложи обаждането на Харолд Облоуски, който ми телефонира три дни, след като Дебра ми бе съобщила новината за избора на „Обещанието на Хелън“ за книга на месец август. Навън бушуваше буря, от време на време снегът преминаваше в суграшица (оказа се, че виелицата е била последната атака на зимата, преди да отстъпи мястото си на пролетта). Късно вечерта електроснабдяването на града беше прекъснато, но Харолд се обади в пет следобед, когато бурята още не се бе разразила с пълна мощ.

— Току-що разговарях с твоята редакторка — обяви той. — Разговорът беше изключително ползотворен.

— Нима?

— Точно така. От „Пътнам“ са убедени, че последната ти книга ще се продава като топъл хляб. Много е силна.

— Друго си е да промениш стила — промърморих.

— Моля?

— Говоря на себе си, Харолд. Продължавай, слушам те с цялото си внимание.

— Докъде бях стигнал? А, да... главната героиня Хелън Ниъринг е незабравима, а колкото до Скейт, никога не си създавал по-правдоподобен образ на злодей.

Навярно очакваше да се разтопя от похвалите му, но аз мълчах.

— Дебра намекна, че издателството възнамерява да сключи с теб договор за още две книги освен „Обещанието“. Много изгоден договор. Сами са го решили, без да се намесвам в твоя полза. Случаят е безпрецедентен — много добре знаеш, че досега издателите сключваха договори най-много за две книги. Заявих, че ще искаш по три милиона за всеки роман, като очаквах тя да се изсмее... но агентът трябва да предложи някаква цена и аз винаги започвам с по-високата. Навярно някой от прадедите ми е бил римски пълководец, който е избирал най-високото възвишение, за да започне атаката срещу враговете.

„По-вероятно е да произхождаш от род на търговци на килими“ — помислих си, но не обелих нито дума. Чувствах се така, сякаш зъболекарят ми е инжектирал по-голяма доза новокаин, устните и

езикът ми бяха изтръпнали. Ако се опитам да проговоря, навярно от устата ми щеше да потече слюнка. Харолд мъркаше като тлъст котарак. Очевидно беше доволен от изгодния договор, който предлагаша на вече зрелия Майкъл Нунан, чиято нова книга се отличава с умопомрачителни и общовалидни прозрения. Сигурно вече си представяше какъв хонорар ще получи.

Този път не ми беше до смях. Този път ми идваше да закрещя. Харолд радостно продължаваше да бърбори, очевидно необезпокоен от продължителното ми мълчание. Не подозираше, че гъската, която снася „златни книги“ е мъртва. Не подозираше, че зрелият Майкъл Нунан се задушава и повръща всеки път, когато се опита да пише.

— Не те ли интересува отговорът на Дебра, Майкъл?

— Хайде, изплюй камъчето.

— Каза ми: „Девет милиона са прекалено много за три книги, но се надявам да постигнем взаимноизгодно споразумение. Разбираме, че тази книга олицетворява прогреса в творчеството на Майкъл Нунан.“ Невероятно, направо невероятно! Разбира се, заявих, че трябва да разговарям с теб, но мисля, че ще се спазарим за седем и половина милиона. Всъщност...

— Не! — прекъснах го.

За миг той замълча. Осъзнах, че ръката ме боли, защото прекалено силно стисках слушалката. С усилие на волята разхлабих хватката си.

— Майк, моля те първо да ме изслушаш...

— Не желая. Не желая да обсъждам нов договор.

— Позволи ми да ти дам един съвет — сега е най-подходящият момент за делови преговори с „Пътнам“. За Бога, не бързай да отказваш. Става въпрос за много пари. Ако изчакаш „Обещанието на Хелън“ да бъде издадена, не гарантирам, че ще получиш същата...

— Не желая гаранции, не искам да обсъждаме нов договор!

— Не крещи, Майк. Чувам те добре.

Божичко, нима съм изкрещял в слушалката? Навярно съм го сторил.

— Недоволен ли си от „Пътнам“? Дебра много ще се разтревожи. Знаеш ли, сигурен съм, че Филис Гран е готова на почти всякакви компромиси, за да те задържи.

„Нима чукаш Дебра, Харолд? — запитах се и внезапно ми се стори, че е съвсем логично шишкавият и оплешивяващ петдесетгодишен Харолд Облоуски да спи с русокосата и аристократична Дебра, която бе възпитаничка на прочутия университет Смит. — Чукаш ли я, приятелю? Обсъждате ли моето бъдеще, докато се изтягате на леглото в луксозен апартамент в хотел «Плаза»? Опитвате ли се да изчислите колко златни яйца ще накарате да ви снесе вашата гъска, преди да и извиете врата и да си пригответе пастет от месото ѝ? Така ли ще постъпите с мен?“

— Харолд, в момента не мога и не желая да обсъждам този въпрос.

— Какво се е случило? Защо си в толкова лошо настроение? Мислех, че ще се зарадваш, като разбереш какво съм направил за теб. Мамка му, очаквах, че ще бъдеш на седмото небе!

— Нищо не се е случило, но моментът не е подходящ да се обвързвам с дългосрочен договор. Моля да ме извиниш, но пека нещо във фурната и не искам да изгори.

— Съгласен ли си следващата седмица отново да обсъдим този въпрос?

— Не — отвърнах и върнах слушалката на вилката. Никога досега не бях затварял телефона на познат или на приятел, прекъсвах връзката само когато ме безпокояха търговски посредници, рекламиращи стоките си.

Разбира се, във фурната не се печеше нищо; бях прекалено обезпокоен от разговора и не ми беше до готвене. Отидох в дневната и си налях малко уиски, после седнах на канапето и включих телевизора. Не помръднах в продължение на четири часа, като неவிждащо се взирах в екрана. Навън бурята набираше скорост. На другата сутрин улиците на Дери щяха да бъдат препречени от повалени дървета, а светът щеше да прилича на ледена скулптура.

В девет и петнайсет лампата примигна и угасна. Проблесна отново за трийсетина секунди, сетне електроподаването окончателно прекъсна, което ме накара да изляза от трансa. Забраних си да мисля за примамливия договор и да си представям как Джо щеше да се изсмее, ако ѝ кажех, че ми предлагат девет милиона долара. Станах, изключих телевизора, за да не ме събуди звукът посред нощ (предохранителните мерки се оказаха излишни, електроснабдяването в Дери бе

възстановено едва след два дни), и се качих на горния етаж. Хвърлих дрехите си в долния край на кревата, легнах си, без дори да измия зъбите си, и след няколко минути потънах в сън. Не зная колко време съм спал, преди да ме връхлети кошмарът.

Това бе последният сън от „поредицата за Мандерлей“, както мислено ги наричах, сън, в който ужасът достигна кулминационната си точка. Може би ми се стори най-страшен, защото се събудих сред непрогледен мрак.

Започна също като предишните сънища: вървя по алеята, вслушвам се в песента на щурците и в крясъците на гмурците и често поглеждам към притъмняващото небе, което почти е закрито от преплетените клони на дърветата. Стигам до пътеката, водеща към къщата и забелязвам промяна — някой е поставил малка лепенка върху табелата с надпис „Сара Лафс“. Навеждам се да я разгледам: това е реклама на радиостанция, която гласи: „102.9 В ПОРТЛАНД ВИ ОСИГУРЯВА ДЕНОНОЩНО РОКЕНДРОЛ“.

Обръщам поглед към небето и виждам Вечерницата. Както винаги си пожелавам Джоана да се върне при мен, а в носа ме блъсва миризмата, лъхаща от езерото, която е някак заплашителна.

В гората отекват тежки стъпки, дочувам шумоленето на изсъхнали листа и пращенето на счупен клон. Идва ми наум, че съществото, което се приближава, е грамадно.

„Съветвам те да дойдеш при мен — прозвучава глас в съзнанието ми. — Заплашват те с договор, Майкъл. С договор за три книги, който е най-опасен.“

„Не мога да помръдна — отговарям мислено. — Не мога да помръдна оттук. Изпаднал съм в пешеходна криза!“

Ала това не е вярно. Мога да ходя. Този път мога да се движа. Обзема ме радост. Най-сетне е настъпил дългоочакваният пробив. Казвам си: „Сега всичко ще се промени!“

Тръгвам по алеята към къщата, обгръща ме тръпчивият, но някак чист аромат на бор. Някои паднали клони прескачам, други изритвам встрани. Вдигам ръка да отметна влажния кичур коса от челото си и виждам малката драскотина над кокалчетата. Спирам и любопитно я оглеждам.

„Не си губи времето — отново се обажда въображаемият глас. — Ела тук и се захвани с писане на книга.“

„Не мога да пиша — отговарям. — Приключих с този етап. Остават ми още четирийсет години живот.“

„Не е вярно — казва гласът и от неумолимия му тон ме побиват тръпки. — Беше изпаднал в пешеходна, не в творческа криза, която вече премина. Побързай и ела при мен.“

„Страхувам се“ — прошепвам.

„От какво?“

„Ами ако госпожа Данвърс^[1] е там?“

Гласът не ми отговаря. Знаех, че не се боя от икономката на Ребека — тя е само литературна героиня, нищо повече от торба с кости. Отново тръгвам по алеята. Изглежда, нямам избор, но с всяка стъпка страхът ми нараства и когато съм на половината път от издигащата се в полумрака къща, ужасът е проникнал чак до мозъка на костите ми. Усещам, че нещо не е наред, че нещо се е променило.

„Ще побегна — казвам си. — Ще побегна обратно по алеята, също като човечето-курабийка от приказката, ако се наложи, ще тичам чак до Дери и кракът ми повече няма да стъпи тук.“

Ала чувам как нещо пъхти зад мен и в сгъстяващия се мрак отекват тежки стъпки. Съществуването е излязло от гората и ме преследва. Чувствам, че приближава и знам, че ако се обърна и го видя, ще обезумея от ужас. Очите му са червени, движи се приведено и е гладно.

Къщата е единственото ми спасение.

Продължавам да вървя. Гъстите храсталаци се протягат към мен като алчни ръце. Под лунната светлина (по време на предишните ми сънища луната никога не беше изгрявала, може би защото се събуждах преди появяването ѝ) шумолящите листа приличат на лица, разкривени от зловни усмивки. Виждам очи, които ми намигат. Взирам се в тъмните прозорци на къщата и знам, че като вляза в нея, токът ще е спрял, защото бурният вятър е скъсал електропроводите. Напразно ще натискам бутона за осветлението, докато нещо ме сграбчи за китката и ме завлече сред още по-дълбок мрак.

Вече съм изминал три четвърти от пътя. Виждам дървените стъпала към брега, виждам сала върху гладката водна повърхност — прилича на черен квадрат върху лунната пътека. Бил Дийн го е закотвил в езерото. Забелязвам нещо продълговато в края на алеята,

точно пред площадката на входа. Никога досега не съм го виждал. Какво ли може да бъде?

Правя още две-три стъпки и получавам отговор на въпроса си. Това е ковчег, същият, за който Франк Арлин се бе пазарил, защото собственикът на погребалното бюро се бил опитвал да ме преметне. Това е ковчегът на Джо, който е преобърнат на една страна. Капакът му е откренат и виждам, че е празен.

Иска ми се да изкрещя, да се обърна и да хукна обратно по алеята — ще рискувам да се сблъскам със съществото, което ме преследва. Но преди да побегна, задната врата на къщата се отваря и сред сгъстяващата се тъма изскача ужасяващо създание. Отначало ми се струва, че е човешко същество, после виждам, че не прилича на човек. Движи се приведено, разперило белите си, торбести ръце. Няма лице, но надава гърлен писък, подобен на крясък на гмурец. Разбирам, че това е Джоана. Успяла е да излезе от ковчега, но не и да се освободи от мъртвешкия саван.

Господи, колко бързо се движи съществото! Не се носи във въздуха както си представяме, че се носят привиденията, а тичешком прекосява площадката и се втурва по алеята. Спотайвало се е в къщата по време на всичките ми сънища, в които се вцепенявах и не можех да се обърна към гората, а сега, когато вече се движа, ще ме хване. Разбира се, ще изкрещя, когато ме сграбчи с ръцете си, обвити с коприна, ще изкрещя, като подуша вонята на разядената му плът, в която са се загнездили червеи, и видя тъмните му очи пред тънкия саван. Ще изкрещя... но освен гмурците няма кой да ме чуе. Отново съм се озовал в Мандерлей и този път завинаги ще остана тук.

* * *

Обвитото в бял саван същество нададе писък и посегна да ме хване. Събудих се на пода в спалнята, крещях с дрезгав глас и непрекъснато удрах главата си в нещо. Колко ли време измина, преди да осъзная, че вече не сънувам, че не се намирам в „Сара Лафс“? Колко ли време измина, преди да разбера, че насън съм паднал от леглото, пълзешком съм прекосил спалнята, а сега стоя на четири крака в ъгъла

и непрекъснато блъскам главата си в стената, като душевноболен в лудница?

Нямах представа, тъй като електронният часовник върху нощното шкафче бе спрял със спирането на тока. Зная, че отначало се страхувах да помръдна, тъй като в ъгъла се чувствах на по-сигурно място, зная още, че дълго след като се събудих, бях подвластен на кошмарния сън (най-вече защото не можех да включа осветлението и да се освободя от магията). Страхувах се, че ако изпълзя от убежището си в ъгъла, съществуващото, обвито в мъртвешкия саван, с писък ще изскочи от банята, за да довърши започнатото. Треперех от студ, панталона на пижамата ми беше мокър — бях се напикал.

Клечах в ъгъла, задъхвах се и треперех, вирах се в мрака и се питах възможно ли е един кошмарен сън да отнеме разума ти. През онази мартенска нощ бях съвсем близо до отговора на този въпрос.

Най-накрая се осмелих да напусна безопасното място. Докато пълзах по пода, свалих мокрия панталон на пижамата и загубих ориентация. В продължение на пет (или може би на две) ужасяващи минути пълзах напред-назад в собствената си спалня, като се блъсках в мебелите и надавах стон, когато ръката, която протягах напосоки, се удряше в нещо. При всеки допир ми се струваше, че докосвам отвратителния призрак. Всички предмети ми изглеждаха непознати. Нямах ги зелените цифри на електронния часовник, временно бях загубил способността да се ориентирам и спокойно можех да пълзя из някоя джамия в Адис Абеба.

Най-сетне се добрах до леглото. Изправих се, смъкнах калъфката на резервната възглавница и с нея избърсах слабините и бедрата си. После се пъгнах под завивката и треперейки, се заслушах в потракването на суграшицата по стъклата на прозорците.

До разсъмване не можах да заспя, а сънят не избледня, както се случва при събуждането. Лежах на моята половина от кревата и си спомнях ковчега, който бях видял на алеята — в появата му имаше абсурдна логика — Джо обичаше къщата и нейното привидение би обитавало тъкмо „Сара Лафс“. Но защо искаше да ме убие? Защо ѝ е на моята Джо да ме убива? Нямах представа.

Занизаха се безкрайни часове, най-сетне мракът се разсея и на мястото му се възцариха сивкави сенки, сред които мебелите приличаха на безмълвни стражи, обгърнати от гъста мъгла. Почувствах

се малко по-добре, страхът ме напусна. Реших да запаля печката в кухнята и да си приготвя силно кафе. Да забравя ужасното преживяване.

Стъпих на пода и понечих да отметна от челото си кичура влажна коса, ала като зърнах ръката си, се вцепених. Помислих, че сигурно съм се наранил, докато пълзах в мрака, опитвайки да се добера до леглото. На опакото на дланта точно над кокалчетата имаше драскотина.

---

[1] Икономката госпожа Данвърс е героиня от „Ребека“, която е фанатично предана на мъртвата си господарка и ненавижда заместничката ѝ. — Б. пр. ↑

ГЛАВА 5

Веднъж, когато бях шестнайсетгодишен, някакъв самолет премина звуковата бариера точно над мен. Вървях през гората и обмислях сюжета на един разказ, мислех си и че ще бъде върховно, ако някоя петъчна вечер Дорис Фурние се размекне и ми позволи да сваля гащичките ѝ, докато се натискаме в колата ми, паркирана в края на Кашман Роуд.

Дотолкова бях потънал в размишленията си, че оглушителният гръм ме завари напълно неподготвен. Проснах се по корем на пътеката, обсипана с опадали листа, и запуших ушите си с длани, а сърцето лудо препускаше в гърдите ми — сигурен бях, че е ударил последният ми час (и че ще си умра девствен). Ужасът от това преживяване може да се сравни само с вледеняващия страх, предизвикан от последния от „поредицата“ сънища за Мандерлей.

Лежах на земята и очаквах края на света, а когато изминаха трийсетина секунди и нищо не се случи, осъзнах, че пилот на реактивен самолет от военната база в Бръсуик не с изчакал да се озове над океана, за да премине звуковата бариера. Божичко, кой би предположил, че шумът е толкова оглушителен?

Колебливо се изправих на крака и докато чаках сърцето ми да възстанови нормалния си ритъм, разбрах, че не съм единственото същество, което се е изплашило до смърт от внезапния трясък. За пръв път откакто се помнех, в горичката зад къщата ни в Праут Нек цареше мъртвешка тишина. Стоях неподвижно под слънчевите лъчи, в които танцуваха милиарди пращинки, и се ослушвах със затаен дъх. Не подозирах, че може да съществува такава тишина — дори през студените януарски дни в гората ехтяха гласове на птички и стъпки на животни.

След малко изчурулика сипка. След две-три секунди ѝ отвърна кос. Изминаха още няколко секунди, сетне врана се присъедини към дуета. Някъде зачука кълвач, в храстите до мен се шумугна катеричка. Само след минута горичката сякаш оживя и се изпълни със звуци, а аз

продължих по пътя си. Ала в паметта ми завинаги се запечатаха неочакваният гръм и последвалата го мъртвешка тишина.

След като сънувах кошмара, често си припомнях онзи далечен юлски ден, което бе съвсем нормално. Забелязал съм, че след някакво преживяване замълчаваме, докато се уверим, че не сме пострадали и че опасността (ако въобще е имало опасност) е отминала.

През цялата седмица животът в Дери замря. Силният вятър беше нанесъл големи поражения, а внезапното понижение на температурата с десет градуса направи невъзможно разчистването на снега. Като капак на всичко след буря през март хората изпадат в отвратително настроение, наляга ги песимизъм. Силни бури винаги се разразяват по това време на годината (понякога бушуват и през април, ако нямаме късмет), но сякаш никога не ги очакваме. Всеки път, когато се превърнем в зложници на природната стихия, го приемаме като лична обида.

Към края на седмицата най-сетне настъпи промяна във времето. За пръв път от дни наред напуснах къщата и отидох да изпия чаша кафе в ресторанчето, намиращо се близо до аптеката „Райт Ейд“, от която Джоана бе направила последната покупка в живота си. Отпивах от чашата си, похапвах от сладкиша и решавах кръстословицата във вестника, когато някой попита:

— Мога ли да седна при вас, господин Нунан? Днес тук няма къде игла да падне.

Вдигнах поглед и видях възрастен човек, когото познавах, но името му ми убягваше.

— Казвам се Ралф Робъртс — представи се старецът. — Със съпругата ми Лоуис работим доброволно за Червения кръст.

— А, да — промърморих. През около два месеца давах кръв в Червен кръст. Ралф Робъртс бе един от хората, които раздаваха натурален сок и сладкиши на кръводарителите, като ги съветвах да не стават веднага и да не правят резки движения. — Заповядайте, седнете.

Той погледна вестника ми, разгърнат на страницата с кръстословицата, и се настани срещу мен в сепарето, сетне попита:

— Може би сте установили, че решаването на кръстословицата в „Дери Нюз“ е като да си блъскаш главата в стена?

Засмях се и кимнах:

— Занимавам се с кръстословицата по същата причина, поради която някои изкачват Еверест, господин Робъртс... защото я има. Само дето никой не пада и не се пребива от кръстословицата в „Нюз“.

— Предлагам да си говорим на „ти“. Моля, казвай ми Ралф.

— Съгласен, но ако ми викаш Майк.

— Дадено. — Старецът се ухили. Забелязах, че въпреки напредналата си възраст не носи зъбни протези, ала зъбите му бяха поразкривени и леко пожълтели. — Обичам момента, когато преставам да използвам официалната форма на обръщение — все едно си свалям вратовръзката... Ама бурята си я биваше, а?

— Така е, но вече се затопля — отвърнах. Тази сутрин живакът на термометъра бе направил един от типичните за март скокове, а слънчевите лъчи напичаха лицето ми. Бях излязъл от къщи, примамен от хубавото време.

— Сигурно пролетта скоро ще настъпи. Има години, когато изгубва пътя, но рано или късно се завръща у дома. — Той отпи от кафето си, остави чашата на масата и отбеляза: — Напоследък не съм те виждал на кръводарителските акции.

— Има време, докато се възстановя — излъгах. Предохранителният срок беше изтекъл преди две седмици и вече можех да давам кръв. Картичката, която ми бяха изпратили от Червения кръст се мъдреше върху хладилника, но я бях забравил. — Другата седмица ще се видим там.

— Подсетих те, защото кръвта ти е група А, от каквато винаги имаме нужда.

— Запази ми едно легло.

— Дадено. Добре ли си? Позволявам си да те попитам, защото изглеждаш уморен. Съчувствам ти искрено, ако те измъчва безсъние.

Наистина приличаше на човек, който не е мигнал цяла нощ — очите му изглеждаха уморени. После си дадох сметка, че сигурно приближава осемдесетте — няма начин възрастта да не окаже влияние. Докато си по-млад, животът ти нанася леки удари, насочени към страните и очите ти. Останеш ли на ринга по-дълго, заприличваш на професионален боксьор, който е изкарал петнайсет тежки рунда.

Понечих да му отговоря с клишетото, което неизменно пробутвам, попитат ли ме дали съм добре, после се запитах защо винаги се преструвам на корав мъжага като каубоя от рекламата на „Марлборо“,

кого се опитвам да заблудя. Какво си въобразявам, че ще се случи, ако след като съм дал кръв, заявя на човека, подаващ ми шоколадова курабийка, че не се чувствам много добре? Нима земетресения ще разтърсят планетата? Ще избухнат пожари и ще започнат наводнения ли? Друг път!

— Не — отговорих. — Напоследък не се чувствам добре, Ралф.

— Да не си пипнал грип? Говори се, че пак върлува грипна епидемия.

— Не. Този път грипът ми се размина. Не страдам и от безсъние. — Казвах самата истина — вече не ми се явяваха сънищата за „Сара Лафс“, кошмарът не се беше повторил. — Само дето нямам настроение.

— Трябва да отидеш на почивка — отбеляза старецът и отпи от кафето си. Погледна ме отново, свъси вежди и остави чашата си: — Какво има. Нещо не е наред ли?

— Не... не — побързах да кажа и внезапно ми се прииска да чуя думата от моята уста, затова я повторих: — Почивка.

— Именно. — Ралф се усмихна. — Хората се нуждаят от почивка.

* * *

„Хората се нуждаят от почивка“ — старецът имаше право. Дори хора, които не можеха да си го позволят, отиваха на почивка. Заминаваха, когато почувстваха умора, когато се налагаше да сърбат онова, което са си надробили, когато им идваше до гуша да получават и да пръскат пари.

Разполагах с достатъчно средства за пътуване и можех да прекъсна работата си — каква работа, бе, шегобиец? — ала едва когато старецът, раздаващ курабийки по време на кръводарителска акция бе произнесъл вълшебната думичка, ми хрумна нещо, за което човек с висше образование като мен би трябвало веднага да се досети — не бях ходил на почивка, откакто няколко месеца преди да умре Джо, с нея бяхме пътували до Бермудските острови. Моята мелница вече не работеше, но упорито отказвах да я изоставя. Едва през лятото, когато видях в „Нюз“ некролога на Ралф Робъртсън (той бе загинал, блъснат

от кола), напълно осъзнах колко съм му задължен. Повярвайте, че съветът му ми подейства по-благоотворно от чашата портокалов сок, която старецът всеки път ми подаваше, след като бях дал кръв.

* * *

Излязох от ресторанта, но не се прибрах у дома, а обиколих половината град, като притисках под мишница вестника с недовършената кръстословица. Крачех по улиците, докато премръзнах, въпреки че времето се беше позатоплило.

Съзнанието ми бе едновременно празно и изпълнено с мисли. Изпадах в подобно състояние винаги преди да започна да пиша книга и макар че от четири години не ми се бе случвало, усещането се върна така естествено, сякаш никога не ме беше напускало.

Как да го обясня най-точно? Да речем, че пред къщата ти е спрял огромен камион, а хамалите разтоварват разни предмети и ги складират в сутерена. Не виждаш какви са предметите, защото са грижливо опаковани, но знаеш какво представляват — мебели, вещи, всичко необходимо, за да се превърне празната къща в уютен дом, какъвто винаги си желал.

Когато хамалите се качват в камиона и той потегля, слизаш в сутерена и започваш да обикаляш просторното помещение (както аз обикалях из Дери, като се подхлъзвах по наклонените улици, защото подметките ми бяха изтъркани), като докосваш опакованите предмети. Може би това е канапе, а онова скрин. Няма значение, всичко е тук, носачите не са забравили нищо в камиона и макар че ще се наложи сам да носиш мебелите на горния етаж (и най-вероятно да получиш дископатия), се чувстваш въодушевен. Важното е, че всичко е доставено.

Този път се надявах с камиона да е пристигнало онова, което ми бе необходимо, ако възнамерявах да прекарам остатъка от живота си в „писателската“ зона. Огромните мъжаги учтиво бяха чукали на вратата на мазето и след като няколко месеца никой не им бе отворил, най-накрая бяха грабнали лостове и я бяха разбили. ХЕЙ, ПРИЯТЕЛ, ДАНО НЕ СИ СЕ ИЗПЛАШИЛ ОТ ТРЯСЪКА. ИЗВИНЯВАЙ, ЗАДЕТО ТИ СЧУПИХМЕ ВРАТАТА!

Пет пари не давах за вратата, интересувах ме мебелите.

Дали нещо се е повредило или е изчезнало? Едва ли. Моята задача бе да пренесе мебелите на горния етаж, да ги разопаковам и да ги поставя на местата им.

По пътя към къщи минах покрай „Шейд“ — киното, където се прожектираха архивни филми и което имаше голям успех въпреки (или поради) популярността на видеофилмите. През този месец в програмата бяха включени класически научнофантастични филми, заснети през петдесетте, но през април щяха да се прожектират само кинотворби с участието на Хъмфри Богарт — любимецът на Джо. Постоях няколко минути пред киното, взирайки се в един от рекламните афиши. Прибрах се въщи, отворих телефонния указател, избрах напосоки номера на някаква туристическа агенция и заявих на служителя, че искам да посетя Ки Ларго. „Навярно сте се объркали и имате предвид Ки Уест“ — каза той. „Не съм — отвърнах, — искам да отида в Ки Ларго, като във филма с Хъмфри Богарт и Лорън Бакол. Направете ми резервация за три седмици.“ Внезапно ми хрумна нещо друго. Бях богат, необвързан и поне засега „пенсиониран“. Защо да остана само три седмици в онова райско кътче? „Направете ми резервация за шест седмици — казах на чиновника. — Искам да наема къщичка или нещо подобно.“ Човекът ме предупреди, че ще ми излезе доста солено, а аз отвърнах, че сумата няма значение. Когато се върна в Дери, пролетта ще е прогонила зимата.

Дотогава щях да „разопаковам мебелите“.

* * *

През първите четири седмици от престоя ми бях влюбен в Ки Ларго, а през останалите две се отегчих до смърт. Ала не си заминах, защото скуката е полезна. Ако издържиш продължителен период на скука, имаш по-голяма възможност да се вгълбиш в мислите си. Изядох цял тон скариди, изпих около хиляда „маргарити“ и прочетох двайсет и три романа от Джон Макдоналд. Кожата ми се зачерви, обели се, но накрая получих слънчев загар. Купих си шапка с козирка, която приличаше на клюн, и върху която със зелен конец бе избродирана думата „папагал“. Разхождах се по един и същ участък от

брега, където срещях едни и същи хора — преди да си замина вече се бях сприятелил с всички. И разопаковах мебелите. Много от тях не ми харесваха, но безсъмнено си имаха определено място в къщата.

Размишлявах за Джо и за съвместния ни живот. Спомних си как ѝ казах, че няма опасност някой да обърка „Раздвояване“ с „Върни се у дома, Ейнджъл“ и как тя подхвърли: „Нали няма да се правиш на подценяван гений?“

По време на престоя ми в Ки Ларго все чувах тези думи, изречени от звънливия глас на Джо: „Подценяван гений, подценяван гений...“

Спомних си деня, когато тя се появи, запретнала дългата си престилка, в която носеше гъби риженки. Засмя се и победоносно извика: „Тази вечер семейство Нунан ще си устроят банкет и съседите от ТР само могат да им завидят!“ Спомних си как лакираше ноктите на краката си, приведена като акробатка по начин, специфичен за представителките на нежния пол, извършващи тази сложна операция. Спомних си как ме замери с някаква книга, когато се присмях на новата ѝ прическа, как упорито опитваше да се научи да свири на банджо и как гърдите ѝ, непристегнати от сутиен, се очертаваха под тънкия ѝ пуловер. Спомних си как плачеше, как се смееше, как очите ѝ искряха от гняв. Как твърдо ми каза, че изявленията ми са брътвежи на творец, който си придава важности и се преструва на разочарован от живота.

Спомнях си и сънищата, особено последния, тъй като не бяха избледнели от паметта ми, както обикновено се случва. Никога няма да забравя кошмара, в който видях ковчега пред вратата на „Сара“, както и онзи сън в далечното минало, когато за пръв път получих полюция (сънувах, че се изпразвам върху голо момиче, което лежеше във въжена люлка и отхапваше от сочна слива); останалите си спомням откъслечно, сякаш са обвити в мъгла. Онова, което се случваше в сънищата ми за „Сара“, бе прекалено реално — крясъците на гмурците, песента на щурците, пожеланието, което отправях към Вечерницата — но аз си казвах, че са прекалено правдоподобни и служат като декор. Следователно не си струва да мисля за тях, а за трите важни елемента, три мебели, които трябваше да разопаковам.

Докато седях на плажа и наблюдавах как слънчевите лъчи се процеждат между пръстите на краката ми, по които бе полепнал мокър

пясък, си мислех, че и без да съм психоаналитик, разбирам какво свързва трите елемента.

В сънищата ми за „Сара“ тези елементи са гората зад мен, къщата в далечината и самият Майкъл Нунан, който стои неподвижно помежду им. Пада мрак, в гората дебне опасност. Страхувам се да отида и в къщата, може би защото толкова време е била необитаема, но съм сигурен, че трябва да го сторя — независимо, че ме плаши, това е единственият ми подслон. Ала краката отказват да ми се подчинят. Аз съм писател, който е изпаднал в пешеходна криза.

В кошмара най-сетне успявам да се доближа до „Сара“, но там не ме очаква убежище, а нещо, което не съм виждал дори в... дори в най-безумните си сънища. Мъртвата ми съпруга, все още обвита в савана, с писък се нахвърля върху мен. От онази нощ бяха изминали пет седмици, намирах се на почти пет хиляди километра от Дери, ала при спомена за съществуването с торбестите ръце ме побиваха тръпки и уплашено се озъртах.

Но дали ужасяващото видение наистина е било призракът на Джоана? Не бях сигурен, нали? Съществуването беше цялото обвито в белия саван. Ковчегът беше като онзи, в който погребяха Джоана, но може би съм сгрешил.

Аз съм писател, който е изпаднал в пешеходна и в творческа криза!

„Не мога да пиша“ — бях заявил на гласа, който чух в съня ми. Отговорът му бе, че мога, че творческата криза е преминала и аз му повярвах, защото като по чудо вцепенението беше изчезнало и крачех към къщата, към убежището.

Обаче се страхувах. Още преди да се появи безформеното същество, треперех от страх. Казвах си, че се боя от госпожа Данвърс, но в съня ми „Сара Лафс“ и Мандерлей някак се сливаха. Страхувах се...

— Страхувам се да пиша — чух се да казвам. — Страхувам се дори да опитам.

Беше последната ми вечер в Ки Ларго, на другата сутрин щях да взема самолета за Мейн. Наливах се с алкохол и вече порядъчно се бях наквасил. Напоследък пиех почти всяка вечер. „Не ме плаши творческото безсилие, а преодоляването му. Здравата съм загазил, приятели, честна дума!“ — помислих си.

Независимо от това знаех, че най-сетне съм стигнал до същността на проблема. Страхувах се да преодолея кризата, да се върна към нормалното си ежедневие и да продължа да живея без Джо. И все пак вярвах, че трябва да го сторя — подсказали ми го бяха зловещите стъпки, които се разнасяха от гората зад мен. А увереността е особено важна за човек с богато въображение. Когато душевното му равновесие е нарушено, в съзнанието му се заличава границата между въображаемото и действителността.

В гората ме дебнеха опасности, да, сър. Докато размишлявах, стисках в ръката си една от тях. Вдигнах чашата си и залязващото слънце сякаш пламна в нея. Пиех много — какво от това, хората си го позволяват, докато са на почивка — но истината бе, че пиех доста още преди да пристигна в Ки Ларго. Страхувах се, че неусетно ще стана алкохолик.

Отново си спомних за невидимите същества, дебнещи ме в гората и за измамното убежище, охранявано от ужасяващия призрак, който не бе съпругата ми, а може би нейната памет. Предположението беше логично, тъй като за Джо „Сара Лафс“ бе най-любимото място на земята. Това ме наведе на Друга мисъл, която ме накара рязко да стана от шезлонга. В „Сара“ бе поставено началото на ритуала с шампанското, което изпивахме, след като Джоана напишеше последното изречение от романа ми.

Желая ли да се върна към ежедневието си? Наистина ли го искам? Преди месец или преди година едва ли бих могъл да отговоря, но сега бях сигурен. Отговорът беше положителен. Исках да заживея отново, да престана да се измъчвам със спомени за мъртвата си съпруга, някак си да възстановя разбитото си сърце. Ала за да изпълня намеренията си, трябва да се върна. Да се върна в „Сара Лафс“.

— Да — промълвих и целият настръхнах. — Най-сетне осъзна истината, приятелю.

Защо да не го сторя?

Въпросът ме накара да се почувствам пълен глупак. Ако се налага отново да заживея в къщата на брега на езерото, защо да не го сторя? Навярно отначало нощем ще треперя от страх, повлиян от спомена за кошмарния сън, но щом се преселя в „Сара“, скоро ще забравя кошмарите.

Освен това (бях изтикал тази мисъл в най-отдалеченото кътче на съзнанието си) може би отново ще започна да пиша. Не беше много вероятно, но не бе и невъзможно. „Ако не се случи чудо“ — си бях помислил през първия ден на новата година, докато седях на ръба на ваната и притисках мокра кърпа към раната на челото си. Точно така — чудо! Понякога слепците падат и след удара в главата възвръщат зрението си. Случвало се е и сакати хора да захвърлят патериците, когато изкачат стъпалата на църквата.

Разполагах с около девет месеца, преди Харолд и Дебра да започнат да ме тормозят да им предам новия си роман. Реших временно да се преселя в „Сара Лафс“. Необходимо ми бе известно време да уредя нещата в Дери, трябваше да предупредя Бил Дийн да подготви къщата, за да живея в нея целогодишно, но смятах, че на Четвърти юли вече ще бъда там. Казах си, че Денят на независимостта е най-подходящият ден да започна отново, тъй като на Четвърти юли празнуваме създаването на нашата страна.

Когато настъпи моментът да събера багажа си (романите от Джон Макдоналд оставих в бунгалото, за да ги прочете следващият турист), да се избърсна (не го бях правил цяла седмица) и да взема самолета за Мейн, вече бях решил отново да заживея в къщата, в която подсъзнателно виждах убежище от сгъстяващия се мрак. Твърдо бях решен да се върна в „Сара Лафс“, макар разумът да ми подсказваше, че поемам голям риск. Не очаквах къщата да ми подейства като прочутия целебен извор във френския град Лурд, но щях да храня в сърцето си надежда и щом за пръв път видех Вечерницата да изгрива над езерото, щях да си пожелаая нещо.

* * *

Само един факт от сънищата ми за къщата бе необясним, за всичко останало бях намерил напълно логични обяснения. Ето защо реших да не му обръщам внимание, ала безуспешно — може би не бях загубил напълно таланта си на писател, а писателят е човек, който е приучил съзнанието си да не се подчинява на логиката.

Тревожеше ме раната на опакото на дланта ми. Заклевам се, че я виждах във всичките си сънища... сетне наистина се бе появила. Няма

да откриете нищо по въпроса в книгите на Зигмунд Фройд; подобни преживявания може да споделите само по телефона с представител на дружеството на медиумите.

„Съвпадение, нищо повече“ — помислих си в момента, когато самолетът започна да се спуска към летището. Бяха ми дали място А-2 (хубавото на първата седалка е, че ако самолетът катастрофира, се намиращ най-близо до аварийния изход) и докато машината се спускаше, гледах през люка боровите гори, заобикалящи бангорското международно летище. Снегът се беше стопил, бях „почивал“ толкова дълго, че едва не бях полудял от скука. Отново си казах: „Било е само съвпадение. Колко пъти досега си наранявал ръцете си? Та нали точно те винаги са «на топа на устата», сякаш молят я да ги порежеш, я да ги удариш в нещо.“

Обяснението бе съвсем разумно и все пак нещо не ми даваше покой. Внезапно се досетих за причината: яките момчета в мазето не му вярваха. Изобщо не вярваха на теорията ми. В този момент самолетът се приземи и аз забравих неспокойните си размишления.

* * *

Един следобед, малко след завръщането ми у дома, прерових всички дрешници, докато намерих кутиите от обувки, в които пазех стари снимки на Джо. Сортирах ги и посветих вниманието си на онези, свързани с къщата на брега на езерото Дарк Скор. Изненадах се от големия им брой, но тъй като зад обектива почти винаги стоеше Джоана, самата тя липсваше на повечето фотографии. Все пак открих една, която бях заснел през 1990 или през 1991 година.

Случва се и най-некадърният фотограф да направи сполучлива снимка (нали си спомняте теорията какво би се случило, ако седемстотин маймуни в продължение на седемстотин години печатат на седемстотин пищеци машини), а тази си я биваше. Джо стоеше на сала, а червено-златистите лъчи на залязващото слънце сякаш образуваха ореол около нея. Бях я хванал тъкмо когато бе излязла от езерото и от косата ѝ се стичаше вода. Носеше бански костюм от две части (сив, с червени кантове), смееше се и бе посегнала да отметне мократа си коса. Зърната на гърдите ѝ се открояваха под тънката

материя на банския. Приличаше на актриса от афиш, рекламиращ третокласен филм за чудовища, нападнали мирно курортно селище, или за сериен убиец, който избира жертвите си сред обитателите на кампус.

В този миг пожелах мъртвата си съпруга с такава сила, сякаш ме повали грамаден юмрук. Искаше ми се да я имам такава, каквато е на снимката, да я просна на леглото в спалнята, кичурите мокра коса да прилепват към страните ѝ, а банският костюм — към тялото ѝ. Искаше ми се да смуча зърната ѝ през сутиена, да усетя вкуса на плата и твърдостта им. Искаше ми се да изсмуча като мляко водата от памучната материя, сетне да смъкна долнището на банския и да чукам Джо, докато двамата достигнем върховното удоволствие.

С треперещи ръце отделих снимката от купчината заедно с още няколко фотографии, които също ми харесваха (макар нито една да не ми въздействаше сексуално). Установих, че съм се възбудил, имах чувството, че пенисът ми е камък, покрит с кожа. Случи ли ти се, ставаш негоден за нищо, докато възбудата отмине.

Когато нямаш жена до себе си, мастурбирането е най-ефикасният начин за разрешаване на проблема, но този път дори не ми хрумна да се самозадоволя. Неспokoйно обикалях из стаите на горния етаж, безпомощно стисках и разтварях юмруци, а в джинсите ми сякаш беше пъхната фигурка, каквато някога поставяха на предния капак на автомобилите.

Някъде прочетох, че скърбиш ли за любим човек, съвсем нормално е на даден етап да изпиташ гняв, ала аз се разгневих едва когато намерих снимката. Обзе ме неопикуема ярост. Кръстосвах надървен из къщата и скърцах със зъби. Тъпачка с тъпачка, защо е тичала през онзи непоносимо горещ ден? Егоистична мръсница, как можа да ме изостави? И то в момент, в който съм изпаднал в творческа криза!

Седнах на стъпалото и се запитах какво да сторя. Реших, че едно питие ще ми дойде добре, а после още едно, та първото да си има другарче. Побързах да изпълня замисъла си, но още щом станах, си казах, че не бива да го правя.

Отидох в кабинета, включих компютъра и се справих с една кръстословица. Като си лягах вечерта, ми хрумна отново да разгледам снимката на Джо по бански костюм. Сетне прецених, че хрумването е

неуместно като навика ми да изпивам няколко чаши алкохол, когато съм ядосан или съм в лошо настроение. Изключих нощната лампа и си помислих: „Няма да пия, но отново ще сънувам кошмара. Сигурен съм.“

Ала се излъгах. По всичко изглеждаше, че сънищата за „Сара Лафс“ повече няма да ме измъчват.

* * *

Обмислях решението си в продължение на една седмица и мисълта да прекарам поне лятото в къщата край езерото ми се струваше все по-привлекателна. Ето защо един неделен следобед в началото на май, когато всеки уважаващ себе си пазач на имение в Мейн би трябвало да си е у дома и да гледа по телевизията мач на „Ред Сокс“, телефонирах на Бил Дийн и му съобщих, че ще пристигна в ТР около четвърти юли и че ако събитията се развият според очакванията, ще прекарам във вилата есента и зимата.

— Радвам се — заяви той. — На това му викам хубава новина. Липсваш на някои от нас, местните хора. Да знаеш, че мнозина искаха да ти изкажат съболезнованията си заради смъртта на жена ти.

Стори ми се, че долових упрек в гласа му... или само си въобразявах. Сигурен бях, че с Джо сме се приобцили към хората в селището; бяхме направили голямо парично дарение на малката обществена библиотека, обслужваща живеещите в района между Мотън и Касъл Вю, а съпругата ми бе организирала фонд, посветен на тази благородна цел. Освен това тя участваше в дамския кръжок по шев и кройка, беше и уважаван член на местната кооперация по художествени занаяти. Посещаваше болни по домовете им... помагаше при организирането на ежегодната доброволна кръводарителска акция... продаваше в павилион по време на летния фестивал в Касъл Рок... занимаваше се с какво ли не още. Не се перчеше, а изпълняваше задълженията си смирено и с наведена глава (най-вече за да прикрие ироничната си усмивка — моята Джо притежаваше страхотно чувство за хумор). „Божичко — помислих си, — може би старият Бил с право ме упреква.“

— Мнозина тъгуват за нея — промърморих.

— Тъй си е.

— Още не мога да се примиря със загубата. Може би затова избягвах „Сара“, където с Джо сме прекарали много щастливи часове.

— Навярно имаш право. Обаче да знаеш, че ще се радваме да те видим. Веднага се захващам за работа. Поддържал съм всичко в добро състояние, та можеш да пристигнеш още днес следобед, но когато една къща дълго стои затворена, някак си... се спарва, нали ме разбираш?

— Да.

— Ще накарам Бренда Мезърв идеално да почисти къщата. Знаеш, че се занимаваше с домакинството ви, когато идвахте тук всяко лято.

— Май е доста възрастна и едва ли ще се справи с цялостното почистване — намекнах тактично. Въпросната дама беше шейсет и четиригодишна, ниска и набита, с благ характер и забавно вулгарна. Най си падаше по вица за търговския пътник, който прекарал нощта като заек, пъхайки се от една в друга дупка. Накратко казано, бе пълна противоположност на мършавата, злобна и изискана госпожа Данвърс.

— Жени от типа на Бренда Мезърв никога не остаряват дотолкова, че да не командват парада — отбеляза Бил. — Ще вземе две-три момичета да почистят с прахосмукачка и да вдигат тежките мебели. Ще ти струва около триста долара. Какво ще кажеш?

— Мисля, че съм на далавера.

— Ще проверя дали кладенецът не е затлачен и дали водната помпа работи. До студиото на Джо видях гнездо на оси, които искам да прогоня с дим, докато времето е още влажно и няма опасност да пламне гората. И още нещо — покривът на най-старата част на сградата трябва да се препокрие. Исках да ти го съобщя още миналата година, ама като кракът ти не стъпва тук, оставих нещата както са си. Съгласен ли си и на този харч?

— Давай, но ако разходите надвишат десет хиляди, обади ми се.

— Бас държа, че десет бона ще са достатъчни.

— Молбата ми е да се постараяш ремонтът и почистването да приключат преди пристигането ми.

— Дадено. Искаш да бъдеш сам, ама да знаеш, че отначало тукашните хора ще ти досаждат. Бяхме потресени, като разбрахме, че жена ти си е отишла млада-зелена. Мъчно ми стана за нея, защото

беше много мила. — Говореше с типичен за янки акцент и понякога ми се налагаше да гадая значението на една или друга дума.

— Благодаря ти, Бил — промълвих и се просълзих. Скръбта е като пиян гост, от когото не можете да се отървете, защото все се връща да ви прегърне за сбогом. — Благодаря, че ми го каза.

— Ще ти писне от кейкове с моркови — добави старецът и неловко се засмя, като че ли бе извършил светотатство.

— Мога да изям голямо количество кейк с моркови — отвърнах, — а ако съседите започнат да прекаляват, ще зарадваме кучето на Кени Остър. Нали е живо?

— И още как. Този звяр може да се тъпче с кейк до пръсване! — възкликна Бил и избухна в толкова силен смях, че накрая се задави. Изчаках го отново да заговори и установих, че също се усмихвам. — Вика му Боровинка, дявол знае защо. Истинско буре е.

Реших, че говори за кучето, не за господаря му. Кени Остър, който беше висок около метър и петдесет и доста мършав, беше пълна противоположност на буре — дума, която в речника на жителите на Мейн означава несръчен, непохватен, тронав.

Изведнъж разбрах колко са ми липсвали Бил, Бренда, Бъди Джелисън, Кени Остър и останалите местни жители. Липсваше ми дори ирландската овчарка със странното име Боровинка, която винаги тичаше с вдигната глава, сякаш имаше мозък, а от устата ѝ течаха лиги.

— Аз пък ще махна клоните, счупени от снеговалежите — смутено добави старецът. — Не са се натрупали много — тази зима беше сравнително мека, слава на Бога — ама си е доста работа. Отдавна трябваше да я свърша. Няма да седна да се оправдавам, че не идваш тук, затуй съм занемарил къщата и градината. Редно да си върша работата, щом осребрявам чековете ти. — Досмеша ме, докато слушах самообвиненията на стареца. Сигурен съм, че ако Джо присъстваше, щеше да избухне в смях.

— Не се тревожи, Бил. Ще бъда доволен, ако се справиш с всичко до Деня на независимостта.

— Ще бъдеш доволен като бълха в юрган, обещавам. — По гласа му личеше, че и той е доволен като бълха в юрган, което ми достави удоволствие.

— Решил си да дойдеш на езерото, та да напишеш нова книга, а? Ама дано да е като едновременните. Не че последните две не ги бива

— жената ги изчете на един дъх — обаче...

— Не зная дали ще пиша — отговорих, което бе самата истина. Ненадейно ми хрумна нещо. — Бил, ще те помоля за една услуга преди да почистиш алеята и да позволиш на Бренда Мезърв да се развихри.

— Казвай, за теб съм готов на всичко — заяви той. Съобщих му какво искам.

* * *

След четири дни получих пакетче с лаконичен обратен адрес: „Дийн. До поискване. TP-90 Дарк Скор“. Разопаковах колетчето и извадих от кутията двайсет снимки, които бяха заснети с фотоапарат за еднократно използване.

Бил беше заснел „Сара“ от различни ъгли. Ясно се виждаше, че постройката изглежда занемарена като всички необитаеми къщи... дори сграда, която се икономисва (думата бе измислена от Бил Дийн и навярно произхождаше от „иконом“), започва да добива вид на изоставена, ако често не се посещава от собствениците си.

Дори не погледнах тези снимки. Интересувах се от четирите, които първо бях зърнал. Сложих ги на масата в кухнята така, че да бъдат осветявани от слънцето. Бил е стоял на възвишението, откъдето започваше алеята за колите, като е насочвал обектива надолу към „Сара Лафс“. Виждаше се, че с мъх са обраснали не само дървените трупи, от които бе изградена най-старата част на къщата, а и стените на двете крила. Виждаше се, че алеята почти е затрупана от падналите клони. Може би Бил се е изкушил да почисти преди да направи снимките, но не го беше сторил. Дословно бе изпълнил указанията ми, че искам да фотографира къщата „без всякакво разкрасяване“.

Храсталаците от двете страни на алеята бяха станали по-гъсти, откакто с Джо за последен път бяхме посетили „Сара“. Още не бяха избуяли, но по-дългите клони сякаш се протягаха към клоните на храсталаците отвъд асфалтираната пътека, като че ли бяха разделени влюбени, закопнели един за друг.

Ала погледът ми непрекъснато се връщаше към дървената площадка пред къщата. Приликите между снимките и онова, което бях видял в сънищата си, може би бяха случайни (или плод на

изненадващо практичното въображение на писателя в мен), но нямах логично обяснение нито за слънчогледите, израснали в цепнатините между дъските, нито за раната на опакото на дланта ми.

Обърнах една от фотографиите. На гърба Бил беше написал с разкривения си почерк: *„Тези приятелчета са подранили... и са навлезли в забранена територия.“*

Отново обърнах снимката: три слънчогледа, израснали в цепнатините между дъските... Не два, не четири, а три слънчогледа, които сякаш светеха като прожектори.

Също като онези в съня ми.

ГЛАВА 6

На 3 юли 1998 година натоварих два куфара в багажника на шевролета, взех лопата, седнах зад волана, и подкарах на заден ход по алеята. Ненадейно си спомних нещо, спрях, слязох от колата и се върнах в къщата. Стори ми се пуста и някак самотна, като вярна любовница, която не проумява защо е била изоставена. Не бях покрил мебелите и не се бях обадил да изключат електричеството (страхувах се да не би Великият експеримент да се окаже пълен провал), но въпреки това къщата на Бентън Стрийт N 14 изглеждаше изоставена. Макар че мебелите стояха по местата си, докато минавах през стаите, чувах ехо, сякаш помещенията са празни, навсякъде вече имаше едва забележим слой прах.

Компютърът в кабинета ми бе покрит с калъф и приличаше на палач с качулка. Клекнах пред бюрото и отворих чекмеджето, в което имаше четири пакета хартия. Взех единия, пъгнах го под мишница и се изправих, после ми хрумна нещо. Бях прибрал предизвикателната снимка на Джо по бански костюм в голямото чекмедже. Взех фотографията, разкъсах опаковката на пакета с хартия и я пъгнах между листовите. Ако случайно възвърна писателските си способности и работата ми спори, ще се срещна с Джоана на приблизително двеста и петдесетата страница.

Излязох от къщата, заключих задната врата, качих се в колата и потеглих. Повече не стъпих там.

* * *

Няколко пъти се бях изкушавал да отида в „Сара“ и да проверя как върви работата по почистването и ремонта на покрива, който се оказва по-сериозен, отколкото предполагаше Бил Дийн. Ала не го сторих, защото някакво смътно, но при все това натрапчиво чувство ми

подказваше, че не бива да го правя, че когато този път отида в къщата край езерото, ще разопаковам багажа си и ще заживея там.

Бил беше наел Кени Остър за ремонта на покрива и братовчедът на Кени, Тими Ларибий, за да „изчегърта бабичката“ — операция, която напомняше на изстъргването на загоряла тенджерата и често се прилагаше за почистване на къщите, изградени от дървени трупи. Повикал бе и водопроводчик да провери инсталацията — оказа се, че е необходима подмяна на някои тръби и на помпата, с която вадохме вода от кладенеца.

Разходите бяха сериозни и Бил все се „тръшкаше“, докато разговаряхме по телефона, а аз не го прекъсвах. Стане ли въпрос за харчене на пари, янките пето-шесто поколение буквално превъртат; по-разумно е да не се намесваш, докато не им мине ядът. За един янки пръскането на долари е непристойно, все едно да се натискаш с гаджето си на обществено място. Аз нямах нищо против да поразвържа кесията. По принцип живея доста скромно не от морални скрупули, а поради факта, че макар в други аспекти въображението ми да е развинуто, по отношение на парите е крайно бедно. Най-голямо удоволствие ми доставя да прекарам три дни в Бостън, да присъствам на мач на „Ред Сокс“, да посетя магазина за видео и аудиокасети, както и книжарницата „Уърдсуърт“ в Кеймбридж. Накратко, живеех скромно, разноските ми бяха по-малки от лихвите върху сумата, която бях внесъл в банката; имах и опитен финансов консултант — ето защо в деня, когато напуснах къщата в Дери и потеглих на запад към TP-90, притежавах малко повече от пет милиона. В сравнение с Бил Гейтс бях бедняк, но според местните стандарти състоянието ми бе значително и не се притеснявах от големите разходи за ремонта на къщата.

През месеците преди преселването ми в „Сара“ бях в особено настроение. Докато с нетърпение очаквах да замина, уредих делата си в Дери, разговарях с Бил Дийн, който често ми телефонираше да обсъдим възникналите проблеми, опитвах се да не мисля за нищо. Срегнах се с репортера от „Пъблишърс Уикли“, който ме попита дали съм имал затруднения в работата след смъртта на съпругата ми. Отговорих му отрицателно, без да ми мигне окото. Всъщност това беше самата истина. Затрудненията ми започнаха едва след като написах „Далеч от върха“, дотогава не бях изпадал в криза.

На петнайсети юни с Франк Арлин обядвахме в ресторант „Старлит“ в Луистън — градът се намира на еднакво разстояние от Дери и от градчето, където живее Франк. След като поръчахме десерта (специалитетът на ресторанта е ягодовият сладкиш), той ме попита дали имам приятелка. Изненадано го изгледах.

— Какво ме зяпаш? — възкликна той, а изражението му подсказваше, че е едновременно развеселен и раздразнен. — И през ум не ми минава да те обвиня, че изневеряваш на Джо. През август ще се навършат четири години от смъртта ѝ.

— Не — промълвих. — Нямам приятелка.

Франк безмълвно впери поглед в мен. Издържах няколко секунди, сетне се заех да изтребвам с лъжичка сметаната, шприцована върху сладкиша, която бе започнала да се топи. Ни в клин, ни в ръкав си спомних глуповата песничка за тортата, която забравили под дъжда.

— Имал ли си връзка с жена, Майк?

— Какво ти влиза в работата?

— Отговори, за Бога. Може би си се запознал с някоя жена, докато беше на почивка.

Насилих се да вдигна поглед от разтапящата се сметана и отвърнах.

— Не, не съм.

Франк замълча. Изминаха няколко секунди. Реших, че обмисля как да смени темата и се успокоих. Ала вместо да се откаже от разпита, той ме попита дали съм се чукал с някоя след смъртта на Джоана. Навярно щеше да ме остави на мира, ако го излъжех, макар че сигурно нямаше да ми повярва — мъжете никога не казват истината, стане ли дума за секс.

— Не — отговорих и изпитах някакво първерзно удоволствие.

— Нито веднъж ли?

— Нито веднъж.

— Не си ли посещавал салон за масаж? Поне да... нали се сецаш?

— Не съм.

Франк замислено почукваше с лъжичката по ръба на чинийката с десерта, който дори не беше опитал. Взираше се в мен, като че ли бях някаква невиждана досега буболечка, при това доста противна на вид. Поведението му ме дразнеше, но донякъде го оправдавах.

Два пъти на косъм се разминах да започна „връзка“, както напоследък е модерно да се казва. Не се случи в Ки Ларго, където имах възможността да се запозная с около две хиляди жени с оскъдни бикини и обещаващи усмивки. След смъртта на съпругата ми често обядвах в един и същ ресторант. Почти винаги ме обслужваше червенокоса сервитьорка на име Кели. След като се опознахме, започнахме да разговаряме, да разменяме шеговити забележки, продължително да се взираме един в друг. Забелязах колко са красиви краката ѝ, как униформената ѝ пола прилепва към бедрата ѝ, когато се обърне, а тя забеляза, че я наблюдавам.

С втората жена, по която замалко не се увлякох, се запознах във фитнес-залата. Беше висока и винаги носеше розово трико и черни спортни гащета. Честно казано, биваше си я. Силно впечатление ми направи, че докато въртеше педалите на статичния велосипед в поредното пътешествие към никъде, тя не четеше списания като „Мадмоазел“ или „Космополитан“, а романи от автори като Джон Ървинг^[1]. Допадат ми хората, които четат книги и то не само защото едно време бях писател. И те подхващат разговор с обсъждане на времето, но за разлика от онези, които не разгръщат книга, имат неизчерпаем запас от теми за обсъждане.

Блондинката с розово трико и черни шорти се казваше Ейдриа Бънди. Докато въртахме педалите един до друг и навлизахме все по-дълбоко в страната Никъде, започнахме да разговаряме за книги, сетне веднъж-два пъти седмично започнах да ѝ подавам щангата в залата за вдигане на тежести. В това действие има нещо много интимно, донякъде защото онзи, който вдига щангата, лежи на скамейката, но най-вече защото е зависим от теб. Едва ли е преувеличено да се каже, че животът на човека, проснат на скамейката, е в ръцете ти. И ето че през зимата на 1996 година с Ейдриа започнахме да се взираме един в друг: докато тя лежеше, не отмествах очи от лицето ѝ.

Кели беше на около трийсет, Ейдриа навярно бе малко по-млада. Кели беше разведена, Ейдриа — неомъжена. И двете не бяха първа младост, не им липсваше опит и навярно всяка с удоволствие би си легнала с мен, без да ме насилва да се ожения за нея — нещо като пробен пробег. Ала вместо да се възползвам, в първия случай престанах да посещавам ресторанта, в който работеше Кели. Когато от Младежката асоциация ми предложиха безплатна карта за

физкултурната им зала, повече не стъпих във фитнес-салона. След около шест месеца срещнах на улицата Ейдриа Бънди, казах ѝ „здрати“ и се престорих, че не забелязвам озадачения ѝ поглед и едва прикритото ѝ огорчение.

Изпитвах плътско желание и към двете (дори веднъж сънувах, че съм в леглото с тях и че едновременно им се наслаждавам), същевременно не ми се щеше да ги чукам. Отчасти причина за нежеланието бе творческата криза, в която бях изпаднал — животът ми беше достатъчно прецакан, не ми трябваха допълнителни усложнения. От друга страна, се изискват доста усилия, докато се убедиш, че жената, която отвърща на погледите ти, се интересува от теб, не от солидното ти състояние.

Ала най-съществената причина за въздържанието ми бе фактът, че Джо все още обсебваше съзнанието ми и сърцето ми. Беше мъртва от четири години, но в живота ми нямаше място за друга жена. Скръбта ми беше като холестерол и не мислете, че сравнението е смешно или абсурдно.

— А приятели имаш ли? — попита Франк и най-сетне си взе от сладкиша. — Виждаш се с приятели, нали?

— Да — излъгах, — имам много приятели.

В действителност имах много кръстословици за решаване, много книги, които бях набелязал да прочета, и много видеофилми, с които да се забавлявам нощем — бях научил наизуст предупреждението за пиратски презапис и незаконно разпространение. Когато реших временно да напусна Дери, уведомих по телефона само личния ми лекар и зъболекаря, а писмата, които изпратих през юни, бяха до редакциите на „Харпърс“ и „Нашънъл Джеографик“, за да ги уведомя за промяната на адреса ми.

— Франк — добавих, — говориш като еврейка-многодетна майка.

— Знаеш ли, понякога в твоята компания се чувствам точно като еврейка-многодетна майка, само че за разлика от евреите, които вярват в лечебното въздействие на пилешката супа, аз съм привърженик на печените картофи. Длъжен съм да отбележа, че отдавна не си бил в толкова добра форма. Мисля, че си сложил някое и друго кило...

— Дори повече от необходимото.

— Дрън-дрън! По Коледа беше живи мощи. Позагорял си от слънцето и ти отива.

— Напоследък предпочитам да ходя пеш.

— Изглеждаш по-добре... само погледът ти ме смущава понякога. Тревожа се всеки път, като ме погледнеш особено. На Джо сигурно ще ѝ е приятно да разбере, че някой се тревожи за теб.

— Какъв според теб е този особен поглед?

— Ще бъда откровен — приличаш на човек, който е попаднал в капан и не може да се освободи.

* * *

Потеглих от Дери в три и половина, спрях в Рамфорд да вечерям, сетне продължих да шофирам през хълмистата местност, докато слънцето залезе. Бях планирал да пристигна горе-долу по времето, когато се разиграваха събитията в сънищата ми. Когато излязох от Мотън, усетих, че сърцето ми бие лудо. Климатичната инсталация в колата беше включена, но по челото и под мишниците ми изби пот. Напразно въртях копчето на радиото — струваше ми се, че вместо музика от всички станции долитат крясъци — затова го изключих.

Страхувах се и то напълно основателно. Дори да пренебрегнах странното преплитане между сънища и реалност (спокойно можех да допусна, че раната на ръката ми и съществуването на трите слънчогледа са случайни съвпадения), имах причина да се страхувам. Защото сънищата ми бяха необикновени като решението ми отново да заживея в къщата край езерото. Не се чувствах като човек, живеещ в края на второто хилядолетие, който е надникнал в душата си, за да преодолее страховете си. (Представях си как психотерапевтът казва на групата: „Внушете си, че всичко е наред, хайде да предприемем групов онанизъм, като всеки каже какво го измъчва“, а от някъде се разнася изпълнение на Уилям Акерман^[2].) По-скоро се чувствах като пророк от Стария Завет, който решава да заживее в пустинята, като се храни със скакалци, защото е сънувал, че това е Божия повеля.

Здравата бях загазил, животът ми все повече се объркваше и творческата криза бе само една от причините. Не изнасилвах малолетни и не тичах из Таймс Скуеър, за да проповядвам през

мегафон анархистични идеи, но при все това бях загазила. Бях загубил мястото си в реда на нещата и все не успях да го открия. Нищо чудно — животът не е книга, която можеш да разгърнеш където пожелаеш. Онова, с което се захванах през горещата юлска вечер, беше доброволна шокова терапия... повярвайте, че осъзнавах рисковете.

До езерото Дарк Скор се стига по следния маршрут: потегляш по магистрала И-95 от Дери до Нюпорт, откъдето се отклоняваш по шосе N2 до Бетел (с престой в Рамфорд, където се разнасяше отвратителна миризма, докато по време на втория мандат на Рейгън затвориха фабриките за производство на хартия), а оттам поемаш по шосе N5 до Уетърфорд. Завиваш по шосе N68, наречено „Старият селски път“, минаваш през Касъл Вю и Мотън (централната част на това градче се състои от една-единствена сграда — магазин, помещаващ се в някогашен хамбар, където се продават видеокасети, бира и употребявани ловни пушки), сетне виждаш табела с надпис „TR-90“ и друга, на която е написано: „В СЛУЧАЙ НА ЗЛОПОЛУКА ПОТЪРСЕТЕ ПОМОЩТА НА ЛОВНИЯ ПАЗАЧ — НАБЕРЕТЕ 1-800-555 ИЛИ 72 НА ВАШИЯ КЛЕТЪЧЕН ТЕЛЕФОН“. Към надписа някой е добавил с червен спрей следната духовитост: „ОРЛИТЕ ДА ГО ДУХАТ“.

Изминавате още осем километра и вдясно виждате тясна алея, обозначена само с тенекиена табелка, върху която се мъдрят избелели от времето цифри 4 и 2. Отгоре се виждат две дупки от 22-калибров револвер.

Когато завих по алеята, часовникът на таблото показваше 7:16. Внезапно ме обзе чувството, че се завръщам в родния дом.

* * *

Изминах около половин километър. Чувах как под колелата съска тревата, с която бе обраснала алеята, как от време на време клон драци по покрива или удря като юмрук по предната дясна врата.

Най-сетне спрях и изключих двигателя. Слязох от шевролета, заобиколих го, легнах по корем и заскубах тревата около нагорещения ауспук. Това лято почти не беше валил дъжд, ето защо трябваше да взема мерки да не пламне пожар. Бях се постарал да пристигна точно

по това време, надявайки се чрез възпроизвеждането на сънищата да разбере посланието им, или нещо да ми подсказе какво да предприема по-нататък. Нямах никакво намерение да подпаля гората.

Приключих с изкубването на тревата, изправих се и се огледах. Щурците пееха като в съня ми, а дърветата се гушеха едно до друго от двете страни на алеята, както винаги ги виждах в сънищата. Притъмняващото небе приличаше на синкава ивица между клоните.

Тръгнах по алеята, като се движех в дясната ѝ половина. От тази страна нашето място граничи с имота на стария Ларс Уошбърн, ала пътеката към дома му беше обраснала с хвойнови храсти и преградена с ръждясала верига. Към дънера на дървото вляво бе закована табела с надпис „ВЛИЗАНЕТО ЗАБРАНЕНО“. На дървото вдясно имаше друга табела. Надписът гласеше: „НЕДВИЖИМИ ИМОТИ «НЕКСТ СЕНЧЪРИ»“, имаше и телефонен номер. Буквите бяха избледнели и почти не се виждаха сред стъстяващия се мрак.

Продължих да крача към „Сара“ и отново усетих забързаното туптене на сърцето ми. Комари бръмчаха около лицето ми — техният „сезон“ беше преминал, но ги привличаше миризмата на пот. Навярно им напомняше на миризмата на кръв.

Много ли се страхувах, докато вървах към къщата? Не си спомням. Мисля, че страхът е като болката — забравяме го щом премине. Ала не съм забравил усещането, което ме бе връхлитало при предишните ми неколкочасови посещения тук, особено в случаите, когато вървах сам по Алея 42 — усещане, че действителността е изтъняла. Според мен това е факт — реалността е тънка като полуразтопената ледена покривка на езеро, а хората изпълват живота си със звуци, светлина и движение, опитвайки да скрият изтъняването от самите себе си. Ала на места като Алея 42 „театралният реквизит“ липсва. Останали са само песента на щурците и зелените листа, които изглеждат черни в здрача, преплетените клони, образуващи изкривени лица, туптенето на сърцето ти, кръвта, която пулсира в слепоочията ти, и небето, което избледнява, докато синята кръв на деня се отдръпва от страните му.

Светлината угасва и внезапно разбираш, че тук се крие някаква тайна, едновременно зловеща и прекрасна. Усещаш я при всяко вдишване, виждаш я във всяка сянка, с всяка стъпка очакваш да се

натъкнеш на нея. Тук е, ала ти се плъзваш по повърхността ѝ и правиш завой, като къккьор, който се отправя към дома си.

След като изминах около километър от мястото, където бях оставил колата, спрях за момент. Оставаше ми да завия на север и да извървя още осемстотин метра по алеята, водеща към къщата. Тук пътят прави остър завой, вдясно се простира голяма поляна, спускаща се към езерото. Местните я наричат „Ливадата на Тидуел“, понякога ѝ викат „Старият лагер“. На това място Сара Тидуел и сродниците ѝ били построили своите колиби — разказа ми го Мари Хингърман. (Веднъж взех да разпитвам Бил Дийн и той потвърди версията на Мари, но очевидно разговорът на тази тема му бе неприятен, което ми се стори доста странно.)

Погледнах към езерото. Повърхността му беше гладка като стъкло, водата още бе оцветена в розово от последните отблясъци на слънцето. Не се виждаше нито един плавателен съд. Навярно притежателите на малки яхти или на скутери вече се бяха събрали в бар „Сънсет“, за да похапнат ролца от омари и да се наливат с коктейли. По-късно неколцина от тях, замаяни от наркотици и от алкохол, ще се надпреварват със скутерите си. Питам се дали ще остана достатъчно дълго, за да чуя рева на двигателите. Най-вероятно ще пътувам обратно към Дери, защото съм изпаднал в ужас от онова, което съм открил в къщата, или пък съм разочарован, тъй като страховете ми са се оказали напразни.

„Ах, ти, смешно човече“ — промърмори Стрикланд.

Сепнах се, като се чух да говоря. Нямах представа защо ми е хрумнало това изречение. Спомних си съня, в който бях видял Джо под леглото в спалнята, и потръпнах. Комар изсвири до ухото ми. Махнах с ръка да го прогоня и продължих пътя си.

Оказа се, че съм изчислил времето с абсолютна точност. Застанах в началото на алеята към къщата и като че се озовах в съня си. Дори двата балона, които бяха привързани към табелата с надпис „САРА ЛАФС“ (бяха бял и син и върху тях с черно мастило беше написано: „Добре дошъл, Майк!“) и които се открояваха на фона на тъмната гора, сякаш подчертаваха впечатлението за деја ву... сънищата никога не са напълно еднакви, нали? Предметът, който сме изработили, се различава от онзи, който сме си представяли, защото самите ние се променяме с всеки изминал ден, дори с всеки изминал миг.

Пристъпих към табелата и усетих тайнствеността, която обгърна алеята с падането на мрака. Стиснах дървената плоскост, за да се уверя, че наистина съществува, сетне прокарах палеца си по буквите (като рискувах в плътта ми да се забият тресчици), все едно бях слепец, който чете текст, написан на Брайловата азбука.

Алеята беше почистена от опадалите борови иглички, нямаше ги клоните, прекършени от вятъра, ала водите на Дарк Скор бяха обагрени в розово като в сънищата ми, къщата бе същата, каквато я бях видял в кошмарите си. Бил предвидливо бе оставил да свети лампата над задния вход, слънчогледите, прораснали през цепнатините на дъсчената площадка, отдавна бяха отрязани, но всичко останало бе досущ като в сънищата ми.

Погледнах към тясната ивица небе между преплетените клони. Не видях нищо... почаках... отново вдигнах очи и останах разочарован... зачаках... и ето, че тя се появи точно там, където я очаквах. В един момент виждах само небето (което започваше да се обагрят в лилаво, сякаш някой беше разлял мастило), в следващия засия Вечерницата. Хората обичат да се хвалят, че са наблюдавали появяването на звездите, някои сигурно са го виждали, ала през онази юнска вечер аз за пръв и сигурно за последен път в живота си видях как на небосклона грейна Вечерницата. Разбира се, пожелах си нещо, но този път не сънувах, затова не помолих отново да бъдем заедно с Джо.

Вперих поглед в звездата и промълвих:

— Помогни ми. — Искях да добавя още нещо, но не знаех какво. Не знаех каква помощ ми е необходима.

* * *

„Достатъчно — прошепна ми въображаем глас. — Видя достатъчно. Върни се при колата и никога повече не стъпвай тук.“

Ала аз имах друг план. Възнамерявах да тръгна към къщата, както бях сторил в моя последен и ужасяващ сън. Възнамерявах да докажа на себе си, че в сенките на старата постройка от борови трупи не се крие чудовище, загърнато с мъртвешки саван. Планът ми до голяма степен се основаваше на вярването на привържениците на Нова

епоха^[3], според които страхът се преодолява само ако не му се подчиниш. Но докато се вирах в лампата над вратата (изглеждаше малка като светулка сред падащия мрак), си спомних за друга, оптимистична мъдрост, която съветва щом изпиташ страх да си плюеш на петите. Ставаше все по-тъмно, гората изглеждаше все по-заплашителна, а аз все повече се убеждавах в правилността на втората мъдрост.

Отместих поглед от Вечерницата и ме досмеша, като видях, че докато размишлявах, машинално съм отвързал единия балон. Кълбото като че плуваше в мрака, надписът вече не се виждаше.

Помислих си: „Може би всичко е плод на въображението ми и не ще успея да помръдна. Може би отново ме е обхванала пешеходната криза и ще остана тук като вкаменен, докато ме отвлече някое чудовище“.

Ала сега се намирах в реалния свят, а в него не съществува понятието „пешеходна криза“. Пуснах връвчицата, балонът полетя нагоре, а аз тръгнах по алеята. Краката ме слушаха както винаги след онзи ден през 1959 година, когато бях проходил. Навлизах все по-дълбоко в гората, обгръщаше ме чистата, но тръпчива миризма на бор. Веднъж понечих да прескоча падналия клон, който бях виждал в сънищата си, но в действителност не съществуваше.

Сърцето ми още биеше лудо, бях плувнал в пот, която привличаше комарите. Понечих да отметна влажния кичур коса от челото си, но задържах ръката пред очите си, като разперих пръсти. Вдигнах и другата, ала липсваха каквито и да било наранявания; нямаше дори белег на мястото, което бях порязал, докато пълзях из спалнята по време на бурята.

— Добре съм — промълвих. — Всичко е наред.

„Ах, ти, смешно човече!“ — *промърмори Стрикланд* — отвърна ми някой. Не беше моят глас, нито гласът на Джо, а призрачният глас, който бях чул в последния си кошмар и който ме подтикваше да продължа, когато исках да се откажа. Глас на непознат.

Отново закрачих по алеята. Изминах половината път и се озовах на мястото, където насън бях казал на гласа, че се страхувам от госпожа Данвърс.

— Страхувам се от госпожа Данвърс — произнесох в мрака, за да проверя как ще прозвучат думите в действителността. — Ами ако

лошата икономка ме дебне в къщата?

Откъм езерото изкрещя гмурец, но гласът не ми отговори. Пък и едва ли бе необходимо. Госпожа Данвърс не съществуваше — беше само торба с кости в един роман — и гласът го знаеше.

Продължих да вървя. Отминах високия бор, в чийто ствол веднъж Джо беше блъснала джипа, докато караше на заден ход по алеята. Спомням си, че от яд започна да псува като каруцар. Успях да запазя самообладание, докато я чух да вика: „Да ти го начука слон!“, при което избухнах в истеричен смях. Облегнах се на джипа, притиснах длани до слепоочията си и се смях, докато ми потекоха сълзи, а Джо ми хвърляше убийствени погледи.

Макар че се смрачаваше, виждах белега върху ствола — бялата резка като че се носеше над тъмната дървесна кора. Когато насън се озовавах на това място, смътното ми безпокойство винаги прерастваше в ужас. Още преди обвитото в саван същество да изскочи от „Сара“, започвах да усещам, че нещо не е наред, че Бог знае как самата къща е обезумяла. Всеки път, когато в съня си минавах край бора, белязан с белезникава резка, изпитвах желанието да побегна като човечето курабийка.

Сега нямах подобно усещане. Страхувах се, но не изпитвах ужас. Не чувах зад себе си задъханото дишане на преследващо ме чудовище. Най-страшното, на което можех да се натъкна в гората, бе лос, раздразнен от нарушаването на спокойствието му. Или (което беше почти невероятно) да налетя на разгневен мечок.

В съня ми луната беше в последната си фаза, ала тази нощ небесното светило го нямаше. Не очаквах да го видя — сутринта бях прочел метеорологичната прогноза в „Дери Нюз“ и бях обърнал внимание, че е настъпило новолуние.

Дори най-натрапчивото чувство за деја ви е крехко и безлунното небе прогони усещането ми, че сънят се повтаря. Дори се запитах защо съм положил толкова усилия да пресъздам сцената и обстоятелствата, какво съм опитвал да постигна или да докажа. Така ми се пада — сега ми предстои доста да походя до мястото, където бях оставил колата.

Реших първо да взема електрическо фенерче от къщата. Сигурен бях, че ще намеря каквото ми е необходимо в...

От срещуположния бряг на езерото се разнесоха експлозии, последната бе толкова силна, че ехото отекна сред хълмовете. Рязко

спрях и затаих дъх. Само преди минути неочакваните гърмежи щяха да ме накарат да се втурна в панически бяг, ала сега се стреснах само за миг. Разбира се, това бяха ракети. Утре бе Денят на независимостта и хлапетата, живеещи на отсрещния бряг, празнуваха предварително, както правят всички деца.

Продължих пътя си към „Сара“. Храсталаците протягаха към мен вейките си като ръце, но сега бяха подкастрирани и вече не изглеждаха толкова заплашителни. Не се безпокоях, че няма да има ток — бях достатъчно близо до „Сара Лафс“, виждах как нощните пеперуди кръжат около запалената лампа над задния вход. Дори електрозахранването да беше прекъснато (което често се случва в Западен Мейн, защото електропроводите не са под земята), генераторът се включваше автоматично при спиране на тока.

И все пак се удивлявах доколко подробности от съня ми съществуват в действителност, макар вече да се бях освободил от натрапчивото чувство, че кошмарът се повтаря. Сандъчетата за цветя бяха наредени от двете страни на пътеката, която се спуска към брега на езерото. Сигурно Бренда Мезърв ги е намерила в мазето и е накарала някоя от помощничките си отново да ги постави на местата им. В тях още нямаше цветя, но скоро първите кълнове щяха да се появят. И макар че нощта беше безлунна, виждах черния квадрат върху водната повърхност, намиращ се на петдесетина метра от брега. Бил Дийн беше закотвил сала.

Пред къщата нямаше ковчег, но сърцето ми биеше толкова силно, че сякаш щеше да изскочи от гърдите ми; ако в този момент избухнеха нови фойерверки, навярно щях да закрещя „Ах, ти, смешно човече! — промърмори Стрикланд. — Дай си ми я, с нея събирам прах!“

Ами ако срещата със смъртта ни лишава от разум? Може би оцеляваме, но вече сме обезумели. Нима това се е случило и с мен?

В този момент от кошмара ми вратата се бе отворила с трясък и безформеното бяло същество беше изскочило навън с вдигнати ръце, скрити под мъртвешкия саван. Плахо пристъпих напред, сетне спрях — устата ми беше пресъхнала, дишах на пресекулки. Нямах усещането за дежа ву, но за миг си помислих, че призракът ще се появи и в действителността. Стоях като вцепенен и очаквах съществото да се спусне към мен, като машинално стисках в юмруци изпотените си длани.

Водата тихо се плискаше в брега.

Подухна ветрец, който помилва лицето ми и разлюля храсталаците.

Изкрещя гмурец, нощните пеперуди кръжаха около лампата над задния вход.

Никакво чудовище, обвито в бял саван, не отвори вратата; бях близо до къщата и през големите прозорци виждах, че вътре няма нито призрак, нито каквото и да било. Забелязах бележка, затъкната над валчестата дръжка на вратата и листчето хартия ме изтръгна от вцепенението ми. Дълбоко си поех дъх и изминах последните няколко метра до „Сара Лафс“.

Бележката наистина бе оставена от Бил Дийн. Старецът пишеше, че Бренда е напазарувала и е оставила на масата касовата бележка от супермаркета. Килерът ми бил зареден с консервирани храни. Бренда не била купила много продукти, които бързо се развалят, но в кухнята съм щял да намеря мляко, масло, хамбургери и бира — най-необходимото за мъж, който живее сам.

„Ще се видим в понеделник — продължаваше писмото на Бил. — Ако зависеше от мен, нямаше да мръдна от тук и щях лично да те поздравя с «добре дошъл», но жената настоя, че е наш ред да посетим родата по празниците, та заминаваме за Виржиния (Божке, каква жега е там!) да изкараме празника заедно с балдъзата. Ако имаш нужда от нещо или възникнат проблеми...“

Беше написал телефонния номер на балдъзата във Виржиния, както и номера на Бъч Уигинс в градчето, което местните хора наричат ТР. Чувал съм да казват: „С мама ни писна в Бетел и преместихме караваната в ТР.“ Добрият стар Бил не бе пропуснал и телефонните номера на водопроводчика, на електротехника, на Бренда Мезърв и дори на телевизионния техник от Харисън, който бе пренастроил сателитната антена. Обърнах бележката, очаквайки да видя послепис: „Слушай, Майк, ако по време на отсъствието ми избухне ядрена война...“

Зад мен нещо се раздвижи.

Рязко се обърнах и изпуснах бележката. Бялото листче закръжи във въздуха като нощните пеперуди, блъскащи се в лампата. Бях сигурен, че ще видя съществуването, обвито със саван, обезумелия обитател на разлагания се труп на съпругата ми. „*Дай си ми книгата,*

с нея събирам прах, как смееш да идваш тук и да смущаваш спокойствието ми, как се осмеляваш отново да идваш в Мандерлей? А щом си имал нахалството да дойдеш тук, знаеш ли, че за теб няма връщане назад? Тайната ще те погуби, глупаво човече. Ще те погуби!“

Зад мен нямаше нищо. Навярно съм чул шумоленето на вятъра в храстите... само дето въздухът беше напълно неподвижен и ветрецът не милваше пламналите ми страни.

— И все пак е подухнал — изрекох. — Тук няма живо същество.

Когато сте сами, собственият ви глас може да ви изплаши или да ви поддейства успокояващо. В случая ефектът беше успокояващ. Наведох се, взех бележката и я пъхнах в задния си джоб, сетне извадих връзката ключове. Стоях под лампата, около която се стрелкаха привлечени от светлината нощни пеперуди, и търсех необходимия ключ. Колкото и да е странно, изглеждаше някак... неизползван. Прокарах пръст по назъбената му страна и се запитах защо след смъртта на Джо не бях летувал в „Сара Лафс“. Няколко пъти бях идвал тук, но само денем и за по един-два часа, колкото да взема някакви вещи. Ако съпругата ми беше жива, сигурно щеше да ме накара да...

В този момент разбрах, че се самозалъгвам. Причината да не идвам в „Сара“ не бе смъртта на Джо. Оправданието беше много удобно — през шестте седмици, които прекарах в Ки Ларго, си повтарях, че вилата ще пробуди скръбта ми — ала сега, докато стоях сред сенките на танцуващите пеперуди (все едно се намирах в някаква абсурдна дискотека) и се вслушвах в крясъците на гмурците, си спомних, че Джоана не бе умряла тук, а в Дери. Беше умряла през август, когато бе нетърпимо горещо... но защо бяхме останали в града? Защо не седяхме по бански костюми на терасата на „Сара“ и не пиехме чай с лед, докато наблюдаваме как скутерите порят водната повърхност и коментираме уменията на летовниците, каращи водни ски? Защо съпругата ми се беше озовала на напечения от слънцето паркинг пред аптеката „Райт Ейд“, след като всяка година по това време бяхме далеч от Дери?

И това не бе всичко. Обикновено оставахме в къщата до края на септември и се наслаждавахме на топлото циганско лято. Ала през 1993 година си бяхме тръгнали още на 7 август. Спомням си датата, тъй като след десетина дни с Джоана заминахме за Ню Йорк, където

трябваше да участвам в рекламна кампания, свързана с последната ми книга. Огромният мегаполис беше замрял от лятната жега, пръскачките в Ийст Вилидж и в жилищните райони работеха непрекъснато, но водата мигом се изпаряваше от нагорещените тротоари. Една вечер гледахме „Фантомът на операта“. В един момент Джо ми прошепна: „Мамка му! Фантомът пак е хремав!“ До края на представлението едва сдържах истеричния си смях. Понякога съпругата ми ме изненадаваше с постъпките си.

Защо ли бе дошла с мен в Ню Йорк, след като не обичаше да го посещава дори през април или през октомври, когато градът е най-красив? Нямах отговор на този въпрос. Знаех само, че не е стъпвала в „Сара Лафс“ от август 1993 година... но не след дълго разбрах, че съм се лъгал.

* * *

Пъхнах ключа в ключалката и го превъртях. Възнамерявах да отида право в кухнята, да включа осветлението и щом намеря фенерчето, да се върна при колата. Съществуваше реална опасност някой пиян шофьор, чиято къща се намира в другия край на алеята, да се блъсне в моя шевролет и да ме осъди да му платя милиони долари.

Къщата беше добре проветрена, долових приятния аромат на бор. Посегнах към бутона за осветлението до вратата, в същия момент някъде в мрака заплака дете. Ръката ми застина във въздуха, побиха ме ледени тръпки. Не изпаднах в паника, но престанах да разсъждавам трезво. Сигурен бях, че ридеа дете, но нямах представа откъде идва звукът.

Сетне плачът започна да заглъхва. Не утихна, а заглъхна, сякаш някой грабна детето под мишница и го понесе по дълъг коридор, какъвто няма в „Сара Лафс“. Дори коридорът, който свързва централната постройка с двете крила, не е дълъг.

Звукът постепенно заглъхваше, докато почти престанах да го чувам.

Стоях като вцепенен в мрака и не смеех да включа осветлението. Някакъв вътрешен глас ме подканяше да си плюя на петите като

човечето курабийка. Ала друг глас — гласът на разума — постепенно взе превес.

Натиснах бутона, а предателският гласец ми прошепна: „Откажи се, осветлението няма да се включи, не разбираш ли, че сънят ти се сбъдва, глупако?“ Ала лампата в антрето засия и прогони сенките. Вляво бяха полиците, където Джо беше подредила колекцията си от керамични миниатюри, вдясно се намираше библиотечният шкаф. Не бях оглеждал къщата повече от четири години, но всичко си беше на мястото и изглеждаше непроменено. На средната полица в библиотеката видях трите романа на Елмър Ленард, които ми бяха „запас“ в случай на дъждовно време. Когато живееш извън града, трябва да си подготвен за лошо време. Ако не разполагаш с интересна книга, след два дъждовни дни сред горите буквално можеш да превъртиш.

Плачът напълно заглъхна, настъпи тишина, нарушавана само от тиктакането, долитащо от кухнята. Тиктакаше стенният часовник над печката, единствената вещ, при избора на която Джоана бе проявила лош вкус. Циферблатът беше като муцуната на котарака Феликс, големите очи се местеха наляво-надясно, а опашката всъщност беше махалото. Според мен часовниците от този тип са задължителен декор във всеки долнопробен филм на ужасите.

— Има ли някой? — извиках. Пристъпих към тъмната кухня, сетне спрях. Къщата, потънала в мрак, беше като пещера. Нямах представа откъде се разнасяше плачът... а може би звукът е бил само плод на въображението ми.

— Има ли някой? — повторих.

Никой не ми отговори, но въпреки това бях убеден, че наистина съм чул плача. В противен случай изпадането в творческа криза бе най-малкият ми проблем.

На полицата с романите на Елмър Ленард стоеше голямо електрическо фенерче, което работи с осем батерии и временно ще те заслепи, ако го насочат в очите ти. Грабнах го и когато едва не го изпуснах, осъзнах, че съм плувнал в пот и треперя от страх. С разтуптяно сърце стиснах ръкохватката. Очаквах от тъмната дневна да изскочи чудовището със савана и да вдигне призрачните си ръце, досущ като опитен мошеник — политик, който е възкръснал от гроба и

се опитва да манипулира избирателите: „Гласувайте за възкресения, братя, и ще бъдете спасени!“

Напипах бутона и включих фенерчето. Лъчът проникна в дневната и освети препарираната глава на лос над камината. Очите на мъртвото животно проблеснаха като светлини под водата. Видях старите столове от камъшит, старото канапе, масата, която все заплашваше да се преобърне, поради което пъхахме под единия ѝ крак сгъната карта за игра или две пластмасови подложки за чаши. Не видях призраци, но реших, че има нещо нередно. В подобен случай безсмъртният Кол Портър^[4] би казал: „Зарежи тази работа“. Ако потегля веднага щом се добера до колата, ще бъда в Дери около полунощ и ще спя в собственото си легло.

Изключих осветлението в антрето, но не и фенерчето. Чувах тиктакането на грозния часовник (навярно Бил го беше навил) и бръмченето на хладилника. Докато се вслушвах в познатите звуци, изведнъж разбрах: не бях вярвал, че някога ще се върна в къщата. Колкото до плача...

Наистина ли бях чул дете да ридае?

Разбира се. Бях чул плач или нещо подобно. Ала в момента това не ме вълнуваше. Най-важното бе, че идването ми тук бе доста рискована и необмислена постъпка за човек с развинтено въображение. Докато стоях в антрето, осветявано само от фенерчето и от електрическата крушка над задната врата, усетих, че границата между действителността и онова, което съществуваше само във въображението ми, почти е изчезнала.

Излязох от къщата, заключих вратата и тръгнах обратно по алеята, размахвайки фенерчето като махало, което пък ме подсети за опашката на смахнатия котарак Феликс, преобразил се в стенен часовник. Хрумна ми, че трябва да измисля някаква история, с която да оправдая пред Бил неочакваното си заминаване. Невъзможно бе да му оставя бележка, която да гласи: „Като пристигнах, чух детски плач в заключената къща и толкова се изплаших, че побързах да се върна в Дери. Ще изпратя по пощата фенерчето, което взех от библиотеката. Моля те, остави го на мястото му.“ Старецът положително ще разгласи съдържанието на посланието ми и хората ще си кажат: „Нищо чудно, че е побегнал. Май е прекалил с писането на книги. Мозъкът му се е

размекнал от съчиняване на романи. Сега се страхува от собствената си сянка. Няма що, това са рисковете на професията.“

Дори никога повече да не стъпех в „Сара Лафс“, не ми се щеше местните да говорят за мен с презрение и подсмивайки се, да отбелязват, че който много знае, винаги свършва зле. Забелязал съм всеобщото пренебрежително отношение към хората, които си изкарват прехраната чрез въображението си.

Реших да пиша на Бил, че внезапно съм се разболял, което донякъде беше вярно. После ми хрумна да му съобщя, че се е разболял някой от Дери... мой приятел, или пък дори любовницата ми. „Скъпи Бил, приятелката ми се е разболяла, ето защо...“

Спрях рязко, тъй като лъчът на фенерчето освети предницата на шевролета. Бях изминал близо два километра в мрака, без да обръщам внимание на шумовете, долитащи от гората. Нито веднъж не се обърнах, за да проверя дали ме преследва чудовището, обвито с мъртвешки саван, или пък призрачно дете, което се залива от плач. Бях прекалено зает да измисля правдоподобна история и да я разкрася. Съчинявах я във въображението си, вместо на хартия, но се движех по добре познатите ми пътеки. Толкова се бях увлякъл, че забравих страха си. Сърцето ми бе възвърнало нормалния си ритъм, вече не се потях и комарите престанаха да ме хапят. Ненадейно ми хрумна нещо, като че съзнанието ми търпеливо беше изчакало да се успокоя, за да ми напомни важен факт.

Водопроводът! Наскоро водопроводчикът беше сменил повечето тръби в къщата.

— Имало е въздух в тръбите — промърморих и насочих фенерчето към решетката на шевролета. — Ето какво съм чул.

Зачаках здравият разум да ме опровергае, да ме обвини в глупава лъжа. Ала това не се случи... защото версията ми бе напълно правдоподобна. Чувал съм да казват, че когато във водопроводните тръби има въздух, се чуват най-различни звуци — човешки говор, лаене на куче или детски плач. Може би водопроводчикът си е свършил съвестно работата и онова, което чух, не е гъргорене на тръба... но може и да не е изкарал въздуха. Въпросът бе дали да седна зад волана, да измина на заден ход разстоянието до магистралата и да потегля обратно към Дери само защото съм чул някакъв странен звук и то докато съм бил в състояние на стрес.

Реших, че отговорът е отрицателен. Сигурно ще побегна, ако още веднъж имам подобно преживяване (най-вероятно ще откача и ще бръщолева несвързано като герой от филма „Разкази от криптата“), но звукът, който чух, докато стоях в антрето, не бе достатъчен да ме прогони. По-силна от страха беше надеждата, че в „Сара Лафс“ ще превъзмогна творческата криза.

Откакто се помня, чувам въображаеми гласове. Не зная дали това е едно от задължителните условия да станеш писател пък и никога не съм споделял изживяванията си с колега по перо. Не съм изпитвал необходимост да го сторя, защото гласовете, които чувам, са на мои разновидности. Ала понякога ми се струва, че до слуха ми долитат гласове на истински хора, а най-реалният и най-скъпият за мен е гласът на Джо. И ето, че го чух — стори ми се, че долавям леко иронична нотка, примесена с одобрение: *„Ще се съпротивляваш ли, Майк?“*

— Да — отговорих и размахах фенерчето, при което никелираната броня на шевролета проблесна в мрака. — Точно това ще направя, скъпа.

„В такъв случай... е редно да вдигнем тост, нали?“

— Да — промълвих. Седнах зад волана и подкарах по алеята, водеща към „Сара Лафс“.

* * *

Когато за втори път влязох в къщата, не чух детски плач. Без да изпускам фенерчето, обиколих помещенията на долния етаж и включих всички лампи; ако наблизо плуваха яхти с летовници, на хората сигурно се е сторило, че над тях кръжи странна летяща чиния като във филм на Спилбърг.

Според мен къщите имат свой живот в свое измерение на времето, което е различно от това на собствениците им и тече по-бавно. За къщите (особено за по-старите) миналото е по-близо. В моя живот Джоана беше мъртва вече четири години, но според „Сара“ смъртта ѝ бе настъпила наскоро. Едва когато включих всички лампи и оставих фенерчето на полицата с книгите на Елмър Ленард, разбрах колко съм се страхувал да се върна тук и скръбта ми да се пробуди,

като видя вещите на мъртвата ми съпруга: книга с подгъната страница на масичката до канапето, на което Джоана обичаше да ляга по нощница и да чете, докато похапва сливи; кутията с овесени ядки на полицата в килера (Джо не признаваше друга закуска освен овесените ядки); старият ѝ зелен халат, който още е окачен в банята в южното крило, дето Бил Дийн още нарича „новото крило“, макар да е било построено преди да купим къщата.

Бренда Мезърв беше проявила съобразителност и се бе постарала да прибере вещите, които ще ми напомнят за Джо, но не бе успяла да скрие всичките. Луксозното издание на романите на Питър Уимси още заемаше почетно място в библиотеката в дневната. Джоана беше кръстила препарирания лос Бънтър и веднъж без всякакъв повод беше окачила звънче на косматата му шия. И сега то продължаваше да виси на лентата от червено кадифе. Може би госпожа Мезърв се е питала дали да го махне, без да подозира, че с Джо често се любехме на канапето в дневната и шеговито подхвърляхме, че сме си играли с хлопката на Бънтър. Бренда Мезърв бе проявила старание, но всеки брак е като собствена територия, като празно пространство на картата на обществото. Тайните, които остават скрити за околните, превръщат това пространство в твоя собственост.

Минавах от помещение в помещение и докосвах предметите. Имах чувството, че ги виждам за пръв път. Присъствието на Джо се усещаше навсякъде. Отпуснах се на камъшитеното кресло пред телевизора. Под тежестта ми кожената възглавница издаде дрезгав звук, стори ми се, че чух съпругата ми да казва: „Извинен си, задето не се извини, Майкъл!“

Закрих с длани лицето си и се разридах. Този изблик сякаш ми помогна напълно да преодолея скръбта, но преживяването беше ужасно. Плаках, докато усетих, че нещо в мен ще се скъса, ако не престана. Най-сетне се поуспокоих. Лицето ми беше подпухнало, хълцах и бях смазан от умора. Всяко мускулче ме болеше — отчасти защото бях отвикнал да ходя пеш, но най-вече от напрежението. Едва ли ще повярвате, ако ви кажа какво усилие ми струваше да се върна тук и да реша да остана в „Сара Лафс“. Да се съпротивлявам срещу гласа, който ми нашепваше час по-скоро да си замина. Призрачният плач, който бях чул, когато за пръв път влязох в къщата, вече ми се струваше съвсем нереален, но отначало бе сломил решителността ми.

Отидох в кухнята, напписах с вода лицето си и издухах запушения си нос. После занесох куфарите в стаята за гости в северното крило. Не исках да се настанявам в голямата спалня, където спяхме с Джо.

Бренда Мезърв беше предвидила този вариант. На бюрото имаше ваза с полски цветя, на която е облепната картичка с надпис: „Добре дошъл, господин Нунан“. Ако не бях емоционално изчерпан, при вида на ъгловатия почерк на госпожа Мезърв сигурно отново щях да се разридая. Наведох се и помирисах цветята. Ароматът им ми напомни на поляни, облени от слънчева светлина. Съблякох се, захвърлих дрехите си на пода и отметнах завивката на леглото. Имаше нови чаршафи и нови възглавници, ала аз си бях същият стар Нунан.

Лежах, без да изключвам нощната лампа, вирах се в сенките на тавана и не можех да повярвам, че се намирам в „Сара Лафс“. На прага не ме беше посрещнало съществуото, обвито със саван... но подозирах, че ще се появи в сънищата ми.

Винаги ми е било трудно да заспя, но тази нощ неусетно се унесох. Когато се събудих, слънцето надничаше през прозореца, а нощната лампа не беше изключена. Не бях сънувал нищо, ала смътно си спомнях, че веднъж се бях събудил и бях чул някъде отдалеч тихия звън на камбанка.

---

[1] Джон Тървинг (1942 —) — американски писател, автор на „Светът според Гарп“, „Хотел Ню Хампшър“ и др. — Б. пр. ↑

[2] Уилям Акерман (1949 —) е роден в Германия, но на седемгодишна възраст е осиновен от американци. Смятан е за виртуоз на акустичната китара. — Б. пр. ↑

[3] New Age (англ.) — название на движение, чиито привърженици твърдят, че ще подготвят света за настъпването на епохата на Водолея. — Б. пр. ↑

[4] Кол Портър (1891–1964) — американски композитор, автор на музиката към много филми и на песни, включени в мюзикъли, поставени на Бродуей. — Б. пр. ↑

ГЛАВА 7

Момиченцето — беше съвсем невръстно — вървеше по средата на шосе № 68. Носеше червен бански костюм, жълти чехли и бейзболна шапка с емблемата на „Ред Сокс“, обърната с козирката назад. Шофирах бавно, тъкмо бях отминал магазина „Лейквю“, където скоростта беше ограничена до петдесет километра в час. Слава Богу, че бях примерен шофьор, иначе щях да блъсна малката.

Беше първият ден след завръщането ми в къщата край езерото. Събудих се късно, дълго се излежавах, после предприех разходка из гората, заобикаляща Дарк Скор. Забелязах известни промени — нивото на водата като че ли беше спаднало и яхтите бяха по-малко, отколкото очаквах да видя, особено в деня на най-големия празник през лятото — но всичко останало си беше като преди, сякаш не бях отсъствал цели четири години. Дори ми се струваше, че и досадните мухи са същите.

Към единайсет гъргоренето на празния ми стомах ме подсети, че не съм закусвал. Реших да отида във „Вилидж Кафе“. Ресторантът „Уорингтън“ беше прочут с кухнята си, но мнозина от посетителите щяха да ме познаят и любопитно да ме зяпат. „Вилидж“ беше за предпочитане, стига собственикът му да не е фалирал. Човекът се казваше Бъди Джелисън и се славеше като зъл грубиянин, но в цял Западен Меин нямаше като неговите хамбургери и пържени картофи. Открих, че копнея за един мазен хамбургер.

А по пътя едва не бях блъснал момиченцето, което вървеше по бялата линия и приличаше на мажоретка, предвождаща невидим парад.

Шофирах бавно и навреме забелязах малката, но през лятото движението по шосето беше доста натоварено и малцина се съобразяваха с ограничението на скоростта. Полицията в Касъл Каунти разполагаше само с дванайсет патрулни коли, които дори не се отбиваха в ТР, освен ако не ги повикаха.

Отбих колата на банкетата, изключих двигателя и побързах да сляза. Денят беше мрачен, въздухът неподвижен, облаците бяха толкова ниско, че протегнеш ли ръка, ще ги докоснеш. Русокосото

момиченце с чипо носле и коленца, покрити със заздравели рани, не помръдваше от бялата линия, като че беше цирков акробат върху опънато въже, и ме наблюдаваше без капчица страх.

— Здравсти! — извика ми. — Отивам на плаж. Мама не иска да ме заведе и съм побесняла от яд. — Тупна с краче, за да подчертае, че разбира какво е да побеснееш от яд. Предположих, че е на три, най-много на четири години. Говореше необичайно правилно за възрастта си и беше истинска чаровница, но си оставаше само едно невръстно дете.

— Няма спор, че на Четвърти юли на брега на езерото има много хора, които празнуват, но...

— Пускат и ракети — прекъсна ме малката и провлече думата „ракети“, все едно говореше на виетнамски.

— ...но ако се опиташ да отидеш там по магистралата, най-вероятно ще се озовеш в болницата в Касъл Рок — казах назидателно.

Хрумна ми, че не е моментът да играя ролята на строг педагог, докато малката стои посред шосе N68 само на петдесетина метра от завоя — всеки момент можеше да я връхлети кола, движеща се със сто километра в час. Всъщност вече чувах воя на форсиран двигател.

Грабнах русокосото момиченце и го занесох до шевролета. Въпреки че малката доверчиво се отпусна в прегръдките ми и очевидно не се страхуваше от мен, се почувствах като изнасилвач на малолетни. Знаех, че може би ме наблюдават през витрината на магазина. Трагедията на мъжете на средна възраст от моето поколение е в това, че докоснем ли чуждо дете, се страхуваме да не ни помислят за извратени... а може би дълбоко във всеки от нас наистина се крие похотлив развратник. При все това вдигнах на ръце момиченцето и го занесох на безопасно място с риск да си навлека гнева на всички майки в Западен Мейн.

— Ще ме заведеш ли да плажувам? — попита малката. Погледът ѝ издаваше остър като бръснач ум, усмивката ѝ беше чаровна. Като я гледах как нахакано си е сложила шапката, си казах, че сигурно ще забременее на дванайсетгодишна възраст. — Носиш ли си банските?

— Не, оставих ги вкъщи. Ама че лош късмет! Миличка, къде е майка ти?

Сякаш в отговор на въпроса ми, автомобилът, който бях чул да приближава, изскочи иззад завоя. Беше джип „Скаут“, изпръскан с кал.

Двигателят ръмжеше като разярен звяр. Някаква жена надничаше през сваленото странично стъкло. Майката на малката сладурана бе толкова изплашена, че не седеше, а шофираше приведена и ако в този момент по шосе № 68 минеше друга кола, приятелката ми с червения бански костюм щеше да осиротее.

Задницата на джипа поднесе, разнесе се стържещ звук, когато безразсъдната шофьорка превключи скоростите на раздрънкания автомобил.

— Това е Мати — спокойно отбеляза момиченцето. — Сърдита съм й. Избягах от къщи, за да плажувам на брега. Ако тя ми се скара, ще отида при бялата баба.

Не проумявах какво бръщолевя, но си казах, че няма да я заведа на брега. Възнамерявах да прекарам празника у дома и да се почерпя с първокачествено уиски. Без да изпускам детето, замахах с ръка толкова енергично, че русата му косица се развя.

— Хей! — извиках. — Хей, госпожо! Малката е тук!

Джипът профуча покрай мен, двигателят продължаваше да ръмжи като разярен звяр. Ауспухът бълваше кълба синкав дим. Отново се разнесе стържещ звук, сякаш жената участваше в телевизионното състезание „Да се споразумеем“: „Мати, успя да превключиш на втора, искаш ли да вземеш автоматичната пералня и да се откажеш от по-нататъшно участие, или предпочиташ да опиташ на трета?“

Бях в безизходно положение. Не ми хрумна друго, освен да застана в средата на шосето, да се обърна към джипа, който бързо се отдалечаваше (миризмата на машинно масло бе неприятна и натрапчива), и да вдигна детето с надеждата, че Мати ще ни зърне в огледалцето за обратно виждане. Вече не се чувствах като изнасилван на малолетни, а като безсърдечен уредник на търг от анимационно филмче на Дисни, който подава най-малкото прасенце на клиента, предложил най-висока цена. Ала тактиката ми се оказа успешна. Изцапаните с кал стопове на джипа проблеснаха, спирачките нададоха демонски вой и скаутът спря точно пред магазина. Ако отвътре ме наблюдаваха местните старчоци, дошли да разменят някоя и друга клюка, със сигурност им бях дал материал за цяла година. Представях си как ще наострят уши, когато маминка ми изкрещи да не съм посмял да опипвам момиченцето й. „Друго си е да направиш благоприятно

впечатление на местните хора, след като няколко години не си бил тук“ — помислих си.

Стоповете отново проблеснаха, жената подкара на заден ход с поне четирийсет километра в час. Съдейки по звуците, които издаваше трансмисията, сега не беше разгневена, а изпаднала в паника и сякаш крещеше: „Моля те, моля те престани, ще ме убиеш!“ Задницата на джипа поднасяше ту наляво, ту надясно, все едно беше опашка на дружелюбно куче. Наблюдавах го като хипнотизиран как преминава на зиг-заг от едното в другото платно.

— Мати кара бързо — обяви новата ми приятелка, като че беше светска дама, която се опитва да поддържа разговор с почти непознат. Беше ме прегърнала през шията и очевидно напълно ми се доверяваше.

Думите ѝ ме изтръгнаха от хипнотичния транс. Мати кара бързо, прекалено бързо. Мати най-вероятно ще помете с джипа задницата на моя шевролет. Ако продължавам да стоя като пън, с малката сладурана ще бъдем пресовани между двата автомобила.

Тръгнах заднешком, без да откъсвам поглед от джипа, като крещях колкото глас имам:

— Намали, Мати! Намали!

Кой знае защо възгласите ми се сториха забавни на русокосата кукличка.

— Мали! — извика и избухна в смях. — Мали, Мати, мали! Спирачките жално изскърцаха. Джипът за последен път тромаво подскочи, защото жената не изключи от скорост. Разстоянието между задната му броня и задната броня на моя шевролет бе колкото да пъхнеш цигара. Въздухът натежа от миризмата на моторно масло. Малката замаха, за да прогони дима и престорено се закашля.

Предната лява врата рязко се отвори. Мати Девор изскочи навън като цирков акробат, изстрелян от оръдие... ако си представите цирков акробат по развлечени шарени шорти и памучна фланелка без ръкави. Първата ми мисъл бе, че това е по-голямата сестра, на която са поверили да се грижи за момиченцето, че Мати и мама са различни личности. Чувал бях понякога малки деца да се обръщат към родителите си на име, но бледата русокоса девойка изглеждаше на дванайсет... е, най-много на четиринайсет години. Реших, че е

шофирала толкова безразсъдно не от страх за съдбата на детето, а поради липса на умение.

Стигнах и до друго заключение. Изпръсканият сдал джип, развлечените шарени шорти, фланелката, която със сигурност беше купена от „Кеймарт“, ластикът, с който жената беше завързала на опашка дългата си руса коса, и най-вече небрежното ѝ отношение към детето (коя любяща майка ще остави тригодишната ѝ дъщеричка без наблюдение?)... съдейки по видяното, младата жена беше от бедняците, които живеят в каравана. Знам, че ще ме помислите за отвратителен сноб, но имах основание да си го помисля. Освен това самият аз съм ирландец. Предците ми са били бедняци, живеещи в каравана, но теглена от конски впряг.

— Пфу! — възкликна малката, продължавайки да размахва пухкавата си ръчичка. — Скаути вони!

„Скаути взел ли е банските си гащета?“ — помислих си и ме напуши смях, в този момент моята нова приятелка бе изтръгната от прегръдките ми. Отблизо Мати не изглеждаше като сестра на русокосата сладурана. Щеше да бъде на средна възраст едва през следващия век, но не беше четиринайсетгодишна. Прецених, че е на двадесет или може би на деветнайсет. Като сграбчи момиченцето, забелязах венчална халка на лявата ѝ ръка. Забелязах и тъмните сенки под очите ѝ. Беше много млада, но бе олицетворение на майка, изтощена и изплашена до смърт.

Очаквах да зашлеви малката, както правят жените от простолюдието, когато са уморени и изплашени. Но аз щях да ѝ попреча, дори щях да обърна гнева ѝ срещу себе си. Честно да си призная, нямаше да го сторя от благородни подбуди, а за да не присъствам, когато Мати ще напляска дъщеричката си, като я обсипва с хули. Беше първият ми ден в градчето и не исках да си развалям настроението, като гледам някаква мързелива повлекана да малтретира детето си.

Ала вместо да я разтърси и да изкрещи: „Къде си тръгнала, мръсница такава?“, Мати прегърна детето (което се притисна до нея без следа от страх), сетне обсипа с целувки лицето му и извика:

— Защо го направи? Какво беше намислила? Като не те намерих, едва не умрях.

Избухна в ридания, а дъщеричката ѝ я изгледа толкова учудено, че при други обстоятелства изражението щеше да бъде комично, после и тя зариде. Отстъпих няколко крачки и докато ги гледах как се прегръщат, се засрамах от прибързаните си заключения.

Някаква кола мина край нас и намали скорост — мама и татко Кетъл^[1], които отиват в магазина да си купят шоколадови бонбони с лешници по случай празника. Нетърпеливо размахвах ръце, все едно им казвах: „Какво сте ме зяпнали? Хайде, чупката.“ Старецът натисна газта, а когато колата отмина, с надежда погледнах табелката с номера — уви, не беше на друг щат. Мама и татко бяха местни хора и клюката скоро ще обиколи градчето: „Знаете ли какво видяхме днес? Онази Мати, дето се омъжи млада и зелена, заедно със съкровището ѝ (въпросното съкровище безсъмнено е заченато на задната седалка на кола няколко месеца преди брачната церемония). Ревяха до скъсване край пътя, ама не бяха сами, а с един непознат. Всъщност не е точно непознат, а Майк Нунан, онзи писател от Дери.“

— Исках да отида на брега и да плажувам — през сълзи възкликна момиченцето.

— Нали обещах да те заведа следобед? — Мати още подсмърчаше, но се беше поовладяла. — Никога повече не го прави, малката ми, никога! Мама щеше да умре от страх.

— Няма — изплака малката. — Честна дума. — Без да престава да рони сълзи, здраво прегърна по-голямата девойка, която всъщност ѝ беше майка, и притисна глава до шията ѝ. Бейзболната шапка падна на земята, а аз побързах да я вдигна. Започвах да се чувствам като досаден натрапник. Пъхнах шапката в ръката на Мати и тя машинално я сграбчи.

Бях доволен от обратата на нещата и може би имах основание. Представих ви инцидента като забавна случка (каквото в действителност беше), но забавната му страна видях по-късно. Никога няма да забравя ужаса, който ме обзе, когато видях тригодишното дете да върви по средата на шосето. Какво щеше да се случи, ако иззад завоя се появеше камион, движещ се с висока скорост?

Иззад завоя наистина се появи превозно средство — стар модел пикап, който в никакъв случай не принадлежеше на летовник. Още двама от местните жители любопитно ни изгледаха, докато пикапът минаваше край нас.

— Госпожо — промълвих. — Мати... И аз потеглям. Радвам се, че нищо лошо не се случи на момиченцето ви. — Ненадейно ме напуши смях. Представих си как с южняшки акцент произнасям кратката си реч пред Мати (името ѝ страшно подходеше на героиня от филм, озаглавен „Непримиримият“ или „Смелчагата“), пъхнал съм палци в колана на кожения ми панталон и тъй съм килнал назад каубойската шапка, че се вижда благородното ми чело. Испитах абсурдното желание да добавя: „Хубавица сте, госпожо, случайно да сте новата даскалица?“

Тя се обърна към мен и видях, че наистина е хубавица. Беше красива, въпреки че под очите ѝ имаше сенки, а русата ѝ коса бе сплъстена на кичури. Сигурно още бе непълнолетна и в нито един бар нямаше да ѝ сервират питие, но се бе държала като зряла жена. Най-малкото не беше нашляпала момиченцето.

— Много ви благодаря — промълви. — Но ми отговорете — тя по шосето ли се движеше? — „Кажете, че не е вярно! — умолявах ме очите ѝ. — Поне ме излъжете, че е вървяла по банкета!“

— Ами...

— Ходех по чертата — намеси се момиченцето и за достоверно посочи бялата линия. — Там е като на пешеходска пътека. — Тонът ѝ стана поучителен: на „пешеходската“ пътека си в безопасност.

Мати пребледня като платно. Разтревожих се да не припадне, опасно бе да шофира в това състояние.

— Къде живеете, госпожо...

— Девор. Казвам се Мати Девор. — Освободи се от прегръдката на детето и ми подаде ръка. Здрависахме се. Времето беше топло, а следобед сигурно щеше да стане горещо, но пръстите на младата жена бяха леденостудени. — Живеем хей там.

Посочи към кръстопътя и видях — ах, каква изненада! — двойна каравана сред боровата горичка, намираща се встрани от черния път, наречен Уосп Хил Роуд. Отново си представих, че съм каубой и казвам: „Да, докторе, постепенно си спомням всичко. Отново патрулирам в района на Дарк Скор. Най ме бива да спасявам невръстни дечурлига.“

Испитах и облекчение, че живеят само на около четиристотин метра от мястото, където стояхме... всъщност беше съвсем логично — толкова малко дете едва ли би успяло да се отдалечи от дома, макар че

от това дете можеше да се очаква всичко. Изпитото лице на майката беше красноречиво доказателство за твърдоглавието на дъщерята. Слава Богу, че бях прекалено възрастен, за да бъда между бъдещите ухажори на малката сладурана. Сигурно ще върти на малкия си пръст съучениците си от гимназията и момчетата от колежа.

Всъщност бедните колежани може би ще се отърват невредими. Момичетата от бедняшките квартали не се записват в колежи, а в учебни заведения, в които да придобият някакви практически умения. Русокосата сладурана ще разбива сърцата на съучениците си, докато иззад завоя на живота се появи подходящото (или по-точно неподходящото) момче и я прегази, защото тя не подозира, че осова линия и пешеходска пътека са различни понятия. После историята ще се повтори.

„Божичко, Нунан, престани! — смъмрих се мислено. — Малката е едва тригодишна, а ти вече си я представяш като майка на три деца, две от които имат глисти, а третото е умствено изостанало!“

— От сърце ви благодаря — повтори Мати.

— Няма защо — отвърнах и шеговито дръпнах нослето на момиченцето. Въпреки че страните му още бяха мокри от сълзите, то лъчезарно ми се усмихна. — Дъщеря ви е много словоохотлива.

— И много инатлива — добави Мати и този път поразтърси малката, която изобщо не се изплаши — явно не беше от децата, дете ежедневно ядат пердах. — Усмивката ѝ дори стана по-широка. Майка ѝ също се усмихна. Казах си, че е много хубавка въпреки евтините дрехи и сенките под очите. А ако я видите по екип за тенис в кълънтри клуба на Касъл Рок, ще ви се стори истинска красавица... например като Грейс Кели на млади години.

Внезапно усмивката ѝ помръкна и тя тревожно ме изглежда:

— Господин Нунан, повярвайте, че не съм лоша майка.

Сепнах се, като я чух да произнася името ми, но бързо се окопитих. Книгите ми допадат на девойките на нейната възраст, пък и е за предпочитане Мати да ги чете, вместо всеки следобед да гледа сапунените опери по телевизията. Може би изказването ми ще ви се стори нескромно, но донякъде имам право.

— Помежду ни възникна спор относно плажа — продължи да обяснява тя. — Исках да простра прането, да обядваме и после да

отидем на брега. Кира пък искаше... — Тя се сепна, сетне попита: — Какво има? Казах ли нещо... нередно?

— Името ѝ Киа ли е? Дали... — Не можах да продължа, защото се случи нещо невероятно: устата ми се напълни с вода. За миг изпаднах в паника, все едно плувах в океана и ме бе връхлетяла огромна вълна. Ала водата, която ме задушаваше, не беше солена, а с металическия вкус на кръв.

Извърнах се и се изхрачих. Очаквах от устата ми да бликне водна струя, все едно съм удавник, спасен чрез изкуствено дишане. Само че изплюх малко слюнка, както се случва, когато през горещ ден устата ти е пресъхнала. Странното усещане изчезна още преди слюнката ми да капне на земята. Изчезна за миг, сякаш никога не го бях изпитвал.

— Човекът плюна — констатира момиченцето.

— Извинете — промърморих. Трескаво се питах какво точно съм преживял. — Май едва сега ме хваща страх — забавена реакция, нали разбирате...

Мати разтревожено ме наблюдаваше, като че ли не бях на четирийсет, а грохнал осемдесетгодишен старец. А може би в очите на младите момичета четирийсетгодишните мъже са старци.

— Елате у дома, а? Ще ви наляя чаша вода.

— Няма нужда. Кризата премина.

— Както желаете. Слушайте, господин Нунан, бях започнала да обяснявам, че досега не се е случвало нещо подобно. Простирах чаршафите, а Кира беше в караваната и гледаше анимационно филмче по видеото... после влязох за още щипки... — Погледна към детето, което вече не се усмихваше. Сигурно едва сега разбираше каква мъка е причинило на майка си. Изглеждаше така, сякаш всеки момент отново ще се разплаче. — Влязох в караваната, а Кира я нямаше. Едва не умрях от страх.

Долната устна на малката потрепери и от очите ѝ закапаха сълзи точно както очаквах. Мати я помилва и я привлече към себе си.

— Не плачи, миличка — прошепна ѝ нежно. — Този път приключението ти имаше щастлив край, но не бива да излизаш на шосето. Там е много опасно, колите прегазват малките същества, а ти си точно такава. Най-скъпото малко същество на света.

Момиченцето захлипа и избухна в сълзи. Така плачат всички деца, които са изморени и трябва да поспят, преди да се впуснат в нови

приключения.

— Киа е лоша, Киа е лоша — хълцаше и притискаше главица към шията на майка си.

— Не си лоша, съкровище, а си само едно тригодишно мъниче — отвърна Мати и думите ѝ разсеяха последните ми съмнения, че тя не полага достатъчно грижи за детето си. А може би вече не я подозирах в небрежност — детето очевидно не страдаше от недохранване, беше чисто и по тялото му нямаше синини от побои.

Не пропуснах да забележа тези подробности, макар още да не се бях напълно съвзел от необикновеното усещане, че се давя, както и от изненада, че момиченцето носи името, което с Джо бяхме решили да дадем на нашето дете, ако е момиче.

— Киа — повторих, сякаш думата беше вълшебно заклинание. Нежно докоснах главицата на малката, като че ли се страхувах да не я нараня. Копринената ѝ коса бе затоплена от слънцето.

— Не се казва Киа, а Кира — намеси се Мати. — Още е мъничка и не може да го произнесе правилно. Името е гръцко и означава „женствена“, „изискана“. — Замълча за миг и смутено запристъпва от крак на крак. — Избрах го от един именник. Докато бях бременна, не пропусках предаване на Опра.^[2]

— Името е чудесно — заявих. — Изобщо не ви мисля за лоша майка.

В този момент си спомних историята, която Франк Арлин разказа по време на коледния обяд и всички присъстващи едва не се пръснаха от смях. Дори най-малкият брат Пит, който беше „героят“ на историята и твърдеше, че изобщо не си я спомня, се смя до сълзи.

По време на великденските празници, когато Пити бил петгодишен, родителите устроили традиционното търсене на писани яйца. Предишната вечер изпратили децата при баба и дядо и скрили стотина твърдосварени яйца на различни места в къщата. Всички се забавлявали страхотно, докато Джоана, която се била усамотила във вътрешния двор да преброи „плячката“ си, случайно погледнала нагоре и надала кански писък. Пити пълзял по покрива на двуетажната къща.

Бащата се покатерил да спаси малкия, а членовете на семейството го наблюдавали. Държали се за ръце и били вцепенени от страх. Госпожа Арлин повтаряла „Аве Мария“ като латерна (на това място от разказа Франк се бе изсмял още по-гръмогласно), докато

съпругът ѝ грабнал Пити в прегръдките си и прекрачил в спалнята през отворения прозорец. Сетне загубила съзнание и при падането си счупила носа. Като попитали малчугана защо се е покатерил на покрива, той отговорил, че искал да провери дали няма скрити яйца във водосточната тръба.

Навярно всяко семейство е преживяло подобна перипетия и оцеляването на децата по целия свят, независимо дали се казват Пити, Кира или носят носят друго име, е доказателство (поне според родителите им) за съществуването на Бог.

— Изплаших се до смърт — промълви Мати. Отново изглеждаше като четиринайсет или най-много петнайсетгодишно момиче.

— Всичко свърши благополучно — побързах да я успокоя. — А Кира повече няма да се разхожда по шосето, нали, малка госпожице?

Малката завъртя глава, без да я повдигне от рамото на майка си. Бях сигурен, че ще заспи, преди Мати да я занесе в караваната.

— Още не мога да повярвам, че не сънувам — прошепна младата жена. — Един от любимите ми писатели се появява изневиделица и спасява моето дете. Знаех, че онази къща в ТР, наречена „Сара Лафс“, е ваша, ала местните хора казват, че не сте идвали тук, откакто съпругата ви е починала.

— Вярно е — отвърнах. — Сегашното ми посещение в „Сара“ е нещо като временно сдобряване на двама брачни партньори, за да разберат дали ще възвърнат взаимните си чувства.

Тя се насили да се усмихне, сетне отново стана сериозна.

— Искам да ви помоля за нещо... за една услуга.

— Целият съм слух.

— Не споделяйте с никого какво се случи днес. С Ки имаме... неприятности.

— Какви?

Тя прехапа устни — навярно обмисляше дали да отговори на нетактичния ми въпрос — после поклати глава:

— Не е важно. Молбата ми е да не разказвате на познатите ви за случилото си. Много ще ви бъда задължена, ако го запазите в тайна.

— Разбира се.

— Обещавате ли?

— Естествено. Няма да е трудно — нали идвам тук само през лятото и не познавам повечето местни хора. — Нарочно не ѝ казах

колко съм близък с Бил Дийн, защото нямах намерение да му разкажа за необикновеното ми преживяване. Което съвсем не означаваше, че старецът ще остане в неведение. Мати се заблуждава, ако си въобразява, че кореняците в ТР няма да научат за „екскурзията“ на дъщеря ѝ. — Обаче мисля, че слухът ще се разнесе. Погледнете към гаража на Брукси... направете го така, че да не забележат как ги зяпате.

Тя леко се извърна и въздъхна. Двама старци стояха на бетонната площадка, където едно време имаше бензинови колонки. Единият май беше самият Брукси — виждах кичурите червеникава коса, които стърчаха от плешивото му теме и му придаваха вид на клоун. Другият беше толкова стар, че в сравнение с него Брукси бе напет младеж. Забелязах, че се подпира на бастун с позлатена дръжка. Бог знае защо ми напомни на дебнеща лисица.

— Не мога да им попреча да злословят по мой адрес — отчаяно промълви Мати. — Никой не може да им попречи. Слава Богу, че е почивен ден и наблизко няма други хора.

— Освен това — побързах да я окуража — старчоците може би не са видели всичко. — Пропуснах да спомена, че междуременно покрай нас са преминали пет-шест автомобила и пикала и че Брукси и по-възрастният му приятел ще „разкрасят“ разказите си с подробности, които не са видели.

Кира „изискано“ захърка. Мати я погледна и се усмихна:

— Съжалявам, че се запознахме при такива обстоятелства. Сигурно ме мислите за голяма тъпачка, но знайте, че много харесвам книгите ви. Книжарят от Касъл Рок каза, че до края на лятото се очаква новият ви роман.

Кимнах и поясних:

— Нарича се „Обещанието на Хелън“.

— Заглавието си го бива — усмихна се още по-широко тя.

— Благодаря. Съветвам ви да занесете малката вкъщи, преди да ви е откъснала ръката.

— Така и ще направя.

Съществуват хора, склонни най-непреднамерено да задават неудобни въпроси. Все едно да притежаваш талант да се блъскаш в затворени врати. Аз принадлежа към племето на нетактичните и преди Мати да се качи в джипа, успях да се проявя. При все това не бива да се самообвинявам — та нали бях видял венчалната ѝ халка.

— Ще кажете ли на съпруга ви за случилото се? — изтърсих.

Усмивката ѝ не помръкна, но стана някак горчива. Лицето ѝ се изопна. Ако можех да изтрия изречените думи, както се заличават думите, написани на компютър, на драго сърце щях да го сторя.

— Той почина през август миналата година — прошепна тя.

— Мати, моля да ме извините. Ама и аз съм един — отворя ли уста, все сгазвам лука.

— Не ви се сърдя. Всеки би направил подобна грешка, ако види халката на пръста ми. Повечето момичета на моята възраст още не са омъжени. Ако пък са семейни, съпрузите им отбиват военната си служба.

Към предната седалка на джипа беше прикрепено розово детско столче, което също изглеждаше купено от веригата супермаркети „Кеймарт“, известни с евтините си и долнокачествени стоки. Мати се опита да сложи момиченцето на столчето, но не успя. Понечих да ѝ помогна и като протегнах ръка към пухкавото краче на Кира, с опакото на дланта докоснах гърдите на майка ѝ. Мати не отскочи, защото малката щеше да падне от седалката, ала очевидно бе усетила докосването. Представих си какви мисли се въртят в главата ѝ: „Съобщих на великия писател, че съм вдовица и той реши да ме поопипа. Обаче как да му се разсърдя? Та нали господин Голяма клечка спаси живота на дъщеря ми...“

Казах си: „Грешиш, Мати, може да съм четирийсетгодишен старчък, но нямах намерение да те опипвам.“

Само дете бе невъзможно да го изрека на глас, защото още повече щях да оплескам нещата. Усетих, че се изчервявам.

— На колко сте години? — попитах я, след като настанихме Кира на седалката и отново бяхме на безопасно разстояние един от друг.

Тя ме измери с поглед. Въпреки умората и преживения стрес отново се беше взела в ръце.

— Достатъчно възрастна съм, за да осъзнавам в какво положение се намирам — заяви и ми протегна ръка. — Още веднъж ви благодаря, господин Нунан. Бог ви изпрати точно когато трябва.

— Грешите, Всевишният само ми подшушна да хапна във „Вилидж“. А може да е бил Сатаната. Питам се дали Бъди още притежава ресторантчето.

Мати отново се усмихна и лицето ѝ засия, а гледката стопли сърцето ми.

— Бъди ще си бъде готвач във „Вилидж“ и по времето, когато децата на Ки станат юноши и му показват фалшиви лични карти, за да им сервира бира. Освен ако някой от пътниците, преминаващи с колите си по шосето, се отбие в ресторанчето и си поръча скариди по италианска рецепта. Бъди сигурно ще получи инфаркт и ще умре.

— Хубаво... Между другото, щом получа екземпляри от моята нова книга, няма да ви забравя. Ще се отбия у вас да ви я подаря.

Забелязах, че тя продължи да се усмихва, но някак напрегнато, а погледът ѝ бе като на подплашена сърна.

— Не е необходимо, господин Нунан.

— И все пак ще ви я подаря. Получавам петдесет безплатни екземпляра. Установих, че с течение на времето намаяха хората, на които да ги раздавам.

Може би тя долови неизказаните ми мисли, защото побърза да каже:

— Добре. С нетърпение ще очаквам подаръка.

Погледнах малката, която спеше като всички невръстни деца — бе обронила главица на рамото си, а между пухкавите устнички блестеше мехурче от слюнка. Винаги съм се учудвал колко гладка е кожата на бебетата, сякаш изобщо нямат пори. Бейзболната ѝ шапка се беше извъртяла. Нагласих я така, че козирката да засенчва затворените ѝ очи.

— Кира — промълвих. Мати кимна:

— Означава „женствена“, „изискана“.

— Киа е име, разпространено в Африка — обясних. — Означава „началото на сезона“.

Махнах ѝ за сбогом и заобиколих джипа, за да се кача в моя шевролет. Знаех, че Мати любопитно ме наблюдава и имах странното усещане, че ще се разплача.

Чувството не ме напусна дълго след като джипът се изгуби от погледа ми; измъчваше ме, докато шофирах към „Вилидж“. Спрях на паркинга, намиращ се вляво от старомодните бензинови колонки и няколко минути останах в колата — мислех си за Джо и за теста за бременност, който бе купила от аптеката. Искала е да го запази в тайна, докато е напълно сигурна. Точно така, няма друго обяснение.

— Киа — промълвих. — Киа означава „началото на сезона“. — Отново ми се доплака, затова слязох от колата и треснах вратата, сякаш исках да затворя скръбта в купето.

---

[1] Авторът има предвид мъжа и жената — фермери от прочутата картина на американския художник Грант Ууд (1892–1941), наречена „Американска готика“. — Б. пр. ↑

[2] Опра Уинфри — популярна водеща на телевизионно предаване, в което се обсъждат различни теми. — Б. пр. ↑

ГЛАВА 8

Бъди Джелисън наистина не се беше променил — носеше същата бяла униформа, върху която бе препасал същата изцапана престилка; косата му изобщо не беше побеляла, беше нахлупил същата хартиена шапка, изпръскана с кръв или с ягодов сироп. Подозирах, че дори трохите от овесени курабийки в рошовите му мустаци са същите. Може би беше на петдесет и пет, може би на седемдесет, което за някои благодетелствани от природата мъже означава, че още са на средна възраст. Беше истински исполин — висок около метър и деветдесет и тежък поне сто и петдесет килограма — и бе все тъй добродушен, духовит и жизнен както преди четири години.

— Да ти дам ли листа с менюто или си го спомняш? — промърмори, като ме видя, сякаш не бях отсъствал толкова дълго време.

— Още ли приготвяваш „вилидж бургер делукс“?

— Искате ли питане? — Изглежда ме от глава до пети, но не ми изказа съболезнованията си, с което ми стана още по-симпатичен.

— Радвам се, че поддържаш реномето на заведението. Искам един от прочутите бургери и айскафе. Приятно ми е отново да те видя.

Подадох му ръка. Той слисано ме погледна, но докосна дланта ми. За разлика от облеклото и от шапката ръката му беше чиста, а ноктите грижливо подрязани. Измърмори нещо под нос, после се обърна към жената с жълтеникаво лице, която режеше лук на плота до скарата:

— Пригответи един вилиджбургер, Одри. Сложи му всичко, дето расте в градината.

По принцип предпочитам да седя на бара, но този ден се настаних в едно от сепаретата и зачаках Бъди да ме повика да си взема поръчката — Одри приготвява аламинутите, но не сервира на клиентите. Искаше ми се да размисля върху онова, което се беше случило преди малко, а в ресторантчето на Бъди никой нямаше да ме безпокои. Единствените клиенти бяха неколцина обитатели на

градчето, които си бяха поръчали сандвичи и пиеха кока-кола направо от кутийките; летовниците, обитаващи къщичките край езерото, трябва да умират от глад, за да склонят да се хранят във „Вилидж“ — мисля, че дори да са полумъртви, пак ще се наложи насила да ги завлекат в ресторанта. Подът бе застлан със зелен линолеум и приличаше на релефна карта, върху която се открояват възвишения и падини. И линолеумът не бе по-чист от одеждите на готвача (курортистите, които дръзват да прекрачат прага на „Вилидж“, едва ли са забелязали чистите ръце на Бъди). Ламперията бе потъмняла и просмукана с миризмата на печено месо, а по гипсовите стени вместо украса Бъди беше прикрепил с габърчета лепенки, каквито се поставят на задната броня на автомобил. На една пишеше: „Изчезнали са съпруга и куче. Награда за този, който намери кучето“, надписът на друга гласеше: „Тук нямаме градски пияница — всички се редуваме“.

Моята теория е, че хуморът представлява гняв, замаскиран с грим, но в малките градове слоят грим е по-тънък. Трите вентилатора на тавана лениво се въртяха и почти не раздвижваха горещия въздух, вляво от охладителя за безалкохолни напитки висяха две ленти — мухоловки, налепени с насекоми, някои от които още се опитваха да отлетят. Хрумна ми, че лентите са най-сигурното доказателство за доброто храносмилане на онзи, който може да гледа мъртвите мухи и едновременно да се храни.

Замислих се как с Джо възнамерявахме да наречем дъщеричката ни Киа, също като момиченцето, на което бях спасил живота. Съвпадението сигурно е случайно. Замислих се за красивата девойка, която е станала майка на шестнайсет или на седемнайсетгодишна възраст, а като е навършила двајсет, е овдовяла. Спомних си как неволно докоснах гърдите ѝ и колко осъдително е поведението на мъж на средна възраст, който ненадейно открива прелестите на младите жени. Ала най-много ме тревожеше споменът за изживяването ми, след като Мати ми каза името на момиченцето — още чувствах как неочаквано устата и гърлото ми се изпълват със студена вода с металически вкус.

Бях се замислил толкова дълбоко, че едва втория път чух как Бъди ме вика да си взема поръчката. Като поемах подноса, ми подхвърли:

— Ще останеш ли по-задълго или си дошъл да си изнесеш багажа?

— Защо питаш? Липсвах ли ти, Бъди?

— Как не! — промърмори той. — Ама поне си от този щат. Знаеш ли, че на езика на едно индианско племе Масачузетс означава „тъп задник“?

— Все си същият шегаджия.

— Да бе, скоро ще ме поканят да замествам някой прочут комик по телевизията. Известно ли ти е защо Бог е дал крила на чайките?

— Нямам представа.

. — За да стигат до сметицето по-бързо от шибаните французи!

Взех си вестник от поставката и сламка за айскафето. После се приближих до телефонния автомат, пъхнах вестника под мишницата си и разгърнах указателя. Направи ми впечатление, че не е прикрепен към телефона и всеки може да го открадне. Но на кого ли е притрябвал телефонният указател на Касъл Каунти?

Бяха записани над двайсет души с фамилията Девор, което не ме изненада — ако дълго живееш тук, ежедневно ще се натъкваш на хора с фамилиите имена Девор, Пелки, Бауи или Тутхакър. Където и да отидеш, сигурно ще се натъкнеш на същото явление — някои семейства са по-плодовити, а потомците им никога не напускат родния град.

На адрес „Уосп Хил Роуд“ имаше лице с фамилно име Девор, но малкото име не бе Мати, Матилда или Марта, а Ланс. Обърнах на титулната страница на указателя и видях, че е издаден през 1997 година, когато съпругът на Мати още е бил жив. Напразно се опитвах да си спомня защо името Девор ми е толкова познато.

Изядох сандвича и вече разтопилия се сладолед, като се стараех да не гледам мухоловките.

* * *

Докато чаках мършавата и мълчалива Одри да ми върне рестото (във „Вилидж Кафе“ все още можете да се храните цяла седмица срещу петдесет долара... но при условие, че нямате проблеми с холестерола), погледът ми попадна на лепенката върху касовия апарат.

Надписът гласеше: „Толкова се шашнах от киберпространството, че се изпуснах в гащите“ и не ме накара да се запривам от смях, ала ми подсказа отговора на загадката около името Девор.

Бях заможен, дори богат според стандарта на мнозина. Но имаше още един човек, свързан с ТР, който беше богат според стандарта на всекиго от нас и свръхбогаташ според стандарта на кореняците, обитаващи района около езерото. Разбира се, ако още бе между живите.

— Одри, Макс Девор жив ли е? — попитах. Тя вяло се усмихна:

— Да, обаче не ни посещава често.

Думите ѝ ми се сториха много по-забавни от любимите лепенки на Бъди, които не успяха да ме разсмеят. Ухилих се, а Одри, която изглеждаше така, сякаш се нуждае от спешна трансплантация на черен дроб, тихичко се изкиска. Бъди, който седеше на другия край на бара и задълбочено проучваше дипляна за неделните конни състезания в Оксфорд Плейнс, вдигна очи и ни изгледа както строга библиотекарка се вира в младежи, нарушаващи тишината в читалнята.

Качих се в колата и подкарах обратно към къщата. Чувствах се отпуснат след обилния обяд и от горещината. Единственото ми желание бе да се прибера у дома (бях в „Сара“ по-малко от денонощие, но вече мислех за нея като за свой дом), да включа вентилатора, да се просна на леглото в северната спалня и да спя поне няколко часа.

Когато стигнах до Уосп Хил Роуд, намалих скоростта. Прането висеше на въжето, в двора пред караваната се виждаха играчки, но джипът го нямаше. Навярно Мати и Кира са си сложили банските костюми и са отишли на обществения плаж. Осъзнах, че и двете са ми много симпатични. Може би чрез краткотрайния си брак младата жена по някакъв начин да е свързана с Макс Девор, но като гледах ръждясалата каравана и си спомних евтините дрехи на Мати, реших, че Ланс е бил някакъв далечен роднина на богатия старец.

Максуел Уилям Девор вече беше около деветдесетгодишен и живееше в Палм Спрингс, но преди да се оттегли от бизнеса, името му бе свързано с компютърната революция. Откритията в тази област са извършени предимно от млади хора, но и Девор не им отстъпваше — разбираше си от работата и знаеше правилата на играта. Основал бе империята си по времето, когато информацията се съхраняваше на магнитна лента вместо на компютърни чипове и огромните

изчислителни машини УНИВАК се смятаха за върха на научното постижение. Девор бил специалист по КОБОЛ и ФОРТРАН, а когато работата се разраснала извън неговите способности, наел срещу високо заплащане млади и талантиливи хора.

Компанията му „Вижънс“ бе създавала програми, даващи възможност за бързо прехвърляне на информацията от твърдия диск на дискети, на програми за графично изображение, които бързо придобиха популярност... и на какви ли не още програми. Девор не бе участвал в създаването на по-съвременните продукти, но е знаел, че могат да бъдат изобретени и бе назначил екипи от специалисти, които да осъществяват замислите му. Беше притежател и съпритежател на стотици патенти, говореше се, че състоянието му възлиза на около шестстотин милиона долара.

Жителите на ТР казваха, че бил свадлив и неприятен, освен това го смятаха за ексцентричен. Ако ви се случи да чуете как старци описват младостта на някой богат и прочут човек, ще научите, че въпросният богаташ на млади години се е чукал с куче, а на вечеринките, организирани от църковното настоятелство, се появявал само по дълги долни гащи, пожълтели от урина. Все пак бях сигурен, че дори Девор да е абсолютен гандяр и стиснат като скъперника Скурдж от безсмъртния роман на Дикенс, няма да позволи най-близките му роднини да живеят в каравана.

Като стигнах до алеята, водеща към къщата, ударих спирачки и се загледах в дървената табела с надпис „Сара Лафс“, прикована към дънера на най-близкото дърво. Ненадейно си спомних, че в последния сън от „поредицата за Мандерлей“ някой беше залепил на табелата етикетче с реклама на някаква радиостанция. Виждах съм подобни етикетчета на будките за събиране на такси по магистралите.

Слязох от колата, приближих се до табелата и я разгледах. Нямаше лепенка. Трите слънчогледа, израснали в процепите между дъските на площадката наистина бяха съществували — доказателство беше снимката, направена от Бил Дийн — но на табелата нямаше рекламна лепенка. И какво доказва липсата ѝ? Хайде, Нунан, стегни се!

Тръгнах обратно към колата (вратата беше отворена, чувах песента на Бийч Бойс, която звучеше от тонколониите), сетне ми хрумна нещо и се върнах. В съня ми лепенката беше под думата „смехът“.

Докоснах мястото и ми се стори, че нещо полепна по пръстите ми. Може би лакът се е разтопил от горещината... или пък всичко е плод на въображението ми.

Подкарах към къщата, паркирах колата, дръпнах ръчната спирачка (възвишенията около Дарк Скор и другите езера в Западен Мейн са доста стръмни и има опасност колата ви сама да потегли към брега) и изслушах докрай песента „Не се тревожи, скъпа“ на Бийч Бойс, която винаги съм смятал за най-добрата на този състав именно заради сантименталния текст, който мнозина мислят за сладникав. Брайън Уилсън пее: „Ако знаеш колко те обичам, скъпа, в живота нищо лошо не ще те сполети“. Де да можеше да е вярно и в истинския живот...

Слушах песента и се взирах в барачката вдясно от площадката пред входната врата. Там складирахме сметта, за да не бъде разпиляна от миещите мечки. Когато са гладни, те успяват да отворят дори капака на пружина на кофата за боклук.

„Няма да го направиш, нали? — помислих си. — Хей... наистина ли ще го сториш?“

Изглежда, щях да осъществя намерението си, или поне да опитам. Когато песента на Бийч Бойс свърши и започна друга, изпълнявана от Реър Ърт, слязох от колата, отворих вратата на барачката и измъкнах два пластмасови казана за смет. Боклукът извозваше два пъти седмично някой си Стан Прулкс („Ала това бе преди четири години“ — помислих си), един от работниците, които Бил Дийн наемаше срещу нищожна сума, но бях сигурен, че заради празника Стан не е прибрал сметта. Оказах се прав — найлоновите чували още бяха в големите пластмасови кофи. Извадих ги (като се проклинах заради глупостта си) и дръпнах жълтите връвчици, с които бяха завързани.

Едва ли бях толкова обсебен от налудничавата си мисъл, че да изсипя боклука на площадката (разбира се, никога няма да разбере истината... и може би така е по-добре), но не се наложи да го правя. От четири години никой не бе живял в къщата, следователно не е имало кой да изхвърля обичайните отпадъци, например утайката от цедката на кафемашината или използвани дамски превръзки. Найлоновите чували бяха пълни с боклуци, събрани от бригадата чистачки на Бренда Мезърв.

Видях девет хартиени торбички за прахосмукачка, пълни с мъх, прах и умрели мухи — накратко с всякаква смет, която се е събрала в къща, необитавана от четирийсет и осем месеца. Имаше и парцали, някои още миришеха на препарат за почистване на мебели, други — на специалната течност за измиване на стъклата на прозорците. Натъкнах се на възглавница, воняща на мухъл, и на мое сако, с което молците си бяха устроили пиршество. Не съжалих за загубата — бях го купил на млади години и моделът бе от времето, когато Бийтълс изпълняваха „Аз съм моржът“.

Открих кашонче със счупени стъкла и друго, пълно със старомодни батерии за душ... мръсно парче от килим... избелели и протрити ленени кърпи... старите готварски ръкавици, които използвах, докато печех на скарата наденици и пилешки пържоли...

Смачканата лепенка беше на дъното на втория чувал. Сигурен бях, че ще я намеря — знаех го от мига, в който докоснах лепкавото място на табелата — но исках да я видя с очите си, все едно бях Тома Неверний^[1].

Разгърнах лепенката и я пригладих с длан върху дъсчената площадка, напечена от слънцето. Забелязах, че е орфана по ръбовете — навярно Бил Дийн е използвал шпакла, за да я изчегърта. Не му се е искало господин Нунан, който не е стъпвал в къщата от четири години, в деня на завръщането си да види, че пиан хлапак е лепнал на табелата му реклама на някакво идиотско радио. Не, в никакъв случай. Изчегъртал е лепенката и я е хвърлил в боклука, но ето, че я бях открил — още един „реквизит“ от моите сънища, който бе почти невредим. Прокарах пръст по повърхността ѝ и прочетох надписа: „102,9 в Портланд ви осигурява денонощно рокендрол“.

Казах си, че не бива да изпадам в паника. Откритието ми не означава нищо. Взех метлата от барачката, събрах боклука на купчина и го прибрах в найлоновите чували. Лепенката също изхвърлих в сметта.

* * *

Влязох в къщата с намерението да взема душ, ала зърнах в отворения куфар банските ми гащета и реших да поплувам в езерото.

Гащетата, които бях купил в Ки Ларго, бяха с щамповани китове, които изхвърлят огромни водни гейзери. Сигурно новата ми приятелка с бейзболната шапка на „Сокс“ щеше да ги хареса. Погледнах часовника си — бях приключил с обяда едва преди три четвърти час, следователно не бе препоръчително да влизам в езерото, но реших, че усилията, изразходвани при „търсенето на съкровището в сметта“, са подпомогнали храносмилането ми.

Сложих си банските гащета и слязох по дървените стъпала, водещи към брега. Гумените ми чехли шляпаха в тишината, бръмчаха комари. Огледалната повърхност на езерото примамливо проблесваше под прихлупилото я небе. Покрай брега минава пътека (според нотариалните актове тя е обща за всички имоти), която кореняците от ТР наричат Улицата. Ако слезеш по дървените стъпала, започващи от „Сара“, и завиеш наляво, ще стигнеш чак до пристанището, като минеш покрай клуб „Уорингтън“ и „реномираната“ закусвалня на Бъди Джелисън, както и покрай петдесетина кокетни вили, дискретно скрити сред боровите дървета, които се издигат на склоновете. Завиеш ли надясно, ще стигнеш чак до Хейлоу Бей, макар че ще ти е необходим един ден, тъй като Улицата е обраснала с храсталаци.

За миг спрях на пътеката, после затичах и се хвърлих във водата. Докато летях във въздуха, си спомних, че последния път бях скочил в езерото ръка за ръка с Джоана.

Сегашният ми скок едва не завърши трагично. Студената вода сякаш ми напомни, че съм на четиридесет, не на четиринайсет години, и за миг сърцето ми престана да бие. Докато потъвах, си помислих, че това е краят. Ще открият трупа ми да се носи по водата и по-късно ще разберат, че съм станал жертва на студената вода и на мазния сандвич, който бях изял на обяд. А на надгробния ми камък ще издялат: „Мама все ти повтаряше да изчакаш поне час“.

Внезапно краката ми докоснаха камъните и слюзестите водорасли на дъното; сърцето ми отново затуптя и аз се изтласках нагоре като баскетболист, който отскача да вкара топката в коша и да спечели решаваща точка в оспорван мач. Озовах се на повърхността и жадно си поех въздух. Нагълтах вода, задавих се и заудрях по гърдите си, опитвайки да окуража сърцето си: „Хайде, миличко, продължавай да биеш, знам, че ще се справиш!“

Стоях потопен до кръста в езерото и усещах вкуса на варовита вода, която не става за пране. Спомних си, бях получил същото усещане, когато Мати Девор ми каза името на дъщеря си.

Помислих си: „Направил съм психологическа връзка, това е всичко. Еднаквите имена са ме подсетили за мъртвата ми съпруга, което пък ме е навело на мисълта за езерото. Което...“

— Което съм „опитвал“ неведнъж и дважд — казах на глас.

Загребах шепа вода (водата в Дарк Скор е най-чистата и най-бистрата в щата според лабораторните анализи, които получавам ежегодно като член на тъй наречената Асоциация на западните езера) и я изпих. Не получих откровение, в съзнанието ми не проблеснаха странни мълнии. Вкусът беше на обикновена езерна вода.

Доплувах до сала, изкачих се по стълбичката и се проснах върху нагорещените дъски. Внезапно се почувствах щастлив, задето съм решил да заживея във вилата. Бях щастлив напук на всичко. Утре ще започна да се устройвам тук... или поне ще опитам. Засега ми стигаше да лежа, облегнал глава върху сгънатата си ръка, и да се унасям в дрямка. Сигурен бях, че през този ден не ме очакват повече приключения.

Оказа се, че съм се лъгал.

* * *

През първото лято, което с Джо прекарахме в „Сара Лафс“, установихме, че от терасата откъм езерото можем да наблюдаваме фойерверките в Касъл Рок. Спомних си го тъкмо когато се смрачаваше и си казах, че тази година ще се усамотя в дневната и ще си пусна видеокасата. Страхувах се, че в паметта ми ще възкръсне всеки Четвърти юли и как с падането на нощта със съпругата ми пиехме бира и се заливахме от смях, когато избухнеше особено ярка ракета. И без това се чувствах много самотен, по-самотен отколкото се чувствах в Дери. После си казах, че съм дошъл тук не за друго, а за да посетя любимото място на Джоана и да се опитам да се примиря със загубата ѝ. Изобщо не ми хрумна мисълта, че ако заживея в „Сара“, ще преодолея творческата криза.

Бях забравил да купя бира от магазина или от „Вилидж Кафе“, но Бренда Мезърв се бе погрижила да ме зареди с газирани напитки. Взех кутийка пепси и се настаних на терасата да наблюдавам фойерверките. Надявах се спомените да не бъдат мъчителни, надявах се да не заплача... ала знаех, че се самозалъгвам. Още не бях изплакал всичките си сълзи за Джо.

Избухна първата ракета и в небето проблесна водопад от сини звезди, последван от глух пукот. В този момент телефонът извъня. Стреснато подскочих, макар преди секунда да не се бях изплашил от експлозията. Помислих си, че сигурно се обажда Бил Дийн, за да провери дали не ми липсва нещо.

През лятото преди Джо да умре си бяхме купили безжичен телефон, за да се движим из къщата, докато разговаряме. Отместих плъзгащата се врата, влязох в дневната, натиснах бутона и казах:

— Ало, Майк е на телефона. — Докато говорех, отново излязох на терасата и се настаних на шезлонга. Отвъд езерото облаците бяха надвиснали над Касъл Вю, сред гъстите им вълма избухваха зелени и жълти звездички, последвани от безшумни проблясъци, а звукът достигаше до мен след секунди.

Макар да притисках слушалката до ухото си, отначало не чух нищо, сетне някакъв възрастен човек (не беше Бил Дийн) каза:

— Търся Нунан. Господин Нунан.

— На телефона. — Небето на запад се озари от нови фойерверки, които обагриха в златисто надвисналите облаци. Стори ми се, че гледам по телевизията пищно тържество по случай връчване на филмови награди, на което присъстват безброй красиви жени в блестящи тоалети.

— Обажда се Девор.

— Какво обичате? — предпазливо попитах.

— Макс Девор.

„Не ни посещава често“ — бе казала Одри. Помислих си, че се шегува, но очевидно съм се излъгал. Изглежда, ме очакваха още изненади.

Каква ли е следващата? Бях като в небрано лозе, не знаех какво да кажа. Хрумна ми да го попитам откъде е научил номера ми, след като не е записан в указателя, но реших, че е безсмислено. Ако

притежаваш половин билион долара (при условие, че наистина разговарях с Макс Девор), имаш достъп до всякаква информация.

Отново казах „Какво обичате“, но се постарях тонът ми да бъде малко по-рязък.

Човекът отсреща отново замълча. В случай, че започнех да задавам въпроси, той щеше да владее положението и да води разговора в желаната от него посока... ако изобщо можеше да се каже, че разговаряме. Номерът си го биваше, ала аз вече имах опит с продължителните мълчания на моя агент Харолд Облоуски. Седях неподвижно, притисках до ухото си слушалката и наблюдавах представлението. Червени искри преливаха в сини, зелени в златни, невидими жени с блестящи вечерни рокли пристъпваха по пътеката от облаци.

— Научих, че днес сте се запознали със снаха ми — най-сетне проговори старецът. По тона му личеше, че е разгневен.

— Да речем, че е вярно — заявих, като се опитах да прикрия изненадата си. — Интересува ме защо се обаждате, господин Девор.

— Съобщиха ми, че е имало инцидент.

В небето се извисиха бели светлини, сякаш избухна космически кораб. Последва глухият пукот. *„Открих тайната на пътуването във времето — помислих си. — Звукът се движи по-бавно от светлината.“*

Усетих, че стискам слушалката и се насилих да отпусна хватката си. Мултимиллионерът Макс Девор не бе в Палм Спрингс, а в ТР, ако се съди по характерното бръмчене по линията.

— Загрижен съм за моята внучка. — Гласът му беше по-дрезгав от преди. Не успяваше да прикрие гнева си, защото години наред не му се бе налагало да прикрива чувствата си. — Научих, че снаха ми отново е изпуснала детето от погледа си. Често ѝ се случва.

Шест различно оцветени фойерверки разцъфнаха сред нощното небе като цветя в старомоден природонаучен филм. Представих си хората, които седят със скръстени крака на брега в Касъл Вю, ядат сладолед, пият бира и ахкат от възторг след всяка изстреляна ракета. Мисля си, че за успеха на едно произведение на изкуството може да се съди, ако присъстващите ахкат в един глас.

„Страхуваш се от него, нали? — попита Джо. — Може би с право. Човек, който може да си позволи по всяко време да се разсърди

на когото пожелае, е опасен.“

После чух гласа на Мати: *„Господин Нунан, повярвайте, че не съм лоша майка. Досега не се е случвало нещо подобно.“*

Разбира се, всички небрежни майки се оправдават по същия начин, когато ножът опре до кокал... ала кой знае защо ѝ бях повярвал.

Мамка му, та нали номерът на вилата не е записан в телефонния указател! Седях си кротко, наблюдавах фойерверките, без никому да преча, а този тип...

— Господин Девор, нямам представа какво...

— Моите уважения, господин Нунан, но не ми казвайте, че случилото се не ви засяга. Видели са ви да разговаряте майката и с момиченцето.

Хрумна ми, че по същия начин Маккарти е разговарял с хората, изправени пред комисията му заради комунистическите си идеи.

„Внимавай, Майк — обади се Джо. — Пази се от сребърния чук на Максвел.“^[2]

— Днес сутринта наистина разговарях с една млада жена и с дъщеричката ѝ — отвърнах. — Предполагам, че питате за тях.

— Но първо сте видели как едно невръстно дете върви по средата на шосето — процеди той. — После сте видели как снаха ми го гони с отвратителната си таратайка. Съществувала е реална опасност момиченцето да бъде прегазено. Защо защитавате младата жена, господин Нунан? Какво ви е обещала в замяна? Знайте, че като я прикривате, действате в ущърб на детето.

„Обеща да ме заведе в караваната и щедро да ме възнагради — искаше ми се да отвърна. — Обеща да си държи устата отворена през цялото време, докато аз си държа езика зад зъбите — това ли искаш да чуеш?“

„Да — намеси се Джо, — най-вероятно това иска да чуе. Да повярва, че наистина се е случило. Не му позволявай да те предизвика към саркастични забележки, типични за времето, когато си бил студент второкурсник, Майк. Ще съжаляваш.“

Защо ли се опитвах да закрилям Мати Девор? Нямах представа. Дори не знаех в какво се забърквам. Знаех само, че тя изглеждаше изтощена до смърт, но очевидно се грижеше добре за дъщеричката си.

— Наистина видях кола — промърморих. — Стар джип.

— Ето, че започвате да си спомняте. — Личеше си, че е доволен и че любопитството му е изострено. — Какво...

— Сигурно съм решил, че двете са били заедно в колата — прекъснах го. Бях на седмото небе от откритието, че способността да импровизирам не ме е напуснала — чувствах се като атлет, който вече не може да прескочи летвата пред зрителите на стадиона, но се справя успешно, когато тренира в задния двор на къщата си. — Ако не се лъжа, малката беше набрала маргаритки. — Говорех предпазливо, с увъртания, сякаш давах свидетелски показания в съда. Ако ме чуеше, Харолд щеше да се гордее с мен, защото най-прилежно бях усвоил тактиката му. Всъщност греша — моят агент щеше да изпадне в нервна криза, задето разговарям по този начин. — Може би съм предположил, че младата жена и момиченцето са слезли от колата да наберат цветя. За съжаление спомените ми за случилото се са доста мъгляви, господин Девор. Писател съм и докато шофирам, често се отплесвам в мои...

— Лъжете! — прекъсна ме старецът. Гневът му изригна като вулкан. Очакванията ми се бяха оправдали — не бе издържал да разменя учтиви реплики с някакъв си писател.

— Господин Девор... Предполагам, че вие сте прочутият финансов магнат.

— Предполагението ви е вярно.

В моментите, когато едва сдържаше гнева си, Джо придобиваше невъзмутимо изражение и заговаряше с леден тон. Почувствах се странно, като открих, че в момента ѝ подражавам:

— Господин Девор, не съм свикнал да се обаждат непознати и да нарушават спокойствието ми, нито пък възнамерявам да разговарям с човек, който ме е нарекъл лъжец. Желая ви приятна вечер, сър.

— Щом всичко е било наред, защото сте спрели?

— Доста отдавна не съм идвал в ТР, исках да попитам дали закусвалнята „Вилидж“ още работи. Между другото, нямам представа откъде знаете телефонния ми номер, но ми е известно къде можете да си го заврете. Лека нощ!

Натиснах бутона за прекъсване на връзката и се втренчих в слушалката така, сякаш я виждах за пръв път в живота си. Ръката ми трепереше, сърцето ми сякаш щеше да изскочи, кръвта пулсираше в слепоочията ми. Питях се дали щях да препоръчам на Девор да си

натика в задника моя телефонен номер, ако не притежавах няколко милиона долара.

„Започва битката на Титаните, скъпи — спокойно обяви Джо. — И то заради някаква девойка, която живее в каравана и която дори няма гърди.“

Изкисках се. Битка на Титаните ли? Едва ли. Някакъв незаконно забогатял тип, живял в началото на нашия век, презрително бе казал: „Напоследък забелязвам, че всеки, който притежава един милион долара, се мисли за богаташ.“ Най-вероятно и Девор би казал същото за мен... и може би ще има право.

Небето на запад бе обагрено със странен, пулсиращ цвят. Зарята приключваше.

— Каква беше целта на обаждането му? — попитах.

Никой не ми отговори, само откъм езерото се обади гмурец — най-вероятно протестираше срещу необичайния трясък на фойерверките.

Станах, влязох в къщата и поставих слушалката на мястото ѝ, за да се заредят батериите. Очаквах телефонът отново да иззвъни и Девор да ме обсипе със заплахи, запаметени от безброй каубойски и криминални филми: „Ако се изпредиш на пътя ми, ще...“, „Предупреждавам те, драги, да не...“ или „Позволи ми да ти дам добър съвет, преди да...“

Ала телефонът не иззвъня. Изгълтах на един дъх пепси колата, за да разквася пресъхналото си гърло, и реших да си легна. Слава Богу, че не се бях разридал, докато наблюдавах фойерверките. Разговорът с Девор ме накара за малко да забравя колко ми липсва Джоана. Колкото и да бе абсурдно, бях благодарен на стареца.

Отидох в спалнята, съблякох се и се проснах на леглото. Мислите ми бяха обсебени от мвмиченцето на име Кира и от майка му, която изглеждаше като негова по-голяма сестра. Ясно беше, че Девор има зъб на Мати, а щом мен смята за бедняк и нищожество, какво ли е мнението му за нея? Питам се още кой я издържа, ако старецът я е лишил от финансова подкрепа. Упреквах се заради циничното си подсъзнание, сетне неусетно се унесох в сън.

След три часа се събудих от необходимостта да отида до тоалетната, тъй като преди лягане бях изпил цяла кутийка пепси кола.

Докато уринирах, отново чух риданието. Някъде в мрака плачеше дете, което се е изгубило и е уплашено... или само се преструва на уплашено.

— Недей — промълвих. — Стоях гол пред тоалетната чиния, а по гърба ми лазеха тръпки. — Моля те, не започвай отново, страх ме е.

Както преди плачът постепенно заглъхна, сякаш детето се отдалечаваше. Върнах се в леглото, затворих очи и прошепнах:

— Беше сън. Поредният сън за Мандерлей.

Знаех, че се самозалъгвам, ала усещах, че отново ще заспя, а в момента това бе най-важното. Унесох се, но ми се стори, че произнасям: „Тя е жива. Сара е жива.“

Разбрах още нещо — че тук ми е мястото. За добро или за зло се бях върнал у дома.

---

[1] Един от дванайсетте апостоли, който не повярвал във възкръсването на Исус, докато сам не сложил пръст в раните при повторната му поява. — Б. пр. ↑

[2] Сребърният чук на Максвел — част от припева на популярна песен на Бийтълс. — Б. пр. ↑

ГЛАВА 9

На другата сутрин напълних пластмасова бутилка със сок от грейпфрут и в девет часа тръгнах на юг по Улицата. Денят беше ясен и слънцето вече напичаше. Наоколо цареше тишина, каквато според мен настъпва само в неделните дни: религиозните почитат празника, а останалите са махмурлии от предишната вечер. В езерото имаше една-две рибарски лодки, но нито един скутер не пореше с рев водната повърхност, не се чуваха виковете на къпещи се деца. Минах покрай пет-шест вили, които със сигурност бяха обитаеми през този сезон, ала единствените признаци за присъствието на собствениците им бяха банските костюми, проснати на перилата на терасата на семейство Пасъндейл, и яркозелената гумена лодка на малкия док пред къщата на Римърови.

Но дали сивата каменна къщурка още принадлежи на семейство Пасъндейл? Дали семейство Бачелдър още обитават странната кръгла къща с панорамен прозорец, от който се разкрива прекрасна гледка към залива? Бог знае какво се е случило през четирите години, когато престанах да посещавам „Сара“.

Крачех по пътеката и се стараех да не мисля за нищо — прилагах този трик по времето, когато вдъхновението още не беше ми изневерило: натоварвай се физически, дай почивка на съзнанието си и остави яките момчета в сутерена да си свършат работата. Минах покрай къмпингите, където с Джо понякога приготвявахме пържоли на скара и играехме на карти с приятели. „Попивах“ тишината като сунгер, отпихах от бутилката с натурален сок, бършех потта от челото си и очаквах мислите да нахлуят в съзнанието ми.

Първата беше доста абсурдна — невидимото плачещо дете ми се струваше по-реално отколкото разговора с Макс Девор. Питях се дали наистина свръхбогатият и своенравен старец ми е телефонираше още първата вечер след завръщането ми в ТР. Наистина ли ме е нарекъл лъжец? (Вярно е, че го бях излъгал, съчинявайки историята за запознанството ми с Мати, ала в момента това нямаше значение.)

Знаех, че съм разговарял с него, но по-лесно ми бе да повярвам в съществуването на призрака от езерото Дарк Скор, наричан още Загадъчното плачещо дете.

Малко преди да изпия последната глътка сок, ми хрумна да се обадя на Мати Девор и да ѝ разкажа за случилото се. Реших, че реакцията ми е напълно естествена, но не бива да го правя. Бях прекалено стар, за да повярвам в щастливия край на приказката за изпадналата в беда девойка, която се противопоставя на злия си пастрок (в случай — на злия свекър). Бях дошъл тук с намерението да се взема в ръце и да преодоля кризата и нямах намерение да усложнявам живота си, като се замеся в спора между господин Компютър и госпожа Каравана. Девор ме беше настъпил по мазола и то силно, но може би го прави с всекиго и не проявява враждебност само към мен. Нещо като навика на някои мъже да разкопчават сутиените на дамите. Искам ли да имам неприятности с него? Не. В никакъв случай. Спасих малката госпожица Ред Сокс, неволно докоснах малките, но твърди гърди на майката и научих, че на гръцки Кира означава нещо като „изискана“. Достатъчно ми е, не съм алчен.

Спрях и видях, че докато съм размишлявал, неусетно съм стигнал чак до „Уорингтън“ — голяма дървена сграда, която местните хора наричат кънтри клуб. Грандиозната титла донякъде е оправдана — клубът разполага с малко игрище за голф, с конюшня и манеж за езда, с ресторант и бар. В сградата и в деветте бунгала могат да пренощуват около четирийсет души. Има дори боулинг, само дето със съперника ти трябва да се редувате при подреждане на кеглите. „Уорингтън“ е бил построен по времето, когато е избухнала Първата световна война, малко след построяването на „Сара Лафс“.

Дълъг кей водеше към плаваща сграда, където се помещаваше бар „Сънсет“ и където гостите на „Уорингтън“ вечер с събираха на чашка (някои курортисти посещаваха бара и сутрин, за да изпият по една водка с доматен сок).

Внезапно усетих, че някой ме наблюдава. Някаква жена стоеше на верандата вляво от вратата на плаващия бар и не откъсваше поглед от мен.

Подскочих от изненада. Признавам, че нервите ми бяха изопнати, но дори да бях спокоен, пак щях да се стресна при вида на непознатата. Може би защото бе неподвижна като статуя, или защото

беше слаба като скелет, а най-вече заради лицето ѝ. Виждали ли сте картината „Писък“ на Едвард Мунк? Представете си лицето от картината, но в покой, устните са стиснати, а очите зорки, и ще добиете представа как изглеждаше жената, която стоеше в края на кея и с една ръка се държеше за перилото. Само че като я зърнах, първата ми асоциация не бе с картината на Мунк, а с госпожа Данвърс.

Непознатата беше около седемдесетгодишна, носеше черен бански костюм и черен къс панталон. Колкото и да е абсурдно, изглеждаше официално облечена, като че носеше къса черна вечерна рокля. Кожата ѝ беше млечнобяла, само над хълтналите ѝ гърди и по раменете беше осеяна с кафеникавите петънца, свидетелстващи за напреднала възраст. Лицето ѝ бе клинообразно, с изпъкнали скули като на череп и с гладко голямо чело, напомнящо на надвиснала канара. Очите ѝ бяха хълтнали. Оредялата ѝ побеляла коса бе прибрана зад ушите и обрамчваше изпъкналата ѝ челюст.

„Господи, тя е живи мощи! — помислих си. — Досуц торба с...“

Мисълта ме накара да потрепера, сякаш ме удари електрически ток. Не исках да обидя жената (как бихте се почувствали, ако вдъхнете толкова силно отвращение на някого, че да затрепери и да заgrimасничи пред вас?), затова ѝ махнах с ръка, дори опитах да се усмихна: „Здравей, госпожо, здравей, дърта торба с кости. Изплаши ме до смърт, но напоследък нервите ми са изопнати, ето защо ти прощавам. Как си, мамка ти мръсна?“ Струваше ми се, че вместо в усмивка устните ми са разтегнати в гримаса, питах се дали непознатата е прозряла преструвката ми.

Тя не ми махна в отговор.

Почувствах се като пълен глупак („ТУК НЯМАМЕ ГРАДСКИ ИДИОТ, ВСИЧКИ СЕ РЕДУВАМЕ“), престорих се, че отдавам чест и тръгнах по обратния път. Направих няколко стъпки и се обърнах, усещането, че жената ме наблюдава, бе толкова осезателно, сякаш ме натискаше нечия ръка.

На кея нямаше никого. Отначало си помислих, че жената се отдръпнала в сянката на навеса за лодки, после се убедих, че е изчезнала, сякаш е била привидение.

„Влязла е в бара, скъпи — обади се Джо. — Сигурно веднага си се досетил. Хей... знаеш каква е причината за внезапното и изчезване,

нали?“

— Знам, знам — промърморих и тръгнах обратно по Улицата към дома си. — Разбира се, че е влязла в бара, къде другаде да се дене? — Ала дълбоко в себе си бях уверен, че не е имала достатъчно време да се върне в бара, пък и със сигурност щях да чуя стъпките ѝ сред мъртвешката тишина.

Отново чух гласа на Джо: „Може би умее да се движи безшумно.“

— Може би — промълвих. Не подозирах, че през следващите един-два месеца ще свикна да говоря сам на себе си. — Може би умее да се движи безшумно и незабелязано да се промъква тук и там като госпожа Данвърс.

Отново спрях и се обърнах, но „Уорингтън“ и бар „Сънсет“ бяха останали зад завоя. И без това не изгарях от желание да ги видя повторно.

* * *

Докато вървах по обратния път, мислено съставях списък на необикновените явления и случайности, свързани със завръщането ми в „Сара Лафс“: повтарящите се сънища, слънчогледите, лепенката с реклама на местната радиостанция, плачът, който бях чул на два пъти. Запознанството ми с Мати и Кира плюс обаждането на господин Компютър също бяха странни, но несравними с това посред нощ да чуеш как в необитаемата къща ридае дете.

А не е ли странно, че когато Джо умря, бяхме в Дери вместо във вилата? Дори не си спомнях защо бяхме останали в града. През есента и зимата на 1993 година пишех разкази и обмислях сценарий по романа „Човекът с червената риза“. Следващата година през февруари започнах „Далеч от върха“ и не обръщах внимание на заобикалящата ме действителност. Освен това решението да предприемем пътуване до ТР...

— Винаги се вземаше от Джо — изрекох на глас и в този момент направих важно откритие. И двамата обичахме старата къща, но само жена ми решаваше кога да отидем там. Обичайната ѝ фраза гласеше: „Хей, ирландце, хайде да отпътуваме за ТР за няколко дни.“ Винаги

отивахме в „Сара“ по предложение на Джо, но една година преди смъртта си тя нито веднъж не го беше предложила. А пък аз сякаш бях забравил за съществуването на вилата и дори когато настъпи лятото, не ми хрумна да избягаме от града. Възможно ли е дотолкова да съм бил погълнат от работата си? Едва ли... но не ми хрумваше друго правдоподобно обяснение.

Усещах, че нещо не е наред, ала нямах дори бегла представа какво може да бъде.

Замислих се за Сара Тидуел, спомних си текста на една от песните ѝ, която никога не е била записана. Притежавах компактдиск с кавърверсията, изпълнявана от Блайнд Лемън Джефърсън. Единият куплет гласеше:

*„Само ще си потанцуваме в хамбара,
само ще те завъртя назад-напред.
Дай да те целуна по устните, мила,
ти си моят най-голям късмет.“*

Песента много ми харесваше и винаги съм се питал как би звучала, ако я изпълнява жена вместо старият трубадур с дрезгав глас на пияница. Бас държа, че Сара Тидуел е пеела като славей. И че е подлудявала публиката.

Неусетно се бях приближил до „Сара“. Огледах се, не видях никого в непосредствена близост (макар откъм езерото да се разнасяше бръмченето на двигателя на моторна лодка), съблякох се, докато останах само по долни гащета, и заплувах към сала. Не се качих върху него, а останах във водата, като се държах за стълбичката. Беше приятно, но ме измъчваше въпросът с какво ще се занимавам до вечерта.

Реших да почистя моето работно място на втория етаж. После може би ще надникна в студиото на Джо... стига да не ме напусне смелостта.

С лекота заплувах обратно към брега, водата ме обгръщаше като фина коприна. Почти бях изминал разстоянието, когато при поредното поемане на въздух видях на Улицата някаква жена, която ме наблюдаваше. Беше слаба като онази, която бях видял на кея на

„Уорингтън“, но бе зелена и посочваше на север като горска нимфа от древна легенда.

Ахнах, нагълтах вода и се закашлях. Стъпих на дъното и избърсах очите си. После избухнах в смях (макар и малко пресилен). Зелената жена се оказа бреза, която се издигаше близо до мястото, където дървените стъпала извеждаха на Улицата. Очите ми вече не бяха замъглени от водата и все пак ми се струваше, че листата около сребристия ствол оформят женско лице. Въздухът беше неподвижен, лицето също бе застинало (като на непознатата с черните шорти и черния бански костюм), но ако задуха вятър, то ще изглежда весело, намръщено... или като на жена, която се залива от смях. Зад брезата растеше хилава ела, един от изсъхналите ѝ клони стърчеше встрани. Бях го взел за мършава ръка, която посочва на север.

За кой ли път моето богато въображение ми беше изиграло лоша шега. Работата е в това, че ми се привиждат какви ли не страхотии. След като напишеш няколко романа, всяка сянка на пода вземаш за следа, всяка бразда в пръстта крие тайно послание. В случая това бе недостатък, защото не можех да преценя дали в „Сара Лафс“ има нещо странно или пък всичко е плод на въображението ми.

Огледах се и видях, че наоколо още няма никого (въпреки че вече няколко моторници кръстосваха езерото), затова свалих и гащетата си. Изстисках ги, сгънах ги върху късия панталон и тениската и се заизкачвах гол по дървените стъпала, като притисках дрехите към гърдите си. Представих си, че съм Бънтър, който поднася на лорд Питър Уимси закуската и сутрешния вестник. Влязох в къщата и установих, че се кискам като слабоумен.

* * *

Макар прозорците да бяха отворени, на втория етаж беше нетърпимо горещо и щом се изкачих по стълбата, установих причината. Двамата с Джо използвахме помещението, тя се бе настанила отляво (всъщност заемаше съвсем скромно кътче, а истинското ѝ царство бе студиото), а аз отдясно. В дъното беше инсталирано климатичното устройство, което купихме година след като се сдобихме с вилата. Едва сега се досетих, че ми е липсвало

характерното бръмчене. Към климатика с прозрачна лепенка бе прикрепена бележка, която гласеше: „Господин Нунан, инсталацията е повредена. Като се включи, духа топъл въздух и трака, като да е пълна с натрошени стъкла. Дийн казва, че от «Уестърн Ауто» в Касъл Рок са обещали да доставят необходимата част, но ще повярвам, когато я видя. Б. Мезърв.“

Неволно се усмигнах, развеселен от песимизма, типичен за госпожа Мезърв, и включих климатика. Джо твърдеше, че разните машинарии откликват радушно, когато с тях борави представител на мъжкия пол, ала този път положението беше безнадеждно. Заслушах се в противния стържещ звук и след няколко секунди изключих устройството. Съвсем се беше скапало, както обичат да се изразяват местните жители. Докато го поправят, не ще мога да използвам помещението, дори само за да решавам кръстословици.

Все пак се огледах, беше ми еднакво интересно какво ще почувствам и какво ще открия тук. Не усетих и не намерих почти нищо. Ето го бюрото, на което бях завършил „Човекът с червената риза“ и бях доказал на самия себе си, че първият ми роман не е бил плод на щастливо стечение на обстоятелствата; ето я снимката на Ричард Никсън с победоносно вдигнати ръце, а отдолу е написано: „Бихте ли купили кола на старо от този човек?“; ето го килимчето, което Джо бе изработила преди да открие вълнуващия свят на плетивото.

Нямах усещането, че се намирам в кабинета на непознат човек, но всеки предмет (а най-вече празното бюро) говореше, че това е било работното място на предишния Майк Нунан. Някъде бях прочел, че животът ни се определя от два фактора — работа и брак. Бракът ми беше приключил със смъртта на съпругата ми, засега (а може би и завинаги) бях преустановил работа. Нищо чудно, че не се развълнувах, докато оглеждах кабинета, където бях прекарал толкова щастливи дни, сътворявайки въображаеми герои. Все едно, че бях в канцеларията на служител, който е бил уволнен или внезапно е починал.

Понечих да изляза, но ми хрумна нещо. Шкафът в ъгъла беше претърпан с какво ли не — банкови извлечения отпреди десет години, писма (на повечето изобщо не бях отговорил), листове хартия, върху които бях нахвърлял сюжети за разкази... ала не открих каквото търсех. Отворих дрешника, където температурата беше минимум

четирийсет и пет градуса и в кашончето, върху което госпожа Мезърв беше написала „джунджурии“, намерих диктофона марка „Санио“, подарен ми от Дебра Уейнсток по случай публикуването на първата ми книга от издателство „Пътнам“. Заговориш ли, устройството автоматично се включва, а като престанеш да диктуваш, се превключва на „пауза“.

Така и не попитах Дебра дали като е видяла диктофона си е помислила, че всеки уважаващ себе си писател трябва да притежава тази играчка, или подаръкът носеше някакво скрито послание, например: „Запаметявай «телеграмите» от подсъзнанието ти, Нунан, докато не си ги забравил“. Не знаех какъв е отговорът и не ме интересуваше. Важното бе, че разполагах с професионален диктофон и с касети с направени от мен записи, които слушах по време на път. Довечера ще заредя касета в устройството и ще го включа на запис. Ако през нощта отново чуя детския плач, ще имам неопровержимо доказателство. Ще пусна записа на Бил Дийн и ще го попитам какво мисли по въпроса.

„Какво ще се случи, ако довечера чуя детето да риде, а устройството не го запише?“ — запитах се.

— В такъв случай ще се убедя в нещо друго — промърморих сред тишината на празния кабинет. — Най-малкото ще се усъмня.

В сравнение с пространството, което заемаше работното ми място, нишата на Джо изглеждаше съвсем малка. Тясното пространство никога не е било запълнено с вещи, ала сега представляваше само малко квадратно помещение. Нямаше го килимът, фотографиите на съпругата ми бяха изчезнали, дори бюрото ѝ беше изнесено. Споменът за Джо бе заличен, сякаш тя никога не беше съществувала. За миг изпитах несправедлив гняв към Бренда Мезърв. Спомних си какво казваше майка ми в случаите, когато по собствена инициатива направех нещо, което не одобряваше: „Позволяваш си прекалено много, а?“ Като гледах голото помещение, си мислех, че госпожа Мезърв се е престарала.

„Може би не го е сторила икономката — ненадейно ми прошепна призрачният глас. — Може би Джоана сама е разчистила всичко. Хрумвал ли ти е този вариант, приятел?“

— Глупости! — промърморих. — Защо да го прави? Едва ли е предчувствала, че ще умре. Като се има предвид какво купи от

аптеката, е била...

Замълчах, защото не исках да го изрека на глас. Нещо ми подсказваше, че не бива да го правя.

Понечих да изляза, но внезапно ме лъхна леденостуден въздух, който премина само край лицето ми. Усецането беше неописуемо, сякаш нежни ръце докоснаха страните и челото ми. Същевременно дочух въздишка... по-точно едва доловим звук, като че някой забързано шепнеше.

Обърнах се рязко. Очаквах да видя как завесите се развяват от внезапно излезлия вятър, но те не помръдваха.

— Джо, ти ли си? — промълвих и като чух името й, затреперих толкова силно, че едва не изпуснах диктофона. — Джо, тук ли си?

Ала никой не ми отговори. Не ме помилваха призрачни ръце, завесите не се раздвижиха. Цареше мъртвешка тишина. На прага на празната стая стоеше човек, който стискаше под мишница диктофон, а по лицето му се стичаше пот. В този момент повярвах, че не съм сам в къщата.

„Какво от това? — помислих си. — Дори да е вярно, няма защо да се страхувам. Призраците не причиняват зло никому.“

Едва по-късно разбрах, че съм се лъгал.

* * *

Следобед отидох в студиото на Джо и със задоволство установих, че в крайна сметка Бренда Мезърв не си е позволила прекалено много. Вещите от малкия кабинет на съпругата ми — първата й плетка, зеленият килим, поставеният в рамка плакат, посветен на полските цветя в Мейн — бяха прибрани тук, сякаш госпожа Мезърв ми беше оставила бележка: „Не мога да облекча мъката ви и да ви утеша, нито да попреча раните отново да се отворят, когато се завърнете в къщата, но мога да събера на едно място всичко, предизвикващо болезнени спомени, за да не се натъквате непрекъснато на него.“

Стените на студиото бяха покрити с доказателства за способностите на съпругата ми: различни плетива, поставени в рамки парчета от пъстри ориенталски платове, парцалени кукли, надничаци от колажите, които Джо наричаше „ранните ми творби“, абстрактно

изображение на пустинята, изработено от лентички жълта, черна и оранжева коприна, фотографии на цветя, заснети от жена ми. На полицата беше поставена недовършена женска глава, направена от клечки за зъби и близалки, която би трябвало да изобразява самата Сара.

В единия ъгъл стояха малък тъкачен стан и дървен шкаф. На дръжката на чекмеджето бе окачена табелка с надпис: „Принадлежности за плетене на Джо! Отварянето забранено!“ В друг шкаф намерих банджото, от което тя се беше отказала под предлог, че като свири, я болят пръстите. В трети имаше весло за кану и ролери — носовете на обувките бяха очукани, а връзките завършваха с лилави пискюлчета.

Ала онова, което привлече вниманието ми, стоеше върху старомодното бюро с подвижен капак в средата на помещението. По време на щастливите ни летни ваканции в къщата, както и през почивните дни, които прекарвахме тук, бюрото никога не оставаше празно. Върху плота му имаше какво ли не — макари, гранчета прежда, игленици, скици, може би книга за Гражданската война в Испания или за прочути породи кучета. Понякога се дразнех, задето Джоана се захваща ту с едно, ту с друго. Тя беше олицетворение на „разпилян“ — човек, а разхвърляното ѝ бюро бе отражение на бохемската ѝ природа.

Но сега върху плота стоеше нещо, което ме изуми. Допуснах, че госпожа Мезърв е прибрала конците, преждите и книгите, но не вярвах да е оставила онова, което ме изуми. Защо да го прави? Не можех да си го обясня.

Предметът беше покрит със сив найлонов калъф. Понечих да го докосна, ала ръката ми застина във въздуха. Споменът за нещо, която бях сънувал отдавна,

(дай си ми я, с нея събирам прах)

прелетя през съзнанието ми както леденият полъх бе прелетял край лицето ми. След миг вече го нямаше, а аз махнах калъфа. Отдолу беше моята стара електрическа пишеща машина, за която не се бях сещал от години. Приведох се, но още преди да го видя, знаех, че шрифтът е любимият ми „куриер“.

За Бога, какво търси тук старата ми пишеща машина?

Джоана рисуваше (доста неумело), занимаваше се с фотография (доста успешно, дори понякога продаваше снимките си на различни списания), плетеше, шиеше гоблени, тъчеше и боядисваше платове, можете да изсвири на китара десетина основни акорда. Разбира се, притежаваше писателска дарба като всички, които са завършили специалност „литература“, но не бе сътворила нито едно блестящо произведение. Като студентка се опитваше да пише стихотворения, но след няколко неуспешни експеримента завинаги се отказа. „Пиши заради двама ни, Майк — каза ми веднъж. — Предпочитам да се занимавам с други форми на изкуството.“ В сравнение с поемите ѝ предметите, които изработваше от платове или от прежди, бяха истински шедеври, ето защо смятах, че решението ѝ е правилно.

Но ето че на бюрото ѝ стоеше електрическата пишеща машина. Какво е писала?

— Писма — промърморих. — Намерила е машината на тавана и е решила да я използва, като пише писма.

Отново се самозалъгвах. Джо ми показваше писмата, които бе съчинила, дори често ме караше да добавя кратък послепис, цитирайки поговорката как децата на обуцаря все ходели боси, а понякога я допълваше: „А приятелите на писателя никога не получават писма от него. Слава Богу, че Александър Бел е изобретил телефона.“ През десетте години на брака ни тя нито веднъж не напечати на машина писмо от личната си кореспонденция — смяташе, че ще бъде проява на неучтивост. За деловите писма използваше своя лаптоп.

— Какво ли ти е хрумнало, скъпа? — попитах, сетне едно по едно издърпах чекмеджетата на бюрото.

Бренда Мезърв се бе опитала да ги подреди, но не беше успяла да се справи с хаоса, който бе типичен за Джо. В чекмеджетата намерих прекалено много неща, които пробудиха мъката ми към мъртвата ми съпруга, но не открих дори една страница, напечатана на електрическата пишеща машина.

Приключих огледа, облегнах се назад на стола (на който преди бе седяла Джоана) и се втренчих в малката поставена в рамка снимка върху бюрото, която не бях виждал преди. Най-вероятно Джо я беше преснимала от стара фотография, открита на тавана на някого от местните жители, и сама я бе оцветила. В резултат се беше получило нещо като обява за издирван престъпник, но оцветена от Тед Търнър.

Взех фотографията и прокарах пръст по стъклото. На нея бе заснета Сара Тидуел, прочута блус певица от началото на века, чието последно известно местожителство е било тук, в TP-90. След време с групата си, в която участвали нейни приятели, но предимно роднини, Сара се преселила за малко в Касъл Рок... сетне всички сякаш се изпарили, както се изпарява мъглата през лятна утрин.

Певицата на снимката загадъчно се усмихваше, очите ѝ бяха притворени, бе праметнала през рамо китарата си. На заден план се виждаше чернокож мъж с елегантно накривена мека шапка (безспорно е, че музикантите умеят да носят шапка по особено артистичен начин) застанал до нещо, което приличаше на...

Джо беше оцветила лицето на Сара в тъмнобежово (като кафе с мляко), може би по подобие на други снимки, които е виждала (най-популярни са онези, на които Сара е отметнала глава така, че косата ѝ стига до кръста, и се залива от смях), макар че нито една не е цветна (в началото на века цветната фотография не е съществувала). Споменът за Сара Тидуел не беше запечатан само в старите фотографии. Веднъж Дики Брукс, собственикът на „Гараж за какво ли не“, ми разказа как баща му се хвалел, че бил спечелил плюшено мече на стрелбището на панаира и го бил подарил на Сара, а пък тя му благодарила с целувка. Според Дики старецът никога не забравил случилото се и все повтарял, че това била най-хубавата целувка в живота му... макар че едва ли го е споменавал в присъствието на съпругата си.

На снимката, в която се вирах, Сара Тидуел не се заливаше от смях, а само се усмихваше. Песните ѝ не са били записани от нито една звукозаписна компания, но колкото и да е странно, не бяха забравени. Една от тях, озаглавена „Тръгни с мен, миличък“, много прилича на „Тръгни по този път“, изпълнявана от Аеросмит. Днес щяха да наричат Сара афроамериканка. През 1984 година, когато с Джоана купихме къщата и проявихме интерес към певицата, наричаха негрите чернокожи. А по времето, когато е живяла, сигурно са ѝ казвали окторонка... и чернилка, разбира се. Мнозина са използвали презрителното название. Не вярвах да е целунала бащата на Дики Брукс пред очите на половината жители на Касъл Каунти... но кой знае със сигурност какво се е случило? Никой. Ето защо миналото винаги е обвито с тайнственост.

— Само ще си потанцуваме в хамбара — изтананиках и поставих снимката обратно на бюрото. — Само ще те завъртя назад-напред...

Понечих да махна калъфа от машината, но се отказах. Станах и отново огледнах Сара Тидуел, която ме наблюдаваше с притворени очи, преметнала китарата си през рамо. Лицето и усмивката ѝ винаги ми са се стрували познати, ала едва сега разбрах, че тя много прилича на Робърт Джонсън^[1], чиято техника прозира във всяко изпълнение на Ярдбърдс^[2] и Лед Зепелин. За него казвали, че е продал душата си на дявола срещу седем години бурен живот, големи количества алкохол и безразборно чукане на обожаващи го жени. И срещу безсмъртие, разбира се. Коего си осигурил, след като бил отровен заради една жена.

* * *

Късно следобед отидох в магазина и в остъкления хладилен шкаф видях от любимата ми камбала. Реших да си приготвя риба за вечеря, взех и бутилка бяло вино. Докато чаках реда си на касата, чух зад мен треперлив старчески глас:

— Вчера т'видях да с'хващаш нова дружка. — Човекът говореше с толкова силен акцент, че сякаш го правеше нарочно, за да се пошегува... но според мен по-важен е напевният тон на янките — всички кореняци от Мейн говорят като човек, който ръководи търг.

Обърнах се и видях стареца, който вчера стоеше заедно с Дики Брукс пред гаража и наблюдаваше запознанството ми с Кира и Мати. И сега се подпираше на бастуна с позлатена дръжка. Изведнъж си спомних историята около този бастун.

В началото на петдесетте собствениците на „Бостън Поуст“ подарили по един бастун с позлатена дръжка на всеки окръг в Нова Англия. „Трофеят“ се връчвал на най-възрастния жител на щата и се предавал от един изкуфял старец на друг. А най-забавното в цялата история е, че „Поуст“ бе фалирал преди много години.

— Всъщност вече имам две нови приятелки — отвърнах и се опитах да изровя от паметта си името му. Не успях, но си спомних, че съм го виждал да седи на тапициран стол в преддверието, служещо

като чакалня за клиентите на Дики, и да бистри политиката сред звънтенето на чукове и съскането на въздушните компресори. Не пропускаше ден да не се отбие при Дики и ако нещо се случеше на шосе N68, нямаше начин да го пропусне.

— Чувам, че оназ Мати Д'вор си я бивало — произнесе провлечено и стисна гуреливия си клепач. Виждаш съм много мъже да намигат многозначително, но дори най-похотливият жест не може да се сравни с намигването на стареца, подпиращ се на бастуна с позлатена дръжка. Изпитах неудържимо желание да го фрасна по клюнестия нос. Като се счупи костта, сигурно ще изпраци като настъпена суха клонка.

— Чул ли си и други подробности, старче? — попитах.

— И още как! — Устните му, които приличаха на ивици черен дроб, се разтегнаха в усмивка. Имаше само два пожълтели горни зъба и няколко долни. — Ама и малката си я бива, тъй си е.

— Тъй си е — съгласих се.

Той изненадано примигна, сякаш не очакваше един младок да използва старомодните му фрази, сетне се усмихна още по-широко и неодобрително промърмори:

— Ама оназ' жена хич не я е еня за нея. Малката й се е качила на главата.

Изведнъж забелязах (по-добре късно отколкото никога), че шестима души ни наблюдават и слушат разговора ни, ето защо повиших глас:

— Не останах с такова впечатление.

Той безмълвно се ухили, като че казваше: „Разправяй ги тия на старата ми шапка, младежо“.

Докато вървах обратно към къщата, мислех за Мати Девор. Тревожех се за нея, струваше ми се, че прекалено много хора я наблюдават като под микроскоп.

Прибрах се вкъщи и побързах да сложа бутилката с вино да се изстуди, докато приготвя скарата на терасата. Понечих да отворя хладилника, но ръката ми застина във въздуха. На вратата напосоки бяха залепени петдесетина магнитчета във формата на плодове, зеленчуци, букви и цифри, които сега образуваха окръжност. Първата ми мисъл бе, че някой е влизал в къщата и...

И е пренаредил магнитите върху вратата на хладилника ли? В такъв случай този крадец трябва незабавно да бъде прегледан от психиатър. Предпазливо докоснах една буква, сетне се разгневих на себе си и отново поставих магнитите напосоки. Направих го толкова нервно, че някои паднаха на пода, но аз не ги вдигнах.

Преди да си легна поставих диктофона на масичката под главата на препарирания лос Бънтър и го включих на запис. Пъхнах касета, превъртях брояча на нула, легнах си и непробудно спах осем часа, без да сънувам.

* * *

Сутринта се събудих, погледнах навън и разбрах, че денят ще бъде прекрасен — заради дни като този туристите посещават Мейн. Слънцето вече беше изгряло, а въздухът бе толкова чист, че хълмовете на отсрещния бряг на езерото изглеждаха по-близо. В далечината се възправяше Маунт Уошингтън, най-високата планина в Нова Англия.

Включих кафеварката и подсвирквайки си, влязох в дневната. Прекрасната утрин бе заличила страховете ми. Ала след миг вече не ми беше до подсвиркване. Броячът, който преди да си легна бях превъртял на 000, сега показваше 012.

Пренавих лентата, поколебах се с пръст върху бутона за възпроизвеждане, казах си (с гласа на Джо) да не ставам смешен и натиснах копчето.

„О, Майк!“ — печално прошепна гласът, записан на лентата, а аз машинално притиснах ръка към устата си, за да не изкрещя. Същите думи бях чул в „кабинета“ на Джо, когато ме лъхна странното въздушно течение... ала сега бяха изречени по-бавно и ги разбрах. „О, Майк!“ — чух отново. Последва тихо изщракване. Диктофонът се беше изключил за известно време. Сетне отново прозвуча „О, Майк!“... а след това чувах само съскането на лентата.

---

[1] Робърт Лерой Джонсън (1911–1938) — блус певец, чийто стил са заимствали прочутите Мъди Уотърс, Елмър Джеймс и по-млади музиканти. Изпълненията му очаровали дамите от публиката,

което довело и до смъртта му — бил отровен от някакъв ревнив съпруг. — Б. пр. ↑

[2] Ярдбърдс — първата група на Джими Пейдж, който по-късно е създал Лед Зепелин. — Б. пр. ↑

ГЛАВА 10

Около девет часа по алеята се зададе камионетка и шофьорът паркира зад моя шевролет. Пикапът беше нов, марка „Доджрам“, и никелираните му части блестяха така, сякаш току-що е излязъл от автосалона, ала беше боядисан в мръснобяло като предишния, а надписът на вратата също ми беше добре познат: *„Уилям (Бил) Дийн Поддръжка и дърводелски услуги.“* Имаше и телефонен номер. Налях си чаша кафе и излязох да посрещна стария си приятел.

— Майк! — възкликна Бил и забърза към мен. Мъжете янки не се прегръщат — неписан закон като онзи, който гласи, че истинските мъже не танцуват — но той толкова сърдечно разтърси ръката ми, че едва не разлях малкото кафе, останало в чашата, и ме потупа по гърба. Усмиваше се до уши и за кой ли път имах възможност да се „насладя“ на зъбните му протези, които едно време на шега наричаха „роубъкърс“ — по названието на каталога, по който се поръчваха. Казах си, че старчокът, който ме беше заговорил в магазин „Лейквю“, непременно трябва да вземе пример от Бил — може би ако започне да се храни нормално, ще престане да си пъха носа в чуждите работи. — Майк, много се радвам да те видя!

— Аз също — промърморих и се усмигнах. Усмивката ми беше искрена, чувствах се прекрасно. От опит знам, че онова, което те изплашва до смърт през бурната нощ, на дневна светлина ти се струва съвсем безобидно. — Изглеждаш страхотно, приятелю.

Беше самата истина. През четирите години, докато не стъпвах в къщата, Бил почти не се беше променил, ако не се смятат няколкото бръчки в повече. Колко ли е годишен? На шейсет и пет, а може би дори на седемдесет... всъщност няма значение. Лицето му не беше въсърно бледо, страните и очите му не бяха хлътнали, което е сигурен признак за старческа немощ.

— Същото важи и за теб — промърмори той и пусна ръката ми. — На всички ни беше мъчно за Джо, Майк. Тукашните хора много я харесваха. Дойде ни като гръм от ясно небе, като научихме, че е

починала. Беше толкова млада... Жена ми заръча специално да ти предам нейните съболезнования. Никога няма да забрави, че когато се разболя от пневмония, Джо ѝ изплете жилетка.

— Благодаря — промълвих и установих, че гласът ми трепери. Като го слушах, разбирах, че за местните хора смъртта на жена ми беше настъпила наскоро. — Благодарни на Ивет от мое име.

— Дадено. Всичко наред ли е в къщата? Съжалявам, че климатикът не работи. Проклетата работа. Онези от „Уестърн Ауто“ са нагли мошеници. Бяха обещали да доставят резервната част още миналата седмица, а сега разправят, че ще я получа към първи август.

— Няма значение. Взел съм лаптопа и спокойно мога да използвам кухненската маса вместо бюро. — Със сигурност щях да я използвам — имах да решавам толкова много кръстословици, а разполагах с толкова малко време.

— Бойлерът работи ли?

— Техниката е наред, но възникна малък проблем...

Замълчах. Как съобщаващ на пазача, че според теб къщата е обитавана от духове? Според мен най-добре е да хванеш бика за рогата и да бъдещ откровен. В съзнанието ми напиреха въпроси, но не желаех да увъртам. Бил веднага щеше да се досети. Поръчал си бе по каталог зъбни протези, но съвсем не беше глупав.

— Какво има, Майк? Бъди откровен с мен.

— Не знам какво ще си помислиш, но...

Той се усмихна като човек, който току-що е прозрял истината и вдигна ръка:

— Чакай! Може би вече ми е известно.

— Така ли? — Почувствах неопишуемо облекчение, е нетърпение очаквах да разбере какво неприятно преживяване е имал в къщата, докато е сменял изгорелите електрически крушки, или е проверявал дали покривът не е протекъл. — Какво си чул?

— Онова, което са разказвали Ройс Мерил и Дики Брукс. Не са ми известни подробности, защото, както знаеш, с жената бяхме във Върджиния. Върнахме се едва снощи, ама бързо научих новината — в магазина не приказват за нищо друго.

Мислите ми бяха толкова обсебени от случилото се в „Сара Лафс“, че отначало се обърках. Все пак ми се стори странно, че местните хора обсъждат необичайните звуци, разнасящи се в моята

къща. После свързах името Ройс Мерил със стареца с бастуна от „Бостън Поуст“ и всичко си дойде на мястото. Бил не говореше за призрачните шумове, а за запознанството ми с Мати Девор.

— Заповядай вкъщи на кафе — казах му. — Искам да разбера в какво съм се забъркал.

* * *

Седнахме на терасата. Налях си още кафе, Бил пожела чаша чай, защото напоследък избягвал кафето. Помолих го първо да ми разкаже версията на двамата стари клюкари за запознанството ми с Мати и Кира.

Оказа се; че положението не е толкова отчайващо. Старците са ме видели да стоя на банкета и да държа в прегръдките си момиченцето, забелязали са, че предната врата на шевролета е отворена, но очевидно са пропуснали да видят как Кира върви по осовата линия на шосе N68 като по опънато въже. Ала сякаш да компенсира този пропуск, Ройс твърдял, че Мати е изразила благодарността си, като се е хвърлила на шията ми и страстно ме е целунала.

— А видял ли е как я оципах по задника и й пуснах език?

Бил се ухили:

— Въображението на Ройс не се е развихряло на сексуална тема от времето, когато е бил на петдесет, а това е било преди повече от четирийсет години.

— Ако искаш да знаеш, изобщо не съм я докоснал — заявих и гузно си спомних момента, когато ръката ми се бе плъзнала по гърдите ѝ; все пак я бях докоснал неволно и пет пари не давам какво си е помислила младата дама.

— Мамка му, не си длъжен да се оправдаваш пред мен — заяви той. — Обаче...

Произнесе „обаче“ също като майка ми, без да довърши изречението, все едно думата беше опашката на хвърчило, което вещае зло.

— Обаче какво?

— По-разумно ще е да не се сближаваш с нея. Много е симпатична и е по-начетена от местните момичета, ама е от жените, дето причиняват неприятности. — Той замълча, сетне се поправи: — Несправедлив съм към нея. Тя има неприятности.

— Свекърът ѝ иска попечителство над момиченцето, нали?

Бил остави чашата си върху парапета и учудено ме изгледа. Отразената от водната повърхност светлина играеше по лицето му и му придаваше вид на извънземно същество.

— Откъде знаеш?

— Не беше трудно да предположа. Макс Девор ми телефонира в събота вечерта по време на фойерверките. И дума не каза за случилото се на шосето, но се съмнявам, че е дошъл тук чак от Палм Бийч, за да отнеме от снаха си раздрънкания джип и старата каравана. Хайде, изплюй камъчето, Бил.

В продължение на няколко секунди той не проговори. Гледаше ме така, сякаш му е известно, че страдам от неизлечимо заболяване и се пита как да ми съобщи новината. Почувствах се неловко, освен това се досетих, че може би го поставям в неловко положение. Девор беше родом от ТР-90, аз не. С Джоана бяхме пришълци и макар Бил да ни харесваше, винаги щеше да вземе страната на съгражданина си. Местните се отнасяха с пренебрежение към хората от Масачузетс или Ню Йорк. Дери беше в границите на Мейн, но все пак се намираше далеч от тук.

— Бил, ще ми помогнеш ли да се ориентирам...

— Пази се от Девор — прекъсна ме старецът и усмивката му помръкна. — Той е бесен.

На върха на езика ми беше да кажа, че пет пари не давам, задето господин Компютър ми е сърдит, но като видях сериозното изражение на Бил, разбрах, че е използвал думата „бесен“ в буквалния ѝ смисъл.

— Разбирам намека ти — отвърнах, — но на кого прилича в лудостта си? На Чарлс Мансън или на Ханибал Лектър?

— На Хауард Хюс. Чел ли си за прищевките на прочутия милионер, който навие ли си нещо на пръста, трябва да го получи, независимо дали е специален хотдог, какъвто може да се купи само в Лос Анжелес, или специалист по самолетостроене, работещ в „Локхийд“ или „Макдонал Дъглас“? Девор е досущ като него и винаги е бил. Чувал съм да казват, че от дете обичал да се налага. Баща ми

също разказваше любопитна история. Една зима малкият Макс Девор влязъл с взлом в бараката на Скант Лариби заради шейната, която Скант бил подарил на сина си Скутър за Коледа. Доколкото си спомням, това се е случило през 1923 година. Девор наранил дланите си от счупените стъкла на прозореца, ала взел шейната. Открили го чак към полунощ. Пързаял се по хълма Шугър Мейпъл и при всяко спускане притискал ръце до гърдите си. Ръкавиците и канадката му били окървавени. Ако поразпиташ тук-там, сигурно ще чуеш поне петдесет истории за детството на Макс Девор, в някои дори може да има малко истина. Но аз вярвам, че наистина е откраднал шейната, готов съм да заложа фермата си. Баща ми никога не лъжеше, религията му го забраняваше.

— Баптист ли беше?

— Не, янки.

— От 1923 досега са изминали много години, Бил. Понякога хората се променят.

— Не и в повечето случаи. Не съм виждал Девор, откакто се е върнал и е наел стая в „Уорингтън“, но подочух туй-онуй, та си мисля, че ако наистина се е променил, то е в отрицателния смисъл. Не е бил толкова път, за да дойде на почивка, тук е, защото иска малката. За него тя е нещо като шейната на Скутър Ларибий. От все сърце те съветвам да не му пречиш, за да не се справи с теб, както навремето се е справил с прозореца на бараката.

Отпихах от кафето и се вирах в езерото. Бил очевидно ми даваше възможност да обмисля съвета му — мълчеше и с подметката на грубата си обувка изстъргваше от дъските засъхнала курешка. „Сигурно е от врана — помислих си. — Само враните цвъкат толкова обилно.“

В едно бях напълно сигурен: че кануто на Мати Девор е понесено от опасен бързей, а тя няма весло. Вече не съм онзи циник, какъвто бях в младостта си (кой ли младеж не е бил?), но не бях нито наивен, нито идеалист и не вярвах, че законът ще защити жената, която живее в каравана, особено ако господин Компютър прибегне до нечестни похвати. Като малък е откраднал шейната и без да обръща внимание на кървящите си ръце, е отишъл да се пързаял посред нощ и сам-самичък. А как ще постъпи възрастният Макс Девор, който от четирийсет години насам е получавал всяка шейна, която си пожелае?

— Бил, разкажи ми за Мати — промълвих.

* * *

Разказът не му отне много време. Общо взето, провинциалните истории са простички, което съвсем не означава, че са безинтересни.

Преди да се омъжи, Мати носела фамилното име Станчфийлд. Родена била не в ТР, а в Мотън. Баща ѝ превозвал дървени трупи, майка ѝ била фризьорка и работела вкъщи — накратко, били идеална партия един за друг. Имали три деца. След като Дейв Станчфийлд не успял да вземе един остър завой и заедно с камиона си потънал в езерото Кюадин, съпругата му се отчаяла и скоро починала. Станчфийлд бил застраховал само камиона си, тъй че сирачетата останали без пукната пара.

Все едно четете приказка от братя Грим, нали? Престорете се, че не виждате двете електрически каски във фризьорския салон, намиращ се в сутерена, раздрънканата тойота на алеята пред къщата... и приказката започва: *„Живяла едно време вдовица, която имала четири деца...“*

Мати е принцесата — бедна, но красива (за красотата ѝ лично гарантирам). Появява се принцът — дълъг като върлина и заекващ червенокос младеж на име Ланс Девор. Синът, с който Макс Девор се е сдобил на стари години. Когато Ланс и Мати се запознали, той бил двайсет и една годишен, тя — на седемнайсет. Срещнали се в „Уорингтън“, където през лятната ваканция девойката работела като сервитьорка.

Ланс бил опънал палатката си на отсрещния бряг на езерото, но всеки вторник участвал в софтболените мачове между кореняци и курортисти, които се организирали в „Уорингтън“. Софтболът е спасението за всички момчета като Ланс Девор. Когато си застанал на плейта с бухалка в ръка, няма значение, че си дълъг като върлина и че заекваш.

— Направо ги шашваше ония в „Уорингтън“ — продължаваше разказа си Бил. Чудеха се дали да го причислят към отбора на кореняците или на летовниците. А него изобщо не го беше грижа — беше готов да играе и с едните, и с другите. И в двата отбора беше

добре дошъл, защото много го биваше. Понеже беше висок, често го поставяха на първа база, обаче там не успяваше да прояви способностите си. Виж, когато играеше на втора или беше шортстоп... Майчице! Подскачаше и се завърташе като онзи Нориега!

— Искаш да кажеш като балетиста Нуреев — поправих го деликатно.

Бил сви рамене:

— Нориега, Нуреев — все тая. Важното е, че си заслужаваше да го видиш. Пък и съотборниците му го харесваха. Беше един от тях, не някакъв пришълец. Софтбол играят предимно младежите, а за тях е важно какво умееш, не кой си. Освен това мнозина от тях хабер си нямаха кой е Макс Девор.

— Със сигурност са щели да научат, стига да разгърнат „Уолстрийт Джърнал“ и специализираните списания за компютри — промърморих. — Там името на Девор се споменава често, като Божието име в Библията.

— Не думай!

— Мисля, че в списанията за компютри вместо Бог е написано Бил Гейтс, но и старият Макс не пада по-долу.

— Щом казваш, сигурно е така. Важното е, че цели шейсет и пет години Макс Девор не беше идвал задълго в ТР. Известно ти е какво се е случило, когато е напуснал градчето, нали?

— Никой нищо не ми е казвал по този въпрос.

Той изненадано ме изгледа, за миг очите му сякаш по-мътняха. Примигна и погледът му се избистри:

— Ще ти го разкажа друг път — не е тайна — обаче обещах на Хариман да се отбия у тях в единайсет, за да поправа водната помпа... Е, доста се отплеснах. Разказах ти с подробности за Ланс, за да разбереш, че местните младежи го приемаха като добър играч на софтбол. Бяха прекалено млади, за да знаят историите, свързвани с Макс Девор, не се притесняваха, че Ланс е от богато семейство. През лятото тук идват много заможни хора и вече сме свикнали да ги приемаме съвсем нормално. Нито един от летовниците не притежава състоянието на Макс Девор, но богатството е нещо относително.

Имах достатъчно пари, за да знам, че твърдението му не отговаря на истината. Богатството е като снежна топка, която веднъж затъркаля ли се по склона набира скорост и увеличава размерите си. Фицджералд

е намерил най-точния израз, макар че едва ли е вярвал в собственото си признание: много богатите хора се различават от събратята си. Изкуших се да споделя мисълта си с Бил, но се отказах — нали бързаше да поправи водната помпа на Хариман.

* * *

Родителите на Кира се запознали съвсем случайно. Както всеки вторник вечер Мати имала задачата да закара обичайното буренце с бира до игрището за софтбоул. Количката с бурето заседнала в калта, образувана от наскоро падналия проливен дъжд. Ланс седял на скамейката и изчаквал реда си. Видял как девойката с къси бели панталони и синя униформена блуза се опитва да изтегли количката и побързал да ѝ се притече на помощ. След три седмици двамата вече били неразделни, Мати забременяла; след десет седмици се оженили; след трийсет и седем месеца Ланс Девор бил погребан: никога повече нямало да играе софтбоул, да пие студена бира през летните вечери, да се радва на детето си и да се люби с красивата принцеса. Приказката за Мати и Ланс не завършила с: „и живели щастливо до края на живота си“, както обикновено завършват приказките.

Бил Дийн не описа подробно срещата на двамата млади. Каза само:

— Запознали се на игрището за софтбоул, когато Ланс ѝ помогнал да изтегли количката, затънала в калта.

Мати никога не спомена какво точно се е случило... и все пак знам всичко. Дори съм готов да се обзаложа на сто долара срещу един, че са ми известни дори най-малките подробности. През онова лято ми бе съдено да узная всичко онова, което не би трябвало да знам.

Лятото на 1994 година е горещо — от десетилетие не е имало такива жеги — а през юли горещината е непоносима. Републиканците създават проблеми на президента Клинтън. Говори се, че сладкодумният Били няма да се кандидатира за втори мандат. Носят се слухове, че Борис Елцин е на смъртно легло поради тежко сърдечно заболяване, или е в някоя клиника за лечение на алкохолици. На Джоана Арлин Нунан може би всяка сутрин започва да ѝ прилошава, но не го споделя със съпруга си.

Виждам Мати — носи синя униформена блуза, а името ѝ е избродирано с бели конци от лявата страна. Късите ѝ бели панталонки контрастират със загорелите ѝ от слънцето стройни бедра. Носи и синя бейзболна шапка с голяма козирка. Тъмнорусата ѝ коса стига до раменете ѝ. Виждам как опитва да изтегли количката, без да преобърне бъчвичката с бира. Свела е глава, сянката от козирката скрива лицето ѝ, виждам само устните ѝ и брадичката ѝ.

— П-п-озволете д-да ви п-помогна — казва Ланс и тя вдига поглед. Младежът онемява при вида на големите ѝ сини очи, каквито ще има и дъщеричката им. Загубил е битката още преди да е започнала; напълно е обсебен от русокосата красавица.

Останалото, както казват по тези места, е било само ала-бала.

Макс Девор имал три деца, но, изглежда, обичал само Ланс. (*„Дъщеря му е напълно откачена — преспокойно отбеляза Бил. — Затворена е в някаква лудница в Калифорния. Наскоро чух, че била болна и от рак.“*) Не бил разочарован, че момчето не проявява интерес към компютърни програми и компютри. Другият му син бил напълно способен да управлява компанията, ала бил неспособен в друго отношение — никога нямало да има деца.

— С обратна резба е — довери ми Бил. — Казват, че имало много педали в Калифорния.

Според мен не липсваха и в ТР, но не възнамерявах да му изнасям лекция за свободата на сексуалния избор.

Ланс Девор изучавал лесовъдство в колежа „Рийд“ в Орегон. Знаете ли какво е лесовъд? Човек, който носи зелен вълнен панталон и червени тиранти и изпада в умиление, когато на зазоряване зърне кондори. Всъщност под гръмката титла се крие дърварят от приказката на братя Грим. През лятната ваканция след първата година на Ланс в колежа баща му го повикал в семейното имение в Палм Спрингс и му подарил кожено куфарче, натъпкано с географски карти, снимки, направени от самолет, и нотариални актове. Представете си реакцията на колекционер на комикси, ако му подарят огромен кашон, натъпкан с отдавна изчерпани книжки за Доналд Дък. Представете си реакцията на кинолюбител, в чиито ръце е попаднал рулон с неизвестен филм с Хъмфри Богарт и Мерилин Монро. Едва тогава ще проумеете какво е почувствал младият природолюбител, като е разбрал, че баща му притежава огромни залесени площи в Западен Мейн.

Макс Девор напуснал ТР през 1933 година, но проявявал жив интерес към района, където бил израснал, дори редовно се абонираше за местните вестници и списания. В началото на осемдесетте започнал да купува земи, намиращи се източно от границата между Мейн и Ню Хампшър. Избрал бил най-удобния момент, тъй като компаниите за производство на хартия, които притежавали терените, една по една закривали фабриките в Нова Англия. Така земите, насилствено иззети от индианците и разпределени между компаниите през двайсетте и петдесетте години на нашия век, станали притежание на Девор. Може би ги е купил, защото са се продавали на безценица, а той разполагал с много пари. Може би е искал да докаже на себе си, че вече не е бедното момче от ТР, че е преуспял, макар да е прекарал детството си в мизерия.

А може би е купил земите да ги подари на сина си, както другите родители купуват играчки. По онова време Ланс още е бил хлапе, но вече е проявявал интерес към лесовъдството. През лятото на 1994 година Девор помолил сина си да отиде в ТР и да огледа терените, закупени преди повече от десетилетие. Искал младежът не само да подреди документацията, но и да даде мнението си. Едва ли се е интересувал от препоръка как да бъдат използвани земите, въпреки че сигурно е щял да се вслуша в съветите на Ланс. Истинската му цел е била да разбере стойността на придобивките си. Сигурен съм, че като е предложил на сина си месечна заплата от три хиляди долара, младежът е отвърнал като Бъди Джелисън: „Иска ли питане?“

През лятото на 1994 година Ланс пристигнал в ТР-90 и опянал палатка на брега на езерото. Учебните занятия в „Рийд“ започвали от първи септември, но вместо да се върне в колежа, той прекъснал следването за една година. Това не се понарявало на баща му, който подушвал, че е замесена жена.

— Бивало си го е обонянието му — промърмори Бил Дийн, облегна се на вратата на пикапа и скръсти ръце. — Намирал се е в Калифорния, но е знаел какво се случва в Мейн. Бас държа, че някой е душел вместо него.

— За какво намекваш? — попитах.

— За клюкарството и доносничеството, към които са склонни някои хора. А срещу заплащане стават още по-словоохотливи.

— Хора като Ройс Мерил ли?

— Едва ли е бил единственият шпионин. Общо взето, местните жители мизерстват и когато Макс Девор изпратил свой човек да им предложи солидни суми...

— Кой е бил „пълномощникът“? Сигурно е упражнявал адвокатска професия.

Бил отвърна, че „човекът“ на мултимилionера се наричал Ричард Осгуд и се занимавал с продажба на недвижимо имущество („Според мен е мазник и гадняр“ — отбеляза старецът). Живеел в Мотън и след време се наложило да наеме адвокат, ала първоначално задачата му била да разбере какво задържа Ланс в ТР-90 и да се справи с проблема.

— Какво се е случило после? — попитах нетърпеливо.

Бил погледна часовника си, вдигна очи към небето, сетне се втренчи в мен. Едва забележимо сви рамене, сякаш казваше: „И двамата с теб сме зрели хора и знаем какво става в подобни случаи — не ми задавай глупави въпроси.“ Все пак отговори:

— После Ланс Девор и Мати Станчфийлд се ожениха в баптистката църква, дето се намира край шосе N68. Говори се, че Осгуд направил всичко възможно да осуети този брак, дори опитал да подкупи свещеника, за да откаже да венчае младите, макар да е било глупаво, защото те щяха да отидат в друга църква. Не ми се ще да разправам неща, в които не съм сигурен.

Той отпусна скръстените си ръце, вдигна дясната и започна да изрежда фактите на задебелите си от работа пръсти:

— Знам, че младите се ожениха в средата на септември през 1994 година. — Вдигна палеца си. — Хората с любопитство очакваха да видят бащата на младоженеца, но той не се появи. — Вдигна показалеца си и като го гледах, ми се стори, че държи пистолет. — Мати роди през април следващата година... бебето може би е било заченато преди брака, ама когато го видях, беше само на няколко дни и те уверявам, че беше като всяко износено пеленаче. — Средният пръст последва другите два. — Не знам дали старият Девор е отказал да даде пари на сина си, но е факт, че младоженците живееха в караваната до гаража на Дики, което означава, че са били притеснени материално.

— Девор е приложил мъртва хватка — отбелязах. — Типичен подход за човек, който не е свикнал да му противоречат... Все пак, ако наистина е обичал сина си, след време упорството му е щяло да се сломи.

— Не съм сигурен. — Бил отново погледна часовника си. — Време е да тръгвам, но искам да ти разкажа още нещо, за да разбереш накъде духа вятърът. През юли миналата година, само месец преди да загине, Ланс Девор цъфнал пред пощенското гише в смесения магазин „Лейквю“. Подал голям плик на Карла, дете обслужва гишето, обаче първо ѝ показал какво има вътре. Карла разправяше, че се бил надул като пуяк от гордост — знаеш как се гордеят бащите с първородните си отрочета.

Кимнах и леко се усмихнах, като си представих как върлинестият и заекващ Ланс Девор се е пъчел като пуяк... но въображаемата гледка бе и много трогателна.

— В плика имало фотография, заснета в някое студио в Касъл Рок. На нея малката... как ѝ беше името... Кайла ли?

— Кира.

— Божичко, какви ли не шантави имена измислят днешните майки... Та както казвах, на снимката малката седяла на голямо кожено кресло, на чипото ѝ носле били кацнали детски очила. Разглеждала топографските карти на земите отвъд езерото, които принадлежали на дядо ѝ, изглеждала страшно изненадана, че съществуват толкова много гори. Според Карла снимката била знаменита.

— Сигурно — промърморих.

— А на плика бил написан адресът на Максвел Девор в Палм Спрингс.

— Коего те навежда на мисълта, че старецът се е размекнал и е поискал да му изпратят снимка на внучката му, или че Ланс е смятал чрез този ход да се сдобри с баща си.

Бил доволно кимна, досущ като родител, чието дете е решило трудна задача:

— Само че не успях да разбера каква е била реакцията на стария скъперник... Ланс бил купил малка сателитна антена също като тази на покрива на „Сара“. Монтирал я върху караваната, а привечер, когато се разразила гръмотевична буря, си спомнил, че е забравил на покрива отвертката си. Качил се да я вземе, за да не се намокри и да ръждяса и...

— Бил е поразен от гръм! Господи!

— Наистина паднала мълния, само че улучила дървото на разклона на шосе N68 и Уасп Хил Роуд — разцепеният дънер още

стърчи там. Тъкмо в този момент Ланс слизал по стълбата. Ако не ти се е случвало близо до теб да падне мълния, нямаш представа колко е страшно изживяването — все едно срещу колата ти да се носи автомобил, шофиран от пиан човек, който миг преди челния сблъсък преминава в другото платно. Удари ли наблизко гръм, не само косата ти, ами и оная ти работа щръква, ушите ти писват, а въздухът има вкус както да е препечен. Ланс паднал от стълбата. Бас държа, че последната му мисъл е била: „Господи, удари ме ток!“ Горкото момче! Обичаше ТР, ама по-добре да не беше идвало тук.

— Врата ли си е счупил?

— Да. Гръмотевиците били толкова силни, че Мати не чула нито вика му, нито шума от падането му. След минута-две ударила градушка и едва тогава тя надникнала навън да провери защо не се прибира Ланс. Открехнала вратата и го видяла да лежи по гръб с отворени очи, а ледените парчета обсипвали лицето му. — Бил отново погледна часовника си и отвори вратата на пикапа: — Старецът не беше присъствал на венчавката, но дойде на погребението на сина си и оттогава не се е връщал в Калифорния. Не ще и да види Мати...

— Но иска детето — прекъснах го. Разказът му не ме изненада, защото бях налучкал истината, ала сърцето ми се сви. „*Моля ви да не разказвате за случилото се* — бе казала Мати. — *С Ки имаме неприятности.*“ — Как мислиш, ще успее ли да получи попечителство?

— Сто процента гаранция, при това ще стане много скоро. Бих казал, че той е на финалната права. В края на този месец или в началото на следващия делото ще се гледа във върховния районен съд. Съдията ще постанови момиченцето да бъде поставено под попечителството на стария Макс веднага или най-късно през есента. Важното е, че за нищо на света присъдата няма да бъде в полза на майката и че на малката е писано да израсне в Калифорния.

Тръпки ме побиха от заключението му. Бил седна зад волана и отново заговори:

— Не се забърквай в тази история, Майк. Стой далеч от Мати Девор и от дъщеричката ѝ. Ако те призоват да разкажеш в съда как си се запознал с тях на Четвърти юли, гледай повече да се усмихваш и по-малко да говориш.

— Навярно Макс Девор иска да я обявят за неспособна да се грижи за детето си.

— Да.

— Бил, видях малката и не смятам, че твърденията на стареца са основателни.

Той отново се усмихна, но личеше, че изобщо не му е до смях:

— Вярвам ти, но това няма значение. Повтарям — не се противопоставяй на Макс Девор, старче. Не ми е работа да ти го казвам, обаче като я няма Джо освен за къщата трябва да се грижа за теб. — С трясък затвори вратата на пикапа, включи двигателя и посегна към лоста за скоростите, сетне отпусна ръка и добави: — Ако ти остане време, потърси бухалите.

— Какви бухали?

— Ами... два бухала от пластмаса. Сигурно са в мазето или в студиото на Джо. Доставиха ги по пощата през есента, а следващата година Джоана се спомина.

— През есента на 1993 година ли?

— Точно така.

— Не може да бъде! — През онази есен не бяхме живели в „Сара“.

— Обаче е вярно. Бях дошъл тук да поставя кепенците и ето че Джо пристигна. Побъбрихме си, после дойде пощенският камион. Занесох кашона в антрето, после с жена ти пихме кафе (тогава още не се бях отказал от кафето), а тя разопакова бухалите и ми ги показва. Честен кръст — бяха досущ като истински! След десетина минути Джо си тръгна. Останах с впечатлението, че е дошла само за да получи пратката, макар умът ми да не го побира — да шофира от Дери до тук заради някакви бухали.

— Кога по-точно се е случило това, Бил? Спомняш ли си?

— През втората седмица на ноември — без колебание отговори той. — Същия следобед с жена ми отидохме в Луистън, за да отпразнуваме рождения ден на балдъзата. На връщане се отбихме в Касъл Рок, за да купим от супермаркета пуйка за Деня на благодарността. — Любопитно ме изгледа и попита: — Наистина ли не ти е споменавала за бухалите?

— Нито дума.

— Странно е, не мислиш ли?

— А може би ми е казала и съм забравил. Пък и вече няма значение. — Ала нещо ми подсказваше, че се лъжа. — Питам се защо е поръчала тези бухали.

— За да не дрискат свраките по терасата. Знаеш ли, че като видят пластмасовите бухали, начаса отлитат.

Избухнах в смях, въпреки че още бях озадачен... а може би точно поради тази причина:

— Не думай! Вярно ли е?

— Разбира се, само от време на време бухалите трябва да се преместват, защото свраките са големи хитруши и ще усетят, че ги премятат. Гледай да ги намериш, иначе по цял ден ще бършеш курешки.

— Непременно — отвърнах. Джо сигурно беше прочела някъде за „магическата сила“ на бухалите (по отношение на информацията самата тя беше като сврака, която грабва всички лъскави предмети, привличащи вниманието ѝ) и ги е поръчала, без да ме осведоми. Отново ме заля вълна от скръб, жадувах скъпата ми Джо да е до мен.

— Добре ще направиш. А когато имам повече време, ще се поразходим из гората. Сигурно ще ти хареса.

— Ще очаквам с нетърпение този ден. Между другото, къде е отседнал Девор?

— В „Уорингтън“, съвсем близо до твоята къща. Мислех, че знаеш.

Спомних си жената с черния бански костюм и черен къс панталон, която сякаш носеше елегантна вечерна рокля, и кимнах:

— Днес видях съпругата му.

Бил така се разсмя, че му потекоха сълзи. Извади от жабката носна кърпа с размерите на флагче и избърса очите си.

— Какво е толкова смешно? — намръщих се.

— Видял си кльоцава жена с побеляла коса и с лице като маските, които децата носят на Халоуин, а?

На свой ред се засмях:

— Точно така.

— Не му е жена, а... как ѝ казват... лична секретарка. Казва се Рожет Уитмор. Всички съпруги на Девор са мъртви, последната почина преди двамайсет години.

— Що за име е Рожет? Да не би госпожата да е францужойка?

— От Калифорния е — отсече той и сви рамене, сякаш допълнителни обяснения са излишни. — Някои тукашни хора се страхуват от нея.

— Не думай!

— Истината ти казвам. — Бил се поколеба, сетне се усмихна, сякаш да покаже, че не вярва на бабини деветини: — Бренда Мезърв твърди, че Рожет е вещица.

— Значи двамата с Девор повече от година живеят в „Уорингтън“.

— Тъй си е. Онази Уитмор понякога заминава по за няколко дни, но през повечето време е тук. В града се говори, че щели да останат, докато Девор получи попечителството, после щели да се върнат в Калифорния с неговия самолет. Ще възложат на Осгуд да продаде „Уорингтън“ и...

— Да го продаде ли? Какво искаш да кажеш?

— Мислех, че знаеш. — Бил включи на скорост: — След Деня на благодарността старият Хю Емерсън казал на Девор, че затварят хотела през зимния сезон, а Макс отвърнал, че няма намерение да се премества.

— И е купил хотела! — възкликнах. Докато разговарях с Бил, изпитвах ту изненада, ту гняв, ту ме напушваше смях. Ала сега загубих ума и дума. — Купил го е, за да не се премести в хотел „Лукаут“ в Касъл Вю, или да наеме къща!

— Точно така. Купил е деветте сгради и бар „Сънсет“, дванайсет акра гори, игрището за голф и километър и половина от Улицата. Плюс алеята за боулинг и игрището за софтбол. Изръсил се е с четири милиона и кусур, а приятелят му Осгуд беше посредник при сделката. Казват, че Девор платил с чек. Да се чудиш как е успял да побере на листчето толкова нули. Ето, че пак се разбърборих. Доскоро, Майк.

Подкара на заден ход по алеята, а аз стоях като вкамене на площадката и го наблюдавах, зяпнал от изумление.

* * *

Пластмасови бухали...

Докато поглеждаше часовника си, Бил ми беше разказал доста любопитни истории, но най-интересен бе фактът (приех думите на стареца за чиста монета, защото бе говорил много убедително), че Джо е идвала тук само за да приеме лично два пластмасови бухала, които е поръчала по каталог.

Дали ми е казала за пътуването?

Може би. Не си спомням да го е споменавала, ала тя твърдеше, че когато съм в „зоната“, няма смисъл да ми съобщава каквото и да било. „От едното ухо влиза, от другото излиза“ — подхвърляше уж на шега. Понякога с безопасна прикрепваше към ризата ми бележки, напомнящи ми какво трябва да свърша и на кого да телефонирам, все едно бях първолак. Ала едва ли щях да забравя, ако е казала: „Отивам в «Сара», скъпи. Поръчах да ми доставят нещо, което искам лично да получа. Ще дойдеш ли с мен?“ Със сигурност щях да я придружа, та нали вечно търсех поводи да посещавам къщата. Но точно тогава работех върху сценария и напълно се бях изолирал от реалния свят, а Джо все прикрепваше към ризата ми бележки с приблизително следния текст: „Ако излизаш, купи мляко и портокалов сок.“

Взирах се в жалките останки от зеленчуковата градина, а жаркото юлско слънце прежуряше врата ми. Пластмасовите бухали не ми излизаха от ума. Да предположим, че Джо ми е съобщила за намерението си да отиде в къщата, а аз съм отказал да я придружа, тъй като съм бил в зоната на писателското вдъхновение и съм я слушал с половин ухо. Веднага възниква друг въпрос: защо е било необходимо присъствието ѝ, след като спокойно е могла да помоли някого от местните хора да приеме пратката. Кени Остър или госпожа Мезърв с удоволствие щяха да ѝ услужат, камо ли Бил Дийн, който поддържаше къщата. Запитах се и още нещо — защо проклетите бухали не са били доставени в Дери... дълго мислих за тях и накрая бях обсебен от мисълта да ги намеря. Дори щях да сложа единия на покрива на колата, та да предотвратя бъдещи „бомбардировки“.

Влязох в къщата да ги потърся, но внезапно ми хрумна нещо. Телефонирах на Уорд Ханкинс от Уотървил, който е счетоводител и се грижи навреме да плащам данъците си.

— Майк, радвам се да те чуя! — сърдечно възкликна той. — Как я караш?

— Езерото е прохладно, а времето е горещо, накратко условията са идеални за почивка — отвърнах. — Слушай, нали пазиш пет години документите, които ти изпращаме?

— Наистина това е общоприетият срок, но аз съхранявам документацията ви в продължение на седем години. Според данъчните инспектори ти си едра риба.

„По-добре да съм едра риба отколкото пластмасов бухал“ — помислих си, ала казах в слушалката:

— Пазиш и настолните календари, нали? Моите и на Джо.

— Разбира се. Тъй като и двамата нямахте навика да водите дневници, чрез ангажиментите отбелязани в настолните календари засичах разписките и разходите...

— Можеш ли да намериш календара на Джо за 1993 и да провериш с какво се е занимавала през втората седмица на ноември?

— С удоволствие. Какво по-точно те интересува?

За миг си спомних как през първата ми вечер като вдовец седях в кухнята в Дери и държах кутията с надпис „Тест за бременност“. Какво търся сега, четири години след смъртта на любимата ми съпруга? Май си търся белята, нищо друго.

— Интересувам се от два пластмасови бухала — промърморих. Уорд навярно си помисли, че говоря на него, ала аз отговорях на въпроса, зададен от вътрешния ми глас. — Може молбата да ти се стори странна, но справка ми е много необходима. Ще ми се обадиш ли, като намериш календара?

— До един час ще ти отговоря.

— Страхотен си — промълвих и затворих телефона. Едва сега се запитах къде ли е прибрала Джо пластмасовите птици.

Машинално погледнах към вратата на избата. Елементарно, драги ми Уотсън.

* * *

Стълбището, водещо към мазето, беше тъмно, лъхна ме миризмата на влага. Докато стоях на площадката и пипнешком търсех бутона за осветлението, вратата зад мен се затвори с толкова силен

трясък, че изкрещях от изненада. Денят беше тих, не духаше вятър, нямаше течение, но все пак вратата се тресна или някой я затвори.

Стоях в мрака и опипвах стената; долавях едва забележимата миризма на мухъл, която се появява в непроветриваните помещения дори когато са с бетонен под. Беше много по-студено отколкото отвън. Не бях сам и го знаех. Признавам, че се страхувах, същевременно бях любопитен да разбера кое е тайнственото същество в мрака.

Преустанових опитите си да напипам бутона за осветлението и отпуснах ръце. Бог знае колко време съм стоял неподвижно. Сърцето ми лудо биеше, кръвта пулсираше в слепоочията ми. Ставаше все по-студено.

— Хей! — извиках, ала никой не ми отговори. Чувах как от някаква тръба капе вода, чувах собственото си дишане... а някъде отдалеч, от друг свят, където слънцето беше залязло, проехтя победоносният крясък на сврака. Може би току-що е бомбардирала капака на шевролета. „Наистина ми е необходим бухал — помислих си. — Не ми е ясно как досега съм се справял със свраките.“

— Хей — извиках отново. — Можеш ли да говориш?

Тишина.

Навлажних с език устните си. Колкото и да е странно, не се чувствах нелепо, като стоях в мрака и се опитвах да поведе разговор с някакъв призрак. Усещах необичайния студ и знаех, че не съм сам.

— Можеш ли да чукаш? — извиках. — Щом си способен да затвориш вратата, значи умееш и да чукаш.

Отново се ослушах, но чух само шума на водата, капеща от тръбите. Тъкмо посегнах към ключа за осветлението, недалеч от мен дочух приглушено почукване. Мазето на „Сара“ е високо и бетонните стени са със специална изолация. Бях сигурен, че някой удря с юмрук по изолационния панел.

Разтреперих се като лист, косата ми се изправи. Очните ми кухини сякаш се разширяваха, а очните ябълки изсъхваха, като че главата ми се превръщаше в череп. Побиха ме тръпки, целият настръхнах. Бях в избата заедно с призрак на мъртвец. Дори да исках, вече не можех да включа осветлението. Нямах сила да вдигна ръката си.

Гърлото ми беше пресъхнало и като заговорих, дочух дрезгав глас, който сякаш принадлежеше другиму:

— Тук ли си?

Туп.

— Кой си? — попитах и установих, че още шепна като издъхващ човек, който дава последни наставления на семейството, събрало се около леглото му. Този път не получих отговор.

Опитах да събера мислите си и внезапно си спомних за един стар филм, в който Тони Къртис играе ролята на илюзиониста Худини. Според сценария Худини бил като Диоген и посветил живота си на търсене на честен медиум. Веднъж присъствал на спиритичен сеанс, при който с мъртвите контактували чрез...

— Едно почукване означава „да“, две „не“ — казах. — Разбра ли?

Туп.

Съществува или по-точно привидението се намираше недалеч от мен, може би на шестото или на седмото стъпало. Невъзможно бе да го докосна, като протегна ръка в тъмата... пък и нямах никакво желание.

— Ти... — Гласът ми пресекна. Леденият въздух притискаше гърдите ми като преса. С усилие на волята отново заговорих: — Ти Джо ли си?

Туп! — удари юмрукът по стената. Последваха две последователни почуквания. Отговорът беше: „И да, и не.“ Следващият ми въпрос беше направо нелеп:

— Бухалите в мазето ли са?

Туп-туп!

— Знаеш ли къде са?

Туп!

— Да ги потърся ли?

Този път почукването беше много силно.

„Защо ѝ са притрябвали на Джо?“ — исках да попитам, ала привидението нямаше как да ми...

Горещи пръсти докоснаха клепачите ми. Едва не изкрещях, но се досетих, че от челото ми тече пот. Избърсах влагата с опакото на дланта си — въпреки студа бях потънал в пот.

— Макс Девор ли си?

Туп-туп.

— Безопасно ли е да остана в „Сара“? Застрашен ли е животът ми?

Туп. — За миг настъпи тишина, но знаех, че призрактът не е свършил. Дочух още две почуквания. Да, в безопасност съм. Не, не съм в безопасност.

Вече се бях поовладял. Отново плъзнах ръка по стената и този път напипах бутона за осветлението. Имах чувството, че потта по лицето ми се вледенява.

— Ти ли плачеш нощем? — попитах.

Туп-туп.

Докато отекваше второто почукване, натиснах бутона. Осветлението в избата се включи, над мен блесна сто и петдесетватовата електрическа крушка. Ако близо до мен стоеше някакво същество, не би могло да се скрие за частица от секундата... но установих, че съм сам. Забелязах още нещо — съвестната госпожа Мезърв бе пропуснала да помете стълбите към мазето. Заслизах към мястото, откъдето идваше звукът, но по прашните стъпала се виждаха само отпечатащи от моите стъпки.

От устата ми още излизаха облачета пара, все още бе студено, но помещението бързо се затопляше. При третото издишване вече нямаше пара. Прокарах длан по изолационния панел, но установих, че е гладък. Забодох пръста си и макар да не натисках силно, показалецът ми образува трапчинка в сребристата повърхност. Фасулска работа! Ако някой е удрял с юмрук, панелът ще бъде на дупки, дори на места ще стърчи розовият изолационен материал. Но всички панели бяха гладки.

— Още ли си тук? — попитах.

Отговор не последва, ала усетих, че невидимият посетител не си е отишъл.

— Дано не съм те изплашил, като включих осветлението — продължих. Едва сега ми стана неловко, че стърча на стълбата към мазето и на глас разговарям с паяците. — Искях да те видя — добавих, макар да не бях сигурен, че казвам истината.

Изведнъж се обърнах толкова рязко, че едва не изгубих равновесие и не се изтърколих надолу по стъпалата. Бях сигурен, че зад мен е съществото, обвито с мъртвешки саван, че то е потропвало по стената. Не е бил учтив призрак, а чудовище от друга вселена.

Нямаше никого, бях сам.

Отново се обърнах кръгом, дълбоко си поех въздух и слязох в избата. До стълбата се натъкнах на кануто, което беше съвсем годно за плаване дори имаше весло. В ъгъла стоеше газовата печка, която бяхме бракували, след като купихме къщата; видях и старата вана, в която Джо против волята ми искаше да разсажда растения. В един куфар намерих покривки за маса, които смътно си спомнях, че сме използвали, намерих кашонче с вонящи на мухъл аудиокасети със записи на отдавна забравени поп-групи, както и няколко кашона с чинии от различни сервиси. Тук също се усещаше живот, но крайно безинтересен. Студиото на Джо подсказваше за внезапно прекъснат живот, а вещите в избата говореха за нещо изживяно и захвърлено като змийска кожа.

На една полица с керамични фигурки зърнах албум за снимки. Предпазливо посегнах да го взема, любопитството надви страха ми. Този път нямаше неприятни изненади. На повечето фотографии се виждаше „Сара Лафс“, каквато бе по времето, когато я купихме. Намерих и снимка на Джо — беше със силно клоширан панталон и с бяло червило, а косата ѝ беше сресана на път. Натъкнах се на фотография на Майкъл Нунан по широка риза с щамповани цветя и с бакенбарди като на Елвис Пресли, при вида на които потръпнах (нежененият Майк на снимката е като Бари Уайт^[1] — неприятно ми е да го призная, но е самата истина). Намерих повредения статичен велосипед на Джо, гребло, което щеше да ми потрябва, ако останех тук и през есента, устройство за почистване на снега, което щеше да се окаже безценно през зимата, и няколко кутии с блажна боя. Ала пластмасовите бухали ги нямаше. Онзи, който почукваше в мрака, не ме беше излъгал.

Телефонът в дневната иззвъня.

Тичешком се изкачих по стъпалата и машинално понечих да изключая осветлението. Жестът ми беше абсурден и същевременно напълно в реда на нещата... също както в детството ми се струваше съвсем нормално като вървя по тротоара да прескачам фугите между плочите. Дори поведението ми да е ексцентрично, пет пари не давам. Бях в къщата едва от три дни, но вече спазвах Първия закон по ексцентричност, открит от Нунан — когато си съвсем сам, необичайното ти поведение изглежда съвсем нормално.

Вдигнах слушалката:

— Ало?

— Майк, обажда се Уорд.

— Бързо действаш.

— Картотеката ми е в съседното помещение. Пък и задачата не ме затрудни. През втората седмица на ноември 1993 в календара на Джо има само една бележка. На шестнайсети (вторник) е записано: „Б. К., Фрийп, 11 часът.“ Говори ли ти нещо?

— Да — отговорих. — Благодаря ти, Уорд. Много ми помогна.

Прекъснах връзката и поставих слушалката обратно на вилката. Да, наистина ми беше помогнал. Б.К. означаваше „Безплатни кухни“. Джоана участваше в директорския съвет на тази организация от 1992 година до смъртта си. Фрийп бе съкращение на Фрийпорт. Сигурно е участвала в заседание на съвета... може би са обсъждали как да нахранят бездомните по случай Деня на благодарността, после е отишла в ТР лично да получи двата бухала. Още не ми беше ясно защо е шофирала повече от сто километра заради някаква глупава доставка, но когато загубиш скъп човек, винаги остават въпроси, на които никога няма да получиш отговор. Най-страшното е, че връхлитат най-ненадейно.

В този момент дочух призрачния глас: *„И без това си до телефона — обади се на Бони Амъдсън. Поздрави я, попитай я какво прави.“*

Джоана участваше в четири комитета, занимаващи се с благотворителна дейност. Приятелката ѝ Бони я беше убедила да се включи и в управата на „Безплатни кухни“. Двете заедно посещаваха съвещанията, но през ноември 1993 година Джо е заминала сама за Фрийпорт. Бони едва ли ще си спомня какво се е случило преди близо пет години, но ако случайно пази протоколите от съвещанията...

Мамка му, какво съм намислил? Нима ще телефонирам на Бони, любезно ще се поинтересувам как е със здравето, после ще я помоля да прегледа записките си от декември 1993 година? Ще я попитам ли дали в протокола е отбелязано отсъствието на Джоана по време на събранието през ноември? Ще я попитам ли дали съпругата ми е изглеждала променена през последната година от живота си? А когато Бони попита защо се интересувам, какво ще ѝ отговоря?

„Дай ми я — бе изръмжала Джо в съня ми. Само че изобщо не приличаше на нея, а на чужда жена, може би на онази от Притчите^[2].“

Непознатата жена, чиито пръсти са студени като заскрежени вейки. — *Дай ми я, с нея събирам прах.*“

Приближих се до вратата на избата, завъртях валчестата дръжка... сетне я пуснах. Не исках да надниквам в мрака, страхувах се, че призракът отново ще заудря по стената. По-добре да не отварям вратата. По-добре да отида в кухнята и да си взема изстудена напитка. Понечих да отворя хладилника и се вцепених. Магнитните фигурки отново образуваха окръжност, в центъра имаше пет букви на един ред, които образуваха думата

ПОМНИ.

Не бях сам. Изтръпнах, въпреки че не беше нощ, а посред бял ден. Бях попитал дали съм в безопасност в къщата, а призракът ми бе отговорил уклончиво... всъщност това нямаше значение. Знаех, че ако напусна „Сара“, няма къде да отида. Не можех да се върна в Дери, нещо ми подсказваше, че само тук ще получа отговор на всичките си въпроси.

— Не знам какво искаш да запомня — промърморих и отворих хладилника, за да си взема газирана напитка. — Който и да си, здравей.

---

[1] Бари Уайт (1944 —) — американски вокалист, композитор, автор на текстове. Един от първите продуценти, които въвеждат дискомотата. Популярността му продължава от 1973 до 1979 г. — Б. пр. ↑

[2] Притча 2, стихове 16, 17, 18 — За да те избави от чужда жена, която ласкае с думите си и е забравила завета на своя Бог, защото домът ѝ води надолу към смъртта. — Б. пр. ↑

ГЛАВА 11

Събудих се посред нощ с усещането, че не съм сам в спалнята. Седнах в леглото, потърках очи и видях тъмен силует между мен и прозореца.

— Кой си ти? — попитах, като си мислех, че привидението ще отговори не с думи, а с почукване по стената. „Едно почукване означава «да», две последователни «не» — какво си намислил, Худини?“ Ала призракът дори не помръдна. Напипах бутона на нощната лампа и я включих. Устните ми бяха разтегнати в грозна гримаса, мускулите ми бяха толкова напрегнати, че ако куршуми улучеха гърдите и корема ми, сигурно щяха да отскочат.

— Мамка му! — промърморих. — Какъв съм тъпак!

Призрачният силует всъщност беше велуреното ми сако, което бях поставил на закачалка, а нея бях провесил на корниза, докато разопаковах багажа. Разбира се, после бях забравил да го прибера. Напразно се опитвах да се засмея. В три през нощта преживяването не изглеждаше много забавно.

Изгасих лампата и отново си легнах. Очаквах да зазвъни хлопката на Бънтър или детето отново да зариде. Докато се вслушвах в тишината, неусетно съм се унесъл в сън.

* * *

След около седем часа, тъкмо когато възнамерявах да отида в студиото на Джо и да потърся бухалите в складовото помещение, в което вчера не влязох, на алеята се появи форд последен модел и шофьорът го паркира срещу моя шевролет. Бях стигнал до късата пътека между къщата и студиото, но се върнах. Вече беше нетърпимо горещо, ето защо носех само отрязани до колената джинси и пластмасови чехли.

Джоана твърдеше, че кливландският стил в облеклото се разделя на кливландски официален и кливландски ежедневен. Облеклото на неканения гост спадаше към ежедневното; носеше хавайска риза с щамповани ананаси и маймунки, бежов панталон, произведен в някоя бананова република, и бели мокасини. При този стил чорапи се обуват по желание, но белите обувки са задължителни, както и поне едно безвкусно златно украшение. По отношение на последното непознатият напълно бе в крак с модата — часовникът му беше марка „Ролекс“, на шията си носеше масивна златна верижка. Ризата му се беше измъкнала от панталона, отзад сакото му подозрително се издуваше от пейджър или пистолет. Съдейки по големината, май беше пистолет. Повторно огледах колата и върху таблото зърнах синя полицейска лампа. „За да се доближа до теб незабелязано, бабке“ — както може би е казал вълкът от приказката.

— Вие ли сте Майкъл Нунан? — попита. Беше красавец от типа, допадащ на определени жени, които се свиват от страх, когато някой повиши тон и които никога не викат полиция, ако избухне семеен скандал, защото дълбоко в себе си вярват, че са заслужили неприятностите. За тях всяка „неприятност“ завършва с насинено око, изместена лакътна кост или с изгаряния от цигара по гърдите. Тези жени обикновено наричат съпрузите и любовниците си „татенце“, например „Искаш ли една бира, татенце?“ или „Как мина денят ти, татенце?“.

— Да, аз съм Майкъл Нунан. Какво обичате?

„Татенцето“ се обърна, наведе се и взе нещо от предната дясна седалка, върху която видях куп книжа. Полицейското радио под таблото изпращя за миг и замлъкна. Непознатият се извърна и ми подаде голям кремав плик:

— За вас е.

Дори не помръднах, а той се приближи и се опита насила да го пъхне в ръката ми. Ала аз вдигнах ръце, сякаш се предавах.

Натрапникът заядливо ме изгледа — очевидно беше ирландец като братята Арлин, но за разлика от тях не изглеждаше нито добродушен, нито откровен. Изглеждаше като закоравял циник, който непрекъснато си има работа с измета на обществото. Над веждата имаше белег от отдавнашна рана, а червендалестото му лице говореше за добро здраве, или за склонност към силни алкохолни напитки. Като

го гледах, си помислих, че без да му мигне окото ще те бутне в канавката и ще седне върху теб, за да не ти позволи да излезеш. „Не съм сторил нищо лошо, татенце, пусни ме, не бъди лош!“

— Не ми правете въртели. И двамата с вас знаем, че ще вземете призовката, тъй че не ми правете въртели.

— Покажете ми някакъв документ за самоличност.

Той театрално въздъхна, забели очи, извади от джоба на ризата си кожен портфейл и го отвори. Видях полицейска значка и лична карта. Новият ми приятел се казваше Джордж Футман и беше заместник-шериф в Касъл Каунти. Лицето му на снимката изглеждаше безжизнено като на мъртвец.

— Доволен ли сте? — попита иронично и отново ми подаде плика. Докато четях документа, полицаят ме наблюдаваше с кисела усмивка. В призовката пишеше, че на 10 юли 1998 година (тоест в петък) в десет сутринта трябва да се явя в кантората на адвокат Елмър Дърджин, намираща се в Касъл Рок. Гореспоменатият Елмър Дърджин бил определен за попечител *ad litem* на малолетната Кира Елизабет Девор. Щял да присъства и стенограф. Уверявах ме, че съм призован само като свидетел, не като ищец или ответник.

Футман заяви:

— Длъжен съм да ви напомня, че носите наказателна отговорност, ако не...

— Спестете си заплахите. Ще бъда там. — Замахтах, сякаш пропъждах нахална муха. Бях разтревожен, чувствах се някак... омърсен. Никога досега не ми бяха връчвали призовка за явяване в съда.

Полицаят се върна при колата си, понечи да седне зад волана, но за момент спря, като се облягаше на отворената врата. Ролексът на косматата му китка проблясваше под лъчите на слънцето.

— Позволете да ви дам един съвет — промърмори и до болка познатата фраза дооформи мнението ми за него. — Не се изпречвайте на пътя на господин Девор.

— Иначе той ще ме смачка като хлебарка — добавих.

— А? — недоумяващо ме изгледа полицаят.

— Репликата гласи: „Позволете да ви дам един съвет — не се изпречвайте на пътя на господин Девор, иначе ще ви смачка като хлебарка.“

Изглеждаше едновременно озадачен и разгневен, което ми подсказа, че е щял да каже точно това. Очевидно с него бяхме гледали едни и същи филми, включително онези, в които Робърт Де Ниро играе ролята на психопат. След миг лицето му се проясни:

— Сега се сетих, че сте писател.

— Така твърдят хората.

— Оправдано е да дрънкате врели-некипели щом сте писател.

— Живеем в свободна страна, нали?

— Сега пък ще хитреем, а?

— Откога работите за Макс Девор, приятелю? Питам се дали на шерифа са известни извънслужебните ви ангажименти.

— Разбира се, че шефът знае и не ми създава неприятности. Доколкото разбирам, те очакват неприятности, господин Писател.

Реших, че трябва да прекратя диалога, преди да започнем да си разменяме обиди.

— Моля, напуснете, господин заместник-шериф.

Той продължи да се взира в мен, опитвайки да измисли фраза, с която да ме срази. Ала усилията му бяха напразни, той бе победеният в словесния двубой. Накрая кисело промърмори:

— Дано се видим в петък.

— Да приема ли, че ме каните на обяд? Няма да се изръсите Бог знае колко, защото не съм чревоугодник.

Червендалестото му лице доби тънморав цвят и в този момент си представих как ще изглежда на шейсет, ако не се откаже от огнената вода. Качи се във форда и така рязко подкара на заден ход, че гумите изскърцаха. Изпратих го с поглед, докато се скри от очите ми, сетне се прибрах вкъщи. Хрумна ми, че за допълнителната си работа помощник-шерифът сигурно взима добри пари, та да може да си купи златен ролекс. А може би е получил часовника като подкуп.

„Успокой се, Майкъл — прошепна Джо. — Онзи, дето размахваше пред теб червеното наметало, си отиде, никой не те дразни, затова се...“

Престорих се, че не чувам гласа ѝ. Не желяех да се успокоявам. Не исках да се примиря с грубото вмешателство в живота ми.

Приближих се до малкото бюро в антрето, в което с Джо пазехме документи, изискващи бързо придвижване (и върху което стояха нашите календари) и прикрепих плика с призовката в ъгъла на таблото

за съобщения. Вдигнах ръка, втренчих се за миг във венчалната халка, свих пръсти в юмрук и толкова силно ударих стената до библиотечката, че всички книги подскочиха. Спомних си как Мати Девор е принудена да пазарува преоценени дрехи от „Кеймарт“, докато свекърът ѝ без да му мигне окото купува „Уорингтън“ за четири милиона долара. Спомних си изявлението на Бил Дийн, че момиченцето със сигурност ще израсне в Калифорния.

Разхождах се из къщата като разярен звяр, а когато влязох в кухнята, случайно погледнах хладилника. Забелязах, че думата в окръжността, образувана от магнитните фигурки, се е променила в непонятна фраза:

помони и

— Помони и — произнесох на глас и в този миг разгадах посланието. Някои букви от магнитната азбука липсваха (например Г и И). Ако искам вратата на хладилника да ми служи като дъската при спиритичен сеанс, на която се изписват посланията на духовете, трябва да купя още букви.

Разместих фигурките и буквите и продължих да крача напред-назад. Бях решил да не се замесвам в историята с Девор и снаха му, ала против волята си бях застанал между тях. Някакъв заместник-шериф, издокаран според модата в Кливланд, беше цъфнал на алеята пред къщата, за да усложни и без това изпълнения ми с проблеми живот... дори беше успял да ме поизплаши. Но поне се страхувах от нещо, което виждах и разбирах. Внезапно реших, че не искам да прекарам лятото, като се тревожа от привидения, от плача на невидимото дете, или от загадъчното пътуване на съпругата ми преди повече от четири години... ако изобщо е било загадъчно. Не можех да пиша книги, но това не означаваше, че трябва да бъркам с пръст в старите рани.

Помогни ѝ

Реших, че си струва да опитам.

* * *

— Литературна агенция „Харолд Облоуски“ — каза приятен женски глас.

— Ела с мен на самотния остров, Нола — прошепнах в слушалката. — Не мога без теб. Ще се любим в полунощ, когато луната посребри брега.

— Здравейте, господин Нунан — отвърна тя. Не притежаваше чувство за хумор и бе непоправима реалистка. Поради тези свои качества беше идеалната служителка в агенцията на Облоуски. — Да ви свържа ли с Харолд?

— Там ли е?

— Разбира се. Почакайте само секунда.

Едно от предимствата, с които се ползва авторът на бестселъри (дори и онзи, чиито книги попадат само в класациите, съдържащи петнайсет заглавия), е, че агентът винаги е на тяхно разположение, дори когато е на почивка. Освен това не им се налага да чакат, докато той приключи други разговори.

— Майк! — възкликна Харолд. — Как ти се отразява почивката? Знаеш ли, през двата почивни дни мисълта за теб не ми излизаше от главата.

„Майчице, какъв лъжец!“ — помислих си, ала учтиво отвърнах:

— Общо взето, се чувствам добре, но възникна незначителен проблем и трябва да се консултирам с адвокат. Мислех да помоля Уорд Ханкинс да ми препоръча някого; после реших, че ми е необходим поопитен юридически съветник — някой, който си пада по човешко месо.

Харолд толкова се разтревожи, че дори не му хрумна да приложи номера с продължителното мълчание.

— Какво се е случило, Майк? Неприятности ли имаш?

„Почукай веднъж, ако отговорът е «да» и два пъти, ако е «не»“ — помислих си и изведнъж ми хрумна да направя точно това. Спомних си как като прочетох мемоарите на Кристи Браун, се запитах какво ли е да напишеш цяла книга, като държиш писалката между пръстите на левия си крак. А сега се питах какво ли е да живееш в откъданото и единственият ти начин за комуникация с живите да е почукването по стената на избата... дори да можеш да го правиш, само определени хора чуват и разбират посланията ти и то само в определени моменти.

„Джо, ти ли беше? И защо ми отговори уклончиво?“

— Майк, чуваш ли ме?

— Да. Нямам неприятности, престани да се вайкаш. Истината е, че възникна проблем. Доколкото си спомням, твоят юридически съветник работи във фирмата „Голдейкър“.

— Точно така. Веднага ще му телефо...

— Но той е специалист в друга област — разсъждавах на глас и като замълчах, Харолд ме остави да размишлявам. Понякога... всъщност през повечето време е истински сладур. — Все пак не е зле да му се обадиш. Кажу му, че ми трябва адвокат, който е специалист по попечителство над деца. Помоли го да ме свърже с най-способния му колега, който веднага да се заеме със случая и още в петък да ме представява в съда, ако се наложи.

— Делото за бащинство ли е? — попита Харолд. В гласа му долових смесица от уважение и боязън.

— Не, за попечителство. — Искаше ми се да добавя, че ще научи цялата история от още неизвестния ми адвокат, после реших, че не е заслужил подобно отношение; каквото и да му кажеш адвокатът, Харолд непрекъснато щеше да ме тормози да му разкажа моята версия за случилото се. Описах как съм прекарал утрото на Четвърти юли, но не споменах за призрачния глас, за плачещото дете или за почукванията в мрака. Харолд ме прекъсна само веднъж, когато разбра кой е злодеят в драмата.

— Търсиш си белята — заяви. — Известно ти е, нали?

— Нямам нищо против малко разнообразие — отговорих. — Освен това възнамерявам да създам неприятност и на онези, които се заяждат с мен.

— Ще ти липсват тишината и спокойствието, необходими на всеки творец, за да даде най-доброто от себе си — плачливо обяви той. Усмихнах се и се запитах как ли ще реагира, ако му съобща, че откакто погребях Джо, не съм написал нито ред и че нарушаването на монотонния ми живот може би ще допринесе да преодолее творческата криза. Ала не му го казах. „Не позволявай на никого да разбере, че си в задънена улица“ — това е мотото на фамилия Нунан. Редно е на вратата на семейната крипта да издялат надпис: „НЕ СЕ БЕЗПОКОЙТЕ, ДОБРЕ СЪМ“.

Спомних си думите на вратата на хладилника и продължих да говоря:

— Младата жена се нуждае от приятелска подкрепа и ако беше жива Джо, щеше да ме насърчи. Не ѝ харесваше силните да тъпчат по-слабите.

— Така ли мислиш?

— Сигурен съм.

— Добре. Ще се постарая да те свържа с най-подходящия адвокат. Слушай... искаш ли в петък да те придружа в съда?

— Не! — възкликнах прекалено рязко и Харолд замълча не за да приложи обичайния си трик, а защото го бях засегнал. Побързах да замажа положението: — Според човека, който поддържа къщата ми, делото за присъждане на попечителство ще се гледа скоро. Тогава повече ще си ми необходим. Много добре знаеш колко държа на твоята морална подкрепа.

— В случая подкрепата е неморална — отвърна той, но очевидно бе възвърнал доброто си настроение.

Казахме си „дочуване“, прекъснах връзката и се доближих до хладилника. Магнитните букви и фигурки още бяха разпръснати. Изпитах облекчение — може би и призраците понякога си почиват.

Взех телефонната слушалка, излязох на терасата и се настаних на стола, на който бях седял вечерта на Четвърти юли, когато се обади Девор. Дори след посещението на „татенцето“ още не можех да повярвам, че разговорът наистина се е състоял: Девор ме беше нарекъл лъжец, а пък аз му бях препоръчал да си завре отзад моя телефонен номер. Прекрасно начало на добросъседските отношения, няма що!

Придърпах стола към парапета на терасата, която надвисваше над стръмния склон между задната част на къщата и езерото. Търсех с поглед зелената жена, която бях видял, докато плувах. Казвах си, че съм пълен глупак, че виждам различни форми в зависимост от ъгъла на наблюдение. Ала сега се убедих, че всяко правило има изключение. Досмеша ме и същевременно ме жегна безпокойство, като забелязах, че брезата, издигаща се досами Улицата, и откъм сушата прилича на жена. Донякъде приликата се дължеше на растящата отзад ела и изсъхналия ѝ клон, който посочваше на север като костелива ръка, но имаше още нещо. От мястото, на което се намирах, виждах как вейките и листата образуват женски силует, а когато подухна вятър, сребристите клонки и зелената шума се полюшнаха като дълга пола.

Бях отказал добронамереното предложение на Харолд още преди той да се доизкаже, а сега, докато наблюдавах брезата — жена, в която също имаше нещо призрачно, разбрах причината: Харолд беше гръмогласен и нямаше усет към нюансите. Присъствието му в „Сара“ щеше да изплаши привидението, което витаеше в къщата, а аз не исках това да се случи. Разбира се, изпитвах страх — докато стоях в мрака на стълбището към избата и слушах почукванията на стената, бях изплашен до смърт — но от години не се бях чувствал толкова пълен с живот. Любопитството ми беше възбудено, защото бях станал свидетел на необясними явления.

Стреснах се, когато телефонът в скута ми иззвъня. Грабнах слушалката, като очаквах, че ще чуя гласа на Макс Девор или на неговия лакей — безвкусно издокарания полицаи с вкус към безвкусните златни дрънкулки. Ала се бях излъгал — обаждаше се адвокат на име Джон Стороу. Ако се съди по гласа му, той беше младок, който току-що се е дипломирал. От друга страна, работеше в адвокатската фирма „Авъри, Маклейн и Бърстийн“, намираща се на Парк Авеню, а този адрес е достатъчна препоръка за един адвокат, пък бил той и младеж с жълто около устата. Хенри Голдейкър твърдеше, че е много способен, освен това бе специалист в областта, която ме интересуваше.

— Разкажете ми какво се е случило — предложи той, след като се представихме един на друг.

Постарах се да не пропусна нищо и докато говорех, настроението ми се повиши. Забелязали ли сте колко успокояващо действа изповедта пред юридическото лице, след като сте се споразумели за хонорара му: преминали сте невидимата бариера и сега не разговаряте с някой адвокат, а с **вашия** адвокат. Вашият адвокат е любезен, вашият адвокат е съпричастен към проблемите ви, той прилежно си води записки и окуражаващо кима. Вашият адвокат ви задава лесни въпроси, на които можете да отговорите. А ако се затрудните, той ще ви помогне. Вашият адвокат е винаги на ваша страна. Вашите врагове са и негови врагове. Никога не ви мисли за боклук, а за олицетворение на чистотата.

Щом свърших, Джон Стороу възкликна:

— Божичко! Цяло чудо е, че вестникарските репортери още не са надушили сензацията.

— И през ум не ми е минавало, че ще се заинтересуват — отвърнах, но знаех, че младокът има право. Сагата на семейство Девор може би няма да заинтересува читателите на „Ню Йорк Таймс“, на „Бостън Глоуб“ и дори на „Дери Нюз“, но ще достави удоволствие на всички почитатели на таблоидите „Нашънъл Енкуайърър“ или „Инсайд Вю“: вместо да отвлече младата жена, Кинг Конг похищава дъщеричката ѝ и я завлича на последния етаж на Емпайър Стейт Билдинг. Жените ще тръпнат в очакване какво ще се случи на невинното дете. Естествено материалът няма да бъде публикуван на първа страница, където поместват само кървави снимки, но и на девета страница ще привлече вниманието на читателите с написаното с големи букви заглавие над поставени една до друга фотографии на хотел „Уорингтън“ и на старата каравана на Мати: „КРАЛЯТ НА КОМПЮТРИТЕ ЖИВЕЕ В РАЗКОШ, ДОКАТО СЕ ОПИТВА ДА ОТНЕМЕ ЕДИНСТВЕНОТО ДЕТЕ НА ЕДНА МЛАДА КРАСАВИЦА“. Хм, май е прекалено дълго за заглавие. Отдавна не пишех романи, но още чувствах необходимост от редакторска намеса. Печално, нали?

— Може би в определен момент ще се погрижим вестникарите да научат историята — замислено каза Староу. Имах чувството, че този човек ще ми допадне. Тонът му стана по-делови: — Кого ще представявам, господин Нунан? Вас или младата дама? Мисля, че тя повече се нуждае от адвокат.

— Младата дама дори не подозира, че съм потърсил помощта ви. Може би ще реши, че си позволявам прекалено много, твърде е възможно да ме скастри.

— Защо?

— Защото е янки и то от Мейн, тукашните янки са най-чепатите. В определени моменти в сравнение с тях дори ирландците изглеждат кротки като агънца.

— Да речем, че имате право, ала именно тя е на топа на устата. Предлагам да ѝ телефонираме и да ѝ обясните как стоят нещата.

Обещах непременно да ѝ се обадя. Бях решил да го направя още след посещениято на помощник шерифа.

— А кой ще защитава Майкъл Нунан в петък сутринта?

Староу дрезгаво се засмя, сетне отвърна:

— Ще го възложат на някой местен адвокат. Ще ви придружи до кантората на Дърджин, ще седне до вас и ще слуша. Възможно е вече да съм пристигнал в града — зависи от споразумението ми с госпожа Девор — но няма да присъствам, когато давате свидетелски показания. Ще ме видите едва когато делото се гледа в съда.

— Добре. Но не забравяйте да ми съобщите името на новия ми адвокат. На другия ми нов адвокат.

— Непременно. Междувременно разговаряйте с младата дама и я убедете да се възползва от услугите ми.

— Ще се постарая.

— Постарайте се и срещата ви с нея да бъде на обществено място. Не бива да даваме поводи на мръсниците да прилагат мръсните си номера. Нали помежду ви няма нищо интимно? Извинете, че ви питам, но няма как да избегна този въпрос.

— Не — отвърнах. — Отдавна не съм бил интимен с жена.

— Искрено ви съчувствам, господин Нунан, но при дадените обстоятелства...

— Слушай — прекъснах го, — хайде да си говорим на „ти“. Казвай ми Майк.

— С удоволствие. Името ми е Джон... Докъде бях стигнал? А, да — бъди сигурен, че ще ви обявят за любовници.

— Естествено. Местните хора знаят, че съм достатъчно богат да наема прочут адвокат, ала ще се питат откъде Мати е взела парите за хонорара ти. Тя е красива млада вдовица, аз вдовец на средна възраст — нормално е да си помислят, че спя с нея.

— Харесва ми, че си реалист.

— Може да не съм реалист, но не съм и наивен.

— Дано, защото ни очакват неприятности. Изправяме се срещу много могъщ човек. — Тонът му не подсказваше, че е изплашен. Говореше като човек, който с нетърпение очаква опасно, но вълнуващо преживяване. И аз бях изпитал същото вълнение, като забелязах, че магнитните фигурки отново са на вратата на хладилника и са се подредили в окръжност.

— Известно ми е — промълвих.

— В съда богатството му няма да наклони везните в негова полза. Ти също си състоятелен, а съдията ще знае, че делото е като буре с барут. Може би ще извлечем полза от положението.

— Какво е най-голямото ни предимство? — попитах. Спомних си розовото личице на Кира и че малката изобщо не се страхуваше, че майка ѝ ще я удари. Въобразявах си как Джон ще отвърне, че обвиненията срещу Мати са неоснователни, ала отговорът ме изненада:

— Най-силният ни коз е възрастта на Девор. Сигурно е по-стар от Господ.

— Научих, че бил на осемдесет и пет, което означава, че Всевишният е по-възрастен.

— И все пак не е подходящ за ролята на баща — ухили се Джон. — Само си помисли, Майкъл, когато малката завърши гимназия, дядото ще чукне стотака. Освен това смятам, че старецът се е поувлякъл. Знаеш ли какво е настойник *ad litem*?

— Не.

— Адвокат, назначен от съда, за да защитава интересите на малолетния. Хонорарът му се плаща от съда и е мизерен. Повечето хора, които приемат да бъдат настойници *ad litem*, са алтруисти... но има и изключения. Във всеки случай настойникът предопределя изхода на делото. Съдията не е длъжен да се вслушва в съветите му, но почти винаги го прави. Ще изпадне в неловко положение, ако пренебрегне човека, когото лично е назначил за настойник, а най-омразното за един съдия е да изпадне в неловко положение.

— Мислиш ли, че Девор ще наеме адвокат?

Джон се засмя:

— Обзалагам се, че ще доведе в съдебната зала най-малко дузина мои колеги.

— Сериозно ли говориш?

— Човекът е осемдесет и пет годишен. Прекалено е стар да шофира ферари или да предприема рисковани скокове с бърнджи, едва ли се интересува от леки жени, освен ако не е надарен с необикновена полова мощ. За какво му остава да харчи парите си?

— За адвокати — кисело промърморих.

— Именно.

— А какво ще получи Мати Девор?

— Благодарение на теб ще има добър адвокат. Както става в романите на Гришам, нали. Междувременно ще се позанимая с онзи Дърджин. Може би Девор не е очаквал сериозни неприятности и е

предложил солиден подкуп на настойника на малката. Възможно е Дърджин да се е поддал на изкушението. Бог знае на какво ще се натъкнем.

Ала аз още размишлявах върху първото му изречение.

— Благодарение на мен Мати ще има добър адвокат — повторих. А ако не се бях намесил? Какво щеше да получи тя?

— Топки... — извини ме за цинизма.

— Невероятно е! — възкликнах.

— Не, така действа американското правосъдие. Нали си виждал скулптурата на жената с везните, която е изправена до входа на повечето съдилища?

— Да.

— Представи си, че освен с превръзка на очите тя е окована с белезници, устните ѝ са запечатани с лепенка, непрекъснато е изнасилвана и охулвана. Какво ще кажеш, харесва ли ти? На мен изобщо не ми се нрави, но най-образно представя на чия страна е законът при делата за попечителство, когато ищецът е богат, а ответникът беден. Прокламираното напоследък равноправие между мъжа и жената само утежни положението на майките в затруднено материално положение, защото попечителството не им се присъжда автоматично като едно време.

— Мати Девор е обречена да загуби детето, ако не я представяш, така ли?

— Да — отвърна Джон, без да увърта. — Държа да я убедиш.

— Дано да успея.

— Дано... И още нещо.

— Какво?

— Излъгал си Девор, когато сте разговаряли по телефона.

— Дрън-дрън!

— Неприятно ми е да противореча на любимия автор на сестра ми, но сам знаеш какво си направил: разказал си на Девор, че майката и детето са били заедно, че момиченцето е брало полски цветя край шосето. Каква мила картинка, чак да се просълзиш. Само дете си пропуснал да споменеш, че наблизко е тичкало сърненцето Бамби.

Неспокойно се въртях на стола. Осъзнах, че в края на краищата съм постъпил глупаво. Опитах се да протестирам:

— Не бързай да ме обвиняваш. Не съм казал, че съм видял как двете са слезли от джипа да берат цветя. Няколко пъти повторих, че *предполагам* какво се е случило.

— Ако Девор е записал разговора, ще имаш възможност да провериш колко пъти си изрекъл тази дума.

Замълчах за секунда, защото си спомних, че характерното тихо бръмчене по линията ми се бе сторило по-силно в нощта на Четвърти юли.

— Възможно е разговорът да е бил записан — промълвих неохотно.

— Сигурен съм, приятелю. А сега помисли — ако адвокатите на Девор представят записа в съда, как ще се изтълкуват думите ти?

— Говорих с увъртания... може би като човек, който крие нещо.

— Или който съчинява история. А теб те бива да измисляш истории, нали така си изкарваш хляба. Сигурен съм, че по време на предварителния разпит адвокатът на Девор ще изтъкне този факт. Ако пък призове за свидетел някого от зяпачите, който е видял пристигането на Мати... за какъв ще те помислят?

— За лъжец — промърморих и добавих: — Мамка му!

— Не бой се, Майк. Горе главата.

— Какво да предприема?

— Трябва да осуетиш плановете им, преди да ги осъществят. Ще разкажеш на Дърджин какво се е случило в действителност. Наблегни на факта как малката е мислела, че е в безопасност. Непременно спомени за „пешеходската пътека“. Много ми хареса тази фраза.

— Но ако наистина разполагат със запис и настоят да бъде прослушан, ще излезе, че първия път съм излъгал.

— Не се безпокой. Не си бил призован за свидетел, когато си разговарял с Девор. Седял си на терасата и си наблюдавал фойерверките, а обаждането на стария пръч е смутило спокойствието ти. Отгоре на всичко е започнал да те заплашва. Не си му давал номера на телефона ти, нали?

— Не съм.

— И номерът не е записан в указателя.

— Така е.

— Човекът се е представил за Макс Девор, но не е имало начин да се убедиш, че наистина се обажда той. Вярно ли е?

— Да.

— Може да е бил шахът на Иран.

— Няма начин, той е покойник.

— Значи вариантът с шаха отпада. Да речем, че се е обаждал любопитен съсед или някой, който си пада по лошите шеги.

— Твърде е възможно.

— Увъртал си, защото не си бил сигурен с кого разговаряш, ала щом официално са те призовали като свидетел, се заклеваш да говориш само истината...

— Точно така. — Чувството за сигурност, внушено ми от „моя адвокат“, за малко ме беше напуснало, ала сега отново го изпитах.

— В повечето случаи откровеността е най-доброто оръжие, Майк — тържествено обяви Джон, сетне добави: — Е, има и изключения, но сега трябва да се придържаме към гореспоменатото правило. Ясно ли е?

— Напълно.

— В такъв случай утре до единайсет ще очаквам да ми телефонирате ти или Мати Девор. За предпочитане е тя да ми позвъни.

— Ще направя всичко възможно да я убедя.

— Ако започне да се дърпа, знаеш какво да сториш, нали?

— Да. Благодаря, Джон.

— Какъвто и да е отговорът й, утре пак ще се чуем. — Той затвори.

Няколко минути седях неподвижно. После понечих да набера номера на Мати, но се отказах. Още не бях подготвен да разговарям с нея. Реших първо да се поразходя. *„Ако започне да се дърпа, знаеш какво трябва да сториш, нали?“*

Разбира се. Ще й напомня, че жена в нейното положение няма право да си вири носа. Не може да си позволи да бъде горделива янки и да откаже помощта, която й предлага Майкъл Нунан, автор на романите „Раздвояване“, „Човекът с червената риза“ и на книгата „Обещанието на Хелън“, чието публикуване се очаква наскоро. Ще й напомня, че ще бъде изправена пред избора да запази достойнството си или дъщеря си.

Хей, Мати, какво ще избереш?

* * *

Стигнах почти до края на Алея 42. Пътюм се отбих на ливадата на Тидуел, откъдето се разкриваше приказна гледка към езерото и планините, издигащи се в далечината. Небето бе забулено от лека мараня, водната повърхност беше като огледало и изглеждаше ту сива, ту синя в зависимост на коя страна наклоня глава. Отново ме обзе чувството за някаква тайнственост, което винаги свързвах с имението „Мандерлей“, така майсторски описано от Дафни дьо Мюрие.

В началото на века тук са се заселили петдесетина чернокожи — живели са известно време в TP-90, както твърди Мари Хингърман (и както пише в „История на окръг Касъл и на Касъл Рок“ — дебело томче, публикувано през 1977 година по случай двестата годишнина на Касъл Каунти). Заселниците не били обикновени чернокожи (между другото повечето имали кръвна връзка помежду си), а талантиливи музиканти, членове на музикален състав, който отначало се наричал Момчетата с червени шапки, а по-късно бил преименуван на Сара Тидуел и Момчетата с червените шапки. Купили ливадата и част от бреговата ивица от един кореняк на име Дъглас Дей. Преговорите със собственика се водели от Сън Тидуел, който бил и солист-китарист в групата.

Жителите на градчето се обявили против заселването на чернокожите, дори свикали протестно събрание „за прогонване на чернилките“, после, както най-често се случва, нещата се уталожили. На Хълма на Дей (така се наричала Ливадата на Тидуел през 1900 година, когато Сън Тидуел купил земята) не изникнали схлупени къщурки и сковани на две на три барачки, както очаквали местните хора. Чернокожите построили спретнати бели къщички, разположени около по-голяма сграда, където са щели да се провеждат събрания, репетиции на групата и дори концерти. Сара и Момчетата с червените шапки (понякога в групата участвала и друга жена — съставът се променял след всеки концерт) обикаляли из Западен Мейн близо две години. В градчетата Фармингтън, Брайтън, Гейтс Фолс, Касъл Рок, Мотън или Фрайбърг старите плакати на групата още се предлагат на разпродажбите на стари вещи и книги. Чернокожите изпълнители били любимци на публиката и не е изненадващо, че хората в градчето се

примирили с присъствието им. Излиза, че Робърт Фрост, този язвителен и черноглед поет е бил прав: ние от североизточните щати вярваме, че високите огради подпомагат добросъседските отношения. Надаваме протестен вой, сетне се примиряваме, макар че още гледаме с подозрение на чужденците. „Плащат навреме сметките си“ — казваме. „Стоят настрана от нас“ — казваме, сякаш да страниш от ближните си е добродетел. А най-голямата добродетел в очите на янките е да не приемаш подаяния.

С течение на времето местните хора започнали да наричат Сара Тидуел Сара Лафс^[1] заради характерния ѝ гърлен смях.

Оказало се, че по една или друга причина градчето не е допаднало на чернокожите, защото в края на лятото на 1901 година напуснали ТР-90 и заминали в неизвестна посока. Бившият собственик на земята Дъглас Дей дълги години си изкарвал прехраната, като давал под наем на летовници спретнатите къщички, построени от чернокожите, докато през лятото на 1933 постройките били унищожени от пожара, който изпепелил горите около езерото. Повече никой не видял чернокожите, ала музиката им и песните на Сара не били забравени.

Станах от скалата, разкърших се и тръгнах обратно по алеята, като си тананиках една от тези песни.

---

[1] Sara Laughs (англ.) в буквален превод означава Сара се смее. — Б. пр. ↑

ГЛАВА 12

Докато вървах към къщата, се опитвах да не мисля за нищо. Моята редакторка твърди, че осемдесет и пет процента от онова, което става в съзнанието на романиста, не е негова работа — мисля, че тази теория е валидна не само за писателите. Според мен ролята на „възвишеното мислене“ е силно преувеличена. Имам ли неприятности, предпочитам да оставя мускулестите момчета с татуировки по бицепсите да свършат черната работа в сутерена. Те се ръководят от инстинкта си и само в краен случай препращат проблемите на „горния етаж“.

* * *

Когато най-сетне се престраших да телефонирам на Мати Девор, се случи нещо странно, което според мен не бе свързано с призрака, обитаващ къщата. Натиснах бутона за включване, но не чух сигнала за свободна линия. Реших, че сигурно съм забравил отворен телефона в спалнята, ала в този миг дочух едва доловим мъжки глас, сякаш слушах радиопредаване, излъчвано от далечна планета. Човекът със силен бруклински акцент и с глас като на патока Доналд пееше: „Леви-десни, леви-десни, после всичко става лесно...“

Понечих да попитам кой се обажда, в този момент чух някаква жена да казва „Ало?“. Тонът ѝ подсказваше, че е озадачена и дори изплашена.

— Мати, ти ли си? — Толкова бях смаян, че ѝ заговорих на „ти“ и дори не ми хрумна да се обърна към нея с официалното „госпожо Девор“. Нито пък ми се стори странно, че я бях познал по гласа, въпреки че само веднъж бяхме разговаряли по телефона и то за кратко. Може би момчетата в сутерена са познали песента и инстинктивно са я свързали с Кира.

— Господин Нунан! — изумено възкликна Мати. — Вие ли сте? Как е възможно... нямаше сигнал.

— И аз исках да ти се обадя и сигурно съм включил телефона тъкмо когато си набрала номера ми. Случва се от време на време — промърморих. Питам се колко често се случва да ти телефонира човекът, на когото си възнамерявал да позвъниш. Може би много често. Не бях сигурен дали става въпрос за телепатия или за случайно съвпадение, но преживяването бе някак... магическо. Погледнах към Бънтър, чиито стъклени очи бяха приковани в мен, и си помислих: „Вярно е, но може би самата къща е омагьосана“.

— Сигурно тъкмо това се е случило — колебливо промълви Мати. — Сигурно ще ме помислите за нахална, задето се обаждам, нали номерът ви го няма в указателя.

„Не се притеснявай, миличка — казах си. — Вече всички го знаят. Няма да е зле дори да го впишат в «Жълти страници».“

— Взех го от библиотечната ви карта — заоправдава се тя. — Нали работя в библиотеката...

— Няма значение — прекъснах я. — Тъкмо се канех да ти телефонирам.

— На мен ли? Защо?

— Дамите винаги са с предимство — първо ти кажи по какъв повод се обаждаш.

Мати притеснено се изсмя, сетне обясни:

— Искам да ви поканя на вечеря... Поканата е от мен и Ки... Бяхте толкова мил онзи ден, редно е да се отблагодарим. Ще дойдете ли?

— Да — отвърнах, без да се поколебая. — Благодаря за поканата. И без това трябва да обсъдим един въпрос.

Тя замълча. Чувах гласа на Мики Маус — Кира гледаше по телевизията анимационно филмче.

— Мати? — промълвих.

— Противният старец е забъркал и вас, нали? — Сега не говореше припряно, а с ужасяваща апатия.

— И да, и не. Да предположим, че за запознанството ни има пръст съдбата или Бог. Не бях пред гаража на Дики заради Макс Девор, а защото преследвах вечно изплъзващия се бургер на Бъди Джелисън.

Тя не се засмя, но като заговори отново, по гласа ѝ познах, че съм успял да я успокоя. От опит знам, че хората, които привидно проявяват апатия, всъщност са изплашени до смърт.

— И все пак съжалявам, че ви забърках в моите неприятности — прошепна.

Помислих си, че след като ѝ съобщя за намесата на Джон Стороу, тя ще се запита кой кого е забъркал. Изпитах облекчение, че не се налага да обсъждаме въпроса по телефона.

— А пък аз с удоволствие приемам поканата — заявих. — За кой ден се уговаряме?

— Заповядайте още тази вечер. Удобно ли вие или имате други планове?

— Разбира се, че ми е удобно.

— Чудесно. Само че се налага да вечеряме по-рано, иначе Ки ще заспи, преди да е изяла десерта. Какво ще кажете за шест часа?

— Ще бъда точен.

— Дъщеричката ми ще се зарадва. Много рядко имаме гости.

— Не е предприемала самостоятелни екскурзии, нали? — подхвърлих и мигом съжалих да не би да изтълкува думите ми като упрек. Ала тя се засмя:

— Не, за Бога. Изглежда, си е взела поука от перипетиите в събота. Съобщава ми дали ще отиде на люлката или ще си играе на пясъка зад караваната. Непрекъснато говори за вас. Нарича ви „онзи чичко, дето ме носеше на ръце“. Според мен се страхува да не би да ѝ се сърдите.

— Кажи ѝ, че не съм ѝ сърдит. Не, аз сам ще ѝ го кажа. Искане ми се и аз да имам дан в пиршеството. Какво да донеса?

— Може и бутилка вино — колебливо промълви тя. — Или пък е прекалено претенциозно да пиеш вино, когато вечерята се състои от хамбургери и картофена салата...

— Ще купя непретенциозно вино — прекъснах я.

— Благодаря, че приехте поканата. За нас ще бъде голямо разнообразие, защото никой не ни гостува.

На върха на езика ми бе да кажа, че и за мен преживяването ще бъде вълнуващо, тъй като за пръв път след смъртта на Джоана имам среща с жена. Ала навреме се усетих и ѝ благодарих за вниманието.

Затворих телефона и си спомних съвета на Джон Стороу да се държа на разстояние от нея, за да не давам повод за клюки. Но Мати спомена, че ще пече хамбургери на скарата, следователно ще бъдем навън и любопитните ще установят, че не сме се съблекли, за да се хвърлим в прегръдките си. Ала по-късно като всяка любезна домакиня Мати ще ме покани да вляза в караваната, а аз като учтив гост ще приема. Ще се престоря на възхитен от кадифеното ковчорче с лика на Елвис или от безвкусните репродукции, които сякаш са задължителна украса за всички каравани. Кира ще ме заведе в спалнята си и ако се наложи, ще изпадна във възторг от колекцията ѝ от плюшени играчки и от любимата ѝ кукла. Човек трябва да степенува нещата според важността им. Но подозирах, че онова, което е важно за мен, няма да се понарави на моя адвокат.

— Правилно ли постъпвам, Бънтър? — попитах препарирания лос. — Звънни веднъж за „да“ и два пъти за „не“.

Обърнах се и прекосих дневната. Изгарях от нетърпение да взема душ, за да се поразхладя. Но преди да прекрача прага се вцепених, защото хлопката на Бънтър тихо издрънча. Наклоних глава и се заслушах за второ иззвъняване, ала не чух нищо повече. Почаках още минута, после отидох в банята и пуснах душа.

* * *

В смесения магазин „Лейквю“ бутилките с вино бяха подредени на полиците в дъното, може би защото местните жители не си падаха по изисканите напитки. Избрах бутилка скъпо червено вино и реших да махна етикетчето с цената с надеждата, че Мати няма да разбере измамата. На касата имаше опашка, повечето клиенти бяха летовници по бански гащета и тениски, които се бяха отбили да напазаруват на връщане от плажа. Докато чаках да ми дойде редът, погледът ми попадна на коша със странни и в повечето случаи излишни предмети, който винаги стои на изхода до касата. Забелязах няколко пликчета с етикети с нарисован хладилник, а надписът гласеше „Магнитоазбука“. Пишеше още, че всяко пликче съдържа „два комплекта съгласни и допълнителни гласни букви“. Взех две пликчета, после сложих в

кошницата още едно. Магнитната азбука беше подходящ подарък за дъщеричката на Мати Девор.

* * *

Като видя колата ми да спира пред караваната, Кира скочи от люлката, изтича при майка си и се скри зад нея. Слязох от колата и тръгнах към съгваемата масичка, която бе поставена до стълбата на фургона. Едва сдържах усмивката си, защото детето, което без капчица страх беше разговаряло с мен при запознанството ни на шосето, сега боязливо надничаше иззад Мати, а пухкавата му ръчичка се бе вкопчила в роклята ѝ.

След два часа положението беше съвсем различно. Навън падаше мрак, а Кира седеше на скута ми и въпреки че умираше за сън, с интерес слушаше, докато четях любимата на всички деца приказка за Пепеляшка. Канапето, на което се бяхме разположили, беше тапицирано с грозна кафява дамска, отгоре на всичко пружините изскачаха тук-там — неписан закон е, че тези канапета се продават само в магазините за преоценени стоки. При все това обстановката ме накара да се засрамя, че съм очаквал да видя обзавеждане, типично за вкуса на хората, които живеят в каравани. На стената зад мен бе окачена репродукция на картината на Едуард Хопър^[1], на която е изобразена закусвалня без нито един клиент, защото е късно през нощта, а над масичката с пластмасов плот в кухненската ниша висеше репродукция на едно от прочутите платна със слънчогледи на Ван Гог. Най-странното е, че изглеждаха съвсем на място в жилището на колела.

— Стъклената обувка ще ѝ пореже крачето — промърмори Кира, която макар и полузаспала, разсъждаваше съвсем трезво.

— Няма — побързах да я успокоя. — Стъклото за направата на обувки се произвеждало по специална технология и било гладко и нечупливо.

— Ще ми купиш ли такива обувки?

— Съжалявам, миличка, но в наши дни специалното стъкло вече не се работи. Старите майстори са отнесли тайната в гроба. — В караваната беше задушно, а Кира се притискаше към мен и ми стана

още по-горещо, ала бях готов да остана така цяла нощ. Не бях предполагал, че ще се чувствам толкова щастлив, задето държа дете на скута си. Навън Мати пееше, докато раздигаше масата и настроението ми още повече се повиши.

— Продължавай, продължавай — промълви Кира. Посочваше картината, на която Пепеляшка мие пода. Вече не беше боязливото момиченце, което се дължи за полата на майка си; изчезнало бе сърдитото хлапе, което в събота сутринта беше решило само да отиде на плажа. Сега Ки бе сънено дете, което доверчиво се беше отпуснало в прегръдката ми. — Няма да издържа дълго.

— Пишка ли ти се?

— Не — отвърна тя и високомерно ме изгледа. — Не се казва „пишкам“, а „юринирам“. Пък и вече бях до тоалетната. Но ако не стигнеш бързо до края на приказката, ще се успя.

— Вълшебните приказки не бива да се разказват бързо, злато.

— И все пак побързай.

— Дадено. — Обърнах страницата и видях картинка, изобразяваща как добрата Пепеляшка сърдечно маха за сбогом на проклетите си сестри, които отиват на бала, издокарани като за дискотека. — Веднага щом Пепеляшка се сбогувала с Тами Фай и Вана...

— Така ли се казват сестрите?

— Аз съм ги нарекъл с тези имена. Харесват ли ти?

— Ъ-хъ. — Тя се настани по-удобно и отново облегна глава на гърдите ми.

— Щом Пепеляшка се сбогувала с Тами Фай и Вана, в ъгъла на кухнята проблеснала ярка мълния, сетне се появила красива жена със сребърна рокля. Косата ѝ била окичена с диаманти, които блестели като звезди.

— Добрата фея, кръстница на Пепеляшка — побърза да обяви Кира.

— Точно така.

В този момент се появи Мати. Носеше бутилката до половина пълна с вино и приборите за печене на скара. Роклята ѝ беше яркочервена, а белите ѝ гуменки сякаш проблесваха в мрака. Косата ѝ беше вързана на опашка и макар че не бе красавицата, запленила сърцето на Ланс Девор в кънтриклуба, беше много хубава. Изглежда

двама ни с Кира и направи жест, сякаш вдига нещо. Поклатих глава, за да ѝ подсказва, че е рано да прекъсва забавлението ни.

Продължих да чета, а тя се зае да мие съдовете и отново затананика. Още не беше приключила, когато Ки натеза в прегръдките ми — беше потънала в дълбок сън. Затворих сборника с приказки и го оставих на масичката до двете книги, които навярно четеше Мати. Вдигнах очи, забелязах, че тя наднича от кухненската ниша и вдигнах два пръста в знак на победа:

— Печели Нунан с нокаут в осмия рунд.

Мати избърса ръцете си с хавлиена кърпа и се приближи до мен:

— Подайте ми я.

Станах и заявих:

— Аз ще я занеса. Къде е стаята ѝ?

— Вляво.

Тръгнах по коридора, който беше толкова тесен, че имаше опасност да ударя или краката, или главата на малката в стените. В дъното се намираше тоалетната и неволно забелязах, че блести от чистота. Вратата вдясно беше затворена — навярно в това помещение беше брачното легло, което едно време Мати е споделяла с Ланс Девор и в което сега спи сама. Помислих си, че ако тя има приятел, който от време на време нощува при нея, умело е заличила следите от присъствието му.

Влязох в стаята на Кира и се огледах: видях креватче, застлано с покривка на едри червени рози, и масичка, върху която бе поставена къщичка за кукли. На едната стена бе окачена картина, изобразяваща Изумрудения град, на другата с ярки залепващи се букви бе написано „Царството на Кира“. Стори ми се невероятно, че Девор иска да я изтръгне от свят, изпълнен с красота и майчина обич. Всичко в тази стая подсказваше, че малката не е лишена от нищо и е щастлива.

— Оставете я на леглото и си налейте още вино — прошепна Мати. — Само да ѝ облека пижамата и ще дойда при вас. Нали споменахте, че трябва да обсъдим нещо.

— Добре. — Положих малката на креватчето ѝ и се наведох да я целуна по нослето. Едва не се отказах, но в края на краищата се пристраших. Като излизах, видях усмивката на Мати и не съжалих за импулсивната си постъпка.

* * *

Налях си още една чаша вино, отидох в мъничката дневна и взех книгите, които бях видял, докато оставях на масичката сборника с приказки. Интересувам се от четивото, което предпочита даден човек, защото чрез любимите му книги и автори си създавам впечатление за характера му. Другият верен ориентир е съдържанието на аптечката му, но в доброто общество ровичкането из аптечката на домакина или домакинята се смята за проява на лош вкус.

Книгите толкова се различаваха по съдържанието си, че сякаш жената, която ги четеше, бе шизофреничка. Едната (съдейки по картата за игра за отбелязване на страницата Мати я бе преполовила) беше „Безмълвният свидетел“ от Ричард Норт Патерсън. Мислено поздравих Мати за избора ѝ — Патерсън и Демил са може би най-добрите съвременни автори на развлекателни романи. Другата книга беше луксозно издание на новелите на Хърман Мелвил. Избледнелият печат на първа страница оповестяваше, че томчето е собственост на обществената библиотека, която се помещаваше в красива каменна сграда, намираща се на около осем километра южно от езерото Дарк Скор, където шосе N68 завива към Мотън. Отворих на мястото, отбелязано с друга карта за игра и видях, че Мати чете „Бартълби“.

— Тази не я разбирам — обади се тя иззад мен, а аз така се стреснах, че едва не изпуснах книгите. — Допада ми как е написана, но нямам представа за какво става дума. Другата е повече по вкуса ми, дори още в началото се досетих кой е убиецът.

— Странно е, че ги четеш едновременно — отбелязах и поставих книгите обратно на масичката.

— Романът на Патерсън чета за удоволствие — отвърна тя. Отиде в кухничката, погледна за миг (както ми се стори и с копнеж) бутилката вино, сетне взе кана с безалкохолна напитка от хладилника, на чиято врата Кира вече бе „написала“ три думи с магнитните букви: КИ, МАТИ и ХОХО (навярно е имала предвид гръмко кикотещия се Дядо Коледа). — Не, не се изразих вярно. И двете книги чета за удоволствие, но „Бартълби“ ще обсъждаме с групата. Всеки вторник имаме сбирка в библиотеката. Остават ми още десет страници до края.

— Значи участваш в литературен кръжок.

— Да. Занятията се водят от госпожа Бригс, която е основала кръжока много преди да се родя. Тя е директор на библиотеката, може би сте чували за нея.

— Дори я познавам. Линди Бригс е балдъза на човека, който поддържа „Сара“.

Мати се усмихна:

— Светът е малък, нали?

— Не, светът е голям, но градът е малък.

Тя понечи да се облегне на кухненския плот, но по лицето ѝ пробяга сянка. Смръщи вежди и предложи:

— Да седнем навън, та всеки любопитен съсед да се увери, че не сме се съблекли, за да се хвърлим в прегръдките си.

Смаяно я изгледах, защото дума по дума повтаряше онова, което си бях помислил, преди да ѝ отида на гости. Тя цинично се усмихна — изражението не прилягаше на невинното ѝ лице.

— Вярно е, че съм едва двайсет и една годишна, но не съм глупава. Известно ми е, че старецът ме наблюдава, мисля, че и вие го знаете. Ако навън беше студено, щях да си кажа: „Майната му на дъртия любопитко“, ала сега в караваната е прекалено задушно. Поставила съм на сгъваемата масичка запалени ароматни пръчици и се надявам димът да прогони насекомите... Защо ме гледате така? Възмущава ли ви изказването ми? Моля да ме извините.

— Не съм скандализиран — излъгах. — Не е необходимо да се извиняваш.

Взехме чашите с питиетата си, слязохме по нестабилните стъпала и седнахме един до друг на шезлонгите. Мати се облегна назад, за миг притисна чашата към пламналото си чело, сетне я изпи до дъно, а кубчетата лед изтракаха по зъбите ѝ. В гората зад караваната и в ливадата отвъд черния път свиреха щурци. В далечината блестяха неоновите лампи, осветяващи бензиностанцията пред смесения магазин „Лейквю“. Шезлонгът, на който седях, бе провиснал и заплашително се накланяше наляво, но ако ми предложеха пътуване в най-екзотичната страна, щях да предпочета двора на Мати. До този момент с нея се разбирахме прекрасно, ала още не ѝ бях разказал за Джон Стороу.

— Радвам се, че се съгласихте да дойдете още тази вечер — промълви тя. — Всеки четвъртък вечер се чувствам особено потисната.

Представям си, че мачът по софтбоул на игрището в „Уорингтън“ е завършил, играчите прибират бухалките и маската на кетчъра в складовото помещение, после изпиват последните си чаши бира и изпушват по една цигара. Сигурно са ви казали, че се запознах със съпруга ми на игрището.

Не виждах лицето ѝ, което в сумрака бе като бледо петно, но долових горчивина в гласа ѝ и предположих, че тя отново цинично се усмихва. Беше прекалено млада, но може би с основание разочарована от света. Ала ако не внимава, ще се превърне в непоправима циничка.

— Да, подочух нещо от Бил, онзи, дето е зет на Линди Бригс.

— О, нашата история е интересна тема за разговор! Ще я чуете в магазина, във „Вилидж Кафе“ или в гаража на онзи стар дърдорко... когото моят свекър спаси, като му даде пари тъкмо когато от банката щяха да му вземат гаража заради неуредени дългове. Сега Дики Брукс и приятелите му смятат Девор за самия Господ Бог. Дано господин Дийн ви е разказал по-правдоподобна версия от онази, която разпространява господин Гараж за какво ли не. Сигурно е бил по-справедлив към мен, иначе нямаше да рискувате да вечеряте с Йезавел^[2].

Искаше ми се някак да я отклоня от темата. Гневът ѝ беше оправдан, но безполезен. Разбира се, гледах много по-трезво на положението — та нали не моето, а чуждо дете бе ябълката на раздора между милионера и бедната му снаха.

— Научих, че Девор е купил хотела. Местните младежи още ли използват игрището? — попитах.

— Разбира се. Всеки четвъртък вечер Негово величество отива с инвалидната си количка на игрището, за да гледа мача. Откакто се е върнал в ТР-90, се скъсва да върши добри дела, за да спечели благоразположението на бившите си съграждани, но според мен посещава мачовете, защото му доставя удоволствие. Онази Уитмор винаги го придружава с малка червена количка, на която е натоварена резервна кислородна бутилка. В количката има и бейзболна ръкавица, ако случайно някоя топка прехвърли бекстоба и долети до мястото, където седи старецът. Говори си, че в началото на сезона уловил една, а играчите и зрителите се скъсали да му ръкопляскаат.

— Може би като присъства на мачовете, лекува мъката по сина си — подхвърлих.

— Според мен изобщо не си спомня за Ланс, когато е на игрището — с горчивина промърмори Мати. — Местните играчи си позволяват много грубости и най-цинично се ругаят взаимно. Точно това допада на Макс Девор, ето защо не пропуска мач. Изпитва удоволствие, като ги гледа да падат и да стават, облени в кръв.

— И Ланс ли играеше като останалите?

Тя се замисли, сетне отвърна:

— Играеше твърдо, но никога не обезумяваше от желанието за победа. Участваше в мачовете, за да се забавлява. Ние, жените... какви ти жени, още си бяхме момичета — съпругата на Барни бе едва на шестнайсет — заставахме зад бекстоба, пушехме цигари, за да прогоним комарите, окуражавахме нашите момчета заради добрите им прояви и им се присмивахме, ако случайно допуснеха грешка. Всяка от нас носеше бутилка с газирана напитка. Разменяхме си бутилките или заедно изпивахме кутийка бира. Случваше се да се възхитя от близнаците на Хелън Гиъри, а тя целуваше Ки по шията, докато малката ми се заливаше от смях. Понякога след края на срещата отивахме във „Филидж Кафе“ и победените черпеха всички с пица. Нали разбирате, макар да се бяха борили един срещу друг на игрището, след мача момчетата пак бяха приятели. Забавлявахме се страхотно, смеехме се и шеговито си подвиквахме. Някои бяха позамаyani от изпития алкохол, но закачките им бяха съвсем беззлобни. През онези дни гневът и злобата се проявяваха само на игрището. Едва ли ще повярвате, но вече никой не се отбива да ме види. Нито Хелън Гиъри, която беше най-добрата ми приятелка, нито Ричи Латимор, дето го мислех за най-добрия приятел на Ланс — двамата можеха часове наред да разговарят за разни видове скали и птици, както и за дърветата, които се издигат на отвъдния бряг на езерото. Хелън и Ричи дойдоха на погребението, сетне от дъжд на вятър ми гостуваха, а накрая... с какво ли да го сравня? Когато бях малка, кладенецът в двора ни пресъхна. Отначало, като пуснех чешмата, потичаше тънка струйка вода, после се чуваше само свистене. — По тона ѝ усетих, че озлоблението ѝ се беше изпарило, останала бе само обидата. — На Коледа срещнах Хелън и тя обеща да ме покани на рождения ден на близнаците, ала така и не ми се обади. Мисля, че се страхува да общува с мен.

— Заради Макс Девор ли?

— Разбира се. Няма значение, животът така или иначе продължава. — Тя се надигна и остави чашата си на масичката. — Предпочитам да сменим темата, господин Нунан...

— Но преди това ще те помоля да зарежеш официалното обръщение. Казвай ми Майк.

Тя ме изгледа, кимна и продължи:

— Разкажи ми за себе си, Майк. Защо се върна тук? Книга ли ще пишеш? Ще дадеш ли име на градчето?

Изпитах почти болезнена носталгия, като си спомних мълвата, разпространявана от години, че видни местни жители са решили да наименоват градчето, известно досега като TP-90.

Дълго мълчах, сетне с изумление се чух да казвам:

— Вече не пиша.

Очаквах тя да скочи на крака, като преобърне шезлонга, и ужасено да изкреци в знак на протест. Което дава представа що за човек съм... при това оценката съвсем не е ласкава.

— Отказал си се от писането на романи, така ли? — преспокойно попита тя. — Или пък си изпаднал в творческа криза.

— Във всеки случай не съм се „пенсионирал“ по собствено желание — промърморих. Разговорът беше взел съвършено неочакван обрат. Целта на посещението ми бе да убедя Мати да приеме Джон Стороу за неин адвокат (в краен случай възнамерявах да я принудя да се възползва от услугите му), а ето че за пръв път споделях проблема си с когото и да било.

— Значи вдъхновението временно те е изоставило.

— Така мислех доскоро, но вече не съм толкова сигурен. Може би в съзнанието на писателя са „складирани“ определен брой сюжети и като се изчерпат, нови не му идват наум.

— Съмнявам се. Почти сигурна съм, че завръщането в TP ще ти помогне да преодолееш кризата... сигурно и ти се надяваш това да се случи.

— Навярно имаш право.

— Страхуваш ли се?

— Понякога наистина ме обзема страх. Питам се с какво ще запълвам времето си до края на живота. Не ме бива да изработвам миниатюрни модели на кораби, които се монтират в стъклени бутилки,

не разбирам и от градинарство — съпругата ми беше специалистка по отглеждане на цветя и зеленчуци.

— Аз също се страхувам — призна Мати. — Страхувам се до смърт. А напоследък ми се случва все по-често да изпадам в паника.

— Ако се боиш, че той ще спечели делото за попечителството, имам разрешение...

— Не се плаша само от мисълта, че ще ми отнемат детето — прекъсна ме тя. — Страхувам се да живея в ТР. Усещането за опасност ме обзе в началото на лятото, макар вече да знаех, че Девор ще направи всичко възможно да ми вземе Кира. И става все по-натрапчиво. Сякаш гледам как буреносни облаци се скупчват над езерото... мисля, че това е най-точното описание на усещането. Има и още нещо... — Тя кръстоса крака и се наведе да придърпа роклята си, като че изведнъж ѝ беше станало студено. — Напоследък няколко пъти се събуждах посред нощ с чувството, че не съм сама в спалнята. Веднъж дори ми се стори, че до мен лежи някой. Понякога усещането е мимолетно — нещо като „главоболие на нервите“ — друг път ми се причува шепот или плач. Една вечер — май беше преди две седмици — приготвих сладкиш и забравих да прибера брашното. На сутринта кутията беше преобърната, а в брашното, разсипано на кухненския плот, някой беше написал „здравей“. Отначало си помислих, че авторката на надписа е Ки, но тя твърдо отрече. Освен това не съм сигурна, че малката ми умница може да напише толкова сложна дума. Майк, възможно ли е Девор да е платил на някого да ме сплаши? Абсурдно е, нали?

— Не знам — промълвих. Спомних си почукването по изолационния панел, докато стоях на стълбището към мазето. Спомних си думата, изписана с магнитни букви върху вратата на хладилника, както и риданието на невидимото дете. Усещах се не само вледенен, а вцепенен. „Главоболие, но в нервите“ — прекрасно сравнение. Тъкмо това изпитваш, когато нещо се пресегне над стената, разделяща реалния и измисления свят, и те докосне по тила.

— Може би са призраци — добави Мати с пресилена усмивка. Личеше, че наистина е много уплашена.

Понечих да ѝ разкажа какво се случва в „Сара“, но се отказах. Имаше реална опасност да се отплеснем в обсъждане на паранормалните явления и да забравим реалния свят, в който Макс Девор се опитваше да открадне едно дете.

— Точно така — подхвърлих. — Скоро призраците ще проговорят.

— Жалко, че не виждам добре лицето ти. Стори ми се, че изражението ти се промени, докато разказвах за привиденията. Имаш ли да добавиш нещо?

— Не съм сигурен. Мисля, че е време да поговорим за Кира. Съгласна ли си?

— Да — прошепна тя. В сумрака видях как се напрегна, сякаш се подготвяше за удар.

— Получих призовка — в петък ще ме разпитва Елмър Дърджин, който е настойник *ad litem* на Кира...

— Този надут пуяк не ѝ е никакъв! — гневно ме прекъсна Мати. — Той е само подлога на Макс Девор, също като Дики Осгуд, любимият търговец на недвижими имоти на моя свекър. Дики и Елмър Дърджин всяка вечер пиеха заедно в бар „Тайгър“... но след като станаха лакеи на Девор, той сигурно им е наредил да не се срещат на публично място.

— Призовката ми връчи помощник-шериф на име Джордж Футман.

— И той е от хората на стареца — едва чуто промълви Мати. — Дики Осгуд е като змия, ала Джордж Футман е истински помияр. На два пъти са го отстранявали от полицията. Още едно провинение и ще работи изцяло за Девор.

— Честно казано, уплаши ме, макар да се постарях да прикрия страха си. А хора, които ме карат да се страхувам, предизвикват гнева ми. Веднага телефонирах на моя агент в Ню Йорк, после наех адвокат, който е специалист по попечителство над деца.

Въпреки че седяхме близо един до друг, не виждах лицето ѝ и не можех да преценя как е приела новината. Ала забелязах, че още стиска страничните облегалки на шезлонга, сякаш очаква да я ударя. А може би съдбата отдавна бе започнала да нанася удари на Мати.

Без да бързам, ѝ предадох разговора с Джон Стороу. Не скрих мнението му, че тъй нареченото равноправие между половете ще улесни съдията да ѝ отнеме детето под предлог, че тя не разполага с достатъчно средства за издръжката му. Подчертах, че Девор сигурно ще разполага с цял отряд адвокати и с куп местни хора, които ще свидетелстват в негова полза, защото са били подкупени от Осгуд.

Накрая ѝ казах, че Джон държи до единайсет часа на следващия ден някой от двамата ни да му се обади и че предпочита да го потърси тя. Свърших тирадата си и зачаках. Мълчанието се проточи. Чувах се само песента на щурците и ревът на форсиран двигател. В далечината лампите пред „Лейквю“ изгаснаха — знак, че е настъпил краят на работното време. Мълчанието на Мати не ми се нравеше, страхувах се, че предвещава изблик на гняв, на какъвто са способни само янките. Очаквах тя да ме попита с какво право се намесвам в живота ѝ.

Ала когато Мати най-сетне заговори, гласът ѝ беше като на покрусен човек, който признава поражението си. Сърцето ми се късаше, като я слушах, но не бях изненадан. Казах си, че не бива да се размеквам, защото най-трудното предстои: ще трябва да ѝ намекна, че ще се наложи да избира между своето достойнство и дъщеря си.

Хей, Мати, какво ще избереш?

— Защо го правиш? — попита тя. — Защо си наел прочут нюйоркски адвокат да защитава интересите ми в съда? Това ми предлагаш, нали? Защото аз със сигурност не мога да си го позволя. Имах късмет, че след смъртта на Ланс получих трийсет хиляди долара от застраховката му. Купил бил на майтап застрахователната полица от един приятел, с когото играели софтбоул. Ако не бяха тези пари, през зимата щяха да ми вземат караваната заради неизплатени вноски. Шефовете на банка „Уестърн Сейвингс“ сигурно имат слабост към Дики Брукс, но пет пари не дават за Мати Станчфийлд Девор. За работата си в библиотеката получавам чисти четиристотин долара месечно. Значи предлагаш да платиш хонорара на адвоката ми. Така ли е?

— Точно така.

— Защо? Дори не ни познаваш.

— Защото... — подхванах, сетне замълчах. Искаше ми се Джо да се намеси, молех се да ми прошепне какво да обясня на Мати. Ала този път не чух гласа ѝ. Трябваше да се справя без чужда помощ. — Защото в момента не се занимавам с нищо съществено — отвърнах и останах изумен от изявлението си. — Освен това с Кира не сте случайни непознати. Храних се на масата ти, прочетох приказка на Ки и тя заспа в прегръдките ми... може би дори онзи ден ѝ спасих живота. Знаеш ли какво казват китайците в подобни случаи?

Не очаквах отговор, въпросът бе риторичен, но Мати отново ме изненада, като отвърна:

— Ако спасиш живота на някого, поемаш отговорността за него.

— Точно така. Освен това ми се иска да възтържествува справедливостта, но най-силно ме мотивира желанието отново да бъда полезен. Прекарах в бездействие четирите години след смъртта на съпругата ми, не успях дори да напиша книга за машинописката Марджъри, която се запознава с красив и тайнствен мъж.

Мати се замисли. Взираше се в шосето, по което премина камион, натоварен с дървени трупи — ауспухът му бълваше черен дим, фаровете му блестяха като ярки очи, а задницата му поднасяше ту наляво, ту надясно, сякаш се полюшваше ханшът на едра жена.

— Забранявам ти да се застъпваш за нас — най-сетне заяви Мати. Говореше тихо, но с изненадваща настойчивост. — Забранявам да „викаш“ за нас, както Макс Девор насърчава с виковете си предпочитания от него тим. Признавам, че помощ ми е необходима, но няма да приема подаянието ти. С Ки не сме любимият ти отбор. Ясно ли е?

— Напълно.

— Известно ли ти е какво ще кажат хората от градчето?

— Да.

— Късметлийка съм, нали? Омъжвам се за сина на мултимилонер, а след смъртта на съпруга ми мой закрилник става друг богат мъж. Нищо чудно следващият ми любовник да бъде самият Доналд Тръмп.

— Престани!

— На тяхно място може би и аз щях да повярвам на клюките. Ама как никой не забеляза, че късметлийката Мати още живее в каравана и не е в състояние да плаща здравна осигуровка, та се налага да води дъщеричката си в общинската болница за задължителните ваксинации. Родителите ми починаха, когато бях на петнайсет. Имам брат и сестра, които са по-големи от мен и живеят далеч. Майка ми и баща ми бяха алкохолици — не ни биеха, но не ни обръщаха внимание, все едно живеехме в долнопробен мотел. Той прекарваше дървен материал, тя беше фризьорка, която се налива с бърбън. Най-голямата й мечта бе да притежава розов кадилак. Татко се удави в езерото

Кюадин, след шест месеца мама се задуши от собствения си бълвоч. Е, харесва ли ти приказката?

— Не особено. Мъчно ми е за теб.

— След погребението на мама брат ми Хю предложи да живея при него, ала беше повече от ясно, че жена му не приема с възторг идеята да приеме в дома си петнайсетгодишно момиче. Не я обвинявах, пък и нямах особено желание да напусна градчето. Тъкмо ме бяха избрали за мажоретка. Сега ми се струва толкова глупаво, но по онова време означаваше всичко за мен.

Разбира се. За дъщерята на двамата алкохолици е било истинско признание да бъде избрана за мажоретка. Сигурно е било ужасяващо да наблюдава как страшното заболяване все повече обсебва родителите ѝ, с които е живеела сама.

— Накрая все пак отидох при леля Флорънс, чиято къщичка се намира на около три километра от нашата. Само след три седмици установихме, че неприязънта ни е взаимна, но живяхме заедно цели две години. През лятната ваканция преди последната ми година в гимназията започнах работа в „Уорингтън“ и се запознах с Ланс. Когато той предложи да се оженим, леля Фло отказа да ми даде разрешение. Казах ѝ, че съм бременна, а тя заяви, че не желае да има общо с мен, тъй че минахме и без нейното разрешение.

— Значи си напуснала училище.

Тя се намръщи и кимна:

— Не исках да ме зяпат, докато се издувам като балон. Ланс ме подкрепи и ме успокои, че винаги мога да се явя на матура. Изкарах задочно изпитите миналата година. Бяха много лесни... С Ки сме напълно беззащитни. Дори леля да ми прости, не ще може да ми помогне материално. Работи в текстилната фабрика в Касъл Рок и получава едва шестнайсет хиляди долара годишно.

Отново кимнах и си спомних, че наскоро бях получил чек за същата сума от френския издател на моите романи. Спомних си и какво ми беше казала малката, когато се запознахме.

— Докато я отнасях на безопасно разстояние от шосето, Кира ми довери, че ако ѝ се разсърдиш, ще отиде при бялата баба. Щом родителите ти са мъртви, кого е имала... — Замълчах, защото прозрях истината. — Рожет Уитмор ли е бялата баба? Но това означава, че...

— Че Ки е била при Макс Девор и личната му секретарка — прекъсна ме Мати. — Разбира се. Доскоро често ѝ разрешавах да гостува на дядо ѝ. Посещаваше го веднъж-два пъти седмично, понякога оставаше да пренощува. Харесва „белия“ дядо (поне отначало го харесваше) и обожава онази кошмарна жена. — Стори ми се, че Мати потръпна, въпреки че още беше много топло. — Когато почина Ланс, Девор ми телефонира, че ще присъства на погребението и попита дали ще му разреши да види внучката си. Беше мек като памук, сякаш никога не се е опитвал да ме подкупи да се откажа от сина му.

— Вярно ли е?

— Разбира се. Отначало ми предложи сто хиляди. Беше през лятото на 1994 година, когато Ланс му съобщи, че ще се оженим в средата на септември. Не му казах за предложението на баща му. След седмица старецът удвои сумата.

— Какво е било условието му?

— Да си разкарам курвенския задник от градчето и да изчезна безследно. Този път споделих с Ланс и той буквално побесня. Обади се на баща си и заяви, че ще се оженим, независимо дали му харесва или не. Каза ми още, че ако иска да види внучето си, трябва да се откаже от подлите си номера.

Отговорът на Ланс би накарал всеки нормален родител да се замисли и да промени отношението си. Смелостта на младежа беше достойна за уважение. Ала той не е разговарял с разумен човек, а с онзи, който като дете бе откраднал новата шейна на Скутър Лариби.

— И двете предложения Девор направи по телефона и то все когато Ланс отсъстваше. Десет дни преди сватбата ме посети Дики Осгуд. Каза ми да набера някакъв номер в Делауер а когато се обадох... — Тя поклати глава. — Едва ли ще повярваш... все едно се е разиграло в някоя от твоите книги.

— Може ли да отгатна?

— Стига да успееш...

— Опитал е да купи нероденото ти дете. Да купи Кира!

Очите ѝ се разшириха. Под светлината на тънкия лунен сърп видях изненадата, изписана на лицето ѝ.

— Любопитен съм колко е предлагал да родиш детето, да го оставиш при баща му и да изчезнеш завинаги.

— Два милиона долара — прошепна тя. — Обещавахте да ги депозира в която и да било банка на запад от Мисисипи при условие, че подпиша договор, според който нямам право да контактувам с Ланс или с детето поне до април 2016 година.

— Когато Ки ще стане пълнолетна.

— Именно.

— Нарочно те е накарал да му телефонираш в друг щат, та Осгуд да не научи подробностите. А после Девор е щял да се перчи из ТР ни лук ял, ни лук мирисал.

— Точно така. Каза ми още, че на петия, десетия, петнайсетия и двайсетия рожден ден на детето съм щяла да получавам по милион. — Тя поклати глава. — Линолеумът в кухнята е нагърчен, горната част на душа все пада във ваната, напоследък караваната непрекъснато се накланя наляво... живея в мизерия, а можех да притежавам шест милиона долара.

„Хрумвало ли ти е да приемеш предложението?“ — запитах се, но за нищо на света не бих й задал този въпрос, за да не я засегна.

— А ти сподели ли с Ланс?

— Опитах се да запазя в тайна последния ми разговор с Макс Девор. Ланс и без това му беше сърдит, не исках още повече да развалят отношенията си. Смятах, че не бива да започваме брака си по този начин, страхувах се да не би по-късно съпругът ми... да ме обвини... — Тя вдигна ръце, сетне ги отпусна на скута си. Жестът ѝ беше странно трогателен.

— Страхувала си се да не би след десет години Ланс да те обвини, че заради теб се е скарал с баща си.

— Вярно е. Но така или иначе не успях да запазя в тайна предложението му. Бях бедно провинциално момиче, което до единайсетата си година не знаеше какво е чорапогащник и мислех, че градът Ню Йорк заема цялата площ на едноименния щат... а този човек... този баща, когото никога не бях виждала, ми бе предложил шест милиона долара. Бях изплашена до смърт. Почти всяка вечер сънувах, че старецът се промъква като таласъм през нощта и отвлича бебето ми. Представях си как ще се промъкне като змия през прозореца...

— И ще влачи след себе си кислородната бутилка — опитах да се пошегувам.

Мати наистина се усмихна и продължи:

— Тогава още не знаех за кислородната бутилка, нито за вездесъщата Рожет Уитмор. Искам само да разбереш, че бях само на седемнайсет и не умеех да държа езика си зад зъбите. — Едва сдържах усмивката си — говореше така, сякаш десетилетия разделяха наивното и изплашено селско момиче от зрялата жена, която бе завършила задочно гимназиалното си образование.

— Ланс сигурно се е разгневил — предположих.

— Толкова се ядоса, че отговори на баща си по електронната поща, вместо да му се обади. Той леко заекваше, а като се разтревожеше, речта му ставаше почти неразбираема. Изключено бе да разговаря с баща си по телефона.

Едва сега разбрах какво се е случило в действителност. Ланс Девор се е отнесъл непростимо и непочтително към баща си (защото баща му не е бил кой да е, а прочутият компютърен магнат, комуто никой не се е осмелявал да противоречи). Писал му е, че скъсва всякакви отношения с него, че присъствието му е нежелано в дома на младото семейство (караваната донякъде приличаше на скромната къщурка на дърваря от приказката на братя Грим). Предупредил го е да не се опитва да види новороденото и че ако се осмели да изпрати подаръци, всички ще му бъдат върнати. Навярно писмото е завършвало така: „Не се намесвай в живота ми, татко. Този път прекали и не мога да ти простя!“

Безсъмнено съществуват много начини да се сдобриш с детето си, което ти е обидено — било чрез хитрост или чрез мъдър подход — но кой дипломатичен баща би изпаднал в подобно положение? Онзи, който поне малко познава човешката природа, никога няма да предложи на годеницата на сина си огромно състояние (толкова огромно, че едва ли е осъзнавала какво означава да притежаваш такава сума), за да се откаже от първородното си дете. Освен това Девор се е опитал да подкупи една наивна девойка на седемнайсет години, без да му е известно, че младежите на тази възраст имат романтични схващания за живота. Най-малкото е трябвало да изчака, преди да ѝ направи последното предложение. Може би ще възразите, че се е страхувал да не умре, но доводът е неубедителен. Мати имаше право — дълбоко в сърцето си Макс Девор е вярвал, че ще живее вечно.

В края на краищата не успял да се въздържи. Зад прозореца била шейната, за която мечтаел, която е искал да притежава на всяка цена. Трябвало е само да счупи стъклото и да я вземе. Свикнал бил да действа чрез насилие, ето защо не реагирал на писмото на сина си мъдро, както подходило на възрастта и на житейския му опит, а се разгневил досущ като дете, което не може да счупи с юмручетата си прозореца на бараката. Ланс не желае баща му да се намесва в живота му, така ли? Добре! Тогава нека живее със селската си красавица в палатка, в каравана или ако ще в обор. Няма да получава три хиляди долара месечно, за да оценява имотите на Макс Девор, а ще си намери някоя мизерно платена работа. Така му се пада, нека разбере как живеят бедните. Какво си въобразява този сополанко, че някой ще търпи капризите му? Няма да стане — уволнен е!

— Не си въобразявай, че като се видяхме със стареца на погребението, сърдечно се прегърнахме, сбlijжени от скръбта. Ала най-неочаквано Макс Девор се държа коректно с мен, ето защо опитах да му отвърна със същото. Предложи да ми плаща издръжка, но аз отказах от страх да няма някаква юридическа уловка.

— Едва ли ти е залагал капан, ала си постъпила правилно. Какво се случи, когато Девор за пръв път видя внучката си? Спомняш ли си?

— До края на живота си няма да забравя сцената. — Тя извади от джоба на роклята си смачкан пакет цигари, извади една и я погледна едновременно с желание и отвращение. — Отказах ги, защото Ланс каза, че цигарите са лукс, който не можем да си позволим и това бе самата истина. Ала старите навици трудно се забравят. Отново пропуших. Купувам си само един пакет седмично и съвестта ме гризе заради излишния разход, но като запаля цигара, се успокоявам. Ти искаш ли?

Поклатих глава. Мати драсна клечка кибрит и на светлината на бледото пламъче лицето ѝ ми се стори неземно красиво. Запитах се каква ли е изглеждала в очите на стария Макс Девор.

— Той се запозна с внучката си пред катафалката, която трябваше да откара на гробището мъртвия му син — продължи младата жена. — Поклонението се състоя в погребалния дом „Дейкин“ в Мотън. Знаеш ли какво представлява поклонението?

— Да — промълвих и си спомних за ритуала преди погребението на Джоана.

— Капакът на ковчега беше поставен, но опечалените все пак се „сбогуваха“ с Ланс. Излязох да изпуша една цигара. Накарах Ки да седне на стъпалата пред погребалното бюро, за да не я дразни димът, и застанах на тротоара. В този момент пристигна грамадна сива лимузина. Бях виждала подобни коли само по телевизията. Веднага се досетих на кого принадлежи. Прибрах пакета с цигари в чантата си и извиках на Ки да дойде при мен. Тя защапуча по тротоара и като се приближи, се вкопчи в ръката ми. Вратата на лимузината се отвори, появи се Рожет Уитмор, която държеше кислородна маска. Но Макс Девор, който слезе след нея, в този момент не се нуждаеше от кислородна маска. Забелязах, че е висок — не колкото теб, Майк, но все пак доста висок. Носеше сив костюм, а черните му обувки бяха излъскани до блясък.

Тя замълча и се замисли. Дръпна от цигарата, сетне отпусна ръка на страничната облегалка, а огънчето описа дъга, сякаш беше червеникава светулка, стрелкаща се в мрака.

— Отначало не проговори. Жената понечи да го хване под ръка и да му помогне да извърви няколко крачки по тротоара, но той грубо отблъсна. Закрета към мен и Кира без чужда помощ, макар белите му дробове да свистяха като ковашки мехове. Съмнявам се, че сега би могъл да стори същото. Спомням си, че след няколко крачки едва не рухна, а това се случи преди около година. Изглежда ме продължително, сетне се наведе, като подпря длани на кокалестите си колена. Втренчи се в Кира, а тя безстрашно отвърна на погледа му.

Представих си картината... само че не приличаше на цветна фотография, а на черно-бяла гравюра, илюстрация към приказка на братя Грим. Момиченцето любопитно се взира в богатия старец, който в детството си победоносно се е пързал с откраднатата шейна, а сега, в края на живота си, бе само една торба с кости.

Кира е с пелерина с качулка, а маската на добрия дядо, която носи Девор, се е изкривила и отдолу виждам сплъстена вълча козина. „Какви големи очи имаш, дядо, колко голям е носът ти, а пък и зъбите ти са големи и заострени...“

— После той я взе на ръце — продължи Мати. — Бог знае какво му е струвало, но я вдигна, а най-странното е, че Кира не се възпротиви. До този момент не го беше виждала, пък и по принцип децата се страхуват от старците, но тя му позволи да я вземе в

прегръдките си. „Знаеш ли кой съм?“ — попита Девор. Малката ми поклати глава, ала го гледаше така, сякаш бе отгатнала самоличността му. Как смяташ, възможно ли е?

— Да.

— Той заяви: „Аз съм твоят дядо.“ Идваше ми да я изтръгна от ръцете му, защото изведнъж ми хрумна... не, няма да ти го кажа, много е нелепо...

— Изплашила си се, че той ще я изяде — промълвих.

Тя тъкмо се канеше да дръпне от цигарата си, но ръката ѝ застина във въздуха. Смаяно ме изгледа и попита:

— Откъде знаеш? Невъзможно е да си прочел мислите ми.

— Представих си срещата като епизод от приказката за Червената шапчица и лошия сив вълк. Какво направи сетне Девор?

— Изяде я с поглед. След време Кира започна да го посещава в „Уорингтън“, където той ѝ предоставяше самостоятелна стая, пълна с какви ли не играчки. Макар че беше едва тригодишна, Девор я научи да играе доста сложни игри, както и да събира и да изважда двуцифрени числа. Подари ѝ дори малък компютър... Бог знае на какво я е обучавал... но в деня на погребението на Ланс само я гледаше. Никога не съм виждала поглед, изпълнен с толкова силен копнеж.

А Кира не сведе очи. Навярно са се взирали един в друг в продължение на десетина секунди, но на мен ми се стори, че е изменила цяла вечност. После Девор ми я подаде. Беше на края на силите си и ако не я бях грабнала от ръцете му, щеше да я изпусне на тротоара. Олюля се, а Рожет Уитмор побърза да го подкрепи и му подаде маската, към която беше прикрепена малка кислородна бутилка. Девор побърза да си я сложи, няколко пъти вдъхна дълбоко и като че се посъвзе. Връчи маската на придружителката си и сякаш едва тогава ме забеляза. „Постъпих глупаво, нали?“ — промълви, а аз отвърнах: „Съгласна съм, сър“. Старецът ми хвърли убийствен поглед. Сигурна съм, че ако беше с пет години по-млад, щеше да ме зашлеви заради дързостта ми.

— Ала не го е сторил, защото е бил стар и немощен.

— Вярно е. Каза ми: „Искам да отида в погребалния дом. Ще ми помогнеш ли?“ Изкачихме се по стъпалата: аз бях от едната му страна, Рожет от другата, а Кира ни следваше. Чувствах се отвратително,

досуц като робиня от харем. Влязохме в преддверието и той спря да си поеме въздух, а Рожет се обърна към Кира. Тръпки ме побиват от тази жена, лицето ѝ ми напомня на една картина...

— На „Писък“ от Едвард Мунк ли?

— Именно. — Тя хвърли на земята цигарата, която беше изпушила чак до филтъра, и я настъпи, за да я изгаси. — Но Ки изобщо не се изплаши. И до днес не се страхува от ужасяващата госпожа Уитмор. Докъде бях стигнала? А, да — Рожет се наведе към Кира и я попита: „Какво се римува с «дама»?“

„Слама“ — моментално отвърна малката ми умница. Беше едва двегодишна, но обичаше стихотворенията. Секретарката на Девор извади от чантата си шоколадче „Хърши“. Ки ме погледна да разбере дали ѝ разрешавам да го вземе, а аз казах: „Добре, но само едно и внимавай да не изцапаш роклята си.“ Тя го пъкна в устата си и се усмихна на Рожет така, сякаш бяха приятелки от години.

Девор отново беше използвал кислородната маска и дишаше по-равномерно, но изглеждаше смазан от умора. Хрумна ми един пасаж от Библията, в който се казва нещо от рода на това, че животът на старите хора е безрадостен. Домъчня ми за него. Сигурно изражението ми е издавало чувствата ми, защото старецът ме хвана за ръката и промълви: „Не ме отблъсквай“. През сълзи прошепнах: „Няма, стига да не ме принудите.“

Представих си ги в преддверието на погребалния дом: Девор е седнал на скамейката, Мати стои права, а момиченцето любопитно се взира в тях и смуче шоколадчето. Звучи тиха музика, изпълнявана на орган. Трогателна сцена, няма що! Дори в деня на погребението на сина си Макс Девор е разигравал представление: *„Опитах се да те подкупя, а когато се провалих, вдигнах мизата, за да купя детето. След като и този път ударих на камък, заявих на сина ми, че ще си носите последствията заради магарешкия ви инат. Признавам, че донякъде съм виновен за смъртта му, но не ме отблъсквай, Мати. Аз съм само един немощен старец, не ме отблъсквай.“*

— Била съм много глупава, нали? — обади се Мати и прекъсна размишленията ми.

— Не си очаквала, че е толкова подъл, смятала си го за почтен човек. Светът ще бъде райско кътче, ако има повече „глупави“ хора като теб.

— Не приемах всичко за чиста монета — поправи ме тя. — Страхувах се да взема парите, които ми предлагаше до миналата година, но му разреших да вижда детето. Може би подсъзнателно съм се надявала, че ще ѝ завещае нещичко, но честно казано мотивите ми бяха съвсем безкористни. Макс Девор беше единственият кръвен роднина на Кира, свързващ я с баща ѝ. Искаше ми се тя да го опознае — всяко дете обожава дядото, който го глези и изпълнява всичките му желания. Страхувах се обаче да не би Девор да злослови по мой адрес или по адрес на покойния си син.

Отначало всичко вървеше като по мед и масло, но постепенно положението се промени. Разбрах, че всъщност Ки не харесва особено много „белия дядо“. Чувствата ѝ към Рожет не са се променили, но вече се страхува от Макс Девор поради необясними причини. Попитах я дали я е докосвал на определени места и ѝ ги показах, но тя отрече. Вярвам ѝ, същевременно съм сигурна, че проклетият старец е казал или е направил нещо, което я е изплашило.

— Може би Ки се страхува от задавеното му дишане — предположих. — Или пък Девор е получил пристъп, докато е била при него. Как се отнасяше той с теб, Мати?

— Ами... нямахме вземане-даване. Обаче един ден... мисля, че беше през февруари, Линди Бригс ми каза, че Джордж Футман е идвал в библиотеката да провери изправността на пожарогасителите и на противопожарните сензорни устройства. После се поинтересувал дали напоследък е намирала изхвърлени кутийки от бира или бутилки от алкохол. Или пък угарки от ръчно свити цигари.

— А-ха, намеквал е за цигари с марихуана.

— Именно. Научих, че Дики Осгуд обикалял из градчето и разпитвал приятелите ми от едно време. Сигурно се опитва да открие някоя кирлива риза.

— Има ли нещо в миналото ти, от което да се срамуваш?

— Не, за щастие.

„Дано да е така“ — помислих си. Бях почти сигурен, че ако Мати крие някаква тайна, Джон Стороу ще я накара да я сподели с него.

— Страхувала си се и въпреки това не си забранила на Ки да се среща с дядо си. Защо?

— Едва ли щях да постигна нещо, като прекратя посещенията ѝ в „Уорингтън“. Освен това смятах, че ако не се противопоставям на

Девор, той няма да ускори изпълнението на незнайните си коварни планове.

Помислих си, че разсъжденията ѝ са напълно логични.

— През пролетта започна да ме обзема необясним страх — продължи тя.

— От какво?

— Не зная. — Мати извади пакета с цигари, за миг се втренчи в смачканата опаковка, сетне пхна цигарите обратно в джоба си. — Неприятно ми бе, че Макс Девор се опитва да извади на показ несъществуващите ми кирливи ризи, но започнах да се тревожа за Ки, докато му гостуваше... докато гостуваше на Девор и на Уитмор. Рожет пристигаше с беемвето, което бяха купили или взели под наем, а моето момиченце седеше на стъпалата и я чакаше. Вземаше само чантата си с играчки, ако „визитата“ бе едnodневна, или малкия си розов куфар с лика на Мики Маус, ако я бяха поканили да преспи в „Уорингтън“. Нямахме случай да се върне без подарък. От опит бях разбрала, че скъпият ми свекър вярва в чудодейното въздействие на подаръците. Преди да я настани в колата, Рожет винаги студено се усмихваше и процеждаше: „Ще я доведе в седем. Ще вечеря с нас“, или „Ще бъде тук в осем. Ще ѝ бъде сервирана топла закуска“. Аз кимвах, а госпожа Уитмор изваждаше от чантата си шоколадче „Хърши“ и го подаваше на Ки, все едно подава бисквитка на куче, за да се „здрависа“ с нея. После ѝ казваше някаква дума, която Кира веднага римуваше, и заминаваха с колата. Ритуалът неизменно се повтаряше, Рожет се държеше така, сякаш подхвърля кокал на послушно куче. Точно в седем вечерта или в осем сутринта беемвето спираше на мястото, където си паркирал твоята кола. Спокойно можех да си сверявам часовника с появата му. И все пак нещо не ми даваше покой.

— Може би си се страхувала, че ще им омръзне да чакат решението на съда и ще отвлекат малката. — Тревогата ѝ изглеждаше напълно основателна — толкова основателна, че не можех да повярвам как Мати изобщо се е съгласила Кира да се среща с дядо си. При съдебните дела за попечителство, както впрочем и в живота, законът е на страната на богатите. Ако Мати ми бе казала истината за миналото си и за настоящето, процесът щеше да се проточи толкова дълго, че да изнерви дори богатия господин Девор, който би предпочел да отвлече момиченцето.

— Не, не се страхувах точно от това, въпреки че би трябвало — промълви Мати. — Страхът ми бе необясним, липсваше конкретен повод. Щом минеше шест часът, през пет минути поглеждах часовника и си мислех: „Този път мръсницата няма да я доведе. Този път ще я...“

Мати замълча. Почаках да продължи, но тя не продума, затова наруших мълчанието:

— Какво си мислела, че ще й стори?

— Казах ти, че не знам! — гневно възкликна тя. — Но с настъпването на пролетта страховете ми се усилиха. През юни не издържах и прекратих посещенията на Кира при дядо ѝ. Тя не може да ми го прости. Сигурна съм, че на Четвърти юли бе предприела пътешествието по шосето само за да ми отмъсти. Почти не споменава дядо си, но често казва: „Какво ли прави сега бялата баба, Мати?“, или „Смяташ ли, че бялата баба ще хареса новата ми рокля?“. Друг път тичешком се доближава до мен, изтананиква „Кира, бира, спира, гира“ и моли да ѝ дам шоколадче.

— Как реагира Девор?

— Побесня от гняв. Телефонираше ми по десет пъти на ден — отначало питаше къде е сгрешил, после започна да ме заплашва.

— С физическа разправа ли?

— Със съдебна. Заяви, че ще ме и я отнеме, че след приключване на делото всички ще разберат каква лоша майка съм. Повтаряше, че нямам никакъв шанс, че единственото благоприятно разрешение за мен е „да позволиш на внучката ми да ме посещава, мътните те взели!“

Кимнах:

— Като ми разказваше как старецът те е помолил да не го отблъскваш, не можех да си представя, че същият човек ме е заплашвал по телефона, но сега съм убеден, че е бил точно той.

— Обадиха ми се и Дики Осгуд, както и неколцина от местните хора — продължи Мати. — Включително Ричи Латимор, приятелят на Ланс, който ме обвини, че осквернявам паметта на покойния ми съпруг.

— А Джордж Футман не те ли безпокои?

— От време на време виждам как минава с полицейската кола покрай караваната. Явно иска да покаже, че ме държи под око. Обаче никога не спира и не се отбива при мен. Преди малко ме попита дали

Девор ме е заплашвал с физическа разправа — уверявам те, че колата на Футман ми действа като най-страшната заплаха. Страхувам се от него... всъщност напоследък се боя дори от сянката си.

— Въпреки че Кира вече не посещава дядо си, така ли?

— Да. Имам усещането, че ще се разрази гръмотевична буря, че ще се случи нещо ужасно. С всеки изминал ден чувството става все по-натрапчиво.

— Да ти дам ли телефонния номер на Джон Стороу?

Тя не отговори веднага. Сетне вдигна глава и кимна:

— Да. Благодаря ти от все сърце.

Номерът беше записан на розово листче, което бях пхнал в джоба на панталона си. Извадих листчето и го подадох на Мати, ала тя не го взе. Пръстите ни се докосваха, а младата жена не откъсваше поглед от лицето ми, сякаш по-добре от мен разбираше какви са мотивите ми.

— Как да ти се отблагодаря? — попита и въпросът ѝ потвърди подозренията ми.

— Разкажи на Стороу всичко, което разказа на мен. — Пъгнах листчето в ръката ѝ и се изправих: — Това ми стига. Време е да тръгвам. Ще се обадиш ли, след като разговаряш с Джон Стороу?

— Разбира се.

Тръгнахме към моята кола. Преди да се кача, се обърнах към Мати. Стори ми се, че тя иска да ме прегърне в знак на благодарност. Кой знае какво щеше да последва, защото и двамата бяхме изпаднали в сантиментално настроение. Ситуацията беше мелодраматична, все едно бяхме герои от приказка, в която има и добро, и зло, и потиснати сексуални желания.

Откъм смесения магазин, намиращ се на хребета на хълма, проблеснаха фарове на кола, която се движеше към нас. Мати рязко отстъпи и дори скръсти ръце зад гърба си като дете, на което са се скарали. Колата отмина и мракът отново ни обгърна, но вълшебният миг (ако изобщо го е имало) бе отлетял.

— Благодаря за вечерята — казах. — Беше чудесна.

— Благодаря за адвоката, сигурна съм, че и той ще бъде чудесен — промълви тя и двамата избугнахме в смях. Напрежението помежду ни изчезна. — Знаеш ли, веднъж Девор спомена името ти.

Изненадано я изгледах:

— Учудвам се, че е знаел за съществуването ми... преди да започне тази история.

— Сигурна съм, че те познава. Изказа се много ласкаво за теб.

— Не може да бъде. Шегуваш се.

— Ни най-малко. Заяви, че твоят и неговият пралядо са били дървосекачи, които работели рамо до рамо, дори домовете им били в съседство — живеели недалеч от мястото, където сега се издига къщата на семейство Бойд. „Били са като дупе и гащи“ — цитирам думите му. Изискано изказване, нали? Твърдеше, че щом потомците на двама дървосекачи от ТР са станали милионери, значи системата действа според предвижданията, макар и след три поколения. Тогава приех думите му като намек, че Ланс е излъгал очакванията му.

— Не съм чувал по-абсурдно твърдение! — възкликнах. — Семейството ми произхожда от Праут Нек — селище, на брега на океана. Баща ми и дядо ми бяха рибари, рибар е бил и пралядо ми. Никога не са били дървосекачи. — Това беше самата истина, но в дъното на съзнанието ми се въртеше някаква смътна мисъл, свързана с историята, разказана от Девор. Почти бях сигурен, че рано или късно ще изплува на повърхността.

— Може би е говорил за някого от семейството на съпругата ти — предположи Мати.

— Не може да бъде. В Мейн действително живеят представители на фамилията Арлин, ала повечето не са напускали Масачузетс. Имат разнообразни професии, но онези, които са живели в края на миналия век, са работели в каменните кариери. Девор се е пошегувал с теб, Мати. — Обаче дълбоко в себе си знаех, че се самозалъгам, че истината ми убягва. Девор може да се е объркал (когато си на осемдесет и пет, паметта започва да ти изневерява), ала не беше от хората, които обичат да се шегуват. Внезапно си представих подземна мрежа от проводници, простираща се под ТР — невидими, но много мощни проводници.

Бях се облегал на вратата на шевролета, а като понечих да я отворя, Мати докосна ръката ми:

— Мога ли да ти задам един въпрос? Сигурно ще ти се стори много глупав.

— Питай. Специалист съм по отговаряне на глупави въпроси.

— Имаш ли представа за какво става въпрос в „Бартълби“?

Напуши ме смях, но за щастие успях да се въздържа. На оскъдната лунна светлина забелязах сериозното ѝ изражение и разбрах, че смехът ми ще я обиди. Мати участваше в литературния кръжок, ръководен от Линди Бригс (пред чиито членове в края на осемдесетте моя милост бе изнесъл беседа), сигурно беше с двайсет години по-млада от всички и се боеше да не я помислят за глупава.

— На следващата сбирка ще говоря първа и ми се иска не само да разкажа съдържанието, за да разберат, че наистина съм прочела книгата. Дни наред си блъскам главата, но не разбирам каква е идеята на писателя. Остават ми още десет страници, но не мисля, че всичко ще ми се изясни като по магия, щом ги прочета. Имам усещането, че истината ще ми избоде очите, само че не мога да я прозра.

Отново си представих подземната мрежа от проводници, които свързват хора и населени места. Проводниците са невидими, но усещате въздействието им. Особено когато решите да напуснете ТР. Забелязах напрегнатото изражение на Мати и реших да не подлагам на изпитание търпението ѝ:

— Слушай внимателно, урокът започва.

— Цялата съм слух.

— Според повечето литературни критици „Хъкълбери Фин“ е първият съвременен американски роман. Не оспорвам мнението им, но ако книгата „Бартълби“ на Хърман Мелвил бе малко по-обемиста, щеше да се конкурира с безсмъртното произведение на Марк Твен. Знаеш ли какво е писар?

— Мисля, че е нещо като секретар.

— Секретар е твърде модерно понятие. Писарят е човек, който преписва различни документи. Типичен пример е Боб Кратчит от „Коледна песен“. За разлика от Мелвил Дикенс дарява Боб с минало и със семейство. Бартълби е първият екзистенциален герой в американската литература, който не е свързан... не е свързан...

„Потомците на двама дървосекачи са станали милионери. Били са като дупе и гащи...“

— Майк!

— Какво?

— Да не би да ти прилоша?

— Нищо ми няма. — Опитах да се съсредоточа и продължих лекцията: — Бартълби живее, за да работи качество, типично за

съвременния американец, което го доближава до Човека със сивия костюм на Слоун Уилсън и дори до Майкъл Корлеоне от „Кръстника“. Но с течение на времето той започва да поставя под съмнение дори труда — идолът, пред който се прекланят американците от средната класа.

Очите на Мати искряха от възбуда. Жалко, че толкова интелигентно момиче не е завършило гимназия. Жалко, че нито един преподавател не е разбрал, че умът ѝ е остър като бръснач.

— Затова ли все е повтарял: „Предпочитам да не го правя“?

— Да. Представи си го като... като балон, пълен с горещ въздух. Само едно въже още го придържа към земята и това въже е професията му. Ала и то е прогнило, за което свидетелства увеличаващият се брой на задачите, които Бартълби „предпочита да не изпълнява“. Накрая въжето се скъсва и той отлита незнайно накъде. Доста потресаваща история, не мислиш ли?

— Една нощ го сънувах — промълви Мати. — Сънувах, че отварям вратата на караваната и го виждам да седи на стъпалата, облечен с износения си черен костюм. Забелязвам, че е много слаб и почти е оплешивял. Казвам му: „Моля, дръпнете се. Искан да просна прането“. А той отвръща: „Предпочитам да не го правя“. Романът наистина е потресаващ.

— Значи авторът е постигнал целта си — отбелязах и се качих в шевролета. — Обади ми се, след като разговаряш с Джон Стороу.

— Непременно. Готова съм на всичко, за да ти се отблагодаря.

„Готова съм на всичко.“ Господи, колко е млада и невинна, та с готовност подписва празен чек!

Свалих стъклото и ѝ протегнах ръка. Тя силно стисна дланта ми, сетне промълви:

— Сигурно много страдаш за съпругата си.

— Личи ли?

— Понякога. — Още държеше ръката ми, но не я стискаше. — Когато четеше на Ки, изглеждаше едновременно щастлив и тъжен. Само веднъж съм виждала жена ти, но ми се стори много красива.

Сякаш ме поля леден душ.

— Кога си я видяла? И къде? — попитах нетърпеливо. — Спомняш ли си?

Тя се усмихна, сякаш въпросите ми ѝ се сториха глупави:

— Разбира се, че си спомням. Видях я на игрището за софтбо­л същата вечер, когато се запознах с Ланс.

Бавно отдръпнах ръката си. През 1994 с Джо не бяхме летували в „Сара Лафс“, но сега разбирах, че жена ми е посещавала сама TP-90. Идвала е тук един вторник в началото на юли и дори е гледала мача по софтбол.

— Сигурна ли си, че си видяла Джоана?

Мати се взираше в шосето. Знаех, че не мисли за съпругата ми. Готов бях да заложа къщата си, че мислите ѝ са обсебени от Ланс. Всъщност това беше за предпочитане, защото ако ме погледнеше в този момент, щеше да разбере повече, отколкото ми се искаше.

— Да — промълви тя. — Сигурна съм. Бях с Джена Маккой и с Хелън Гиъри. Ланс тъкмо ми беше помогнал да изтегля затъналата количка и ме бе поканил на пица след мача. По едно време Джена прошепна: „Погледнете, това е госпожа Нунан“. А Хелън поясни: „Тя е съпругата на онзи писател, Мати. Виж колко е красива блузата ѝ!“ Наистина беше красива — цялата на сини рози.

Спомних си, че Джо много обичаше тази блуза. Приемаше я като шега, защото не съществуват сини рози. Веднъж ми се хвърли на шията, притисна бедрата си към моите и извика, че била моята синя роза и че иска да я милвам, докато почервенеет. Споменът накара сърцето ми да се свие от мъка.

— Стоеше зад телената ограда с някакъв мъж с кафяво спортно сако с кожени кръпки на лактите. Смееха се, но внезапно тя извърна глава и се втренчи в мен. — Мати замълча за миг. Гледах я как стои до колата, а червената рокля очертава извивките на тялото ѝ. Тя вдигна косата си, задържа я за малко и я пусна да се разпилее на раменете ѝ. — Наистина се взираше в мен, сякаш ме познаваше. Бях я видяла да се смее, но докато ме наблюдаваше, като че се натъжи. После мъжът я прегърна през кръста и двамата се отдалечиха.

Настъпи тишина. Чувах се само песента на щурците и ръмженето на камион, преминаващ по шосето. Мати стоеше неподвижно, все едно виждаше сън наяве. После усети, че нещо не е наред и ме погледна:

— Казах ли нещо, което да ти причини мъка?

— Не. Но се питам кой е бил човекът с кафявото сако, който е прегръщал жена ми.

Тя колебливо се усмихна:

— Едва ли е бил любовникът ѝ. Беше доста по-възрастен от нея... около петдесетгодишен.

„Какво значение има възрастта?“ — помислих си. Бях на четирийсет, но не пропуснах да забележа колко прелъстителна изглежда Мати с прилепналата червена рокля.

— Хей... шегуваш се, нали?

— Не съм сигурен. Напоследък не съм сигурен в абсолютно нищо. Но жена ми е мъртва, така че едва ли е от значение дали онзи мъж ѝ е бил любовник.

Мати искрено се разтревожи:

— Ако съм те засегнала с нещо, извинявай.

— Все пак знаеш ли кой е бил придружителят ѝ?

Тя поклати глава:

— Помислих го за летовник... може би защото носеше сако въпреки горещината, но със сигурност не беше отседнал в „Уорингтън“.

— Тръгнал си е заедно с Джоана, така ли?

— Да — с нежелание отвърна тя.

— Към паркинга ли се запътиха?

— Да — още по-колебливо отговори Мати.

Сигурен бях, че лъже. Не се осланях на интуицията си, а сякаш четях мислите на младата жена. Отново се пресегнах и хванах ръката ѝ:

— Преди малко заяви, че си готова на всичко, за да ми се отплатиш. Ето че имаш възможност да се отблагодариш. Кажи ми истината.

Тя прехапа устни, сведе очи към ръката ми, която стискаше дланта ѝ, после ме погледна в лицето:

— Беше доста едър мъж. Спортното сако му придаваше вид на преподавател в колеж, но нищо чудно да беше обикновен дърводелец. Косата му беше черна, имаше слънчев загар. Смееха се от сърце на нещо, ала когато жена ти ме видя, усмивката ѝ помръкна. Мъжът я прегърна и двамата се отдалечиха. Не тръгнаха към паркинга, а към Улицата.

Тръгнаха към Улицата, по която са стигнали до „Сара Лафс“. Кой знае какво се е случило после.

— Не ми е споменавала, че е идвала тук през онова лято — промълвих.

Мати понечи да каже нещо, но очевидно не можеше да намери думи, с които да разсее съмненията ми. Пуснах ръката ѝ. Вече съжалявах, че не съм потеглил преди пет минути.

— Майк, сигурна съм, че...

— Не си сигурна — прекъснах я. — Нито пък аз. Но лудо обичах Джоана, затова ще се постарая да забравя този епизод. По всяка вероятност обяснението е съвсем логично, само че никога няма да го науча. Не ми остава друго, освен да се примиря. Благодаря за вечерята.

— Няма защо. — Усещах, че тя ще избухне в сълзи, затова отново хванах ръката ѝ и целунах опакото на дланта ѝ. — Чувствам се като кръгла глупачка.

— Не си глупачка — промълвих, още веднъж ѝ целунах ръка и натиснах педала за газта.

Така премина първата ми среща с жена след смъртта на Джоана.

* * *

По пътя в главата ми се въртеше старата поговорка, че дори най-близките хора никога не се опознават взаимно. Повтарял съм я много пъти, но за мен бе удар (ужасяващ като въздушна яма, в която самолетът попада неочаквано), когато установих, че се отнася и за мен. Спомних си как с Джо бяхме посетили гинеколожка — специалистка по стерилитета, тъй като след две години брак още нямахме дете. Лекарката ми обясни, че повечето ми сперматозоиди са мъртви, поради което съпругата ми трудно ще зачене.

— Сигурно ще си имате бебе без лекарска намеса — добави тя. — Здрави сте и животът е пред вас. Възможно е жена ви да забременее още утре или да речем след четири години. Едва ли ще имате куп деца, но със сигурност ще ви се родят едно-две бебета, ако продължавате с „гимнастиката“, при която става зачеването. — Лекарката широко се бе усмихнала: — И не забравяйте, че удоволствието е най-важно.

Не забравихме съвета ѝ и не пропускахме случай да се любим (особено удоволствие ни доставяше сексът на канапето под изцъкления поглед на лоса Бънтър), но Джоана все не забременяваше.

После най-неочаквано умря на нажежения от слънцето паркинг пред аптеката, а в чантата ѝ намерих тест за бременност, който бе купила тайно също като пластмасовите бухали. Какво ли още е скрила от мен?

— Престани! — промърморих. — Престани да мислиш за това!

Ала предателските мисли продължиха да ме измъчват.

* * *

Влязох в кухнята и забелязах, че магнитните фигурки отново са се подредили в окръжност. В средата ѝ се мъдреха три букви:

Б Е Р

Преместих Р-то нагоре и се получи „БРЕ“. Може би на вратата нямаше достатъчно букви, за да се изпише думата „добре“.

— Какво означава това? Похвала ли? — попитах на глас. — Предпочитам да не мисля по въпроса. — Погледнах към Бънтър с надеждата хлопката му да издрънчи, но останах излъган. Отворих пликчетата, които бях купил от смесения магазин и залепих буквите на вратата на хладилника. После отидох в северното крило, съблякох се и си измих зъбите. Докато се жабурах пред огледалото и правех гримаси като герой от анимационно филмче, се питах дали утре отново да се обадя на Уорд Ханкинс. Ще му кажа, че все още не съм открил прословутите пластмасови бухали и че се интересувам с кого се е срещала Джо през юли 1994 година. Какви ли срещи е записала в календара си? Под какъв претекст е напуснала Дери? После ще телефонирам и на Бони Амъдсън и ще я разпитам с какво се е занимавала Джо в месеците преди смъртта си.

„Остави я да почива в мир — дочух призрачния глас. — Каква полза да се ровиш в миналото? Представи си, че жена ти се е отбила в ТР след някое от поредните заседания на съветите, в които участваше. Срещнала е стар приятел и го е поканила в къщата на вечеря. Само на вечеря.“

„Случайно се е отбила в ТР, но е забравила да ми каже, така ли? — помислих си, изплюх разпенената паста за зъби и изплакнах устата си. — Не ми е казала нито дума!“

„Защо си толкова сигурен?“ — попита гласът. Тъкмо се канех да върна четката на мястото ѝ, но ръката ми застина във въздуха.

Призрачният глас имаше право. През юли 94 година бях толкова погълнат от романа си „Далеч от върха“, че ако Джо ми кажеше как е видяла Кинг Конг да танцува с кралицата на Англия, щях разсеяно да промърморя: „Радвам се, скъпа“ и да продължа да редактирам ръкописа.

— Глупости! — казах на изображението си в огледалото. — Нямахте да го направя.

Но отново се самозалъгвах. Истината е, че докато пишех поредния роман, бях сляп и глух за света около мен. Дори не четях вестници, само набързо преглеждах спортните страници. Напълно възможно е Джо да ми е казала, че се е отбила в ТР след съвещание на директорския съвет в Люистън или във Фрийпорт. Възможно е да е споменала, че случайно е срещнала познат от семинара по фотография, на който беше присъствала през 1991 година. Възможно е да е споделила, че този стар приятел са вечеряли на терасата на „Сара“ и че тя приготвила нейния специалитет от гъби. Възможно е да ми казала всичко това и да не съм чул нито дума.

И защо съм си въобразил, че мога да се доверя на Бони Амъдсън? Тя не бе моя приятелка, а на жена ми и навярно ревностно ще пази тайните, които Джоана ѝ е доверила.

Но жестоката истина бе само една: Джо беше починала преди четири години. По-добре да не задавам въпроси, за да не науча неочаквани и неприятни факти.

* * *

Върнах се в кухнята с намерението да наглася брояча на кафеварката за седем сутринта. На вратата на хладилника ме очакваше ново послание:

СИНЯ РОЗА ЛЪЖЕ ХА ХА

Дълго се взирах в надписа, като се питах кой е подредил магнитните букви.

Питах се дали жена ми ме е лъгала.

После разместих буквите и отидох да си легна.

[1] Едуард Хопър (1882–1967) — прочут американски художник с характерен тематичен обсег, автор на картините „Нощни птици“, „Неделя рано сутрин“, „Бръснарница“ и др. — Б. пр. ↑

[2] Йезавел — съпруга на израилския цар Ахав, която била трън в очите на правоверните израилтяни, заклеили я като блудница. Превърнала се е в символ на женската нечестивост. — Б. пр. ↑

ГЛАВА 13

На осемгодишна възраст се заразах от едра шарка и едва не умрях. „Страхувам се да не те загубим“ — сподели веднъж баща ми и му повярвах, защото никога не преувеличаваше. Разказа ми как една нощ двамата с мама ме потопили във вана със студена вода — страхували се да не би сърцето ми да спре от шока, но били убедени, че ако не предприемат нещо, ще изгоря пред очите им от високата температура. Заговорил съм с висок, но монотонен глас за светещите същества, които били в стаята (майка ми решила, че са ангели, които са дошли да ме отнесат в отвъдното), а когато татко измерил температурата ми преди да ме потопят във ваната, живакът на термометъра се покачил до четириисет и един градуса. Повече не посмели да ми мерят температурата.

Не си спомням светещите фигури, ала в паметта ми се е запечатало странно преживяване, сякаш се намирах в зала, където едновременно се прожектират няколко филма. Светът стана еластичен и дори солидните стени се заогъваха. Хората (повечето изглеждаха високи като кули) тичешком влизаха и излизаха от стаята, а краката им ми се струваха ненормално къси. Говореха гръмко и гласовете им отекваха като ехо. Някой ми показваше бебешки обувки, които ми напомниха за по-малкия ми брат Сиди. После целостта на изображенията се наруши и те се превърнаха в отделни сегменти, като кренвирши, окачени на връвчица, намазана с отрова.

Оттогава бяха изминали трийсет и две години. Бях се разболявал неведнъж, но кошмарът, който бях преживял като малък, не се повтори. Не очаквах това да се случи, защото бях убеден, че бълнуват само болните деца, болните от малария и душевноболните. Но в нощта срещу 8 юли прекарах известно време в състояние на унес, досущ като онова, в което бях изпаднал в детството си. Сънищата ми и действителността се сливаха. Ще се постарая да опиша преживяването, ала едва ли ще успея да пресъздам съвсем вярно

случилото се. Сякаш бях открил таен проход под стената, обграждаща света, и бях изпъзлял от другата ѝ страна.

* * *

Първо чух музика, изпълнявана на три-четири акустични китари, хармоника и един контрабас (може би контрабасите бяха два). Тактът се отмерваше от барабан, но звукът беше особен — все едно някой удря по празни тенекиени кутии. Сетне запя жена с контраалтов глас: пееше и едновременно се заливаше в смях, което бе някак зловещо. Веднага разбрах, че това е Сара Тидуел, чиито изпълнения никога не са били записани на плоча. Слушах как пее Сара Тидуел и Бога ми, беше страхотна:

*„Връщаме се в Мандерлей,
ще танцуваме във Сандерлей,
ще чукаме що заварим в Кандерлей...
Чукай и мен, мили!“*

Контрабасистите (наистина бяха двама) смениха ритъма и подхванаха игрива танцова мелодия, последвано от блестящо солово изпълнение на китара на Сън Тидуел.

В мрака проблесваха светлини, които ми напомниха за песента на популярната през петдесетте Клодин Кларк: *„виждам светлините, виждам празничните светлини... червени, сини и зелени...“* И ето че наистина видях хартиените фенери, окачени на клоните на дърветата, издигащи се от двете страни на дървените стъпала, които водеха към брега на езерото. Празнична украса... разноцветни фенери, очертаващи в мрака загадъчни червени, сини и зелени окръжности.

Някъде над мен Сара пееше припева на песента за Мандерлей: *„Харесваш ми, защото си силен, харесваш ми, защото си лош, харесва ми с теб да танцувам през цялата нощ“*, ала гласът ѝ постепенно заглъхваше. Навярно групата бе издигнала естрадата си на алеята, точно където Джордж Футман беше паркирал колата си, когато дойде

да ми връчи призовката. Слизах по дървените стъпала, върху които играеха разноцветни петна, а нощните пеперуди неуморно кръжаха около полношващите се хартиени фенери. Една бе успяла да проникне във фенера и сянката ѝ изглеждаше чудовищно голяма... като сянката на прилеп. В сандъчетата, които Джо беше подредила от двете страни на стъпалата, растяха рози, чието ухание изпълваше мрака. Под светлината на хартиените фенери всички изглеждаха сини.

Сега музиката едва се долавяше. Сара продължаваше да пее и да се залива в смях, сякаш никога не е чувала по-забавен текст, но вече не различавах отделните думи. Много по-ясно чувах плискането на водата в каменистия бряг, глухото потракване на барабаните, задържащи сала на повърхността, и писъка на гмурец нейде в мрака. Някакъв човек стоеше на Улицата вдясно от стъпалата. Не виждах лицето му, само кафявото му спортно сако. Беше разкопчано, но закриваше част от надписа, щампован на тениската му, който изглеждаше така:

ОРМА ЕРМАТОГ

Но аз знаех какво гласи надписът... забелязали ли сте, че в сънищата всичко се случва като по магия? На тениската на непознатия пишеше: „НОРМАЛНА СПЕРМАТОГРАМА“. Текстът беше по-нелеп дори от тъпите послания на лепенките, с които Бъди Джелисън беше украсил „Вилидж Кафе“.

Събудих се. Бях в леглото си в северната спалня, а всичко, което бях чул и видял, е било насън... само дето имах усещането, че отново сънувам: хлопката на Бънтър дрънчеше, а в коридора стоеше някой. Дали е господин Нормална сперматограма? Не, не беше той. Върху вратата падаше сянка, която не беше на човешко същество. Бе някак изгърбена и като че нямаше ръце. Звънчето продължаваше да дрънчи. Седнах в леглото и притиснах към гърдите си смачкания чаршаф — бях сигурен, че това е съществото с мъртвешки саван, което е излязло от гроба, за да ме отвлече.

— Моля те, недей — прошепнах задавено. — Моля те, недей, моля те.

Сянката, открояваща се върху вратата, вдигна ръце. Чух Сара Тидуел да пее: „Само ще си потанцуваме със тебе, мили, само ще те завъртя напред-назад...“ Пееше и се заливаше в смях.

Проснах се в леглото и презглава се завих с чаршафа, като дете, което се крие под завивката, за да не види страшния таласъм... изведнъж се озовах на малкия плаж в подножието на дървените стъпала. Бях само по долни гащета и бях нагазил в езерото, а водата ми стигаше до глезените. Сянката ми се раздвояваше под оскъдната светлина на тънкия лунен сърп и на хартиения фенер с пленената нощна пеперуда. Човекът с кафявото спортно сако го нямаше, на неговото място стоеше пластмасов бухал, който се взираше в мен със стъклените си златисти очи.

— Хей, ирландцецо!

Вдигнах очи и видях, че Джоана е застанала на сала. Навярно току-що беше излязла от водата, защото кичури коса прилепваха към страните ѝ. Носеше сив бански костюм с червени кантове, същия, с който бе заснета на онази фотография.

— Доста време измина, ирландцецо, какво ще кажеш?

— Не те разбирам — извиках, макар че много добре знаех за какво намеква.

— За това! — Тя стисна гърдите си толкова силно, че между пръстите ѝ протече вода от банския костюм. — Хайде, ирландцецо — продължи, а гласът ѝ се разнесе едновременно встрани от мен и над мен, — ела, мръсник такъв, да вървим. — Дръпна чаршафа и с лекота го изтръгна от вцепенените ми пръсти. Затворих очи, но тя сграбчи ръката ми и я сложи между краката си. Докоснах кадифената цепнатина, а Джоана започна да масажира врата ми.

— Не си Джо — прошепнах. — Коя си?

Ала жената беше изчезнала. Намирах се в гората. Беше нощ, откъм езерото долитаха крясъците на гмурците. Вървах по пътеката към студиото на Джо. Невъзможно бе да сънувам, защото потръпвах от студения нощен въздух, а в босите ми ходила от време на време се забиваше камъче. До ухото ми изсвири комар и аз замахах с ръка, за да го прогоня. Бях по долни гащета и имах страхотна ерекция.

— Какви са тези номера? — възкликнах, когато видях в мрака постройката, където се помещаваше студиото на Джо. Обърнах се и видях на хълма „Сара“, не певицата, а къщата, чиято тераса надвисваше над тъмните води на езерото. — Какво се случва с мен?

— Всичко е наред, Майк — обади се съпругата ми. Стоеше на сала и наблюдаваше как плувам към нея. Сложи ръце на тила си, като

че позираше за снимка в календар, и гърдите ѝ още повече изпъкнаха. Зърната ѝ прозираха под мокрия сутиен. Плувах към сала, а ерекцията ми не спадаше.

— Всичко е наред, Майк — каза Мати и аз отворих очи. Тя седеше до мен на леглото в северната спалня. Беше гола, а кадифената ѝ кожа сякаш блестеше под приглушената светлина на нощната лампа. Косата ѝ не беше прибрана на опашка и докосваше раменете ѝ. Гърдите ѝ бяха малки, но зърната ѝ бяха огромни и някак разтеглени. Ръката ми още беше между бедрата ѝ, докосвах косъмчета, пухкави като перушина. Беше обгърната от сенки, наподобяващи на крила на нощна пеперуда, на листенца на роза. Беше неописуемо привлекателна и недостижима, като голямата награда на панаирджийско стрелбище, която никой никога не печели. Тя повдигна чаршафа и стисна онова, което издуваше гащетата ми.

„Всичко е наред, само ще те повъртя напред-назад“ — обади се призрачният глас, докато се изкачвах по стъпалата, водещи към студиото на съпругата ми. Наведох се и взех ключа, който криехме под изтривалката.

Изкачих се по стълбичката и стъпих на сала. От мен течеше вода, а гащетата ми бяха издути отпред. Мисля, че сексуално възбуденият мъж представлява комична гледка за всеки страничен наблюдател. Джо стоеше на сала и мокрият бански костюм прилепваше към тялото ѝ. Привлякох Мати в леглото до мен. Отворих вратата на студиото на Джоана. Всичко се случваше едновременно, събитията се преплитаха като брънки от екзотичен колан. Най-нереално беше преживяването с Джо, а най-истинско онова, при което прекосях студиото и се втренчвах в електрическата пишеща машина. Сцената с Мати в спалнята беше и действителна, и като на сън.

Джо, която стоеше на сала, промълви:

— Прави каквото пожелаеш.

Мати, която лежеше до мен в спалнята, промълви:

— Прави каквото пожелаеш.

Бях в студиото и нямах нужда от напътствия, защото знаех какво желая.

Отново се озовах на сала. Сведох глава и засмуках зърното на Джо. Усетих вкуса на мокър плат и на езерна вода. Съпругата ми посегна към издутината в гащетата ми, но аз отместих ръката ѝ. Знаех,

че ако ме докосне, веднага ще се изпразня. Продължих да смуча зърното ѝ, като поглъщах водата, изцеждаща се от мократа тъкан. Опипах задника ѝ, сетне смъкнах долницето на банския ѝ костюм. Тя се отпусна на колене, аз също, като най-сетне успях да сваля гащетата си. Бяхме лице срещу лице, бях гол, а Джо полугола.

— С кого си била на игрището за софтбоул? — попитах. — Кой е бил този мъж?

— Не е важно, ирландецо. Бе само една торба с кости. — Засмя се, изпъна гърди и се втрени в мен. Пъпът ѝ беше като мъничка черна чаша. Позата ѝ беше странно изкусителна. — Там долу всички са мъртви — добави, притисна към страните ми белите си костеливи пръсти и обърна главата ми към езерото. Видях под повърхността разложени трупове, носени от силното подводно течение. Очите им се вираха в мен. Дупки зееха на мястото на носовете им, изгрисани от рибите. Езиците им се полюшваха като водорасли между белезникавите им устни. След някои се влачеха пихтиестите им вътрешности, от други вече бяха останали само скелетите. Но дори ужасяващата гледка не отвлече вниманието ми от онова, което така страстно желяех. Тръснах глава, за да се освободя от хватката на Джоана, после я проснах по гръб и я обладах. Тя впери в мен очите си, посребрени от лунната светлина, и едва сега забелязах, че едната ѝ зеница е по-голяма. Такива бяха очите ѝ на екрана на монитора в моргата, където ме бяха повикали да я разпозная. Беше мъртва. Съпругата ми беше мъртва, а аз чуках един труп. Ала осъзнаването на ужасяващата истина не охлади страстта ми.

— Кой е бил този мъж? — извиках и отново се тласнах в студената ѝ плът. — Кой, Джо? За Бога, кажи ми!

Придърпах Мати върху себе си, наслаждавайки се на докосването на малките ѝ, стегнати гърди и дългите ѝ бедра, които се обвиха около кръста ми. Обърнах я по гръб, но когато тя посегна между краката ми, отблъснах ръката ѝ. Знаех, че ако ме докосне, веднага ще се изпразня.

— Разкрачи се, бързо... — промълвих и тя се подчини. Затворих очи и се съсредоточих върху онова, което правех. Опитах се да проникна в нея, но успях едва когато си помогнах с ръка — членът ми се плъзна с лекота, като пръст в ръкавица с копринена подплата. Мати

смаяно ме изгледа, сетне постави длан на страната ми и ме накара да обърна глава.

— Там долу всички са мъртви — заяви равнодушно, като че това бе съвсем в реда на нещата.

През прозореца видях отсечката от Пето Авеню между Петдесета и Шейсета улица, където са най-престижните магазини: „Биджан“, „Бали“, „Тифани“ и „Бергдорф“. Ето го и Харолд Облоуски, който бодро крачи по улицата и стиска дръжката на коженото дипломатическо куфарче, което с Джо му бяхме подарили за Коледа. До него върви секретарката му — пищната красавица Нола. Но от пищните ѝ форми няма и помен. Превърнала се е в скелет с костюм на Дона Каран и с обувки от крокодилска кожа, а вместо глава има ухилен череп. Костеливите ѝ пръсти, украсени с пръстени, са се вкопчили в елегантната ѝ чанта. Харолд се е озъбил в типичната си „служебна“ усмивка, която сега е още по-противна. Любимият му тъмносив двуреден костюм (творение на Пол Стюарт) плющи около него като корабно платно, издувано от попътен вятър. По двата тротоара се движат множество оживели мъртъвци — мумифицирани майки водят за ръка или возят в скъпи колички бебешки трупове, виждам портиери зомби и възкръснали от гроба момчета със скейтбордове. Висок чернокож мъж, от чийто череп висят останки от плът като ивици обработена еленова кожа, разхожда скелета на кучето си. Шофьори на такситата се разлагат под звуците на реге. Пътниците в автобусите също са мъртви и до един се хият като Харолд. Току-виж някой ме е попитал: „Хей, как си, как са жената и децата, пишеш ли някоя интересна книга?“ Продавачите на фъстъци са гниещи трупове...

Но ужасяващата гледка не охлади страстта ми. Плъзнах длани под задника на Мати и я повдигнах. Впих зъби в чаршафа (не се изненадах, че е щампован със сини рози), за да не захая шията ѝ, раменете, гърдите ѝ.

— Кой е бил онзи мъж! — изкрещях. — Знаеш, нали? — Продължавах да стискам чаршафа между зъбите си и едва ли някой би разбрал какво говоря. — Каж ми, долна мръснице!

Стоях в мрака на пътеката между студиото и къщата. Държах пишещата машина, изпод която стърчеше възбуденият ми член (странното е, че обстановката в сънищата ми се сменяше, но половата ми възбуда не преминаваше). Ненадейно усетих, че не съм сам.

Съществото с мъртвешкия саван бе зад мен — и то като нощните пеперуди беше привлечено от светлината на хартиените фенери. Дочух смеха му, безочлив и дрезгав. Само една жена на света се смееше така. Машината ми попречи да видя ръката, която ме сграбчи за най-чувствителното място, но бях сигурен, че е на чернокожа жена. Сграбчи члена ми и го стисна.

— Какво искаш да разбереш, захарчето ми? — попита иззад мен. Продължаваше да се смее и да ме опипва. — Наистина ли искаш да научиш всичко? Или предпочиташ да го почувстваш.

— Божичко, не издържам! — изстенах. Всеки момент щях да изпусна тежката пишеща машина. Мускулите ми сякаш бяха опънати струни.

— Искаш ли да разбереш кой е бил лошият чичко, миличък?

— Веднага ми кажи, мръснице! — извиках. Тя отново се засмя — смехът ѝ беше дрезгав, сякаш тя кашляше. Стисна ме по-силно.

— А сега стой мирно — промърмори. — Стой мирно, хубавецо, иначе току-виж съм ти отскубнала оная работа... — Не чух нито дума повече, защото получих толкова силен оргазъм, че светът експлодира пред очите ми. Рязко отметнах глава и се втренчих в звездите, докато изхвърлях семенна течност. Неволно изкрещях, а откъм езерото ми отвърнаха два гмуреца.

Същевременно бях на сала. Джо вече я нямаше, но отдалеч долиташе гласът на Сара, която заедно със Сън и с Червените шапки изпълняваше „Блек Маунтин Раг“. Седнах на мокрите дъски — бях замаян и като изцеден от половия акт. Не виждах дървените стъпала, водещи към къщата, но разноцветните светлини от хартиените фенери, с които бяха окичени дърветата от двете страни, лъкатушеха в мрака, следвайки извивките на пътеката. Грабнах мокрите гащета и понечих да си ги сложа, защото исках, докато плувам към брега, ръцете ми да са свободни. Нахлузих ги, но преди да ги вдигна, се вцепених. По пръстите ми беше полепнала разложена плът. Изпод ноктите ми стърчаха кичури коса... коса на мъртъвци.

— Господи! — изстенах. Силите ме напуснаха, строполих се върху нещо мокро. Бях в спалнята. Почувствах топлина и си помислих, че съм се изпразнил. Но на бледата светлина на нощната лампа видях, че лежа в локва кръв. Мати беше изчезнала, а сред кръвта лежеше нещо, което отначало помислих за парче плът или човешки орган.

Разгледах го по-внимателно и установих, че е плюшено животинче. Черната му козина беше сплъстена от кръвта. Лежах, без да откъсвам поглед от него, искаше ми се да скоча от леглото и да избягам от спалнята, но не можех да помръдна. Мускулите ми сякаш бяха изпаднали в несвяст. С коя жена съм правил секс и какво съм й сторил? Какво, за Бога?

— Не вярвам на тези лъжи — чух се да казвам и макар че ги бях изрекъл като заклинание, думите ми нанесоха силен удар и ми помогнаха да се взема в ръце. Не се случи точно това, но все пак е относително вярно описание на усещането, което изпитах. Бях едновременно на сала, в спалнята и на пътеката, всеки от тримата Майкълсовци почувства силен удар, като че вятърът го е нокаутирал. Пред очите ми причерня, чувах как дрънчи хлопката на Бънтър. После звукът замря, аз също. Изпаднах в блажено забвение, все едно напуснах този свят.

* * *

Събуди ме бодрото чуруликане на птички, които с песен прославят топлия летен ден. Заобикаляше ме странен червеникав мрак — слънчевата светлина проникваше през затворените ми клепачи. Вратът ми беше схванат, краката ми бяха изтръпнали от неудобната поза, бях плувнал в пот.

Леко повдигнах глава, но още преди да отворя очи, знаех, че не съм в леглото, нито на сала, нито на пътеката между къщата и студиото. Лежах на дъсчен под.

Светлината ме заслепи. Замижах и изстенах като човек, измъчван от махмурлук. Закрих с длани очите си и едва тогава ги отворих с надеждата да се приспособят към ослепителната светлина, после отпуснах ръце и се огледах. Лежах в коридора на горния етаж, точно под повредения климатик, на който още бе залепена бележката от госпожа Мезърв. Пред вратата на кабинета ми стоеше зелената пишеща машина, а на валяка беше поставен лист хартия. Сведох поглед и видях, че краката ми са изцапани с кал. Борови иглички бяха полепнали по стъпалата ми, върху единия пръст забелязах дълбока драскотина. Бавно се изправих, но се олюлях, защото кракът ми беше

изтръпнал. Подпрях се на стената и едва тогава забелязах, че съм по гащета. По нищо не личеше, че съм имал „злополука“. Дръпнах ластика и погледнах надолу. Членът ми беше в обичайното си състояние — приличаше на спящо животинче, свило се на кълбо между гъстите косми. Ако малкият Майкъл наистина се беше проявил през нощта, то сега от смелостта му нямаше и следа.

— Приключението си го биваше — изрекох прегракнало и избърсах потта от челото си. Тук беше горещо като в пещ. — Само дето не приличаше на приключенията, описани в романите за юноши.

Внезапно си спомних напоения с кръв чаршаф и плюшеното животинче върху него. Обаче не изпитах облекчение, както се случва, когато се събудите и разберете, че преживяното е било само кошмарен сън. Нощните ми приключения изглеждаха съвсем реални, като видяното по време на делириума, в който бях изпаднал в детството си поради високата температура — всичко видяно тогава бе действително, но изопачено от трескавото ми съзнание.

Залитайки, се добрах до стълбището и заслизах, като се държах за перилото. Страхувах се, че кракът ми, който още беше изтръпнал, ще ми изневери. Озовах се в дневната и се огледах, сякаш за пръв път стъпвах тук, сетне закуцуках по коридора към северното крило.

Вратата на спалнята беше открехната, но отначало не посмях да я отворя и да вляза. Бях много изплашен, все си мислех за един разказ от сборника „Хичкок представя“, в който главният герой, изпаднал в безпаметно състояние от изпития алкохол, удушаваше жена си. Половин час я търси, докато я намира в килера с посиняло лице и изцъклени очи. Познавах само едно малко дете, което обича плюшените играчки, но когато си тръгнах след вечерята, то кротко спеше в креватчето си под завивката на големи червени рози. Невъзможно е да съм шофирал обратно до караваната и то само по долни гащета, невъзможно е да съм...

Какво? Например да съм изнасилил жената и да съм довел детето в „Сара“. Невъзможно е да съм го направил в съня си, нали?

Но пишещата машина бях взел в съня си. Доказателството за сомнамбулските ми прояви стоеше в коридора на горния етаж.

Все пак има голяма разлика дали ще извървиш трийсет метра през гората или осем километра по шосето към...

Не, няма да слушам гласовете, които се препират в съзнанието ми. Ако не съм загубил ума си (според мен още бях с всичкия си), тези спореци тъпанари на бърза ръка ще ме вкарат в лудницата. Отворих вратата на спалнята.

За миг ми се стори, че леглото е окървавено — вярна е поговорката, че на страха очите са големи. Стиснах клепачи, сетне отново погледнах леглото. Чаршафите бяха смачкани, долният се беше смъкнал и се виждаше матрактът. Възглавниците бяха разхвърляни, килимчето, изтъкано от Джо, беше накриво, а чашата с вода се бе разляла върху нощното шкафче. В спалнята сякаш се беше състояла оргия, но нищо не подсказваше, че тук е било извършено убийство. Нямаше локва кръв, в която лежи плюшено животинче.

Коленичих и погледнах под леглото. Не видях нищо, нямаше дори топчета прахоляк, защото госпожа Мезърв много стриктно изпълняваше задълженията си. Прокарах длан по долния чаршаф, още веднъж го разгледах, после го изпънах и наместих ластиците, прикрепващи го към матрака. Според мен чаршафите с ластик са сред най-великите открития на нашия век. Ако Орденът на свободата се присъждаше от отрудени домакини, не от политици, които никога не са си оправяли леглото и не са се потили над прането, хитроумният изобретател отдавна да е получил това отличие и то от ръцете на самия президент.

Отново разгледах чаршафа и се убедих, че по него няма и капчица кръв, нито засъхнала семенна течност. Не очаквах да видя кръв (поне така си внушавах), но защо липсваха следи от сперма? Сигурен съм, че имах полюция, след като насън едновременно бях чукал две жени, а трета ме беше задоволила с ръка. Освен това се чувствах изцеден като след бурна нощ, изпълнена с главозамайващи сексуални преживявания. Но ако е имало фойерверки, къде са празните гилзи?

— Най-вероятно са в студиото на Джо — промълвих сред тишината. — Или на пътеката между къщата и студиото. Добре, че не остана да пренощуваш при Мати Девор, момчето ми. Само това ти липсваше — да се забъркаш с вдовица, при това непълнолетна.

Ала някакъв вътрешен глас ми подсказваше, че Мати Девор е точно това, което ми липсва. И все пак снощи не бях правил секс нито с нея, нито с мъртвата ми съпруга, Сара Тидуел не ме беше задоволила

с ръка. След като се убедих, че не съм убил милото момиченце, отново се запитах защо съм взел пишещата машина. Защо съм си направил труда да я донеса от студиото и да я кача на горния етаж?

Господи, няма това е най-важното в момента? Съпругата ми е криела нещо от мен, може би дори е имала любовник; къщата навярно е обитавана от призраци; наблизо живее могъщ милионер, който ми има зъб; отгоре на всичко съм изпаднал в творческа криза. Ала докато стоях сред озарената от слънцето спалня и се вирах в сянката си, очертана върху отсрещната стена, бях обсебен от една-единствена мисъл: защо съм донесъл чак дотук пишещата машина? Започвах да се досещам за причината.

Реших преди да се захвана с каквото и да било, да се изкъпя — вонях на пот, а краката ми бяха изцапани с кал. Отидох в банята и понечих да пусна душа, но се вцепених. Ваната беше пълна с вода. Или аз съм я напълнил по време на сомнамбулската си разходка... или пък го е сторил някой друг. Посегнах да издърпам запушалката и отново се вкамених: спомних си странното преживяване на шосе N68, когато ми се стори, че устата ми е пълна със студена вода. Очаквах и сега да се случи същото. Но очакванията ми не се оправдаха. Изпразних ваната и пуснах душа.

* * *

Можех да поставя пишещата машина на масата в дневната или на терасата, където се усещаше хладен полъх откъм езерото, но не го направих. Бях я занесъл на горния етаж и я бях оставил пред кабинета, значи в кабинета ще работя... ако изобщо съм в състояние да пиша. Няма да мръдна оттам дори ако температурата се повиши до четирийсет градуса... което сигурно ще се случи, когато слънцето напече покрива.

На валяка бях поставил розово листче — касова бележка от магазина за фотоматериали в Касъл Рок, от който Джо пазаруваше, когато летувахме в „Сара Лафс“. На обратната страна на бележката бях напечатал имената на жените от моя малък харем, сякаш още преди да се събудя, съм се опитал да запиша какво сънувам:

Джо Сара Мати Джо Сара Мати Мати Мати Сара
Сара Джо Джоана Сара Джо Мати Сара Джо

А отдолу с малки букви беше написано:

нормална сперматограма нормална всичко е наред

Отворих вратата, внесох в кабинета пишещата машина и я поставих на предишното ѝ място под плаката с Ричард Никсън. Извадих розовото листче, смачках го на топка и го хвърлих в кошчето за смет, после включих кабела в контакта. Сърцето ми лудо биеше, като в деня, когато се престаших да скоча в басейна от високия трамплин. Докато бях дванайсетгодишен, на три пъти се бях изкачвал по стълбичката, но в последния момент все се отказвах. Но щом станах на тринайсет, трябваше да скоча, иначе щяха да ме обявят за страхливец.

Спомних си, че в килера бях видял стар вентилатор, скрит зад кашона с надпис „Разни“. Реших да го взема, но след няколко крачки спрях и дрезгаво се изсмях. И преди ме бе обземала увереност, че кризата като по магия е преминала, че отново ще мога да пиша, сетне стоманените обръчи се затягаха около гръдния ми кош. Глупаво е да извадя вентилатора от килера, после да установя, че в състоянието ми не е настъпила промяна и няма да се наложи да използвам кабинета.

— Успокой се — промърморих. — Успокой се.

Как да се успокоя? Как да се успокои момчето с тесни раменца и с грозни морави бански гащета, което е застанало на ръба на трамплина? От басейна го делят десет метра, а лицата на съучениците му, насядали по скамейките, са като размазани петна.

Дръпнах толкова силно едно от чекмеджетата на бюрото, че цялото се измъкна и се стовари на пода, като едва не премаза крака ми. Отскочих тъкмо навреме и горчиво се изсмях. В чекмеджето имаше наченат пакет хартия, която беше пожълтяла и краищата ѝ бяха леко набръчкани. Като я видях, си спомних, че съм си донесъл хартия чак от

Дери. Оставих пакета на пода и върнах чекмеджето на мястото му, но едва го вкарах в жлебовете, защото ръцете ми трепереха.

Седнах на стола зад бюрото, чух познатото изскърцване, последвано от трополенето на колелцата по дъските, когато го придърпах напред. Настаних се удобно и се втренчих в клавиатурата. Бях плувнал в пот и отново преживявах миговете преди да скоча от трамплина; спомних си как дъската пружинираше под босите ми ходила, спомних си как странно отекваха гласовете на зрителите, спомних си миризмата на хлор и монотонния звук на помпите „туп-туп-туп“, сякаш водата имаше свой пулс. Докато стоях на ръба, за който ли път си задавах въпроса дали ще се парализирам, ако не изпълня правилно скока и плъсна по гръб във водата. Казвах си, че може би няма да счупя гръбначния си стълб, но от страх сърцето ми ще се пръсне. Подобни случаи бяха описани в книгата „Ако щещ вярвай“, от която черпех познания от осем до четиринайсетгодишна възраст.

„Започвай! — извика ми Джо. Обикновено във въображението ми гласът ѝ е мек и спокоен, но този път е писклив. — Престани да си губиш времето! Започвай!“

Посегнах да включа електрическата пишеща машина и си спомних как бях запратил в кошчето за отпадъци на моя лаптоп програмата „Word 6“. „Сбогом, вярна приятелко“ — бях си казал.

— Господи, дано да работи — промълвих. — Моля те.

Натиснах бутона и машината се включи. Взех лист хартия, забелязах, че потните ми пръсти оставят следи, но изобщо не ми беше до това. Поставах листа, центрирах го, напечатах

ПЪРВА ГЛАВА

и зачаках стоманените обръчи да стегнат гърдите ми.

Звъненето на телефона (или по-точно начинът, по който

ГЛАВА 14

Звъненето на телефона (или по-точно начинът, по който го възприех) ми беше познато като скърцането на стола и тихото бръмчене на електрическата пишеща машина. Отначало като че се разнасяше отдалеч, после се усили, сякаш машинист надуваше свирката на влак, приближаващ се към бариера.

Старомодният телефонен апарат беше на масичката в коридора между двата кабинета — „на ничия територия“, както казваше Джо. Навярно температурата в коридора бе поне трийсет и пет градуса, но все пак там ми се стори по-прохладно отколкото в кабинета.

Бях облян в пот и сигурно приличах на някого от културистите, които бях виждал в спортната зала по време на ежеседмичните ми тренировки.

— Ало?

— Майк, събудих ли те? — Обаждаше се Мати, но за разлика от снощи, когато беше потисната и изплашена, сега бе в отлично настроение. По гласа ѝ личеше, че прелива от щастие. Навярно цялата сияеше и отново бе красивото момиче, в което се беше влюбил Ланс Девор.

— Отдавна съм станал... и пиша.

— Не думай! Снощи ми каза, че вдъхновението те е напуснало.

— Така смятах, но може би заключението ми е било прибързано. Какво се е случило? Май си на седмото небе от щастие.

— Току-що разговарях по телефона с Джон Стороу и...

Нима? Колко ли е часът? Колко време съм прекарал в кабинета? Машинално погледнах ръчния си часовник, но на лявата ми китка имаше само кръгло петно кожа без слънчев загар. Бях оставил часовника на нощното шкафче в спалнята и сигурно се беше намокрил, когато съм съборил чашата, пълна с вода.

— ... неговата възраст и че ще призове в съда сина му — говореше Мати.

— Почакай! — възкликнах. — Изпуснах нещо, защото се бях замислил. Разкажи ми всичко отново, но говори по-бавно.

Не й отне много време да ми предаде разговора си с младия адвокат. Джон Стороу пристигал утре. Запазил си бил стая в хотел „Лукаут Рок“ в Касъл Вю. Щели да се срещнат в петък и да обсъдят случая.

— О, замалко да забравя! — възкликна тя. — Осигурил ти е адвокат да те представлява, когато даваш свидетелски показания пред Елмър Дърджин. Доколкото разбрах, бил от Луистън.

Нещата вървяха по план, но най-хубавото бе, че Мати е възвърнала борческия си дух. Едва тази сутрин (ако още бе сутрин; съдейки по светлината, проникваща през прозореца над повреденото климатично устройство, вече приближаваше пладне) разбрах колко потисната е била младата жена с червената лятна рокля и белите гуменки. Колко се е страхувала, че ще й отнемат детето.

— Значи всичко е наред. Радвам се, Мати.

— Не знам какво щеше да се случи, ако не беше се намесил. Идва ми да те разцелувам.

— Стороу ти е казал, че положението не е безнадеждно, че има шанс да спечелиш делото.

— Точно така.

— Имаш ли му доверие?

— Да! — възкликна тя, после добави с извинителен тон: — Джон не беше във възторг, когато споменах, че снощи си бил у дома на вечеря.

— Така и предполагам — промърморих.

— Казах му, че сме вечеряли на двора, а той подхвърли, че е достатъчно да сме прекарвали само шейсет секунди насаме в караваната, за да започнат да ни одумват.

— Май няма високо мнение за половата мощ на янките, но какво може да се очаква от един нюйоркчанин?

Шегата ми не беше особено духовита, ала Мати избухна в почти истеричен смях — дали от облекчение, че има двама могъщи покровители, или защото беше гузна, че тайно ме е пожелала? По-добре да не мисля по този въпрос.

— Не ме наруга — продължи тя, — но ме заплаши, че лошо ни се пише, ако отново си устроим интимна вечеря. Когато делото

приключи, ще те поканя на истинско пиршество. Ще задоволя всяко твое желание.

„Ще задоволя всяко твое желание.“ Мили Боже, колко е невинна! Обзалагам се, че не осъзнаваше двусмислието на онова, което бе изрекла. За миг затворих очи и се усмихнах. Имах повод — като я слушах, бих казал, че положението е повече от розово... стига Майкъл Нунан да пренебрегне онова, което му нашепва циничното му подсъзнание. Изглежда бе съдено нашата приказка да бъде с щастлив край, ако бъдем смели и не се отклоняваме от пътя. И ако се въздържа от сексуални авантюри с момиче, което е толкова младо, че може да ми бъде дъщеря. Ако не успея да овладеем нагона си, сам съм си виновен и ще си получа заслуженото. Ала Кира няма да спечели от това. Тя беше като декоративната фигурка, която едно време поставяха на предния капак на автомобилите, и бе обречена да пътува в посоката, в която се движи колата. Добре е да си го напомням всеки път, когато пожелаем майка й.

— Ако съдията отреже квитанцията на Девор, ще ви заведе във френския ресторант в Портланд и ще ви поръчам поне девет вида ястия. Ще вземем и Стороу. Готов съм да поканя дори Елмър Дърджин, пред когото ще давам показания в петък. Съществува ли по-готин тип от мен?

— Не познавам такъв — сериозно заяви Мати. — Ще ти върна парите, Майк. Сега съм във финансова криза, но няма все да съм бедна: дори цял живот да изплащам дълга си, ще ти върна „заема“ до последния цент.

— Мати, не желая да...

— Но аз искам — каза тя тихо, но настойчиво. — Намислила съм днес да направя още нещо.

— Какво? — промърморих. Приятно ми беше да чувам бодрия й глас, тонът й подсказваше, че е щастлива като затворник, който току-що е бил освободен, но вече с копнеж поглеждах към кабинета, където ме чакаше пишещата машина. Знаех, че нетърпимата горещина скоро ще ме накара да прекратя работа, ако не искам жив да се опека, но ми се искаше да напиша поне още няколко страници. „Прави каквото пожелаеш“ — бяха казали и двете жени в съня ми.

— Ще купя на Кира най-голямото плюшено мече, което се продава в супермаркета в Касъл Рок — отговори Мати. — Ще й кажа,

че го е заслужила с примерното си поведение, но всъщност ѝ го подарявам, задето е вървяла по шосето в момента, когато ти си шофирал по отсрещното платно.

— Само да не е черно. — Изрекох думите още преди мисълта да се оформи в съзнанието ми.

— Моля? — озадачено и дори стреснато попита тя.

— Само да не е вечерна рокля — смотолевих и установих, че без усилие съм импровизирал.

— Някой ден и това ще стане — изсмя се Мати, после тонът ѝ се промени: — Извинявай, ако снощи съм казала нещо, което да те натъжи. За нищо на света не бих...

— Не се безпокой — прекъснах я. — Не съм тъжен, само съм объркан. Честно казано, почти бях забравил, че Джо се е срещала с някакъв непознат мъж. — Лъжех, разбира се, но в името на благородна кауза.

— Може би така е най-добре... Е, няма да те задържам повече. Захващай се за работа. Изгаряш от нетърпение да се върнеш в кабинета си, нали?

— Откъде знаеш? — смаяно попитах.

— Ами аз... — Мати замълча. Внезапно прочетох мислите ѝ и разбрах, че няма да ги сподели с мен: *„Снощи те сънувах. Сънувах, че сме заедно. Щяхме да се любим и единият от нас каза: «Прави каквото пожелаеш». Или пък... не съм сигурна... може би с теб сме го казали едновременно.“*

Може би някога призраците са били живи: безплатни интелекти и желания, невидими инстинктивни импулси.

— Ало, Мати, нали не си затворила?

— Не съм, разбира се. Искаш ли да те държа в течение или Джон Стороу ще те осведомява?

— Ако не ми се обаждаш, ще ти се разсърдя. И то завинаги.

Тя се засмя:

— Добре, добре, ще ти телефонирам от време на време, но ще се постарая да не прекъсвам работата ти. Дочуване, Майк. И още веднъж ти благодаря от все сърце.

Казах ѝ „дочуване“, върнах слушалката на вилката на старомодния телефонен апарат и неவிждащо се втренчих в него. Мати бе обещала да ми телефонира, но да не прекъсва работата ми. Но как

ще разбере кога не работя? Не зная по какъв начин, ала ще разбере. Както аз снощи разбрах, че ме е излъгала, когато заяви как е видяла Джоана и човекът с кафявото спортно сако да тръгват към паркинга. Знаех още, че днес носи къси бели панталони и фланелка без ръкави, защото няма да ходи на работа — в сряда беше почивният ден на библиотеката.

„Нищо не знаеш. Измисляш си го“ — прошепна ми въображаем глас.

Но не си измислях, иначе щях да си представям Мати по предизвикателно бельо от прочутата марка „Викторияс Сикрет“.

Това ме наведе на друга мисъл. „Прави каквото пожелаеш“ — бяха казали двете жени в съня ми. Едва сега се досетих защо фразата ми се струва позната. Докато бях в Ки Ларго, прочетох в „Атлантик Мънтли“ есе върху перверзията, написано от някаква феминистка, чието име в момента ми убягваше. Авторката имаше доста консервативни идеи и бе използвала същата фраза. Дали името ѝ не беше Сара Тисдейл? А може би несъзнателно го свързвах със Сара Тидуел. Всъщност името ѝ не е важно. Важно бе твърдението ѝ, че фразата „прави каквото искам“ подсказва еротичните желания на жената, а „прави каквото искаш“ е в основата на перверзните, попадащи предимно на мъжете. Жените си представят как шепнат „прави каквото искам“ на сексуалния си партньор; мъжете си представят, че партньорките им са готови да задоволяват всички техни желания. Според авторката на есето, когато сексът между двама души не върви, перверзията идва на помощ на мъжа. Той се нахвърля върху партньорката си с думите: „Ти искаше да го направя! Признай, че искаше. Ти ме накара!“

От друга страна, всеки мъж мечтае да чуе любовницата да му шепне: „Прави каквото пожелаеш. Хапи ме, чукай ме отзад, пий вино от пъпа ми, шибай с телена четка задника ми. Прави каквото пожелаеш. С теб сме в леглото, но всъщност си сам, защото аз съм само средство за задоволяване на най-перверзните ти желания. Не искам нищо, нямам задръжки. Прави каквото щеш с тази сянка... с този призрак.“

Когато прочетох есето, си казах, че общо взето, е много тенденциозно. Не бях съгласен с твърдението, че мъжът получава най-голямо сексуално удовлетворение, като принизи партньорката си до

инструмент за задоволяване. Авторката бе използвала доста научни термини, не ѝ липсваше и чувство за хумор. Но основната мисъл се свеждаше до онова, което е казала Сади Томпсън, героинята на Съмърсет Моъм (най-любимия писател на Джо) от разказа „Дъжд“, написан преди осемдесет години: „Ах, вие, мъже! Вие, долни, мръсни свине! Всички сте еднакви!“ Ала по принцип ние не сме долни свине, освен когато ни принудят. Дори тогава прибягваме до насилие не заради секса, а за завладяване на територии. Някои феминистки твърдят, че за мъжете сексът и завладяването на територии са равнозначни, което е твърде далеч от истината.

Тъкмо отворих вратата на кабинета, телефонът зад мен отново иззвъня. Внезапно ме обзе другото познато чувство, което не бях изпитвал от четири години: гняв към телефонния апарат, придружен от желанието да го запратя в другия край на коридора. Защо всички са решили да ми се обаждат, докато пиша? Защо не си... защо не ме оставят да работя на спокойствие?

Изсмях се и се върнах до масичката. Посегнах да вдигна слушалката и забелязах по нея отпечатък от изпотената ми длан.

— Ало?

— Нали те предупредих като ѝ гостуваш, да не се уединявателните за миг. Защо не ме послуша?

— Добро утро и на теб, адвокат Стороу.

— Сигурно забутаното ти градче е в друга времева зона, приятел. В Ню Йорк вече е един и четвърт.

— Вечерях с нея, но навън, пред караваната. Вярно е, че после прочетох приказка на малката и я занесох в креватчето, но...

— Сигурно половината жители на града вече са убедени, че чукаш госпожата, а останалите ще се убедят, като разберат, че си ѝ наел скъпоплатен адвокат. — Но макар да ми четеше конско, той не беше ядосан, дори беше в добро настроение.

— Имат ли начин по време на съдебното дело да те накарат да признаеш кой ти плаща? — попитах.

— Не.

— Съществува ли опасност да ми зададат този въпрос по време на разпита, който са Ми устроили в петък?

— Не, за Бога! Дърджин ще се злепостави, ако засегне темата — не приляга на един достопочтен настойник *ad litem* да намеква за

сексуални отношения. Според мен целта им е да представят Мати като жена, която не полага достатъчно грижи за детето си и го малтретира. Да се доказва пред съда, че майката не живее като монахиня, не е популярно, откакто по кината прожектираха „Крамър срещу Крамър“. Освен това мисля, че ще берат доста ядове. — Джон беше толкова доволен, че мъркаше като котарак.

— Казвай, изгарям от нетърпение.

— Макс Девор е на осемдесет и пет години и е разведен. Всъщност се е развеждал два пъти. Поради напредналата му възраст съдът ще трябва да назначи още един попечител. Всъщност това е най-важният въпрос, като се изключат обвиненията срещу майката в некомпетентност и малтретиране.

— Знаеш ли в какво ще обвинят Мати?

— Не. И тя няма представа, твърди, че обвиненията са изфабрикувани... Между другото, докато разговаряхме, ми стана много симпатична...

— Вярно е.

— ...и според мен ще затрогне съдията. С нетърпение очаквам да се запознаем... Хей, приятел, не ме разсейвай. Бях стигнал до втория попечител, нали?

— Точно така.

— Девор има дъщеря, която е освидетелствана слабоумна и се намира в психодиспансер в Модесто, Калифорния. Със сигурност няма да я определят за настойничка.

— Имаш право.

— Синът на стареца се казва Роджър и е на... — Чух шумолене на прелиствани страници. — ...на петдесет и девет години. Не е в първа младост, както се казва. Вярно е, че напоследък много мъже стават бащи на тази възраст — нали живеем в прекрасен нов свят. Обаче Роджър е хомосексуалист.

Спомних си думите на Бил Дийн: „С обратна резба е. Казват, че имало много като него в Калифорния“.

— Май си противоречиш. Преди малко каза, че при тези дела сексът няма значение.

— Може би трябваше да уточня, че хетеросексуалният секс няма значение. В някои щати, например в Калифорния — не се гледа с лошо око дори на хомосексуалистите. Но това дело няма да се гледа в

Калифорния, а в Мейн. Янките не са „отворени“ като калифорнийците и едва ли ще приемат, че двама мъже, сключили хомосексуален брак, ще бъдат подходящи настойници на едно невинно дете.

— Господи, не знаех, че Роджър Девор е „женен“! — възкликнах. Бях едновременно развеселен и отвратен. Засрамах се от злорадството си — Роджър Девор е устроил живота си както е намерил за добре и може би няма пръст в коварните планове на баща си, все пак злорадствах при мисълта, че няма шанс да бъде определен за попечител на Кира.

— През 1996 година е сключил брак с някой си Морис Ридинг — обясни Джон. — Слава Богу, че живеем в епохата на компютрите — бързо получаваш справка за когото пожелаеш. Уверявам те, че ако се стигне до съд, максимално ще раздухам историята. Съдията едва ли ще допусне момиченцето да живее с двама хомосексуалисти на средна възраст... Ще се възползвам от всяка възможност да ги очерня.

— Струва ми се доста жестоко — промърморих. Искаше ми се Джон да възрази, но той възкликна:

— Наистина е жестоко. Все едно да се качиш с автомобила си на тротоара и да смажеш двама невинни пешеходци. Роджър Девор и Морис Ридинг не търгуват с наркотици, не се занимават с трафик на непълнолетни момичета, нито ограбват беззащитни стари дами. Ала делата за получаване на попечителство дори по-успешно от бракоразводните дела превръщат човешките същества в насекоми. Случаят изглежда предрешен. Макс Девор се е върнал в родното си градче само за да купи детето. Като си го помисля, побеснявам от гняв.

Неволно се усмихнах: представих си го като ловец, който дебне с пушка пред заешка дупка с табелка „ДЕВОР“.

— Посланието към стареца ще бъде кратко и ясно: „Цената“ на детето току-що се повиши — продължи Джон. — Може би дори той не може да си позволи толкова висока цена.

— Ако се стигне до съд — промълвих. — Направи ми впечатление, че ти няколко пъти направи тази уговорка. Смяташ ли, че има надежда Девор да се откаже и да си замине?

— Разбира се. Лошото е, че той е много възрастен и е свикнал да му играят по свирката. Освен това не знам доколко му сече умът и дали ще разбере, че няма интерес да изваждаме на показ кирливите му ризи. Възнамерявах, докато съм тук да се срещна с него и с адвоката му, но

неговата секретарка е като цербер и отказва да ме свърже с работодателя си.

— За Рожет Уитмор ли говориш?

— Не. Доколкото разбрах, тя е на по-високо стъпало в йерархията. И с нея още не съм разговарял, но непременно ще го сторя.

— Не е зле да се обърнеш към Ричард Осгуд или Джордж Футман. И двамата непрекъснато си контактуват със стария Макс или с неговия адвокат — подметнах иронично.

— Във всеки случай ще настоявам да се срещна с тази Уитмор. С напредването на възрастта мъжете като Девор стават все по-зависими от доверените си сътрудници; може би чрез нея ще накараме стареца да се откаже от намеренията си. А може би тя ще ни създаде главоболия, ако го подстрекава да продължи битката, защото смята, че Девор има шанс да спечели, или само защото обича да създава раздори. Възможно е дори да се омъжи за него.

— Какво?

— Защо не? Ще я накара да подпише предбрачно споразумение, но за съжаление не ще имаме доказателства за съществуването му, тъй както адвокатите на Девор нямат доказателства, че ти плащаш на адвоката на Мати. Бракът помежду им ще наклони везните в негова полза, ако делото влезе в съда.

— Джон, виждал съм тази жена. Сигурно е поне седемдесетгодишна.

— И все пак може да се окаже препъни камък за нас. Не бива да я пренебрегваме с лека ръка.

— Съгласен съм. — Отново погледнах към вратата на кабинета, но вече не ме беше яд, че са прекъснали работата ми — знаех, че съм приключил за деня. Може би довечера отново ще...

— Твоят адвокат се казва Ромео Бизонет — прекъсна размишленията ми Джон. — Възможно ли е това да е истинското му име?

— От Луистън ли е?

— Да, как позна?

— Фамилното име Бизонет е много разпространено в щата Мейн и особено в Луистън. Налага ли се предварително да се срещна с господина? — Не ми се пътуваше до Луистън. Разстоянието беше

около осемдесет километра, но трябваше да шофирам по тясно шосе, по което пълзят автомобили, теглещи каравани или ремаркета — туристическият сезон беше в разгара си. Единственото ми желание бе да поплувам в езерото, после да потъна в дълбок сън, необезпокояван от кошмари.

— Не. Телефонирай му и си поговорете. Той е твоята „предпазна мрежа“ и ще се намеси само ако разпитът излезе от рамките на случилото се на Четвърти юли. Искам да бъдеш искрен и да не скриеш нищо. Ясно ли е?

— Да.

— Поговори с Бизонет, а в петък ще се срещнете в... почакай, записал съм го в бележника си... — Чух прелистване на страници. — А, ето го. Ще се срещнете в девет и петнайсет в закусвалнята на шосе N120. Почерпи го с кафе, опознайте се. Междувременно ще се постарая да науча всичко от Мати. Може би ще се наложи да наемем частен детектив. Ще се погрижа сметките да се изпращат на твоя човек Голдейкър. Той ще ги препраща на агента ти, а последният ще...

— Не — прекъснах го. — Кажу ми на Голдейкър да ти изпраща на мен. Харолд ще се изплаши да не се разоря и ще вдигне страхотна патардия. Колко ще ми струва удоволствието?

— Най-малко седемдесет и пет хиляди — отвърна той, без да му мигне окото. Дори тонът му не беше извинителен.

— Не казвай на Мати.

— Дадено. Забавляваш ли се, Майк?

— Не съм сигурен — отвърнах колебливо.

— Забавлението ще ти излезе скъпичко, но ти го гарантирам — изкиска се той и прекъсна връзката.

Затворих телефона и си помислих, че през последните пет дни животът ми е бил много по-интересен, отколкото през последните четири години.

* * *

Отново се запътих към кабинета и този път телефонът не иззвъня, но знаех, че съм приключил работата си за деня. Все пак седнах зад бюрото, за да напечатам на машината „подсецаща“ бележка

до себе си. Мислех си какъв досадник е телефонът и че почти винаги е средство за предаване на лоши новини. Днешният ден беше приятно изключение, имах основание да бъда щастлив. Най-важното бе, че отново пишех книга. Още не можех да повярвам, че не се задъхвам, че стоманени обръчи не стягат гърдите ми, че сърцето ми не се свива от страх. Напечатах: (Следва: Дрейк отива в „Рейфорд“. Пътъом се отбива да поговори с човека, който продава плодове на сергия. Трябва да измисля по-колоритно име на продавача. Носи сламена шапка и тениска с надпис „Дисниуърлд“. Разговарят за Шакълфорд.)

Превъртях валяка, извадих листа, сложих го върху ръкописа и надрасках най-отдолу: *Обади се на Тед Розенкриф за подробности относно „Рейфорд“*. Розенкриф е пенсиониран флотски офицер, който живее в Дери и ми помагаше при проучванията, необходими за написване на всяка книга, например как се произвежда хартия, кога определен вид птици отлитат в топлите страни, какво представляват погребалните камери в пирамидите. Неизменно го предупреждавах, че не желая да ме обременява с подробности. Писателското ми мото бе: „Не прекалявай с фактите“. Романите на Хейли винаги са ми били скучни и не възнамерявах да му подражавам. Исках да науча за дадена тема толкова, че читателите да не ме хванат в лъжа. Розенкриф знаеше изискванията ми и съвместната ни работа бе ползотворна.

Този път исках да науча много повече за затвора „Рейфорд“ във Флорида и по-специално за отделението за осъдени на смърт, както и за психологията на серийните убийци. Рози сигурно ще се зарадва, задето го търся... а аз бях щастлив, че имам повод да му се обадя.

Взех осемте страници, които бях напечатал, и ги прелистих — още не вярвах, че съществуват. Дали съм преодолял кризата благодарение на старомодната пишеща машина? Не съм сигурен, но поне така изглеждаше.

Онова, което бях написал, също ме изумяваше. През четирите години на принудителна почивка не ми липсваха идеи — явно творческата криза не се проявяваше в това отношение. Една от идеите беше великолепна и ако можех да пиша, със сигурност щеше да послужи за сюжет на новия ми роман. Други определях като „доста находчиви“, което означаваше, че мога да прибягна до тях в краен случай... или ако по магия за една нощ пораснат като бобовото стъбло, по което се е катерел Джак от популярната приказка. Случвало се е

понякога. Повечето бяха доста смътни — появяваха се и изчезваха като комети в съзнанието ми, докато шофирах, разхождах се или се въртях в леглото, очаквайки да се унеса в сън.

Една от смътните идеи ми бе помогнала да напиша „Човекът с червената риза“. Един ден видях човек с яркочервена риза да мие витрината на голям магазин в Дери. Под разтворената стълба минаха младеж и девойка, което според едно поверие носи нещастие. Но двамата млади не виждаха накъде вървят: държеха се за ръце и взаимно се изпиваха с очи като всички влюбени по света. Младежът беше висок и едва не събори стълбата.

Сцената се разигра за по-малко от пет секунди. Написването на „Човекът с червената риза“ ми отне пет месеца, но това беше чисто техническа работа. Книгата беше сътворена в секундата, когато си представих как стълбата и човекът върху нея политат на тротоара.

Идеята, която разработвах в момента, не беше от Великите Идеи На Майк (все едно чувах как Джо набляга на всяка дума), но не беше и мъглява. Сюжетът се различаваше от онези, които предпочитам в миналото. Нямаше призраци и вампири, този път никой не би ме нарекъл В. С. Андрюс с пишка. Ала знаех, че идеята си я бива и бях написал осемте страници на един дъх.

Анди Дрейк е частен детектив и живее в Ки Ларго. Той е на четирийсет години, разведен е и има тригодишна дъщеричка. Романът започва с посещението му в дома на жена на име Реджина Уайтинг. Госпожа Уайтинг също има дъщеря, която е на пет години. Реджина е омъжена за много богат индустриалец, който не подозира онова, което Анди знае — че до 1992 година съпругата му се е казвала Тифани Тейлър и е била скъпоплатена проститутка в Маями.

До този епизод стигнах, преди телефонът да зазвъни. Предстояха ми няколко седмици „секретарска“ работа, стига вдъхновението да не ме напуснеше, но вече знаех какво ще се случи до края на романа. Ще ви разкажа накратко съдържанието.

Един ден, когато Карин Уайтинг е едва тригодишна, телефонът иззвънява, докато момиченцето и майка му са в басейна във вътрешния двор. Реджина се кани да извика на градинаря да вдигне слушалката, но се отказва — човекът, който редовно поддържа градината, отсъства, защото е болен от грип, а тя се стеснява да помоли за услуга непознатия заместник. Предупреждава дъщеричката си да не мърда,

излиза от басейна и отива да се обади по телефона. Карин изпуска куклата си във водата. Навежда се да я вземе и косата ѝ попада в един от всмукателните отвори на басейна. (Преди две-три години бях прочел във вестника за подобен инцидент, завършил със смъртта на детето, от който беше възникнала идеята за романа.)

Непознатият градинар, който е изпратен от бюро по труда, забелязва какво се е случило. Тичешком прекосява моравата, хвърля се в басейна и изважда момиченцето, което едва не е било скалпирано. Прилага изкуствено дишане и спасява живота на детето. (С нетърпение очаквах да стигна до тази изпълнена с напрежение сцена.) Майката е изпаднала в истерия. Като се поуспокоява, настоява щедро да възнагради градинаря, но той отказва. Накрая все пак ѝ съобщава името и адреса си, но когато богатият ѝ съпруг отива да го посети, става ясно, че и името, и адресът са измислени.

След две години бившата проститутка, която вече е богата и уважавана жена, вижда на първата страница на вестника снимка на човека, спасил живота на дъщеричката ѝ. Името му е Джон Шакълфорд и е обвинен в изнасилване и убийство на деветгодишно момиченце. Заподозрян е и още в четирийсет убийства, като се смята, че повечето му жертви са деца. Целият град е настръхнал срещу него, репортерите го разпъват на кръст, защото мислят, че е серийният убиец с прякор Бейзболната шапка.

— Така си е — промърморих, докато слизах по стълбата. — Всички са сигурни, че той е убиецът.

Откъм езерото се разнасяше бръмченето на моторници, следователно не можех да плувам гол. Сложих си банските гащета, наметнах се с хавлиена кърпа и тръгнах надолу по пътеката, от двете страни на която в съня ми се издигаха дървета, украсени с хартиени фенери. Жадувах да се потопя в прохладната вода и да залича спомена от кошмарния сън, от който се бях събудил облян в пот.

Двайсет и четири дървени стъпала водят към езерото. На петото стъпало осъзнах какво се е случило. Устните ми затрепераха, дърветата и небето сякаш се сляха пред насълзените ми очи. От гърдите ми се изтръгна задавен стон. Краката ми се подкосиха и едва успях да седна на стъпалото. За миг си въобразих, че кризата е преминала, че е била само фалшива тревога, сетне избухнах в ридания. Захапах единия край на хавлиената кърпа, за да ги заглуша — ако

хората в лодките чуеха виковете ми, щяха да си помислят, че на брега убиват някого.

Плачех, задето бях загубил четири години от живота си, прекарани в самота — без Джо, без приятелите си и без работата си. Плачех от облекчение, защото творческата криза може би беше преминала. Още не бях съвсем сигурен — една лястовичка пролет не прави и осем машинописни страници не означават възкресени писателски способности, но се надявах да е истина. Плачех и от страх, като след ужасно преживяване или когато на косъм сме избегнали смъртта. Плачех, защото едва сега разбирах, че след смъртта на Джоана съм се движил по бялата осова линия на шосето. Като по чудо някой ме беше грабнал в прегръдките си и ме беше спасил. Нямах представа кой го е сторил, но точно сега отговорът не ме интересуваше.

Плаках, докато почувствах, че тежкото бреме падна от плещите ми. После слязох по стъпалата и нагазих в езерото. Когато се потопих в прохладната вода, се почувствах като възкръснал.

ГЛАВА 15

— Кажете името си за протокола.

— Майкъл Нунан.

— Къде живеете?

— Постоянният ми адрес е Дери, Бентън Стрийт N14, но прекарвам по няколко месеца от годината TP-90 край езерото Дарк Скор. Къщата ми се намира на Алея 42 близо до шосе N68, писмата си получавам чрез пощенска кутия 832...

Елмър Дърджин, който бе настойник *ad litem* на Кира Девор, размаха пухкавата си длан пред лицето си, сякаш искаше да пропъди досадна муха или да покаже, че информацията е предостатъчна. Аз бях на същото мнение. Все едно бях момиченцето от „Нашия град“, което, запитано къде живее, отговаря: „Гровърс Корнър, Ню Хампшър, Америка, Северното полукълбо, Земята, Слънчевата система, галактика Млечен път и съзнанието на Бог.“ Седях като на тръни. Бях четирийсетгодишен, но до този момент не бях стъпвал в съдебна зала. Макар да се намирахме в заседателната зала на адвокатската фирма „Дърджин, Питърс и Джарет“ на Бридж Стрийт в Касъл Рок, се чувствах като изправен пред съда.

Имаше и още нещо, което ми направи впечатление. Стенографът не използваше от онези устройства, които приличат на сметачни машини, а стеномаска — странно приспособление, което се прикрепваше към устата му. Бях виждал стеномаски само в архивните черно-бели филми, в които Дан Дърия или Джон Пейн карат буикове с амбразури от двете страни на купето, гледат начумерено и пушат цигари „Кемъл“. Странно бе да видиш в ъгъла на залата човек, който изглежда като най-стария боен пилот на света, още по-странно бе, че всяка моя дума незабавно се повтаряше с глух и монотонен глас.

— Благодаря, господин Нунан. Съпругата ми е чела всички ваши книги и твърди, че сте любимият ѝ автор. Да се отбележи в протокола.

— Той гръмко се изсмя. Беше истински шишко, а на мен по принцип шишковците ми допадат — добродушието им е пропорционално на

обиколката на талията. Но съществува една подгрупа, която съм нарекъл ЗИДШ — злобни и дребни шишковци. По-добре е да нямаш работа с тях, защото при най-безобидния повод ще подпалят къщата ти и ще изнасят кучето ти. Повечето са ниски на ръст, под метър и петдесет. Непрекъснато се усмихват, но очите им са сериозни. Злобните и дребни шишковци мразят целия свят, а най-вече мъжете, които нямат шкембета. Към тази категория все още спадах и аз.

— Благодарете на съпругата си от мое име, господин Дърджин. Сигурен съм, че ще ви препоръча коя от книгите ми да прочетете първа.

Той се изкиска. Помощничката му, която седеше от дясната му страна и бе толкова млада, сякаш бе получила университетската си диплома преди броени минути, се изкиска. Най-старият пилот на изстребител F111 продължи да мърмори в стенографската си маска.

— Ще изчакам, докато от Холивуд екранизират ваш роман — ехидно подхвърли Дърджин и очичките му злобно проблеснаха — навярно знаеше, че нито една от книгите ми не е послужила за сценарий на филм. Само по „Раздвояване“ беше заснет телевизионен сериал, който получи приблизително еднакъв рейтинг с директните предавания на националния шампионат по украсяване на канапета. Искаше ми се тъй наречената размяна на любезности да е приключила.

— Аз съм настойникът *ad litem* на Кира Девор — обяви тлъстият гадняр. — Знаете ли какво означава това, господин Нунан?

— Мисля, че знам.

— Това означава — продължи да каканиже той, — че съдията Ранкорт ми е възложил да преценя — стига да мога, разбира се — как най-добре да бъдат защитени интересите на Кира Девор, ако се стигне до съдебно дело. Той не е задължен да съобрази решението си с моите заключения, но често се случва точно това.

Изглежда ме победоносно и скръсти ръце. Подозирах, че очаква бурни ръкопляскания. Красивата му помощничка пишеше в бележника си като обезумяла. Може би не се доверяваше на стария пилот.

— Това въпрос ли беше, господин Дърджин? — попитах, а Ромео Бизенет ме ритна в глезена. И без да го погледна, знаех, че не го е направил неволно.

Дърджин сви устни, които бяха толкова лъскави и гладки, че изглеждаха намазани с безцветен гланц. Косата му беше почти

опадала, а жалките останки бяха грижливо пригладени върху плешивото му теме. Изгледа ме внимателно, сякаш преценяваше дали ще му създавам неприятности. Отново си спомних колко противни са злюбните и дребни шишковци. Бях сигурен, че най-сетне е приключил с „учтивостите“.

— Не, господин Нунан, не беше въпрос. Помислих си, че се интересувате защо ви отнемаме от времето, което можете да прекарате на плажа през този прекрасен летен ден. Може би съм сгрешил. Ако обичате...

На вратата силно се почука, сетне в залата влезе Джордж Футман. Този път беше униформен, носеше и пистолет. Внимателно огледа бюста на помощничката, който се очертаваше под тънката ѝ блуза от синя коприна, после ѝ подаде папка и малък касетофон. Преди да излезе, ми хвърли кръвнишки поглед, сякаш казваше: „Помня те, приятелче. Ти си онзи писател, дето се опита да ми хитрее.“

Ромео Бизонет се наведе към мен, прикри с длан устните си и ми прошепна:

— Касетата на Девор.

Кимнах и отново се обърнах към Дърджин.

— Господин Нунан, познавате Кира Девор и майка ѝ Мари Девор, нали?

Запитах се защо като името ѝ е Мари ѝ казват Мати... и изведнъж разбрах, както докато разговаряхме по телефона бях разбрал, че тя носи къси бели панталонки и фланелка без ръкави. Когато е проговорила, Кира е произнесла Мати вместо Мари.

— Господин Нунан, извинете, че губим ценното ви време, но моля за отговор на въпроса.

— Не е необходимо да се заяждате — намеси се Ромео Бизонет. Говореше кротко, но погледът, който му хвърли Елмър Дърджин, подсказваше, че ако злюбните и дребни шишковци станат господари на света, Бизонет ще бъде в първия товарен влак, отправил се към концентрационния лагер.

— Извинете — побързах да кажа, преди дебелакът да проговори. — Отплеснах се за една-две секунди.

— Може би ви е хрумнала идея за нов роман. — Лъщящите му устни се разтеглиха в ехидна усмивка. Приличаше на блатна жаба,

издокарана със спортно сако. Обърна се към стенографа с молба да заличи последното изречение, сетне повтори въпроса за Кира и Мати.

Отвърнах, че ги познавам.

— Веднъж или повече пъти сте ги срещали?

— Повече.

— Колко пъти?

— Два.

— Разговаряли ли сте с Мари Девор по телефона? Въпросите му вече ме караха да се чувствам неловко, но бях длъжен да отговарям.

— Да, разговаряли сме.

— Колко пъти?

— Три пъти. — За трети път бяхме разговаряли завчера, когато тя бе предложила след като дам свидетелски показания, да обядвам заедно с нея и с Джон Стороу на общинската ливада. Какво лошо има да си устроим пикник пред очите на всички жители на градчето и на Господ Бог, при това ролята на блюстител на морала ще играе виден нюйоркски адвокат?

— Разговаряли ли сте с Кира Девор по телефона?

Не очаквах подобен въпрос и бях неподготвен. Може би точно затова шишкото ми го задаваше.

— Господин Нунан, отговорете.

— Да, разговарял съм веднъж с нея.

— Ще ни кажете ли за какво разговаряхте?

— Ами... — Погледнах към Бизонет, но и той не беше очаквал подобен въпрос и не можеше да ми помогне. — Мати...

— Моля? — Дърджин се приведе като хрътка, надушила следа. Очичките му, които почти не се виждаха сред подпухналата му плът, победоносно проблеснаха. — Мати ли казахте?

— Мати Девор. *Мари Девор.*

— Мати ли я наричате?

— Да — отвърнах и изпитах непреодолимо желание да добавя: „Казвам й Мати, когато сме в леглото! Викам й: «О, Мати, моля те, не преставай!»“ Ала се въздържах и обясних: — С това име тя се представи, когато се запознахме. Случи се на...

— Ще стигнем и до запознанството ви, но в момента се интересувам от разговора ви с Кира Девор по телефона. Кога сте го провели?

— Вчера.

— На 9 юли 1998 година, така ли?

— Да.

— Кой е набрал номера ви?

— Ма... Мари Девор.

„Сега ще попита защо се е обадила — помислих си, — а аз ще обясня, че е искала да предприемем поредния сексмаратон и че преди да се чукаме, си хапваме ягоди с шоколадова глазура и разглеждаме снимки на голи уродливи джуджета.“

— Тогава как се е случило така, че Кира да разговаря с вас?

— Чух я да казва на майка си, че имала да ми съобщи нещо важно и я помоли да ѝ даде слушалката.

— Какво е искала да ви каже?

— Че за пръв път си е измила косата с шампоан.

— А спомена ли ви, че се е закашляла?

Млъкнах и се втренчих в него. В този момент разбрах защо хората мразят адвокатите, особено онези, които ги поставят натясно.

— Господин Нунан, желаете ли да повтора въпроса?

— Не — промърморих и се запитах как е научил тези подробности. Може би мръсниците подслушват телефона на Мати, моя телефон или и двата. За пръв път усетих на свой гръб какво е да имаш враг, който притежава петстотин милиона долара. Човек с толкова много пари може да подслушва всички телефони, които пожелае. — Каза, че се била закашляла от шампоана. Но иначе беше...

— Благодаря, господин Нунан. А сега да поговорим за...

— Оставете го да се доизкаже — прекъсна го Бизонет. Едва ли беше очаквал, че ще се наложи да ме защитава, но изражението му подсказваше, че няма нищо против да се „включи в играта“. Приличаше на куче от породата „блъдхаунд“ с вечно тъжни очи, но знаех, че мога да му се доверя. — Не се намираме в съдебната зала и господин Нунан не е подложен на разпит.

— Първата ми грижа е за благополучието на детето — заяви Дърджин. Високопарните му думи и смиреният му тон не си подходяха — все едно да залееш с разтопен шоколад царевично пюре. — Приемам твърде присърце тази отговорност и може би съм се поувлякъл. Извинете, ако съм ви обидил, господин Нунан.

Замълчах. Ако отговорех, че приемам извинението му, Щях да съм лицемер като него. Ето защо промърморих:

— Исках само да кажа, че Ки се смееше, докато ми разказваше за случилото се. После майка ѝ ми се обади и също се смееше.

Докато говорех, Дърджин отвори папката, която му беше донесъл Футман, и запрелиства документите в нея, сякаш изобщо не ме слушаше. После подхвана:

— Майка ѝ... Мати, както я наричате...

— Точно така я наричам! — прекъснах го. — Ще ми обясните ли откъде знаете за какво сме разговаряли?

— Това не ви засяга, господин Нунан. — Извади един лист хартия и затвори папката. За миг го вдигна срещу светлината, като че разглеждаше рентгенова снимка. Видях, че е изписан с текст, напечатан на машина. — Да се върнем към запознанството ви с Мари и с Кира Девор. Било е на четвърти юли, нали?

— Да.

Дърджин гледаше листа и кимаше, все едно проверяваше дали показанията ми отговарят на написаното.

— Точно така, сутринта на четвърти юли. Първо сте се запознали с Кира Девор.

— Да.

— Защото майка ѝ не е била с нея, нали?

— Въпросът ви е неправилно формулиран, господин Дърджин, но да речем, че отговорът е положителен.

— Поласкан съм, че ме поправя човек, чиито романи са били в класациите за най-продаваните книги — процеди той и се усмихна. Усмивката му подсказваше, че с удоволствие би изпратил и мен в концлагер. — Разкажете ни как сте се запознали с Кира Девор, сетне с Мари Девор... с Мати, ако това име повече ви допада.

Разказах какво се е случило. Щом свърших, Дърджин придърпа касетофона пред себе си. Забелязах, че ноктите му лъщят като устните му.

— Господин Нунан, вярно ли е, че е имало опасност да прегазите Кира?

— В никакъв случай. Шофирах с около шейсет километра в час, защото пред гаража има знак за ограничение на скоростта. Видях малката, достатъчно отдалеч, за да спра.

— Да предположим, че сте шофирали по другото платно. Пак ли щяхте да я видите навреме?

За разлика от другите му въпроси този беше зададен с основание. Ако кола се движеше по отсрещното платно, би могла да връхлети върху момиченцето. И все пак...

— Да — отвърнах. Той вдигна вежди:

— Сигурни ли сте?

— Да, господин Дърджин. Може би щеше да се наложи рязко да ударя спирачки, но...

— Вие сте се движили с шейсет километра в час.

— Точно така. Казах ви, че има знак за ограничаване на скоростта на...

— На тази отсечка от шосе N68. Да, вече ми го казахте. Как мислите, повечето шофьори спазват ли ограничението?

— Не съм бил в ТР от 93-та година и не мога да...

— Хайде, господин Нунан, не разиграваме сцена от ваша книга. Бъдете така добър да отговаряте на въпросите ми, иначе ще си загубим целия ден.

— Старая се да отговарям, господин Дърджин.

Той примирено въздъхна:

— Купили сте къщата на брега на Дарк Скор в началото на осемдесетте. А знаците за ограничение на скоростта от памтивека са си на същото място: пред смесения магазин „Лейквю“, пред пощата и пред „Гараж за какво ли не“ на Дик Брукс.

— Вярно е — съгласих се.

— И тъй, отново ви задавам същия въпрос — мислите ли, че повечето шофьори спазват ограниченията?

— Нямам наблюдения, но смятам, че мнозина не се съобразяват с пътния знак.

— Искате ли да чуете свидетелските показания на заместник-шериф Футман, според когото най-много глоби за превишена скорост са били наложени в ТР-90?

— Не, благодаря — отвърнах съвсем искрено.

— Докато разговаряхте с Кира Девор и после с майка й, покрай вас минаха ли някакви превозни средства?

— Да.

— Колко на брой?

— Не си спомням. Мисля, че няколко.

— Може би три.

— Възможно е.

— Или пет.

— Като че ли не бяха толкова много.

— Не можете да кажете с точност, така ли?

— Да.

— Не сте им обърнали внимание, защото Кира Девор е била разстроена.

— Всъщност тя се държеше доста свободно за дете на нейната...

— Разплака ли се пред вас?

— Ами... да.

— Заради онова, което ѝ е сторила майка ѝ ли?

— Не е редно да ми задавате такъв въпрос.

— А според вас редно ли е да се остави едно дете без надзор и то да се движи по средата на шосето в празничната утрин, когато движението е най-натоварено?

— За Бога, по-кратко — обади се Ромео Бизонет, който изглеждаше още по-опечален.

— Оттеглям въпроса — промърмори Дърджин.

— Уточнете кой — заядох се.

Той отегчено ме изгледа, сякаш искаше да каже, че до гуша му е дошло от тъпанари като мен и поведението ми изобщо не го изненадва.

— Колко коли минаха покрай вас от момента, когато сте грабнали детето и сте го занесли на безопасно място, до раздялата ви с майката и момиченцето?

Не ми се нравеше фразата „занесли на безопасно място“, но докато обмислях отговора, старият стенограф вече беше записал въпроса. Всъщност точно това бях направил, но опитах да увъртам:

— Казах ви, че не съм сигурен.

— Посочете приблизителния им брой.

— Може би бяха три коли.

— Включително онази, която е шофирала Мати Девор ли? Карала е... — Той погледна листа, който беше извадил от папката. — ...джип „Скаут“, модел 1982 година.

Спомних си как Кира отбеляза, че „Мати кара бързо“ и разбрах накъде бие противният шишко. Само че не можех да му попрача.

— Наистина джипът беше марка „Скаут“. Не забелязах какъв е моделът.

— Когато е минала покрай мястото, където сте стояли с Кира в прегръдките ви, с каква скорост е шофирала Мари Девор — съобразена с ограничението или по-висока?

Мати караше поне с осемдесет километра в час, но заявих на Дърджин, че не мога да кажа със сигурност. Той настояваше да си спомня (все едно ме подканваше: „Зная, че никога не сте виждали клуп за бесене, господин Нунан, но съм сигурен, че ако се постараете, ще го направите“), ала аз упорито отказвах. Дърджин отново взе листа:

— Господин Нунан, ще се изненадате ли, ако разберете, че двама свидетели — Ричард Брукс, собственик на „Гараж за какво ли не“, и Ройс Мерил, пенсиониран дървосекач — твърдят, че госпожа Девор е шофирала с много по-висока скорост от разрешената?

— Не обърнах внимание, защото разговарях с момиченцето.

— За ваше сведение Ройс Мерил настоява, че тя е карала поне със сто километра в час.

— Глупости! Ако беше вярно, като удари спирачки, джипът щеше да излети от платното и да се преобърне.

— Според заместник-шериф Футман следите от гумите показват, че скоростта е била минимум осемдесет километра в час — заяви Дърджин. Не ми задаваше въпрос, но ме изгледа предизвикателно, сякаш ме подканваше да се съпротивлявам и да затъвам все по-дълбоко в подвижните пясъци. Замълчах. Той скръсти ръце на масата и се наведе към мен:

— Господин Нунан, ако не сте били занесли малката на безопасно място, възможно ли е било тя да бъде прегазена от джипа, шофиран от майка ѝ?

Въпросът беше коварен — какво да отговоря? Бизонет пет пари не даваше за мен и вниманието му беше насочено към хубавичката помощничка на Дърджин. Спомних си книгата, която Мати четеше едновременно с „Бартълби“ — „Безмълвният свидетел“ от Ричард Норт Патерсън. За разлика от героите на Гришам адвокатите, описани от Патерсън, винаги бяха адски самоуверени.

„Възразявам, господин съдия, въпросът към свидетеля е подвеждащ“ — би казал някой от тях.

Вдигнах рамене:

— Съжалявам, но не мога да отговоря. Не съм си взел кристалната топка.

В очите му отново проблеснаха гневни пламъчета:

— Господин Нунан, предупреждавам ви, че ако не отговорите на въпросите ми, по-късно ще ви призват от Малибу, от Файър Айлънд или където и да се запилеете, за да напишете поредния си шедьовър.

Вдигнах рамене:

— Както кажете. Вече обясних, че разговарях с момиченцето, поради което не обърнах внимание с каква скорост шофира майката. Но как да ви отговоря дали Ройс Мерил е добре със зрението и дали заместник-шерифът Футман е измерил тъкмо следите от гумите на джипа. Може би не знаете, но на този участък от шосето има следи от гумите на много превозни средства. Да допуснем, че госпожа Девор е карала с осемдесет, дори с деветдесет километра в час. Тя е едва на двайсет и една години, Дърджин. Младежите на тази възраст са с добри рефлексии и вече са опитни шофьори. Според мен тя в никакъв случай нямаше да прегази детето...

— Достатъчно!

— Защо ме прекъсвате? Може би защото не казвам онова, което искате да чуете. — Бизонет отново ме ритна по глезена, но аз не му обърнах внимание. — Заявихте, че защитавате интересите на Кира, но според мен сте на страната на дядо й.

Той ехидно се усмихна, сякаш казваше: „Хитрееш, а? Ще си платиш, задето ме разиграваш!“ Придърпа по-близо до себе си касетофона и промърмори:

— След като споменахте дядото на Кира, господин Максвел Девор, понастоящем живущ в Палм Спринг, предлагам па поговорим за него.

— Както желаете.

— Разговаряли ли сте някога с Максвел Девор?

— Да.

— Лично или по телефона?

— По телефона. — Искаше ми се да добавя, че кой знае как старецът е открил номера ми, който не е вписан в указателя, но се въздържах — та нали Мати беше постъпила по същия начин.

— Кога сте разговаряли?

— Вечерта на четвърти юли. Когато ми се обади, тъкмо наблюдавах фойерверките.

— Навярно сте разговаряли за приключенията на Кира през същия ден, така ли? — Дърджин демонстративно извади от джоба си аудиокасета. Приличаше на фокусник, който показва на публиката разгънатата копринена кърпичка. Нещо ми подсказваше, че той блъфира. Сигурен бях, че Девор е записал нашия разговор — едва по-късно осъзнах, че характерното бръмчене по линията е било по-силно — и че записът е на касетата, която Дърджин пхна в касетофона... и все пак той блъфираше.

— Не си спомням — отговорих.

Той тъкмо се канеше да затвори прозрачното капаче, но ръката му застина във въздуха. Изглежда ме така, сякаш не вярваше на ушите си, а от гняв по страните му. избиха червени петна.

— Не си спомняте ли? Не може да бъде, господин Нунан. Убеден съм, че писателите се стараят да запамятват проведените разговори, а пък този се е състоял само преди седмица. Разкажете за какво разговаряхте.

— Не мога, честна дума — отговорих безстрастно.

За миг Дърджин като че изпадна в паника, после лицето му се проясни. Прокара пръст по бутоните на касетофона и зададе следващия си въпрос:

— Как господин Девор започна разговора?

— Каза „ало“ — отговорих. Иззад стеномаската се разнесе приглушен звук. Може би старецът се беше изкашлял, а може би бе сподавил смеха си.

Лицето на Дърджин пламна от гняв, но той се опита да се овладее.

— Какво ви каза после?

— Не си спомням.

— Попита ли ви какво се е случило сутринта?

— Не си спомням.

— Не му ли казахте, че сте видели как майката и детето заедно берат цветя? Мисля, че точно това сте заявили на разтревожения дядо на Кира, когато ви е запитал за случката, за която вече говорел целият град.

— По-полека — намеси се Бизонет и направи знак, с който треньорите на баскетболните отбори искат прекъсване на играта.

Дърджин гневно го изгледа. Лицето му вече беше мораво, като че всеки момент той ще получи апоплектичен удар. Устните му бяха разтегнати в грозна гримаса, виждаха се равните му зъби с коронки — истински произведения на зъботехническото изкуство.

— Вие пък какво искате? — сопна се гневно, сякаш Бизонет току-що беше влязъл и се опитваше да му разясни принципите на мормонската религия или на окултизма.

— Искам да престанете да подвеждате моя клиент и историята с брането на цветята да бъде заличена от протокола.

— Защо? — озъби се Дърджин.

— Защото опитвате да запишете в протокола фрази, които свидетелят не е изрекъл. Моля за прекъсване на заседанието. Междувременно ще се свържем със съдията и ще го попитаме за мнението му...

— Оттеглям въпроса — процеди шишкото и ме изгледа с безпомощна ярост. — Господин Нунан, ще ми помогнете ли да изпълня задълженията си?

— Ще помогна на Кира, стига да мога.

— Добре. — Той кимна, сякаш не беше разбрал значението на думите ми. — За какво разговаряхте с Макс Девор?

— Не си спомням — заявих и го погледнах в очите. — Може би ще опресните паметта ми.

За миг настъпи тишина, както се случва при игра на покер с големи залози секунда преди играчите да свалят картите си. Дори старият пилот мълчеше, а немигащите му очи бяха вперени в мен. Сетне Дърджин отмести касетофона (забелязах, че го гледа със същото отвращение, което понякога изпитвам към телефона) и отново ме зарепитва за случилото се сутринта на четвърти юли. Изобщо не повдигна въпрос за това, че във вторник съм вечерял с Кира и Мати, повече не спомена и за разговора с Девор, когато бях изрекъл куп лъжи.

Продължи да ми задава въпроси чак до единайсет и половина, ала и двамата знаехме, че разпитът бе приключил в мига, когато той отмести касетофона.

* * *

— Майк! Майк, насам! — Мати, която седеше на една от масите за пикник на площадката зад естрадата, махаше, за да привлече вниманието ми. Изглеждаше много щастлива. Махнах ѝ в отговор и тръгнах към нея, като си пробивах път между деца, които играеха на гоненица, и влюбени двойки, които прегърнати седяха на тревата. Към мен полетях фризби — наведох се да го избегна, а някаква немска овчарка с подскок го улови.

Забелязах, че на масата се е настанил и висок червенокос мъж, но не успях да го разгледам. Мати ме посрещна на пътеката, прегърна ме и ме целуна толкова звучно и силно, че зъбите ми едва не нараниха устните ми. Усмихна се като палаво момиченце и възкликна:

— Целували ли са те толкова сърдечно?

— Не ми се е случвало от четири години насам — промърморих. — Доволна ли си? — Страхувах се, че ако веднага не се отдръпне, ще получи физическо доказателство за удоволствието, което ми беше доставила.

— Какво друго ми остава? — с престорено примирение въздъхна тя и се обърна към червенокосия: — Пак ли оплесках нещата?

— Донякъде — отговори той. — Слава Богу, че в момента не ви наблюдават старите клюкари от „Гараж за какво ли не“. Майк, аз съм Джон Стору. Приятно ми е да се запознаем, след като досега сме разговаряли само по телефона.

Веднага ми допадна, може би защото изглеждаше толкова трогателен — носеше елегантен костюм с жилетка и старателно подреждаше картонените чинии на масата за пикник, а червеникавите му къдрици се развяваха като водорасли, понесени от силно подводно течение. Имаше бяла кожа, осеяна с лунички — хората с такава кожа никога не хващат слънчев загар. Сигурно беше трийсетинагодишен, но изглеждаше на възрастта на Мати. Навярно едва след пет-шест години ще възмъжее достатъчно, че барманите да му сервират алкохол, без да му искат личната карта.

— Настанявай се — покани ме той. — Ще си устроим пиршество със специалитетите на „Касъл Рок Варайъти“ — месни ролца, които Бог знае защо тук наричат италиански сандвичи, понички

с италианско сирене, пържени картопки с чеснов сос, шоколадови десертчета и... какво още? А, да, забравих напитките. — Той извади от плика три бутилки с безалкохолна бира. — Предлагам да започваме. В петък и в събота Мати е дежурна в библиотеката от два следобед до осем вечерта, а точно сега не е желателно да закъснява за работа.

— Как мина сбирката на литературния кръжок? — обърнах се към Мати. — Виждам, че Линди Бригс не те е изляла с парцалите.

Тя се засмя, стисна дланите си и вдигна ръце в победоносен жест:

— Направо им взех ума. Обаче не посмях да им кажа кой ми е разтълкувал основната идея...

— Слава Богу, че не си посмяла — намеси се Стороу, който старателно отстраняваше конците от месното ролце и го гледаше подозрително, като че се колебаеше да го опита.

— ...затова обясних, че съм прочела няколко литературни разработки на романа — доволно заяви Мати. — Бях много горда, почувствах се така, сякаш съм завършила колеж.

— Радвам се.

— Къде е Бизонет? — попита Джон. — Досега не съм срещал човек на име Ромео.

— Днес няма да имаш щастието да се запознаеш с него. Бързаше да се върне в Луистън.

— Всъщност може би е по-добре първоначално да не ни виждат заедно — промърмори той, отхапа парче от сандвича и изненадано възкликна: — Хм, вкусно е! — После се обърна към мен: — Разкажи какво се случи.

Докато говорех, двамата почти се нахраниха. Най-сетне и аз взех сандвича си, а след първата хапка ме обзеха носталгични спомени. Бях забравил колко вкусно е месното ролце. Да му се не види, защо най-вкусните храни са най-нездравословни? Май същото се отнася и за сърдечните прегръдки от страна на млади жени, които са замесени в скандално съдебно дело.

— Много интересно — промърмори Джон. — Не очаквах подобен развой на събитията. — Взе си поничка със сирене, разчупи я на две и с отвращение се втренчи в лепкавия белезникав пълнеж. — Тукашните хора наистина ли консумират туй чудо?

— А пък нийоркчаните ядат рибешки пикочни мехури — побързах да защитя местните специалитети. — И то сурови.

— Сигурно. — Той потопи поничката в пластмасовата кутия, съдържаща сос за спагети, който в Западен Мейн се нарича сос със сирене, и предпазливо отхапа един залък.

— Какво ще кажеш? — попитах.

— Не е лошо... но сигурно трябва да се консумира, докато е топло.

Което е самата истина — да ядеш студени понички с италианско сирене е все едно да хапваш сополи. Въздържах се да споделя тази констатация със сътрапезниците си, за да не развалям хубавото им настроение през този прекрасен летен ден.

— Не ми е ясно защо Дърджин не е пуснал касетата със записа — замислено промълви Мати.

Джон се протегна така, че ставите му изпукаха, погледна я както баща гледа послушното си дете, и отвърна:

— Може би никога няма да научим причината.

Изглеждаше много доволен, защото бе убеден, че Девор няма да заведе дело. Не ми се искаше Мати да се зарази от оптимизма му и да храни прекалено големи надежди. Въпреки младостта си Джон Стороу не беше наивен (искрено се надявах, че съм го преценил правилно), но все пак му липсваше житейски опит. Освен това нито той, нито Мати знаеха историята за шейната на Скутър Лариби. Не бяха видели изражението на Бил Дийн, докато ми я разказваше.

— Ще изброя няколко предполагаеми причини Девор да се откаже да използва касетата — продължи Джон. — Интересуват ли те?

— Разбира се.

Той се избърса с хартиена салфетка и започна да изрежда на пръсти: — Първо, той ти се е обадил. В подобни случаи записът на разговора почти никога не се приема като доказателство. Второ, и неговото поведение не е било безупречно, нали?

— В никакъв случай.

— Трето, лъжите ти донякъде злепоставят теб, не и Мати. Между другото историята с шампоана е много забавна и дори трогателна. Ако това е най-силното оръжие на враговете ти, по-добре още сега да се откажат. Четвърто, което според мен е най-важното, подозирам, че Девор страда от заболяването на Ричард Никсън.

— Какво е това заболяване? — попита Мати.

— Касетата, която е дал на Дърджин, не е единствената. Сигурен съм, че този тип записва всичките си разговори по телефона. Може би се страхува, че ако представи този запис като доказателство в съда, ще изискваме да бъдат представени и останалите. Това е най-силният ни коз.

— Какво е записано на тези касети, та е толкова компрометиращо? — недоумяваше Мати. — Защо не ги унищожи, щом го поставят в неизгодно положение?

— Да допуснем, че е невъзможно — намесих се. — Ами ако са му необходими поради други причини?

— Няма значение — заяви Джон. — Най-важното е, че Дърджин е блъфирал. — Леко удари с юмрук по масата и добави: — Убеден съм, че Девор ще се откаже от попечителството.

— Не бива да правим прибързани заключения — казах, но широката усмивка и грейналото лице на Мати ми подсказаха, че намесата ми е закъсняла.

— Разкажи на Майк още какво си свършил, защото приближава време да отида на работа — обърна се тя към Джон.

— Кой се грижи за Кира, когато си в библиотеката? — попитах.

— Госпожа Кълъм, която живее на около три километра от нас. А през юли Кира посещава занятията на лятното Библейско училище, които са от десет до три следобед. Твърди, че ѝ харесвали песните и интересните приказки за Ной и Мойсей. След приключване на занятията автобусът я оставя при съседката, а аз отивам да я взема малко след девет. — Тя печално се усмихна и добави: — По това време мъничето ми вече е заспало на канапето.

Джон говори петнайсетина минути. Макар отскоро да се занимаваше със случая, бе предприел решителни действия. Наел бил частен детектив в Калифорния да събере сведения за Роджър Девор и Морис Ридинг („Събирам сведения“ беше много по-приемлива фраза отколкото „шпионирам“.) Най-важното било да разберем какви са отношенията между двамата Девор и дали Роджър знае за плановете на баща си относно Кира. Освен това възнамерявал да проучи с какво се е занимавал старият Макс, откакто се е завърнал в TP-90. За целта щял да наеме друг частен детектив, когото му препоръчал Ромео Бизонет, моят „адвокат под наем“.

Докато говореше, като от време на време правеше справка в джобния си бележник, си спомних какво беше казал за богинята на правосъдието по време на първия ни телефонен разговор: „Окови я с белезници, запечати устата ѝ с лепенка, изнасилвай я и я охулвай.“ Е, може би не постъпвахме толкова жестоко с горката Темида, но бяхме доста грубички с нея. Представих си как ще принудят Роджър Девор да пристигне тук чак от Калифорния, за да го разпитат за сексуалните му предпочитания. Съжалявах го, ето защо непрекъснато си напомнях, че не ние, а баща му го е поставил в толкова неловко положение.

— Успя ли да си уредиш среща с Девор и с главния му правен консултант? — попитах.

— Още не съм. Хвърлил съм въдицата, свалил съм картите си... избери любимата си метафора и я използвай.

— Пуснал си машината в ход — сериозно обяви Мати.

— Заложил си капана — добавих.

Спогледахме се и избухнахме в смях, а Джон ни изглежда, печално поклати глава и отново отхапа от студената поничка.

— Налага ли се да се срещнеш с Девор само в присъствието на адвокатата му? — попитах.

— В противен случай съществува реална опасност като спечелим делото, Девор да подаде възражение, основано на неетично поведение от страна на адвокатата на Мари Девор — отвърна Джон.

— Пепел ти на устата! — възкликна тя.

— Говоря съвсем сериозно. На срещата непременно трябва да присъства адвокатът му. Но мисля, че ще се запозная с компютърния гений едва по време на следващото ми посещение. Още не съм го зърнал и ще пукна от любопитство.

— Щом ти трябва толкова малко, за да бъдеш щастлив, гледай в четвъртък вечер да бъдеш на игрището на софтбоул — промълви Мати. Сърцето ми се сви от горчивината, която долових в гласа ѝ. — Гарантирам, че Максвел ще бъде там. Ще седи на луксозната си инвалидна количка, ще се залива от смях, ще ръкопляска и на всеки петнайсет минути ще вдишва кислород от проклетата бутилка.

— Идеята си я бива — отговори Стору. — През двата почивни дни се налага да бъда в Ню Йорк — заминавам аргес Осгуд — но може би ще се върна във вторник. Не е зле да взема и бейзболната си ръкавица. — Той стана и се залови да прибира мръсните картонени

чини и остатъците от храната. Помислих си, че изглежда едновременно превзет и странно трогателен, също като Стан Лоръл, когато си сложи кухненска престилка. Мати учтиво го отблъсна и се залови да разчисти масата.

— Никой не хапна от шоколадовите десертчета — печално обяви тя.

— Занеси ги на дъщеричката ти — предложи Джон.

— В никакъв случай. Не й разрешавам да яде такива боклуци...

— Внезапно осъзна какво е казала и избухна в смях. С Джон също се засмяхме.

* * *

Мати беше оставила стария си джип на паркинга зад паметника, изобразяващ войник с униформа от Първата световна война, чиято каска почти не се виждаше от курешките. До джипа беше паркиран нов-новеничък форд „Торъс“ с етикет на агенцията за коли под наем „Херц“ на предното стъкло. Джон отвори задната врата и остави на седалката дипломатическото си куфарче, което беше едновременно елегантно и непретенциозно, сетне се обърна към Мати:

— Ако успея да се върна във вторник, ще ти телефонирам. Ще ти се обадя и в случай, че чрез онзи Осгуд уредя да се срещна със свекъра ти.

— Следващия път аз черпя — усмихна се тя. — Ще купя от италианските сандвичи, явно ви харесаха.

Той се усмихна и стисна с едната си длан ръката на Мати, а в другата — моята ръка. Приличаше на наскоро ръкоположен свещеник, който се готви да извърши първото си бракосъчетание. После започна да ни дава последни инструкции:

— Ако се наложи, разговаряйте по телефона, обаче не забравяйте, че сигурно ви подслушват. Не бива да се виждате, но в краен случай може да се срещнете в супермаркета, или пък на Майк да му се наложи да вземе книга от библиотеката.

— За тази цел трябва да подновиш картата си — с престорена строгост каза Мати.

— И никакви гостувания в караваната. Ясно ли е?

Двамата с Мати кимнахме, ала Джон като че не ни повярва. Запитах се дали изразенията ни и поведението ни не издават тайните ни помисли.

— Девор обвинява Мати, че е безотговорна и неспособна да се грижи за детето си, но може би ще претърпи провал — продължи Джон. — Не му давайте повод да промени стратегията си. Ще обяви двама ви за любовници, нищо чудно да намекне за нечисти помисли на Майк по отношение на Кира.

— Какво говориш! — потресено възкликна Мати и отново заприлича на разгневено дванайсетгодишно момиче.

— Този човек толкова отчаяно желае Кира, че нищо чудно да обвини Майк в педофилия.

— Но това е нелепо! Обаче ако свекърът ми е готов да ме очерни, то и ние...

Стороу кимна:

— И ние ще му отвърнем със същото. Ходът на съдебното дело ще се следи от всички големи ежедневници. Бог ми е свидетел, че ще се постарая да го избегнем. Шумните съдебни процеси се отразяват пагубно на възрастните, камо ли на децата. — Наведе се, целуна Мати по страната и добави: — Съжалявам, но това е горчивата истина. — Тонът му подсказваше, че наистина съжалява. — Делата за попечителство неизменно са свързани със скандали и с изваждане на показ на нечии кирливи ризи.

— Не мога да повярвам, че... че някой ще прибегне до толкова непочтени средства само и само да спечели — едва чуто прошепна тя.

— Отново те предупреждавам. — Джон опита да си придаде суров вид, което бе почти невъзможно, защото бе прекалено млад, а лицето му — прекалено добродушно. — Положението е двойно по-опасно, защото противникът ни е много богат и не разполага с убедителни доказателства. Бог знае докъде може да стигне.

— Още ли се страхуваш за Ки? — попитах Мати. — Още ли чувстваш, че е в опасност?

Мислех, че ще отговори уклончиво — янките мразят чужди хора да се бъркат в живота им — но очевидно разумът ѝ надделя над вродената ѝ горделивост. Увъртането беше лукс, който тя не можеше да си позволи.

— Страхувам се. Имам предчувствие, че ще се случи нещо лошо.

Джон се намръщи. Сигурно и на него му беше минало през ум, че Девор ще прибегне към незаконно деяние, за да получи детето.

— Постарай се винаги да я държиш под око. Вярвам в интуицията. Случило ли се е нещо, което да потвърди страховете ти?

— Не — побърза да отговори тя и погледна към мен, за да ми подсказе да държа езика зад зъбите си. Отвори вратата на джипа и тави на задната седалка плика с шоколадовите десертчета — в крайна сметка ѝ беше дожаляло да ги изхвърли. После се обърна към нас и в очите ѝ проблесна гняв: — Няма как да последвам съвета на Джон. — Пет дни от седмицата съм на работа, а през август, когато новопостъпилата информация се прехвърля на микрофилми, ще работя и през съботните дни. Ки обядва в трапезарията на лятното Библейско училище и вечеря при съседката Арлен. Заедно сме само сутрин. През останалото време... — Знаех какво ще каже още преди да го е изрекла и все пак изтръпнах от думите ѝ. — През останалото време е беззащитна в ТР.

— Ще ти помогна да намериш детегледачка — предложих, като си помислих, че услугите на помощничката в домакинството ще ми струват много по-малко от услугите на Джон Стороу.

— Не! — извикаха двамата едновременно, погледаха се и се разсмяха. Но макар да се смееше, Мати изглеждаше напрегната и тъжна.

— Не бива да има писмени доказателства, уличаващи Майкъл Нунан — обясни Стороу. — Едно е той да плаща моя хонорар, съвсем друго да наеме бавачка за детето на Мати Девор.

— Освен това вече си похарчил достатъчно голяма сума заради мен, Майк — намеси се Мати. — Сън не ме хваща, като се замисля колко време ще ми бъде необходимо да ти върна парите. Не ми се ще да затъвам в още по-големи дългове заради някакво глупаво предчувствие. — Тя се качи в джипа и свали страничното стъкло.

Облегнах се на вратата и погледнах Мати в очите. Близостта ѝ беше главозамайваща.

— Повярвай, че парите не ме интересуват. И без това нямам за какво да ги харча.

— Приех да платиш хонорара на Джон, защото по този начин помагаш на Ки. — Тя леко стисна ръката ми. — Ако наемеш

детегледачка, ще бъде да задоволиш капризите ми. Ето защо няма да приема. Разбра ли?

— Да. Поне предупреди онази съседка и преподавателите в Библейското училище, че ти предстои да се бориш за попечителство на детето, ето защо ги молиш да не позволяват на когото и да било да отвежда Кира без твое разрешение.

Тя се усмихна:

— Вече ги предупредих. Джон ме посъветва да го сторя. Ще се чуем по телефона, Майк. — Вдигна ръката ми, плесна дланта ми и натисна педала за газта.

— Какво ще кажеш? — попитах Джон, докато наблюдавахме как джипът, оставяйки следа от моторно масло, се отдалечава към новия мост, който свързва Касъл Стрийт с шосе N68.

— Че Мати е късметлийка — има богат благодетел и способен адвокат. — Той замълча, сетне добави: — Но ме измъчва предчувствие, че ще ѝ се случи нещо лошо... не, не мога да го опиша.

— Струва ти се, че около нея има невидим облак — подсказах му.

— Може би. — Той прокара пръсти през буйната си червеникава коса. — Но със сигурност знам, че изпитвам състрадание към нея.

Споделях чувствата му, но изпитвах към Мати нещо повече от състрадание. Копнеех да се любя с нея, макар да знаех, че не бива да го правя. Копнеех да усетя милувките ѝ, аромата на кожата ѝ. Копнеех тя да ми прошепне да правя с нея каквото пожела.

* * *

Върнах се в „Сара Лафс“ малко преди два часа. Отключих входната врата, като си мислех само как ще отида в кабинета си, където ме очаква вярната пишеща машина. Още не вярвах, че творческата криза е преминала. Бях решил да работя (каква ти работа — след четири години принудителна почивка писането бе истинско удоволствие) до шест, да поплувам в езерото и да отида във „Вилидж“, за да си хапна от богатите на холестерол специалитети на Бъди Джелисън.

Щом влязох в антрето, хлопката на Бънтър пронизително зазвъня. Вкопчих се във валчестата дръжка на вратата и се вцепених. Слънчевите лъчи проникваха през прозорците, в ъглите нямаше зловещи сенки и все пак ме побиха тръпки, като че часовникът току-що бе ударил полунощ.

— Кой е тук? — извиках.

Звънчето престана да дрънчи. За миг настъпи тишина, после чух писък на жена. Звукът идваше от всички посоки, сякаш се лееше от нагорещения, изпълнен с пращинки въздух, както потта се лее от порите. Писъкът изразяваше гняв, възмущение, скръб и най-вече ужас. Толкова се изплаших, че също изкрещях. Преживяването беше много по-страшно от онова, когато стоях в мрака на стълбището към мазето и слушах как призракът потропва по изолационния панел.

Писъкът не прекъсна, а заглъхна, както беше заглъхнало риданието на детето: сякаш някой, който се движи с бързи крачки, отнасяше крещящата жена далеч от мен.

Най-сетне напълно затихна. Облегнах се на библиотечката и притиснах длан до гърдите си. Сърцето ми биеше лудо, задъхвах се, а мускулите ми бяха като „взривени“ — усещане, което изпитвате след преживяна силна уплаха.

Измина около минута. Постепенно сърцето ми възстанови нормалния си ритъм, престанах да се задъхвам. Плахо направих една крачка и като се убедих, че краката ме държат, влязох в кухнята и погледнах към дневната. Главата на препарирания лос Бънтър беше на обичайното си място над камината. Изцъклените очи на животното равнодушно се вираха в мен. Звънчето на врата му мълчеше. Тишината се нарушаваше само от тиктакането на грозния часовник с физиономията на котарака Феликс.

Бях изплашен, обаче още по-мъчителна беше мисълта, че съм чул виковете на Джо, че къщата е обитавана от призрака на моята съпруга, която крещи от болка. Джоана беше мъртва, но бях сигурен, че изпитва болка.

— Джо — прошепнах. — Джо, ти ли си?

Този път чух риданието на изплашено дете. В същия миг устата и носът ми като че се напълниха с блудкава езерна вода.

Усещането беше потресаващо. Страхувах се, че ще се задавя и ще умра. Пристъпих до мивката и се изплюх, но и този път вместо от

устата ми да изригне струя езерна вода, излезе само малко слюнка. Усещането, че се давя като по чудо изчезна.

Бях се вкопчил в кухненския плот и се навеждах над умивалника — сигурно приличах на човек, за когото празненството приключва с избълване на алкохола, предизвикал повишеното му настроение. Чувствах се точно като след пиянска нощ — отпаднал и толкова зашеметен, че не разбирах какво се случва.

С мъка се изправих, взех кърпата, окачена на дръжката на съдомиялната машина, и избърсах лицето си. Копнеех за чаша чай с лед. Посегнах да отворя хладилника и се вкамених. Магнитните фигури отново образуваха окръжност. В центъра се мъдреше надпис:

УДАВИХА ГО.

Край! — помислих си. — Незабавно изчезвам от тук! Още днес се връщам в Дери!

Но само след около час вече седях само по гащета в задушния си кабинет на горния етаж, а на бюрото стоеше чаша чай, в която ледът отдавна се беше стопил. Бях забравил всичко и отново се бях пренесъл в света, сътворен от въображението ми, в който частният детектив Анди Дрейк се опитваше да докаже, че Джон Шакълфорд не е серийният убиец с прозвище Бейзболната шапка.

Така минава животът: ден подир ден, хранене след хранене, мъка подир мъка.

Зъболекарят запълва зъбните канали един по един. Писателят пише романа си страница по страница.

Загърбваме всичко, от което се страхуваме. Наблюдаваме през прозореца птиците в небето и не се обръщаме, когато в коридора зад нас проехтят стъпки; казваме си, че макар понякога облаците да приличат на риби, еднорози или на призрачни конници, всъщност са само облаци. Дори когато в тях проблесне мълния и ги озари отвътре, си казваме, че това са най-обикновени облаци и си мислим за следващото хранене, за следващата мъка, за следващата страница. Така минава животът.

ГЛАВА 16

Вижте какво, книгата беше много важна. Изключително важна.

Страхувах се да се преместя в друга стая, камо ли да грабна машината и тъничкия, току-що започнат ръкопис, и да се върна в Дери. Подобно действие би било твърде опасно, все едно да изнесеш новородено в силна буря. Тъй че реших да остана, като си казах, че винаги мога да замина, ако всичко стане нетърпимо налудничаво (както пушачите си запазват правото да спрат цигарите, когато състоянието на белите им дробове прекалено се влоши), и така измина една седмица. През тези дни се случваха разни неща, но до срещата ми с Макс Девор на Улицата следващия петък — трябва да е било седемнадесети юли — най-важно за мен бе да работя върху романа, който, ако го завърших, щеше да се казва „Приятелят ми от детинство“. Може би сме склонни да смятаме изгубеното за най-хубаво... или да вярваме, че е щяло да бъде най-доброто. Не зная със сигурност. Зная само, че през онази седмица животът ми се въртеше предимно около Анди Дрейк, Джон Шакълфорд и един загадъчен човек, който се криеше на заден план. Реймънд Гарати, приятелят от детинство на Джон Шакълфорд. Човекът, който понякога носеше бейзболна шапка.

През онази седмица все още ме преследваше усещането, че къщата е жива, но смразяващият писък не се повтори. От време на време хлопката на Бънтър^[1] се обаждаше, понякога фигурките на хладилника се разместваха и образуваха кръг... но в него не се изписва дума нито веднъж през цялата седмица. Като станах една сутрин, намерих захарницата преобърната и се сетих за историята с брашното, която ми разказа Мати. В моята захар не беше оставено послание, но в средата на купчинката имаше драскулка, сякаш някой се бе опитал да напише нещо. Ако е било така, съчувствам му. Прекрасно знаех как се чувства човек в подобни случаи.

Давах показания пред страховития Елмър Дърджин в петък, на десети. Следващия вторник поех по Улицата към софтболеното игрище

на „Уорингтън“, надявайки се да зърна Макс Девор. Минаваше шест часът, когато дочух първите възгласи на публиката и ударите на бухалките. Обозначената със странни табели пътека (букви с множество заврънкулки, прогорени в дъбови дъски) минаваше покрай изоставен навес за лодки, няколко бараки и беседка, обвита с къпинови храсти. Най-сетне излязох в дъното на центърфийлда. Празните бирени кутии и опаковки от чипс и бонбони подсказваха, че и други зрители са следили играта от тази удобна наблюдателна позиция. Не можех да си избия от главата мисълта за Джо и нейния тайнствен приятел — висок и едър, със старо кафяво спортно сако, който след края на мача я прегърнал и смеейки се, я повел към Улицата. Този уикенд два пъти посягах към телефона да позвъня на Бони Амъдсън, за да се опитам да проследя този тип, да го свържа с някакво име, но и двата пъти се отказвах. „Да спи зло под камък — казвах си. — Да спи зло под камък, Майкъл.“

Тази вечер разполагах с целия център на игрището и така се чувствах на сигурно разстояние от хоума, като се има предвид, че мъжът, който обикновено спираше инвалидната си количка зад бекстопа, ме бе нарекъл лъжец, а аз го бях подканил да пъхне телефонния ми номер на едно място, където слънце не достига.

Но нямаше защо да се тревожа. Девор не беше сред публиката, нито пък прелестната Рожет.

За сметка на това зад паянтовата телена ограда на първа линия забелязах Мати. До нея в джинси и памучна блуза стоеше Джон Стороу, чиято червена коса се скриваше почти изцяло под бейзболната шапка с надпис „Метс“. В продължение на два ининга двамата гледаха играта и бърбореха като стари приятели и чак тогава ме забелязаха — имах предостатъчно време да завидя на Джон за мястото му, както и да изпитам лека ревност.

Най-сетне някой запрати топката в центъра, където нямаше друга ограда, освен гората. Центърфийлдърът се затича назад, но топката щеше да мине високо над главата му. Щеше да падне някъде зад мен, малко вдясно. Без да се замислям, хукнах натам, прегазвайки храсталаците между окосения аутфийлд и дърветата, надявайки се, че не стъпвам по татул. Улових топката и се засмях на възгласите на някои зрители. Центърфийлдърът ми ръкопляскаше, удрайки голата си

длан в огромната бейзболна ръкавица. Междувременно батърът спокойно обикаляше базите, знаейки, че печели граундрул хоумрън.

Хвърлих топката на фийлдъра и на връщане към мястото сред хартиите и бирените кутии извърнах поглед назад и забелязах как Джон и Мати ме гледат.

Ако има доказателство за теорията, че сме най-обикновен животински вид, само че с малко повече мозък и *много* по-голямо самочувствие относно мястото си в световния ред, това е умението ни да се разбираме само със знаци, когато нямаме друг избор. Мати притисна ръце към гърдите си, наклони глава наляво и повдигна вежди: „Милият ми герой“. Аз вдигнах ръце: „Глупости, госпожо, нищо работа“. Джон наведе глава и притисна пръст към челото си, сякаш мястото го боли: „Късметлия, мътните те взели“.

Като приключихме с коментариите, посочих към бекстопа и въпросително свих рамене. Мати и Джон ми отвърнаха с повдигане на раменете. На следващия ининг едно хлапе с вид на огромна луничка хукна към мен, а широката му блуза с образа на Майкъл Джордан се развяваше около краката му като рокля.

— Онзи чичо там ми даде петдесет цента да ти кажа да му се обадиш после в хотела в Рок — каза то, посочвайки Джон. — Вика ти да ми дадеш още петдесет цента, ако има отговор.

— Кажи му, че ще го потърся към девет и половина — отвърнах. — Само че нямам дребни. Не може ли долар?

— Добре бе, готин! — викна малкият, грабна банкнотата от ръката ми и понечи да си върви, но после пак се обърна към мен. Ухили се до уши и зъбите му грейнаха в нащърбена усмивка. На фона на играчите на полето изглеждаше като излязъл от картина на Норман Рокуел.

— Чичото рече да ти кажа, че си много схванат.

— Ти му кажи, че и за Уили Мейс така говореха.

— Уили кой?

Ех, младост. Ех, нрави.

— Ти само му кажи, синко. Той ще се сети.

Постоях още малко, но играта взе да става съвсем пиянска, а Девор още го нямаше, затова поех към вкъщи по пътя, по който бях дошъл. На връщане видях един рибар на скалите и двама младежи, които бавно вървяха с преплетени длани по Улицата към „Уорингтън“.

Казаха ми „здрости“ и аз също ги поздравих. Почувствах се едновременно самотен и доволен. Вярвам, че това е рядко срещано щастие.

Като се прибират у дома, някои хора проверяват телефонния си секретар — през онова лято аз пък проверявах магнитите на хладилника. „Ини-мини-чили-бини — както казваше лосът Булуинкъл, — духовете са на път да проговорят.“ Тази нощ не се обадиха, но плодовете и зеленчуците се бяха разместили в плавна синусоида, подобна на змия, или на буквата S, полегнала да си подремне:

После се обадох на Джон и го попитах защо Девор не беше на мача, а той повтори отговора, който вече ми бе дал с жест, при това много по-пестеливо:

— За пръв път пропуска мач, откакто се е върнал. Мати се опита да разбере как е и всички са на мнение, че бил добре... поне доколкото им било известно.

— Какво значи „опита се да разбере“?

— Ами няколко души изобщо не й отговориха. Или както биха казали хората от поколението на моите родители, „обърнаха й гръб“. — „Внимавай, приятелю, оттам до моето поколение има само половин крачка“ — казаха си наум, но си замълчах. — Най-сетне една от старите й приятелки благоволи да й проговори, но по принцип всички местни хора са отрицателно настроени към нея. Онзи Осгуд може и хич да го няма като продавач, обаче в качеството си на чичко Паричко от страна на Девор се справя идеално със задачата да отчужди Мати от хората в града. Всъщност това *град* ли е, Майк? Май не е, а?

— Просто ТР — разсеяно отвърнах. — Няма точно обяснение. Ти наистина ли вярваш, че Девор подкупва *всички*? Това не говори много в полза на старата романтична идея за пасторалната невинност и доброта, нали?

— Ръси пари и е хванал Осгуд — сигурно и заместник шерифа — да пускат слухове. А хората тук изглеждат честни поне колкото честни политици.

— Дето са перманентно подкупени ли?

— А-ха. А, видях един от потенциалните важни свидетели на Девор по случая с „избягалото дете“, Ройс Мерил. Беше пред гаража с неколцина стари приятели. Случайно да си го забелязал?

Казах, че не съм го видял.

— Тоя е поне на сто и трийсет — отбеляза Джон. — Ходи с бастун с позлатена дръжка, голяма колкото слонски задник.

— Това е бастун от „Бостън Поуст“. Предава се за съхранение на най-стария гражданин в околността.

— Не се и съмнявам, че го е придобил заслужено. Ако адвокатите на Девор го извикат пред съда, направо ще го обезкостя. — В радостното задоволство на Джон имаше нещо ужасяващо.

— Не се и съмнявам. А Мати как прие факта, че старите ѝ приятели ѝ обръщат гръб? — Спомних си как казва, че мрази вторник вечер и настръхва при мисълта, че мачовете си продължават както винаги на същото игрище, където се бе запознала с покойния си съпруг.

— Нормално — каза Джон. — Струва ми се, че и без друго вече се е отказала от тях и ги е приела като изгубена кауза. — Позволих си да е усъмня в думите му — помня, че загубените каузи са специалитет на двацет и еднагодишните — но не казах нищо. — Държи се. Била е самотна и уплашена и дори смятам, че в мислите си вече е била на път да се откаже от Кира, но сега си е възвърнала увереността. Най-вече благодарение на запознанството си с теб. Късметлия си, приятел.

Е, може би. Помня как веднъж Франк, братът на Джо, ми каза, че нямало такова нещо като късмет — всичко било съдба и вдъхновени решения. После в съзнанието ми изникна районът на ТР, през който минават невидими кабели, които макар да не се виждат, са като от стомана.

— Джон, забравих да те попитам за най-важното нещо, откак дадох показания онзи ден. Това дело за настойничество... насрочено ли е?

— Добър въпрос. Проверяхах къде ли не, а и Бизонет се интересува. Освен ако Девор и неговите хора не са измислили някоя мръсотия — например да подадат жалбата в друг съдебен район — не мисля, че е насрочвано дело.

— А могат ли да го направят? Да подадат жалба в друг район?

— Може би. Но вероятно няма да успеят да го скрият от нас.

— А какво би означавало това?

— Че Девор е на път да се откаже — заяви адвокатът. — За момента не виждам друго обяснение. Утре рано се връщам в Ню Йорк,

но ще държа връзка с теб. И ти ме потърси, ако възникне нещо непредвидено.

Обещах да му се обадя и си легнах. Тази нощ никакви призраци на жени не дойдоха да споделят сънищата ми. Кое то ми донесе известно облекчение.

Когато в сряда към обед слязох да си наля още чай с лед, заварих Бренда Мезърв да простира дрехите ми на сушилката, която беше разпънала на задната веранда. Без съмнение го правеше точно както я бе научила майка ѝ, поставяйки панталоните и ризите от външната страна, а бельото — отвътре, за да скрие от очите на нахалните минавачи дрехите, които се докосват до кожата.

— Може да ги прибереш към четири часа — поръча ми Бренда, готвейки се да си тръгва. Удостои ме с циничен поглед на жена, която цял живот е „домакинствала“ на богаташи, и добави: — Да не ги забравиш навън през нощта — навлажнените дрехи изгубват дъха на свежо и трябва пак да се перат.

Най-смирено обещах да не забравям прането навън. После я попитах — чувствайки се като таен агент, промъкнал се на коктейл в посолството с цел да измъкне информация — дали къщата ѝ се струва нормална.

— Как така нормална? — повдигна вежди тя.

— Ами, вече няколко пъти чувам твърде странни шумове. Обикновено през нощта.

Тя изсумтя.

— Къщата е дървена, нъл тъй? Препостроявана е на няколко пъти, така да се каже. Сега се намества и двете крила се засрещат. Сигурно това чуваш.

— Значи няма призраци? — преструвайки се на разочарован, възкликнах аз.

— Аз лично не съм виждала — делово заяви тя с тон на счетоводител, — но майка ми твърди, че тук било пълно с призраци. Според нея в езерото имало духове. На микмаките, които живели по тези места преди генерал Уинг да ги прогони, на мъжете, които заминали да се бият в Гражданската война и били убити — над шестстотин души от този край, господин Нунан, а само сто и петдесет са се завърнали... живи, де. Майка казва, че на отсамния бряг се

мяркал и призракът на онова негърче, дето умряло тук. Горкото хлапе. Било на Червените шапки, нали знаеш.

— Не — зная за Сара и Червените шапки, но не знаех за детето. — Замълчах. — Удавило ли се е?

— Тц, паднало в капан за животни. Почти цял ден се мъчило да се освободи и викало за помощ. Най-сетне го открили. Спасили му крака, ама станало по-лошо. Детето получило отравяне на кръвта и починало. Станало е през лятото на деветстотин и първа. Сигурно за това са заминали — тук им е било много тъжно. Но майка все повтаряше, че малкият *останал*. Казваше, че още бил в ТР.

Питах се какво ще каже госпожа М., ако ѝ разкрия, че най-вероятно малкият дойде да ме поздрави, като пристигнах от Дери, след което ме бе посетил още няколко пъти.

— После пък бащата на Кени Остър, Нормал — продължаваше Бренда. — Нали знаеш историята? О, ужасен случай. — Изглеждаше предоволна: или защото знаеше една ужасна история, или защото ѝ се отваряше случай да я разкаже.

— Не — отговорих. — Но познавам Кени. Това е онзи с ирландската хрътка, дето ѝ казват Боровинка.

— А-ха. Наследи занаята от баща си — по малко дърводелец и иконом. Баща му стопанисваше много от тия вили, да ви кажа, и още навремето, след края на Втората световна война, Нормал Остър удавил братчето на Кени в задния двор. Още докато живееха на Уасп Хил, там дето шосето се разделя: единият път води към стария кей, а другият — към пристана. Ама не хвърлил малкия в езерото. Сложил го под чешмата и просто го държал там, докато детето се задавило и умряло.

Стоях и я слушах, а зад нас дрехите се развяваха на сушилката. Припомних си странното усещане, че носът и устата ми са пълни с ледена вода с минерален привкус, която спокойно можеше да бъде както езерна, така и кладенчова — тук те извира от едни и същи артезиански кладенци. Спомних си и посланието на хладилника: „удави го“.

— Оставил, значи, малкото под помпата. Тогава имал нов шевролет, качил се на него и дошъл тук, на Алея 42. Ама си взел и ловната пушка.

— Госпожо Мезърв, нали не се каниш да ми кажеш, че се е самоубил в моята къща?

Тя поклати глава.

— Тц. На верандата на Брикъррови, дето гледа към езерото. Седнал на люлеещия се стол и се гръмнал право в главата, детеубиец проклет.

— Брикъррови? Не ги зная...

— Отде ще ги знаеш? Махнаха се през шейсетте. Бяха от Делауер. Хора от сой. Ти сигурно я знаеш като вилата на Уошбърнови, ама и тях вече ги няма. Къщата е празна. От време на време оня олигофрен по рождение Осгуд води по някой и друг купувач, ама на тая цена никога няма да я продаде. Помни ми думата.

Познавах едни Уошбърнови — един-два пъти играхме заедно бридж. Доста приятни хора, макар и не много изтънчени в очите на госпожа М., с чудатото ѝ провинциално разбиране за „от сой“. Тяхната вила се намираше приблизително на двеста метра северно от моята нагоре по Улицата. Оттатък няма вече почти нищо — езерото става много дълбоко, а гората е непроходим гъсталак от храсти и къпини. Улицата излиза на Хейлоу Бей в северния край на езерото, но по онази ѝ част след завоя на Алея 42 към магистралата минават само берачите на къпини през лятото и ловците през зимата.

„Нормал — рекох си. — Страхотно име за човек, удавил собственото си отроче на дворната чешма.“

— А оставил ли е бележка? Или някакво обяснение?

— Тц. Ама хората говорят, че и неговият дух витаел над езерото. Малките градчета все са пълни с призраци, но аз самата не мога да кажа ни да, ни не, нито може би — не съм ги виждала и туй то. А за твоята къща, господин Нунан, знам само, че колкото и да я проветрявам, все има дъх на влага. Сигурно е от дървото. Дървените постройки не са много подходящи за брега на езеро. Влагата прониква в дървото.

Докато разговаряхме, Бренда Мезърв притискаше дамската си чанта между маратонките си марка „Рийбок“ — сега се наведе и я вдигна. Беше типична чанта на провинциалистка: голяма, безформена (с изключение на златните клупове, с които бяха прикрепени дръжките) и удобна. Бренда спокойно можеше да я натъпче с каквото си поиска.

— Колкото и да ми е приятно, не мога да разговарям цял ден. Имам още една къща за днес. По нашия край лятото е най-тежкият

сезон, да знаеш. И да не забравиш да прибереш прането преди мръкване, господин Нунан. Да не вземе да се навлажни от росата.

— Няма да го забравя.

И наистина не го забравих. Само че като излязох да го прибера (бях само по боксери, облян в пот от сауната, където работех, и си мислех, че трябва да ремонтирам климатика, на всяка цена *трябва* да го ремонтирам), забелязах, че подреждането на госпожа Мезърв се е променило. Джинсите и ризите висяха най-отвътре, а белъто и чорапите, които бяха старателно скрити от вътрешната страна, когато дамата си тръгваше с очукания си ффорд, сега се развяваха на показ. Сякаш невидимият ми гост — или *някой* от невидимите гости — ми се присмиваше.

На другия ден отидох в градската библиотека и първата ми работа бе да подновя картата си. Самата Линди Бригс прибра моите четири долара и вкара името ми в компютъра, като най-напред ми каза колко се натъжила, като научила за смъртта на Джо. Както и при срещата ми с Бил, в тона и долових лек упрек, сякаш бях виновен, че поднася съболезнованията си чак сега. Сигурно съм виновен.

— Линди, имате ли книга, описваща историята на града? — попитах, след като приключихме с формалностите по повод смъртта на жена ми.

— Имаме две — отговори тя и се приведе към мен: дребна жена с ярка басмена рокля без ръкави, прошарена коса, бухнала като облак около главата ѝ, и интелигентни очи, които блестяха зад бифокалните стъкла на очилата ѝ. После поверително сподели: — И двете не струват.

— Коя е по-добра? — също тъй тихо попитах аз.

— Като че ли тази от Едуард Остин. Имал вила в този край, която до средата на петдесетте години обитавал само през лятото, а като се пенсионира, изцяло се преселил тук. През 1965 или 66 г. написва „Живот на Дарк Скор“. Публикувал я на частни разноски, понеже никой не се заинтересувал от книгата. Дори местните издатели я отхвърлили. — Тя въздъхна. — Тукашните хора изкупили тиража, който бил ограничен.

— Сигурно — съгласих се.

— Човекът просто не го бивало да пише. И от снимки не разбирал — направо *очите* ме заболяват от неговите черно-бели цапаници. Е, все пак има няколко интересни истории — за преселението на микмаките и как генерал Уинг ги измамил, за голямото тррнадо през осемдесетте години на миналия век, за пожарите през тридесетте години на двадесети век...

— А споменава ли за Сара и Червените шапки?

Тя кимна.

— Значи най-сетне решихте да проучите историята на своята къща. Радвам се да го чуя. Остин е изнамерил някаква стара тяхна снимка и я е включил в книгата. Смята, че е направена на фрайбъргския панаир през 1900 г. Ед все повтаряше, че какво ли не би дал, за да чуе поне една тяхна плоча.

— И аз, само че изобщо не съществуват техни записи. — Изведнъж в съзнанието ми изникна хайку от гръцкия поет Джордж Сеферис: „Мъртви гласове ли са това/ или просто грамофонът?“ — А какво се е случило с господин Остин? Името не ми е познато.

— Почина една-две години преди с Джо да купите къщата. От рак.

— Казахте, че имало две истории?

— Другата сигурно ви е позната — „История на Касъл Каунти и Касъл Рок“. Писана е по случай стогодишнината от създаването на Касъл Каунти, но е ужасно суха и скучна. Книгата на Еди Остин не е много добре написана, но не е скучна. Поне това трябва да му се признае. И двете трябва да са там. — Тя посочи към рафтовете в отдела „Мейн“. — Не могат да се заемат. — После се усмихна и допълни: — Но ние с радост ще приберем парите ви, ако имате желание да фотокопирате нещо.

Мати седеше в отсрещния ъгъл и помагаше на някакво момченце с бейзболна шапка да използва микрофиша. Вдигна поглед, усмихна се и безмълвно изрече: „Удивителна сръчност“. Явно имаше предвид щастливата случайност, която ми позволи да уловя бейзболната топка на игрището в Уорингтън. Скромно свих рамене и се обърнах към полиците в отдела „Мейн“. Но тя бе права — щастлива случайност или не, *наистина* я улових сръчно.

— Какво търсиш?

Така бях потънал в книгите, че гласът на Мати ме стресна. Извърнах се и се усмигнах, усещайки най-напред лекия приятен парфюм, после и погледа на Линди Бригс, която ни следеше иззад бюрото си, скътала приветливата си усмивка в някое от многобройните му чекмеджета.

— Информация за къщата си — обясних. — Търся стари истории. Моята домашна помощница ме запали. — После с по-тих глас добавих: — Госпожата гледа. Не се обръщай.

Мати се стресна — и като че ли се разтревожи. С право, както се оказа по-късно. С тих глас, но все пак така премерен че да се чуе до бюрото на Линди, попита дали да прибере книгите ми. Аз ѝ подадох и двете. Докато ги вземаше, тя прошепна почти заговорнически:

— Онзи адвокат е наел частен детектив. Казва, че може би са открили нещо интересно за настойника.

Придружих я до отдела „Мейн“, надявайки се, че няма да ѝ навлека неприятности, и я попитах какво е това „интересно“. Тя поклати глава, отвърна с празна служебна усмивчица и се наложи да се отдалеча.

На път към вкъщи се опитвах да се съсредоточа върху прочетеното, но то не беше кой знае колко. Остин пишеше зле, снимките му не бяха хубави и макар историите да бяха много колоритни, не бяха подкрепени с никакви факти. Споменаваше наистина за Сара и Червените шапки, но ги описваше като „Диксиленд^[2] октет“, а дори и аз знаех, че това не е вярно. От време на време може и да са свирили дикси, но групата е пяла предимно блус (в петък и събота вечер) и госпъл^[3] (в неделя сутрин и следобед). От двете странички, посветени на престоя на Сара и Червените шапки в ТР, ставаше ясно, че Остин никога не е чувал по-късни изпълнения на техни песни.

Той потвърждаваше историята за детето, което починало в капан за животни от отравяне на кръвта — история, която много напомняше на разказаното от Бренда Мезърв... а и защо не? Остин най-вероятно я е чул от бащата или дядото на госпожа М. Освен това твърдеше, че момчето било единственото дете на Сън Тидуел и че истинското име на китариста било Реджиналд. Семейство Тидуел пристигнало на север от бардаците на Ню Орлийнс — прословутите улици, известни в началото на века като Сторивил^[4].

В другата история на Касъл Каунти изобщо не се споменаваше за Сара и Червените шапки, а за удадения брат на Кени Остър нямаше нищо и в двете книги. Малко преди Мати да дойде при мен, ми бе хрумнала една безумна идея: че Сън и Сара Тидуел са били женени и малкото момче (чието име Остин не споменаваше) е било техен син. Намерих снимката, за която научих от Линди, и внимателно се взрях в нея. На заден план се виждаше виенско колело. Беше толкова стара и избеляла, че спокойно можеше да датира от времето на фрайбъргския панаир, и притежаваше някаква особена, първична сила, която всичките снимки на Остин взети заедно, не можеха да постигнат. Сигурно сте виждали подобни снимки на бандити от Запада и от времето на Голямата депресия^[5], които излъчват същото усещане за зловеща истинност — строги лица над тесни вратовръзки и яки, и очи, които загадъчно се скриват почти напълно зад перифериите на старомодните шапки.

Сара беше застанала в центъра, облечена в черна рокля и с китара в ръце. На тази снимка не се усмихваше, но в очите ѝ като че ли се таеше усмивка — имах чувството, че са като очите в някои картини: на човек му се струва, че го преследват навсякъде. Съсредоточено разгледах фотографията, спомняйки си изпълнения ѝ с почти искрена ненавист глас в съня си: „Какво искаш да знаеш, гълъбче?“ Сигурно искам да науча малко повече за нея и останалите — кои са били, какви са били отношенията помежду им извън свиренето и пеенето, защо са си заминали и къде са отишли.

И двете ѝ ръце се виждаха съвсем ясно — едната върху струните, а другата на грифа, нагласила пръсти за акорд сол мажор. Бяха дълги, артистични пръсти без нито един пръстен. Това, разбира се, не означава, че не е била омъжена за Сън Тидуел, а дори и да не са били женени, момченцето, което бе паднало в капана, спокойно можеше да е тяхно. Като изключим същата призрачна усмивка, която витаеше и в очите на Сън Тидуел. Приликата беше поразителна. Запитах се дали пък не са били брат и сестра, не мъж и жена.

На път към вкъщи размишлявах над тези неща, както и за кабелите, които усещах, макар да не можех да видя... но като че ли през повечето време мислех за Линди Бригс — как се усмихна на мен, а след малко вече не се усмихваше на умната си млада библиотекарка с гимназиална диплома. Това ме тревожеше.

После стигнах у дома и забравих всичко освен своята история и героите в нея — най-обикновени торби с кости, които от ден на ден заприличваха на хора от плът и кръв.

Зловещият малък фарс между Майкъл Нунан, Макс Девор и Рожет Уитмор се разигра в петък вечер. Преди това обаче се случиха две други събития, които заслужават да бъдат разказани.

Първото бе обаждането на Джон Стороу в четвъртък вечер. Седях пред телевизора, а на екрана безмълвно течеше бейзболен мач (бутонът за изключване на звука, вграден в почти всички дистанционни управления, е може би най-гениалното откритие на двадесети век). Мислех си за Сара Тидуел, Сън Тидуел и малкия син на Сън. Мислех и за Сторивил — име, в което всеки писател би се влюбил. А в дъното на душата си продължавах да мисля за жена си, която почина бременна.

— Ало?

— Майк, имам прекрасни новини — рече Джон. Сякаш всеки миг шеше да експлодира от радост. — Ромео Бизонет може и да е шантаво име, но в детектива, който ми препоръча, няма нищо шантаво. Казва се Джордж Кенеди, като актьора. Много е добър и работи бързо. Спокойно може да си намери работа в Ню Йорк.

— Ако това е най-големият комплимент, който можеш да измислиш, значи трябва по-често да излизаш от града.

Той продължи, сякаш изобщо не ме беше чул:

— Официалната работа на Кенеди е в някаква застрахователна агенция — останалото е само в извънработно време. Което е истинска загуба, повярвай ми. Събрал е повечето информация само по телефона. Направо не мога да повярвам.

— И кое точно не можеш да повярваш?

— Джакпот, драги. — И той отново заговори с онзи тон на алчно задоволство, който едновременно ме тревожеше и успокояваше. — От края на май насам Елмър Дърджин е извършил следните неща: изплатил е колата си, платил е бунгалото си в Рейнджли Лейкс, компенсирал е най-малко деветдесет години невнесена детска издръжка...

— Никой не плаща детска издръжка деветдесет години — прекъснах го аз, но го казах просто за да се уверя, че устата ми още

може да се движи... а и за да се освободя от нарастващата си възбуда. — Това не е възможно, Макги.

— Възможно е, ако имаш седем деца — каза Джон и избухна в бурен смях.

Представих си пухкавото му самодоволно лице, устните му като на купидонче и педантично подрязаните и изпилени нокти.

— Ама той няма — запънах се.

— Има — продължавайки да се смее, натърти Джон. Сякаш съвсем се беше побъркал — истински маниак, дори не и депресивен. — Има, бе! Да му имам т-трудолобивия, п-пло-довит бастун! — И продължи безпомощно да квичи. Вече и аз му пригласях — прихванах смеха му като заушка. — Кенеди ще ми прати по ф-ф-факса с-с-снимки на цялото... сем... шемейс-тво! — И двамата се разхилихме като полудели, провеждайки нещо като междуградски смях по телефона. Представях си как Джон Стороу седи сам в изискания си кабинет си на Парк Авеню и цвили като побъркан, всявайки ужас в чистачките.

— Но това не е важно — заяви той, когато най-сетне успя да проговори свързано. — Сам виждаш истинската значимост на фактите, нали?

— Да. Как може да е толкова глупав? — Имах предвид Дърджин, но едновременно с това и Девор. Джон разбра, струва ми се, че говорим за двама „той“ едновременно.

— Елмър Дърджин е дребен адвокат от малък град, скрит вдън гори Тилилейски в западен Мейн, това е всичко. Откъде би могъл да знае, че изведнъж ще се появи един достатъчно могъщ ангел пазител, който да го извади от забвението? Между другото, купил си е и яхта. Преди две седмици. С мощен външен двигател. Доста е големичка. Свършено е, Майк. *Ние* печелим.

— Щом казваш. — Но ръката ми изхвъркна по собствена воля, небрежно се сви в юмрук и се заби в масивната масичка.

— И софтболният мач не беше пълно губене на време. — Джон продължаваше да говори в промеждутъците от смях, който се надигаше като балони с хелий.

— Не думай!

— Паднах си по нея.

— По нея ли?

— По Мати — търпеливо обясни той. — Мати Девор. — Мълчание, после: — Майк? Там ли си?

— А-ха — отвърнах. — Изпуснах слушалката. Извинявай. — Телефонът не се бе изплъзнал и на сантиметър, но ми се стори, че думите ми прозвучаха достатъчно правдоподобно. И да не бяха, какво толкоз? Що се отнася до Мати, аз бях — поне в очите на Джон — извън всякакво подозрение. Като прислугата в селското имение в роман на Агата Кристи. Той бе на двадесет и осем или най-много на тридесет години. Мисълта, че дванадесет години по-възрастен мъж може да изпитва сексуално влечение към Мати може би изобщо не му бе минавала през ум... или ако му е хрумнала, е просъществувала най-много две секунди, след което е била отхвърлена като несъстоятелна. Както самата Мати отхвърли подозрението за Джо и мъжа с кафявото сако.

— Не мога да изпълня ухажорския ритуал, докато я представям в съда — разсъждаваше на глас Джон, — не би било етично. Няма и да е безопасно. Но по-късно... човек никога не знае.

— Не — съгласих се и собственият ми глас ми прозвуча така, сякаш принадлежеше другиму, както се случва в ситуации, когато ни хванат натясно. Като че идва от касетофона или радиото. Мъртви гласове ли са това, или просто грамофонът? Представих си ръцете му — с дълги тънки пръсти без пръстени. Като пръстите на Сара на старата снимка. — Не, човек никога не знае.

Взехме си довиждане и аз седнах пред немия телевизор. Питам се дали да не стана за бира, но разходката до хладилника ми се струваше прекалено дълга — буквално цяло сафари. Изпитвах някаква тъпа болка, последвана от по-здравословно усещане: сигурно трябва да се нарече печално облекчение. Дали е прекалено възрастен за нея? Не, не мисля. Тъкмо както трябва. Очарователният принц номер две, само че този път в официален костюм с жилетка. Сигурно на Мати най-сетне ще ѝ провърви с мъжете, което, ако е вярно, би трябвало да ме зарадва. Наистина *щях* да се зарадвам. И да си отдъхна. Защото имах да пиша книга, а белите гуменки, които се открояваха под червената рокля в сгъстяващия се полумрак, и кехлибареният пламък на цигарата, който танцуваше в тъмното, нямат значение.

И все пак за първи път, откакто забелязах Кира да крачи по бялата линия в средата на шосе N 68 по бански и джапанки, се

почувствах истински самотен.

— „Ах ти, смешно човече“ — промърмори Стрикланд — обърнах се към празната стая. Изрекох го преди дори да разбере, че се каня да кажа нещо, а в следния миг каналът на телевизора се смени. От спортния канал попаднах на повторение на серия от „Всички, в семейството“, последвана от епизод от „Рен и Стимпи“. Плъзнах поглед към дистанционното. То чинно лежеше на масата, където го бях оставил. Телевизионният канал отново се смени и този път гледах Хъмфри Богарт и Ингрид Бергман. На заден план се виждаше самолет и не ми бе необходимо да взимам дистанционното и да включавам звука, за да разбере, че Хъмфри тъкмо казва на Ингрид, че тя ще се качи на този самолет. Най-любимият филм на жена ми. В края тя винаги плачеше.

— Джо? Тук ли си?

Хлопката на Бънтър звънна. Едва доловимо. В къщата имаше няколко призрака, бях сигурен... но тази вечер за първи път бях убеден, че Джо е при мен.

— Кой беше той, любима? Онзи на игрището, кой е той?

Хлопката висеше безмълвна. Но Джо беше в стаята. Усецах я, подобно на притаен дъх.

Спомних си грозната, заядлива забележка на хладилника след вечерята с Кира и Мати: „Синята роза лъже ха, ха.“

— Кой е той? — Гласът ми трепереше, сякаш всеки миг щях да се разплача. — Какво си правила там с някакъв мъж? Нали не си...? — Нямах сили да изрека, че ме е лъгала, че ме е мамила. Не можех да го изрека на глас дори ако — нека погледнем истината в очите — необикновеното присъствие е съществувало само в мислите ми.

Каналът пак се смени и след „Казабланка“ се озовах пред всеобщия любимец Пери Мейсън. „Наказанието“ на Пери — Хамилтън Бъргър — тъкмо разпитваше някаква отнесена на вид жена, когато изведнъж звукът екна оглушително и аз подскочих стреснат.

— *Не съм лъжкиня* — изкрещя едновременно телевизионна актриса. За миг ме погледна право в очите и аз окаменях от изумление, разпознавайки очите на Джо в черно-белия образ от петдесетте години. — *Никога не съм лъгала, господин Бъргър, никога!*

— А аз твърдя, че лъжете! — отвърна Бъргър. Приближи се към нея, ухилен като вампир. — Твърдя, че вие...

Телевизорът изведнъж се изключи. Звънчето на Бънтър звънна рязко, след което чуждото присъствие, каквото и да е било то, се изпари. Но аз се чувствах по-добре. „Не съм лъжкиня... *Никога* не съм лъгала, никога.“ Можех да повярвам, ако реша. Ако реша. Легнах си и не сънувах нищо.

Изградих си навик да започвам работа рано, още преди жегата да превземе кабинета. Пиех сок, хапвах препечена филийка, после до обед не мърдах от пишещата машина и гледах как маргаритката с шрифт „Къриър“ танцува и се върти, а листата излитат през машината, гъсто изписани с текст. Старата магия, тъй необикновена и прекрасна. Никога не съм го възприемал точно като работа, макар да го наричах така — за това е по-скоро някакъв особен мислен трамплин, върху който подскачам. Пружините му имат свойството за известно време да отнемат бремето на света.

На обед си правех почивка, отивах с колата до закусвалнята на Бъди Джелисън за някоя гадория, после се връщах и работех още час. След това плувах и се отдавах на продължителен следобеден сън в северната спалня. Само веднъж надникнах в голямата спалня в южното крило и ако госпожа М. намираше това за странно, не го коментираше.

На седемнадесети, в петък, на връщане от обяд, спрях в смесения магазин „Лейквю“ да заредя шевролета. Пред „Гаража за какво ли не“ също имаше колонки и бензинът бе дори с цент-два по-евтин, но атмосферата там не ми харесваше. Днес, докато стоях пред магазина и зяпах планините, включил колонката на автоматично зареждане, от другата страна на островчето спря джипът на Бил Дийн. Той изскочи от колата и ми се ухили.

— Как върви животът, Майк?

— Доста добре.

— Бренда казва, че пишеш като фурия.

— А-ха — потвърдих и ми беше на езика да попитам какво става с повредения климатик, но си замълчах. Все още бях прекалено чувствителен относно преоткритите си способности и не исках да променям нищо в работната си обстановка. Може и да е глупаво от моя страна, но понякога нещата стават само защото си мислим, че стават. Тази дефиниция на вярата по нищо не отстъпва на всяка друга.

— Е, радвам се да го чуя. Много се радвам. — Стори ми се, че го казва най-искрено, но въпреки това някак не говореше като стария Бил. Във всеки случай не и като онзи Бил, който ме посрещна, когато се завърнах.

— Издирвам стари истории за моя бряг на езерото — казах.

— Сара и Червените шапки? Помня, че от край време се интересувах от тях.

— Да, но не само от тях. Има хиляди истории. Онзи ден говорих с госпожа М. и тя ми разказа за Нормал Остър. Бащата на Кени.

Усмивката на Бил не трепна и след едва забележима пауза той продължи да отвинтва капачката на резервоара, но въпреки това изпитвах съвсем осезателното усещане, че вътрешно сякаш се е вкаменил.

— Нали не се каниш да опишеш тази история в някоя книга, Майк? Защото наоколо има много хора, на които никак няма да им хареса и ще те разберат погрешно. Казах го и на Джо.

— На Джо? — Изпитах желание да се втурна между двете колонки, да прекося островчето и да го сграбча за лакътя. — Какво общо има Джо с това?

Той ме изгледа продължително и съсредоточено.

— Не ти ли е казала?

— Какви ги говориш?

— Канеше се да пише нещо за Сара и Червените шапки в някоя от местните вестници. — Бил подбираше думите си много внимателно. Пазя много ярък спомен — как слънцето прежуряше и ми палеше врата, а сенките бяха отчетливо очертани върху асфалта. Бил започна да зарежда и помня, че ясно чувах бръмченето на помпата. — Като че ли дори спомена списание „Янки“.

Сякаш си бях глътнал езика. Защо би скрила от мен намерението си да напише нещо за местната история? Може би се е опасявала, че нахлува в моя територия? Глупости на търкалета. Познаваше ме много по-добре... или може би не чак толкова.

— Кога сте водили този разговор, Бил? Не помниш ли?

— Естествено, че помня. Този ден очакваше доставката на пластмасовите бухали. Само че аз повдигнах въпроса, защото хората ми бяха казали, че разпитвала.

— Пъхала си е носа където не ѝ е работа, така ли?

— Ти го каза — сухо отвърна той.

Вярно е, но ми се стори, че имаше предвид точно това.

— И какво?

— Няма какво повече. Казах й, че тук-там в ТР, както и навсякъде другаде, хората си имат болни места, тъй че ако може, да не ги настъпва по мазолите. Рече, че ме разбирала. Може да е разбрала, може и да не е. Факт е, че продължи да разпитва. Слушаше разказите на старците, които имат повече време, отколкото акъл.

— Кога беше това?

— Есента на деветдесет и трета, зимата и пролетта на деветдесет и четвърта. Обикаляше целия град, значи — дори Мотън и Харлоу — с бележник и диктофон. Е, това е всичко, което зная.

Направих зашеметяващо откритие: Бил лъжеше. Ако някой ме беше попитал ден преди това, щях да се изсмея и да кажа, че Бил Дийн въобще не лъже. И вероятно почти не му се случваше, понеже го правеше много нескопосано.

Замислих се дали да не му го кажа в очите, но какво щях да постигна? Трябваше да размисля, а това не бе най-подходящото място — главата ми пламтеше. С течение на времето пламъците сигурно ще утихнат и ще си дам сметка, че всъщност нищо фатално не се е случило, какво толкова, но имах нужда от това време. Неочакваните открития за живота на обичен твой близък, починал отдавна, действат разтърсващо. От мен да знаете, наистина действат разтърсващо.

Бил бе извърнал очи, но сега отново ме погледна. Изглеждаше едновременно искрен и — мога да се закълна — леко уплашен.

— Разпитвала е за малкия Кени Остър и това е хубав пример за настъпване по мазолите. Историята никак не подхожда за статия в списание. Нормал просто е откачил. Никой не знае защо. Това е ужасяваща, безсмислена трагедия и все още има хора, които ги боли. В малки градове като нашия нещата някак си са свързани под повърхността...

Да, по кабели, които почти не се забелязват.

— ... и миналото се забравя по-бавно. Сара и всичките онези — това е малко по-друг случай. Те са били просто... просто странници... от друг край. Джо трябваше да си пише само за тях и всичко щеше да бъде наред. А и да ти кажа — доколкото ми е известно, сигурно така и

е станало. Защото не съм виждал във вестника и една дума от нея. Ако изобщо е написала нещо.

Почувствах, че сега казва истината. Но знаех и нещо друго, което усещах със същата сигурност, с която бях отгатнал, че Мати е с бели панталонки, когато ми се обади в почивния си ден. „Сара и всичките онези са били просто странници от друг край“ — каза Бил, но в средата на мисълта си се поколеба и замени думата, която естествено му бе хрумнала, с определението „странници“. „Чернилки“ беше думата, която не изрече. „Сара и всичките онези са били просто чернилки от друг край“.

Почти веднага си спомних за разказа на Рей Бредбъри „Марс е рай“. Първите пътешественици до Марс откриват, че са попаднали в Грийн Таун, щата Илинойс, където ги очакват всичките им скъпи приятели и роднини. Само че всичките тези приятели и роднини са всъщност извънземни чудовища и през нощта, докато пътешествениците се заблуждават, че спят в леглата на отдавна починалите си близки и се намират в рая, биват изклани до крак.

— Значи си сигурен, че е идвала няколко пъти извън летния сезон?

— А-ха. И не бяха само няколко пъти. Поне десет, ако не е и повече пъти. Винаги за един ден.

— А виждал ли си някого с нея — едър мъж с черна коса?

Той се замисли. Постарах се да не затаявам дъх. Най-сетне поклати глава.

— Срегнахме се няколко пъти, но беше сама. Но не съм я виждал всякога, когато е била тук. Понякога само чувах, че е идвала, и то след като вече си беше заминала. Видях я през юни деветдесет и четвърта, на път за Хейлоу бей с онази малка кола, която караше. Тя ми махна, аз ѝ махнах. Привечер слязох до къщата да я питам има ли нужда от нещо, но вече си беше заминала. Не я видях повече. С Ивет бяхме толкова шокирани, когато Джо почина малко след това.

„Каквото и да е търсила, сигурно нищо не е написала. Щях да откроя черновата.“

Но дали съм прав? Идвала е много пъти, очевидно съвсем открито, веднъж дори е била с някакъв непознат мъж, а аз научих за всичко това по една случайност.

— Трудно е да се говори за тези неща — продължи Бил, — но тъй като вече започнахме, нека поне да стигнем до край. Животът в ТР е като едно време, когато спяхме по петима души под една завивка в лютия студ през януари. Ако никой не мърда, всичко е наред. Но ако един е неспокоен и почне да се върти и да се мята насън, никой не може да спи. Сега ти си неспокойният. Поне хората така го виждат. — Изчака какво Ще отговоря. Изминаха почти двадесет секунди, без да пророня дума (Харолд Облоуски би се гордял с мен). Бил пристъпи на място и продължи: — В града например има хора, на които не им харесва твоят интерес към Мати Девор. Не казвам, че между вас има нещо — макар да има хора, които го *казват* — но ако искаш да останеш в ТР, сам си усложняваш живота.

— Защо?

— Заради онова, което ти казах преди седмица и половина. Тя създава неприятности.

— Доколкото си спомням, Бил, каза, че тя *имала* неприятности. И това е самата истина. Аз се опитвам да ѝ помогна. Помежду ни няма нищо друго.

— Аз пък си спомням как те предупредих, че Макс Девор е откачен. Ако го разгневиш, всички ще плащаме. — Колонката щракна и той окачи маркуча на мястото му. После въздъхна, вдигна ръце и ги отпусна в безпомощен жест. — Да не мислиш, че ми е лесно да ти говоря всичко това?

— А ти да не мислиш, че ми е лесно да те слушам?

— Добре де, от един дол дренки сме. Само че Мати Девор съвсем не е единствената, която едва съществува в ТР. И другите си имат грижи. Не можеш ли да го схванеш?

Може би разбра, че схващам прекалено много, и то съвсем добре, защото раменете му увиснаха.

— Ако ме молиш да се отдръпна и да оставя Макс Девор да отнеме детето на Мати без борба, просто забрави. Надявам се, че не се опитваш да кажеш това. Защото имам чувството, че нямам какво повече да си говоря с човек, който предлага на другиму подобно нещо.

— Сега и без друго не бих те помолил — отвърна той, а акцентът му се усили почти до границата на неразбираемостта. — И без друго е твърде късно, нали? — А после най-неочаквано омекна. — Божичко, тревожа се за *теб*, човече. Останалото да върви по дяволите! Кучета го

яли! — Пак лъжеше, но този път не се впечатлих особено, понеже ми се стори, че мами себе си. — Но ти трябва да внимаваш. Като ти казвам, че Девор е побъркан, това не е просто метафора. Да не мислиш, че ще си дава труд да се разправя със съда, ако съдът не може да му осигури онова, което иска? Трима души загинаха в големите пожари — през тридесет и трета. Добри хора бяха. Единият ми беше роднина. Изгоряха къщите в половината област и не друг, а Макс Девор ги подпали. Това беше прощалният му подарък за ТР. Не може да се докаже, но е негово дело. Тогава беше млад и разорен, нямаше и двадесет години и вече изобщо не му пукаше от закона. Знаеш ли на какво е способен сега?

Той ме измери с поглед. Не отвърнах нито дума. Бил кимна, сякаш му бях отговорил.

— Помисли си. И помни едно, Майк: никой не би ти говорил толкова искрено, ако не държеше на теб така, както аз.

— Колко искрено, Бил? — Бегло си спомням някакъв турист, който слезе от волвото си и се приближи до магазина, отправяйки ни любопитен поглед, а когато по-късно преповторих мислено сцената, си дадох сметка, че сигурно сме изглеждали на ръба на юмручна схватка. Помня, че ми идеше да заплача от тъга и удивление и от някакво неясно формулирано усещане за предателство, но и направо побеснявах при вида на този дългност старчок с блесналата му от чистота памучна фланелка и изкуствените му зъби. Значи сигурно *наистина* сме били на път да се сбием, но тогава просто не съм си давал сметка.

— Възможно най-искрено — отвърна той, извърна се и се запъти към магазина да плати бензина.

— Къщата ми е пълна с призраци — заявих.

Той спря с гръб към мен, с приведени рамене, сякаш се подготвяше да поеме удара. После бавно се обърна.

— В „Сара Лафс“ винаги е имало призраци, Майк. Ти си ги разбунил. Сигурно трябва да се прибереш в Дери и да ги оставиш да се успокоят. Може би така ще е най-добре. — Той замълча, сякаш преповтаряше наум последната реплика, за да е сигурен, че наистина така смята, после кимна. — Да, може би така ще е най-добре за всички.

Като се върнах вкъщи, позвъних на Уорд Ханкинс. После найсетне се обадох на Бони Амъдсън. Част от мен се молеше да я няма в туристическата агенция в Огъста, която притежаваше в съдружие, но тя беше на работа. Насред разговора факсът взе да бълва ксерокопия от записките на Джо. На първата Уорд бе надраскал: „Надявам се това да ти е от помощ.“

Не бях репетирал какво ще кажа на Бони — струваше ми се, че така само ще си навлека беда. Казах ѝ, че Джо е писала нещо — може би статия, или пък поредица от статии — за градчето, където се намира лятната ни вила, и че местните сигурно са се подразнили от любопитството ѝ. Някои още ѝ се сърдят. Говорили ли са за това? Може би Джо ѝ е показала някоя чернова?

— Не, Бога ми! — Бони звучеше искрено изненадана. — Показваше ми снимки и малко прекаляваше с хербариите, но никога не ми е показвала текст, който пише. Дори си спомням как веднъж заяви, че е решила да остави писането на теб и просто...

— ... да опитва по малко от всичко останало, нали?

— Да.

Тези думи ми изглеждаха подходящ край за разговора, но „момчетата в мазето“ явно имаха други намерения.

— А тя срещаше ли се с някого, Бони?

В другия край на линията настъпи тишина. Посегнах към факса, изпитвайки чувството, че дланта ми е на около десет километра от рамото. Десет листа — от ноември деветдесет и трета до август деветдесет и четвърта. Целите гъсто изписани с бележки с четливия почерк на Джо. Дали въобще сме имали факс преди смъртта ѝ? Не помня.

— Бони? Моля те, кажи ми, ако знаеш нещо. Джо е мъртва, но аз не съм. Мога да ѝ простя, ако се наложи, но не мога да ѝ простя нещо, което не разби...

— Съжалявам — прекъсна ме тя и нервно се засмя. — Просто отначало не разбрах. „Среща се с някого“ ми прозвуча толкова... толкова чуждо за Джо... онази Джо, която познавах... че просто не можах да схвана за какво говориш. Помислих си, че искаш да кажеш психоаналитик, но ти нямаше предвид това, нали? Ставаше дума за любовник.

— Тъкмо това имах предвид. — Прехвърлях листовете от факса и ръката ми бавно се завръщаше на нормалното си разстояние от очите ми — вече е близо, съвсем близо. Испитах облекчение от искреното объркване в гласа на Бони, но не толкова голямо, колкото очаквах. Защото си знаех предварително. Дори не ми бе необходимо да чуя репликата на жената от онзи стар епизод за Пери Мейсън, за да ѝ вярвам. В крайна сметка ставаше дума за Джо. За Джо.

— Майк — много тихо изрече Бони, сякаш бях умопобъркан, — тя те обичаше. Обичаше *теб*.

— Да. Сигурно. — От страниците в бележника и разбрах колко заета е била жена ми. Колко неща е вършила. Мейнските КБ... „Кухни за бедни“. „Женпри“, щатска верига от приюти за малтретирани жени. „Тинпри“, приюти за тийнейджъри. Приятели на Мейнските библиотеки. Ходила е на по две-три събрания всеки месец — понякога и по две-три на *седмица* — а аз изобщо не съм забелязал. Бил съм прекалено зает с моите героини в беда. — И аз я обичах, Бони, но през последните десет месеца от живота си е преследвала определена цел. Не ти ли е намекнала нещо, когато пътувахте за събранията?

Мълчание в другия край на линията.

— Бони?

Отдалечих слушалката от ухото си, за да проверя дали не свети червената лампичка под надписа „изтощена батерия“, и микрофонът изджафка името ми. Отново допрях апарата до ухото си.

— Бони, какво има?

— През последните деветдесет месеца *не пътувахме* заедно. Разговаряхме само по телефона и помня, че веднъж обядвахме в Уотървил, но *не сме* пътували. Тя се отказа.

Отново запрелиствах бележките. Навсякъде с равния почерк на Джо бяха отбелязани събрания, сред които и срещи на борда на КБ.

— Не разбирам, искаш да кажеш, че е напуснала управителния съвет на КБ, така ли?

Отново мълчание. После Бони внимателно изрече:

— Не, Майк, напусна *всички* управителни съвети. Отказа се от приютите за жени и за тийнейджъри в края на деветдесет и трета — тогава ѝ изтичаше мандатът. Другите два — на кухните и библиотеките... тях ги напусна през октомври-ноември деветдесет и трета.

Листовете, които ми бе изпратил Уорд, бяха гъсто изписани с планирани събрания. Десетки събрания. През 1993 г. през 1994 г. Събрания на комитети, в които вече не е членувала. Всички дни с планирани събрания Джо е прекарвала в ТР. Готов съм да заложа главата си.

Но защо е идвала?

---

[1] Били Бънтър, главният герой на детски книжки от Франк Ричардс за едно британско частно училище. Били Бънтър е дебеличко, глуповато момченце с очила, което винаги се забърква в неприятности. — Б. пр. ↑

[2] Стил в джаза. — Б.пр. ↑

[3] Популярен стил на изпълнение на религиозни песни, разпространен сред чернокожото население в Америка. — Б.пр. ↑

[4] Storyville — по името на Джоузеф Стори, инициатор на идеята за ограничаване на процъфтяващата проституция в определен квартал на Ню Орлийнс. Сторивил е кварталът на червените фенери, известен с многобройните си джазклубове в началото на века. На 12 ноември 1953. г. клубовете са затворени, което според мнозина допринася за разпространяването на джаза и блуса в Америка. — Б. пр. ↑

[5] Тежка икономическа депресия в Америка през тридесетте години на двадесети век. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 17

Девор наистина беше луд, дума да не става, луд за връзване, и ме хвана във възможно най-неудачния и най-ужасния момент. При това ми се струва, че от този миг нататък всичко бе почти предопределено. Последвалите събития, които завършиха с ужасната буря, за която още се говори в онзи край, се струпаха наведнъж като лавина.

През остатъка от петъчния следобед се чувствах добре — разговорът с Бони остави много въпроси без отговор, но същевременно ми подежда стимулиращо. Приготвих си пържени зеленчуци (компенсация за последния ми сблъсък с храната в закувалнята „Вилидж“) и ги изядох пред телевизора, докато гледах вечерните новини. Отвъд езерото слънцето се плъзгаше към планините и позлатяваше дневната. Когато Том Броко завърши предаването, реших да се разходя по Улицата — исках да стигна възможно най-далеч, но да се върна преди мръкване, а по пътя щях да разсъждавам за нещата, които научих от Бил Дийн и Бони Амъдсън. Щях да мисля над тях, както понякога се разхождам и съчинявам неочаквани обрати в сюжета на романа, който пиша в момента.

Слязох по дървените стъпала, продължавайки да се чувствам отлично (макар и объркан, се чувствах прекрасно), тръгнах по Улицата, после спрях да погледна зелената жена. Макар и обляна в лъчите на следобедното слънце, човек трудно можеше да я възприеме такава, каквата е — най-обикновена бреза, сгушена пред полуизсъхнала ела, чийто клон стърчи като ръка. Сякаш зелената жена посочва на север и приканва: „Върви на север, младежо, върви на север.“ Е, не съм точно младеж, но спокойно мога да поема на север. Поне за известно време.

Но все пак останах там още миг, тревожно оглеждайки лицето, което различавах в храстите — не ми харесваше как лекият повей на вятъра сякаш извиваше устата в злобна ухилена гримаса. Сигурно още тогава съм започнал да изпитвам лошо предчувствие, но вниманието ми беше прекалено ангажирано, за да забележа. Тръгнах на север, питайки се какво точно е написала Джо... тогава вече приемах

предположението, че е писала нещо. Иначе защо би замъкнала машината ми в студиото си? Реших да претърся цялото помещение. Щях да го преровя внимателно и...

удави го

Гласът идеше откъм гората, от водата, от самия мен. За миг мислите ми сякаш полетяха и се разпиляха като есенни листа, понесени от вятъра. Спрях. Никога през целия си живот не съм се чувствал толкова зле, тъй внезапно *попарен*. Гърдите ми се стегнаха. Стомахът ми се сви като измръзнало цвете. Очите ми се изпълваха с ледена вода, която изобщо не приличаше на сълзи, и знаех какво ще последва. „Не“ опитах се да кажа, но не успях да изрека думата.

Вместо това устата ми се изпълни със студена езерна вода, примесена с какви ли не минерали, изведнъж дърветата се размиха пред погледа ми, сякаш ги гледах отдолу през някаква бистра течност, а натискът върху гърдите ми в миг се съсредоточи в едно-единствено място и почувствах докосването на човешки ръце. Те ме натискаха надолу.

— Няма ли да престане? — попита някой — всъщност почти изкрещя. Освен мен на Улицата нямаше никого, но чувах гласа съвсем ясно. — Няма ли да престане най-после?

Тогава ме връхлетяха нечии чужди гласове, които звучаха в собственото ми съзнание. Имах чувството, че се удрят в черепа ми като нощни пеперуди, заклещени в абажур на лампа... или в хартиен фенер.

помощ давя се

помощ давя се

мъжът със синьото кепе вика да ме хванат

мъжът със синьото кепе вика да не

хукна

помощ давя се

разсипах къпините на

пътеката

той ме стиска

лицето му трепти и е зло

искам да изляза искам да изляза о Исусе

искам да изляза

*дий волове дий дий дий волове дий МОЛЯ
ДИЙ ВОЛОВЕ вървете и ги спрете ДИЙ ВОЛОВЕ
ДИЙ
тя вика мойто име
вика мойто име много СИЛНО*

Приведох се, обзет от неистова паника, отворих уста и от задавеното ми, стегнато гърло рукна леден поток от...

Абсолютно нищо.

Ужасът от изживяното бе преминал, но не напълно. Продължаваше да ми се гади, сякаш бях изял нещо, срещу което тялото ми ожесточено се бореше — например отрова за мравки или някоя смъртоносна отровна гъба, от ония, дето в книгите на Джо бяха оградени с червено. Залитайки, изминах пет-шест крачки, а гърлото ми се свиваше, сякаш беше пълно с вода. Там, където брегът стръмно се спускаше към езерото, растеше друга бреза, грациозно извила белия си ствол над водата, като че се опитваше да види отражението си. Вкопчих се в нея, както пияницата прегръща уличен стълб.

Напрежението в гърдите ми отслабваше, но изпитвах съвсем действителна болка от натиска. Облегнах се на дървото с разтуптяно сърце и в миг усетих някаква воня — гадна миризма, по-противна и от смрадта на септична яма, кипяла цяло лято под горбците лъчи на ядно пекналото слънце. Изпитах усещане за присъствието на нещо, което би трябвало да е мъртво, но не беше.

„Стига, ще направя каквото пожелаеш, само престани“ — опитах се да кажа, но нищо не излезе. После всичко отмина. Усещах само уханието на горите и на езерото... но сега пък виждах нещо: момче в езерото — удавено негърче, което се носеше по гръб във водата. Лицето му беше подпухнало. Устата му беше безпомощно провиснала. Очите му белееха като очи на мраморна статуя.

Моята уста отново се изпълни с безмилостната езерна вода. „Помощ, пуснете ме, давя се.“ Наведох се и закрепях мислено, закрепях над лицето на удавника, но в миг осъзнах, че *гледам нагоре към себе си* и през розовеещите на залеза езерни води виждам бял човек с джинси и жълта памучна фанела, който се притиска към една треперлива брезичка и се опитва да изпищи, размитото му лице се

движи, очите му за миг изчезват от погледа ми, скрити от един костур, преследващ плячката си; бях едновременно и негърчето, и белият човек, давех се във водата и на сушата. Истина ли е това, случва ли се в действителност, чуки веднъж, ако отговорът е „да“, и два пъти — ако отговорът е „не“.

От устата ми излезе малко слюнка и колкото и да е невероятно, една риба изскочи от езерото и се опита да я улови. При залез слънце рибите скачат по какво ли не — сигурно в угасващата светлина има нещо, което ги побърква. Рибата цамбурна във водата на два метра от брега, разплиска сребриста вълна около себе си и всичко изчезна: вкусът в устата ми, размитото лице на удавеното негърче, чието име почти със сигурност е било Тидуел.

Погледнах надясно и забелязах сивото чело на един камък, който се подаваше над горския мъх. Помислих си: „Тук, точно тук е било“, и сякаш в потвърждение на тази мисъл отново ме лъхна отвратителната миризма на леш, която сякаш идваше изпод земята.

Чувствайки се слаб, болен и отпаднал, затворих очи и се притиснах до ствола на брезата. В този миг смахнатият Макс Девор проговори иззад гърба ми:

— Ей, сводник, къде ти е курвата?

Извърнах се и се озовах пред него, а Рожет Уитмор бе застанала отстрани. Това бе първият и единствен път, когато го видях, но ми стига. Повярвайте ми, веднъж е напълно достатъчно.

Инвалидната му количка не приличаше на обикновена инвалидна количка. По-скоро напомняше на кръстоска между мотоциклет с кош и луноход. От двете страни имаше по шест никелирани колела. Отзад имаше по-големи колела — четири на брой, ако не греша. Стори ми се, че са на различни равнища — тогава забелязах, че всяко е с отделно окачване. Сигурен бях, че дори на много по-неравен терен от Улицата количката се движи съвсем гладко. Над задните колела се намираще двигателят. Краката на стария Макс бяха скрити в корпус от черно фибростъкло на червени ивици, който повече би подходил на състезателна кола. В средата му бе прикрепено устройство, което напомняше на сателитна антена... предположих, че е някаква компютърна система, която му помага да избягва препятствията, може би дори автопилот. Облегалките за ръце бяха широки и осеяни с

лостчета. От лявата страна на тази машина бе прикрепена зелена кислородна бутилка, дълга около метър и двайсет. Чрез маркуч бе свързана с прозрачна пластмасова тръба, завършваща с маска, която лежеше в скута на Девор. Беше досущ като стеномаската на онзи в съда. След случилото се преди малко можех да приема тази количка в стил „Том Кланси“ за халюцинация, ако не беше лепенката на прозрачния червено-черен раиран корпус, която гласеше „Кръвта ми е измамно синя“.

Тази вечер жената, която бяха забелязал пред бар „Сънсет“, носеше бяла блуза с дълъг ръкав и черен панталон, чиято кройка придаваше на бедрата ѝ вид на мечове, пъхнати в ножници. С тясното си лице и хлътнолите си страни изумително напомняше на картината „Письък“ на Едвард Мунк^[1]. Правата ѝ побеляла коса висеше около лицето ѝ. Устните ѝ бяха очертани с толкова ярко червило, че сякаш бяха окървавени.

Беше стара и грозна, но в сравнение със свекъра на Мата бе истинска красавица. Кльоцав, с посинели устни и тъмновиолетова кожа около очите и устата, той приличаше на археологическа находка от погребална камера в пирамида: мумия, заобиколена от балсамираните тела на жените и домашните си любимци, накичена с любимите си скъпоценности. Няколко бели кичура стърчаха от голия му череп; от огромните му уши, прилични на забравени на слънце и разтопени восъчни фигурки, се подаваха огромни туфи белезникав мъх. Беше с бели памучни панталони и много широка синя риза. С малка черна барета на главата би изглеждал досущ като френски художник от деветнадесети век към залеза на предългия си живот.

На скута му лежеше бастун от тъмно дърво. В единият му край бе прикрепена червена дръжка, подобна на велосипедна вилка. Пръстите, които го стискаха, изглеждаха доста силни, но бяха почернели като самото дърво. Очевидно кръвообращението му бе порядъчно забавено, не исках и да си представям как изглеждат стъпалата и долните му крайници.

— Курвата избяга и те заряза, а?

Опитах се да кажа нещо. От устата ми излезе само дрезгаво грачене и нищо повече. Още се държах за брезата. Пуснах се и се опитах да се изправа, но краката ми се подкосиха и отново се вкопчих в ствола.

Той премести някакво лостче и количката се приближи, скъсявайки разстоянието помежду ни с три метра. При движение издаваше тихо, копринено шумолене и изглеждаше като летящото килимче на зла вещица. Многобройните ѝ колела се издигаха и спускаха независимо едно от друго и проблесваха под залязващото слънце, което вече придобиваше червеникав оттенък. Като се приближи, почувствах магнетичното привличане на този човек. Тялото му се разлагаше, но силата на волята му бе неоспорима и страшна като гръмотевична на буря. Жената крачеше до него и ме наблюдаваше с мълчалив присмех. Очите ѝ розовееха. Тогава заключих, че са сиви и отразяват слънчевия залез, но сега смятам, че всъщност е била албинос.

— Винаги съм обичал курви — заяви Макс. Проточи думаха подчертавайки р-то: *курррррви*. — Нали, Рожет?

— Да, сър. Когато си знаят мястото.

— Понякога мястото им е било върху лицето ми! — изкрещя той с налудничаво задоволство, сякаш тя му противоречеше. — И къде е тя, младежо? На чие лице е седнала? На онзи умник, адвоката, дето си го изнамерил ли? О, знам всичко за него, включително и за забележката за лошо поведение, която са му писали в трети клас. Старая се да знам всичко. В това е тайната на успеха ми.

С огромно усилие се изправих:

— Какво правите тук?

— Разхождам се като теб. Няма закон, който да го забранява, нали? Улицата е на всеки, който иска да я използва. Не си тук отдавна, млади развратнико, но си прекарал по тези места достатъчно време, за да го знаеш. Това е нашият вариант на градски парк, където добрите кутрета и злите песове размахват опашки рамо до рамо.

Със свободната си ръка Девор взе кислородната маска, вдъхна дълбоко и я остави в скута си. Ухили се — неописуемата заговорническа гримаса разкри венците му с цвят на йод.

— Бива ли я? Твоята малка *курррррва*? Сигурно я бива, щом е успяла да задържи сина ми толкова време в оная гадна нейна каравана. А после на хоризонта се появявате вие, още преди червеите да са изгризали очите на момчето ми? И путката ѝ тегли ли?

— Я млъквайте.

Рожет Уитмор отметна глава и се разсмя. Звукът напомняше квиченето на заек, заклещен в ноктите на бухал, и ме накара да настръхна. Реших, че сигурно и тя е малоумна. Слава Богу, че бяха толкова стари.

— Май уцели болното му място, Макс — отбеляза тя.

— Какво искате? — Поех си дъх... и отново долових онази противна смрад на леш. Задавих се. Не трябваше да се издавам, но неудържимо ми се повдигна.

Девор изпъна гръб и пое дълбоко дъх, сякаш ми се подиграваше. В този миг заприлича на Робърт Дювал в „Апокалипсис сега“, когато се разхожда по плажа и обяснява колко обича миризмата на напалм рано сутрин. Ухили се още по-широко:

— Приятно местенце, нали? Сякаш предразполага човек да поспре и да поразмишлява, не смяташ ли? — Той се огледа. — Точно тук се случи, да... Тъй.

— Тук се е удавило момчето.

Стори ми се, че усмивката на Уитмор трепна при тези думи. Девор обаче изобщо не се впечатли. Протегна се към прозрачната кислородна маска със старческите си пръсти, които не посягат, а трескаво търсят. Забелязах малките мехурчета със секрет от вътрешната им страна. Отново вдъхна дълбоко и остави маската в скута си.

— В това езеро са се удавили тридесет и повече души, а и това са само онези, за които се знае. Какво е сред тях едно момче?

— Не разбирам. Нима две от момчетата на Тидуел са умрели тук? Едното е получило отравяне на кръвта, а другото...

— Държиш ли на душата си, господин Нунан? На безсмъртната си душа? Божията пеперуда, впримчена в пашкул от плът, която скоро ще вони като моята?

Не отвърнах. Странното чувство от онова, което ми се бе случило преди той да се появи, вече преминаваше. Усецах изключителния магнетизъм на стария Девор. Никога в живота си не съм се сблъсквал с такава огромна първична сила. В нея нямаше нищо свръхестествено, но „първична“ е правилната дума. Можех да побегна. При други обстоятелства сигурно щях да го направя. Не от храброст останах на мястото си — още чувствах коленете си омекнали и се страхувах да не падна.

— Давам ти шанс да спасиш душата си — заяви Девор.

Вдигна кокалест пръст, за да онагледи първото условие.

— Махайте се отгук, любезни ми господин сводник. Още сега. Не си прави труда да си стегнеш багажа и дори да провериш дали си изключил печката. Изчезвай! Зарежи курвата и копеленцето.

— Да ги оставя на вас, значи.

— Да, на мен. Аз ще извърша необходимото. С душите се занимават хората, завършили хуманитарни науки. Аз съм инженер.

— Върви на майната си.

Рожет Уитмор отново се изкиска.

Старецът бавно отпусна глава и кисело ми се усмихна с вид на човек, завърнал се от оня свят.

— Сигурен ли, че ще избере теб? За нея е все едно — аз или ти, на нея ѝ е все тая.

— Не зная за какво говорите. — Отново поех дълбоко дъх и този път въздухът ми се стори съвсем нормален. Отстъпих от брезата и установих, че и краката ми стъпват здраво. — А и не ме интересува. Няма да получите Кира. До края на скапания ви живот. Ще се постарая да го уредя.

— Приятелче, има много да се стараяш — каза Девор, ухили се и ми показа венците си с цвят на йод. — До края на юли вероятно ще си се нагледал достатъчно, за да съжаляваш дълбоко, че не си си избол очите още през юни.

— Прибирам се. Пуснете ме да мина.

— Ами отивай си, кой те спира? Улицата е на всички. — Старецът отново вдъхна дълбоко от кислородната маска. Постапи я на скута си и отпусна ръка на облегалката на подобната си на космически кораб инвалидна количка, сякаш излязла от комикс за Бък Роджърс^[2].

Пристъпих към него и докато се усетя, той засили количката насреща ми. Можеше да ме блъсне и да ме нарани много лошо — спокойно можеше да ми счупи крака, а може би и двата — но спря на косъм от мен. Отскочих назад, но само защото той ми позволи. Уитмор пак се разсмя.

— Какво става, Нунан?

— Махай се от пътя ми. Вече те предупредих.

— Доста нервен си станал покрай малката мръсница, а?

Тръгнах наляво с цел да го заобиколя, но той мигновено обърна количката, стрелна се напред и ми преряза пътя.

— Махай се от ТР, Нунан. Съветвам те най-приятелски.

Хвърлих се наляво — този път исках да мина от страната на езерото — и за малко щях да се промъкна, ако не беше стегнатото юмруче, което ме цапардоса по лявата страна. Дъртата мръсница беше с пръстен и камъкът ме одра зад ухото. Усетих болка и от раната бликна топла струйка кръв. Обърнах се кръгом, протегнах ръце и я блъснах. Тя падна върху килима от иглички на пътеката и изненадано изквича от ярост. В следващия миг нещо ме халоса по тила. Сякаш на забавен кадър политнах назад, размахвах ръце и в този момент Девор отново изплува пред погледа ми. Беше се извъртял в количката си, протягаше дългия си врат и войнствено стискаше бастуна, с който ме беше нападнал. Ако беше с десетина години по-млад, щеше да ми счупи черепа, но се разминах само с оранжеви звездички пред очите.

Хукнах към своята стара приятелка брезата. Посегнах към ухото си и с невярващ поглед се взрях в окървавените си пръсти. Удареното място ме болеше.

Уитмор се изправи, изтръска игличките от панталона си и ме зяпна със свирепа усмивка. Прекалено ярко начервените ѝ устни се бяха разтеглили, разкривайки ситните ѝ зъби. На светлината на залязващото слънце очите ѝ сякаш пламтяха.

— Махай се от пътя ми — повторих, но гласът ми прозвуча немощно и нерешително.

— Не — отсече Девор и положи черния бастун върху извития корпус, който скриваше краката му. В този миг пред мен стоеше момчето, което било твърдо решено да притежава чуждата шейна, независимо колко ще пострада, докато се добере до нея. Виждах го съвсем ясно. — Не, шибан копелдак такъв. *Няма.*

Той премести сребристото лостче и количката безшумно се понесе към мен. Ако бях останал на място, несъмнено щеше да ме промуши с бастуна си, досущ като най-злия херцог от романите на Александър Дюма. При удара крехките кости на дясната му ръка щяха да се натрошат на сол, но този човек не държеше на подобни неща — оставяше на дребните хорица да се кахърят за цената. Сигурен съм, че ако от изненада или недоверие се бях поколебал и миг, щеше да ме убие. Вместо това отскочих наляво. Гуменките ми се плъзнаха върху

гладките иглички на ръба. После се отделиха от земята и усетих, че падам.

Плъснах се във водата твърде близо до брега. Ударих левия си крак в подводно коренище и го изкълчих. Болката беше непоносима — сякаш кракът ми беше ударен от мълния. Понечих да изпищя и устата ми се напълни с езерна вода — усетих познатия противен вкус, но този път наистина. Започнах да кашлям, да кихам и да плюя вода, отдалечавайки се от мястото, където паднах, като си мислех: „Тялото на онова момче — удавеното — е някъде тук, ами ако се протегне и ме сграбчи за крака?“

Продължавайки да кашлям и да размахвам ръце, се обърнах по гръб; усетих как мокрите ми джинси прилепват към краката и задника ми, обзе ме абсурдна тревога за портфейла ми — не ми пукаше за кредитните карти и шофьорската книжка, но вътре пазех две хубави снимки на Джо, които щяха да се повредят.

Видях, че самият Девор едва не се прекатури във водата и за миг дори си помислих, че ще ме последва. Предницата на инвалидната количка висеше точно над мястото, откъдето бях паднал (забелязах следите от гуменките си отляво на по-луоголените корени на брезата) и макар че предните колела все още се крепяха на земята, сухата пръст под тях се ронеше и шумно се сипеше по склона като лавина. Бучките падаха в езерото и разплискваха вълничките, образувайки сложни плетеници от кръгове. Уитмор се бе вкопчила в задната облегалка и се опитваше да издърпа количката назад, но возилото бе прекалено тежко за крехката жена — Девор можеше да се спаси единствено сам. Бях потънал до кръста в езерото и от все сърце му пожелавах да се прекатури.

Старецът извърши още няколко сложни маневри с лостовете за управление и успя да обърне количката към мястото, където стоях — на около два метра от надвисналата над водата бреза — после се придвижи напред, така че застана в самия край на Улицата, но на безопасно разстояние от ръба. Уитмор съвсем ни бе изоставила — беше се навела и само задникът ѝ стърчеше. Ако изобщо съм се запитал какво прави — а не помня подобни мисли — сигурно съм предположил, че се опитва да нормализира дишането си.

Девор, изглежда, бе пострадал най-малко и дори като че не се нуждаеше от кислородната маска в скута си. Лъчите на залязващото

слънце падаха върху лицето му и той приличаше на полуизгнил тиквен фенер, обилно полян с газ и подпален.

— Харесва ли ти къпането? — попита и се ухили.

Огледах се, надявайки се да зърна разхождаща се двойка или може би някой рибар, който търси къде да хвърли въдицата си за последен път преди да падне мрак... но същевременно се молах да не видя никого. Бях ядосан, наранен и ме беше страх. Но най-вече се чувствах засрамен. Бях се оставил да бъда блъснат в езерото от един осемдесет и пет годишен мъж... който очевидно не бързаше за никъде и просто се забавляваше с мен.

Зацамбурках надясно — насочих се на юг, към вкъщи. Водата ми стигаше до кръста, беше хладна и ми действаше почти освежаващо, защото вече бях свикнал с температурата ѝ. Гуменките ми джвакаха по камъните на дъното и потъваха в подмолните коренища. Изкълченият глезен продължаваше да ме боли, но поне можех да стъпвам. Друг въпрос е дали като излезех от езерото още щеше да ми служи.

Девор пак запремества лостовете. Инвалидната количка се обърна и бавно потегли, придвижвайки се по Улицата редом с мен.

— Като че ли не те запознах официално с Рожет, а? — рече стаарецът. — В колежа беше голяма спортистка. Беше най-силна по софтбоул и хокей на трева, а е запазила поне някои умения и до ден днешен. Рожет, би ли показала на този младеж на какво си способна?

Уитмор заобиколи бавно движещата се количка и за миг се скри зад нея. Когато отново се показа, видях какво държи. Не се бе навела да си поеме дъх.

Закрачи с усмивка към езерото, крепейки в свитата си към тялото ръка насъбраните павеа от камънака покрай пътеката. Избра къс с големина колкото топка за голф, замахна и го запрати към мен. Камъкът изсвистя край лявото ми слепоочие и цопна във водата.

— Ей! — викнах, по-скоро стреснат, отколкото изплашен. Дори след всичко случило се до момента не можех да повярвам на очите си.

— Какво ти става, Рожет? — упрекна я старият Девор. — Никога не си хвърляла нескопосано. Цели се в него!

Вторият камък мина на пет сантиметра над главата ми. Третият беше потенциален зъборазбивач. С яден, уплашен вик го отклоних с ръка и чак после открих, че е разранил дланта ми. В онзи миг виждах единствено противното ухилено лице — лице на жена, която е дала два

долара в панаирджийското стрелбище и твърдо е решила да получи плюшено мече, та дори ако трябва да стреля цяла нощ.

При това беше доста бърза. Камъните валяха около мен и падаха ту отляво, ту отдясно в ръждивата на цвят вода, образувайки малки гейзери. Заплувах заднишком, страхувах се да се обърна, убеден, че в мига, в който го направя, тя ще метне някое грамадно парче. Но все пак трябваше да се отдалеча от обсега на ударите ѝ. Междувременно Девор надаваше пискливия си старчески смях, а противното му лице се гърчеше като набръчканата глава на парцалена кукла.

Един камък ме удари много силно и болезнено по клю чицата, после отскочи във въздуха. Изкрещях, а тя също извика „Хай“ като каратист, който е нанесъл успешен удар.

В този момент преустанових планираното отстъпление. Обърнах се и заплувах към дълбокото, а онази мръсница продължаваше да ме замерва. Първите два камъка паднаха от двете ми страни, сякаш Рожет уточняваше обсега. Последва кратка пауза, в която имах време да си кажа: „Ето, успявам, успявам, вече излизам извън обхвата...“, в този миг нещо ме халоса по тила. Чух „клонк!“, като в комикс за Батман.

От светлооранжево езерото се обагри в яркочервено, после в тъмноалено. Сякаш отдалеч долавях радостните крясъци на Девор, който насърчаваше Рожет, примесени с особения ѝ квичаш смях. Отново се нагълтах с блудкава вода с вкус на желязо и бях толкова замаян, че трябваше да си напомням да не я гълтам, а да я изплюя. Краката ми натежаха и стана твърде трудно да плувам — имах чувството, че гуменките ми тежат цял тон. Отпуснах се надолу, но не достигнах дъното — вече нямаше къде да стъпя. Погледнах към брега. Гледката беше впечатляваща — всичко пламтеше в отблясъците на залеза като оранжево-червен сценичен декор. Вече се бях отдалечил на около шест метра. Девор и Уитмор ме наблюдаваха от Улицата. Приличаха на майката и бащата от картината на Грант Уд. Девор отново бе долепил маската до лицето си, но виждах как се хили в нея. И Уитмор бе ухилена до уши.

Устата ми отново се напълни с вода. Изплюх колкото можах, но погълнах известно количество, от което се разкашлях и ми се повдигна. Започнах да потъвам и задрапах нагоре, но без да плувам, а само плясках с ръце и крака, изразходвайки десет пъти повече енергия, отколкото ми беше необходима да се задържа на повърхността.

Забелязах първите признаци на паниката, която вливаше острите си като на плъх зъбчета в замаяното ми от изумление съзнание. Осъзнах, че вече не чувам пронизителното бучене. Колко ли удара бе понесла бедната ми глава? Един от юмручето на Уитмор... един от бастуна на Девор... един с камък... или може би два? По дяволите, не си спомнях.

„Съвземи се, за Бога — нали няма да му позволиш да те победи по този начин? Да те удави като онова момченце?“

Не!

Протегнах ръка и си опипах главата. Малко над тила открих цицина с големината на гъше яйце, която продължаваше да расте. Като я понатиснах, изпитах болка, от която едновременно ми се доповръща и изпитах чувството, че ще припадна. Очите ми плувнаха в сълзи, които се стекоха по лицето ми. По върховете на пръстите си забелязах следи от кръв, но когато човек се намира във водата, е трудно да прецени големината на раните.

— Приличаш на мокър мармот, Нунан! — Гласът долиташе до мен като че от много далеч.

— Майната ти! — креснах. — Ще те тикна в затвора!

Старецът се обърна към Уитмор. Двамата прихнаха да се смеят. Ако в този миг някой бе поставил в ръцете ми картечница, щях да ги застрелям, без да се колебая, и дори щях да помоля за втора лента.

Но тъй като нямах под ръка картечница, заплувах към къщи. Те продължиха да ме следват по Улицата: старчето управляваше инвалидната количка, която едва-едва шумолеше по пътеката, а дъртата вещица вървеше до него строга като монахиня и на всеки няколко крачки спираше, за да грабне по някой камък.

Не бях плувал толкова дълго, че да се изморя, но се чувствах доста отпаднал. Вероятно бях много изплашен. Най-сетне отворих уста да поема въздух, нагълтах още вода и съвсем се паникьосах. Заплувах към брега с желанието да достигна място, където да стъпя на дъното. Рожет Уитмор веднага започна да ме замеря с камъни: първо с онези, които бяха в ръцете й, после премина към купчината, която бе натрупала в скута на Девор. Вече се беше разгряла и съвсем не хвърляше нескопосано — целеше се убийствено точно. Камъните падаха край мен. Отново отблъснах един — беше толкова голям, че ако ме беше цапардосал, направо щеше да ми пробие челото — но следващият ме удари в бицепса и ме одраска. Стига толкова. Обърнах

се и се опитах да се отдалеча от обсега ѝ, като се опитвах да държа главата си изправена въпреки силната болка в тила.

Като се отдалечих достатъчно, се изправих във водата и погледнах към тях. Уитмор бе застанала на самия край на брега старейки се да скъси разстоянието помежду ни. Девор бе спрял зад нея. Продължаваха да се хият и в лъчите на залеза лицата им червенееха като на дяволи в ада. Спомних си старата поговорка: „На залез червено ли е небето, радва на моряка сърцето“. След двадесетина минути щеше да се стъмни. Ще успея ли да се задържа на повърхността още двадесет минути? Мисля, че да — ако не изпадна в паника — но не повече. Представих си как се давя в мрака, като гледам небето, а миг преди да потъна завинаги, виждам Венера за последен път, и паниката отново ме загриза с острите си зъбки. Всъщност тя бе много по-страшна от Рожет и нейните камъни — много по-страшна.

Но като че ли не по-страшна от Девор.

Огледах се и в двете посоки, търсейки място, където Улицата излизаше от гората. Вече не ми пукаше, че ще стана за смях, но не забелязах никого. Мили Боже, къде са всички? Отишли са във Фрайбърг на пица или пък във „Вилидж“ за млечен шейк?

— Какво искаш? — креснах на стареца. — Да ти кажа, че ще ти се разкарам от пътя? О'кей, ще се разкарам!

Той се разсмя.

— Приличам ли ти на вчерашен, Нунан?

Е, не бях и очаквал да се хване. Дори да бях искрен, пак нямаше да ми повярва.

— Просто искаме да видим колко време ще издържиш — заяви Уитмор и ме замери с поредния камък, който падна на около метър и половина от мен.

„Тези смятат да ме убият — рекох си. — Изобщо не се шегуват.“

Да. А най-лошото е, че после като нищо ще им се размине. В съзнанието ми започваше да се оформя една безумна идея, едновременно правдоподобна и фантастична. Представях си как Рожет Уитмор поставя бележка на таблото за местни новини пред „Лейквю“, която гласи:

„ПОЗДРАВ ДО МАРСИАНЦИТЕ ОТ ТР-90!

Г-н УИЛЯМ ДЕВОР, всеобщият любимец на всички марсианци, ще награди всеки жител на ТР със СТО ДОЛАРА, ако никой не минава по Улицата в ПЕТЪК ВЕЧЕР, 17 ЮЛИ, между СЕДЕМ и ДЕВЕТ ЧАСА ВЕЧЕРТА. Не позволявайте и на нашите «ЛЕТНИ ПРИЯТЕЛИ» да ходят там! И помнете: ДОБРИТЕ МАРСИАНЦИ са като ДОБРИТЕ МАЙМУНИ: не ЧУВАТ, не ВИЖДАТ, не ЗНАЯТ!“

Изглеждаше ми невероятно, дори в положението, в което се намирах... и въпреки това си го представях съвсем живо. Ако не друго, трябваше да му призная дяволския късмет.

Бях уморен. Гуменките ми тежаха като олово. Опитах се да изхлузя едната, но само нагълтах още езерна вода. Двамата старци ме наблюдаваха, като от време на време Девор взимаше маската и поемаше живителна струя кислород.

Не можех да чакам, докато се стъмни. В Западен Мейн слънцето залязва бързо — сигурно като във всяка друга планинска област — но здрачът се задържа доста време. Докато се стъмни достатъчно, за да се измъкна незабелязано, ще изгрее луната.

Улових се мислено да чета некролога си в „Ню Йорк Таймс“ под заглавие „Популярен автор на романтични трилъри се удавя в езеро в Мейн“. Дебра Уейнсток ще им предостави снимка на автора. Харолд Облоуски ще каже всички най-подходящи за случая слова и няма да забрави да пусне малък (но не незабележим) некролог в „Пъблишърс Уикли“. С „Пътнам“ ще си разделят разносните наполовина...

Потънах, погълнах още вода и я изплюх. Отново размахах ръце като обезумял, после си наложих да престана. От брега долиташе звънливият смях на Рожет. „Мръсница! — мислено я ругаех. — Кльощава мръсница такава!“

— *Майк* — каза Джо.

Гласът ѝ прозвуча в съзнанието ми, но това не беше онзи глас, които чувах, когато си представях нейните реплики в мислен диалог, или когато ми липсваше, или просто си спомнях за нея. Сякаш да подчертае ефекта, нещо цамбурна отляво и шумно разплиска водата. Като се обърнах, не видях нито риба, нито вълни. Наместо това пред

погледа ми се изпречи нашият сал, който се поклащаше във водата с цвят на залез на стотина метра от мястото, където се намирах.

— Не мога да преплувам чак до там, съкровище — изграчих.

— Каза ли нещо, Нунан? — викна Девор откъм брега. Подигравайки ми се, той допря ръка до огромното си, подобно на бучка восък ухо. — Не те чух! Струваш ми се доста изтощен! — Пискливият смях на Уитмор пак ечна. Той бе Джони Карсън^[3], тя бе Ед Мамахън^[4].

— Можеш. Ще ти помогна.

Осъзнах, че салът е може би единственият ми шанс — в тази част на езерото нямаше друг, а и се намираше поне на десет метра от най-далечното попадение на Уитмор до момента. Зацамбурках натам, усещайки ръцете си също тъй оловно тежки като краката си. Всеки път, когато почувствах, че ще потъна, спирах и си казвах, че трябва да бъда спокоен, че съм в доста добра форма и се справям много добре, че ако не се паникьосвам, всичко ще бъде наред. Старата мръсница и оная дърта гадина отново крачеха по Улицата успоредно с мен, но като видяха накъде плувам, смехът им секна. Както и подигравките.

Дълго, дълго време салът като че ли изобщо не се доближаваше. Повтарях си, че ми се струва така, защото светлината угасва и от червена водата става пурпурна, а после почти черна, като венците на Девор, но ми беше все по-трудно да си вярвам, понеже се задъхвах все повече и повече, а ръцете ми натежаваха.

Когато се намирах на около тридесет метра, усетих болезнен спазъм в левия крак. Извърнах се настрани като прекатурена лодка и се опитах да достигна мускула. Пак нагълтах вода. Опитах се да я изкашлям, но ми се повдигна и потънах продължавайки да търся схванатото място, а стомахът ми се гърчеше в конвулсии.

„Наистина се давя — рекох си, странно спокоен пред неотвратимата действителност на случващото се. — Ето как става, ето какво е.“

В този момент нечия ръка ме сграбчи за косата и болката от оскубването около раната, която ми причини най-точният изстрел на Уитмор, мигновено ме върна към действителността — подежда ми по-ефикасно и от епинефринова инжекция. Друга ръка обгърна левия ми крак и изпитах кратък, но ужасяващ горещ допир. После кракът ми се отпусна и изплувах на повърхността — вместо да цамбуркам, този

път *наистина* плувах. Само след секунди се вкопчих в стълбичката на платформата, дишайки рязко и учестено, като изчаквах да видя дали ще се съвзема, или сърцето ми ще взриви като граната в гърдите ми. Дробовете ми най-сетне взеха да насмогват на кислородния ми глад и започнах да се успокоявам. Изчаках още една-две минути, после се изкачих върху сала. Обгърнаха ме пепеливите оттенъци на здрача. Погледах на запад, коленичил на четири крака върху дъските, а от дрехите ми се стичаше вода. После се обърнах, решен да покажа на враговете си не един среден пръст, а два. Но нямаше на кого. Улицата беше празна. Рожет и Девор си бяха отишли.

Може би си бяха отишли. Не виждах голям участък от Улицата.

Докато изгря луната, седях по турски на сала и чаках, като се вирах в брега. Измина около половин час. Или четиридесет и пет минути. Погледнах си часовника, но без особен успех — в механизма беше влязла вода и стрелките бяха спрели на седем и трийсет. Към останалите приятни изненади, които Девор ми поднесе, можех да добавя и „Таймекс Индигло“. Двадесет и девет долара и деветдесет и пет цента, тъпако, чупи-купи.

Най-сетне се спуснах по стълбичката във водата и заплувах към брега колкото се може по-безшумно. Бях си починал, главата вече не ме болеше (макар че цицината на тила още пулсираше) и вече не изпитвах неверие или съмнение в себе си. В известен смисъл това бе най-страшното — да се опитвам да се справя не само с призрака на малкия удавник, летящите камъни и езерото, но и с чувството, че всичко това е невъзможно, че старите компютърни магнати не се опитват да удавят разни писатели, които им се изпречват пред погледа.

Но *дали* тазвечерното приключение е най-обикновен пример за изпречване пред погледа на Девор? Просто случайна среща и нищо повече? Това предположение изглеждаше доста наивно предвид неочакваната му поява зад гърба ми. По-скоро ме е следил внимателно от четвърти юли насам... чрез хора на другия бряг на езерото, въоръжени с мощни бинокли. Параноични измишльотини, бих казал... допреди тези двамата почти да ме удавят в езерото като хартиено корабче в кална локва.

Реших да не се кахъря дали някой ме следи от другия бряг на езерото. Нито пък ме беше грижа дали двамцата се крият в някоя

затулена зад дърветата отсечка на Улицата. Плувах неуморно, докато усетих гъделичкането на водните растения по глезените си и забелязах извития като полумесец малък плаж под моята вила. После се изправих и потръпнах от студения въздух. Закуцуках към брега, вдигнал ръка да се предпазя от градушка от камъни, но не излетя нито един „снаряд“. За миг застанах на Улицата и се огледах в двете посоки. Като че ли тази мъничка част от света бе изцяло на мое разположение. Най-последно погледнах към водата, където слабата лунната светлина чертаеше пътека от малкия плаж до сала.

— Благодаря, Джо — промълвих и се заизкачвах по стълбите към къщата. На средата на пътя се наложи да спря и да поседна. През целия си живот не бях изпитвал такава нечовешка умора.

---

[1] Норвежки художник (1864–1944), чиито картини са посветени на страха, смъртта и тревогата. — Б.пр. ↑

[2] Герой от научнофантастичен комикс. — Б. пр. ↑

[3] Американски комик (1925 —) от 1962 до 1992 г. водещ на забавното телевизионно предаване „Тазвечерното шоу“. — Б. пр. ↑

[4] Помощникът на Джони Карсън в телевизионното предаване „Тазвечерното шоу“. — Б. пр. ↑

ГЛАВА 18

Вместо да обиколя откъм предния вход, се изкачих по задните стълби, продължавайки да се дивя как краката ми тежат двойно повече от обикновено. Влязох в дневната и се огледах с широко разтворени очи, като пътник, който е отсъствал цяло десетилетие и когато се завръща, открива, че нищо не се е променило и всичко е на мястото си — лосът Бънтър на стената, „Бостън Глоуб“ на дивана, купчина кръстословици на масичката, чинията с остатъците от задушните зеленчуци на кухненския плот. Като гледах всички тези неща, осъзнах следното — бях излязъл на разходка, оставяйки след себе си обичайната неразбория, а едва не загинах. Едва не ме бяха убили.

Разтреперих се. Отидох в банята в северното крило, свалих си дрехите и ги хвърлих във ваната. После, продължавайки да треперя, се обърнах и се погледах в огледалото над мивката. Приличах на победения в кръчмарска свада. На ръката ми имаше дълбока рана.

Черно-виолетова синина бе разперила криле на лявата ми ключица. Забелязах и кървави бразди на врата и зад ухото си, където милата Рожет ме одра с камъка на пръстена си.

С помощта на увеличителното си огледало огледах тила си. „Не ви ли влиза в дебелите глави?“ — крещеше мама, когато със Сид бяхме малки, а в този миг ѝ бях благодарен, че се е оказала права за дебелината, поне в моя случай. Мястото, където Девор ме цапардоса с бастуна си, приличаше на кратера на наскоро угаснал вулкан. Точното попадение на Уитмор бе отворило алена рана, която се нуждаеше от няколко шева, ако не исках да ми остане белег. Косата на тила ми беше сплъстена от кръв.

Сипах кислородна вода в шепата си, стиснах зъби и я плиснах върху разреза. Щипеше ужасно и трябваше да стискам устни, за да не изкрещя. Когато болката понамаля, навлажних памучни тампони с кислородна вода и почистих и останалите рани.

Взех душ, облякох фланела и джинси и отидох в хола да позвъня на областния шериф. Дори нямаше нужда да проверявам в телефонния

указател — телефонните номера на Дирекция на полицията в Касъл Рок и на областния шериф бяха указани в картичката „в случай на опасност“, закачена на таблото за важни бележки наред с телефоните на пожарната, бърза помощ и телефон 900, където срещу долар и петдесет човек получава три отговора от кръстословицата в последния брой на „Таймс“.

Избрах първите три цифри бързо, после започнах да забавям темпото. Стигнах до 955–960, преди да се откажа. Стоях наред стаята, притисках слушалката до ухото си и си представях друго заглавие от пресата, но не в претенциозния „Таймс“, а в скандалния „Ню Йорк Поуст“. **„Писател срещу застаряващ компютърен магнат: Ах ти, хулиган!“** С две снимки: моята — горе-долу на сегашната ми възраст — и на Девор — на около сто и шест години. „Поуст“ с огромно задоволство ще разкаже на своите читатели как Девор (подпомогнат от придружителката си, възрастна дама, която тежи четиридесет и пет кило с мокри дрехи) е претрепал двойно по-млад романист — в прилична физическа форма, както ще проличи от снимката.

Телефонът се умори да помни шест от седемте цифри, щракна и в слушалката отново прозвуча сигнал „свободно“. Отдръпнах я от ухото си, за миг се взрях се в нея, после внимателно я поставих на вилката.

Не се глезя по отношение на капризното и често твърде неприятно внимание от страна на медиите, но съм нащрек, сякаш се намирам в близост до непредвидимо хищно животно. Америка превръща онези, които я забавляват, в проститутки от висока класа, а медиите се заяждат с всяка „звезда“, която се оплаква от проявеното отношение. „Стига мрънка! — крещят вестниците и клюкарските телевизионни програми (в тона се примесват триумф и възмущение). — Да не мислиш, че ти плащаме големите мангизи просто за да ни изпееш една песничка или пък да ни покажеш модния си фасон? Грещиш, тъпако! Плащаме ти, за да се удивляваме, когато го правиш добре — каквото и да е онова, което правиш — и за да изпитваме огромно задоволство, когато се оплескаш. Истината е, че ти си просто стока. Като престанеш да ни забавляваш, винаги можем да те убием и да те изядем.“

Разбира се, не могат *наистина* да те изядат. Могат да публикуват твои снимки, на които си гол до кръста и да обявят, че затлъстяваш,

или пък да започнат да обсъждат колко пиеш и колко хапчета взимаш, или да се заяждат за онзи случай, когато си прикоткал някоя млада актриса на коленете си и си се опитал да пъхнеш език в ухото ѝ — но не могат наистина да те изядат. Тъй че онова, което ме накара да оставя слушалката, бе не мисълта за началния монолог на Джей Лено или как „Поуст“ ще ме нарече ревльо — просто осъзнах, че нямам доказателства. Никой не ни беше видял. А в света на Макс Девор най-лесно е да осигури алиби за себе си и съучастничката си.

Но имаше и друго: представих си как областният шериф ще изпрати заместника си, известен още като „татенцето“, да изслуша показанията ми за това как лошият чичко бутнал малкия Майки в езерото. Как ще ми се подиграват после тримата!

Вместо това се обадох на Джон Стороу с желанието да ми каже, че постъпвам правилно, че това е единственият смислен начин. Исках да ми напомни, че само отчаяните хора са способни на подобни крайности (поне за момента ще пропусна как се смееха онези двамата, сякаш никога не са се забавлявали така), и че относно Ки Девор нищо не се променя — делото за настойничество си е чиста измишльотина.

Попаднах на домашния телефонен секретар на Джон и му оставих съобщение: „Обади се на Майк Нунан, нищо спешно, но можеш да звъниш до късно.“ После го потърсих в кантората му, имайки предвид свещенописанията на Джон Гришам: младите адвокати работят до припадък. Изслушах съобщението, записано на секретаря в офиса, после съгласно инструкциите избрах бутоните С Т О на своя телефон: първите три букви от фамилното му име.

Нещо прещрака и чух гласа му — но за съжаление отново попаднах на запис. „Здравейте, аз съм Джон Стороу. Заминавам за Фили за събота и неделя на гости на мама и татко. Ще бъда в кантората в понеделник, но през остатъка от седмицата ще отсъствам по работа. От вторник до четвъртък най-вероятно ще ме откриете...“

Номерът започваше с 207–955, което ще рече Касъл Рок. Предположих, че ще отседне в едноименния хотел — едно приятно местенце край езерото.

— Майк Нунан — обявих. — Обади ми се, когато можеш. Оставих ти съобщение и вкъщи.

Отидох в кухнята за бира и там се заплеснах с магнитите на хладилника. Той ме нарече сводник. „Ей, сводник, къде ти е курвата?“

Само след миг ми предложи да спася душата си. Доста странно. Все едно пияница ми предлага да се погрижи за бара с напитки. „Стори ми се, че говори за теб с искрена топлина — каза Мати. — Прадядо ти и прадядо му били дупе и гащи.“

Отказах се от бирата, върнах се в дневната и позвъних на Мати.

„Здрасти — посрещна ме поредният запис. Явно ми върви на машини. — Аз съм, но или съм излязла, или не мога да се обадя в момента. Нали ще ми оставите съобщение?“ — Пауза, микрофонът пращи, далечен шепот, после Кира виква тъй оглушително, че едва не ми пуква тъпанчето: — „*Оставете ни щастливо съобщение!*“ — Последва дружният им смях, прекъснат от сигнала.

— Здравей, Мати, тук е Майк Нунан. Просто исках...

Не знам как щях да довърша мисълта си, но и не ми се наложи. Чу се прещракване и самата Мати рече:

— Здравей, Майк.

Съществуваше такава изумителна разлика между този уморен, отчаян глас и бодрата интонация на записа, че за миг замлъкнах. После я попитах какво се е случило.

— Нищо — отвърна тя и се разплака. — Всичко. Останах без работа. Линди ме уволни.

Разбира се, Линди не бе употребила точно думата „уволнение“. Бе го представила като „затягане на колана“, но всъщност си беше уволнение и бях сигурен, че ако надникна в бюджета на градската библиотека, ще установя, че един от основните спонсори през годините е бил Макс Девор. При това той ще остане основен източник на средства... ако, разбира се, Линди Бригс спазва правилата на играта.

— Не биваше да говорим пред нея — казах, знаейки, че дори да не бях припарил до библиотеката, тя пак щеше да уволни Мати. — А и вероятно трябваше да го очакваме.

— Джон Стороу го *очакваше*. — Продължаваше да плаче, но се опитваше да се овладее. — Каза, че с приближаването на делото Макс Девор вероятно ще се постарее максимално да ме притисне до стената. Според него Девор щял да се потруди, когато съдията попита къде работя, отговорът ми да гласи: „Безработна съм, господин съдия“. Отвърнах на Джон, че госпожа Бригс никога не би постъпила толкова подло, особено с момиче, което говори толкова вдъхновено за Бартълби — героя на Мелвил. И знаеш ли какво ми отвърна той?

цент, ако искаш. Но аз ще се грижа за теб. — „И никога няма да си свалиш дрехите в мое присъствие. Давам ти обещание и ще го спазя.“

— Майк, не е необходимо да го правиш.

— Може би да, може би не. Но *ще* го направя. Опитай се да ме спреш! — Обадил ѝ се бях с намерението да ѝ разкажа какво се случи с мен, като ѝ представя нещата откъм смешната им страна, но сега това ми се струваше възможно най-неподходящото хрумване. — Няма да усетиш кога ще мине делото, а ако и тогава никой тук не събере достатъчно смелост да те назначи на работа, ще намеря някой в Дери, който ще те вземе. Но бъди честна — не смяташ ли, че е дошло време за промяна в пейзажа?

Тя съумя да се позасмее:

— Мисля, че може и така да се каже.

— Днес говорила ли си с Джон?

— Всъщност да. Той е при родителите си във Филадельфия, но ми остави телефона им и аз му се обадох.

Казал, че бил впечатлен от Кира. Може би и тя бе впечатлена от него. Казвах си, че най-вероятно си въобразявам неприятното чувство, което изпитвам при тази мисъл. Или поне се опитвах да си го кажа.

— И как му се струва начинът, по който са те уволнили?

— Каза същото, което и ти. Но не се почувствах сигурна. А ти ме караш да се чувствам сигурна. Не зная защо. — Разбира се. Аз съм по-възрастен, а това е основното, с което привличаме по-младите жени: чувството за сигурност, което им вдъхваме. — Във вторник сутринта пак ще идва. Предложих му да обядваме заедно.

Съвсем гладко без капка колебание или трепет в гласа казах:

— Може и аз да дойда.

Мати прие предложението много топло и готовността в гласа ѝ ме накара да изпитам вина.

— Страхотно! Даже мога да му се обадя и да ви поканя у нас. Пак ще направим барбекю. Може да не пращам Ки на училище и да сме четиримата. Тя с нетърпение очаква пак да ѝ прочетеш приказка. Миналия път много ѝ хареса.

— Звучи прекрасно — най-искрено възкликнах. С присъствието на Кира ситуацията щеше да бъде по-естествена и нямаше да изглеждам чак такъв натрапник. А и нямаше да е като среща между тях двамата. Така няма да има почва за обвинения срещу Джон в неетично

отношение към клиент. В крайна сметка сигурно дори ще ми е благодарен. — Вярвам, че Ки е готова да пристъпим към Хензел и Гретел. Как си, Мати? Всичко наред ли е?

— Много по-добре отпреди да ми се обадиш.

— Браво. Всичко ще се оправи.

— Обещай ми.

— Мисля, че току-що ти обещах. Настъпи кратка пауза.

— А *ти* как си, Майк? Звучиш малко... как да кажа... странно.

— Добре съм — потвърдих и наистина бях добре за човек, който само преди час едва не се е удавил. — Мога ли да ти задам един последен въпрос? Защото направо откачам.

— Разбира се.

— Онази вечер, когато вечеряхме заедно, ти каза, че праждото на Девор и моят праждо са се познавали. Според него доста добре.

— Каза, че били като дупе и гащи. Стори ми се изискано.

— Каза ли нещо друго? Помисли добре.

Тя се замисли, но не можа да си спомни нищо друго. Помолих я да ми се обади, ако изникне нещо във връзка с онзи разговор, или ако се чувства самотна и уплашена, или ако се разтревожи за нещо. Не исках да издавам прекалено много, но вече бях решил, че трябва сериозно да обсъдя с Джон последното си приключение. Вероятно би било разумно да поръчаме на онзи частен детектив от Луистън — Джордж Кенеди, като актьора — да прати в ТР един-двама души да охраняват Мати и Кира. Моят иконом бе прав, Макс Девор наистина е откачен. Тогавя не го разбирах, но сега съм свършено наясно. Ако реша да се усъмня, достатъчно е да попипам цицината на тила си.

Върнах се при хладилника, но пак забравих да го отворя, ръцете ми сами посегнаха към магнитите и отново започнаха да ги разместват, а аз гледах думите, които се образуваха, разпадаха и преминаваха една в друга. Това беше много странен вид писане... но все пак беше *писане*... Веднага можех да го докажа, съдейки как съзнанието ми се замъгли.

Състоянието на полухипноза трябва да се култивира, докато човек се научи да го включва и изключва по собствена воля... което е възможно щом всичко върви добре. Когато започнеш да работиш, интуицията ти се „отприщва“ и отскача на височина два метра (в добрите дни и до три). Веднъж достигне ли там, започва да кръжи и да

изпраща заклинания от черната магия и ярки образи. През остатъка от деня е заключена и човек изобщо не се сеща за нея... освен в определени случаи, когато сама се „отключва“. Най-ненадейно изпадаш в транс и започваш да правиш странни асоциации, които нямат нищо общо с рационалната мисъл и гъмжат от неочаквани образи. В известен смисъл това е най-чудната част от творческия процес. Музите са призраци, които понякога идват неканени.

В къщата ми има призраци.

В „Сара“ винаги е имало призраци... ти си ги разбунил.

„Разбунил“ — написах на хладилника. Но не ми се стори подходящо и наредих около думата кръг от плодове и зеленчуци. Така изглеждаше доста по-добре. Застинах за миг, скръстил ръце на гърдите си — както когато търся правилната дума, стоя със скръстени ръце на бюрото си — после махнах „разбунил“ и написах „призраци“.

— Има призраци в кръга — заявих и чух слабото подрънкване на хлопката на Бънтър, който сякаш, се съгласяваше с мен.

Махнах буквите и се улових, че размишлявам колко е необикновено да имаш адвокат на име Ромео...

(в кръга се появи „РОМЕО“)

... и детектив на име Джордж Кенеди.

(на хладилника изникна „ДЖОРДЖ“)

Питах се дали Кенеди може да ми помогне за Анди Дрейк...

(написах „Дрейк“)

... като ми предложи някои нови хрумвания. Никога досега не съм писал за частни детективи, а именно подробностите...

(като махнем „рейк“ — което ми напомня гребло — остава „д“, после прибавяме „етайли“)

... са майсторлъкът. Обърнах една тройка по гръб, а отдолу я подпрях с римско I и се получи гребло. Подробностите са дяволска работа.

Оттам се пренесох другаде. Неизвестно къде точно, понеже бях изпаднал в транс и интуицията ми бе хвъркнала толкова високо, че дори спасителен отряд не би могъл да я открие. Стоях пред хладилника и играех с буквите, изписвайки откъслеци от мисли, без дори да забелязвам, че го правя. Може би няма да повярвате, че подобно нещо е възможно, но всеки писател знае за какво говоря.

Към действителността ме върна ярката светлина, която изведнъж заля прозорците на входното антре. Вдигнах поглед и забелязах, че зад шевролета ми спира друга кола. Стомахът ми се сви от страх. В този миг бих дал какво ли не за заредена карабина. Защото идва помощник шерифът. Няма кой друг да е. Като са се върнали с Уитмор в Уорингтън, Девор му се е обадил да му каже, че Нунан не иска да се държи като добър марсианец и го е изпратил да ме вкара в правия път.

Когато шофьорът отвори вратата и лампичката в купето светна, си поотдъхнах. Не познавах този човек, но със сигурност не беше „татенцето“. Този тип изглеждаше така, сякаш и муха с вестник не може да убие... но предполагам, че много хора са допусkali същата грешка и по отношение на Бостънския удущвач.

Върху хладилника беше струпана цяла купчина флакони от спрей — всичките бяха много стари и най-вероятно съдържащи фреони. Не зная госпожа М. как ги е пропуснала, но се радвах, че са още тук. Грабнах първия, който ми попадна — „Блек Флаг“, отличен избор — махнах капачката и го тикнах в предния джоб на джинсите си. После заставах пред чекмеджетата отдясно на мивката. В най-горното имаше сребърни прибори. Във второто се намираха „кухненските боклуци“, както ги наричаше Джо — всякакви дреболии от термометър за печене на птици до онези работи, които се набучват в царевичата, за да не си изгориш пръстите. В третото намерих богатата колекция разнородни ножове. Извадих един, пъхнах го в десния си джоб и се запътих към вратата.

Човекът пред прага ми се постресна, като включих външното осветление, и запремига насреща ми като заек. На височина беше около метър и шейсет, бе кльощав и блед. Имаше старомодна прическа. Очите му бяха кестеняви. Криеха се зад очила с рогови рамки и мазни окуляри. В едната си ръка стискаше плоско кожено куфарче, а в другата — продълговато бяло картонче. Реших, че надали съм обречен да загина от мъж с визитна картичка в ръката, тъй че отворих вратата.

Онзи се усмихна малко притеснено, като героите от филмите на Уди Алън. Облеклото му също беше в стил Уди Алън — избеляла трикотажна риза с леко окъсели ръкави, широки панталони, малко провиснали в ханша. „Сигурно някой му е казал, че си приличат — рекох си. — Това ще да е причината.“

— Господин Нунан?

— Да?

Подаде ми визитката. „Недвижими имоти «Некст Сенчъри»“, пишеше на нея с релефни златни букви. Отдолу бе написано името на моя посетител.

— Ричард Осгуд — представи се той, сякаш не можех да чета, и протегна ръка. Необходимостта да отвърне на този жест е дълбоко заложена у всеки американски мъж, но тази вечер й устоях. Той поддържа розовата си длан протегнатата още миг, после я отпусна и нервно я избърса в памучните си панталони. — Имам послание за вас. От господин Девор.

Изчаках.

— Може ли да вляза?

— Не.

Той отстъпи, отново изтри длан в панталоните си и като че ли се съвзе.

— Мисля, че не е необходимо да бъдете груб, господин Нунан.

Не се държах грубо. Ако бях предпочел да се държа грубо, щях да го посрещна с обилна доза спрей за хлебарки.

— Тази вечер Макс Девор и болногледачката му се опитаха да ме удавят в езерото. Може би това е причината поведението ми да ви изглежда враждебно.

Мисля, че Осгуд бе искрено шокиран.

— Може би работите прекалено усилено върху последния си труд, господи Нунан. Макс Девор кара осемдесет и шеста година — а за момента изглежда съмнително дали ще успее да я навърши. Горкият старец вече едвам се придвижва от инвалидната количка до леглото си. А що се отнася до Рожет...

— Разбирам какво искате да кажете. Но преди двадесет минути станах свидетел на чудо. И на мен ми е трудно да повярвам, а присъствах лично. Дайте ми каквото имате да ми предавате.

— Чудесно — превзето отвърна той с тон, който сякаш казваше: „Добре тогава, нека бъде вашето“. Отвори предния джоб на кожената чанта и извади запечатан бял плик. Взех го, надявайки се, че Осгуд няма да усети как тупти сърцето ми. Девор се придвижваше учудващо бързо за човек, който не се разделя с кислородната бутилка. Питях се какъв ли е следващият му ход.

— Благодаря — казах и понечих да затворя вратата. — Бих ви дал бакшиш да се почерпите, но съм си забравил портфейла на шкафчето.

— Почакайте! От вас се очаква да го прочетете и да ми дадете отговор.

Повдигнах вежди:

— Не знам на Девор откъде му е скимнало, че може да ме командва, но нямам никакво намерение да позволявам тези му странни хрумвания да влияят на решенията ми. Изчезвайте.

Устните му увиснаха, издълбавайки дълбоки трапчинки в ъглите на устата му, и изведнъж всякаква прилика с Уди Алън се изпари. Приличаше на петдесетгодишен брокер на недвижими имоти, който е продал душата си на дявола и вече не понася някой да дърпа рогатия му шеф за опашката.

— Един дружески съвет, господин Нунан — и във ваш интерес е да ме послушате. Макс Девор не е човек, с когото можете да се будалкате.

— Не се будалкам с него.

Затворих вратата, спрях във фоайето и стиснал плика в ръка, проследих с поглед господин „Недвижими имоти «Некст Сенчъри»“. Стори ми се вбесен и объркан... сигурно напоследък никой не го е изхвърлял като мръсно коте. Може пък да му е от полза. Ще придаде ново измерение на живота му. Ще му припомни, че със или без Макс Девор Ричи Осгуд ще си остане висок метър и шейсет. Дори с каубойски ботуши.

— Господин Девор иска отговор! — долетя гласът му иззад затворената врата.

— Ще му позвъня по телефона — викнах в отговор, после бавно вдигнах двете си ръце, показвайки му средни пръсти. — Междувременно може да му предадете това.

Едва ли не очаквах да си свали очилата и да разтърка очи. Вместо това той се върна до колата си, захвърли куфарчето вътре и седна зад волана. Наблюдавах го, докато излизаше на заден ход от алеята, за да се уверя, че си е отишъл. После влязох в дневната и отворих плика. Вътре имаше един-единствен лист хартия с аромата на парфюма, който майка ми използваше, като бях дете. Май се наричаше

„Уайт Шоул-Дърс“. В горния край — спретнато, изискано, с леко повдигнати букви — пишеше:

РОЖЕТ Д. УИТМОР

Отдолу, изписано с едва забележимо треперлив женски почерк, се мъдреше следното послание:

20:30 ч.

Драги господин Нуан,

Макс ме моли да ви предам колко се радва, че се запозна с вас! Аз споделям чувствата му. Вие сте много приятна и забавна личност! Щуротиите ви толкова ни развеселиха! А сега да преминем към деловата част. М. ви предлага една елементарна сделка: в случай, че обещаете да престанете да разпитвате за него, както и да прекратите всякакви съдебни ходове — ако обещаете да го оставите да почива в мир, така да се каже — господин Девор поема задължението да прекрати всякакви опити да спечели правото на попечителство над внучката си. Ако тези условия ви се струват приемливи, достатъчно е да кажете на господин Осгуд „Приемам“. Той ще предаде посланието! Макс се надява съвсем скоро да се завърне в Калифорния с частния си самолет — има неотложни служебни дела, но е доволен от прекараното тук време, а вас намира за особено занимателен. Иска да ви напомня, че настоящичеството задължава с отговорност, и ви приканва да не забравяте, че ви го е казал.

Рожет

P.S. Напомня ми, че не сте отговорили на въпроса му пътката ѝ тегли ли? Отговорът живо го интересува.

P.

Препрочетох бележката за втори, после и за трети път. Понечих да я оставя на масата, но размислих и я прочетох за четвърти път. Сякаш не можех да проумея смисъла ѝ. Трябваше насила да подтисна желанието веднага да се обадя на Мати. „Всичко свърши, Мати — ще

й кажа. — Твоето уволнение и опитът да ме хвърли в езерото бяха последните атаки в тази война. Той се предава.“

Няма да го сторя. Не и докато не се уверя в искреността на стария дявол.

Вместо това се обадих в „Уорингтън“, където попаднах на четвъртия телефонен секретар за тази вечер. Е, Девор и Уитман не си бяха правили труд да оставят топли, закачливи съобщения — леден глас, като изваден от мотелска машина за лед, просто ми нареди да оставя съобщение след сигнала.

— Нунан е — казах. Но преди да успея да продължа, се чу прещракване и някой вдигна слушалката.

— Как ви хареса къпането? — попита Рожет със загадъчен, присмехулен глас. Ако не я бях виждал, сигурно щях да си представя някоя двойничка на Барбара Стануик, свита на кълбо върху диван с червена кадифена тапицерна, загърната в прасковено розов халат, стиснала в една ръка телефонната слушалка и цигаре от слонова кост в другата.

— Ако ми паднете в ръцете, госпожо Уитмор, ще ви накарам да разберете чувствата ми.

— Оооо — отвърна тя. — Бедрата ми тръпнат.

— Моля да ми спестите описанието на бедрата си.

— Колко сте безчувствен, господин Нунан — рече тя. — На какво дължим удоволствието от вашето обаждане?

— Отпратих господин Осгуд без отговор.

— Макс го очакваше. Каза: „Нашият млад развратник ще предпочете да отговори лично. Личи му от пръв поглед.“

— Загубите развалят настроените му, а?

— Господин Девор *никога* не губи. — Гласът изстина с около четиридесет градуса и присмехът набързо се изпари. — Той променя целите си, но *никога не губи*. Тази вечер вие повече приличахте на губещ, господин Нунан, умирам от удоволствие, като си спомня как камбуркахте и квичахте в езерото. Изплашихте се, нали?

— Да. Ужасно.

— И с право. Питам се давате ли си сметка какъв късмет извадихте?

— Може ли да ви кажа нещо?

— Разбира се, Майк — може ли да ви наричам Майк?

— По-добре се придържайте към господин Нунан. Значи... слушате ли ме?

— Със затаен дъх.

— Шефът ви е стар и откачен. Подозирам, че не може вече да събере две и две, камо ли да спечели дело за настойничество. Преди седмица загуби играта.

— Нещо определено ли се стремите да ми кажете?

— В интерес на истината, да, тъй че ме слушайте внимателно: ако отново се опитате да предприемете нещо, макар и най-бегло наподобяващо случилото се, ще намеря стария мръсник и ще му натикам сополивата маска в задника, та да си проветрява дробовете отдолу. А ако ви видя на Улицата още веднъж, госпожо Уитмор, смятам да потренирам с вас тласкане на гюлле. Разбирате ли какво ви казвам?

Спрях задъхан, едновременно изумен и доста отвратен от себе си. Ако някой ми беше казал, че мога да говоря по този начин, щях да се изсмея.

След дълга пауза продължих:

— Госпожо Уитмор? Там ли сте още?

— Тук съм. — Искях да е побесняла, но ми се стори, че е развеселена. — Та кой бил в лошо настроение, господин Нунан?

— Аз, и не го забравяй, мръсница такава.

— Какъв е вашият отговор за господин Девор?

— Приемам сделката. Аз млъквам, адвокатите млъкват и той се омиа от живота на Мати и Кира. Но ако продължи да...

— Зная, зная, ще го смажете от бой. Питам се как ли ще се чувствате само след седмица, арогантно, глупаво създание такава?

Но преди да успея да й отговоря — беше ми на върха на езика да й кажа, че и най-добрите й удари са нескопосани — тя затвори.

Известно време продължих да стискам телефонната слушалка, после я поставих на вилката. Дали е капан? Не бях сигурен. Трябва да кажа на Джон. Не беше оставил номера на родителите си на телефонния секретар, но Мати го имаше. Но ако отново й позвъня, длъжен съм да й разкажа случилото се току-що. Може би е най-добре да оставя всички телефонни разговори за утре. Да преспя с тези мисли.

Пъхнах ръка в джоба си и едва не я прободох на скрития вътре нож. Извадих го, отнесох го в кухнята и го прибрах в чекмеджето. После измъкнах флакона със спрея, обърнах се да го поставя на най-

горната полица и застинах. В кръга от плодове и зеленчуци пишеше следното:

на
до
сле19з
У

Аз ли съм го написал? Бил съм толкова дълбоко в зоната и толкова замаян, че съм направил мини кръстословица на хладилника и дори не помня? И ако е така, какво означава това?

„Може някой друг да го е написал — рекох си. — Някой от невидимите ми съквартиранти.“

— Слез на 19 — прочетох на глас, протегнах ръка и докоснах буквите.

Посока на компас? Или може би означава 19 отвесно. Кое то отново предполага кръстословици. В кръстословиците понякога дават най-обикновени подсказки: „Виж 19 водоравно“ или „Виж 19 отвесно“. Ако тук се има предвид това значение, точно в коя кръстословица трябва да проверя?

— Нуждая се от малко помощ — заявих, но не последва отговор — нито от астралното измерение, нито от собственото ми съзнание. Най-сетне извадих кутията бира, която си бях обещал, и се настаних на дивана. Отворих дебелия книга с трудни кръстословици и разгледах онази, която решавах в момента. Тя се казваше „Алкохолът е в хола“ и беше пълна с глупави игрословици, които са смешни само за любителите на кръстословици. Пиян актьор? Марлон Бренди. Пиян роман? Да изпиеш присмехулник. Обяснението на деветнадесет вертикално беше „медицинска сестра от Ориента“, която всеки почитател на кръстословиците по света прекрасно знае, че се нарича „ама“. Явно тази кръстословица нямаше нищо общо със събитията в живота ми, или поне аз не виждах връзката.

Разгледах и други кръстословици, проследявайки все 19 отвесно. Инструмент на скулптор (длето); етанол и диметилов етер, напр. (изомери). Разочарован, захвърлих книгата. Откъде е ясно, че става дума точно за този сборник? Сигурно в къщата има още петдесет такива, по три-четири в чекмеджето на всяка масичка. Отпуснах се на облегалката и затворих очи.

Винаги съм обичал курви... понякога мястото им е било върху лицето ми.

Тук добрите кутрета и злите песове размахват опашки рамо до рамо.

Нямаме градски пияница, всички се редуваме.

Точно тук се случил, да... Тъй.

Заспах и се събудих след три часа със схванат врат и пулсираща болка в тила. Далеч в Уайт Маунтинс трещяха светкавици и къщата бе непоносимо гореща. Като се изправих от дивана, имах чувството, че кожата ми остана залепнала за дамаската. Помъкнах се към северното крило като грохнал старец, погледнах мокрите си дрехи, запитах се дали да не ги занеса в пералнята, но после реших, че ако се наведе, главата ми ще експлодира.

— Вие, призрци, се погрижете за тях — промърморих. — Щом можете да размените бельото и панталоните ми на простора, значи спокойно можете да занесете мръсните ми дрехи в коша за пране.

Взех три хапчета и си легнах. По едно време отново се събудих и чух детето призрак да хлипа.

— Стига — казах му. — Стига, Ки, никой няма да те носи никъде. На сигурно място си.

После отново съм заспал.

ГЛАВА 19

Телефонът звънеше. С мъка изплувах от съня, в който се давех и не можех да си поема дъх, и се помъкнах към апарата, примижавайки под ранните слънчеви лъчи и потръпвайки от болката, която ме прониза в тила, когато стъпих на пода. Телефонът ще спре да звъни, преди да стигна до него — в подобни случаи почти винаги става така — а после пак ще си легна и преди да стана окончателно, ще изгубя десет минути в безплодно чудене кой е звънял.

Зъррр... зъррр... зъррр...

За десети път ли звъни? Или за дванайсети? Вече им изгубих броя. Някой бе твърдо решен да се свърже. Надявах се да не се е случило нищо лошо, но опитът показва, че хората не са толкова настоятелни, когато новините са добри. Внимателно докоснах тила си. Ужасно ме болеше, но не ми се гадеше от болка. А и по пръстите ми не остана кръв.

Безшумно прекосих антрето и вдигнах слушалката.

— Ало?

— Е, поне вече не се налага да свидетелстваш по делото за попечителство.

— Бил?

— А-ха.

— Откъде знаеш... — Приведох се и надзърнах иззад ъгъла към веселяшкия, дразнещ котешки часовник. Показваше седем и двадесет, а вече беше задушно. Като в кучи задник, както казват марсианците от ТР. — Откъде знаеш, че е решил...

— Нищичко не знам за неговите си работи. — Бил като че ли се позасегна. — Не ме е молил за съвет, пък и аз не съм му предлагал.

— Какво се е случило? Какво става?

— Още ли не си включил телевизора?

— Дори не съм пил кафе.

Не последва извинение — Бил смята, че хората, които в шест часа още не са станали, си получават заслуженото. Но вече се бях

събудил. И почти си представях какво ще последва.

— Девор се е самоубил снощи, Майк. Влязъл в горещата вана и си нахлузил найлонов плик на главата. Сигурно не му е трябвало много, като знам, че белите му дробове бяха скапани.

Не, сигурно не е продължило дълго. Потръпнах, въпреки лятната жега, която вече изпълваше къщата.

— Кой го е намерил? Онази жена ли?

— А-ха, естествено.

— Кога?

— По новините на Канал 6 казаха: „Малко преди полунощ“.

С други думи, точно когато се събудих схванат на дивана и се замъкнах в леглото.

— Замесена ли е?

— Искаш да кажеш дали не го е убила? По новините, които гледах, не споменаха нищо по въпроса. Ключкарската мелница сигурно вече мели с пълна сила, но още не съм ходил да прибера своя пай. И да му е помогнала, не вярвам да има неприятности. Той беше на осемдесет и пет и при това болен.

— Знаеш ли дали ще го погребат в ТР?

— В Калифорния. Тя каза, че опелото ще бъде в Палм Спрингс във вторник.

За миг бях обзет от недоумение, като си представих, че по същото време, когато източникът на всички проблеми на Мати ще лежи покрит с цветя в някакъв параклис, приятелите на Кира Девор ще си хапват, готвейки се за предстоящата игра на фризби. „Ще бъде истинско празненство — помислих си удивен. — Не знам как ще посрещнат случая в параклиса на микрочиповете в Палм Спрингс, но на Уасп Хил ще има танци, радостни викове и — благодарствени молитви.“

Никога в живота си не съм изпитвал радост при вестта за нечия смърт, но със задоволство научих за кончината на Девор. Съжалявам, че изпитвах подобни чувства, но не можех да ги променя. Старият мръсник ме бутна в езерото... но преди да превали нощта, сам се удави. С найлонов плик във вана.

— Имаш ли представа как от телевизията са се докопали до случая толкова бързо? — Не беше *супербързо*, като се има предвид, че

от откриването на трупа до новините в седем бяха изминали седем часа, но телевизионните екипи обичат да се разтакават.

— Уитмор им се е обадила. Дала е пресконференция в „Уорингтън“ в два през нощта. Отговаряше на въпросите и седеше на онзи диван с кафявата плюшена дамаска, дето Джо казваше, че мястото му било в някоя картина с гола жена. Помниш ли?

— А-ха.

— Отзад се виждаха двама-трима областни шерифи, плюс един човек, дето го познах, че е от „Погребалното бюро на Джакард“ в Мотън.

— Много странно.

— А-ха, тялото сигурно още е горе, а Уитмор вече дрънка... но твърди, че просто изпълнявала нарежданията на шефа. Каза, че е оставил запис, в който обяснява, че го е направил в петък вечер, за да не паднат акциите на компанията, и искал Уитмор веднага да се обади на пресата и да потвърди, че компанията е стабилна, че синът му и управителният съвет се разбирали прекрасно. После каза за опелото в Палм Спрингс.

— Значи се самоубива и дава пресконференция в два през нощта чрез посредник.

— А-ха. Типично в негов стил.

Настъпи тишина. Опитах се да мисля, но не можех. Знаех само, че искам да се кача в кабинета си и да работя, независимо дали ме боли главата. Искях да се върна при Анди Дрейк, Джон Шакълфорд и неговия приятел от детинство, ужасния Рей Гарати. В тази история имаше много лудост, но аз разбирам от лудост.

— Бил? Оставаме ли си приятели?

— Да, за Бога — побърза да отговори той. — Но ако някои хора странят от теб, поне ще знаеш защо, нали?

Естествено. Мнозина ще ме обвинят за смъртта на стареца. Като се има предвид физическото му състояние, подобно мнение звучи налудничаво и със сигурност няма да е преобладаващо, но поне за момента ще има известен брой привърженици — знаех го съвсем ясно, както знаех истината за приятеля от детинство на Джон Шакълфорд.

„Дечица, имало едно време една гъска, която се върнала в малкото градче, където живяла като пухкаво патенце. Взела да снася златни яйца наляво и надясно и гражданите се събрали да се дивят на

чудото и да получат своя дял. Но един ден гъската била сготвена и някой трябвало да го отнесе.“ Аз щях да отнеса известна част, но на Мати щеше да ѝ бъде много по-тежко — тя бе имала нахалството да се бори за детето си, вместо да се откаже от Ки.

— Трай си през следващите няколко седмици — посъветва ме Бил. — Поне аз така си мисля. Всъщност може би ще е най-добре, ако се махнеш от ТР, докато духовете се успокоят.

— Оценявам разумността на предложението ти, но не мога. Пиша книга. Ако си грабна нещата и замина, може да ми секне вдъхновението. Случвало ми се е и преди и не искам да се повтаря.

— Сигурно е някоя хубава история, а?

— Не е лоша, но не е там работата. Просто... нека кажем, че трябва да остана поради други причини.

— Вдъхновението ти няма ли да понесе пътя до Дери?

— Да не се опитваш да се отървеш от мен, Уилям?

— Опитвам се да те наглеждам, това е — нали работата ми е да наглеждам. И да не кажеш после, че не съм те предупредил: кошерът ще се разбръмчи. Разправят се две клюки за теб, Майк. Едната е, че чукаш Мати Девор. Другата е, че си се върнал, за да забиеш теслата на ТР в новата си книга. Да изкараш всички кирливи ризи на бял свят.

— С други думи, да довърша започнатото от Джо. И кой пуска тези слухове?

Бил се умълча. Пак нагазихме в плаващите пясъци, но този път се движеха по-бързо от всякога.

— Книгата, която пиша, е роман. Действието се развива във Флорида.

— Така ли? — Да не повярва човек, че в три срички се крие толкова голямо облекчение.

— Мислиш ли, че ще можеш да го разпространиш?

— Да, струва ми се. Но ако кажеш на Бренда Мезърв, ще се разнесе още по-бързо и ще стигне по-далеч.

— Добре. А що се отнася до Мати...

— Майк, не е нужно да...

— Не ми е любовница. Въобще не е ставало дума за подобно нещо. Работата е следната: все едно както си вървиш по улицата, да видиш как огромен мъжага налага някой дребосък. — Замълчах. — С адвокатата ѝ смятат да правят барбекю във вторник на обед. Аз също ще

бъда там. Мислиш ли, че хората от града ще ни обвинят, че танцуваме върху гроба на Девор?

— Някои ще го сторят. Ройс Мерил със сигурност ще те обвини. И Дики Брукс. Бабите в панталони, както ги нарича Ивет.

— Да вървят по дяволите!

— Разбирам как се чувстваш, но ѝ кажи да не го навира в очите на хората — почти се примоли той. — Поне това направи, Майк. Няма да ѝ стане нищо, ако премести скарата зад караваната, нали? Поне като излязат от магазина, хората ще виждат само дима.

— Ще предам посланието. И ако ида и аз, сам ще преместя скарата.

— Ти по-добре да стоиш настрана от това момиче и детето ѝ — отсече Бил. — Сигурно ще кажеш, че не е моя работа, но аз ти се карам за добро.

За миг си припомних съня си. Сладкото изпълващо чувство, когато се слях с нея. Малките гърди с твърдите зърна. Гласът ѝ в тъмнината, който казва да правя каквото искам. Тялото ми реагира почти мигновено.

— Зная.

— Добре. — Като че ли си отдъхна, че поне няма да му викам — да го водя на училище, казано с негови думи. — Тогава те пускам да закусваш.

— Благодаря ти, че се обади.

— За малко да не ти се обадя. Ивет ме придума. „От всички, с които работиш, винаги най си обичал Майк и Джо Нунан — вика. — Сега се е върнал и недей да си разваляш отношенията с него.“

— Кажи ѝ, че ѝ благодаря.

Затворих телефона и замислено се загледах в него. С Бил като че ли отново бяхме в добри отношения... но не мисля, че можехме да се наречем точно приятели. Със сигурност не беше като преди. Нещата се промениха, когато осъзнах, че Бил ме лъже за някои неща и крие други — както и когато разбрах как се канеше да нарече Сара и Червените шапки.

„Не можеш да виниш човека заради собствените си фантазмагории.“

Не го виня... просто знам, каквото знам.

Влязох в дневната, включих телевизора, после пак го изключих. Моят сателит хваща петдесет-шейсет различни канала, но нито един тях не е местен. В кухнята обаче имаме портативен телевизор и ако обърна стайната антена към езерото, може и да уловя WMTW, клонът на ABC в Западен Мейн.

Грабнах бележката от Рожет, отидох в кухнята и включих малкия „Сони“, сврян на полицата под кафе-машината. Течеше „Добро утро, Америка“, но скоро щеше да има пауза за местните новини. Междувременно прегледах бележката, този път съсредоточавайки се повече върху стила, отколкото върху съдържанието, което изцяло бе окупирало съзнанието ми снощи.

„Надява се съвсем скоро да се завърне в Калифорния с частния си самолет“ — бе написала. „Има неотложни служебни дела.“ „Ако обещаете да го оставите да почива в мир.“ Дявол го взел, това си беше послание на самоубиец.

— Знаела си — казах и прокарах пръст по релефните букви на името й. — Знаела си, когато си го писала, а и вероятно още докато ме замеряше с камъни. Но защо?

„Настойничеството задължава с отговорност — бе написала. — Не забравяйте, че ви го е казал.“

Но тази история приключи, нали? Дори подкупен съдия не може да присъди настойничество на мъртъв човек.

Предаването най-после прекъсна и излъчиха местен репортаж с водеща тема самоубийството на Макс Девор. Картината беше на снежинки, но забелязах кафявия диван, който Бил спомена, а Рожет седеше на него със спокойно скръстени в скута ръце. Стори ми се, че единият заместник-шериф на заден план бе Джордж Футман, въпреки че картината бе прекалено неясна и не можех да преценя със сигурност.

През последните осем месеца господин Девор често говорел как ще сложи край на живота си, обясняваше Уитмор. Чувствал се много зле. Предишната вечер я поканил да излязат и сега тя разбираше, че е искал да види залеза за последен път. Бил прекрасен, не пропусна да добави. И аз можех да го потвърдя — помня залеза много добре, тъй като почти не се удавих на фона му.

Рожет четеше изявлението на Девор, когато телефонът отново иззвъня. Беше Мати, която ридаше.

— Новините... Майк, гледа ли... знаеш ли...

Отначало това бяха единствените свързани фрази, които съумя да произнесе. Отвърнах, че зная, че Бил Дийн ми се е обадил, а после съм гледал местните новини. Опита се да ми отговори, но не успя да каже и дума. Очевидно изпитваше чувство за вина, облекчение, ужас и дори истерия. Попитах я къде е Ки. Представях си как се чувства — допреди да включи телевизора тази сутрин е смятала, че Макс Девор е най-върлият ѝ враг — но не одобрявах идеята тригодишната ѝ дъщеричка да бъде свидетелка на пълното разпадане на майка си.

— Отзад — успя да продума Мати. — Вече закуси. Сега прави кукленски п-п-п... кукленски пи-п-пик...

— Кукленски пикник. Да. Добре. Изплачи си всичко. Всичко.

Продължи да плаче най-малко още две минути, а може и повече. Притисках телефонната слушалка до ухото си, потях се в горещата юлска утрин и се опитвах да бъда търпелив.

„Давам ви шанс да спасите душата си“ — бе ми казал Девор, но тази сутрин вече бе мъртъв, а душата му се бе преселила там, където отиват душите. Беше мъртъв, Мати беше свободна, аз пишех. Животът трябваше да ни се струва прекрасен, но някак не бе така.

Най-сетне тя започна да се съвзема.

— Извинявай. Не съм плакала така — с истински сълзи — откакто почина Ланс.

— Разбираемо е и ти е простено.

— Ела на обед. *Моля те*, ела на обед, Майк. Ки ще прекара следобеда с едно свое другарче от лятното библейско училище и ще можем да поговорим. Искам да поговоря с някого... Божичко, вие ми се свят. Моля те, кажи, че ще дойдеш.

— Бих се радвал, но се опасявам, че не бива. Особено ако Ки я няма.

Разказах ѝ редактиран вариант на разговора си с Бил Дийн. Тя ме изслуша внимателно. Предполагах, че като свърша, ще последва гневен изблик, но бях забравил една елементарна истина: Мати Стенчфийлд Девор бе прекарала тук целия си живот. Знаеше как стават нещата.

— Разбирам, че всичко ще се оправи по-бързо, ако сведа очи, млъкна и си кротувам — отвърна Мати. — Ще направя всичко възможно, но дотук с тактичността. Онзи старец се опитваше да

отмъкне дъщеря ми, не го ли разбират онези тъпацы в проклетия смесен магазин?

— Аз разбирам.

— Зная. Затова исках да говоря с теб.

— А какво ще кажеш за ранна вечеря в парка в Касъл Рок? На същото място, където бяхме в петък? Да речем към пет?

— Ще трябва да доведе и Ки...

— Чудесно, доведи я. Кажи й, че зная приказката за Хензел и Гретел наизуст и искам да й я разкажа. Ще се обадиш ли на Джон във Филадельфия да му разкажеш подробностите?

— Да. Но ще изчакам още час — час и нещо. Божичко, толкова съм щастлива. Зная, че не е редно, но направо ще се *пръсна* от щастие!

— Аз също. — Замълчахме. Чух дълбока въздишка. — Мати? Добре ли си?

— Да, но как да обясня на едно тригодишно дете, че дядо му е починал?

„Кажи й, че старият мръсник се е подхлъзнал и се е забил с главата надолу в найлонова торбичка“ — помислих си и притиснах длан към устните си, за да сподавя надигащия се пристъп на налудничав смях.

— Не зная, но трябва да й го кажеш веднага.

— Трябва ли? Защо?

— Защото ще те види. Ще види лицето ти.

Издържах точно два часа в кабинета на горния етаж, после горещината ме пропъди — в десет часа термометърът на верандата показваше тридесет и пет градуса. На втория етаж може и да е било с два-три градуса повече. Надявайки се, че не правя голяма грешка, изключих пишещата машина и я свалих долу. Работех без риза и докато прекосявах дневната, капакът на машината се плъзна по изпотеното ми тяло и едва не изпуснах допотопния „инструмент“ върху краката си. Това ме подсети за глезена, който изкълчих, като паднах в езерото, и оставих машината настрана, за да го огледам. Беше черно-виолетов и по-червеникав в краищата, но не изглеждаше възпален. Предполагам, че хладката вода е предотвратила отока.

Поставих машината на масата на верандата, включих я в контакта под зоркия поглед на Бънтър и седнах с лице към сиво-синята езерна повърхност. Изчаках дали няма да ме сграбчи някой от добре

познатите ми пристъпи на паника, когато стомахът ми се свива, очите ми пулсират и ме обзема ужасяващото усещане, че гърдите ми са стегнати в стоманени обръчи, които не ми позволяват да дишам. Нищо подобно не се случи. Думите се лееха със същата лекота, с която вървяха и в кабинета на горния етаж, радвах се на ветреца, който от време на време полъхваше откъм езерото. Забравих за Макс Девор, Мати Девор, Кира Девор. Забравих за Джо Нунан и Сара Тидуел. Забравих за себе си. За два часа се пренесох във Флорида. Наближаваше времето за екзекуцията на Джон Шакълфорд. Анди Дрейк се надпреварваше с часовника.

Телефонът ме върна на този свят и за пръв път не се подразних от прекъсването. Ако не ме бяха прекъснали, сигурно щях да продължа да пиша, докато се превърна в потна, лепкава маса.

Беше брат ми. Говорихме за мама — според Сид вече липсвали не просто няколко керемиди, а целият покрив на къщата — и сестра й Франсин, която си счупила крака през юни. Сид се интересуваше как съм и аз отвърнах, че съм добре, че ми е било трудно да започна новата си книга, но вече като че ли съм във форма (в моето семейство проблеми се обсъждат само след като бъдат решени). А как е малкият Сид? „Жестоко“ — каза брат ми, което очевидно означаваше „чудесно“ — Сид имаше дванадесетгодишно хлапе и съответно винаги използваше най-актуалния жаргон. Счетоводната му фирма вървяла добре, макар отначало да се страхувал, че няма да излезе нищо (разбира се, аз научавах първи за това). Никога нямало да може да ми се отплати за спасителния заем, който му дадох миналия ноември. Отвърнах, че това е най-малкото, което съм могъл да направя, което бе самата истина, особено като се има предвид, че той прекарваше с майка ни много повече време от мен.

— Е, освобождавам те — каза Сиди след още няколко любезности. Никога не казва „дочуване“ или „до скоро“, като говори по телефона — вечната му реплика е „Е, освобождавам те“, сякаш досега те е държал в плен. — Да стоиш на хладно, Майк — прогнозата е, че през почивните дни в Нова Англия ще бъде ужасна жега.

— Ако стане много страшно, езерото е наблизо. Ей, Сид?

— Ей, какво? — Както и „Освобождавам те“, „Ей, какво“ бе реплика още от детските ни години. Прозвуча някак успокоително — и същевременно страховито.

— Ние сме прости северняци, нали? Имам предвид по таткова линия. — Мама бе от съвършено различен свят — където мъжете предпочитат ризи „Лакост“, жените винаги носят комбинезони и всички знаят втория куплет на „Дикси“^[1] наизуст. Срецнала татко в Портланд на студентско състезание. Майчиният род е от мемфиски сой, скъпи, и никога няма да позволи това да се забрави.

— Май да — отговори Сид на моя въпрос. — Н-да. Но не ме разпитвай надълго и нашироко за фамилията, Майк — още не съм много сигурен кое е племенник и кое — братовчед, и го казах и на Джо.

— Така ли? — Всичко в мен застина... но не бих казал, че се изненадах. Вече нищо не ме изненадваше.

— Ъ-хъ, честно.

— Какво те пита?

— Интересуваше се от всичко, което знам. Кое то не е много. Можех да ѝ разкажа най-подробно за пра-пра-дядото на мама, който бил убит от индианците, но Джо като че ли никак не се интересуваше от мамините роднини.

— Кога е било това?

— Важно ли е?

— Би могло да се окаже важно.

— Ами, я да видим. Мисля, че беше горе-долу по времето, когато оперирахме Патрик от апендицит. Да, сигурен съм, че беше тогава. Февруари 94-а. Може и през март да е било, но съм почти сигурен, че беше през февруари.

Шест месеца преди инцидента на паркинга пред аптеката. Джо е обгърната от сянката на собствената си смърт като минувач, който прекосява тротоара под сенника на някое кафене. Но още не е бременна. Джо заминава на едnodневни пътувания до ТР. Джо задава въпроси, някои от които, според Бил Дийн, били неприятни за хората... но въпреки всичко продължавала да пита. Да. Защото като се захване с нещо, Джо не се отказва до край. Дали е задавала въпроси за мъжа с кафявото спортно сако? *Кой е този човек?*

— Пат беше в болницата, сигурен съм. Доктор Алпърт казваше, че всичко е наред, но като звъннеше телефонът, все подскачах — почти очаквах да е той и да каже, че състоянието на Пат се е влошило или кой знае какво.

— Откъде, за Бога, ти хрумна това, Сид?

— Не знам, брат ми, ама го изпитвах най-осезаемо. Както и да е, не беше Алпърт, а Джоана. Искаше да знае дали сме имали предшественици — преди три, или дори четири поколения — които са живели там, където си ти сега, или в някой от съседните градове. Казах ѝ, че нямам представа, но може би ти знаеш нещо. Каза, че не искала да те пита, понеже било изненада. Изненада ли беше?

— Огромна. Татко е ловил раци...

— Пепел ти на езика — беше *артистична натура* — „крайморски примитивист“. Мама все още го нарича така. — Долових в гласа му упрек.

— По дяволите, продаваше масички от кошчета за раци, когато ревматизмът го схвана и вече не можеше да излиза в морето да хвърля мрежите.

— Зная това, но мама е редактирала семейната история като за по телевизията.

Колко вярно. Нашата Бланш Дюбоа.

— Татко ловеше раци в Праутс Нек. Той...

— „Татко бе скиталец — изпя Сиди ужасно фалшиво — и където шапката си окачи, бе негов дом...“

— Стига де, сериозно е. Наследил е първата си лодка от баща си, нали?

— Така се разказва — съгласи се Сид. — „Мързеливата Бети“ на Джак Нунан, първоначално собственост на Пол Нунан. От Праутс. След урагана „Дона“ през 1960 г., се наложило здравата да я кърпят.

Две години след моето раждане.

— И през 63-та татко я обявил за продан.

— Да. Не зная какво е станало после с нея, но със сигурност първо е била на прадыдо Пол. Помниш ли колко супа от раци сме изяли като малки, Мики?

— Морски дарове — изтърсих, без почти да се замислям. Като повечето деца, израснали край океана, и през ум не ми минава да поръчам раци в ресторант — те са за онези от равнините. Замислих се за прадыдо Пол, роден през деветдесетте години на деветнадесети век. Пол Нунан е баща на Джак Нунан, а Джак Нунан — на Майк и Сид Нунан, и това бе всичко което знаех, като изключим факта, че

семејство Нунан са израснале далеч от мястото, където се потях и си блъсках мозъка в момента.

„Били са дупе и гащи.“

Девор се е объркал, това е всичко — когато не обличаме памучни ризи и не сме от мемфиски сой, ние, Нунанови, сме от Праутс Нек. Във всеки случай надали пращадовците ни са имали нещо общо — по години старецът ме превъзхождаше двойно, което значи, че поколенията не съответстват.

Но ако *напълно* е грешал, какво е търсела Джо?

— Майк? Там ли си?

— А-ха.

— Добре ли си? Не ми звучиш много обнадеждаващо, да ти призная.

— От жегата е. Да не говорим за твоето предчувствие за беда. Благодаря, че се обади, Сиди.

— Радвам се, че си имам такъв брат.

— Жесток съм — промърморих.

Отидох в кухнята да си наляя чаша студена вода. Чух магнитите да се плъзгат по вратата на хладилника. Извърнах се и не обърнах внимание, че разливам вода върху босите си крака Бях развълнуван като хлапе, което се надява да зърне Дядо Коледа, преди старецът да се шумугне обратно в комина.

Едва сварих да зърна деветте пластмасови букви в окръжността. „Карладийн“... гласеше надписът, но остана само за миг. Нечие страховито, но невидимо присъствие прелетя край мен. И косъм не помръдна от главата ми, но въпреки това изпитах усещането, че течението ме блъсна в лицето, както се случва, ако стоиш на ръба на перона, когато преминава експресният влак. Извиках от изненада и несръчно оставих чашата на кухненския плот, разливайки я отново. Вече не ми се пиеше студена вода, защото температурата в кухнята бе спаднала поне с двайсет градуса.

Издишах и от устата ми излезе пара, като в студен януарски ден. Изпуснах едно-две облачета и нещото изчезна — но със сигурност бе тук, убеден съм, и за около пет секунди чувствах потта по тялото си като тънък слой лед.

Карладийн се разхвърча на всички посоки — сякаш гледах анимационно филмче за избухване на атом. Магнитните букви, плодовете и зеленчуците паднаха от хладилника и се разпиляха на пода. За миг почти почувствах яростта им като вкус на барут.

В това време сякаш нещо друго се оттегли и като че ли с него долових въздишания, замислен шепот, познат ми от преди: „О, Майк; о, Майк.“ Същия глас улових с диктофона, и макар че тогава се колебаех, сега вече бях убеден — това бе гласът на Джо.

Но кой е другият? И защо разпиля буквите?

Карла Дийн. Не е съпругата на Бил — тя се казва Ивет. Майка му? Баба му?

Бавно обиколих кухнята, събирайки магнитите като при игра на боклукчия, когато всеки трябва да събере определени предмети, после ги лепях на хладилника. Никой не ми ги измъкваше от ръцете, потта на гърба ми не застиваше, хлопката на Бънтър не звънеше. И все пак не бях сам, и го знаех.

„Карладийн“: Джо ми подсказваше нещо.

Но някой друг не искаше да го узная. Някой друг прелетя край мен като „всепомитащото гюлле“, опитвайки да разпилее буквите, преди да съм успял да ги прочета.

Джо е тук — имаше и едно момченце, което плачеше посред нощ.

И кой още?

С кого друг делях къщата си?

---

[1] Популярна песен, написана през 1859 г. от Даниел Д. Емет. „Дикси“ е общо наименование за южните щати. — Б. пр. ↑

ГЛАВА 20

Отначало не ги забелязах, което никак не ме изненада — сякаш цял Касъл Рок се бе изсипал в градския парк в този горещ съботен следобед, който вече клонеше към привечер. Лятното слънце озаряваше децата, струпани на катерушките, неколцината старци с яркочервени елеци (предположих, че членуват в някакъв клуб), които играеха шах, групата младежи, налягали на тревата около юноша с китара: хлапето пееше една песен от старата плоча на Иън и Силва, с доста жизнерадостна мелодия и следния текст:

*„Ела Спийд си играеше с любовта,
Джон Мартин я гръмна
с колт четирийсет и едно...“*

Никой не тичаше по алеите, кучетата не гонеха фризбита. Беше дяволски горещо. Тъкмо се извъръцах да огледам естрадата, където се настаняваше осемчленният оркестър „Касълрок“ (подозирах, че представата им за истински рокендрол е доста бегла), когато едно човече се блъсна в мен отзад, сграбчи ме за бедрата и едва не ме повали на тревата.

— Пипнах те! — ликуващо изпищя човечето.

— Кира Девор! — викна Мати, едновременно развеселена и ядосана. — Ще го събориш!

Обърнах се, пуснах на земята омазнената торбичка от „Макдоналдс“ и вдигнах детето на ръце. Получи се съвсем естествено и се почувствах прекрасно. Човек не си дава сметка колко тежи едно здраво дете, докато не го вдигне на ръце, и едва тогава напълно проумява живота, който протича през децата като по електрически кабел. Не се задавих от вълнение („Не бъди госпожица, Майк“ — ми шепнеше понякога Сиди, когато като деца гледахме някой тъжен филм

и аз се просълзявах), но се замислих за Джо. И за детето, което е носела в себе си, когато е паднала наред онзи загубен паркинг.

Ки пискаше и се смееше, размахваше ръчички, а плитките ѝ подскачаха.

— Не събаряй собствения куотърбек^[1]! — извиках, ухилих се, и за моя най-голяма радост тя ми отвърна:

— Не шъбаряй собствения куотърмек! Не шъбаряй собствения куотърмек!

Пуснах я долу, двамата се смеехме. Ки пристъпи, препъна се, тупна на земята и се закикоти още по-силно. Тогава за миг, но съвсем ясно, през съзнанието ми мина мисъл: де да можеше да види старият червей колко ни липсва. Как тъжим за смъртта му.

Мати се приближи. Тази вечер изглеждаше почти както си я представях при първата ни среща — като онези деца на богаташи, които човек вижда в кънтриklubовете да се веселят с приятели или да вечерят с родителите си. Беше с бяла рокля без ръкави и обувки с нисък ток, косата ѝ свободно се спускаше по раменете, съвсем леко бе начервила устните си. Очите ѝ грееха както никога досега. Когато ме прегърна, долових парфюма ѝ и усетих допира на стегнатите ѝ малки гърди.

Целунах я по страната, а тя ми лепна до ухото шумна целувка, от която нещо премина като електричество по целия мигръбнак.

— Каж ми, че нещата ще тръгнат по-добре — прошепна, без да ме пуска.

— Много по-добре — отвърнах и тя отново ме прегърна с все сила. После отстъпи:

— Ти да бе донесъл повечко храна, човече, щото ние сме повечко гладни жени. Нали, Кира?

— Шъборих собствения куотърмек — отговори Ки, облегна се на лакти и доволно се засмя.

— Хайде — казах и я грабнах през кръста. Занесох я до най-близката маса, а малката риташе, размахваше ръце и се смееше. Оставих я на пейката, но тя се изплъзна и ловко шмугна под масата, като продължаваше да се смее.

— Добре, Кира Елизабет — рече Мати. — Стани и покажи, че си добро момиче.

— Добро момиче, добро момиче — съгласи се тя и се покатери до мен. — Такава съм, Майк.

— Сигурен съм — отговорих. В плика имаше два сандвича „Биг Мак“ и пържени картопки за мен и Мати. За Ки имаше шарена кутия, върху която се мъдреха ухилените физиономии на Роналд Макдоналд и неговите неподведени под отговорност съучастници.

— Мати, имам детско меню! Майк ми е донесъл детско меню! Те са с играчка!

— Виж каква ти се е паднала.

Кира отвори кутията, порови вътре, после се усмихна. Цялото ѝ лице грейна. Извади нещо, което отначало ми заприлича на голям парцал за прах. За миг се пренесох в съня си, онзи с Джо под леглото, и се вледених от ужас. „Дай ми я — озъби се тя. — С нея бърша прах.“ В този спомен се примеси и нещо друго — някаква друга асоциация, може би от друг сън. Но не можах да я уловя.

— Майк? — започна Мати. В гласа ѝ долових любопитство и загриженост.

— Кученце! — отбеляза Ки. — Спечелих кученце с детското меню!

Да, разбира се. Кученце. Плюшено кученце. При това беше сиво, а не черно... макар да не ми бе ясно защо се вълнувам от цвета му.

— Много хубава награда — казах и го взех. Беше меко, което бе хубаво, при това бе сиво, което бе още по-хубаво. Този сив цвят някак ме успокояваше. Върнах ѝ го и се усмихнах.

— Как се казва? — попита Ки, прехвърляйки животинчето ту от едната, ту от другата страна на кутията, сякаш я прескача. — Как се казва кученцето, Майк?

И без да се замислям, изтърсих:

— Стрикланд.

Мислех, че ще се озадачи, но тя го прие нормално. Имаше твърде доволен вид.

— Стриган! — повтори и в ръчичката ѝ кученцето взе да прави още по-високи подскоци над кутията. — Стриган! Стриган! Моето куче Стриган!

— Кой е този Стрикланд? — попита Мати, подсмиввайки се. Тъкмо разопаковаше сандвича си.

— Герой от книга, която четох на времето — обясних, гледайки как Кира си играе с плюшеното животинче. — Не е действителен човек.

— Дядо почина — обяви след пет минути Кира.

Още седяхме на масата за пикник, но почти бяхме приключили с храненето. Плюшеното куче бе поставено да пази останалите картофки. Наблюдавах хората наоколо и се питах кой от ТР е дошъл с цел да следи тайната ни среща и изгаря от нетърпение да разнесе клюката. Не забелязах познати, но това не ме успокои, тъй като дълго бях отсъствал от този край.

Мати остави сандвича си и тревожно погледна дъщеря си, но според мен всичко беше наред — детето съобщаваше факт, не изразяваше тревога.

— Зная.

— Дядо беше ужасно стар. — Кира щипна две пържени картофчета с пухкавите си пръстчета. Поднесе картофчетата към устата си и ги погълна наведнъж. — Той сега е при Господ Исус. Ние учихме за Господ Исус на лятното библиейско училище.

„Да, Ки — отговорих наум, — точно сега дядо сигурно учи Господ Исус да работи с компютър и го пита нямат ли някоя курва под ръка.“

— Господ Исус ходел по водата и правел виното на макарони.

— Да, нещо подобно. Тъжно е, когато някой умре, нали?

— Щеше да е тъжно, ако умре Мати, или щеше да е тъжно ако ти умреш, но дядо беше стар. — Обясни ми го, сякаш не бях разбрал от първия път. — В рая ще го оправят.

— Това е добро обяснение, злато — заключих.

Мати разсеяно нагласи падащите шнолки на малката. Помислих си, че сякаш грее на лятното слънце. Гладката ѝ, загоряла кожа контрастираше с бялата рокля, която сигурно е купила на някоя разпродажба. В този миг разбрах, че я обичам. Може би в това нямаше нищо нередно.

— Но ми е мъчно за бялата баба — заяви Ки и този път наистина придоби тъжен вид. Взе плюшеното куче, опита се да го нахрани с пържен картоф, после пак го остави. Красивото ѝ личице изглеждаше замислено и забелязах далечна прилика с дядо ѝ. Не се набиваше на

очи, но несъмнено бе доловима — поредният призрак. — Мама казва, че бялата баба се е върнала в Калифорния с пленните останки на дядо.

— *Тленни* останки, гугутката ми — поправи я Мати. — Това означава тялото му.

— Бялата баба ще се върне ли да ме види, Майк?

— Не зная.

— С нея играехме една игра. Само с рими. — Кира придоби ужасно замислен вид.

— Майка ти ми разказа за тази игра.

— Няма да се върне — сама отговори Ки на въпроса си. От дясното ѝ око се търколи огромна сълза. Тя взе Стриган, постави го за миг на задните му лапички, после отново го остави да пази. Мати я прегърна, но Ки като че ли не забеляза. — Бялата баба всъщност не ме обичаше. Просто се преструваше. Това ѝ беше *работата*.

С Мати се спогледахме.

— Защо го казваш?

— Не зная — отвърна Ки. Край хлапето с китарата застана жонгльор и запремята пет-шест шарени топки. Кира се пооживи. — Мамо, мамо, може ли да ида да погледам оня смешен човек?

— Нахрани ли се?

— Да.

— Благодарни на Майк.

— Не шъбаряй собствения си куотърмек — каза тя, после се засмя мило, за да покаже, че ме поднася. — Благодаря, Майк.

— Моля, моля — отвърнах, но понеже ми прозвуча доста старомодно, добавих: — Бягай да джиткаш.

— Можеш да идеш до онова дърво, но не по-далеч — каза Мати. — Знаеш защо.

— За да ме виждаш. Добре.

Тя грабна Стрикланд и хукна, после спря, обърна се и ме погледна:

— Сигурно са били ледилните човечета. — После сама се поправи много внимателно и сериозно: — *Хлаа-дил-ни-те* човечета.

Сърцето ми подскочи.

— Какво за хладилните човечета, Ки? — попитах.

— Те ми казаха, че бялата баба всъщност не ме обича. — После хукна към жонгльора, очевидно напълно забравила за жегата.

Мати я проследи с поглед, после се обърна към мен:

— Досега с никого не съм споделяла за нейните хладилни човечета. И тя не говори за тях. Не че има истински човечета, но буквите като че сами се местят. Като дъска за „уия“^[2].

— Пишат ли думи?

Мати дълго мълча. После кимна.

— Не винаги, но понякога го правят. — Замълча, сетне добави: — Всъщност в *повечето* случаи. Ки ги нарича „поща от хладилните човечета“. — Мати се усмихна, но в погледа ѝ долових страх. — Дали са специални магнитни букви? Или имаме някой полтъргайт в хладилника?

— Не зная. Съжалявам, ако ти създават неприятности.

— Не ставай глупав. Ти ги подари на Ки, а в момента означаваш страшно много за нея. Все за теб говори. Изборът на хубави дрехи за тази вечер в твоя чест я развълнува много повече от смъртта на дядо ѝ. Настояваше и аз да си облека нещо специално. Обикновено не се държи така с хората — приема ги, докато са наоколо, а като си заминат, ги забравя.

— И двете изглеждате прекрасно. В това поне съм сигурен.

— Благодаря. — Тя погледна с обич към Ки, която стоеше до дървото и гледаше жонгльора. Той бе изоставил гумените топки и сега хвърляше бухалки. После отново извърна поглед към мен: — Приключихме ли с яденето?

Кимнах, а Мати взе да събира отпадъците и да ги прибира обратно в хартиения плик. Аз ѝ помагах, и когато пръстите ни се срещнаха, тя сграбчи ръката ми и силно я стисна.

— Благодаря. Благодаря за всичко, което направи за мен. Адски много ти благодаря.

В отговор също стиснах ръката ѝ, после я пуснах.

— Знаеш ли — продължи тя, — понякога се питам дали Кира не ги мести сама. Мислено.

— Телекинеза?

— Май това е научният термин. Само че Ки може да пише само „куче“ и „коте“.

— А какво се появява на хладилника?

— Предимно имена. Веднъж се появи и твоето име. После пък на жена ти.

— Джо?

— Беше цялото „Джоана“. И „Нана“. Рожет, предполагам. Понякога пише „Джаред“ и „Бриджет“. Тези двете обикновено се появяват заедно. Веднъж имаше „Кито“. — Тя го изписа буква по буква.

— Кито — повторих и мислено си казах: „Кира, Киа, Кито. Какво става тук?“ — Как смяташ, дали е име на момче?

— Сигурна съм. На суахили е и означава „безценна рожба“. Проверих го в справочника за имена. — На път към най-близкия варел за боклук тя погледна към собствената си безценна рожба.

— Други помниш ли?

Тя се замисли.

— „Редж“ се появи няколко пъти. А веднъж и „Карла“. Нали разбираш, обикновено Ки дори не може да прочете тези имена. Пита ме какво пише.

— Хрумвало ли ти е, че е възможно да ги преписва от някоя книга или списание? Че се учи да пише с магнитни букви върху хладилника, вместо с хартия и молив?

— Възможно е... — Но като че ли не ѝ се вярваше. Нищо чудно. И аз не го вярвах.

— Никога ли не си виждала как буквите се местят сами по вратата на хладилника? — Надявах се, че гласът ми звучи небрежно.

Тя нервничко се засмя:

— Не, за Бога!

— А нещо друго?

— Понякога „ледилните“ човечета оставят послания като „здрости“, „чао“ и „добро дете“. Вчера имаше едно, което си преписах, за да ти покажа. Кира ме помоли. Наистина е адски шантаво.

— И какво гласи?

— По-добре да ти покажа, но го оставих в жабката на джипа. Напомни ми, като си тръгваме.

— Да. Непременно.

— Наистина е страшно, *senor* — отбеляза Мати. — Като посланията в брашното онзи път.

Замислих се дали да не ѝ разкажа за моите „ледилни“ човечета, но се отказах. И без друго си имаше достатъчно тревоги... или поне така си казах.

Стояхме един до друг на тревата и наблюдавахме Ки, която гледаше жонгльора.

— Обади ли се на Джон?

— Разбира се.

— И той какво?

Тя се извърна към мен с усмивка в погледа.

— Ами изпя един куплет от песента „Бим-бам, вещицата пукна“.

— Е, в нашия случай не е вещица, но усещането е същото.

Тя кимна и пак погледна към Кира. За кой ли път забелязах колко е красива, колко е стройно тялото ѝ под бялата рокля, колко изчистени и правилни са чертите ѝ.

— Той подразни ли се, че се самопоканих на обед? — попитах.

— Не, идеята за купон страшно му допадна.

Купон. Идеята страшно му допаднала. Почувствах се като нищожество.

— Дори предложи да поканим адвоката ти — господин Бизонет ли се казваше? Освен това и частния детектив, когото Джон нае по препоръка на господин Бизонет. Имаш ли нещо против?

— Не. А ти как си, Мати? Справяш ли се?

— Справям се — потвърди тя и се обърна към мен. — Днес обаче получих *малко* повече обаждания от обикновено. Изведнъж станах страшно известна.

— О-хо.

— Повечето ми затваряха, но един джентълмен отдели достатъчно време да ме нарече „долна мръсница“, а имаше и една дама с много силен местен акцент, която каза „Ето наа, курво, уби го. Доволна ли си сегаа?“ Затвори, преди да успея да и отговоря: „Да, много съм доволна, благодаря“. — Но Мати не изглеждаше никак доволна — имаше гузен вид, сякаш наистина му е желала смъртта.

— Съжалявам.

— Няма нищо. Честна дума. С Кира сме сами от много отдавна и през повечето време съм живяла в страх. Вече имам неколцина приятели. Ако цената за това са няколко анонимни телефонни обаждания, ще я платя.

Намираше се много близо, бе вдигнала глава към мен и не можах да се сдържа. Обвиних лятото, парфюма ѝ и четирите години, които бях прекарал без жена. В този ред. Прегърнах я през кръста и усетих

материята под пръстите ми и леката издутина на гърба, където се намираще ципът. Помня как платът се плъзгаше по кожата ѝ. После вече я целувах, много нежно, но със страст — всяко нещо, което си струва, трябва да се прави както трябва — а тя ми отвърщаше в същия дух и очевидно не се страхуваше. Устните ѝ бяха топли, меки и излъчваха лек сладък аромат. На праскови, струва ми се.

Спряхме едновременно и леко се отдръпнахме един от друг. Ръцете ѝ още лежаха на раменете ми. Моите бяха обвити около кръста ѝ. Лицето ѝ беше доста спокойно, но очите ѝ блестяха по-силно от всякога, а скулите ѝ руменееха.

— Боже мой — промълви. — Как го исках. Искам го, откакто Ки те заговори и ти я взе в прегръдките си.

— Джон няма да одобри целувки на публично място — отвърнах. Гласът ми не беше много спокоен, а сърцето ми препускаше. Седем секунди, една целувка и всички системи в организма ми отказваха да функционират. — Всъщност Джон надали би се възхитил от факта, че изобщо се целуваме. Той те харесва, нали знаеш.

— Зная, но аз харесвам *теб*. — Тя се обърна към Ки, която чинно стоеше до дървото и наблюдаваше жонгльора. А кой ли наблюдава *нас*? Някой, който е дошъл от ТР в горещата лятна вечер, за да хапне сладолед и да се порадва на музиката и тълпата в парка? Някой, който пазарува свежи зеленчуци и свежи клюки от смесения магазин „Лейк вю“. Редовен клиент на „Гаража за какво ли не“? Това бе чиста лудост и както и да го представях, си оставаше чиста лудост. Отпуснах ръце.

— Мати, могат да сложат нашата снимка до думата „недискретност“ в речника.

Тя свали ръце от раменете ми и отстъпи крачка назад, но блесналите ѝ очи не се откъсваха от моите.

— Зная. Млада съм, но не съм толкова загубена.

— Нямах предвид...

Тя ми направи знак да млъкна.

— Ки си ляга към девет — като че ли не може да заспи, докато не се стъмни напълно. Аз стоя до късно. Ела ми на гости, ако искаш. Можеш да паркираш отзад. — Тя се поусмивна. Беше сладка усмивка, а и неописуемо сексапилна. — Когато залезе луната, настъпва царството на дискретността.

— Мати, можеш да ми бъдеш дъщеря.

— Може би, но не съм. А и понякога е вредно да се прекалява с дискретността.

Тялото ми отлично знаеше какво иска. Ако в този миг се намирахме в караваната, този въпрос изобщо нямаше да стои. Всъщност и така не стоеше. После се сетих за нещо, което си мислех във връзка с предшествениците на Девор и своите роднини — поколенията не си съответстват. Нима и тук не се получава същото? Не смятам, че хората автоматично имат право да получат всичко, което си пожелаят, независимо колко силно го искат. Не всяка жажда трябва да бъде утолявана. Някои неща просто са нередни — може би това се опитвам да кажа. Но не бях сигурен дали тук става дума за такова нещо, а освен това силно желяех тази жена. Непрестанно мислех за роклята, която се плъзна под дланите ми, когато я прегърнах, и за топлата кожа отдолу. Беше права, не ми е дъщеря.

— Вече ми благодари — казах сухо. — И това е достатъчно. Наистина.

— Да не мислиш, че го правя от *благодарност*? — Тя се засмя тихо и нервно. — Майк, ти си на четиридесет, не на осемдесет. Не си Харисън Форд, но изглеждаш добре. Освен това си талантлив и забавен. И толкова много ми харесваш. Искам да сме заедно. Искаш да ти се помоля ли? Добре. Моля те, бъди с мен.

Да, очевидно не го прави само от благодарност — сигурно съм го знаел още докато го казвах. Спомням си, че в деня, когато отново започнах да работя, бе облечена с бели панталонки и потник. Тя дали си спомня как съм бил облечен? Дали е сънувала, че сме заедно в леглото и се любим страстно, докато Сара Тидуел пее своята версия на играта с рими на бялата баба, всички онези щуротии за Мандерлей-сандърлей-кандърлей? Сънувала ли е Мати, че ми заповядва да правя каквото тя желяе?

А и „ледилните“ човечета: те бяха още една допирна точка между нас, при това доста по-страшничка. Не събрах достатъчно смелост да разкажа на Мати за моите човечета, но тя и без друго сигурно знае. Дълбоко в себе си. В подсъзнанието си, където хамалите от избата се разхождат със сини работни комбинезони. Моите и нейните, от все същия странен профсъюз. А може би тук изобщо не става дума за морал *per se*. Просто ми се струва, че идеята да бъдем заедно е опасна.

Но толкова привлекателна!

— Трябва да помисля — казах.

— Не става дума за мнението ти. Какво чувстваш към мен?

— Толкова е силно, че чак ме плаши.

Преди да успея да продължа, долових познати акорди. Извърнах се към хлапето с китарата. Досега се разхождаше из ранния репертоар на Дилън, но премина на нещо по-рязко и по-бързо, което извикваше желание да се смееш и да пляскаш с ръце:

*Искаш ли риба да ловиш
в моята дупка? Кажу, не искаш ли даловиш
риба в моята дупка? Ако риба ще ловиш в рибарника
ми, скъпи,
голяма въдица вземи си ти.*

„Рибарски блус.“ Написан от Сара Тидуел, оригинално изпълнение на Сара Тидуел и Червените шапки, с множество кавър-версии от Ма Рейни до Лъвин Спунфул. Афишираната сексуалност бе нейна запазена марка и двусмислицата беше толкова прозрачна, че човек спокойно можеше да чете вестник през нея... макар че, съдейки по текстовете, четенето не я е вълнувало особено.

Но преди хлапето да запее следващия куплет, нещо от сорта на „Да шаваш, като се въртиш, любими, и надълбоко натисни“, Касълрокс нададоха тръбен зов, който означаваше: „Всички да замлъкнат, ние започваме.“ Хлапето заряза китарата, жонгльорът взе да лови бухалките и бързо да ги пуска в редичка на тревата. Оркестърът подхвана ужасяващ марш — музика, подходяща за серийни убийства — и Кира тичешком се върна при нас.

— Жонглистът свърши. Ще ми разкажеш ли приказката, Майк? За Хензел и Пензел?

— За Хензел и *Гретел* — поправих я аз, — ще ти я разкажа с удоволствие. Но нека идем на някое по-тихо място, съгласна ли си? От този оркестър ме заболява главата.

— Музиката ти боли на главичката?

— Малко.

— Тогава ще идем с колата на Мати.

— Добра идея.

Кира хукна към пейка в края на парка. Мати ми отправи изпълнен с топлина поглед и ми подаде ръка. Поех я. Пръстите ни се сплетоха, сякаш бяха свикнали на това движение от години. Аз си мислех: „Искам да е бавно и едва-едва да се движим. Поне отначало. Дали ще донеса най-дългата и най-хубавата си въдица? Разбира се“. А след това ще разговаряме. Може би чак докато мебелите се провидят на утринната дрезгавина. Когато си в леглото с някого, когото обичаш, и особено за пръв път, пет сутринта е почти свещен час.

— Нуждаеш се от почивка от собствените си мисли — каза Мати. — Сигурна съм, че от време на време почти всички писатели се нуждаят от такава почивка.

— Вероятно е така.

— Съжалявам, че не сме у дома — каза тя, но не можах да преценя дали пламенността ѝ е искрена или престорена. — Щях да те целувам, докато този разговор изгуби смисъл. А ако се колебаеш, поне щеше да се колебаеш в моето легло.

Извърнах лице към червенеещите лъчи на залязващото слънце.

— Все едно дали сме тук или там, по това време Ки е будна.

— Вярно — каза тя с нетипично мрачен тон. — Вярно.

Кира стигна до една пейка близо до табелата, на която пишеше „Паркинг на градския парк“ и се покатери върху нея, стиснала в ръка кученцето от „Макдоналдс“. Като приближихме, се опитах да пусна дланта на Мати, но тя не ми позволи.

— Всичко е наред, Майк. В библейското училище децата винаги се държат за ръце, където и да отидат. Просто възрастните му придават прекалено голямо значение.

Млъкна и ме погледна, сетне прошепна:

— Искам да ти кажа още нещо. Може би за теб няма значение, но за мен е важно. Не съм имала никого преди Ланс, нито след това. Ако дойдеш при мен, ще си вторият. Няма да говоря повече за това. Нямам нищо против да кажа „Моля те“, но и нямам намерение да умолявам.

— Не съм...

— На стълбите към караваната има саксия с домати. Ще оставя ключ под нея. Не мисли. Просто ела.

— Не тази вечер, Мати. Не мога.

— Можеш.

— Хайде *по-бързо*, ленивци такива! — викна Ки, подскачайки върху пейката.

— *Той се бави!* — в отговор викна Мати и ме сръга в ребрата. После добави значително по-тихо: — *Ама настина* си по-бавен.

Пусна дланта ми и хукна към дъщеря си, а загорелите ѝ от слънцето крака танцуваха под подгъва на бялата ѝ рокля.

В моята версия на приказката за Хензел и Гретел вещицата се казваше Лошотия. Кира ме гледаше с ококорени очи, като стигнах до епизода, когато Лошотия кара Хензел да си подаде пръстчето, за да види колко се е угоил.

— Много ли е страшно? — попитах.

Тя поклати глава. Спогледах се с Мати, за да съм сигурен. Тя кимна и ми махна с ръка да продължавам, тъй че разказах приказката докрай. Лошотия падна в пещта, а Гретел намери тайно скривалище за печеливши лотарийни билети. Децата си купиха водни ски и живяха щастливо до края на дните си на източния бряг на езерото. Като свърших, съставът от Касъл Рок вече съсипваше мелодия на Гершуин и приближаваше залез слънце. Занесох Кира до джипа и я настаних на детската седалка. Спомних си как първия път, когато помагах на Мати да сложи детето в колата, гърдите ѝ неволно се притиснаха към ръката ми.

— Дано да не сънуваш страшни сънища от тази приказка — пожелах на Ки. Чак когато изрекох тези думи, си дадох сметка колко ужасяваща е историята.

— Няма — преспокойно заяви Ки. — Ледилните човечета ще ме пазят от тях. — После внимателно си напомни сама: — *Хлаа-дил-ните*. — Обърна се към Мати. — Мамо-мамо, покажи ми кръстоноската.

— *Кръстословицата*. Благодаря, че ме подсети. Бях забравила. — Отвори жабката и измъкна сгънат лист. — Надписът беше на хладилника тази сутрин. Преписах го, защото Ки смяташе, че ти знаеш какво значи. Каза, че решавах кръстословици. Е, тя каза „кръстоноски“, но аз разбрах какво има предвид.

Споменава ли съм на Кира, че решавам кръстословици? Почти съм сигурен, че не съм. Изненадва ли ме фактът, че тя знае? Съвсем не. Взех листа, разгънах го и погледнах написаното:

на

деветдесет2

о

лу

— Кръстоноска ли е, Майк? — изписука Ки.

— Предполагам, че да — само че много елементарна. Но ако означава нещо, не зная какво е то. Може ли да я задържа?

— Да — отговори Мати.

Обиколих откъм шофьорската врата и на тръгване ѝ подадох ръка.

— Просто ми дай малко време. Зная, че това е реплика на момичето, но...

— Имаш на разположение колкото искаш. Само не се бави прекалено дълго.

Изобщо не исках да чакам, тъкмо в това бе проблемът. Миговете заедно с нея ще бъдат фантастични, бях убеден. Но после?

Но може наистина да има и после. И двамата го знаехме. „После“ с Мати бе една реална възможност. Идеята бе едновременно страшна и прекрасна.

Целунах я в ъгълчето на устните. Тя се засмя и ме стисна за ухото.

— Можеш и по-добре — отбеляза, после погледна към Кира, която кротуваше на седалката и ни наблюдаваше с интерес. — Но този път ще ти простя.

— Целуни Ки! — викна момиченцето и протегна ръчички, тъй че отново обиколих колата и го целунах. На път към вкъщи ми хрумна, че мога да бъда баща на Кира Девор. Тази идея ми се струваше привлекателна почти колкото и мисълта да спя с майка ѝ, което само показваше колко дълбоко бях затънал. И може би затъвах все по-дълбоко.

И по-дълбоко.

След като бях държал Мати в прегръдките си, къщата ми се стори пуста — като сън без сънища. Проверих за послания на хладилника, но не намерих нищо по-различно от обичайния безпорядък от букви и фигурки и си извадих бира. Излязох да я изпия на верандата и да наблюдавам залеза. Опитах се да мисля за хладилните човечета и „кръстоноските“. които се бяха появили и на

двата хладилника. Различни вектори от сушата към езерото? Различни места на Улицата? По дяволите, кой знае?

Опитах се да мисля за Джон Стороу и колко ще се разочарова, като научи, че (да цитираме Сара Тидуел, която бе измислила този стих много преди Джон Меленкамп) в конюшната на Мати рита и друго муле. Но най-вече си мислех за това как я прегърнах за първи път, как я целунах за първи път. Няма по-силен човешки инстинкт от сексуалния нагон. Първоначалните образи, които поражда, сякаш остават татуирани върху емоциите ни за цял живот. За мен това бе усещането за голата кожа под роклята. Гладката, плъзгаща се материя...

Рязко се извърнах и забързах през къщата към северното крило, почти тичайки и разхвърляйки дрехите си на всички страни. Пуснах ледена вода и останах под струята пет минути. След душа се почувствах малко по-добре, не като кълбо трепкащи нервни окончания. Докато се бършех с пешкира, ми хрумна нещо ново. По едно време се бях сетил за брата на Джо — Франк — и че ако някой друг освен мен е в състояние да почувства присъствието на Джо в „Сара“, то това е той. Така и не сварих да го поканя, а сега не бях сигурен дали изобщо искам да идва. Бях развил странно собственическо чувство и особена ревност към случващото се тук. И все пак, ако Джо тайно е писала нещо, възможно е Франк да знае. Разбира се, не му е доверила, че е бременна, но...

Погледнах часовника си. Девет и петнайсет. В караваната Кира сигурно спи... а майка ѝ може би вече е оставила ключ под саксията на стълбите. Представих си я в бялата ѝ рокля, почти почувствах извивката на тялото ѝ под ръцете си и аромата на парфюма ѝ, после изтиках тези образи на заден план. Не мога цяла нощ да се поливам с ледена вода. Но девет и петнайсет е достатъчно рано да позвъня на Франк Арлен.

Той вдигна на второто позвъняване и ми се стори едновременно много щастлив да ме чуе и че е изпил три-четири кутии бира повече от мен. Разменихме обичайните любезности — с ужас установих, че моите са изсмукани от пръстите — и той спомена, че според новините по телевизията един мой известен съсед бил ритнал топа. Познавам ли го? „Да“ — отвърнах, спомняйки си как Макс Девор понечи да ме блъсне с инвалидната си количка. Да, познавах го. Франк ме попита

какъв бил. „Трудно е да се каже“ — отговорих. — „Горкия старец беше прикован на инвалидна количка и страдаше от емфизема.“

— Доста крехко здраве, а? — съчувствено попита Франк.

— А-ха — потвърдих. — Слушай, обадох се да те питам за Джо. Ходих в студиото ѝ и открих там моята пишеща машина. От тогава ме преследва идеята, че е пишела нещо. Може да е било есе за нашата къща, което после е разширила. Тази къща е кръстена на Сара Тидуел. Блус певицата.

Франк посрещна думите ми с мълчание. После каза:

— Зная. — Гласът му прозвуча някак строго.

— А какво друго знаеш, Франк?

— Че се страхуваше. Мисля, че бе открила нещо, която я плашеше. Смятам, че...

В този миг най-сетне ми просветна. Може би трябваше да се досетя още по описанието на Мати, *щях* да се досетя, ако не бях толкова разстроен.

— Идвал си тук с нея, нали? През юли 94-а. Ходили сте на софтболен мач, после сте се върнали в къщата по Улицата.

— Откъде знаеш? — сопна се той.

— Едни познати са ви видели. Мои приятели. — Опитах се да сподавя гнева в гласа си, но не успях. Бях *побеснял*, но от облекчение — както когато детето ти се прибере у дома със засрамена усмивка, тъкмо когато вече се каниш да позвъниш в полицията.

— Ден-два преди погребението за малко щях да ти кажа. Бяхме в онази кръчма, помниш ли?

Бяхме в „Джак“, точно след като Франк се спазари с погребалния посредник за ковчега на Джо. Разбира се, че помня. Дори помня погледа, когато му казах, че Джо е била бременна.

Той може би усети, че мълчанието ми се проточва и тревожно попита:

— Майк, надявам се, че не си си помислил...

— Какво? Нещо лошо ли? Предположих, че е имала любовник, това звучи ли ти като нещо лошо? Наречи го низко, ако шеш, но имах причини да смятам така. Криела е много неща от мен. А на *теб* какво е казала?

— Почти нищо.

— Знаеше ли, че е напуснала всички управителни съвети и комитети? Напуснала ги е, без да ми спомене и дума.

— Не. — Не вярвах да ме лъже. И защо да ме лъже след толкова време? — Божичко, Майк, ако знаех, че...

— Какво се случи в онзи ден, когато бяхте тук? Разкажи ми.

— Бях в печатницата в Санфърд. Джо ми се обади от... не помня, мисля, че от магистралата.

— Между Дери и ТР?

— А-ха. Отиваше в „Сара Лафс“ и искаше да се срещнем там. Каза ми ако стигна пръв, да паркирам на алеята и да не влизам в къщата... което можех да направя, защото знаех къде държите резервния ключ.

Естествено в кутия от бонбони под верандата. Аз сам му го показах.

— Каза ли ти защо не иска да влизаш?

— Ще ти се стори налудничаво.

— Няма. Повярвай ми.

— Каза, че къщата била опасна.

За миг думите увиснаха във въздуха. После го попитах:

— Ти *първи* ли пристигна?

— Ъ-хъ.

— И я изчака отвън?

— Да.

— А успя ли да видиш или доловиш нещо опасно?

Последва дълго мълчание. Най-сетне Франк изрече:

— Край езерото имаше много хора — караха катери, водни ски, знаеш как е — но ми се струваше, че шумът от моторите и смехът някак... заглъхват, когато доближат къщата. Забелязал ли си колко е тихо там?

Разбира се, че съм забелязал — „Сара“ сякаш съществува в собствена зона на тишината.

— А стори ли ти се *опасно*?

— Не — почти с нежелание отвърна той. — На мен не ми се стори. Но честно да ти кажа, няхах усещането, че съм сам. Все едно... мамка му, все едно някой ме *наблюдаваше*. Седях на дървените стъпала и чаках сестра ми. Тя най-сетне пристигна. Паркира зад моята кола и ме прегърна... но не откъсваше очи от къщата. Попитах я какво

е намислила и тя отговори, че не можела да ми каже и че ти не трябвало да знаеш, че сме идвали тук. Каза нещо като: „Ако сам научи, значи така е било писано. И без това ще трябва да му кажа рано или късно. Но не мога сега, защото ми е необходимо цялото му внимание. А това е невъзможно, докато работи.“

Почувствах как се изчервявам.

— Така ли каза?

— А-ха. После обясни, че трябвало да в къщата вътре и да направи нещо. Искаше да я чакам отвън. Предупреди, че ако я чуя да вика, да дойда на бегом. Инак да не мърдам от мястото си.

— Искала е да има човек до нея, ако се наложи.

— А-ха, но човек, който да не ѝ задава много неудобни въпроси. Тоест аз. Май вечно съм аз.

— И?

— Тя влезе. Седях на капака на колата и пуших. По онова време още пуших. И знаеш ли, тогава наистина почувствах *нещо*, което ми се стори нередно. Сякаш в къщата е имало някой, който я е очаквал и който не я обича много. Може би дори е искал да ѝ причини болка. Може да съм го прихванал от Джо — нервите ѝ бяха опънати до крайност. Спомням си как надничаше иззад рамото ми към къщата, дори докато ме прегръщаше... но бе нещо различно. Като... де да знам...

— Като вибрация.

— Да! — почти викна той. — Някаква вибрация. Но не приятна, като в онази песен на Бийч Бойс. А някак... *злонамерена*.

— Какво стана?

— Седнах и зачаках. Изпуших само две цигари, тъй че надали е било повече от двадесет минути, най-много половин час, но тогава ми се стори много дълго. Шумотевницата от езерото се разнасяше нагоре по хълма и после най-неочаквано... *замлъкваше*. Не се чуваха и птичи песни освен в далечината.

По едно време тя излезе. Чух как тресна вратата на верандата, после затрополи по другото стълбище. Извиках я и я попитах как е, всичко наред ли е и тя отвърна, че е добре. Да не мърдам. Стори ми се позапъхтяна, сякаш носи нещо, или върши някаква домакинска работа.

— Към студиото ли се запъти или към езерото?

— Не зная. Нямаше я още петнадесетина минути — тъкмо да изпуша още един фас — после излезе от предната врата. Провери дали е заключила, сетне дойде при мен. Изглеждаше много по-добре. Много по-спокойна. Както когато най-сетне загърбиш дълго отлагана неприятна работа. Предложи да се разходим по пътеката, която нарече Улицата, до онзи хотел долу...

— „Уорингтън“.

— Да, да. Каза, че ще ме черпи бира и сандвич. И наистина ме заведе в едно заведение на края на дългия плаващ док.

Бар „Сънсет“, където за първи път видях Рожет.

— После сте отишли да гледате софтбоения мач.

— Беше идея на Джо. Докато пиех своята бира, тя изпи три и много настояваше да идем. Каза, че някой щял да прати топката в гората, просто била сигурна.

Сега си представих ясно картината, която Мати бе видяла и за която ми бе разказала. Каквото и да е направила Джо, то ѝ е донесло успокоение и е била в отлично настроение. Първо, осмелила се е да влезе в къщата. Бе предизвикала призраците, за да свърши поставената задача, и бе оцеляла. Бе изпила три бири, за да отпразнува събитието, и дискретността ѝ се бе изпарила... не че при предишни пътувания до ТР се е криела. Франк помнеше как му казала, че ако открия сам, сигурно така е било писано — *que sera, sera*. Човек, който крие романтична връзка, не се държи така, и чак сега осъзнах, че се е държала като жена, която пази някоя тайна за кратко.

Ако бе останала жива, щеше да ми каже, след като свърша глупавата си книга.

— Погледали сте играта, после сте се върнали в къщата по Улицата.

— Да.

— Влезе ли някой от двама ви?

— Не. Като се върнахме, вече ѝ беше минало замайването от бирата и я оставих да шофира. На софтбоения мач се смееше, но не и като се върнахме в къщата. Погледна я и каза: „Край с нея. Никога повече няма да прекрача този праг, Франк.“

Полазиха ме ледени тръпки, настръхнах.

— Попитах я какво има, какво е разбрала. Знаех, че пише нещо, това поне ми беше казала...

— Казала е на всички, с изключение на мен — вметнах аз... но без много горчивина. Вече знаех кой е бил мъжът в кафявото спортно сако и целият гняв — към Джо, към мен самия — бледнееше пред облекчението. Чак сега си давах сметка колко много съм мислил за този човек.

— Сигурно си е имала причини — оправда я Франк. — И сам го знаеш, нали?

— Но не ти ги е казала.

— Зная само, че всичко започнало — каквото и да е било това „всичко“ — с изследването, което провела във връзка с някаква статия. Започнала го на шега, виждала се в ролята на Нанси Дру^[3]. Почти съм сигурен, че отначало не го е споделила с теб, за да те изненада. Ровила се из разни книги, но предимно разпитвала хората — слушала разкази за миналото и ги изкушавала да извадят стари писма... дневници... биваше я по тази част, знаеш. Адски я биваше. Не знаеше ли за това?

— Не — отвърнах. Значи не е имала любовник, но спокойно можеше да го направи, ако поиска. Можеше дори да се люби с Том Селек и да бъде описана в „Поглед отвътре“, а аз щях да продължа да си тракам по клавишите на компютъра, погънал в блажено неведение.

— Каквото и да е открила — продължаваше Франк, — мисля, че случайно е попаднала на него.

— А ти така и не си ми казал. За четири години и дума не си обелил.

— Тогава я видях за последен път — заяви той и този път тонът му не беше нито извинителен, нито засрамен. — И последното нещо, което ме помоли, бе да не ти съобщавам, че сме ходили до „Сара“. Каза, че сама ще ти разкаже всичко, когато се почувства готова, но после почина. Мислех си, че вече няма значение. Майк, тя бе моя сестра. Беше моя сестра и аз ѝ обещах.

— Добре, разбирам. — Наистина разбирах — но не напълно. Какво бе открила Джо? Че Нормал Остър е удавил невръстния си син под чешмата? Че още в началото на века е бил поставен капан за животни на място, откъдето е щяло да мине едно негърче и да падне в него? Че друго дете, вероятно рожба на кръвосмешение между Сара и Сън Тидуел, е било удавено в езерото от майка си, която се е смееала със загадъчния си, умопобъркан смях, докато го е натискала под водата? Да шаваш, като се въртиш, любими, и надълбоко натисни.

— Ако искаш да ти се извиня, Майк, смятай, че съм го направил.

— Не искам. Франк, помниш ли друго, което ти е казала онази вечер? Все едно какво.

— Каза, че знае как си намерил къщата.

— *Какво каза?*

— Каза, че като те е пожелала, къщата сама те е повикала.

Отначало не отвърнах, понеже Франк Арлин напълно разби едно от убежденията ми за моя брак — едно от най-важните, от онези, които изглеждат толкова основни, че човек никога не ги подлага на съмнение. Гравитацията ни привлича надолу. Светлината ни позволява да виждаме. Стрелката на компаса сочи на север. Такива неща.

Става дума за моето убеждение, че навремето, когато по-лучихме първите сериозни доходи от писателската ми дейност, Джо бе поискала да купим „Сара Лафс“, защото тя бе „отговорник по къщите“ в нашето семейство, а аз бях „отговорник по колите“. Джо избираше апартаментите, които наемахме — още когато не можехме да си позволим друго жилище; Джо окачваше картините по стените и ме молеше да сложа етажерка тук или там. Джо се влюби в къщата ни в Дери и най-сетне обори моята съпротива, основана на аргументите че къщата е прекалено голяма и порутена. Джо виеше гнездото. „Каза, че като те е пожелала, къщата сама те е повикала.“ И сигурно е вярно. Не, ако пожелаея да надмогна ленивото мислене и избирателната памет, можех да бъда още поточен. *Със сигурност* е вярно. Аз пръв заговорих за идеята да се сдобием с почивно място в Западен Мейн. Аз събирах купчини брошури за недвижими имоти и ги влачех у дома. Аз започнах да купувам местни списания като „Далеч на изток“ и винаги започвах да ги чета отзад напред, защото рекламите за недвижими имоти бяха на последната страница. Аз пръв видях снимка на „Сара Лафс“ в лъскава брошура, озаглавена „Вили в Мейн“, и аз пръв се обадох на бюрото за недвижими имоти и в следствие на Мари Хинджърман, чието име изкопчих от брокерите.

Джоана също бе запленена от „Сара Лафс“ — мисля, че всеки би се очаровал, когато я види за пръв път под лъчите на слънцето, сред дърветата, чиито корони са обагрени от есента, а сухите листа са отрупали Улицата — но по издирването на тази къща активно действах аз.

Само че това отново бе проява на избирателна памет. Нали? Сара издири мен.

„Тогава как е възможно да не съм го разбрал досега? И как съм бил привлечен тук, изпълнен с щастливо незнание?“ Отговорът бе един и същ. Той важеше и за въпроса как Джо е открила нещо тревожно за къщата, езерото, може би цялото ТР, а после си отиде, без да ми каже. Мен ме нямаше, това е всичко. Бях заминал в зоната, бях изпаднал в несвяст, пишейки поредната си глуповата книжка. Бях хипнотизиран от фантазмагориите, които витаеха в главата ми, а да подведеш един хипнотизирай човек не е никак трудно.

— Майк? Там ли си?

— Тук съм, Франк. Но да пукна, ако зная какво може да я е уплашило толкова.

— Помня, че спомена още едно име: Ройс Мерил. Каза, че помнел най-много, понеже бил ужасно стар. И добави: „Не искам съпругът ми да говори с него. Страхувам се, че старецът може да изплюе камъчето и да му съобщи неща, които Майк не бива да знае.“ Имаш ли представа какво е искала да каже?

— Ами... съществува предположение, че семейното дърво се е разклонило и насам, макар че майка ми е от Мемфис. Нунан са от Мейн, но не от този край. — Само че вече не бях съвсем сигурен.

— Майк, да не ти прилоша?

— Нищо ми няма. Всъщност се чувствам по-добре.

— Нали вече разбираш защо досега не съм ти казал нищо? Ако знаех какво ти минава през главата... дори най-бегла представа да имах...

— Мисля, че те разбирам. Хич не ми е работа да си мисля подобни щуротии, но нещата като се объркат веднъж...

— Когато същата вечер се върнах в Санфърд, сигурно съм си казал, че това е поредният изблик на Джо от серията: „По дяволите, има сянка върху луната, никой да не излиза до утре сутринта“. Винаги е била суеверна, знаеш — чукаше на дърво, хвърляше щипка сол през рамо, ако разсипе солницата, а и обиците ѝ с четирилистни детелини...

— Или пък не излизаше с пуловер, който по погрешка е облякла наобратно — допълних. — Твърдеше, че така целият ѝ ден щял да тръгне наопаки.

— Ами? Май е имала право? — Франк се подсмиваше. В същия миг Джо сякаш изникна пред мен, видях дори златистите петънца в лявото ѝ око и вече не исках друга жена. Никоя друга не можеше да я замести.

— Смяташе, че в къщата има нещо лошо — обясни Франк — Поне *това* знам.

Измъкнах лист хартия и надрасках името „Киа“.

— Да. А тогава може би вече е подозирала, че е бременна. Може би се е страхувала от... някакви влияния. — Тук несъмнено се усещаха чужди влияния. — Мислиш ли, че е научила всичко от Ройс Мерил?

— Не, просто го спомена като име. Сигурно е разговаряла с десетки хора. Познаваш ли някого на име Клостър? Или Глостър? Нещо такова беше.

— Остър — поправих го. Под „Киа“ моливът ми чертаеше драскулки, които можеха да минат за джуфки. — Кени Остър. Това ли е?

— Струва ми се, че да. Във всеки случай, знаещ как вършеше нещата — като се захване за нещо, не се отказва до край.

Да. Не се отказва до край.

— Майк? Да дойда ли при теб?

Не. Вече бях сигурен. Не ми трябва нито Харолд Облоуски, нито пък Франк. Тук протичаше някакъв процес, деликатен и органичен като втасването на хляб в топла стая. Франк може да го наруши... или да пострада.

— Не, само исках да си изясня нещата. Освен това пиша. Трудно ми е да посрещам гости, когато пиша.

— Ще ми се обадиш ли, ако мога да ти помогна с нещо?

— Естествено.

Затворих телефона, прелистих телефонния указател и затърсих името на Мерил. Набрах номера, изчаках телефонът да звънне десетина пъти, след това затворих. Ройс нямаше модерни измишльотини като телефонен секретар. Разсеяно се запитах къде ли може да е отишъл. На деветдесет и пет е трудничко да идеш на танци, особено в такава задушна вечер.

Погледнах листчето, на което бях написал „Киа“. Под драскулиците написах „Кира“ и чак сега си спомних, че когато Ки ми се представи за пръв път, ми се стори, че казва „Киа“. Под „Кира“

написах „Кито“, после се поколебах и добавих „Карла“. Заградих имената в правоъгълник. Отстрани надрасках „Джоана“, „Бриджет“ и „Джаред“. Ледилните човечета. Онези, които ме караха да сляза надолу по деветнайсет и деветдесет и две.

— Слез, Мойсей, иди в Обетованата земя — обърнах се към празната къща. Огледах се. Бяхме само тримата с Бънтър и досадния часовник... поне така ми се искаше...

„Като те е поускала, къщата сама те е повикала.“ Станах и си взех още една бира. Плодовете и зеленчуците отново бяха образували окръжност. В средата пишеше:

лужи в миръ

Като на надгробен паметник — „Тук лежи в миръ...“ Дълго гледах буквите. После си спомних, че пишещата машина е на верандата. Внесох я, поставих я на масата в трапезарията и заработих върху поредната си глупава книжка. След петнадесет минути вече бях дълбоко погълнат от писането и само от време на време долавях далечни гръмотевици над езерото и звъна на хлопката на Бънтър. Когато около час по-късно се върнах при хладилника, забелязах промяна в думите:

сао лужи в миръ

Почти не обърнах внимание. В този миг въобще не ме интересуваше дали лежат в мир или танцуват рок на лунна светлина. Джон Шакълфорд започваше да си припомня миналото си и детето, чието единствен приятел бе той. Малкият, забравен от всички Рей Гарати.

Писах до полунощ. Гръмотевиците вече не отекваха, но горещината не намаляваше, бе надвиснала като одеяло. Изключих машината и си легнах... без да мисля за нищо, дори за Мати, която лежи в собственото си легло недалеч от мен. Писането бе изпепелило — поне временно — всички мисли за действителния свят. Струва ми се, че в крайна сметка това е и предназначението му. За добро или за зло, да запълва времето.

---

[1] В американския футбол единственият нападател в отбора, при чието поваляне отборът губи разиграването. — Б. пр. ↑

[2] Название (от фр. oui и нем. ja: „да“) на дъска с букви и различни символи, по която се чертаят послания уж под напътствието

на духове при спиритични сеанси. — Б. пр. ↑

[3] Героиня-детектив от поредица детска книжки от американската писателка Каролин Кийн. — Б. пр. ↑

ГЛАВА 21

Вървах на север по Улицата. Тя бе украсена с разноцветни хартиени фенери, но нито един не светеше, защото беше ден — посред бял ден. Нямаше и следа от влажната, потискаща юлска жега — небето имаше онзи тъмносапфирен оттенък, който добива единствено през октомври. Езерото бе индигово на цвят и по гладката му повърхност блещукаха слънчеви зайчета. Листата на дърветата бяха обагрени в ярки цветове и пламтяха като факли. Южният вятър ги вдигаше и току ги посипваше, шумолящи и уханни, в краката ми. Хартиените фенери сякаш кимаха в съгласие. Някъде далеч отекваше музика. Сара и Червените шапки. Сара се дереше и както винаги пееше през смях... само че защо сега смехът ѝ толкова ми напомняше на ядно ръмжене?

— Бели човече, никога не бих убила своето дете. Как можа да си го помислиш!

Рязко се извърнах, очаквайки да я открия зад себе си, но не видях никого. Е...

Зелената жена също беше там, но бе сменила премяната си и се бе превърнала в жълтата жена. Голият елхов клон зад нея продължаваше да ми подсказва: „Върви на север, младежо, върви на север“. Недалеч растеше друга бреза, на която се бях подпрял, когато за пореден път бях обзет от ужасяващото усещане, че се давя.

Зачаках отново да го изпитам — да почувствам в устата и гърлото си металния вкус на езерната вода — но нищо подобно не последва. Погледнах жълтата жена, после се обърнах към „Сара Лафс“. Къщата стоеше на мястото си, но много се бе смалила: нямаше северно и южно крило, липсваше вторият етаж. От студиото на Джо нямаше и следа. Тези пристройки още не бяха вдигнати. Брезичката бе пристигнала с мен от 1998 година — заедно с другата, която бе надвесена над езерото. Инак...

— Къде съм? — попитах жълтата жена и кимащите хартиени фенери. После ми хрумна по-точен въпрос: — В какъв период от време

съм? — Не последва отговор. — Сънувам, нали? Намирам се в леглото си и сънувам.

Нейде далеч, в златотканата мрежа над езерото, изкряска гмурец. После още веднъж. „Веднъж за «да», два пъти за «не» — помислих си. — Това не е сън, Майкъл. Не зная точно какво е — вероятно нещо като духовно пътуване във времето — но не е сън.“

— Това наистина ли се случва? — запитах деня и откъм дърветата зад мен, където минаваше пътека, впоследствие станала известна като Алея 42, която водеше към черен път, по-късно наречен шосе N 68, изкряска врана. Само веднъж.

Застанах до brezичката, надвиснала над езерото, и обгърнах ствола ѝ (движението събуди далечен спомен как плъзвам ръце около кръста на Мати и чувствам през гладката материя допира на кожата ѝ). Надникнах в езерото, като едновременно се страхувах да не видя малкия удавник. Във водата не забелязах никакво момче, но на дъното — на мястото, където бе лежало детското телце — сред камъните, коренищата и треските имаше нещо. Присвих очи и тъкмо в този миг вятърът поутихна, а слънчевите отражения престанаха да се движат. Беше бастунче с позлатена дръжка. От „Бостън Глоуб“. Бе обвито в нещо, напомнящо на две панделки, чиито краища лениво се поклащаха — бели, поръбени с червено. Бастунчето на Ройс ми напомни за училищни празненства по случай дипломирането, когато председателят на класа размахва подобна украсена палка, водейки облечените в тоги абитуриенти към местата им. Сега разбрах защо никой не се обаждаше у стария пръч. Ройс Мерил нямаше да говори по телефона никога повече. Бях сигурен — знаех също така, че съм попаднал във време, когато още не е бил роден. Сара Тидуел бе тук, чувах я как пее, а когато Ройс се е родил през 1903 г., Сара и цялото семейство на Червените шапки ги нямало вече две години.

— Тръгвай, Мойсей — казах на увитото в панделки бастунче на дъното. — Върви в Обетованата земя.

Продължих да следвам музиката, ободрен от хладния въздух и палавия вятър. Вече чувах и гласове, множество хора, които говореха, викаха и се смееха. Над тях като бутало в цилиндър ту се издигаха, ту заглъхваха дрезгавите викове, които подканяха тълпата:

— Хайде, народе, *бърр-зай, бърр-зай, бърр-зай!* Побързай, че представлението започва след десет минути! Елате да видите жената-

змия Анджелина, как танцува шими^[1], как се вие, как окото омагьосва и сърцето запленива, но недей се доближава, че езикът ѝ — *о-тров-а!* Елате да видите момчето с кучешко лице Хандо, ужасът на Тихия океан! Вижте Скелета! И човекът-гущер, останка от забравени епохи! Вижте брадатата жена и марсианците-убийци! Всичко ви очаква вътре, да, го'сине, тъй че *бърр-зай, бърр-зай, бърр-зай!*

Чувах калиопата^[2] на въртележка и звъна на камбаната на силомера, която известяваше, че някой дървар е спечелил плюшена играчка за възлюбената си. По възхитените женски възгласи се познаваше, че е улучил право в целта. От стрелбището долиташе пукотът на въздушни пушки и мученето на крава, спечелила награда на животновъдната изложба. Започвах да усещам ароматите, които още от детинство свързвах със селските панаири: на сладки понички, печени лук и чушки, захарен памук, тор, сено. Протяжните акорди на китарата и на контрабаса вече звучаха по-ясно и аз ускорих крачка. Сърцето ми биеше до пръсване. Щях да ги видя на живо, щях да видя Сара и Червените шапки на сцената. И това не бе някакъв налудничав триизмерен кошмар. Всичко се случваше в момента, тъй че *бърр-зай, бърр-зай, бърр-зай.*

Къщата на Уошбърн (която за госпожа М. завинаги ще си остане вилата на Брикърови) бе изчезнала. Зад мястото, където щеше да се появи един ден, по стръмния склон от източната страна на Улицата, се виеха широки дървени стъпала. Напомнях на онези, които водят от увеселителния парк към плажа в Олд Орчард. Тук хартиените фенери бяха запалени, въпреки че денят бе ясен и слънчев, а музиката беше оглушителна. Сара пееше „Джими рони царевица“.

Изкачих се по стълбите. Бързах към смеха и виковете, музиката на Червените шапки и калиопата, миризмата на пържено и обор. Над най-горното стъпало имаше дървена арка, на която пишеше:

„ДОБРЕ ДОШЛИ НА ФРАЙБЪРГСКИЯ ПАНАИР ДОБРЕ ДОШЛИ В 20 ВЕК“

Докато се оглеждах, момченце с къси панталонки и жена с дълга блуза и ленена пола, дълга до глезените, минаха под арката и се приближиха към мен. Образите им затрептяха и постепенно избледнях. За миг видях скелетите им. В следващия миг се стопиха.

Двама фермери — единият със сламена шапка, другият ръкомахащ оживено с царевичната си лула — изникнаха от Другата

страна на арката и изчезнаха по същия начин. Така разбрах, че има бариера, която разделя Улицата от панаира. Но не ми се вярваше да ми попречи да мина. Аз бях изключение.

— Прав ли съм? — попитах. — Мога ли да вляза? Камбаната на върха на силомера зазвъня силно. Един звън означава „да“, два — „не“. Продължих нагоре по стълбите.

Вече виждах виенското колело, което се издигаше към ясното небе — същото, което се виждаше на фона на снимката на групата в книгата на Остин „Живот на Дарк Скор“. Рамката бе метална, но шарените гондоли бяха направени от дърво. Широка, посипана с трици алея водеше към виенското колело като към олтар. Нарочно бе посипана със стърготини — почти всеки срещнат дъвчеше тютюн.

Преди да вляза, спрях за няколко секунди пред арката. Питам се какво ще се случи, ако мина под нея. Страхувах се, че може да изчезна или да умра, но най-вече да не остана там, обречен вечно да бъде посетител на фрайбъргския панаир през 1900 година. Като се замисля, беше като разказ от Рей Бредбъри.

Онова, което ме накара да пристъпя в другия свят, бе Сара Тидуел. Трябваше да я видя със собствените си очи. Трябваше да я чуя как пее. *Непременно!*

Нещо сякаш ме погъделичка, докато преминавах под арката, отдалеч дочух въздишките на милиони гласове. Дали въздишат от облекчение? Или от ужас? Не можех да разбера. Но знаех със сигурност, че от другата страна на арката е различно — става дума за разликата между това да гледаш през прозорец и да се намираш на конкретното място; между наблюдението и участието.

Цветовете изскачаха насреща ми като нападатели из засада. Миризмите, които преди малко ми се струваха сладки, примамливи и носталгични, сега бяха остри и възбуждащи — поезията отстъпваше място на прозата. Подушвах тежкия дим на печени наденици, цвъртящо говеждо и вездесъщия аромат на врящ шоколад. Покрай мен минаха две хлапета, които носеха захарен памук на клечка. Здравостискаха дребни монети, завързани в носна кърпичка.

— Ей, деца! — заговори ги глашатай в тъмносиня памучна риза. Усмивката му разкри златен зъб. — Сваляте бутилките и печелите награда! Цял ден всички печелят!

На естрадата в дъното на алеята Червените шапки подхванаха „Рибарски блус“. Доста ми хареса как пееше хлапето в парка на Касъл Рок, но пред това изпълнение неговото звучете старомодно, бавно и безвкусно. Не беше захаросано, като старинна фотография на танцьорки със запретнати до коленете поли, изпод които се подават дългите им гащи. Нито звучеше като запис от колекцията на Алън Ломакс^[3] — поредната американска пеперуда в прашна витрина, пълна с множество подобни екземпляри. Не, това бе порнография с достатъчно лустро, за да не ги приберат в затвора. Сара Тидуел пееше за неприлични танци и аз подозирах, че всички дъвчещи тютюн фермери с мазолести длани, работни гащеризони, сламени шапки и груби обувки мечтаят да ги изтанцуват с нея, да достигнат до онова съкровено място, където пот навлажнява гънката, топлината пари и кожата руменее.

Запътих се към сградата сред мученето на кравите и блеенето на овцете, докарани за продан. Отминах стрелбището, игрището за мятане на пръстени^[4] и най-различни шатри; отминах и сцената, където танцьорките на Анджелина с преплетени ръце се виеха в бавен змиеподобен танц около някакъв тип с тюрбан и намазано с вакса лице, който свиреше на флейта. Картината, изрисувана върху разпънатия брезент отзад, подсказваше, че пред Анджелина — която можеш да видиш вътре само за десет цента, съседа — тези двете ще изглеждат като стари чанти. Отминах и входа към алеята на ужасите, продавача на печена царевица, къщата на духовете, където имаше още брезентови шатри с изрисувани по тях призраци, които изскачат от разбити прозорци и порутени комини. „Всичко вътре е мъртво“ — помислих си... но откъм шатрата долитаха смехът и писъците на съвсем живи деца, които се блъскаха в разни предмети в тъмното. По-големите вероятно се възползваха от тъмнината да откраднат по някоя целувка. Отминах силомера, разграфен чак до пиринчената камбана на върха: „Пеленаче с биберон“, „Женчо“, „Опитай пак“, „Голямо момче“, „Истински мъж“, а точно под самата камбана пишеше „Херкулес!“ В центъра на групичката млад червенокос мъж тъкмо събличаше ризата си, разкривайки мускулестите си гърди. Захапал пура клоун му подаде чук. Последователно отминах магазина за одеяла, шатрата за бинго и бейзболното игрище. Минавах покрай тях и едва ги забелязвах. Намирах се в зоната, вече бях в несвяст. „Ще трябва да звъннеш по-

късно — казваше понякога Джо на Харолд Облоуски. — В момента Майкъл е в страната на големите измислици.“ Само че нищо тук не приличаше на измислено, а единственото, което ме интересуваше, бе естрадата в подножието на виенското колело. На нея бяха покачени осем, а може би десет чернокожи. Най-отпред пееше и подрънкваше на китара Сара Тидуел. Съвсем истинска. В разцвета на силите си. Отметна глава и се засмя на октомврийското небе.

От този унес ме извади вик:

— Отчакай, Майк! Отчакай!

Обърнах се и видях Кира, която тичаше насреща ми, провирайки се между зяпачите, а пълничките ѝ коленца подскачаха. Беше с бяла моряшка рокличка с червени кантове и сламена шапка с тъмносиня панделка. В ръчичка стискаше Стрикланд и като ме видя, уверено се хвърли напред, знаейки, че ще я грабна на ръце и ще я завъртя. Точно така постъпих и когато шапката ѝ понечи да падне, я улових и ѝ я нахлупих на главата.

— Шъборих собствения куотърмек — каза тя и се засмя. — Пак.

— Точно така. Ти си като подлия Джо Грийн. — Бях с гащеризон (от горния преден джоб се подаваше крайчецът на избеляла синя кърпа) и изцапани с тор ботуши. Погледнах белите чорапки на Кира и установих, че са плетени на ръка. Ако вдигна сламената ѝ шапка, няма да видя етикетче с надпис „Произведено в Мексико“ или „Произведено в Китай“. Тази шапка най-вероятно е направена в Мотън от някоя фермерска съпруга със зачервени длани и болни стави.

— Ки, къде е Мати?

— Сигурно вкъщи. Не можа да дойде.

— А ти как се озова тук?

— По стълбите. Имаше много стълби. Трябваше да ме изчакаш. И да ме занесиш, като преди. Искам да чуя музиката.

— И аз. Знаеш ли кой е това, Кира?

— Да, майката на Кито. Побързай, ленивец такъв!

Запътих се към естрадата, предполагайки, че ще трябва да застанем най-отзад, но тълпата се разтваряше пред нас: пристъпвах с Кира на ръце и тежината на това възхитително малко същество с моряшка рокличка и разкрасена с панделка сламена шапка ме изпълваше с благоговение. Бе обвила с ръчички врата ми, а хората отстъпваха пред нас като Червено море пред Мойсей.

Никой обаче не се обърна да ни погледне. Хората ръкопляскаха, танцуваха и крещяха заедно с певицата, напълно погълнати от музиката. Правеха ни път несъзнателно, сякаш под действието на някакъв странен магнетизъм — все едно ние сме положителният, а те отрицателният полюс. Неколцина жени се бяха изчервили, но несъмнено се забавляваха, а една се смееше толкова силно, че по лицето ѝ се стичаха сълзи. Изглеждаше на не повече от двадесет и две-три. Кира я посочи и спокойно заяви:

— Познаваш ли шефката на Мати в библиотеката? Това е баба ѝ.

„Бабата на Линди Бригс, свежа като краставичка — помислих си. — Боже мили.“

Червените шапки се бяха разположили на цялата сцена, а над тях бяха окачени червени, бели и сини знамена — същинска рокгрупа на турне във времето. Разпознах всички лица от снимката в книгата на Едуард Остин. Мъжете бяха облечени в бели ризи, черни елечи и черни панталони. Сън Тидуел беше със същото бомбе от снимката. Но Сара...

— Тази жена защо е с роклята на Мати? — попита Кира и се разтрепери.

— Не зная, съкровище. Не мога да ти кажа. — Не можех и да отрека: това със сигурност бе бялата рокля без ръкави, с която бе облечена Мати на разходката в парка.

Групата пушеше по време на инструменталното изпълнение. Реджиналд „Сън“ Тидуел се приближи до Сара, като тътреше крака и подрънкваше някаква мелодия — пръстите му танцуваха върху струните и прагчетата на китарата като кафява вихрушка. Тя се обърна към него. Допряха чела — той сериозен, тя засмяна — и започнаха да се надсвирват. Тълпата взе да ги окуражава и да ръкопляска, а останалите членове на състава се смееха. Като ги видях така застанали един до друг, осъзнах, че съм бил прав: наистина са брат и сестра. Приликата бе прекалено голяма, за да не я забележи човек или да се обърка. Но погледът ми бе като прикован върху кръшните движения на ханша ѝ под бялата рокля. С Кира може и да носехме селски дрехи от началото на века, но Сара бе издокарана като съвременна жена. Никакви кюлоти, фусти и памучни чорапи. Като че ли никой не забелязваше, че роклята ѝ стига до коленете — и че по критериите на това време е направо гола. А под роклята на Мати сигурно е с бельо,

каквото тези хора не са и сънували: сутиен с ликра и найлонови бикини. Ако я прегърна през кръста, пръстите ми няма да докоснат отблъскващ ме корсет, а мека гола кожа. Черна, не бяла кожа. „Какво искаш, захарче?“

Сара се отдръпна от Сън, полюшка непристегнатия си задник и се изсмя. Редж се върна на мястото си, а тя се обърна към тълпата и оркестърът засвири въведението. Тя запя следващия куплет, вторачена право в мен:

*„Преди на риболов да тръгнеш,
ти въдицата провери.
Та викам за риба като тръгнеш, скъпи,
ти въдицата провери.
Ще дърпам въдицата, драги,
а ти ела ме изтегли.“*

Тълпата избухна в смях. Кира трепереше в прегръдките ми.

— Страх ме, е Майк — прошепна. — Тази жена не ми харесва. Тя е страшна. Откраднала е роклята на Мати. Искам вкъщи.

Сара сякаш я чу. Отметна глава и се засмя. Големите ѝ зъби бяха пожълтели. Сякаш гладно животно се бе озъбило насреща ни. Реших, че съм съгласен с Кира: наистина беше страшна.

Но преди да успея да помръдна, усещането за тази жена — не знам как другояче да го нарека — ме сполетя и ме прикова на място. Вече разбирах какво бе онова, което профуча край мен през кухнята, за да развали надписа „Карладийн“ — почувствах същата ледена тръпка. Все едно да познаеш човека по характерната му походка. Отново изпяха припева и Сара поде нов куплет, който не присъства в нито един записан вариант на песента:

*„Няма нищо да ѝ сторя, драги,
и за всичките богатства на света.
Няма нищо да ѝ сторя,
за елмази и злата.
Един е само черният мръсник*

който на нея ще посегне.“

Присъстващите избухнаха в смях, сякаш никога не бяха чували по-забавно нещо, но Кира се разплака. Сара я видя и изпъчи гърди — доста по-големи от бюста на Мати — и ги разклати, заливайки се в присъщия си смях, който си бе лична „запазена марка“. Този жест излъчваше някаква пародийна студенина... и празнота. И тъга. Но не изпитвах никакво съчувствие към нея. Сякаш сърцето ѝ се бе изпепелило, а тъгата, останала от него, бе поредният призрак — призракът на една обич, обитаващ изпълнена с омраза душа.

А как зловецо се хилеше.

Вдигна ръце и този път полюшна цялото си тяло, сякаш прочете моите мисли и ми се присмиваше. „Като желе в чиния“ — както се казваше в една друга стара песен от онова време. Сянката ѝ се залюля върху брезентовото платнище, изобразяващо фрайбъргския панаир, и докато я следях с поглед, осъзнах, че съм открил Сянката от сънищата си за Мандерлей. Това бе Сара. Сянката беше и винаги е била, Сара.

„Не, Майк. На прав път си, но грешиш.“

Крив или прав, вече ми беше дошло до гуша. Извърнах се, поставих длан на тила на Ки и притиснах главницата ѝ към гърдите си. Детето вече бе обвило врата ми с ръце и силно се притискаше към мен, обзето от неописуем страх.

Предполагах, че ще се наложи да си пробивам път през тълпата — лесно ме пуснаха да вляза, но може би далеч няма да са толкова дружелюбни на връщане. „Не се закачайте с мен, момчета — мислено се обърнах към тях. — Инак не знаете какво ви се пише.“

И те ме оставиха на мира. Някой заблъска дайре, а Сара премина от „Рибарски блус“ направо на „Куче с моите котки“. Зрителите отново ми направиха път, без нито за миг да престават да ръкопляскат с мазолестите си длани. Някакъв младеж с червено петно на лицето отвори уста — беше на не повече от двадесет, но половината му зъби вече липсваха — и изрева през топящата се топчица тютюн:

— *Йее-ХОУУУ!*

Осъзнах, че това е Бъди Джелисън от „Вилидж“... по силата на някаква магия във времето от шейсет и осем Бъди Джелисън в миг бе станал на двайсет. После ми се стори, че в цвета на косата му има

нещо нередно — бе светлокестенява, вместо черна (макар че приближаваше седемдесет и по всичко друго годините му личаха, Бъд нямаше ни един бял косъм). Осъзнах, че това е дядото на Бъди, а може би дори працядо му. И в двата случая пет пари не давах. Просто исках да се махна от това място.

— Извинете — промърморих, като минах край него.

— Тук нямаме градски пияница, нахален кучи син такъв — отвърна той, като продължи да ръкопляска и въобще не ме погледна. — Всички се редуваме.

„Значи все пак сънувам — отбелязах мислено. — Сънувам и това е доказателството.“

Но не сънувах тютюневия му дъх, миризмата на пот, която лъхаше от тежестта на уплашеното момиченце в ръцете си. Там, където бе притиснато лицето му, ризата ми бе гореща и влажна — Кира плачеше.

— Ей, ирландце! — викна Сара от сцената, а гласът ѝ толкова напомняше гласът на Джо, че едва не изкрещях. Искаше да се обърна — усещах, как волята ѝ притиска слепоочията ми като с пръсти — но нямаше да се подчиня.

Заобиколих трима фермери, които подаваха глинена бутилка от ръка на ръка, и вече бях въвн от тълпата. Централната алея се простираше пред мен, широка като Пето Авеню, а в дъното бяха арката, стълбите, Улицата, езерото. Ако се добера до Улицата, ще съм в безопасност. Бях сигурен в това.

— Почти свърших, ирландце! — изрева Сара. Стори ми се ядосана, но не толкова, че да пропусне да се изсмее. — Ти ще получиш желаното, захарчето ми, и цялата утеха на света, но ме остави да си свърша работата. Чуваш ли ме, момченце? Просто стой настрана! Чу ли какво ти казах!

Забързах обратно по пътя, по който бях дошъл, като галех Ки по косицата и криех лицето ѝ в ризата си. Сламената шапка падна и като посегнах да я уловя, в ръката ми остана само панделката. Няма значение. Трябваше да се махнем час по-скоро.

Отляво бе игрището за бейзбол, където някакво момченце монотонно нареждаше: „Уили я прати зад оградата, мамо! Уили я прати зад оградата!“ и имах чувството, че ми бърка в мозъка с ужасяващото си постоянство. Отминахме залата за бинго, където

някаква жена крещеше от радост, че спечелила пуйката, Боже мили, отначало нямала ни едно число, а спечелила пуйката. Слънцето в небето се скри зад един облак и денят помръкна. Сенките ни се стопиха. Арката в дъното на алеята се доближаваше влудяващо бавно.

— Вкъщи ли сме вече? — едва не изстена Ки. — Искам вкъщи, Майк, моля те, заведи ме вкъщи при мама.

— Ще те заведа. Всичко ще бъде наред.

Вече бяхме до силомера, където червенокосият младеж отново си обличаше ризата. Погледна ме с неприкрита враждебност — може би плод на инстинктивното недоверие на местния към чужденеца — и тогава си дадох сметка, че познавам и него. Щеше да му се роди внук на име Дики, който към края на века — на чието посрещане бе посветен този панаир — ще притежава „Гараж за какво ли не“ на Шосе N 68.

От шатрата, където изработваха одеяла, излезе една жена и посочи към мен. В същия миг устната ѝ се подви като кучешка бърна. И това лице ми бе познато. От къде? От града. Няма значение, а дори и да има, все едно ми е.

— Не трябваше да идваме тук — изскимтя Ки.

— Зная какво изпитваш. Но май няхаме избор, злато. Ние...

Появиха се откъм Алеята на призраците, на около двадесет метра пред нас. Забелязах ги и спрях. Бяха общо седмина, високи мъже, облечени като дървосекачи, но четирима не бяха важни — изглеждаха някак избледнели и призрачни. Бяха болни или може би мъртви, безопасни като хора от дагеротипи. Но другите трима бяха истински. Или поне колкото всичко останало тук. Водеше ги възрастен мъж с избеляло синьо кепе, каквито са носили войниците на Конфедерацията по време на Гражданската война. Познавах очите, които ме изгледаха. Бях ги виждал да ме измерват от глава до пети над сопо-ливата кислородна маска.

— Майк? Защо спираме?

— Всичко е наред, Ки. Просто не гледай. Всичко това е сън. Утре ще се събудиш в своето легло.

— Добре.

Юнаците препречиха алеята, опрели рамо до рамо и ботуш до ботуш, отрязвайки пътя ни към арката и Улицата. Онзи със синята шапка стоеше в средата. Мъжете от двете му страни бяха много по-

млади от него, някои може би дори с по петдесет години. Двама от избледнелите, които почти не съществуваха, стояха един до друг от дясно на стареца и аз се питах дали не мога точно там да пробия редицата. Струваха ми се не по-осезаеми от създанието, което потропваше по изолационния панел в мазето... но ако грешах?

— Дай ми я, синко — заповяда старецът. Гласът му беше писклив и неумолим. Протегна ръце. Това бе Макс Девор, върнал се е да търси настояничество дори и в смъртта. *Не беше* той. Знаех, че не е той. Овалът на лицето му бе малко по-различен, страните му — поизпити, а очите — по-яркосини.

— Къде съм аз? — викнах му, натъртвайки последната дума, а пред шатрата на Анджелина свирачът с тюрбана (индиец от Сандускай, щата Охайо) остави флейтата и ни зяпна. Танцьорките също спряха и ни загледаха, прегръщайки се, сякаш взаимно да си вдъхнат смелост. — Къде съм аз, Девор? Ако дядовците ни са били дупе и гащи, къде съм аз?

— Не съм дошъл да отговарям на въпросите ти. Дай ми я.

— Аз ще я взема, Джаред — каза един от по-младите мъже — от *истинските*. Погледна Девор така, сякаш онзи бе божество, което ме отврати най-вече защото го познах: бащата на Бил Дийн. Човекът, който впоследствие бе станал един от най-уважаваните възрастни граждани на Касъл Каунти, ближеше подметките на Девор.

„Не го съди прекалено сурово — пошепна Джо. — И тях недей съди. Били са твърде млади.“

— Няма да правиш нищо — отсече Девор. Пискливият му глас беше раздразнен и Фред Дийн се засрами. — Той ще ми я даде. А ако не пожелае, сами ще си я вземем.

Погледах човека, застанал най-отляво — третият от онези, които ми се струваха съвсем истински и съвсем живи. Това аз ли съм? Не си приличахме много. Имаше нещо познато в лицето, но...

— Дай ми я, ирландецо — нареди Девор. — Последна възможност да размислиш!

— Няма.

Девор кимна, сякаш точно това бе очаквал.

— Тогава сами ще си я вземем. Трябва да се сложи край на тази история. Хайде, момчета.

Тръгнаха насреща ни и в същия миг осъзнах на кого ми напомня онзи в края — с тежките ботуши и фланелените панталони: на Кени Остър, чиято хрътка бе готова да яде сладкиши до пръсване. Кени Остър, чието братче баща им удавил на помпата в двора.

Погледнах назад. Червените шапки продължаваха да пеят, Сара се смееше и ръкомахаше, а тълпата препречваше източния край на алеята. Натам и без това нямаше смисъл да вървя. Ако избира този път, в крайна сметка ще се наложи да отглеждам момиченце в ранните години на двадесети век и да си изкарвам прехраната, като пиша евтини истории на ужасите и булевардни романчета. Кое то може би няма да е толкова лошо... но на много километри и години разстояние оттук една самотна млада жена щеше много да страда за детето. А може би и за двама ни.

Обърнах се и видях седмината мъже почти пред себе си. Някои като че ли изглеждаха по-действителни, но всичките бяха мъртви. До един бяха прокълнати. Погледнах русолявия, сред чиито наследници бе и Кени Остър, и го попитах:

— Какви сте ги свършили? За Бога, какви сте ги свършили, момчета?

Той протегна ръце.

— Дай я тук, ирландце. Теб само това те засяга. С онази жена ще си имате други. Колкото си искате. Тя е млада, ще ги нареди като динени семки.

Бях като хипнотизиран и те спокойно щяха да ни заловят, ако не беше Кира.

— Какво става? — изписка тя. — Нещо мирише! Мирише толкова ужасно! О, Майк, кажи му да спре!

Дадох си сметка, че и аз долавям вонята. На развалено месо и блатен газ. На разкапана плът и проядени вътрешности. Девор бе най-жив от тях и излъчваше същия първичен, но могъщ магнетизъм, който бях усетил у правнука му, но и той бе мъртъв като останалите: с приближаването му видях буболечките, които изпълваха ноздрите и ъгълчетата на очите му. „Всичко тук долу е смърт — помислих си. — Нали собствената ми жена ми го каза!“

Те протегнаха почернелите си ръце да докоснат Ки, да ми я вземат. Отстъпих крачка назад, погледнах надясно и видях други призраци — някои изскачаха от счупените прозорци, други се

изплъзваха от порутените комини. Здравно сграбчил Кира и хукнах към къщата на призраците.

— Дръжте го! — пискливо извика Джаред Девор. — Дръжте го, момчета! Дръжте го тоя хаймана! Дявол го взел!

Хукнах към дървените стълби, едва забелязвайки, че нещо меко докосва лицето ми — плюшеното кученце на Ки, което тя не изпускаше. Искях да се обърна и да видя дали са ни приближили, но не посмях. Ако се спъна...

— Ей! — викна жената на касата. Косата ѝ бе като рижав облак, гримът ѝ сякаш бе нанасян с градинарска лопатка и слава Богу не приличаше на никой познат. Беше от панаира и сигурно само минаваше през това мрачно място. Късметлийка. — Хей, господине, купете си билет!

„Нямам време, госпожо, нямам време.“

— Спрете го! — крещеше Девор. — Проклет крадлив негодник! Това дете не е негово! Спрете го!

Но никой не препречи пътя ми и аз се втурнах в тъмната къща на призраците с Ки на ръце.

Проходът бе толкова тесен, че трябваше да се извърна настрана, за да се промуша. В тъмнината се блещеха фосфоресциращи очи. В далечината долавях усилващ се тътен, сякаш от търкалящи се дървени трупи, примесен със звън на вериги. Иззад нас долиташе тропотът на тежките дърварски ботуши по стълбите отвън. Червенокосата касиерка се развика и на тях, заплашвайки ги, че ако счупят нещо, ще трябва да го платят.

— Чувате ли какво ви говоря, проклети простаци! — крещеше тя. — Тук е за деца, а не за такива като вас!

Грохотът вече беше оглушителен. Бяхме се озовали пред въртящо се буре. Обаче отначало не можах да различа какво е.

— Свали ме, Майк! — Кира беше много въодушевена. — Искам да мина самичка!

Оставих я на пода и се обърнах. Дърварите се опитваха да влязат едновременно и затулваха светлината от входа.

— Тъпаци! — пискеше Девор. — Не всички наведнъж! Исусе!

Отекна звучна плесница и някой изрева. Обърнах се напред точно навреме да видя как Кира преминава през въртящото се буре, разперила ръчички да пази равновесие. За мое изумление се смееше.

— Хооп! — провикна се, после се разсмя, гледайки ме как се опитвах да стана, отново падах и се търкалях. Кърпата изпадна от джоба на гащеризона. От друг джоб се изхлузи пакетче ментови бонбони. Опитах се да се обърна, за да разбера дали преследвачите са се организирали и се приближават. В този миг бурето ме накара да направя поредното салто. Помислих си, че вече знам как се чувстват дрехите в центрофугата.

Изпълзях до края на барабана, изправих се, улових Кира за ръка и я поведох навътре в къщата на духовете. Не бяхме изминали и десет крачки, когато Кира изведнъж се озова в нещо бяло, сякаш в чашката на лилия, и изписка. Някакво животно, което напомняше на голяма котка, злобно изсъска. Адреналинът ми се покачи и тъкмо се канех да грабна Кира на ръце, когато съществото отново изсъска. Почувствах струя топъл въздух върху глезените си, а рокличката на Кира се изду като камбанка. Този път детето се разсмя.

— Хайде, Ки! — подканих я шепнешком. — Бързо!

Отминахме отдушника и продължихме напред. Озовахме се в коридор с криви огледала, в които изглеждахме отначало като джуджета, после като кльоцави чудовища с бледи вампирски лица. Пак се наложи да подканям Кира — искаше да стои пред огледалата и да прави муцунки. Иззад нас долитаха ругатните на дърварите, които се опитваха да се справят с бурето. Чувах псувните и на Девор, но той вече не ми се струваше толкова... толкова *страшен!*

После се спуснахме по една пързалка и тупнахме върху голяма брезентова възглавница. В същия миг тя издаде силен пърдящ звук и Ки така се разсмя, че чак сълзи ѝ потекоха от очите, търкаляше се по възглавницата и риташе. Подхванах я под мишниците и я изправих.

— Не шъбаряй собствения куотърмек — каза тя и пак се засмя. Страхът ѝ напълно се бе изпарил.

Тръгнахме по друг тесен коридор. Още ухаеше на ароматния чам, от който бе изработена ламперията. Зад една преграда двама „призраци“ тропаха с вериги машинално, като работници на конвейер, и си говореха къде ще заведат момичетата си довечера и кой ще донесе „червенооката машина“, каквото и да означаваше това. Вече не чувах стъпки. Кира уверено ме водеше напред, стиснала огромната ми длан с мъничката си ръчичка. Като стигнахме до врата, изрисувана с буйни пламъци и украсена с надпис „ОТТУК ЗА АДА“, момиченцето я

отвори без никакво колебание. Таванът на прохода бе покрит с червена слюда, като зарево в нощното небе, и излъчваше розов отблясък, който ми се стори твърде приятен за ада.

Вървахме доста отдавна и вече не чувах звуците на калиопата, звучното „бонг!“ на силомера, нито пък Сара и Червените шапки. Всъщност това не ме изненада особено. Сигурно бяхме изминали около половин километър. Как е в възможно панаирджийска къща на духовете да е толкова голяма?

Стигнахме ме до други три врати: вляво, вдясно и в дъното на коридора. На едната бе изрисувано велосипедче с три колела. На срещуположната врата бе изтипосана моята зелена пишеща машина. Картинката на вратата в дъното беше избеляла и олющена. Изобразена бе детска шейна. „Това е шейната на Скутър Лариби — казах си. — Онази, която Девор е откраднал.“ Косъмчетата на тила ми настръхнаха.

— Е — жизнерадостно обяви Кира, — това са нашите играчки. — Вдигна Стрикланд, за да му покаже червеното велосипедче.

— А-ха — съгласих се. — Май си права.

— Благодаря за разходката — продължи момиченцето. — Онези мъже бяха страшни, но в призрачната къща беше весело. Нека нощ. И Стриган ти пожелава нека нощ.

„Ти“ отново ми прозвуча много екзотично, като „тиу“ — вьетнамската дума за върховно щастие.

Но преди да кажа каквото и да било, тя избра вратата с велосипедчето, отвори я и влезе. Вратата се хлопна зад гърба ѝ и в същия миг забелязах панделката от шапката. Висеше от горния джоб на гащеризона ми. Погледнах я, после се опитах да завъртя валчестата дръжка. Изобщо не помръдна, а като ударих с длан дървената повърхност, звукът заглъхна, сякаш удрях твърд и невероятно плътен метал. Отстъпих и се ослушах. Не чувах нищо. Пълна тишина.

„Това е междувремето — казах си. — Когато хората говорят за «преминаване между пукнатините», имат предвид точно това. Всъщност в подобни случаи се озовават тук.“

„Побързай — посъветва ме Джо. — Ако не искаш да останеш завинаги затворен тук, най-добре побързай.“

Посегнах към дръжката на вратата с пишещата машина. Завъртях я с лекота. Зад нея започваше друг тесен коридор — отново дървени

стени и аромат на чам. Не исках да влизам, напомняше ми на дълъг ковчег, но нямаше накъде другаде да вървя. Влязох и вратата се тресна зад гърба ми.

„Исусе Христе! — възкликнах мислено. — В тъмнината, на затворено място... време е за поредния световноизвестен панически пристъп на Майкъл Нунан.“

Но не почувствах никаква тежест върху гърдите си и макар че сърцето ми биеше ускорено и всичките ми мускули бяха напрегнати, напълно се контролирах. Осъзнах, че коридорът не е съвсем тъмен. Едва се виждаше, но различавах стените и дъсчения под. Увих тъмносинята панделка от шапката на Ки около китката си и подпъхнах крайчеца отдолу, за да не се развие. После закрачих напред.

Вървях дълго, а коридорът криволичеше насам-натам. Чувствах се като микроб, минаващ по черво. Най-сетне стигнах до две дървени арки. Застанах пред тях, питайки се какъв е правилният избор, когато в миг осъзнах, че откъм лявата долавям звъна на хлопката на Бънтър. Избрах нея и докато напредвах, звънът постепенно се усилваше. По едно време долових и гръмотевичен тътен. Есенният хлад се стопи и въздухът отново бе горещ — стана задушно. Сведох поглед и установих, че гащеризонът и тежките обувки са изчезнали. На тяхно място се бяха появили дълги гащи и вълнени чорапи.

Още два пъти се наложи да избирам и всеки път предпочитах онази врата, през която долиташе познатият звън на хлопката. Докато умувах на втория кръстопът, дочух съвсем ясен глас, който каза:

— Не, съпругата на президента не е пострадала. Чорапите ѝ са опръскани с неговата кръв.

Продължавах напред, после спрях и изведнъж забелязах, че стъпалата и глезените вече не ме сърбят, а дългите гащи ги няма. Бях с боксерите, с които обикновено спя. Огледах се и осъзнах, че се намирам в собствената си дневна и внимателно пристъпвам край мебелите, както човек обикновено прави на тъмно, като ужасно се старае да не си удари крака. Вече се виждаше по-добре — през прозорците се процеждаше бледа млечнобяла светлина. Стигнах плота, който отделя дневната от кухнята и погледнах часовника. Показваше пет и пет.

Застанах на чешмата и пуснах водата. Като посегнах за чаша, видях, че още нося панделката от детската сламена шапка на китката си. Размотах я и я поставих на шкафа между кафе-машината и телевизора. После си налях студена вода, изпих чашата до дъно и предпазливо се отправих по коридора към северното крило, осветяван от бледите жълтеникави отблясъци от крушката в банята. Чаршафите бяха смачкани, но леглото не изглеждаше като след оргия, както на сутринта след съня за Сара, Мати и Джо. Пък и защо да изглежда така? Станал съм и съм се разходил на сън. Нали сънувах фрайбъргския панаир.

Но това са пълни глупости, и то не само заради панделката от шапката. Преживяванията ми нямаха нищо общо със сънища, които на събуждане имат странното свойство от правдоподобни да се превръщат в абсурдни, а цветовете им — и ярките, и страшните — веднага избледняват. Поднесох ръце към носа си и вдишах дълбоко. Чам. Като ги огледах, дори забелязах петънце от смола на едното си кутре.

Седнах на леглото и заобмислях дали да не запиша на диктофона разказ за преживяното, но вместо това се строполих в постелята. Бях прекалено уморен. В далечината отекваха гръмотевици. Затворих очи, взех да се унасям и в този миг къщата се разтърси от писък. Беше остър като парче стъкло. Изкрещях и седнах в леглото, като притиснах ръце към гърдите си.

Беше Джо. През целия ни съвместен живот никога не я бях чувал да пици така, но въпреки това бях сигурен, че е тя.

— Стига си я измъчвал! — извиках в тъмнината. — Който и да си, *стига си я измъчвал!*

Тя отново изпищя, сякаш въоръжено с нож или нагорещен ръжен създание изпитваше злостно задоволство от отказа си да ми се подчини. Този път звукът ми се стори по-тих, а третият ѝ писък, макар и все тъй ужасяващ, долетя още по-отдалеч и заглъхна като стенанията на момченцето.

В тъмнината се разнесе и още един писък, после Сара се умълча. Къщата сякаш дишаше и се вслушваше в гръмотевиците.

---

[1] Танц, популярен през 20-те години, характерен с енергично поклащане на тялото. — Б. пр. ↑

[2] Клавишен музикален инструмент, задвижван от пара. — Б. пр. ↑

[3] Роден 1915 г., син на Джон Ейвъри Ломакс (1967–1948) — американски фолклорист и музиколог, създател на богата колекция от изпълнения на блус и фолк певци. — Б. пр. ↑

[4] Популярна американска игра: големи пръстени от въже и др. се хвърлят, като целта е да бъдат нанизани на колчета. — Б. пр. ↑

ГЛАВА 22

Най-сетне проникнах в зоната, но вдъхновението ми секна. Винаги държа бележник под ръка — за да си отбелязвам имена на герои, отправки по страници, хронология на дати — и подрасках в него известно време, но листът в машината оставаше празен. Сърцето ми не биеше до пръсване, очите ми не пулсираха и дишах най-спокойно — с други думи, нямах пристъп на паника — но писането не вървеше. Анди Дрейк, Джон Шакълфорд, Рей Гарати, красивата Реджина Уайтинг... всички те ми бяха обърнали гръб, отказвайки да проговорят и да се помръднат. Ръкописът стоеше на обичайното си място отляво на машината, страниците бяха притиснати с кварц, който бях открил на алеята, но нищо не излизаше. Кръгла нула.

Помислих си, че положението е абсурдно, а може би дори поучително. Години наред бягах от проблемите в действителния свят, съчинявайки ту една, ту друга Нарния. Сега действителният свят бе обрасъл в странни гъсталаци, в които се криеха зверове с остри зъби, а дрешникът бе заключен.

„Кира“ — бях написал името ѝ сред странна рисунка, която трябваше да прилича на роза. Отдолу бях нарисувал филия хляб с палаво накривена барета. В представите на Нунан, печена филийка. Буквите Л.Б. бяха заобиколени с драскулици. Блуза с картинка на патица. Дори бях добавил „па-па“ отстрани. Отдолу бях написал: „Трябва да отлитам. На добър път“.

На друго място на същия лист бях написал „Дийн“, „Остър“ и „Девор“. Те ми се сториха най-истински, най-опасни. Може би защото имаха наследници. Но несъмнено и останалите трябва да имат, нали така? В онези години семействата са били многочислени. А къде бях аз? Девор не бе пожелал да ми отговори.

В девет и половина през тази непоносимо влажна и гореща неделна сутрин все още ми се струваше, че нощните ми преживявания не са сън. Но какво са тогава? Видения? Пътешествие във времето? И ако в подобно пътешествие е скрита някаква цел, каква е тя? Какво е

посланието и кой го изпраща? Ясно помня какво казах преди онзи случай, когато насън отидох до студиото на Джо и донесох машината си: „Не вярвам на лъжи.“ Нито ще повярвам сега. Докато не проумея поне известна част от истината, може би е най-безопасно да не вярвам на нищо.

В горния край на листа, където драсках, със силно наклонени букви написах думата „опасност!“ и я заградих в кръгче. От кръгчето начертах стрелка към името на Кира. После с друга стрелка го свързах с „Трябва да отлitam. На добър път“ и добавих „Мати“.

Под хлебчето с баретката нарисовах мъничък телефон. Над него очертах балонче като в комикс и вътре написах „зър-р-р“. Тъкмо свърших и безжичният телефон иззвъня. Заградих „Мати“ и вдигнах слушалката.

— Майк? — Беше развълнувана. Щастлива. Успокоена.

— Да-а — казах. — Как си?

— Страхотно! — възкликна тя, а аз заградих буквите Л.Б.

— Преди десет минути се обади Линди Бригс — току-що приключихме разговора. Майк, тя ме връща на работа! Не е ли прекрасно?

Естествено. И прекрасно щеше да я задържи в града. Задрасках „Трябва да отлitam. На добър път“, сигурен, че Мати няма да тръгне. Не и сега. А как да ѝ предложи? Отново си казах, че ако знам мъничко повече...

— Майк? Да не си...?

— Нищо ми няма — прекъснах я аз. Представих си как стои в кухнята, играе си с спираловидния шнур на телефона, а бедрата ѝ са стройни като на кобилка в джинсовите панталонки. Виждах и блузата ѝ: бяла тениска с жълта патица отпред. — Надявам се, че Линди Бригс е била достатъчно възпитана да каже, че се срамува. — Очертах блузата, която бях нарисувал.

— Да, каза, че се срамува. И бе достатъчно пряма, което ме... да речем, че ме обезоръжи. Призна, че в началото на седмицата онази Уитмор идвала при нея. Била много откровена. Трябвало да ме уволнят незабавно. Ако го направят, парите, компютрите и софтуера, които непрестанно получават от Девор, щели да продължат да пристигат. Ако ли не, златната река веднага пресъхва. Линди каза, че трябвало да

избира между всеобщото благо и постъпка, за която била убедена, че е погрешна... това било едно от най-трудните решения в живота й...

— А-ха. — Ръката ми се движеше по бележника по собствена воля, като триъгълният пул от дъската за уия, изписвайки думите: „Моля не може ли моля“. — Сигурно в това има нещо вярно, но... Мати, според теб колко изкарва *Линди*?

— Не зная.

— Хващам се на бас, че сумата е по-голяма от дохода на три малки градски библиотеки, взети заедно.

На заден план дочух гласа на Ки, която казваше:

— Може ли да говоря, Мати? Може ли да се обадя на Майк? Моля не може ли моля?

— След минутка, злато. — После заговори на мен: — Може би. Известно ми е само, че се връщам на работа и съм готова да забравя миналите неприятности.

На листа в бележника надрасках книга. После изчертах дълга поредица от преплетени кръгчета, които водеха към блузата с патицата.

— Ки иска да те чуе — смеейки се, обяви Мати. — Казва, че снощи двамата сте ходили на панаир във Фрайбърг.

— Брей, да не искаш да кажеш, че съм имал среща с красива млада дама и съм я проспал?

— Така ми се струва. Ще говориш ли с нея?

— Готов съм.

— Добре, ето ти бърбораната.

Чу се шумолене и телефонната слушалка премина от една ръка в друга, след което екна гласчето на Ки.

— Шъборих те на панаира, Майк! Шъборих собствения куотърмек!

— Наистина ли? Ама какъв сън беше.

В отсрещния край на слушалката се възцари пълна тишина. Представях си Мати, която се пита какво ли се е случило с бърбораната. Най-сетне Ки колебливо каза:

— И ти беше там. — *Туу*. — Гледахме танцърките... онзи кол с камбаната на върха... после влязохме в призрачната къща... ти падна от бурето! Не беше сън... нали?

Лесно можех да я убедя, че е сънувала, но изведнъж това ми се стори лоша идея, която на свой ред криеше опасности. Вместо това отговорих:

— Ти беше с хубава шапка и красива рокля.

— Даа! — Ки изпита облекчение. — А ти беше с...

— Кира, спри. Изслушай ме.

Тя веднага млъкна.

— Струва ми се, че е най-добре да не разказваш за този сън. Нито на мама, нито на когото и да било друг, освен на мен.

— Освен на теб.

— Да. Както и за хладилните човечета. Разбрахме ли се?

— Добре. Майк, там имаше една жена с дрехите на Мати.

— Зная. — Спокойно можеше да говори, бях сигурен в това, но все пак попитах: — Къде е Мати?

— Полива цветята. Ние имаме много цветя, поне един милиард. Аз трябва да раздигна масата. Това е домакинско задължение. Но аз нямам нищо против. Обичам домакински задължения. Закусвахме пържени филийки. Винаги в неделя закусваме пържени филийки. Много са вкусни, особено с яagodов сироп.

— Зная — отвърнах и начертах стрелка към хлебчето с баретката. — Пържените филийки са нещо фантастично. Ки, каза ли на мама за жената с нейната рокля?

— Не. Мислех, че ще се уплаши. — Сними глас. — Тя идва!

— Добре... но ние си имаме нашата малка тайна, нали?

— Да.

— А сега може ли отново да говоря с Мати?

— Добре. — Тя се провикна встрани от слушалката: — Мамо-мамо, Майк иска да говори с теб. — После отново се обърна към мен: — Днес ще ни дойдеш ли на гости? Можем пак да идем на пикник.

— Днес не мога, Ки. Трябва да работя.

— Мати никога не работи в неделя.

— Да, но когато пиша книга, работя всеки ден. Не мога иначе, понеже ще забравя историята. Само че може да си направим пикник във вторник. Пикник с барбекю у вас.

— Много ли остава до вторник?

— Не много. Вторник е вдругиден.

— А дълго ли се пише книга?

— Средно дълго.

Чух как Мати казва на Ки да ѝ даде слушалката.

— Ей сега, само мъничко. Майк?

— Тук съм, Ки.

— Обичам те.

Бях едновременно трогнат и ужасен. За миг ми се стори, че гърлото ми ще се стегне, както на времето гърдите ми, когато се опитвах да пиша. После се отпусна и отвърнах: — И аз те обичам, Ки.

— Ето ти Мати.

Отново дочух шумоленето, докато ѝ подаде слушалката, после Мати каза:

— Опреснихте ли спомена си за срещата с дъщеря ми, сър?

— Е, поговорихме за това-онова... — Съществувахе връзка помежду ни, но не чак толкова силна — бях сигурен в това.

Тя се смееше. Тази сутрин беше в прекрасно настроение и не исках да я разстройвам... но не желяех да мисли, че всичко дето лети, се яде.

— Мати, все още трябва да си внимателна. Само това, че Линди Бригс те връща на работа, не означава, че всички в този град изведнъж пак ще ти станат приятели.

— Разбирам това. — Отново се запитах дали да не ѝ предложи да доведе Ки в Дери за известно време — може да живеят в моята къща и дори да останат цяло лято, докато нещата тук се уталожат. Но тя нямаше да се съгласи. Когато трябваше да приеме предложения от мен високоплатен юридически консултант от Ню Йорк, нямаше друг избор. Но сега можеше да решава. Или поне тя така смяташе, а как бих могъл да променя мнението ѝ? Не можех да изтъкна никакви логични аргументи — в съзнанието ми витаеше само тъмна сянка.

— Искам да внимаваш с двама души — казах. — Единият е Бил Дийн. Другият е Кени Остър. Онзи...

— ... с голямото куче с кърпата на врата. Той...

— Бовинка! — викаше отзад Ки. — Бовинка ме лизна по личенцето!

— Отиди навън да си играеш, съкровище — каза Мати.

— Раздигам масата.

— Ще довършиш после. Сега върви навън. — Последва пауза, през която Мати сигурно проследяваше с поглед как Кира излиза, без

да изпуска Стрикланд. Сетне продължи да говори тихо, като човек, който не иска да го чуят. — Опитваш се да ме уплашиш ли?

— Не — отвърнах и очертах няколко окръжности около думата „опасност!“ — Но искам да внимаваш. Бил и Кени може да са били съюзници на Девор заедно с Футман и Осгуд. Не ме питай защо мисля така, понеже не разполагам със задоволителен отговор. Просто имам такова чувство, но откакто се завърнах в ТР, всичко се промени.

— Какво искаш да кажеш?

— В момента с тениска с патица ли си?

— Откъде знаеш? Ки ли ти каза?

— Тя не изнесе ли току-що плюшеното кученце навън?

Последва дълга пауза. Най-сетне Мати каза:

— Боже мой! — толкова тихо, че едва я чух. Понечи да повтори:
— Как...

— *Не зная как.* Не зная дали все още си в... неприятна ситуация, но може и да си. Отнася се и за двете ви. — Можех да продължа, но се опасявах да не реши, че напълно съм превъртял.

— Но той е *мъртъв!* — избухна тя. — Старецът е *мъртъв!* Защо не ни остави на мира?

— Може би е така. Може би аз греша. Но няма да навреди, ако си по-внимателна, нали?

— Не. Обикновено не вреди.

— Обикновено?

— Защо не дойдеш да се видим, Майк? Може и *ние* да идем на панаира.

— Може би тази есен ще отидем. Тримата.

— Би било хубаво.

— Но междувременно размишлявам над ключа.

— Размишленията са половината от бедата, Майк — заключи Мати и отново се засмя.

Разбрах какво има предвид. Но тя очевидно не разбираше, че другата половина е чувство. То е като примка, която в крайна сметка причинява смъртта ни.

Прибрах пишещата машина в къщата и оставих ръкописа отгоре. Бях приключил с него, най-малкото за момента. Няма повече да търся обратния път към дрешника; никакъв Анди Дрейк и Джон Шакълфорд, докато свърши всичко това. И докато слагах дълги панталони и риза за

първи път от седмици насам, или поне така ми се струваше, ми хрумна, че нещо — някаква сила — се е опитвала да ме упои с тази история. Със способността отново да работя. Звучи логично — работата винаги е била любимият ми наркотик и ми действаше по-добре и от алкохола, и от таблетките меларил, които още пазех в аптекката. Или може би работата е просто външна форма на доставяне на допинга с всичките му фантазии измислици. Може би истинският наркотик е зоната. Пребиваването в зоната, както казват понякога баскетболистите. Намирах се в зоната и наистина я усещах.

Грабнах от плота ключовете за колата и пътъом погледнах хладилника. Магнитите отново се бяха подредили в окръжност. В средата беше посланието, което вече ми бе познато, но благодарение на допълнителните букви сега веднага се разбираше:

помогни ѝ

— Старая се — отвърнах и излязох.

На шест километра северно по шосе N 68 — в онзи си край вече се нарича шосе „Касъл Рок“ — имаше оранжерия с магазинче. То се казваше „Корени и китки“ и Джо прекарваше в него доста време — купуваше градинарски принадлежности или просто бърбореше с двете жени, които държаха магазина. Едната от тях бе Хелън Остър, съпругата на Кени.

Около десет часа в неделя сутрин (беше отворено, естествено — през туристическия сезон почти всички търговци в Мейн стават безбожници) спрях пред магазина и паркирах до някакъв биймър с нюйоркски номера. Изслушах прогнозата за времето по радиото — ще се задържи горещо и влажно и през следващите четиридесет и осем часа — и слязох. От магазина изникна жена с бански костюм и гигантска жълта шапка, с торбичка торф в ръце. Тя ми се усмихна. Аз ѝ отвърнах с още по-широка усмивка. Беше от Ню Йорк, значи не е марсианка.

В магазина бе още по-горещо и влажно и от навън. Лайла Прулкс — съсобственичката — говореше по телефона. До касовия апарат бе поставен малък вентилатор. Тя бе застанала точно пред него и хладната струя развяваше блузата ѝ без ръкави. Като ме забеляза, помахаше с пръсти за поздрав. Махнах ѝ в отговор, но имах усещането, че го е сторил някой друг. Работа или не, още бях в зоната. Още я усещах.

Обикалях магазина, взимах разни неща напосоки и с крайчеца на околото си следях кога Лайла ще свърши с телефона, за да поговорим... през това време възбудата ми постепенно стихваше. Жената най-сетне затвори телефона и застана зад щанда.

— Майкъл Нунан, каква радост за страдащата ми душа! — възкликна и започна да опакова покупките ми. — Много съжалявам за съпругата ти. Джоана беше истинско съкровище.

— Благодаря ти, Лайла.

— Моля. Няма какво повече да го обсъждаме, но подобни неща трябва да се казват веднага. Винаги съм смятала така. Веднага. С градинарство си се захванал, а?

— Ако се позахлади.

— Ау, толкова е ужасно! — Тя разтръска блузата си, за да илюстрира думите си нагледно, и посочи една от покупките ми. — Искаш ли да ти го сложа отделно? Страх лозе пази — това ми е мотото.

Кимнах, после погледнах дъската, опряна на тезгяха. „Пресни боровинки — гласеше надписът. — *Тъкмо пристигнаха!*“

— Искам и половин килограм боровинки. Стига да не са от петък.

Тя закима енергично, сякаш искаше да каже, че прекрасно го знае.

— Вчера са брани. Достатъчно пресни ли ти се струват?

— Идеално. Боровинка се казва кучето на Кени, нали?

— Ама не е ли чудно куче! Господи, направо обожавам големи кучета, ако са добре дресирани. — Тя се обърна, извади половин килограм боровинки от малкия хладилник и ги постави в отделна торбичка.

— Къде е Хелън? Почивен ден ли има?

— Кой, тя ли? Ако е в града, човек и с пръчка не може да я изгони от тук. С Кени и децата са в Таксачусетс. Заедно със семейството на брат ѝ си наемат вила за по две седмици всяко лято. Заминаха всичките. Старият Боровинка ще има да гони чайки до припадък. — Тя се засмя — високо и сърдечно. Смехът ѝ ми напомни за Сара Тидуел. Или може би Лайла ми хвърли същия поглед. Очите ѝ не се смееха. Бяха някак... пресметливи.

„Няма ли да престанеш, за Бога? — казах си. — Не може всичките да са замесени, Майк!“

Защо пък да не може? *Съществува* колективно самосъзнание — всеки, който се съмнява в това, просто не е присъствал на градско събрание в Нова Англия. Но няма не е вероятно там, където съществува съзнание, да има и подсъзнание? И ако с Кира си четем мислите, защо и други хора в ТР-90 да не го правят, дори несъзнателно? Споделяме един и същ въздух и една и съща земя; имаме едно езеро и един артезиански кладенец, в който е заключена вода с вкус на камък и минерали. Споделяме и Улицата, където добрите кутрета и злите песове размахват опашки рамо до рамо.

Взех платнената торбичка и се запътих към вратата, когато Лайла изведнъж каза:

— Чу ли за Ройс Мерил? Жалко за човека.

— Не.

— Снощи вечерта паднал по стълбите на избата. Какво го е накарало да слиза по тия стръмни стълби не проумявам, но подозирам, че ако човек доживее годините на Ройс, вече върши нещата по свои си причини.

„Умря ли?“ — понечих да попитам, после парафразирах въпроса. В ТР не се пита по този начин.

— Спомина ли се?

— Още не. Закараха го с линейка в окръжната болница. В кома е. — Произнесе думата на местния диалект като „комър“. — Казват, че нямало да се оправи, горкият човек. С него ще си иде част от историята на града ни.

— Сигурно си права — отвърнах и наум си рекох: „Толкоз по-добре“. — Има ли деца?

— Не. Фамилията живее в ТР от двеста години — наскоро един Мерил почина в Семетри Ридж. Но старите фамилии вече измират. Приятен ден, Майк. — Усмихна се. Очите ѝ продължаваха да ме преценяват.

Качих се в колата, оставих торбата с покупките на предната седалка, после за миг подложих лицето си под хладната струя от климатичната инсталация. Кени Остър бил в Таксачусетс. Много добре. Това е едно добро начало.

Но да не забравяме пазача на моята вила.

— Бил го няма — заяви Ивет. Стоеше на прага, като се опитваше да препречи вратата (това е най-много, което може да се направи, ако

човек е висок метър и петдесет и седем и тежи петдесетина килограма), изучавайки ме с пронизителния поглед на телохранител на прага на нощен клуб, който отказва да пусне пияницата, вече изпъден след пиянска свада.

Стоях на прага на възможно най-спретнатата къща от готови плоскости, която бе разположена на върха на Пибоди Хил и гледаше към „задния двор“ на Върмонт. Отляво на постройката бяха бараките на Бил, еднакво сиви на цвят, но всяка с отделна табела: „ИКОНОМСТВО ДИЙН“ N 1, N 2 и N 3. Пред N 2 бе паркиран неговият доджрам. Втренчих се в автомобила, после отново извърнах поглед към Ивет. Тя още по-силно стисна устни. Още малко и съвсем щяха да се скрият.

— Замина в Норт Конуей с Бъч Уигинс — заобяснява. — С камиона на Бъч са. Да вземат...

— Няма нужда да лъжеш заради мен, мила — каза Бил иззад гърба ѝ.

До пладне оставаше час и то в Божия ден за почивка, но никога не съм чувал по-уморен глас. Бил прекоси антрето с тежки стъпки и когато излезе от сенките — слънцето най-сетне се подаваше иззад облаците — забелязах, че изглежда досущ на годините си. Точно на толкова, на колкото бе всъщност, че дори и с десет отгоре. Както обикновено носеше сиво-зелена риза и панталони, но бе приведен, сякаш цяла седмица бе влачил прекалено тежки кофи. По лицето му личеше, че е започнал да остарява — очите му бяха изпъкнали, челюстта издадена напред, устните отпуснати. Нямахше деца, които да продължат рода му — старите фамилии измират, както каза Лайла Прулкс. И може би за добро.

— Бил... — започна Ивет, но той ѝ направи знак да млъкне. Мазолестите му пръсти леко трепереха.

— Иди да поразтребиш кухнята — рече ѝ. — Аз трябва да поговоря с моя *compadre*^[1]. Няма да отнеме дълго.

Ивет го погледна, а когато отново се обърна към мен, устните ѝ вече съвсем се бяха стопили. На тяхно място бе останала само черна линия, сякаш нарисувана с молив. С болезнена яснота прозрях, че ме мрази.

— И да не го изморяваш — предупреди ме тя. — Че напоследък не може да спи. От жегата. — И се отдалечи по коридора с изправен

гръб и, потъвайки в хладните сенки. В къщите на старите хора сякаш винаги е хладно, не сте ли забелязали?

Бил излезе на верандата и пъхна огромните си длани в джобовете на панталоните си, отказвайки да се ръкува с мен.

— Нямам какво да ти кажа. Между нас е свършено.

— И защо, Бил? Защо е свършено?

Той погледна на запад, където хълмовете в подножието на планините и чезнеха сред лятната омара, но не отговори.

— Опитвам се да помогна на онази млада жена.

Изглежда ме изпод око и погледът му беше съвсем недвусмислен.

— А-ха. Да скочи в леглото ти. Нали ги виждам мъжете, дето идват от Ню Йорк и от Ню Джърси с младите си приятелки. Летни уикенди, ски уикенди, все тая. Мъже, дето ходят с момичета на тази възраст, изглеждат еднакво: езиците им висят до коленете. Вече и ти изглеждаш така.

Изпитах едновременно гняв и срам, но преглътнах предизвикателството да продължа в същия тон. Той искаше именно това.

— Какво се е случило? — попитах го. — Какво са направили бащите, дядовците и прадедовците ви със Сара Тидуел и семейството ѝ? Не сте ги пропъдили просто така, нали?

— Не се е и налагало — отвърна Бил и отново плъзна поглед през мен към хълмовете. Очите му се бяха навлажнили почти до сълзи, но продължаваше да стиска зъби. — Сами са се махнали. Не се е раждал негър без таралеж в гащите, казваше баща ми.

— А кой е заложил капана, който е причинил смъртта на сина на Сара? Баща ти ли, Бил? Фред ли го е заложил?

Очите му се раздвижиха, но челюстите не помръдваха.

— Не знам за какво говориш.

— Чувам го вкъщи да плаче. Знаеш ли какво е мъртво дете да плаче в къщата ти? Някой мръсник го е уловил в капан като невестулка и сега плаче в скапаната ми къща!

— Ще трябва да си наемеш нов пазач. Не мога да ти гледам къщата. Не искам. Искам обаче да се разкараш от верандата ми.

— Какво става тук? Помогни ми, за Бога.

— Ще ти помогна, като те изритам, ако не изчезнеш на минутата.

Погледнах го още веднъж, запечатвайки в съзнанието си влажните очи и стиснатата челюст — вътрешната борба бе изписана на лицето му.

— Загубих жена си, дърт подлец такъв. А ти твърдеше, че я обичаш.

Челюстта му най-сетне се раздвижи. Той извърна изпълнени с изненада и болка очи към мен и рече:

— Това не е станало *тук*. Няма нищо общо с *нас*. Може да не е била в ТР, защото... ъ-ъ-ъ, имала си е причини да не е тук... но получи удар. Можеше да стане всякъде. *Всякъде*.

— Не вярвам. Мисля, че и ти не вярваш. *Нещо я е последвало в Дери*, може би защото е била бременна...

Зениците на Бил се разшириха. Дадох му възможност да каже нещо, но той замълча.

— ... или просто защото е знаела прекалено много.

— Получи удар. — В гласа му се долавяше тревога. — Прочетох некролога с очите си. Дявол го взел, получи удар.

— А какво е разбрала? Кажете ми, Бил. Моля те.

Той дълго мълча. Позволих си лука да се заблуждавам, че най-сетне съм го трогнал.

— Ще ти кажа само едно, Майк — стой настрана. В името на безсмъртната си душа, стой настрана и остави нещата да следват своя естествен път. И без друго тъй ще стане, независимо от теб. Реката вече почти да стигна до морето и няма да пресъхне заради такива като теб. Стой настрана, Майк. В името на Господа Бога.

„Грижа ли ви е за душата ви, господин Нунан? Божия пеперуда, затворена в пашкул от плът, който скоро ще се развони като моя.“

Бил се извърна и закрачи към вратата, потропвайки с токовете на работните си ботуши по боядисаните дъски на верандата.

— Да стоиш настрана от Мати и Ки — викнах след него. — Само да посмееш да доближиш караваната...

Той се обърна и в маранята сенките под очите му сякаш потъмняха. Извади кърпа от задния си джоб и избърса челото си.

— Не мърдам оттук. Ще ми се да не се бях връщал от отпуската си, но го направих — и то заради теб, Майк. Онези двете на Уасп Хил въобще да не се страхуват от мен. Не, аз нищо няма да им сторя.

Той влезе в къщата и затвори вратата. Продължих да я гледам, чувствайки се недействителен — невъзможно е да съм провел такъв разговор с Бил Дийн, нали? С Бил, който ме упрекваше, че не съм дал възможност на хората тук да споделят — и може би дори да облекчат — мъката ми по Джо; Бил, който ме посрещна толкова топло.

После чух изщракване. Може би никога през целия си живот не е заключвал вратата на дома си, но сега го стори. Това „щрак“ прозвуча съвсем ясно в застиналия въздух. То бележеше края на приятелството ми с Бил Дийн. Извърнах се и с наведена глава закрачих към колата си. Дори не се обърнах, когато прозорецът зад мен се отвори.

— И да не си се върнал повече, градски копелдак такъв! — изкрещя Ивет Дийн. — Разби му сърцето! Да не си посмял да се върнеш! Да не си посмял! Да не си *посмял!*

* * *

— Моля те — казваше госпожа М., — не ми задавай повече въпроси, Майк. Не мога да си позволя да вляза в черния списък на Бил Дийн, както мама на времето не е можела да си позволи да влезе в черния списък на Нормал Остър или Фред Дийн.

Преместих слушалката на другото си ухо.

— Само искам да зная...

— По нашия край пазачите на имот са голяма работа. Ако кажат на „виладжията“, че трябва да наеме този и този електричар, той наема него. Ако кажат, че някой трябва да бъде уволнен, понеже не може да се разчита на него, го уволняват. Или я уволняват. Защото онова, което се отнася за водопроводчици, градинари и електричари, важи с двойна сила за домашните помощници. Ако искаш препоръки, които да важат дълго време, трябва да си в добри отношения с хора като Фред или Бил Дийн, или Нормал и Кени Остър. Не разбираш ли? — Тонът ѝ бе почти умолителен. — Когато Бил узна, че съм ти казала за Нормал Остър, ооо, за малко щеше да ме изяде с парцалите.

— Братът на Кени Остър, онзи, когото Нормал е удавил под помпата, Кери ли се е наричал?

— А-ха. Познавам много хора, които дават подобни имена на децата си, харесва им. Ами да, в училище имах едни съученици Роланд

и Роланда Териолт, Роланд май е в Манчестър, а Роланда се омъжи за онова момче от...

— Бренда, последен въпрос. Няма да кажа на никого. Моля те.

Със затаен дъх зачаках да затвори телефона. Но вместо това тя изрече една-единствена дума с тих, почти разкаян глас:

— Какво?

— Коя е Карла Дийн?

Изчаках поредната продължителна пауза, играейки си с панделката, с която бе украсена шапката на Ки от началото на века.

— Да не казваш никому, че съм ти съобщила — най-сетне рече Бренда.

— Няма.

— Карла е близначката на Бил. Умря преди шейсет и пет години по време на големите пожари. — Пожарите, които според Бил запалил дядото на Ки, като прощален подарък за ТР. — Не знам точно как е станало. Бил никога не говори за това. Ако му кажеш, че си го научил от мен, до края на живота си няма да оправя и едно легло в ТР. Той ще се погрижи. — После отчаяно добави: — И без друго може да знае.

Имайки предвид собствения си опит, допусках, че може да е права. И така да е, всеки месец до пенсия ще получава чек от мен. Нямах намерение обаче да ѝ го казвам по телефона — не исках да жегна почтената ѝ протестантска душа на янки. Вместо това ѝ благодарих, уверих я още веднъж, че ще си мълча и затворих.

Приседнах на масата, извърнах празен поглед към Бънтър и попитах:

— Кой е тук?

Не последва отговор.

— Е, хайде де. Не се срамувай. Хайде заедно да проследим деветнайсет или деветдесет и две отвесно. Иначе казано, дай да поговорим.

Пак никакъв отговор. Хлопката на врата му въобще не помръдваше. Забелязах драсканиците, които си правех, докато разговарях с брата на Джо, и ги придърпах към себе си. Бях написал „Киа“, „Кира“, „Кито“ и „Карла“ и ги бях заградил в правоъгълник. Сега задрасках най-долната линия и добавих „Кери“ към листа. „Много хора дават подобни имена на децата си — каза госпожа М. — Харесва им.“

На мен никак не ми харесваше — струваше ми се зловещо.

Хрумна ми, че поне двама от тези съименници са се удавили — Кери Остър на чешмата и Киа Нунан, не по-голяма от слънчогледово семенце, в умиращото тяло на майка си. Освен това бях видял призрака на трето давещо се дете в езерото. Кито? Този ли е Кито? Или Кито е починал от отравяне на кръвта?

„Дават подобни имена на децата си, харесва им.“

Колко деца с подобни имена е имало отначало? Колко са останали? Мисля, че отговорът на първия въпрос е без значение, а отговора на втория вече знаех. „Реката вече почти стигна до морето“ — каза Бил Дийн.

Карла, Кери, Кито, Киа... всичките мъртви. Само Кира Девор бе останала.

Изправих се тъй рязко и бързо, че съборих стола, който изтрополи в тишината и аз извиках. Омитам се, и то на секундата. Край на телефонните разговори, преставам да се правя на частния детектив Анди Дрейк и безразсъдно да флиртувам с Мати. Трябваше да послушам интуицията си и да се махна от тук още първата нощ. Изчезвам още сега, скачам в шевролета и отпрашвам към Дер...

Хлопката на Бънтър яростно задрънча. Обърнах се и видях, че лудо се мята на насам-натам, сякаш удряна от невидима ръка. Плъзгащата се врата на верандата взе да се отваря и затваря с трясък, сякаш закачена на скрипец. Книгата с кръстословиците и брошурата с програмата на сателитните телевизии се разтвориха и страниците им зашумоляха. Нещо затрополи по пода, сякаш се приближаваше и удряше с юмруци по дъските.

Блъсна ме течение — не студено, а топло, като гореща струя въздух в метрото в лятна вечер. Долових странен глас, който сякаш казваше *чао-ЧАО, чао-ЧАО, чао-ЧАО*, като че ми пожелаваше на добър път към дома. Но после, тъкмо когато осъзнах, че гласът всъщност казва *Ки-Ки, Ки-Ки, Ки-Ки*, нещо се блъсна в мен и рязко ме повали. Нещо като огромен мек юмрук. Надвесих се над масата, вкопчвайки се в ръба, за да запазя равновесие, и съборих солницата и вазичката в която госпожа М. бе сложила маргаритки. Вазичката се търкулна, падна на пода и се разби на парчета. Телевизорът се включи сам, загърмя гласът на някакъв политик, който тъкмо обясняваше, че инфлацията пак се покачвала. Стереоуредбата засвири, заглушавайки

политика — Ролинг Стоунс пееха кавър-версия на песента на Сара Тидуел „Мъчен си ми, мили“. Горе зави пожарна аларма, после втора, трета. Миг по-късно се присъедини и алармата на шевролета. В света настана пълна какофония.

Нещо горещо и пухкаво като възглавница ме сграбчи за ръката. Тя се стрелна напред като бутало и се стовари върху бележника. Наблюдавах я как несръчно разгръща страниците и търси чист лист, после сграбчи най-близкия молив. Стисна го като кама и започна да пише, сякаш невидимото същество ме изнасилваше. Отначало пръстите ми се движеха бавно, почти напосоки, после набраха скорост и накрая летяха с такава бързина, че едва не раздрах листа:

*помогни ѝ не заминавай помогни ѝ
не заминавай помогни ѝ помогни
не не мили моля те не
заминавай помогни и помогни и помогни ѝ
помогни ѝ*

Изписах страницата почти до долу, когато отново усетих вихъра, мразовит като ледена януарска лапавица. Настръхнах, носът ми се вледени, а от устата ми започнаха да излизат облачета пара. Ръката ми се сви в юмрук и моливът се строши на две. Зад мен хлопката на Бънтър нададе последен яростен звън и млъкна. Отново иззад мен дочух две изпуквания, сякаш някой отвори последователно бутилки шампанско. После всичко свърши. Отново бях сам.

Спрях стереоуредбата тъкмо когато Мик и Кит подхващаха версия на негърската песен „Виещ вълк“, изтичах горе и изключих пожарната аларма. Надвесих се през прозореца на голямата спалня за гости, насочих ключодържателя към шевролета и натиснах бутона. Алармата млъкна.

Като елиминирах най-ужасните шумове, остана да грачи само телевизорът в кухнята. Слязох долу, изключих и него, и ръката ми още беше върху копчето, когато погледът ми попадна върху часовника на Джо. Най-сетне гадният котарак бе престанал да клати опашка, а големите му пластмасови очи лежаха на пода.

Слязох до „Вилидж“ да вечерям, грабвайки последния брой на неделния „Телеграф“ („Компютърен магнат умира в родния си град в Западен Мейн“ гласеше заглавието), преди да се настаня на бара. Към статията имаше студийна снимка на Девор с около тридесет години по-млад. Усмиваше се. Повечето хора го правят доста естествено. Усмивката на Девор беше като залепена на лицето му.

Поръчах боб, останал от събота. Баща ми не си падаше по афоризмите — в нашето семейство е задължение на мама да сее семената на мъдростта — но претопляйки в неделя следобед боба от събота вечер, той неизменно повтаряше, че бобът и говеждото са винаги по-вкусни на втория ден. Сигурно ми се е запечатало в съзнанието. Единствената друга мъдрост, която помня от баща си, е правилото, че винаги трябва да си миеш ръцете след като си бил в тоалетната на автогарата.

Докато четях материала за Девор, Одри дойде и ми събщи, че Ройс Мерил е починал, без да дойде в съзнание. Погребението щяло да се състои във вторник в църквата „Баптистка благодат“. Почти целият град щял да бъде там, а много хора щели да отидат само за да видят връчването на бастуна от „Бостън Поуст“ на Айла Мезърв. Мисля ли да ида? Не, отвърнах, вероятно не. Струваше ми се по-разумно да не допълвам, че по същото време сигурно ще съм на победно тържество у Мати Девор.

Докато се хранех, през заведението се точеше обичайният за късен неделен следобед поток от клиенти; хора си поръчваха сандвичи, боб, сандвичи с пилешка салата, купуваха стекове бира. Някои бяха от ТР. Не забелязвах повечето, а и никой не ме заговори. Не знам кой е оставил салфетката върху вестника ми, но когато го разгърнах на спортните страници, вече беше там. Вдигнах я с намерението да я отместя, и тогава видях, че отзад с големи черни букви е написано: „МАХАЙ СЕ ОТ ТР“.

Така и не разбрах кой я е оставил. Би могъл да е всеки един от посетителите.

---

[1] Близък приятел (исп.). — Б. пр. ↑

ГЛАВА 23

Отново се смрачи и здрачът се изпълни с декадентско величие. Слънцето почервения и се спусна към хълмовете, отблясъците от последните лъчи затанцуваха в маранята и небето на запад пламна, сякаш на Бог му потече кръв от носа. Седнах на верандата и загледах залеза, опитвайки се да решавам кръстословица, но нищо не се получаваше. Когато телефонът иззвъня, захвърлих „Трудни задачи“ върху ръкописа и отидох да вдигна. Беше ми омръзнало да гледам заглавието на книгата си всеки път, като мина покрай нея.

— Ало?

— Какво става там? — попита Джон Стору. Дори не си направи труд да каже „здрости“. Обаче не беше ядосан — стори ми се адски въодушевен. — Изпуснах целия сапунен сериал!

— Самопоканих се на обед във вторник — информирах го. — Надявам се, че нямаш нищо против.

— Съвсем не, хубаво си направил, колкото повече, толкова по-весело. — Думите му прозвучаха напълно искрено. — Ама какво лято, а? Какво лято! Нещо интересно напоследък? Земетресения? Изригващи вулкани? Масови самоубийства?

— Чак масови самоубийства няма, но един старец почина.

— Стига бе, цял *свят* знае, че Макс Девор хвърли топа. Изненадай ме, Майк! Зашемети ме! Накарай ме да изрева от недоумение!

— Не, имах предвид *другия* старец. Ройс Мерил.

— Не зная за кого... о, чакай малко. Онзи със златното бастунче, дето е като експонат от „Джурасик Парк“ ли?

— Именно.

— Горкия. Иначе...?

— Иначе всичко е под контрол — казах аз, после се сетих как изскочиха очите на котарака от стенния часовник и едва не се изсмях. Възспря ме единствено странната увереност, че господин Добро настроение е просто роля — Джон всъщност се обажда да провери

какво се случва между мен и Мати. И какво ще му отговоря? Още нищо. Само една целувка, пламнала за миг възбуда, но с течение на времето истинските чувства излизат на повърхността...

Не зная, а и не се наложи да разбере. Джон си бе наумил друго.

— Слушай, Майкъл, обаждам ти се да ти кажа нещо. Мисля, че ще бъдеш едновременно изумен и развеселен.

— Състояние, за което всички копнеем. Слушам те.

— Обади се Рожет Уитмор и... нали не си й дал телефона на родителите ми? Сега съм в Ню Йорк, но тя ми се обади във Филадельфия.

— Нямам телефона на родителите ти. Не го беше оставил на телефонните си секретари.

— А, да. — Никакво извинение — беше прекалено развълнуван да мисли за такива подробности. Започнах да прихващам възбудата му, макар че дори не знаех какво, по дяволите, става. — Съобщих го на Мати. Мислиш ли, че оная Уитмор може да го е взела от нея? Мати дали би й го дала?

— Сигурен съм, че ако Мати види Рожет да гори сред пламъци на главната улица, няма да спре дори да я препикае.

— Вулгарно, Майкъл, *tres vulgarino*. — Но се смееше. — Значи сигурно го е взела оттам, откъдето и Девор е взел твоя номер.

— Сигурно. Не зная какво ще става занапред, но съм сигурен, че засега все още има достъп до личния команден пулт на Девор. А ако изобщо някой знае как да го управлява, то това най-вероятно е тя. От Палм Спрингс ли се обади?

— Аха. Каза, че идва от предварителната среща с адвокатите на Девор във връзка със завещанието на дъртия. Според нея дядо оставил на Мати осемдесет милиона долара.

Млъкнах като ударен с гръм. Още не виждах веселата страна, но бях изумен.

— Падна ли сега? — радостно възкликна Джон.

— Искаш да кажеш, че ги е оставил на Кира — съумях да изрека най-сетне. — Създал е попечителски фонд за Кира.

— Не, точно това не е направил. Питам Уитмор три пъти, но на третия вече започнах да разбирам. Въпреки че беше откачен, е действал доста хитро и коварно. Разбираш ли, има една клауза. Ако бе завещал парите на малолетното дете, вместо на майката, клаузата

нямаше да важи. Което е нелепо, като се има предвид, че самата Мати е пълнолетна от оня ден.

— Нелепо е — съгласих се и в същия миг си спомних как роклята се плъзгаше под дланите ми по гладката ѝ гола кожа. Сетих се и за думите на Бил Дийн: мъже, дете ходят с момичета на тази възраст, изглеждат все еднакво: езиците им висят до коленете.

— И каква е тази клауза?

— Мати е длъжна да остане в ТР една година след смъртта на Девор — до седемнадесети юли хиляда деветстотин деветдесет и девета година. Може да излиза от града на едnodневни екскурзии, но иначе трябва всяка вечер в девет нула нула да е прилежно завита в легълцето си в ТР-90, защото иначе губи наследството. Чувал ли си подобни дивотии? Като от някой стар филм на Джордж Сандърс, а?

— Не — промълвих аз и си припомних посещението си с Кира на фрайбъргския панаир. „Търси настойничество дори в смъртта си“ — бях помислих тогава и, разбира се, сега ставаше дума за същото. Искане да останат тук. Дори в смъртта си иска да ги принуди да останат в ТР.

— Не може ли да се отмени? — попитах.

— *Разбира се*, че не може. Проклетият откачалник спокойно е могъл да напише, че ще ѝ даде осемдесет милиона долара при условие, че ако една година тя използва сини тампони. Но Мати ще пипне осемдесет милиончета. Твърдо съм решен. Вече говорих с трима от нашите експерти и... как мислиш, дали да не доведе един от тях във вторник? Като стигнем до уреждането на наследството, Уил Стивънсън ще бъде главната фигура, ако Мати се съгласи. — Вече просто си дрънкаше. Не беше пил и капка, залагам си главата, но вече хвърчеше из облаците. Ако питат него, вече идваше краят на приказката: „И те живели щастливо до края на дните си“, а Пепеляшка се прибрала вкъщи сред дъжд от пари.

— ... разбира се, Уил е старичък — говореше Джон, — на около триста, което означава, че не е най-веселият човек за купон, но...

— Я го остави в Ню Йорк засега — предложих. — Ще имате предостатъчно време да се занимавате със завещанието на Девор. Не мисля, че на Мати ще ѝ бъде особено трудно да спазви условието. Едва що я върнаха на работа, нали помниш?

— А-ха, белият бизон умря и цялото стадо се разпръсна! — ликуваше Джон. — Виж ги само! А новоизпечената мултимилонерка

се връща на работа да реди фишове и да изпраща съобщения за просрочени книги! Добре, във вторник ще се отдадем на празнуване.

— А така.

— Ще купонясваме до пръсване.

— Е... може би ние, по-старите, ще купонясваме, докато леко се подуем, става ли?

— Естествено. Вече се обадох на Ромео Бизонет и той ще доведе Джордж Кенеди — частният детектив, който изнамери всичките онези смехории за Дърджин. Бизонет твърди, че като си пийне чашка-две, Кенеди е опасна скица. Мисля да донеса пържоли от „Питър Лугър“, казах ли ти вече?

— Май не си.

— Най-хубавите пържоли на света. Майкъл, разбираш ли какво се случва с тази млада жена? *Осемдесет милиона долара!*

— Тъкмо ще смени Скаути.

— А?

— Нищо. Утре вечер ли ще пристигнеш или във вторник сутринта?

— Във вторник сутринта към десет, на летището „Касъл Каунти“. Майк, добре ли си? Говориш... някак странно.

— Добре съм. Намирам се където трябва. Поне така ми се струва.

— Това пък какво означава?

Преместих се на верандата. В далечината громоляха гръмотевици. Беше горещо като в адска пещ и не подухваше никакъв ветрец. Залезът избледняваше и придобиваше зловеци отблясъци. На запад небето бе като кървясало око.

— Не зная, но ми се струва, че ситуацията ще се изясни от самосебе си. Ще те чакам на летището.

— Добре — каза той, след което с почтителен глас шепнешком добави: — Осемдесет милиона американски долара, мамка му.

— Бая зелена салата — съгласих се и му пожелах лека нощ.

* * *

На следващата сутрин седях в кухнята, пиех кафе, закусвах препечена филия и гледах телевизионната прогноза за времето. Като много други синоптици в наши дни и този изглеждаше малко смахнат, изображенията от Доплеровите радари ги докарват до лудост. За мен тези хора приличат на откачени видеоманиаци.

— Трябва да изгълтаме още тридесет и шест часа от тази супа и после ни очаква голяма промяна — говореше синоптикът и посочваше огромно черно петно, което се задаваше от запад. Мънички анимирани светкавици изскачаха сякаш от повреден контакт. Отвъд петното и светкавиците в цяла Америка изглеждаше ясно чак до пустините, а температурите бяха с десет градуса по-ниски. — Днес температурата ще достигне тридесет градуса, не очакваме захлаждане до довечера или утре сутринта. Утре следобед обаче тези бури ще достигнат Западен Мейн, тогава всички ще се интересувате от времето. Но преди да доживеем ясното небе и по-хладния въздух в сряда, може би ще трябва да изтърпим силни гръмотевични бури, поройни дъждове, на места и градушки. В Мейн торнадото е рядко явление, но не е изключено някои градуве в западната и централната част на щата да пострадат. А сега отново е ред на Ърл.

Ърл, водещият на сутрешната емисия, беше мускулест тип с вид на скоро пенсиониран танцьор от Чипъндейлс^[1] и четеше текста, взирайки се в аутокюто.

— Брей! — възкликна той. — Страхотна прогноза, Винс. Вероятност за торнадо.

— Брей — повторих. — Кажи пак „Брей!“, Ърл. Повтаряй го, докато повърна.

— Боже мой — изтърси Ърл напук на мен и тогава телефонът иззвъня. Тръгнах да го вдигна, като пътъом погледнах стенния часовник. Нощта бе спокойна — нямаше стонове и писъци — но въпреки това часовникът ме тревожеше. Котаракът висеше на стената сляп и мъртъв. Като послание с лоши вести.

— Ало?

— Господин Нунан?

Познах гласа, но в първия момент не можах да го свържа с определен човек. Защото ме нарече „господин Нунан“. Вече почти петнадесет години Бренда Мезърв ме наричаше Майк.

— Госпожа М.? Бренда? Какво...?

— Не мога да работя повече за теб — бързо изрече тя. — Съжалявам, че не можах да те предупредя, както си му е редът — никога не напускам работа ненадейно, дори когато бях при онзи стар пияница господин Кройдън — но нямам избор. Моля те да ме разбереш.

— Бил е научил, че съм ти се обаждал. Кълна се в Бога, Бренда, не съм казал никому нито дума...

— Не. Не съм му се обаждала, нито той на мен. Просто не мога повече да идвам. Снощи сънувах лош сън. Ужасен сън. Сънувах че... че нещо ми е много ядосано. Ако се върна, може да ме сполети злополука. Най-малкото ще *изглежда* като злополука, но... няма да е.

„Това е глупаво, госпожо М. — искаше ми се да й кажа. — Несъмнено отдавна си излязла от възрастта, когато хората вярват в истории за призраци, духове и страшни чудовища.“

Но не казах нищо. Онова, което се случваше в моята къща, съвсем не беше измислена история. Знаех го, а тя знаеше, че го зная.

— Бренда, наистина съжалявам, ако съм ти създал неприятности.

— Най-добре да заминеш, господин Нунан... Майк. Върни се в Дери и остани там за известно време. Това е най-доброто, което можеш да направиш.

Чух, че магнитните букви на хладилника се движат и се обърнах да погледна. Този път кръгът от плодове и зеленчуци се оформи пред очите ми. Най-накрая се затвори отгоре, като преди това пропусна четири букви вътре. После малък пластмасов лимон се плъзна в дупката и запълни кръга.

инатсо

гласяха буквите, но после се разместиха и образуваха

остани

След това кръгът се развали и буквите се разпръснаха.

— Майк, *моля те*. — Госпожа М. плачеше. — Погребението на Ройс е утре. Всички важни хора в ТР — кореняците — ще са там.

Да, разбира се, че ще отидат. Старите торби с кости, които знаят какво се е случило в миналото и го пазят в тайна. Но някои бяха разговаряли с жена ми. Самият Ройс бе говорил с нея. А сега бе мъртъв. Както и тя самата.

— Най-добре ще е да заминеш. Не е зле да вземеш онази млада жена със себе си. Заедно с момиченцето й.

Но дали можех да го сторя? Едва ли. И тримата щяхме да останем в ТР, докато всичко това свърши... а вече започвах да подозирам кога ще приключи. Задаваше се буря. Лятна буря. Може би дори торнадо.

— Бренда, благодаря ти, че се обади. Не те пускам. Да речем, че просто ти давам отпуска, какво ще кажеш?

— Добре... както искаш. Поне ще размислиш ли върху онова, което ти казах?

— Да. Няма да кажа на никого за разговора ни.

— Не! — почти шокирано възкликна тя. После: — Но те ще разберат. Бил и Ивет... Дики Брукс в гаража... стария Антъни Уейланд и Бъди Джелисън, всички останали... ще разберат. Дочуване, господин Нунан. Ужасно съжалявам. За теб и за жена ти. Горката ти жена. Ужасно съжалявам.

И затвори телефона.

Дълго продължих да стискам слушалката. После като насън я поставих върху вилката, прекосих стаята и свалих безокия часовник от стената. Хвърлих го в боклука и слязох да поплувам в езерото, припомняйки си разказа на У.Ф. Харви „Августовска жегга“, който завършва с изречението: „Човек може да полудее само от жегата.“

Не плувам зле, когато не ме замерят с камъни, но първата дължина от брега до сала и обратно взех несигурно и неритмично, понеже непрекъснато очаквах нещо да се пресегне от дъното и да ме сграбчи. Малкият удавник може би. Втората дължина изминах по-добре, а на третата вече изпитвах задоволство от ускорените удари на сърцето си и копринената хладина на водата. На четвъртия път се изкачих на платформата и се проснах на дъските, чувствайки се по-добре за първи път след срещата си с Девор и Рожет Уитмор в петък вечер. Още бях в зоната, освен това изпитвах странно въодушевление. Дори тревогата от обаждането на госпожа М. стихна. Ще се върне, когато всичко това свърши — разбира се, че ще се върне. Междувременно обаче може би е най-добре да стои настрана.

„Нещо ми е много ядосано. Може да ме сполети злополука.“

Ами да, наистина. Може да се пореже. Да падне по стълбите в избата. Може дори да получи удар, прекосявайки някой паркинг.

Изправих се и погледнах „Сара“, издигаща се на хълма, с издадена над ската веранда и дървените стъпала към брега. Бях

излязъл от водата преди няколко минути, но лепкавата влага вече обгръщаше тялото ми, изцеждайки еуфоричната ми радост. Водата беше неподвижна като огледало. Виждах отражението на къщата и прозорците на „Сара“ сякаш изведнъж се превърнаха в зорки очи.

Мисля, че фокусът на всички събития — епицентърът — най-вероятно е на Улицата между истинската „Сара“ и огледалния ѝ образ. „Точно тук се случи“ — бе казал Девор. А кореняците? Повечето сигурно знаят онова, което знаех и аз — че Ройс Мерил е бил убит. А няма не е възможно — няма не е твърде *вероятно* — силата, която е затрила него, да дойде сред тях, докато седят на пейките в църквата, или след това, когато се съберат около гроба му? И да открадне от тяхната сила — от чувството им за вина, от спомените и привычките им на жители на ГР — за да довърши започнатото?

Много се радвах, че ще бъде и Джон заедно с Ромео Бизонет и Джордж Кенеди, който, като си пийне чашка-две, е опасна скица. Радвах се, че няма да сме само тримата с Мати и Ки, когато старите жители се съберат да се сбогуват с Ройс Мерил. Вече не ме вълнуваше какво се е случило със Сара и Червените шапки, нито дори какви духове витаят в къщата ми. Само исках да оцелея след утрешния ден заедно с Мати и Ки. Ще обядваме преди бурята да се развихри. Струваше ми се, че ако преживеем бурята, животът и бъдещето ни ще се прояснят ведно с времето.

— Прав ли съм? — попитах. Не очаквах отговор — откакто се бях върнал тук, бях придобил навика сам да си говоря на глас — но в гората на изток от къщата изкрещя бухал. Само веднъж, сякаш да *потвърди*, че съм прав — да мине утре, и всичко ще се изясни. Викът на птицата ми припомни нещо друго — някаква твърде неопределена асоциация, която не успях да уловя. Опитах се, но не ми хрумваше друго освен заглавието на един прекрасен стар роман — „Чух бухала да вика името ми“.

Претърколих се от платформата във водата и притиснах колене към гърдите си. Стоях под водата колкото се може по-дълго, докато накрая изпитах чувството, че дробовете ми са пълни с гореща течност, и изплувах на повърхността. Постоях неподвижно във водата, докато се нормализира дишането ми, после забелязах Зелената жена и заплувах към брега.

Излязох и се заизкачвах по дървените стъпала, но изведнъж спрях и се върнах на Улицата. Спрях за миг да събера кураж, после отидох до брезата, която грациозно извиваше ствол над водата. Хванах се за дънера и надникнах в езерото. Бях сигурен, че ще видя детето, извърнало към мен подпухналото си шоколадено лице с изцъклени очи, и че устата и гърлото ми отново ще се изпълнят с блудкава езерна вода: *помощ давя се, искам да изляза, о, добри Исусе, искам да изляза.* Но не стана нищо такова. Не видях мъртво момче, нито пък увит в панделка бастун и не се задавих.

Обърнах се и надникнах иззад сивото чело на скалата, която стърчеше над ската. Казах си „Тук, точно тук“, но това бе насила извикан спомен. Миризмата на леш и увереността, че точно тук се е случило нещо ужасяващо, бяха изчезнали.

Като се върнах в къщата и посегнах към хладилника за нещо газирано, забелязах, че всички магнитни букви, всички плодове и зеленчуци са изчезнали от вратата. Така и не ги открих. Ако имах повече време, може би щях да ги намеря, но времето през този ден вече изтичаше.

Преоблякох се и се обадох на Мати. Говорихме за предстоящото празненство, с какво вълнение го очаква Ки, колко се притеснява Мати, че от петък тръгва на работа — опасяваше се, че местните ще я посрещнат зле и по свои женски начин още повече се страхуваше, че може да се държат *студено* и ще я отбягват. Говорихме и за наследството и разбрах, че не го приема насериозно.

— Ланс казваше, че баща му е човек, който ще подмами умиращо от глад куче с мръвка, а после сам ще я изяде — заяви тя. — Но тъй като се връщам на работа, нито аз, нито Ки ще умрем от глад.

— А ако наистина получиш *големите* пари...?

— Какво, за луда ли ме смяташ? — разсмя се тя.

— Не. Между другото, какво става с ледилните човечета на Ки? Има ли нови послания?

— Точно това е най-странното. Изчезнаха.

— Ледилните човечета ли?

— За тях не зная, но магнитните букви, които ѝ подари, ги няма. Като попитах Ки какво ги е направила, тя се разплака и отговори, че Аламагусалум ги е взел. Изял ги посред нощ, докато всички спели.

— Алама-кой-салум?

— Аламагусалум — обясни Мати и по гласа ѝ пролича, че е едновременно уморена и развеселена. — Друго малко наследство от дядо ѝ. Това е изопачен вариант на думата за „торбалан“ или „демон“, използвана от микмаките — проверих в библиотеката. В края на зимата и напролет Кира непрекъснато сънуваше кошмари за демони, призраци и аламагусалуми.

— Какъв мил дядо! — възкликнах.

— А-ха, истинско съкровище. Ки много се разстрои за буквите — едва я успокоих, та да отиде на училище. Между другото, тя пита дали в петък следобед ще дойдеш на последното занятие. С нейния приятел Били Търджън ще представят историята за невръстния Мойсей.

— На всяка цена — отвърнах... но, разбира се, го пропуснах. Всички го пропуснахме.

— Имаш ли представа къде може да са се дянали тези букви, Майк?

— Не.

— Твоите още ли са там?

— Тук са, но не изписват нищо — казах и погледнах към празната врата на собствения си „ледилник“. По челото ми изби пот. Чувствах как се стича по веждите ми като олио. — Ти не... де да знам... не усети ли нищо?

— Питаш ме дали не съм чула как злият буквокрадец се промъква през прозореца ли?

— Знаеш какво имам предвид.

— Сигурно. — Мълчание. — ... добре, през нощта като че ли чух нещо. Около три часа. Станах и излязох в антрето. Нямахше нищо. Но... нали напоследък е ужасно горещо?

— Да.

— ... да, но не и в моята каравана миналата нощ. Беше адски студ. Кълна се, че от устата ми излизаше пара.

Вярвах ѝ. В крайна сметка и аз бях преживял същото.

— Буквите бяха ли на хладилника?

— Не зная. Не отидох в кухнята. Само поогледах и пак си легнах. Почти *на бегом*. Понякога в леглото се чувстваш по-сигурно, забелязал ли си? — Тя се изсмя притеснено. — Детски работи. Завивките са магическо средство срещу торбалани. Само че отначало, като си

легнах... не знам... имах чувството, че там вече има някой. Сякаш се е криел под леглото, а после... като станах да проверя антрето... се е шумугнал под завивката. При това не особено приятен някой.

„Дай ми я, с нея събирам прах“ — помислих си и потръпнах.

— Какво? — остро попита Мати. — Какво каза?

— Питам имаш ли представа кой може да е бил? Кое беше първото име, което ти хрумна?

— Девор. Той. Но в леглото нямаше никого. — Мълчание. — Искане ми се *ти* да беше там.

— И на мен ми се иска.

— Радвам се. Майк, имаш ли представа какво означава всичко това? Защото е доста зловещо.

— Може би да... — За секунда бях на път да ѝ разкажа за моите букви. Но ако се разприказвам, къде ще свърша? И дали ще ми повярва? — ... може би Ки ги е взела. Разхождала се е като сомнамбул и ги е захвърлила под караваната, или кой знае. Мислиш ли, че е възможно?

— Идеята Ки да се разхожда насън ми харесва още по-малко от мисълта, че наоколо се разхождат призраци с леден дъх, които крадат буквите от хладилника.

— Довечера я вземи при теб — заръчах и веднага улових ответната ѝ мисъл, която литна към мен като стрела — „По-добре да взема теб.“

След кратка пауза Мати каза:

— Ще наминеш ли днес?

— Не мисля. — Докато разговаряхме, тя похапваше плодово кисело мляко. — Но утре ще се видим. На празненството.

— Надявам се да приключим обяда преди бурята. Щяла да бъде много силна.

— Сигурен съм, че ще приключим.

— Продължаваш ли да размишляваш? Когато заспах, те сънувах. Сънувах, че ме целуваш.

— Продължавам да размишлявам. Усилено.

Но всъщност не помня през онзи ден да съм мислил усилено за каквото и да било. Помня само как навлизах все по-навътре и по-навътре в зоната. Привечер излязох на дълга разходка въпреки жегата — стигнах чак до мястото, където Алея 42 излиза на магистралата. На

връщане спрях край Тидуеловата ливада, гледах как светлината угасва в небето и слушах гръмотевиците, които тътнеха някъде към Ню Хампшър. Отново изпитах същото чувство, че действителността е много тънка, не само тук, а навсякъде — опъната е като кожа върху тяло от плът и кръв, което никога не опознаваме напълно. Гледах дърветата и виждах ръце; гледах храстите и виждах лица. Призраци, бе казала Мати. Призраци с леден дъх.

Времето също ми се струваш изтъняло. С Кира наистина бяхме на панаира във Фрайбърг — или поне на някаква негова разновидност; наистина се върнахме в хиляда и деветстотната година. А семейство Тидуел бяха в спретнатите си бели къщурки. Сякаш долавях мелодията, която изпълняваха на китарите си, ромона на гласовете им и смеха им; виждах отблясъците от фенерите им и подушвах миризмата на пържено говеждо и свински пържоли. „Кажми, мили, помниш ли ме? — се пееше в една от песните й. — Е, аз вече не съм същата като преди.“

Нещо изшумоля в хрусталака. Обърнах се натам, очаквайки Сара да излезе от гората, издокарана с роклята и гуменките на Мати. В здрачината ще различавам само облеклото й, после...

Нямаше никого, естествено, но вече не исках да стоя тук и да гледам как светлината се отцежда от небето, а от земята се надига мъгла. Обърнах се и тръгнах към къщи.

* * *

Като се прибрах, вместо да вляза в къщата, се запътих към студиото на Джо, където не бях стъпвал от нощта, когато бях домъкнал пишещата си машина насън. Безспирни мълнии осветяваха пътя ми.

В студиото беше горещо, но въздухът не беше застоял. Усетих лека миризма на пипер, която беше дори приятна, и се запитах дали не е от билките на Джо. Тук имаше климатична инсталация. Включих я и известно време останах пред хладната струя. Сигурно не е много здравословно, но беше прекрасно.

Иначе не виждах нищо прекрасно. Огледах се и изпитах чувство, което бе прекалено потискащо, за да бъде наречено тъга — по-скоро беше отчаяние. Може би причината бе контрастът между „Сара Лафс“,

където бе останало толкова малко от Джо, и студиото, в което витаеха толкова много спомени. Представях си брака ни като някаква кукленска къща — а нима всеки брак не е до голяма степен кукленска къща? — където са останали само половината вещи, придържани от малки магнити или скрити кабели. Нещо се бе появило и я бе повдигнало от единия край — което е най-лесното нещо на света, и сигурно трябваше да се благодаря, че на това нещо не му бе хрумвало да замахне с крак и прекатури цялата къщурка. Нали разбирате, просто я е повдигнало откъм единия ъгъл. Моите неща бяха останали, но всички вещи на Джо се бяха изтърколили... навън и бяха попаднали тук.

— Джо? — извисих въпросително глас и седнах на стола. Никакъв отговор. Никой не чукаше по стените. От горите не се обаждаха ни бухали, ни свраки. Поставих ръка на бюрото ѝ където беше пишещата машина, и прекарах длан по повърхността му, обирайки праха.

— Липсваш ми, съкровище — прошепнах и заплаках. Когато сълзите пресъхнаха — за кой ли път — изтрих лице с крайчеца на фланелката си като малко дете, и се огледах. На писалището ѝ имаше снимка на Сара Тидуел, а на стената висеше някаква друга фотография, която не помня — беше стара, оцветена в кафяво и бяха заснети предимно дървета. В центъра се издигаше брезов кръст с височина колкото човешки бой сред малка полянка на склона над езерото. Почти сигурно е, че тази полянка вече е изчезнала, отдавна погълната от дърветата.

Погледнах бурканите ѝ с билки и гъби, чекмеджетата, преждите. Зеленото килимче на пода. Гърненцето с моливи на бюрото — моливи, които е докосвала и използвала. Взех молив и лист хартия, но ръката ми не започна да пише сама. В тази стая усещах някакъв живот, изпитвах чувството, че ме гледат... ала не и че ми помагат.

— Вече зная това-онова, но не достатъчно — казах. — От онова, което ми е неизвестно, може би най-важното е кой написа „помогни ѝ“ на хладилника? Ти ли, Джо?

Никакъв отговор.

Поседях още малко — сигурно се надявах напук на всичко — после се изправих, изключих климатика и осветлението и се върнах в къщата, докато около мен беззвучно избухваха светкавици. Постоях

още малко на верандата, взирайки се в мрака. По едно време забелязах, че съм извадил синята панделка от джоба си и неспокойно я навивам и развивам от пръстите си. Дали наистина е от хиляда и деветстотната година? Идеята беше напълно налудничавата и същевременно напълно логична. Нощта бе надвиснала над света гореща и притаена. Представях си старците в ГР — може би дори в Мотън и Харлоу — които вадят траурните си дрехи за утре. В караваната на Уасп Хил Ки седи на пода и гледа на видеото „Книга за джунглата“. Мати седи на дивана със подвити крака, чете последния роман на Мери Хигинс Кларк и си тананика. И двете са с пижами с шорти — Ки е с розова, а Мати — с бяла.

След малко изгубих усещането за тях — отслабна като радиосигнал късно нощем. Прибрах се в северната спалня, съблякох се и се проснах върху завивката на неоправеното си легло. Заспал съм почти веднага.

Събудих се посред нощ, усещайки нечий горещ пръст да се движи нагоре-надолу по гръбнака ми. Обърнах се и когато блесна поредната мълния, забелязах, че в леглото до мен има някаква жена. Беше Сара Тидуел. Ухилена до уши. Очите ѝ нямаха зеници.

— О, сладурче, почти се завърнах — пошепна в тъмнината.

Стори ми се, че отново посяга към мен, но когато светкавица разкъса мрака, другата половина от леглото беше празна.

---

[1] Мъжки стриптийз. — Б. пр. ↑

ГЛАВА 24

Вдъхновението не винаги идва с призраците, които разместват магнити по врати на хладилници. Във вторник сутринта получих истинско чудно прозрение. Осени ме, докато се бръснях и мислех единствено за бирата за празненството. И като всички вдъхновения дойде изневиделица.

Забързах към дневната, пътьом избърсвайки пяната за бръснене от лицето си. Хвърлих бегъл поглед към сборника кръстословици „Трудни задачи“, който лежеше върху ръкописа ми. В усилието си да дешифрирам „отвесно деветнайсет“ и „отвесно деветдесет и две“ първо посегнах към него. Едно не лошо начало, но какво общо имат „Трудни задачи“ с ТР-90? Бях купил книгата от „Господин Меки корици“ в Дери и от попълнените тридесет кръстословици само пет-шест не бях решавал в Дери. Призраците от ТР надали проявяват особен интерес към тези кръстословици. Но виж, телефонният указател...

Грабнах го от масата в трапезарията. Макар да включваше цялата южна част на Касъл Каунти — Мотън, Харлоу и Кашуакамак, както и самото ТР — беше доста тъничък. Първата ми работа беше да проверя дали страниците са поне деветдесет и две. Последните букви свършваха на страница деветдесет и седем.

Ето го отговорът. Това трябва да е.

— Познах, нали? — попитах Бънтър. — Това е трябва да е.

Нищо. Звънчето дори не трепна.

— Мамка ти! Какво разбира един препариран лос от телефонни указатели?

Отвесно деветнадесет. Обърнах на страница деветнадесет от телефонния указател, където гордо се пъчеше буквата Ф. Проследих с пръст първата колона, но въодушевлението ми започна да спада. Деветнадесетото име на деветнадесетата страница бе Харолд Фейлс. Нищо не ми говореше. Имаше освен това Флетън и Фенър, Филкърсхам и няколко Фини, пет-шест Флеърти и толкова Фос, че

край нямаха. Последното име на страница деветнадесет беше Фрамингам. И то нищо не ми говореше, но...

Фрамингам, Кенет П.

Взрях се за миг в името. Бавно започвах да проумявам. Това нямаше нищо общо с „хладилните“ послания.

„Не виждаш онова, което си мислиш. То е както като си купиш син буик...“

— Навсякъде ти се привиждат само сини буикове — упрекнах се гласно. — Трябва да ги зарежеш веднъж завинаги. А-ха, така ми се струва. — Но ръцете ми се разтрепериха, докато отгърцах на страница деветдесет и две.

Тук бяха имената с Т от южната част на Касъл Каунти, заедно с няколко фамилии, започващи с Ю — Алтън Юбек и Катрин Юдел. Не си направих труда да проверя кое е деветдесет и второто име на страницата — в крайна сметка и телефонният указател не е ключ към „хладилните кръстоносници“. Това обаче ме навеждаше на много сериозно заключение. Затворих книгата и за миг я подържах (на корицата бяха снимани щастливи хора с комбайни за боровинки), после я отворих напосоки, попадайки този път на буквата М. А когато човек знае какво търси, нещата сами се набиват на очи.

Всички тези К-та.

О, имаше много Стивън, и Джон, и Марта; имаше още Мезърв, Г., и Месиър, В., и Джейхаус, Т. Но отново и отново сред фамилиите на хората, които се бяха възползвали от правото си да не дават първото си име в телефонния указател, на очи се набиваха инициалите „К“. Имаше поне четиридесет само на петдесета страница. А самите имена...

На тази произволно избрана страница от раздела М имаше дванадесет Кенетовци, сред които трима Кенет Мур и двама Кенет Мънтър. Имаше осем Катрин. Още Кейси, Киана и Кифър.

— Боже мили, като радиоактивен дъжд са — пошепнах. Прелистих книгата, не можех да повярвам на очите си, но въпреки това го виждах. Навсякъде Кенет, Катрин и Кийт. Видях още Кимбърли, Ким и Ками. Имаше Киа (а ние си мислехме, че сме много оригинални), Кендра, Кийла, Кийл и Кайл. Кърби и Кърк. Една жена се казваше Киси Баудън, някакъв мъж носеше името Кито Рени — Кито, така се казваше едно от „ледилните“ човечета на Кира. И

навсякъде беше пълно с К-та, които многократно превъзхождаха по численост често срещани инициали като С, Т и Е. Буквите вече танцуваха пред очите ми.

Обърнах се да погледна часовника — не исках да карам Джон Стороу да ме чака на летището, за Бога, не — но на стената нямаше часовник. Естествено. Старият луд котак остана без очи по време на свръхестествено явление. Изцвилех високо и смехът ми малко ме уплаши — не звучеше особено нормално.

— Я се вземи в ръце, Майкъл — заповядах си. — Поеми дълбоко дъх.

Поех дъх. Задържах го. Изпуснах го. Погледнах електронния часовник на микровълновата фурна. Осем и петнадесет. Имаше много време до срещата с Джон. Отново взех телефонния указател и бързо взех да го прелиствам. Осени ме второ хрумване — не беше толкова зашеметяващо като първото, но после се оказа, че е много по-точно.

Западен Мейн е относително изолиран район — малко напомня хълмистите равнини на граничния Юг — но винаги е имало приток на пришълци („от равнината“, както казват местните, когато са в презрително настроение), а през последния четвърт век този край е доста популярен сред жизнени пенсионери, които обичат да карат ски и да ловят риба. В телефонния указател разграничението между новодошлите и старите жители личеше много ясно. Бабик, Парети, О'Куиндланс, Донахю, Смолнак, Джорак, Блиндърмейър — все пришълци. От равнината. Джалбърт, Мезърв, Пилсбъри, Спрус, Териолт, Перолт, Стенчфийлд, Старбърд, Дъбей — все от Касъл Каунти. Нали вече разбирате за какво намеквам? Като видиш цяла колона Бауи на страница дванадесет, разбираш, че тези хора са живели тук достатъчно дълго, за да улегнат и да разпространят гените на Бауи.

Имаше няколко инициала и имена, започващи с К и сред Парети и Смолнак, но те се брояха на пръсти. Най-много се срещаха във фамилиите, които са живели тук достатъчно дълго, за да попият атмосферата. Да абсорбират радиоактивния дъжд. Само дето това не е точно радиация, а...

Изведнъж си представих черен надгробен камък, по-висок от най-високото дърво край езерото; монолитна скала, която хвърля сянка над половин Касъл Каунти. Изображението бе толкова ужасяващо, че стиснах очи и изпуснах указателя на масичката. Разтреперан се

отдръпнах от него. Като затворих очи обаче, образът изпъкна още по-ярко: надгробен паметник тъй голям, че затулва слънцето, а ТР-90 лежи в подножието му като траурен букет. Синът на Сара Тидуел се удавил в езерото или е бил удавен в него. Но тя е увековечила смъртта му. Питях се дали друг в града вече е направил моето откритие. Едва ли — като отвориш телефонния указател, в повечето случаи търсиш конкретно име, а не четеш цели страници ред по ред. Питях се дали Джо е забелязала — дали е знаела, че почти всяка стара фамилия от този край по един или друг начин е кръстила поне едно свое дете на мъртвия син на Сара Тидуел.

Джо не беше глупава. Предполагам, че го е знаела.

Върнах се в банята, отново нанесох пяната за бръснене и започнах отначало. Като свърших, се върнах в дневната и взех телефона. Избрах три цифри, после спрях и се загледах в езерото. Мати и Ки са станали, сега са в кухнята и двете са препасали престилки, и двете ликуват. Ще има купон! Те ще облекат хубави нови летни дрехи и от стереоуредбата ще се лее музика! Ки помага на майка си да направи блатовете за яagodовия сладкиш, а докато те се пекат, двете ще приготвят салати. Ако се обадя на Мати и ѝ кажа „Стягай няколко чанти, с Ки заминавате за една седмица в Дисниленд“, сигурно ще реши, че се шегувам, после ще ми каже да побързам да се облека, за да съм на летището, когато кацне самолетът на Джон. Ако се заинатя, ще ми напомни, че Линди ѝ е предложила да я върне на работа, но предложението бързо ще отпадне, щом Мати не се яви на работа в петък в два часа следобед. А ако още настоявам, просто ще каже „не“.

Защото аз не съм единственият в зоната, нали? Не съм единственият, който наистина я усеща.

Поставих слушалката на вилката, после се върнах в северната спалня. Когато бях напълно облечен, чистата ми риза вече влажнееше под мишниците — и тази сутрин беше топло както през цялата изминала седмица, може би дори още по-горещо. Но аз разполагах с достатъчно време да посрещна самолета. Никога не съм имал по-малко настроение за празненство, но щях да ида. Майки в центъра на събитията, това съм аз. Купонджията Майки!

Джон не ми беше съобщил номера на полета, но на летището на Касъл Каунти подобно престараване едва ли е необходимо. Кипящият от оживление транспортен център разполага с три хангара и терминал, който преди беше склад за авиационен бензин — при достатъчно силно осветление човек още може да различи надписа върху ръждясалата северна стена. Има една писта. За охраната отговаря Ласи, стогодишното коли на Брек Пелерин, което прекарва цели дни проснато на застлания с линолеум под, надигайки ухо към тавана всеки път, когато някой самолет каца или излита.

Надникнах в канцеларията на Пелерин и го попитах дали полетът от Бостън има закъснение. Той отговори, че самолетът ще пристигне навреме, макар да се надявал, че човекът, когото посрещам, или планира да отлети обратно през ранния следобед, или да остане да пренощува. Лошо време се задавало, да. Както го нарече Брек Пелерин, „’лектрическо време“. Много добре разбирах какво има предвид, защото електричеството като че ли вече беше достигнало моята нервна система.

Отидох до изхода към пистата и седнах на пейка с реклама на Кормиърс Маркет („Ако кацнете в нашия магазин, ще намерите най-доброто месо в цял Мейн“). Слънцето изглеждаше като сребърно копче, забодено на нажеженото до бяло небе. Време, причиняващо главоболие, би го нарекла майка ми, но скоро трябваше да се промени.

В десет и девет чух жужене откъм юг. В десет и четвърт някакъв самолет с двойни двигатели изплува от маранята, приземи се на пистата и се доближи до терминала. Имаше само четирима пътници и пръв слезе Джон Стороу. Не се сдържах и се ухилих, като го видях. Беше с черна тениска с надпис „Ние сме шампионите“ и сиво-зелени бермуди, от които се подаваха „градски пищялки“: бели и кокалести. Опитваше се да държи едновременно стиропорена хладилна кутия и куфарче. Грабнах кутията може би четири секунди преди да я изпусне, и я пъхнах под мишница.

— Майк! — викна той и протегна ръка.

— Джон! — отвърнах в същия дух и плеснахме длани във въздуха. Красивото му лице се разтегна в усмивка до ушите и аз изпитах смътно чувство за вина. Мати не прояви предпочитание към него — тъкмо напротив — а и той не съумя да разреши нито един от проблемите й: Девор го направи, като се гътна, преди Джон да е имал

възможност дори да се прояви като неин адвокат. Но въпреки това нещо ме жегна.

— Хайде — подкани ме той. — Надявам се, че имаш климатична инсталация в колата си?

— Надеждите ти ще бъдат оправдани.

— А касетофон имаш ли? Ако имаш, ще ти пусна нещо, от което ще се пръснеш от смях.

— Мисля, че никога не съм чувал този израз, употребен в разговор, Джон.

Усмивката му отново грейна и чак сега забелязах, че лицето му е осеяно с лунички.

— Аз съм адвокат. Използвам в разговор думи, които дори още не са измислени. Имаш ли касетофон?

— Естествено. — Претеглих на ръка кутията. — Пържоли?

— И още как. От „Питър Лугер“. Те са...

— ... най-хубавите пържоли на света. Вече ми каза.

Като влизахме в терминала, някой ме повика:

— Майкъл?

Беше Ромео Бизонет, адвокатът, който ме придружаваше в съда. В ръка стискаше кутия, увита със синя хартия и завързана с бяла панделка. От един разклатен стол тъкмо се надигаше висок човек с посребрена коса. Беше с кафяв костюм, синя риза и папийонка със стик за голф на закопчалката. По-скоро приличаше на фермер, отколкото на човек, който става опасна скица, като си пийне една-две чашки, но изобщо не се усъмних, че това е частният детектив. Той прескочи коматозното куче и ми подаде ръка.

— Джордж Кенеди, господин Нунан. Радвам се да се запознаем. Жена ми е изчела книгите ви до една.

— Благодарете ѝ от мое име.

— Непременно. Дори нося една в колата — с твърди корици... — А когато трябваше да помоли, и той, като много други хора, се смути. — Може ли да ѝ напишете посвещение?

— С удоволствие — отвърнах. — Най-добре веднага, защото после може да забравя. — После се обърнах към Ромео: — Радвам се да те видя, Ромео.

— Викай ми Роми. И аз се радвам да те видя. — Подаде ми кутията. — Това е от нас с Джордж. Решихме, че заслужаваш нещо

хубаво, понеже се притече на помощ на дама, изпаднала в беда.

Сега вече Кенеди *придоби* вид на човек, който може и да е веселяк след няколко чашки. От онези, на които изведнъж може да им скимне да скочат на някоя маса, да се увият с покривката и да затанцуват. Спогледах се с Джон, но той сви рамене, сякаш искаше да каже: „Хей, не питай мен.“

Развързах сатенената панделка, пъхнах пръст под лепенката, която придържаше хартията, после вдигнах поглед. Видях Ромео Бизонет да сръчкава с лакът Кенеди. И двамата се бяха ухилили.

— Нали от вътре няма да изскочи нещо страшно, което раздава шамари?

— Съвсем не — отвърна Ромео и се ухили още по-широко. Е, и аз притежавам чувство за хумор, нали? Разопаковах пакета, отворих скритата вътре най-обикновена кутия и повдигнах парчето плат. През цялото време се усмихвах, но изведнъж почувствах как усмивката ми помръкна. Освен това нещо ме полази по гърба и за малко щях да изпусна кутията. В нея беше поставена кислородната маска, която Девор държеше в скута си при срещата ни на Улицата — онази, от която той от време на време вдишваше, докато с Рожет ме следваха, опитвайки се да ме удавят. Роми Бизонет и Джордж Кенеди ми я бяха донесли като скалп на мъртъв враг и очакваха да ме разсмеят.

— Майк? — тревожно попита Роми. — Майк, какво ти е? Просто се пошегувахме...

Примигнах и забелязах, че това въобще не е кислородна маска — за Бога, как може да съм толкова глупав? Първо, беше по-голяма от онази на Девор, и второ, беше от непрозрачна пластмаса. Беше...

Засмях се насила. Роми Бизонет сякаш си отдъхна. Както и Джордж Кенеди. Джон недоумяваше.

— Върхът е! — казах. — Все едно, че е гумена патерица. — Измъкнах микрофончето от маската и го оставих да виси отстриани. То се люлееше на жицата си, напомняйки ми за размахващата се опашка на котешкия часовник.

— Какво е това, по дяволите? — намеси се Джон.

— Адвокат от Парк Авеню — обърна се Роми към Джордж, изричайки го с характерното местно произношение: „Адвокаат от Паак Авеню“. — Никогаа не си виждал таквиз, нали, приятелче? Негосине, стествено, че не. — После отново заговори нормално, което ми донесе

известно облекчение. Цял живот съм живял в Мейн и подигравките с акцента на янките ми се струват поизтъркани. — Това е стеномаска. На показанията на Майк стенографът беше с такава. Майк не откъсваше очи от него...

— Изкара ми акъла — вметнах. — В дъното на залата седеше някакъв дядка и мърмореше в маската на Зоро.

— Джери Блис изкарва акъла на много хора — каза Кенеди. Говорът му беше като тих грохот. — Той е последният, който ги използва. Има десет-единайсет в килера. Зная, защото купих тази от него.

— Мислех, че ще бъде хубав спомен — обясни Роми, — но за миг се уплаших да не съм ти дал кутията с отрязаната ръка — мразя да обърквам подаръците. Какво ти става?

— Да го отдадем на юлските горещини... — Нахлузих маската на пръста си и взех да я люлея.

— Мати заръча да сме у тях в единадесет — каза Джон. — Ще пием бира и ще играем на фризби.

— И двете ги умея много добре — отбеляза Джордж Кенеди.

На малкия паркинг Джордж отвори багажника на прашната си алтима, порови и най-сетне измъкна парцалив екземпляр от „Човекът с червената риза“.

— Фрида ме накара да взема тази. Има и по-новите, но тази ѝ е любима. Извинявам се за вида ѝ — чела я е поне шест пъти.

— И на мен ми е любимата — казах, което беше истина. — А и обичам книги с навъртян километраж. — Което също беше вярно.

Отворих книгата, изгледах с одобрение петното от горещ шоколад на обложката, после написах: „На Фрида Кенеди, чийто съпруг ми оказа помощ. Благодаря, че ми го отстъпихте за малко, и благодаря, че сте я прочели. Майк Нунан.“

Посвещението бе прекалено дълго — обикновено се ограничавам с „Най-добри пожелания“ или „Късмет“, но исках да компенсирам гримасата си в мига на отварянето на майтапчийския им подарък. Докато драсках, Джордж ме попита дали пиша нов роман.

— Не. Сега презареждам батериите.

Върнах му книгата.

— Фрида няма да се зарадва.

— Не. Но винаги може да прочете „Червената риза“.

— Ще ви следваме — предложи Роми и в този миг от запад долетя далечен тътен. Не беше по-силен от гръмотевиците, които чувахме от време на време вече цяла седмица, но тези предвещаваха дъжд. Всички го знаехме и погледнахме натам.

— Дали ще успеем да обядваме преди разразяването на бурята? — попита ме Джордж.

— Да. Пристигнахте тъкмо навреме.

Подкарах към изхода и на излизане погледнах надясно дали не идват коли. Така забелязах, че Джон замислено ме наблюдава.

— Какво има?

— Просто Мати каза, че *пишеш*. Да не би книгата да ти се опъва?

В действителност „Приятелят ми от детинство“ беше съвсем жива в съзнанието ми... но никога нямаше да бъде довършена. Знаех го със същата увереност, с която знаех, че ще вали. По някаква причина хамалите в избата бяха решили да си я вземат. Да питам защо може би не бе толкова мъдра идея — отговорите може и да не са много приятни.

— Става нещо. Не знам точно какво. — На магистралата спрях, погледнах назад и видях Роми и Джордж в малката алтима. Помислих си: „Америка се напълни с големи мъже в малки коли.“ — Какво искаш да ми пуснеш? Ако е твое изпълнение, ще пасувам. За нищо на света не искам да чувам как пееш „Снощи Буба гръмна джукбокса“.

— Не, по-хубаво е. Далеч по-хубаво. — Той отвори куфарчето си и извади кутийка с касета. Самата касета беше надписана 20.07.98. — Направо е страхотно.

Той се приведе, включи радиото, после вкара касетата.

Надявах се, че вече съм погълнал дажбата от неприятни изненади за тази сутрин, но се бях излъгал.

— Извинявам се, но просто трябваше да се скрия от поредния телефонен разговор — изрече Джон от колоните на стерео уредбата в колата ми с най-мазния си и най-адвокатски глас. Готов бях да се обзаложа на милион долара, че по времето, когато е правен този запис, не е бил с къс панталон.

Последва смях, едновременно тайнствен и рязък. Като го чух, стомахът ми се сви. Спомних си деня, когато я видях за пръв път пред бар „Сънсет“. Стоеше отпред с вид на бегълка от ада на смазващите диети.

— Искаш да кажеш, че просто трябваше включиш на запис — заяви тя и сега си спомних как водата промени цвета си, когато камъкът ме цапна право в тила. От яркооранжева премина в тъмнокръвава. А после започнах да гълтам вода, сякаш се опитвах да пресуша езерото. — Добре. Записвай каквото пожелаеш.

Ненадейно Джон се пресегна и изключи устройството.

— Май сгреших, като ти пузнах записа. Не е по същество. Мислех, че дърдоренето ѝ те ще побърка от смях, ама... човече, изглеждаш направо ужасно. Искаш ли аз да карам? Бял си като платно, мамка му.

— Мога да шофирам — отвърнах. — Хайде, пусни го докрай. После ще ти разкажа за едно малко свое приключение в петък вечер... но между нас да си остане. Не е нужно те да знаят... — посочих алтимата с палец — ... нито пък Мати. Особено Мати.

Той посегна към касетофона, после размисли.

— Сигурен ли си?

— А-ха. Просто като я чух така изневиделица, ми стана неприятно. Този глас! Божичко! Но записът е страхотен.

— Ейвъри, Маклейн и Бърнстайн работят само с най-доброто. Имаме много строги правила какво да записваме, между другото. Ако случайно се питаш.

— Не. Подозирам обаче, че в съда не приемат подобни улики?

— В определени случаи съдията може да позволи да се прослуша запис, но ние не го правим заради това. Преди четири години, точно когато постъпих във фирмата, животът на един човек бе спасен благодарение на запис. Този човек сега е включен в програмата за защита на свидетелите.

— Пусни касетата.

Той се приведе и натисна бутона.

Джон: Как е в пустинята, госпожо Уитмор?

Уитмор: Горещо.

Джон: Подготовката за погребението върви ли? Зная колко е трудно в такива моменти...

Уитмор: Знаете много малко, господин адвокат. Може ли да прекратим с глупостите?

Джон: Както обичате.

Уитмор: Предадохте ли условията на господин Девор на снаха му?

Джон: Да, госпожо.

Уитмор: Нейният отговор?

Джон: Все още не мога да ви представя отговор. Може би ще разполагам с такъв, след като завещанието влезе в сила. Но вие несъмнено знаете, че подобни добавки рядко биват уважени от съда, ако изобщо бъдат уважени.

Уитмор: Е, ако младата дама се изнесе от града, ще видим, нали така?

Джон: Сигурно ще видим.

Уитмор: Кога е победното празненство?

Джон: Моля?

Уитмор: Не ми губете времето. Днес имам шейсет ангажимента, плюс погребение на шеф утре. Заминавате там да празнувате с нея и дъщеря ѝ, нали? Знаете ли, че е поканила и писателя? Онзи, с когото се чука.

Джон се обърна към мен:

— Чуваш ли колко е вбесена? Опитва се да го прикрие, но не успява. Направо я изяжда отвътре.

Едва го чувах. Бях в зоната и нейните думи сякаш отекваха в съзнанието ми...

(писателя, с когото се чука)

Долавях и онова, което се чуваше *под* тях. Странно злорадство! „Просто искаме да проверим колко дълго можеш да плуваш“ — бе извикала през онзи кошмарен ден.

Джон: Струва ми се, че едва ли онова, което правим аз или приятелите на Мати ви засяга, госпожо Уитмор. Предлагам да се веселите със своите приятели и да оставите Мати Девор да се весели със сво...

Уитмор: Предайте му едно послание.

За мен. Тя говори за мен. Но изведнъж осъзнах, че е още лично — тя говореше *на* мен. Тялото ѝ може и да е на другия край на страната, но гласът ѝ и изпълненият ѝ с омраза дух бяха тук, при нас, в самата кола.

И завещанието на Макс Девор. Не безсмислиците, които адвокатите му са надраскали на хартия, а *истинското* му завещание.

Старият мръсник наистина беше пукнал, но със сигурност продължаваше да се бори за настояничеството.

Джон: Кому да предам послание, госпожо Уитмор?

Уитмор: Кажете му, че така и не отговори на въпроса на господин Девор.

Джон: Какво гласи този въпрос?

Путката ѝ тегли ли?

Уитмор: Попитайте го. Той си знае.

Джон: Ако имате предвид Майк Нунан, можете да го попитате и сама. Ще го видите в окръжния съд на Касъл Каунти тази есен при легализиране на завещанието.

Уитмор: Едва ли. Завещанието на господин Девор бе написано и отворено пред свидетели тук.

Джон: Въпреки това ще се легализира в Мейн, където е починал. Решен съм това да стане. А когато следващия път си тръгнете от Касъл Каунти, госпожо Уитмор, значително ще сте разширили юридическите си познания.

За пръв път вещицата се разгневи и гласът ѝ стана писклив:

Уитмор: Ако си мислите...

Джон: Не си мисля. Зная го със сигурност. Дочуване, госпожо Уитмор.

Уитмор: Най-добре да стоите настрана...

Чу се прещракване, сигналът за свободна линия, после механичен глас изрече: „девет и четиридесет... Източно време... юли... двадесети.“ Джон извади касетата и я прибра в куфарчето си.

— Затворих ѝ. — Беше толкова горд, сякаш разказваше за първия си скок с парашут. — Ама наистина ѝ затворих. Направо умираше от бяс, нали?

— А-ха. — Искаше му се да чуе подобен отговор, но всъщност не ми се вярваше. Бясна — да. Но да умира от бяс? Надали. Защото местонахождението и мнението на Мати не я вълнуваха — бе се обадила да говори с мен. Да ми каже, че не ме е забравила. Да ми припомни какво е да стоиш във водата, а от главата ти да се лее кръв. Да ме изплаши. И бе успяла.

— Какъв е този въпрос, на който не си отговорил? — попита Джон.

— Не зная какво искаше да каже, но *мога* да ти разкажа защо се постреснах, като чух гласа ѝ. Ако го запазиш тайна и ако ти се слуша.

— Ще пътуваме още четиридесет километра — целият съм слух.

Разказах му за случилото се в петък вечерта. Спестих описанието на моите паранормални видения. Разказах за Майкъл Нунан, който се е разхождал на Улицата по залез. Както съм си стоял край една бреза, надвиснала над езерото, и съм гледал как слънцето се спуска към планините, двамата изникнали зад мен. От момента, когато Девор ми налетя с инвалидната количка, до момента, когато най-сетне отново стъпих на твърда земя, в общи линии се придържах към истината. Като свърших, Джон се умълча като пън. Това показваше колко е сразен — при нормални обстоятелства беше бърборко като Ки.

— Е? Коментари? Въпроси?

— Вдигни си косата да погледна зад ухото ти.

Показах му лепенката и огромната цицина. Джон се приведе да я разгледа като хлапе, което разглежда белега на приятеля си.

— Майка му стара! — възкликна най-накрая.

Беше мой ред да замълча.

— Двамата дъртаци са се опитали да те удавят.

Отново не отвърнах.

— Да те удавят, защото помагаш на Мати.

Пак замълчах.

— А ти дори не си се обадил в полицията.

— Понечих да го направя, но после си дадох сметка, че ще изглеждам като ревльо. И лъжец, най-вероятно.

— Според теб какво знае Осгуд?

— За опита им да ме удавят ли? Нищо не знае. Той е само посредник.

Поредното неестествено мълчание от страна на Джон. След няколко секунди протегна ръка и попипа цицината на тила ми.

— Оох!

— Извинявай. — Мълчание. — Исусе Христе! После се прибира в „Уорингтън“ и гризва дръвцето. Исусе Христе. Майкъл, никога нямаше да ти пусна този запис, ако знаех...

— Всичко е наред. Но да не си и помислил да казваш на Мати.

— Смяташ ли някога *изобщо* да ѝ кажеш?

— Може би. Когато от смъртта му е изминало толкова време, че ще можем да се посмеем как съм плувал с дрехи.

— Доста ще трябва да почакаме.

— Имаш право.

Известно време пътувахме мълчаливо. Усещах как Джон се опитва да намери начин да ни върне веселото настроение, за което направо го заобичах. Наведе се, включи радиото и въртя копчето, докато изнамери някаква тъпа песен на Гънс енд Роузис: „Добре дошла в джунглата, мила, имаме забава и игри“.

— Значи ще купонясваме до пръсване — заяви той. — Нали?

Ухилих се. Не ми беше лесно, защото гласът на старицата бе полепнал по мен като тиня, но все пак успях.

— Щом настояваш.

— Настоявам. И то много.

— Джон, бива те за адвокат.

— И теб те бива за писател.

Този път усмивката ми беше малко по-естествена и се задържа по-дълго. Отминахме табела с надпис „ГР-90“ и в същия миг слънчевите лъчи разкъсаха мъглицата. Помислих си, че това е предзнаменование за добрите времена, които ни очакват, но случайно погледнах на запад. Там, черни в яркия ден, над Уайт Маунтинс се трупаха буреносни облаци.

ГЛАВА 25

Мисля, че за мъжете любовта е чувство, състоящо се от равни части похот и удивление. Жените разбират удивлението. Но плътското желание само си мислят, че разбират. Много малко — може би една на дузина — имат представа какво всъщност представлява похотта и колко дълбоко е вкоренена. И може би така е по-добре за здравия им сън и спокойните им мисли. Тук не става дума за похотливи сатири, изнасилвачи и педофили — говоря за похотта на общуващите и директорите на училища.

Камо ли на писателите и адвокатите.

Спряхме в двора на Мати в единадесет без десет и докато паркирах шевролета до раздрънкания ѝ джип, вратата на караваната се отвори и Мати застана на най-горното стъпало. Глътнах си езика, а Джон шумно си пое дъх.

Никога през целия си живот да не бях виждал по-красива млада жена — стоеше на прага с къси розови панталонки и розово потниче. Панталонките бяха достатъчно дълги, за да не изглеждат предизвикателни (както би се изразила майка ми), но достатъчно къси, за да са секси. Презрамките на потника ѝ бяха вързани на раменете ѝ и разкриваха достатъчно загоряла кожа, за да има за какво да мечтае човек. Косата ѝ беше спусната и се разпиляваше върху раменете ѝ. Усмиваше се и ни махаше. Казах си: „Това е — ако сега я заведа в ресторанта на който и да е кънтриклуб, направо ще зашемети всички.“

— Божке! — изтърси Джон. В гласа му долових неописуем копнеж.

— А-ха. Прибери си очите на място, момчето ми.

Той сви шепа и ги захлупи на очите си, сякаш последва съвета ми. Междувременно Джордж бе спрял алтимата до нас.

— Хайде — отвори вратата и ни подкани той. — Време е за веселба.

— Не бих могъл да я докосна, Майк — промълви Джон. — Направо ще се разтопя.

— Хайде, мухльо.

Мати слезе по стълбите, а Ки я следваше, облечена в подобни дрехи, само че тъмнозелени. Забелязах, че срамежливостта отново я беше прихванала — за кураж се държеше за бедрото на майка си и си бе лапнала палеца.

— Гостите дойдоха! Гостите дойдоха! — извика Мати, засмя се и ми се хвърли на врата. Прегърна ме с все сила и целуна ъгълчето на устните ми. В отговор я притиснах към себе си и целунах страната ѝ. Тя отиде да поздрави Джон, прочете надписа на тениската му, заръкопляска одобрително, после прегърна и него. Той ѝ отвърна доста добре за човек, който се страхува да не се разтопи: вдигна я и я завъртя, а тя увисна на врата му и избухна в смях.

— Богаташка, богаташка, богаташка! — изтананика Джон, после я пусна.

— Свободна, свободна, свободна! — изтананика в отговор тя. — Богатството да върви по дяволите!

И преди да успее да ѝ отговори, решително го целуна по устните. Джон понечи да я прегърне, но тя отстъпи, преди да я достигне. Извърна се към Роми и Джордж, които стояха един до друг и гледаха тъй, сякаш се готвят подробно да обяснят принципите на мормонската църква.

Пристъпих напред, възнамерявайки да ги запозная, но Джон вече бе поел задачата в свои ръце, с едната от които все пак успя да постигне поставената цел — да прегърне Мати през кръста.

Междувременно в дланта ми се шмугна малка ръчичка. Сведох глава и видях Ки, която ме гледаше. Лицето ѝ бе тъжно, бледо и красиво като на майка ѝ. Русата ѝ косица, току-що измита и блестяща, бе привързана с кадифена панделка.

— Сигурно ледилните човечета вече не ме обичат — заяви тя. Смяхът и безгрижието се бяха стопили, поне в този момент. Сякаш всеки миг щеше да се заплаче. — Всичките му букви станаха чао-чао.

Вдигнах я и я настаних в свивката на лакътя си, както когато я срещнах за първи път по средата на Шосе N 68 по бански. Целунах първо челцето ѝ, после връхчето на носа ѝ. Кожата ѝ беше като от коприна.

— Зная. Ще ти купя нови.

— Обещавах ли? — Изпълнени със съмнение сини очи се втренчиха в мен.

— Обещавам. И ще те науча на едни специални думи като зигота и впиянчен. Знам много такива специални думи.

— Колко?

— Сто и осемдесет.

Откъм запад долетя гръмотевичен тътен. Не беше много силен, но ми се стори някак по-фокусиран. Ки извърна поглед натам, сетне отново се обърна към мен:

— Страх ме, Майк.

— Страх ли те е? От какво?

— От не знам. От онази леля с роклята на Мати. И мъжете, дето ги видяхме. — После надникна над рамото ми. — Ето я и Мати.

Актрисите във филмите изричаха репликата „Не пред децата“ с абсолютно същия тон. Кира започна да се върти в ръцете ми.

— Пусни ме.

Оставих я на земята. Мати, Джон, Роми и Джордж се приближиха до нас. Ки хукна към Мати, която я грабна на ръце, после ни огледа като генерал, който прави преглед на войските си.

— Донесе ли бира? — попита ме.

— Тъй вярно. Кашонче „Бъд“ и най-различни безалкохолни. Плюс лимонада.

— Страхотно. Господин Кенеди...

— Джордж, госпожо.

— Добре, Джордж. И ако пак ме наречеш госпожо, ще ти забия един в носа. Казвам се Мати. Дали ще отскочиш до „Лейквю“... — тя посочи към смесения магазин на Шосе N 68... — на около километър оттук за малко лед?

— Дадено.

— Господин Бизонет...

— Роми.

— Роми, откъм северния край на караваната има градинка. Мислиш ли, че ще можеш да изнамериш няколко прилични марули?

— Мисля, че ще се справя.

— Джон, да приберем месото в хладилника. А ти, Майкъл, отговаряш за грила. Брикетите са самозапалващи се — драсваш клечката и се дръпваш назад. Изпълни дълга си.

— Да, добра госпожо — отвърнах и коленичих пред нея. Това най-сетне развесели Ки.

Мати се изкиска, хвана ме за ръка и ми помогна да се изправа на крака.

— Хайде, сър Галахад. Ще вали. Искам дотогава да съм вкъщи на сухо и да съм преяла, за да не се стресна от мълниите.

* * *

В града празненствата започват с поздравления на вратата, поемане на палта и странни въздушни целувчици (кога ли пък се е родила *тази* светска чудатост?). В провинцията започват със задачите. Ти донеси, ти отнеси, ти намери машата и кухненските ръкавици. Домакинята назначава неколцина мъже да преместят масата за пикник, после решава, че всъщност първоначалното място е било по-добро и ги моли да я върнат обратно. И в един миг човек открива, че му е весело.

Трупам брикетите почти докато постигнах пирамидата на картинката върху плика, после поднесох запалената клечка. Пламнаха веднага и аз се отдръпнах, изтривайки чело с ръка. Може и да се задава ясно и по-хладно време, но засега не тропа на вратата. Слънцето пламтеше и мрачният ден бе станал ослепително светъл, но на запад продължаваха да се трупат буреносни облаци. Сякаш в онзи край на небето нощта бе получила кръвоизлив.

— Майк?

Сведох поглед към Кира.

— Кажу, слънчице.

— Ще се грижиш ли за мен?

— Да — отвърнах без никакво колебание.

За миг нещо в отговора ми — може би единствено бързината, с която го изговорих — я притесни. После се усмихна:

— Добре. Виж, идва ледът!

Джордж се връщаше от магазина. Паркира колата и слезе. С Кира се запътихме към него, тя стискаше дланта ми и я люлееше назад-напред. Роми дойде с нас, жонглирайки с три марули, само дете не можеше да се мери с женгльора, който бе очаровал Ки в парка.

Джордж отвори багажника на алтимата и измъкна две торби лед.

— Магазинът беше затворен. Щели да отворят в пет. Не ми се чакаше дотогава и сам си взех, а парите им пуснах в пощенската кутия.

Затворили са за погребението на Ройс Мерил, разбира се. Бяха пожертвали цял ден в разгара на туристическия сезон, за да изпратят стареца. Беше някак трогателно. Но ми се стори и зловещо.

— Може ли да понося леда? — помоли Кира.

— Сигурно, стигна да не се замразираш — каза Джордж и внимателно постави плика в протегнатите ѝ ръчички.

— Замразирам — повтори Кира и се разкикоти. После се запъти към караваната, откъдето тъкмо излизаше Мати. Джон я следваше и я гледаше като простреляно куче. — Мамо, виж! Аз замразирам!

Аз поех другата торба.

— Зная, че фризерът е отвън, но не го ли заключват?

— Повечето ключалки са ми приятелки — отвърна Джордж.

— О! Разбирам.

— Майк! Дръж! — викна Джон и хвърли фризбито, което полетя към мен, но мина доста високо. Подскочих, сграбчих го и изведнъж Девор се върна в мислите ми: „Какво ти става, Рожет? Никога не си хвърляла нескопосано. Цели се в него!“

Сведох глава и срещнах погледа на Ки.

— Не мисли за тъжни работи — каза тя. Усмихнах ѝ се, после ѝ подхвърлих фризбито.

— Добре, никакви тъжни мисли. Ти си, съкровище. Хвърли чинията на мама. Я да видим дали ще се справиш.

Тя се усмихна, обърна се, замахна бързо и точно и хвърли играчката към майка си — запрати я толкова силно, че Мати почти я изпусна. Каквото и бъдеще да очаква Кира Девор, тя със сигурност се оформяше като шампион по фризби.

Мати запрати фризбито към Джордж, който се обърна и пешовете на смехотворното му кафяво сако се развяха. Улови чинията с ръце зад гърба. Мати се засмя и изръкопляска, фланелката ѝ ту се повдигаше, ту се спускаше над пъпа ѝ.

— Фуклю! — викна Джон от стълбите.

— Ревността е грозно чувство — отбеляза Кенеди, като се обърна към Роми и му хвърли чинията. Роми я върна на Джон, но тя се отплесна и се удари в караваната. Джон забърза по стълбите да я вземе, а Мати се обърна към мен:

— Уредбата е на масичката в дневната заедно с купчина дискове. Повечето са доста стари, но все пак ще слушаме музика. Ще ги вземеш ли?

— Естествено.

Влязох в караваната, където беше топло, независимо от разположените на стратегически места вентилатори, които работеха усилено. Огледах спартанската мебелировка и забелязах, че благородният порив на Мати е придал на обстановката нещо лично. Репродукцията на картина на Ван Гог не би трябвало да изглежда на място в кухненски бокс в каравана, но стоеше съвсем добре. Забелязах и завесите, привързани с панделки, на които Джо би се изсмяла. От помещението се излъчваше смелост, заради която ми домъчня за Мати и отново изпита омраза към Девор. Ако беше жив, бих го изритал по дръгливия задник.

Влязох в дневната и на масичката забелязах последния роман на Мери Хигинс Кларк. До книгата имаше купчина панделки — сториха ми се познати, но не бях виждал Ки да ги носи. Останах смръщен наред с помещението още миг, после грабнах уредбата и компактдискете, излязох навън и викнах:

— Приятели, да танцуваме рок.

Държах се, докато тя затанцува. Не знам дали за вас има значение, но за мен е важно. Сдържах чувствата си, докато тя затанцува. После загубих самообладание.

Отидохме да играем фризби зад къщата, за да не дразним погребално настроените граждани с буйното веселие и доброто си настроение, но най-вече защото задният двор бе чудесно място за игра — равната земя бе обрасла с ниска трева. След като изпусна няколко подавания, Мати изу обувките, хукна боса към къщата и след малко се върна по гуменки. После се справяше много по-добре.

Подавахме си летящата чиния, подвиквахме си обиди, пиехме бира и непрекъснато се смеехме. Ки не я биваше много по улавянето, но за дете на тригодишна възраст имаше феноменален замах и играеше с хъс. Роми бе сложил уредбата на задните стълби на караваната и от колоните се лееше смесица от песни от края на осемдесетте и началото на деветдесетте години: Ю Ту, Тиърс фор Фиърс, Юритмикс, Краудид Хаус, А Флок ъф Сийгълс, А-ха, Бангълс, Мелиса Етъридж, Хюи Луис енд дъ Нюс. Струваше ми се, че зная всяка песен и всяка мелодия.

Потяхме се и тичахме под обедното слънце. Загорелите бедра на Мати сякаш проблесваха под ярката светлина, Кира се заливаше в смях. По едно време Роми Бизонет се праметна през глава, от джобовете му се посипаха монети, а Джон така се разсмя, че накрая седна на земята. Чак сълзи му потекоха. Ки се хвърли към него и се стовари в скута му. Джон престана да се смее.

— Ооох! — изрева и извърна изпълнените си с болка очи към мен.

— Шъборих собствения куотърмек — гордо заяви Ки. Джон немощно ѝ се усмихна и с мъка се изправи на крака.

— Да. Така направи. И сега реферът те наказва с петнадесет ярда за блъскане.

— Добре ли си, човече? — попита Джордж. Изглеждаше доста загрижен, но гласът му сякаш бе ухилен до уши.

— Прекрасно — отвърна Джон и му метна фризбито, което колебливо прелетя над двора. — Хайде, давай. Да те видя какво ще направиш.

Гръмотевиците тътнеха по-силно, но черните облаци още бяха далеч на запад — небето над нас беше все така безобидно синьо. Птиците продължаваха да пеят, а щурчетата свиреха в тревата. Въздухът над скарата трептеше и скоро щеше да е време да се захванем с нюйоркските пържоли на Джон. Фризбито продължаваше да лети, яркочервено на фона на зелената трева и синьото небе. Продължавах да съм подвластен на похотта, но всичко бе наред — мъжете по цял свят са подвластни на плътските си чувства, а ледниците не се стопяват. Сетне Мати затанцува и всичко се промени.

От уредбата се разнесе стара песен на Дон Ханли, съпроводен от умел китарист.

— Боже, как обичам това парче — викна Мати. В този момент фризбито полетя към нея. Тя го хвана, пусна го на земята, стъпи върху него, сякаш беше на сцената на нощен клуб, и започна да се поклаща. Отначало постави ръце зад тила си, после ги премести на кръста, след това ги скръсти на гърба. Танцуваше, застанала на пръсти върху летящата чиния. Танцуваше, без да се движи. Танцуваше, както се пееше в самата песен — като вълна в океана.

*Правителството сложи микрофони
в мъжкия кенеф в кварталната им дискотека.
Ала момичето не иска друго, а само да танцува,
да танцува...
За да попречи на момчетата да продават
откраднатите от къде ли не оръжия.
Ала момичето не иска друго, само да танцува, да
танцува...*

Когато танцуват, жените са секси — невероятно секси — но не това ме провокира. Справях се с похотта, но това бе нещо повече от желание и не можах да го преодоля. Сякаш нещо изсмука въздуха от дробовете ми и ме остави на нейната милост. В този миг тя бе най-красивото създание, което съм виждал, не просто хубава жена с къси панталонки и потниче, която танцува върху фризби, а самата Венера от плът и кръв. Тя бе всичко, което ми бе липсвало през последните четири години, когато бях толкова отчаян, че дори не съм разбирал, че нещо ми липсва. Тя омаломощи последните ми съпротивителни сили. Разликата в годините нямаше значение. Ако ми се присмиват, че съм провесил език като разгонен пес — какво от това? Ако съм изгубил цялото си достойнство, гордостта и усещането за себе си — какво от това? Четири години самота ме бяха научили, че човек може да преживее много по-тежки загуби.

Колко ли време танцува? Не зная. Може би по-малко от минута, но изведнъж осъзнах, че я гледаме в унес — защото донякъде и приятелите ми виждаха онова, което виждах аз, и изпитваха същото, което изпитвах аз. През тази минута като че ли всички бяхме затаили дъх.

Тя отстъпи встрани на тревата, засмяна и поруменяла чувствайки се смутена, но не и неловко.

— Извинете. Просто... тази песен много я обичам.

— Ала момичето не иска друго, само да танцува — промълви Роми.

— Да, понякога това е всичко, което иска — отвърна Мати и се изчерви до уши. — Извинете ме за момент.

Подхвърли ми летящата чиния и хукна към караваната.

Поех дълбоко дъх, опитвайки се да се върна на този свят, Джон направи същото. Джордж Кенеди имаше леко унесен вид, сякаш някой го бе натъпкал с успокоително, чийто ефект най-сетне се проявяваше.

Проехтя гръмотевица. Този път беше *наистина* близо.

Запратих фризбито към Роми:

— Какво ще кажеш?

— Мисля, че се влюбих — отвърна той, после сякаш мислено се разтърси — пролича по погледа му. — Освен това мисля, че е време да слагаме пържолите на скарата, ако ще обядваме навън. Ще ми помогнеш ли?

— Естествено.

— И аз ще помогна — предложи Джон.

Върнахме се в караваната и оставихме Джордж и Кира да си подхвърлят фризбито. Кира все го питаше дали е хващал престъпници. В кухнята Мати бе застанала пред отворения хладилник и редеше пържолите на поднос.

— Слава Богу, че дойдохте, момчета. Вече бях на път да се предам и да се натъпча със сурови пържоли. Те са най-прекрасното нещо, което съм виждала.

— А ти си най-прекрасното нещо, което аз съм виждал — заяви Джон.

Беше напълно искрен, но тя му отвърна с разсеяна и малко озадачена усмивка. Наум си направих извод: никога не прави комплимент на жена, когато държи сурови пържоли. Само си хвърляш думите на вятъра.

— Как си с печенето на скара? — обърна се Мати към мен. — Признай си честно, защото тези са прекалено хубави да ги разваляме.

— Мога да опека своята.

— Добре, уволнен си. Джон, ти отговаряш. Роми, помогни ми да приготвя салата.

— С удоволствие.

Джордж и Ки бяха дошли пред караваната и се бяха настанили на шезлонгите като две достопочтени старчета в лондонския си клуб. Джордж разказваше на Ки как преследвал Ролф Недо и неговата много лоша банда през 1993 година.

— Джордж, какво става с *носа* ти? — пошегува се Джон. — Изведнъж стана толкова *дълъг*.

— Нямах ли си друга работа? Провеждаме сериозен разговор.

— Господин Кенеди е хванал много, много хитри престъпници — обясни Ки. — Заловил е хората от онази много лоша банда и ги е тикнал в Супермакс.

— Да — отговорих. — Освен това господин Кенеди спечели „Оскар“ за ролята си в един филм.

— Тъй си е — потвърди Джордж. Вдигна ръка и преплете два пръста. — С Пол Нюман бяхме ей така.

— Имаме неговия сос за сополети — сериозно обяви Ки и Джон отново се разкикоти. Не се впечатлих толкова, но само като го гледах как се смее, след миг избухнах и аз. Запрехвахме се като двамина глупаци, докато хвърляхме пържолите на скарата. Чудно как не си опарихме пръстите.

— Защо се смеят? — обърна се Ки към Джордж.

— Защото са глуповати мъже с мънички мозъчета. Слушай, Ки — пипнах ги всичките, освен главния. Той скочи в колата си, а аз — в своята. Подробностите от преследването не са интересни за малки момиченца...

Но тъй или иначе реши да я позабавлява с тях, докато с Джон се споглеждахме и продължавахме да се хилим.

— Направо страхотно, а? — каза Джон и аз кимнах. Мати излезе, понесла царевица във фолио, следвана от Роми, който бе прегърнал огромна купа със салата и надничаше иззад ръба ѝ, за да не падне по стъпалата.

Седнахме на градинската маса: Джордж и Роми от едната страна, ние с Джон, притиснали Мати помежду си — от другата, а Ки се настани начело върху купчина стари списания, натрупани на платнения стол. Мати ѝ завърза кухненска кърпа на врата — недостойна постъпка, която Ки прие единствено защото: а) беше с нови дрехи, б) защото кухненската кърпа не е лигавче, поне теоретично.

Буквално се натъпкахме със салата, пържоли (Джон бе прав, наистина по-хубави не бях ял), печена царевица и „ягодов шнорхел“ за десерт. Като стигнахме до „шнорхела“, гръмотевиците вече се чуваха съвсем наблизо, задуха горещ вятър.

— Мати, няма да се изненадам, ако никога повече не хапна толкова вкусна храна — заяви Роми. — Безкрайно благодаря, че ме

покани.

— Аз ти благодаря — отвърна му. В очите ѝ блестяха сълзи. Хвана моята ръка и дланта на Джон. Стисна ги силно. — Благодаря на всички ви. Ако знаехте как се чувствахме с Ки миналата седмица... — Поклати глава, отново стисна дланите ни и ги пусна. — Но всичко свърши.

— Вижте малката — развеселен рече Джордж.

Ки се бе отпуснала на шезлонга и ни наблюдаваше със стъклен поглед. Косата ѝ се бе измъкнала от ластичето и падаше на кичури около лицето ѝ. На нослето ѝ имаше мъничко сметана, а в на брадичката ѝ бе залепнало царевично зрънце.

— Днес хвърлих фризбито около шест хиляди пъти — сънено рече тя. — Аз уморих.

Мати понечи да се изправи. Докоснах ръката ѝ:

— Нека аз.

Тя кимна усмихнато:

— Щом искаш.

Взех Кира в прегръдките си и тръгнах към караваната. Отново изръмжа гръмотевица, като че се обаждаше грамадно куче. Погледнах съгъстяващите се облаци и в този миг нещо привлече вниманието ми. Беше синя кола, която се движеше по шосето на запад, към езерото. Забелязах я само заради глупавата лепенка на бронята, каквито Бъди беше разлепил във „Вилидж“. „Повреден клаксон — оглеждайте се за среден пръст“.

Изкачих се с малката по стълбите и влязох, извърщайки се настрана, за да не ѝ ударя главата.

— Грижи се за мен — избърбори тя на сън. В гласа ѝ прозвуча такава тъга, че се вледених. Сякаш знаеше, че моли за нещо невъзможно. — Грижи се за мен, аз съм малка, мама казва, че съм малко човече.

— Добре, миличка — отвърнах и отново целунах коприненото ѝ челце. — Не се тревожи, Ки, спи спокойно.

Отнесох я в нейната стая и я сложих в леглото. Вече спеше дълбоко. Избърсах сметаната от носа ѝ и махнах царевичното зрънце. Погледнах часовника си — беше два без десет. Сигурно местите жители вече се събират в „Баптистка благодат“. Бил Дийн е със сива

вратовръзка. Бъди Джелисън е сложил шапка. С неколцина други мъже стоят зад църквата и пушат, преди да влязат.

Обърнах се. Мати бе застанала на вратата и ме повика:

— Майк, ела, моля те.

Застанах до нея. Този път не беше с рокля, която да ми пречи. Прегърнах я през кръста. Кожата ѝ беше топла, копринена като на дъщеря ѝ. Тя вдигна очи и разтвори устни. Притисна се към мен, а когато почувства нарастващата ми възбуда, се притисна още по-силно.

— Майк — повтори.

Затворих очи. Чувствах се така, сякаш току-що бях застанал на прага на ярко осветена стая, пълна с хора, които говорят и се смеят. Защото понякога това е *всичко*, което искаме.

„Искам да вляза — повтарях мислено. — Тъкмо това искам да направя. Пусни ме да вляза, пусни ме да...“

Улових се, че го изричам гласно, шепнейки в ухото ѝ, а дланите ми се разхождаха по гърба ѝ и върховете на пръстите ми проследяваха линията на гръбнака ѝ, докосваха изпъкналите ѝ кости, после обгръщаха малките ѝ гърди.

— Да — отговаряше тя. — И двамата го искаме. Да. Добре.

Посегна и избърса с палци сълзите ми. Отдръпнах се.

— Ключът...

Тя се поусмихна.

— Знаеш къде е.

— Довечера ще дойда.

— Добре.

— Бях... — Смутено се изкашлях. Погледнах Кира, която спеше дълбоко. — Бях самотен. Като че ли не съм го осъзнавал, но наистина бях самотен.

— И аз. Знаех, че и двамата сме самотни. Целуни ме.

Целунах я. Мисля, че езиците ни се срещнаха, но не съм сигурен. Най-живо помня усещането за нейната *живина*. Беше като малък дрейдъл^[1], който лекичко се въртеше в ръцете ми.

— Хей! — викна Джон отвън и ние стреснато подскочихме и се разделихме. — Няма ли да ни помогнете? Ще вали!

— Благодаря ти, че най-сетне се реши — промълви Мати. Обърна се и хукна по тесния коридор на караваната. Следващия път,

когато ми заговори, едва ли осъзнаваше към кого се обръща или къде се намира. Следващия път, когато ми заговори, умираше.

— Не буди малката — чух я да казва на Джон, а той отвърна: — О, извинявай, извинявай.

Забавих се още миг, поех дълбоко дъх, после отидох в банята и наплисках лицето си със студена вода. Помня, че като се обърнах за кърпа, във ваната забелязах син надуваем кит. Помня още как разсъждавах, че сигурно бълва мехурчета и дори ми хрумна мимолетна идея — детска приказка за кит. Дали бих го нарекъл Уили? Не, прекалено е банално. Тогава Вилхелм — *това* име е подходящо за такова огромно същество и същевременно е забавно. Китът Вилхелм.

Помня, че отново изтрещя гръмотевица. Помня колко бях щастлив. Най-сетне бях взел решение и трепетно очаквах падането на нощта. Като че отдалеч чувах гласове — Мати показваше на мъжете къде да приберат вещите. После чух отдалечаващи се стъпки.

Сведох поглед и установих, че издутината между краката ми спада. Казах си, че няма нищо по-абсурдно от сексуално възбуден мъж, че и преди съм си го мислил, може би насън. Излязох от банята, отново погледнах Кира — спеше дълбоко, обърната на една страна — после се отдалечих по коридора. Тъкмо бях достигнал дневната, когато изтрещяха изстрелите. Не помислих, че е гръмотевица. За миг се самозалъгах, че гърми ауспук на мощен автомобил — но после разбрах ужасяващата истина. Дълбоко в себе си бях очаквал нещо да се случи... но очаквах по-скоро призраци, не стрелба. Фатална грешка.

Отвън долиташе отсеченото „*па! па! па!*“ на автоматичен пистолет — 9-милиметров глок, както разбрах впоследствие. Мати изпищя — пронизителен писък, който ми смрази кръвта. Джон ревеше от болка, а Джордж Кенеди крещеше:

— На земята, на земята! За Бога, *сложете я на земята!*

Нещо се посипа по караваната като яростна градушка. Нещо разсече въздуха пред очите ми — чух го. Последва почти музикален звук „спройнг“, сякаш се скъса китарена струна. Салатиерата, която някой бе поставил на масата, се пръсна на парчета.

Хукнах към вратата и буквално се хвърлих по стълбите. Грилът беше преобърнат и тлеещите въглени вече бяха подпалили оскъдната трева в предния двор. Роми Бизонет седеше на земята с протегнати крака и смаяно съзерцаваше окървавения си глезен. Мати бе

коленичила на четири крака край скарата, а косата ѝ висеше пред лицето — сякаш се канеше да събере въглените, преди да са причинили пожар. Джон се заклатушка към мен с протегнатата длан. Цялата му ръка над китката бе окървавена.

В този момент забелязах и невзрачния син автомобил с шеговитата лепенка на бронята. Отмина нагоре по пътя, после обърна и се върна. Стрелецът се подаваше през спуснатото стъкло. Оръжието още димеше в ръцете му. Лицето му беше скрито под синя скиорска маска.

В небето гръмотевицата изтрещя продължително, сякаш да ни събуди.

Джордж Кенеди бавно вървеше към колата, пътьом подритвайки горещите въглени настрана, без да обръща внимание на тъмночервеното петно, което бързо се разрастваше в горната част на крачола му, после бавно се пресегна назад и не забърза дори когато стрелецът се прибра в автомобила и подвижна „Давай, давай!“ на шофьора, който също беше със синя маска, но Джордж не бързаше, не, не бързаше, и още преди да съм видял пистолета в ръката му, разбрах защо въпреки жегата не беше свалил абсурдното си сако, дори докато подхвърляше фризбито.

Синята кола (оказа се форд модел 1987 г., на името на госпожа Соня Беливо от Обърн, регистриран като откраднат предишния ден) бе на отбивката и всъщност изобщо не беше преставал да се движи. Сега ускори, изхвърляйки облак суха кафява пръст изпод задните гуми, задницата му поднесе и закачи стълба, на който бе окачена пощенската кутия, запращайки я в средата на пътя.

Джордж стисна пистолета в дясната ръка, придържайки китката с лявата, сетне стреля пет пъти. Първите два куршума уцелиха багажника — видях дупките. Третият разби задното стъкло на отдалечаващия се форд и някой изкрещя от болка. Не знам къде отиде четвъртият. Петият спуска задната лява гума. Колата отново поднесе. Шофьорът почти успя да я върне на платното, после напълно изгуби контрол. Автомобилът заора в канавката на тридесетина метра след караваната и се катурна настрана. Чу се „уумпф!“ и задницата пламна. Куршумите сигурно бяха улучили резервоара. Стрелецът се опита да се измъкне навън.

Дочух дрезгав шепот:

— Ки... махнете Ки... оттук...

Мати пълзеше към мен. Половината ѝ глава изглеждаше наред, но лявата бе напълно обезобразена. Изцъклено синьо око надничаше сред слепнали кървави кичури. Загорялото от слънцето рамо бе обсипано с черепни костици, подобни на късчета порцелан. Какво ли не бих дал да кажа, че не помня нищо такова, какво ли не бих дал някой друг да ви каже как Майкъл Нунан не е доживял да *види* това, но не мога. „Уви“ е думата, която използват в кръстословиците: трибуквена дума, която изразява огромна мъка.

— Ки... Майк, вземи Ки...

Коленичих и я прегърнах. Тя се задържа. Беше млада и силна и макар че сивото ѝ вещество изтичаше през счупения ѝ череп, се бореше с мен, викаше дъщеря си, искаше да стигне до нея, да я защити и да я отведе в безопасност.

— Мати, всичко е наред — прошепнах. В църквата „Баптистка благодат“ в далечния край на зоната, в която се намирах, пееха „Благословена увереност“... но очите на повечето опечалени бяха празни и безизразни като окото, което се взираше в мен през сплъстените от кръв кичури. — Мати, престани, не се напругай, всичко е наред.

— Ки... вземи Ки... не им позволявай...

— Нищо няма да ѝ направят, Мати, обещавам ти.

Тя се плъзна към мен и закрепя името на дъщеря си, протягайки окървавени ръце към караваната. Розовите ѝ панталонки и потничето бяха станали аленочервени. Мяташе се като риба на сухо и по земята капеха едри капки кръв. Откъм подножието на хълма долетя гърленият звук на взрив: пламъците бяха достигнали резервоара на форда. Към черното небе се изви черен дим. Гръмотевиците трещяха все по-продължително и по-силно, сякаш небето питаше: „*Шум ли искате? А? Ще ви дам аз един шум.*“

— Кажи ми, че Мати е добре, Майк! — с разтреперан глас викна Джон. — О, за Бога, кажи ми, че всичко е...

Отпусна се на колене до мен и забели очи, докато ирисите му съвсем се скриха под клепачите. Сграбчи ме за рамото, но загуби битката и изпадна в безсъзнание, като раздра ризата ми почти наполовина, поваляйки се на земята до Мати. На три-четири метра от нас Роми се опитваше да се изправи на крака, като стискаше зъби от

болка. Джордж стоеше наред шосето, презареждаше пистолета от торбичка, която бе извадил от джоба на самото си, и наблюдаваше как стрелецът се опитва да се измъкне изпод обърнатата кола, преди да го погълнат пламъците. Вече целият му десен крачол бе почервенял. „Може да оживее, но никога повече няма да облече този костюм“ — рекох си аз.

Прегърнах Мати. Наведох се до лицето ѝ, доближих устни до ухото ѝ и пошепнах:

— Кира е добре. Спи. Всичко е наред, честна дума.

Тя като че ли ме разбра. Престана да се съпротивява, отпусна се на земята и потръпна.

— Ки... Ки... Това бяха последните ѝ думи. Протегна ръка напосоки, сграбчи шепа трева и я изтръгна от земята.

— Насам! — викна Джордж. — Ела насам, копеле недно, изобщо не си и помисляй да ми обръщаш гръб.

— Тежко ли е състоянието ѝ? — попита Роми, докуцука при нас и пребледня като платно. Преди да съм успял да му отвърна, занарежда: — О, Исусе. Майко Божия, моли се за нас, грешните, сега и в часа на смъртта ни. Блажен плодът на утробата ти Исус. О, Мария, родена без грях, моли се за нас, които се обръщаме към теб за помощ. О, не, о, Майк, не. — И отново занарежда, преминавайки на уличен френски или „ла парл“, както го наричат старите хора.

— Стига — заповядах му и той млъкна. Сякаш само чакаше някой да му го нареди. — Отиди в караваната и виж Кира. Можеш ли?

— Да.

Той закуцука към караваната, като докосваше ранения си крак. На всяка крачка надаваше болезнен стон, но все някак съумяваше да продължава напред. Подушвах изгоряла трева. Усещах как пумпалът постепенно забавя въртенето си и Мати си отива.

Обърнах я, прегърнах я и започнах леко да я полюшвам. В „Баптистка благодат“ пасторът четеше псалм 139: „Ако река: поне тъмнината ще ме покрие, а нощта ще свети като деня.“ Четеше, а марсианците слушаха. Аз полюшвах Мати под черните буреносни облаци. Тази нощ трябваше да взема ключа изпод саксията и да дойда при нея. Тя танцува, застанала на пръсти върху червеното фризби, танцува като вълна в океана, а сега умира в ръцете ми, тревата се е подпалила, а мъжът, който я харесва не по-малко от мен, лежи в

безсъзнание до нея, ръката му е окървавена — от късия ръкав на тениската с надпис „Ние сме шампионите“ до кокалестата, луничава китка.

— Мати — промълвих аз. — Мати, Мати, Мати. — Люлеех я и галех челото ѝ, на чиято дясна половина по някакво чудо не бе попаднала и капчица от кръвта, в която цялата бе подгизнала. Косата ѝ падаше върху обезобразената лява част. — Мати — мълвих. — Мати, Мати, Мати.

Блесна светкавица и в небето на запад се изви ярка синя арка. Мати потръпна в ръцете ми — от шията чак до пръстите на краката. Устните ѝ плътно се прилепиха. Челото ѝ се набърчи, сякаш тя се опитваше да се съсредоточи. Вдигна ръка и като че посегна към врата ми, както падащ в пропаст човек сляпо се протяга към какво ли не, само да се задържи миг по-дълго. После ръката се отметна и безжизнено се отпусна на тревата с обърната нагоре длан. Мати потрепери още веднъж и остана да лежи неподвижно.

---

[1] Малък пумпал с еврейски букви, който се използва в детски игри, особено по време на еврейския празник Ханука. — Б. пр. ↑

ГЛАВА 26

От този момент нататък, докато направих... необходимото, се намирах предимно в зоната. Излизах няколко пъти — например когато от един стар бележник изпадна листчето, на което беше надраскано родословното дърво — но тези интерлюдии бяха кратки. В известен смисъл всичко напомняше на съня ми за Мати, Джо и Сара, от друга страна беше като ужасната треска в детството ми, когато едва не умрях от едра шарка, но най-вече усещането бе уникално и не приличаше на нищо друго. Просто се намирах в зоната. Усещах я, за което горчиво съжалявах.

Джордж се приближи, тикайки мъжа със синята маска пред себе си. Куцаше, при това доста силно. Долавях миризма на нагорещено автомобилно масло, бензин и запалена гума.

— Мати мъртва ли е? — попита той.

— Да.

— А Джон?

— Не зная — отвърнах и в същия миг Джон конвулсивно се сгърчи и изстена. Беше жив, но от ръката му се лееше кръв.

— Майк, слушай — започна Джордж, но не можа да продължи, прекъснат от ужасяващ пронизителен писък, който долетя откъм горящата кола в канавката. Беше шофьорът. Щеше да се опече като във фурна. Стрелецът понечи да се обърне натам, но Джордж вдигна пистолета: — Само да мръднеш, ще те пречукам!

— Не можете да го оставите да умре така — промърмори онзи иззад маската. — И куче не може да оставиш да умре така.

— Вече е умрял — отсече Джордж. — Без азбестов костюм не можеш да се приближиш и на три метра от колата. — Той се олюля. Лицето му беше преbledняло като сметаната, която бях избърсал от нослето на Ки. Стрелецът сякаш понечи да го нападне, но Джордж вдигна оръжието още по-високо. — Следващият път ще те застрелям. Гарантирам ти. А сега сваляй маската.

— Не.

— Виж какво, Джеси, писна ми от теб, мамка му. — Джордж освободи предпазителя на пистолета.

— Боже Господи! — възкликна стрелецът и дръпна маската. Беше Джордж Футман. Изобщо не се изненадах. Зад нас шофьорът нададе последен писък от превърналия се в кълбовидна мълния Форд и замлъкна. Димът се стелеше на черни талази. Отново падна гръм.

— Майк, намери нещо да го вържем — нареди Джордж Кенеди. — Ще го задържа още минута, две, ако се налага — но кървя като заклано прасе. Потърси канап. Ще свърши работа за този Худини^[1].

Футман стоеше помежду ни и само местеше поглед от Кенеди към мен и обратно. После огледа Шосе N 68, което беше зловецко пусто. Всъщност може би не чак толкова зловецко — задаващите се бури бяха прогнозирани отрано. Туристите и летните жители са се прибрали. А местните...

Местните... сякаш слушаха. Или нещо подобно. Пасторът говореше за Ройс Мерил и неговия дълъг и ползотворен живот за мъжа, който служил на своята родина на война и в мирно време, но местните не го чуваха. Те слушаха *нас*, както едно време са се събирали на турския в смесения магазин да слушат предаването на боксовия мач по радиото.

Бил Дийн стискаше китката на Ивет до побеляване. Причиняваше ѝ болка... но тя не се оплакваше. Тя *искаше* той да се държи за нея. Защо?

— Майк! — Гласът на Джордж отслабваше. — Моля те, човече, помогни ми. Този тип е опасен.

— Пусни ме! — намеси се Футман.

— Друг път, копеле недно — отсече Джордж. Изправих се, минах покрай саксията с ключа под нея и се изкачих по циментовите стълби. В небето избухваха мълнии, следвани от оглушителни гръмотевици.

В караваната заварих Роми, седнал до кухненската маса. Беше по-пребледнял и от Джордж.

— Хлапето е добре — с мъка изрече той. — Но като че ли се събужда... Не мога да се движа. Глезенът ми съвсем се прецака.

Посегнах към телефона.

— Не си прави труда. — Гласът му беше дрезгав и трепереше. — Опитам. Прекъснат е. Сигурно в съседните градове вече се вихри буря.

Нещо се е повредило. Божичко, никога не съм изпитвал такава болка.

Застанах пред кухненските чекмеджета и ги издърпах едно по едно, търсейки канап, въже за пране — все едно какво. Ако Кенеди припадне от загубата на кръв, докато съм вътре, онзи тип ще грабне пистолета, ще убие Джордж, после ще довърши Джон, проснат в безсъзнание сред димящата трева. Като се погрижи за тях, ще дойде тук и ще застреля Роми и мен. Ще остави Кира за накрая.

— Не, няма — размишлявах на глас. — Ще я остави жива.

Което можеше да се окаже още по-лошо.

В първото чекмедже имаше прибори. Във второто — пликчета, найлонови кесии за боклук и купчинка талони за хранителни продукти с намаление. Кухненски ръкавици и ръкохватки — в третото...

— Майк, къде е моята Мати?

Обърнах се стреснато, сякаш ме бяха заловили с порно снимки или наркотици. Кира стоеше на прага на дневната, косата ѝ обрамчваше поруменялото ѝ от съня лице, а ластичето беше нанизано на китката ѝ като гривна. Широко отворените ѝ очи бяха изпълнени с панически страх. Не изстрелите я бяха събудили, може би дори не и писъците на майка ѝ. Аз я бях събудил. Мислите ми я бяха събудили.

В секундата, когато го осъзнах, се опитах да ги прикрия, но вече беше прекалено късно. Сутринта ме бе хванала да разсъждавам за Девор и ми беше казала да не си мисля за тъжни неща, а сега бе разгадала какво се е случило с майка ѝ, преди да съм успял да прикрия случилото се в съзнанието си.

Устата ѝ увисна. Зениците ѝ се разшириха. Разпищя се, сякаш ръката ѝ се бе заклепила в менгеме, и хукна към вратата.

— Не, Кира, не! — Тичешком прекосих кухнята, едва не се спънах в крака на Роми (той ме погледна със замътен неразбиращ поглед като човек, който всеки момент ще изпадне в безсъзнание) и успях да я сграбча тъкмо навреме. В същия миг Бъди Джелисън излезе от „Баптистка благодат“ през страничната врата. Придружаваха го двама от мъжете, с които бяха пушили преди службата. Сега разбрах защо Бил Дийн стиска толкова силно ръката на Ивет и ужасно го заобичах — заобичах ги и двамата. Нещо го караше да тръгне с Бъди и останалите... но той не искаше.

Кира се бореше в ръцете ми и конвулсивно се мятеше към вратата, дишаше на пресекулки и пищеше с все сила:

— Пусни ме, искам да видя мама, пусни ме, искам да видя мама, пусни ме...

Извиках името ѝ с единствения глас, който знаех, че ще чуе — онзи, който можех да използвам само с нея. Тя малко по малко се отпусна и ме погледна. Очите ѝ бяха огромни, замъглени от сълзи. Задържа поглед върху мен още малко, после сякаш проумя, че не бива да излиза. Пуснах я на земята. Тя постоя, после се отдръпна заднешком чак до съдомиялната машина и залепи гръб за нея. Плъзна се по гладката бяла повърхност и се отпусна на пода. После заплака — поужасни стонове никога не съм чувал. Схващаше всичко, нали разбирате Просто трябваше да ѝ покажа колкото е необходимо, за да я накарам да остане вътре, трябваше... а понеже бяхме в зоната заедно, имах тази възможност.

Бъди и приятелите му се намираха в един пикап на път за насам. Отстрани на каросерията пишеше „СТРОИТЕЛНА ФИРМА БАММ“.

— Майк! — кресна Джордж. Прозвуча тревожно. — Трябва да побързаш!

— Задръж, Джордж! — викнах в отговор. — Задръж за секунда!

Мати и останалите бяха натрупали съдовете от пикника до мивката, но съм почти сигурен, че кухненският плот беше празен, когато хукнах след Кира. Е, сега не беше. Жълтата кутия със захарта беше прекатурена. Сред разпиляната бяла маса се мъдреше надпис:

ВЪРВИ

— Няма майтап — промърморих и забърниках в останалите чекмеджета. Нямаше дори едни белезници, а в повечето добре оборудвани кухни със сигурност се намират поне три-четири чифта. После ми хрумна нещо и надзърнах в шкафчето под мивката. Като излязох, Джордж вече се олюляваше на краката си, а Футман следеше движенията му с хищна съсредоточеност.

— Намери ли канап?

— Не, намерих нещо по-добро. Я ми кажи, Футман, кой точно ти плати? Девор или Уитман? Или не знаеш?

— Майната ти.

Държах дясната си ръка зад гърба. С лявата посочих към подножието на хълма и се постарях да изглеждам изненадан.

— Какво, по дяволите, прави Осгуд? Кажи му да изчезва!

Футман погледна нагам — направи го инстинктивно — и в този миг го цапардосах по тила с чука, който открих в сандъчето с инструменти под мивката. Звукът беше отвратителен; кръвта, която бликна, беше ужасяваща, но най-неприятно от всичко беше усещането, че черепът му поддава — чукът потъна, сякаш ударих гъба. Той се свлече като чувал с пясък, а аз изпуснах инструмента и ми се повдигна.

— Добре — рече Джордж. — Малко несръчно, но може би най-доброто, което можеше да направиш при тези... при тези...

Не падна като Футман — неговото падане беше по-забавено и контролирано, почти грациозно — но и той бе загубил съзнание. Взех пистолета, погледнах го, после го запратих в гората отсреща. В този миг оръжието нямаше да ми помогне — само щеше да ми навлече излишни неприятности.

Неколцина други мъже също бяха излезли от църквата; придружаваха ги и няколко дами с черни рокли и воалетки. Трябваше да бързам още повече. Разкопчах колана на Джордж и му смъкнах панталоните. Куршумът беше пронизал бедрото му, но кръвта сякаш вече се съсирваше. Рамото на Джон беше друг случай — артерията изпомпваше кръв в потресаващи количества. Измъкнах колана му и го омотах около ръката му колко се може по-стегнато. После го зашлевих. Той отвори очи и недоумяващо се втренчи в мен.

— Отвори уста, Джон! — Той продължаваше да ме зяпа. Наведох се, докато почти опряхме носове, и креснах: — ОТВОРИ УСТА! ВЕДНАГА! — Той мигновено ме послуша, като дете, на което медицинската сестра нарежда да каже „а-а“. Тикнах края на колана между зъбите му. — Стисни. — Той се подчини. — А сега го дръж. Дори ако припаднеш, не го изпускай.

Нямах време да проверявам дали ме чува. Изправих се и в този миг целият свят стана ослепително син. Никога не съм виждал толкова разярено небе.

Хукнах нагоре по циментовите стълби и отново връхлетях в караваната. Роми се бе отпуснал на масата, захлупил лице върху скръстените си ръце. Ако не бяха строшената купа и късчетата маруля в косата му, щеше да прилична на задрямал малчуган от детската градина. Кира още седеше подпряна на миялната машина и истерично ридаеше. Взех я на ръце и усетих, че се е подмокрила.

— Трябва да тръгваме, Ки.

— Искам Мати! Искам мама! *Искам си Мати, спри да я боли! Спри да е умряла!*

Забързах навън. По пътя подминах масичката, на която беше оставен романът на Мери Хигинс Кларк. Погледът ми отново попадна на купчината панделки — може би са ги пробвали преди празника и са се отказали от тях в полза на ластичето. Бяха бели с червено по краищата. Хубавки. Без да спирам, ги взех, натъпках ги в джоба на панталона си и преместих Ки в другата си ръка.

— Искам Мати! Искам мама! *Направи да се върне!* — Тя ме налагаше с ръчички, опитвайки се да ме накара да спра, после отново ме заудря. Юмручетата ѝ се забиваха в главата ми. — Свали ме! Свали ме! Свали ме!

— Не, Кира.

— *Свали ме! Свали ме! СВАЛИ МЕ! СВАЛИ МЕ!*

Вече я изпусках. Като излязохме на най-горното стъпало, ненадейно престана да се дърпа.

— Дай ми Стриган! Искам Стриган!

Отначало изобщо не можех да проумея за какво говори, но проследих с поглед накъде посочва и разбрах. На пътеката, недалеч от саксията с ключа под нея, лежеше плюшената играчка от детското меню. Съдейки по външния му вид, Стрикланд доста бе играл навън — от прахоляка светлосивата му козинка бе придобила тъмносив цвят — но предпочитам да ѝ дам играчката, за да се успокои. Моментът не беше подходящ да се тревожа за микроби и мръсотия.

— Ще ти дам Стрикланд, ако обещаеш да затвориш очи и да не ги отваряш, докато не ти кажа. Обещава ли?

— Обещавам.

Трепереше в ръцете ми, а очите ѝ се наливаха с огромни кръгли сълзи — от онези, които човек очаква да види по илюстрациите на книжките с приказки, но не на живо — и се търкаляха по страните ѝ. Слязох по стълбите, после се поколебах. Първо панделките, сега кучето. В панделките може би няма нищо лошо, но някак ми се струваше, че не бива да ѝ позволявам да взима кучето с нас. Не бива, но...

„*То е сиво, ирландецо* — пошепна вътрешният ми глас. — *Не се тревожи, то е сиво. Играчката в съня ти беше черна.*“

Не разбирах какво иска да каже гласът, а нямах време да се чудя. Тикнах кучето в ръчичката на Кира. Тя целуна прашната козинка, без да отваря очи.

— Може би Стриган ще помогне на мама, Майк. Стриган е вълшебното куче.

— Само не отваряй очи. Не ги отваряй, докато не ти кажа.

Тя притисна лице към шията ми. Пренесох я през двора към колата си. Сложих я на предната седалка. Тя легна и скри глава с ръчички, стискайки в пухкавата си шепичка плюшеното куче. Казах ѝ да остане легнала на седалката. Видимо не реагира, но бях сигурен, че ме е чула.

Трябваше да бързаме, защото кореняците идваха. Кореняците искаха да свършат с тази работа, искаха реката да се влее в морето. Имаше едно-единствено място, където можехме да отидем, едно-единствено място, където щяхме да сме в безопасност, и това беше „Сара Лафс“. Но първо трябваше да свърша нещо друго.

В багажника държах одеяло — беше старо, но чисто. Извадих го, прекосих двора и го метнах върху Мати Девор. Тялото ѝ повдигаше вълнената тъкан едва забележимо. Огледах се и улових погледа на Джон. От шока очите му бяха изцъклени, но като че ли се свестяваше. Продължаваше да стиска колана — изглеждаше като наркоман, който се кани да си инжектира поредната доза.

— Тоа не мое да бѐе... — *„Това не може да бѐде.“* Знаех точно какво изпитва.

— Само след няколко минути ще дойде помощ. Дръж се. Аз трябва да вървя.

— Кѐе?

Не отговорих. Нямаше време. Спрях да премеря пулса на Джордж Кенеди. Беше бавен, но силен. До него помощник шерифът беше в безсъзнание, ала ломотеше несвързано. Изобщо не се канеше да умира. Не е лесно да убиеш стар прѐч. Напористият вятър довя дима от преобърнатата кола и сега миризмата на пѐржолите се примесваше с миризма на обгорена човешка плѐт. Стомахът ми се сви.

Хукнах към шевролета, седнах зад волана и излязох на заден ход от алеята. Хвърлих последен поглед към покритото с одеяло тяло, към тримата изпаднали в несвяст мъже, към караваната с извитата като дѐга поредица от куршумени дупки и зейналата врата. Без да изпуска

колана от зъби, Джон се бе повдигнал на лакът и ме гледаше недоумяващо. Проблесна толкова ярка мълния, че се опитах да скрия очи, но докато вдигна ръка, светлината беше изчезнала и денят бе притъмнял, сякаш падаше нощ.

— Стой долу, Ки. Не мърдай.

— Не те чувам — каза тя с толкова дрезгав, сподавен от сълзи глас, че едва различих думите. — Ки спинка със Стриган.

— Добре.

Подминах горящия форд и се отдалечих към подножието на хълма, където спрях пред ръждивия, надупчен с куршуми знак „стоп“. Погледнах надясно и видях пикапа, паркиран на разширението. Отстрани пишеше „СТРОИТЕЛНА ФИРМА БАММ“. В кабината бяха натъпкани трима мъже, които ме гледаха. Отдясно беше Бъди Джелисън — познах го по шапката. Много бавно и преднамерено вдигнах дясната си ръка и им показах среден пръст. Никой не отвърна и каменните им изражения не се промениха, но пикапът бавно потегли насреща ми.

Свърнах по шосе N 68 и потеглих към „Сара Лафс“ под смраченото небе.

На три километра от мястото, където Алея 42 се отклонява от шосето и завива на запад към езерото, имаше стар изоставен хамбар, върху който още се различаваше избледнелият надпис „Мандра Донкастър“. Тъкмо когато го приближавах, цялата източна половина на небето се превърна в пурпурно-бял мехур. Извиках и клаксонът изсвири — сам, почти съм сигурен. От дъното на мехура се надигна мълния, която порази постройката. За миг тя остана същата, грейнала като радиоактивен елемент, после се разхвърча на всички страни. Освен на кино не съм виждал и бегло подобие на тази гледка. Последвалата гръмотевица беше като бомбен взрив. Кира се разпиши и се свлече пред седалката, притискайки уши с длани. Продължаваше да стиска плюшеното кученце.

След миг превалях хребета. Алея 42 се отклонява в подножието на северния му склон. От върха се разкриваше поразителна гледка към ТР-90 — гори, поля, хамбари и ферми, дори къс от тъмната гладка повърхност на езерото. Небето беше черно като въглищен прах и почти непрекъснато се осветяваше от мълнии. Въздухът беше придобил цвета на охра. Всяка глътка, която поемах, имаше вкус на метални

стружки. Топографията на местността изпъкваше със сюрреалистична яснота, която никога няма да забравя. Усещане за някаква тайнственост изпълваше сърцето и мислите ми, отново бях обзет от чувството, че светът е опънат като тънка кожа върху неизвестни кости и вдлъбнатини.

Погледнах в огледалото за обратно виждане и забелязах, че към пикапа са се присъединили още две коли, една с номер, започващ с В, което ще рече, че е собственост на ветеран от въоръжените сили. Когато намалявах скоростта, намаляваха и те. Като ускорявах, и те ускоряваха. Но се съмнявах, че ще продължат да ни следват и по Алея 42.

— Ки? Добре ли си?

— Аха — отвърна тя и аз се запусках по хълма.

Като заваля градушката, успях да различа единствено червените котешки очи, които указваха къде трябва да завия — от небето падаха огромни бели късове лед, които трополяха по покрива като тежки пръсти и отскачаха от капака. Започнаха да се трупат в улея за чистачките.

— Какво става? — извика Ки.

— Просто вали град — обясних. — Нищо не може да ни направи.

Едва го казах и леден къс с големината на малък лимон удари предното стъкло от моята страна, после отскочи, оставяйки бяло петно, от което се разклоняваха множество пукнатинки. Дали Джон и Джордж Кенеди лежат безпомощни под градушката? Насочих мисълта си натам, но нищо не почувствах.

Като завих наляво по Алея 42, градушката толкова се усили, че почти не виждах пътя. Коловозите бяха запълнени с лед, но под дърветата не беше толкова побеляло. Възнамерявах да се подслоним отдолу и подкарах натам, като включих фаровете.

Щом спрях под дърветата, пурпурнобелият мехур отново се надигна и ме заслепи. Екна стържещ, пукащ звук. Кира изпищя. Обърнах се и пред очите ми един огромен смърч бавно рухна направо на алеята, а чворестият му дънер пламна. По цялата му дължина пробягваха електрически искри.

„В капан сме — отбелязах мислено. — За добро или лошо сме впримчени тук.“

Дърветата се надвесваха над Алея 42 като балдахин, който се прекъсваше само покрай Тидуеловата ливада. Градушката се сипеше върху гората, чуваше се оглушително трещене. Отчупваха се *клони*, разбира се — това бе най-унищожителната градушка, която някога е падала по тези места, и макар да продължи петнадесетина минути, това бе напълно достатъчно да съсипе всички посеви.

Над главите ни блесна светкавица. Вдигнах поглед и видях огромна оранжева топка, преследвана от по-малка. Търкаляха се по върховете на дърветата от ляво и тук-там ги подпалваха. Изкарах колата в просеката, в този момент градушката престана и заваля пороен дъжд. Отново свърнах в гората, иначе нямаше да мога да шофирам. Криво-ляво продължих напред, прегърбен върху волана и вперил поглед в сребърната завеса, която осветяваха фаровете. Гръмотевиците тътнеха една след друга, излезе вятър, който свиреше в дърветата като свадлив глас. Отпред на пътя се стовари огромен клон. Прегазих го и се заслушах как пукаше и дращеше под шевролета.

„Моля те, нека да не падат по-големи — мислех си... или може би се молех. — Моля те, нека стигнем къщата. Моля те, нека стигнем къщата.“

Когато стигнах до алеята, вятърът вече беше ураганен и виеше зловещо. Дърветата се гърчеха под напора му, а поройният дъжд заплашваше светът да се превърне в блудкава овесена каша. Наклонената алея се бе превърнала в река, но аз карах без никакво колебание — не биваше да оставам тук; ако някое голямо дърво се стовареше върху колата, щеше да ни смачка като мухи.

Не допуснах грешката да ударя спирачки — колата щеше да поднесе и да се спусне по хълма право към езерото, преобръщайки се по склона. Вместо това включих на ниска предавка, леко издърпах ръчната спирачка и оставих двигателя да ни тегли надолу. Дъждът плющеше по стъклото и през водната завеса дървената грамада на къщата изглеждаше призрачна. Колкото и да е невероятно, още светеха лампи, грейнали като люковете на батискаф на три метра под водата. Значи генераторът продължаваше да работи... поне засега.

Мълния се заби като копие в езерото и синьо-зелената светлина озари черната водна повърхност, набраздена от вълни с бели гребени. Една от стогодишните ели, която растеше вляво от дървените стъпала,

беше паднала наполовина във водата. Неиде зад нас още едно дърво рухна с оглушителен трясък. Кира запуши уши.

— Всичко е наред, слънчице — промълвих. — Вече пристигнахме, успяхме.

Изключих двигателя и фаровете. Без тях почти не виждах — светлината беше помръкнала. Опитах се да отворя вратата и отначало не можах. Напънах я по-силно и тя не само се отвори, а буквално отхвъркна изпод ръцете ми. Слязох и в светлината от блесналата светкавица видях Кира, която пълзеше към мен по седалката, пребледняла от страх, с ококорени очи, изпълнени с ужас. В този миг вратата се върна и ме удари по задника достатъчно силно, за да ме заболи. Забравих болката и грабнах Ки. Леденият дъжд за секунда ни измокри до кости. Само че изобщо не беше дъжд — все едно се намирахме под водопад.

— Кученцето ми! — изпищя тя. Почти не я чух. Но видях лицето ѝ и празните ръчички. — Стриган! Изпуснах Стриган!

Огледах се и го видях да плува в потока, образувал се край верандата. Малко по-надолу водата се разливаше извън пътеката и се стичаше надолу по склона — ако течението отнесеше Стрикланд, сигурно щеше да потъне в езерото.

— Стриган! — подсмърчаше Ки. — *КУЧЕНЦЕТО МИ!* Изведнъж освен глупавата играчка всичко друго изгуби значение. Хукнах след него по алеята с Ки на ръце, напълно забравил дъжда, вятъра и ослепителните светкавици. Но на склона водата щеше да ме изпревари — движеше се прекалено бързо.

На ръба на алеята обаче играчката се заклеци между три слънчогледа, които се огъваха под напора на вятъра. Приличаха на осенени от Господ вярващи на евангелистско сборище: „*Да, Исусе! Благодаря ти, Господи!*“ Освен това изглеждаха някак познати. Невъзможно бе, разбира се, това да са онези три слънчогледа, които в съня ми бяха поникнали през дъските на верандата (и които бяха запечатани на снимката, направена от Бил Дийн преди завръщането ми), но безсъмнено бяха същите. Три слънчогледа като трите сестри вещици в „Макбет“. Бях се върнал в „Сара Лафс“; бях в зоната; бях се завърнал в съня си и този път той имаше пълна власт над мен.

— Стриган! — Ки се извиваше и мятеше в ръцете ми. Бяхме мокри до кости и подобни движения не бяха безопасни. — Моля те,

Майк, моля те!

В небето като динамит избухна гръмотевица. Изпищяхме в един глас. Отпуснах се на коляно и грабнах плюшеното кученце. Кира го стисна и го заобсипва с целувки. Докато се изправях, падна поредната гръмотевица, която изплющя във въздуха като камшик. Погледнах слънчогледите и те сякаш отвърнаха на погледа ми: „Здравей, ирландце, доста време мина, а?“ Притиснах Ки към гърдите си, обърнах се и се повлякох към къщата. Не беше лесно — водата вече ми стигаше до глезените и носеше топящи се ледени късове. Подмина ни паднал клон, който се заклеци между слънчогледите почти на същото място, където бях коленичил да извадя Стрикланд. Друг по-голям клон се стовари върху покрива с трясък и се затъркала към стрехата.

Хукнах към задния вход, едва ли не очаквайки Сянката да изскочи срещу нас и да разпери ръце за зловеща приятелска прегръдка, но това не се случи. Бяхме сами с бурята, а и тя ни беше достатъчна.

Ки стискаше кучето с все сила и без капка изненада установих, че от водата и мръсотията Стрикланд е почернял. Именно него бях видял в съня си.

Но вече беше прекалено късно. Нямаше къде другаде да отидем, нямаше къде да търсим друг подслон. Отворих вратата и внесох Кира в „Сара Лафс“.

Централното крило — сърцето на къщата — бе издържало бурите почти сто години. Стихията, която се разрази през онзи юлски следобед, може и да бе най-страшната, но веднага щом влязохме в къщата, задъхани като спасени на косъм удавници, разбрах, че почти със сигурност ще издържи и тази буря. Дървените стени бяха толкова дебели, че човек сякаш изведнъж се оказваше в нещо като гробница. Страшният рев на урагана тук се превръщаше в монотонен шум, прекъсван от време на време от трясъка на някой клон, паднал върху покрива. Някъде — в мазето, предполагам — се беше отворила врата и непрестанно се удряше. Шумът отекваше като изстрели от сигнален пистолет. Върхът на някакво дръвче бе счупил кухненския прозорец. Покритите с иглички клони стърчаха над печката и като се движеха, хвърляха сянка върху котлоните и по плота. Мислех да го отчупя, но после се отказах. Поне запълваше дупката.

Внесох Ки в дневната и загледахме езерото, чиито тъмни води се бърчеха в абсурдни дантели под причернялото небе. Почти

непрестанно падаха мълнии, които хвърляха светли кръгове върху гората и осветяваха танцуващите, люлеещи се като обезумели дървета около езерото. Колкото и да бе стабилна къщата, надаваше стон при всеки порив на вятъра, който я блъскаше от всички страни и сякаш се опитваше да я прекатури в дерето.

Дочух тих, ритмичен звън. Кира вдигна глава от рамото ми, огледа се и отбеляза:

— Имаш си лос.

— Да, казва се Бънтър.

— Хапе ли?

— Не, злато, той не може хапе. Бънтър е като... като кукла, да речем.

— А защо звънчето му звъни?

— Радва се, че сме тук. Радва се, че сме успели да се приберем навреме.

Видях, че иска да се зарадва, но после осъзнава, че Мати я няма, за да споделят радостта. Долових мисълта ѝ, че никога повече няма да се радват заедно... сетне почувствах как Ки я изтика. Нещо гигантско се строполи върху покрива и светлините примигаха, а момиченцето отново се разплака.

— Недей, съкровище — казах и я заразождах из стаята. — Недей, слънчице, недей, Ки, недей. Недей, миличко, недей.

— Искам си мама! Искам си Мати!

Представях си, че така носят пеленачетата, когато имат колики. Тя разбираше твърде много за тригодишно дете и следователно страданието ѝ бе много по-силно, отколкото може да понесе едно тригодишно дете. И така, държах я на ръце и се разождах напред-назад, панталонките ѝ влажнееха на ръката ми от урината и от дъжда, ръчичките ѝ около врата ми бяха горещи, страните ѝ бяха облени в сълзи, косата ѝ бе влажна и разошена, дъхът ѝ имаше мирис на ацетон, а от плюшената играчка, която стискаше в юмручето си, се стичаше мръсна вода. Разохождах я напред-назад из дневната, напред-назад под мъжделивите отблясъци от капандурата и една лампа. Светлината от генератор никога не е стабилна, никога не е постоянна — сякаш непрестанно стене и въздиша. Напред-назад под непрестанния звън на хлопката на Бънтър, която долиташе като музика от друг свят, до който понякога се докосваме, но никога не виждаме.

Напред-назад сред воя на бурята. Струва ми се, че ѝ пях, но със сигурност се докосвах до съзнанието ѝ и заедно потъвахме все по-дълбоко и по-дълбоко в зоната. В небето препускаха облаци и дъждът биеше по стъклата, мигновено потушавайки огньовете, които мълните подпалваха в горите. Къщата пъшкаше, ставаше течение от поривите на вятъра, който напираше през счупения кухненски прозорец, но наоколо витаеше тъжно усещане за сигурност. Усещане, че най-сетне сме у дома.

Най-сетне сълзите ѝ попресъхнаха. Тя опря лице на врата ми, отпуснала натежалата си главица на рамото ми, а като минавахме покрай прозореца с гледка към езерото, виждах отражението на разширените ѝ от ужас очи, втренчени в сребристия мрак. Носеше я висок мъж с оредяваща коса. Осъзнах, че виждам масата за хранене през нас. „Вече и отраженията ни са призраци“ — помислих си.

— Ки? Искаш ли да хапнеш нещо?

— Не съм гладна.

— А ще пийнеш ли чаша мляко?

— Не, какао. Студено ми.

— Да, разбира се, студено ти е. Имам какао.

Понечих да я сваля на земята, но тя панически ме стисна и ме зарита с пухкавите си крачета. Отново я вдигнах, като този път я подпрях на кръста си, и тя се успокои.

— Кой е тук? — прошепна. Отново трепереше. — Кой е тук 'свен нас?

— Не зная.

— Има едно момченце. Видях го ей там. — Посочи със Стрикланд към плъзгащата се врата към верандата (всички столове навън бяха преобърнати и разхвърляни по ъглите — Дори един липсваше, очевидно се бе прекатурил през парапета). — Беше черно, като в онова смешно филмче, дето гледахме с Мати. Има и други черни хора. Една жена с голяма шапка. Един мъж със сини панталони. Останалите не ги виждам добре. Гледат ни. Не ги ли виждаш?

— Не могат да ни направят нищо лошо.

— Сигурен ли си? Сигурен си, нали?

Не отговорих.

Зад кутията с брашното намерих буркан с пакетчета какао, отворих едно и го изсипах в чаша. В този миг падна гръм. Ки подскочи

в ръцете ми и нададе протяжен, отчаян стон. Гушнах я и я целунах.

— Не искам на земята, Майк, страх ме е.

— Не бой се. Ти си моето добро момиче.

— Страх ме е от момчето и от мъжа със сините панталони, и от жената с шапката. Мисля, че е онази, която беше с роклята на Мати. Те призраци ли са?

— Да.

— А лоши ли са, като онези мъже, дето ни преследваха на панаира? Лоши ли са?

— Не знам точно, Ки, и това е самата истина.

— Но ще разберем.

— А?

— Ти така си помисли. „Но ще разберем.“

— Да — казах. — Май това си мислех. Или нещо подобно.

Докато се стопли водата в чайника, занесох малката в спалнята; смятах, че все ще намеря някоя дреха на Джо, но всички чекмеджета на тоалетката бяха празни. Както и цялата нейна половина от гардероба. Сложих Ки на голямото двойно легло, където, откак се завърнах, дори веднъж не бях легнал да подремна, свалих ѝ дрехите, отнесох я в банята и я увих в хавлия. Тя трепереше, устните ѝ бяха посинели. С друга кърпа ѝ подсуших косата, доколкото можах. През цялото време тя нито за миг не изпусна плюшеното кученце, което вече се пропукваше по шевове и пълнежът изпадаше отвътре.

Отворих аптечката, порових вътре и най-сетне на най-горния рафт намерих онова, което търсех — бенадрилът, с който Джо не се разделяше заради сennата си хрема. Хрумна ми да погледна срока на годност на кутията, но едва не се изсмях. Какво значение би могло да има *това*? Сложих Ки на капака на тоалетната чиния и я оставих да се държи за врата ми, докато вадох розово-белите хапчета от опаковката. После изплакнах чашата и я напълних със студена вода. В този момент улових някакво движение в огледалото, което отразяваше вратата и голямата спалня зад нея. Казах си, че това са сенките на разлюлените от вятъра дървета. Поднесох таблетките на Ки. Тя посегна, после се замисли.

— Хайде — подканих я. — Това е лекарство.

— Какво лекарство? — попита ме и протегна ръчичка над шепата ми с таблетките.

— Противотъжно лекарство. Можеш ли да гълташ хапчета, Ки?

— Естествено. — Научих се, като бях на две.

Поколеба се още миг — гледаше мен и *вътре* в мен, струва ми се, за да се увери, че ѝ казвам нещо, в което наистина вярвам. Може би снова, което видя, я успокои, защото взе капсулите и ги постави в устата си една по една. Погълна ги последователно, отпивайки от чашата на мънички глътки като птиче.

— Още съм тъжна, Майк.

— Трябва му известно време, за да подейства.

Разрових чекмеджето с моите ризи и намерих стара фланелка с надпис „Харли Дейвидсън“, която се бе свила от пране. Пак ѝ беше ужасно голяма, но като я вързах отстрани, заприлича на нещо като саронг, който непрекъснато се свличаше от раменете ѝ. Изглеждаше почти прекрасно.

В задния си джоб винаги нося гребен. Извадих го и сресах косата ѝ назад. Вече започваше да изглежда нормално, но нещо липсваше. Нещо, което в мислите ми беше свързано с Ройс Мерил. Което обаче бе е доста налудничаво... нали?

— Майк? Какъв бастун? За какъв бастун си мислиш?

В този миг се сетих.

— Захарен бастун. От онези с панделките. — Извадих двете бели панделки от джоба си. Под слабата светлина червените им краища изглеждаха като възпалени. — Като тези.

Прибрах косата ѝ на две малки опашки. Вече си имаше и панделки; и черното плюшено куче бе тук; слънчогледите се бяха преместили няколко метра по на север, но също бяха на линия. Общо взето всичко бе както трябва.

Тресна гръмотевица, наблизко падна дърво и лампата угасна. След пет секунди, през които бяхме заобиколени само с черно-сиви сенки, отново светна. Пак се върнахме в кухнята, но като минавахме покрай вратата на избата, иззад нея долетя смях. Аз го чух — чу го и Ки. Разбрах го по очите ѝ.

— Грижи се за мен — промърмори. — Грижи се за мен, защото аз съм само едно малко човече. Ти ми обеща.

— Ще се грижа.

— Обичам те, Майк.

— И аз те обичам, Ки.

Чайникът свистеше. Напълних чашата до средата с вряла вода и добавих мляко, за да се изстуди и да се сгъсти напитката. Занесох Кира на дивана. Като минавахме покрай масичката, погледът ми се плъзна по пишещата машина и ръкописа, върху който лежеше книгата с кръстословиците. Тези неща вече ми изглеждаха някак глуповати и тъжни, като механизми, които никога не са работели както трябва, но сега напълно са се повредили.

Светкавица озари цялото небе и през стаята пробяга пурпурен лъч. Осветени за миг, бясно разлюлените дървета ми се видяха като гърчещи се пръсти, а когато мълнията премина покрай плъзгащата се врата към верандата, отзад, до печката, забелязах жена. Наистина беше със сламена шапка, чиято периферия бе колкото колело на каруца.

— Какво значи „Реката почти стигна морето“? — попита Ки.

Седнах и ѝ подадох чашата.

— Изпий това.

— Защо онези мъже направиха лошо на мама? Не искаха ли да се радва?

— Сигурно — отвърнах. Разплаках се. Държах Ки на скута си и бършех сълзите с опакото на дланите си.

— И ти трябва да изпиеш няколко противотъжни хапчета — каза Ки. Подаде ми какаото. Панделките, които бях завързал на големи фльонги, подскочиха. — Ето. Пийни си.

Подчиних се. От северния край на постройката отново полетя стържещ, пукащ трясък. Тихото бучене на генератора замря и къщата отново потъна в сивкав мрак. По лицето на Ки пробягваха сенки.

— Стой мирно — казах ѝ. — Опитай се да не се страхуваш. Може би отново ще светне. — След миг наистина светна, но неритмичната нотка в бръмченето на генератора и мъждукането на лампата вече бяха много по-осезаеми.

— Разкажи ми приказка — помоли Ки. — Разкажи ми за Прахоляшка.

— Пепеляшка.

— Да, за нея.

— Добре, но на разказвачите на приказки се плаща. — Свих устни, уж пия.

Тя ми подаде чашата. Какаото беше сладко и вкусно. Обаче усещането, че ни наблюдават, бе тягостно и съвсем не сладко. Нека

гледат! Нека гледат, докато могат!

— Имало едно хубаво момиче на име Пепеляшка...

— Имало едно време! Така започва! Всички приказки така започват!

— Правилно, забравих. Та значи имало едно време едно хубаво момиче на име Пепеляшка, което имало две подли доведени сестри. Те се казвали... помниш ли?

— Пана и Суетами.

— Да, кралиците на лака за коса. Те караха Пепеляшка да върши цялата най-черна работа — да мете огнището и да чисти колибата на кучето в задния двор. Веднъж обаче се случило така, че известната рокгрупа Оейзис щяла да свири на купон в двореца и макар че и трите сестри били поканени...

Бях стигнал до частта, където добрата фея хваща мишките и ги превръща в мерцедес, когато бенадрилът подейства. Наистина беше противотъжно лекарство — като сведох поглед, Ки бе заспала, сгушена в свивката на лакътя ми. Взех чашата, която още стискаше, и я оставих на масичката, после отметнах вече изсъхващата ѝ коса от челото.

— Ки?

Мълчание. Беше отпътувала за страната на Оле Затвори Очички. Сигурно бе допринесъл и фактът, че следобедният ѝ сън бе прекъснат почти веднага, след като бе заспала.

Взех я и я занесох в северната спалня, а крачката ѝ се люшкаха във въздуха и подгъвът на тениската подскачаше над коленцата ѝ. Сложих я на леглото и придърпах пухената завивка чак до брадичката ѝ. Гръмотевиците трещяха като артилерийски залпове, но тя дори не помръдваше. Изтощение, скръб, бенадрил... бяха я потопили в дълбок сън, далеч от всякакви призраци и страдания, а това бе хубаво.

Наведох се и я целунах страната ѝ, която най-сетне се бе поразхладила.

— Ще се грижа за теб — промълвих. — Обещах и ще го сторя.

Ки сякаш ме чу, защото се обърна на една страна и издаде звук, подобен на тиха въздишка. Черните ѝ мигли изглеждаха като сажди на фона на светлите ѝ страни, контрастирайки със светлата ѝ коса. Гледах я и се изпълвах с обич, която ме сполетя изведнъж, като болест.

„Грижи се за мен, аз съм малко човече.“

— Ще се грижа, птичето ми — обещах.

Отидох в банята и пуснах вода да напълня ваната, като в съня си. Щеше да проспи всичко, ако успее да събере достатъчно топла вода, преди генераторът съвсем да спре. Искаше ми се да имам гумена играчка, която да ѝ дам, ако случайно се събуди: нещо като кита Вилхелм — но тя си имаше кученце, а и без това сигурно нямаше да се събуди. Не я очакваше ледено кръщение под ръчната помпа. Не съм жесток, не съм ненормален.

В аптечката имах само резервни ножчета за бръснене, само че те не бяха подходящи за предстоящата задача. Не бяха достатъчно надеждно средство. Но някой от кухненските ножове щеше да свърши работа. Ако напълнех мивката с вряла вода, дори нямаше да го усетя. Буквата Т на всяка ръка, късата чертичка по дължината на китката...

За миг излязох от зоната. Някакъв глас — собственият ми глас, който прозвуча като странна смесица от гласовете на Джо и Мати — се разпищя: „*Какво си намислил? О, Майк, какво ти се върти из главата, за Бога?*“

После изтреця гръмотевица, светлините изгаснаха и дъждът отново заваля. Върнах се на мястото, където всичко бе ясно и действията ми не подлежах на съмнение. Нека всичко свърши — мъката, болката, страхът. Не искам повече да мисля как Мати танцуваше върху летящата чиния, сякаш под лъча на прожектор. Не искам да съм тук, когато Ки се събуди — не искам да виждам как очите ѝ се изпълват с мъка. Не искам да се боря с предстоящата нощ, нито със следващия ден, нито с по-следващия. Всички те са вагони на все същия тайнствен влак от памтивека. Животът е болест. Ще ѝ приготвя хубава топла вана и ще я излекувам от него. Вдигнах ръце. В огледалото на аптечката се отрази мрачен силует... сянка... която също вдигна ръце в нещо като радостен поздрав. Значи през цялото време съм бил аз. Нямам нищо против.

Отпуснах се на коляно и проверих водата. Беше топла. Добре. Дори генераторът да спре, няма да изстине. Ваната беше дълбока. Като слизах в кухнята за ножа, ми хрумна да вляза във ваната при нея, след като си прережа вените във врялата вода в мивката. После размислих. Може да бъде изтълкувано погрешно от хората, които ще ни открият — хора с грозни помисли и още по-грозни подозрения. Онези, които ще дойдат, когато свърши бурята и дърветата бъдат разчистени от пътя. Не, след ваната ще я подсуша и отново ще я сложа в леглото заедно със

Стрикланд. Ще седна в отсрещния ъгъл на стаята, в люлеещия се стол край прозореца. Ще постеля в скута си хавлиена кърпа, за да предпазя панталона си, и в крайна сметка ще заспя и аз.

Хлопката на Бънтър продължаваше да звъни. Вече ечеше много по-силно. Лазеше ми по нервите, пък и ако продължава така, може да събуди детето. Реших да я сваля, за да млъкне веднъж за винаги. Прекосих стаята и в същия миг ме блъсна силна въздушна струя. Не ставаше течение от счупения прозорец — това бе същата гореща струя въздух като в метрото. Сборникът с кръстословици полетя на пода, но притиснати от преспапието, страниците от ръкописа не помръднаха. Звънчето на Бънтър замлъкна.

В сумрачната стая дочух шепот. Някой изричаше думи, които не можех да уловя. Голяма работа! Какво значение има поредната демонстрация — поредният порив горещ вятър от Великото отвъдно?

Падна гръм и отново прозвуча въздишка. Този път, когато генераторът спря и светлините угаснаха, а стаята потъна в сиви сенки, ясно долових една дума:

Деветнайсет.

Обърнах се кръгом. Погледът ми попадна върху ръкописа на „Приятелят ми от детинство“ в отсрещния край на стаята. Изведнъж ми просветна. Проумях.

Не кръстословиците. Не и телефонният указател.

Моята книга. Моят ръкопис.

Прекосих стаята, смътно отбелязвайки, че водата в банята е престанала да тече. Като спря генераторът, е спряла и помпата. Нищо, вече е достатъчно дълбоко. И топло. Ще изкъпя Кира, но първо трябва да свърша нещо друго. Трябва да сляза по деветнайсет, а после може да се наложи да сляза и по деветдесет и две. Можех преспокойно да го направя. Бях написал малко повече от сто и двадесет страници, тъй че спокойно можех да го направя. Грабнах фенерчето от шкафа, щракнах го и го нагласих на масата. Крушката хвърляше кръгло бяло петно върху ръкописа — в този притъмнял следобед то бе ярко като прожекторен лъч.

На страница деветнадесет от „Приятелят ми от детинство“ Тифи Тейлър — момичето на повикване, преобразило се в Реджина Уайтинг — седеше в студиото си с Анди Дрейк и изживяваше спомена за онзи ден, когато Джон Санборн (името под което се подвизаваше Джон

Шакълфорд) бе спасил тригодишната ѝ дъщеря Карен. Ето пасажа, който прочетох, докато гръмотевиците трещяха, а дъждът биеше по плъзгащата се врата към верандата:

ПРИЯТЕЛ, от *Нунан*/стр.19

беше натам, сигурна съм — каза тя, но понеже не
успях да я открия никъде, отидох да
хвърля едно око в горещата вана. — Тя загали цигара.
— Направо си изкарах акъла, Анди, идеше ми да се
разпищя — Карен
лежеше на дъното. Само ръчичката ѝ се подаваше
навън...
и ноктите ѝ вече посиняваха.

После... сигурно съм се хвърлила вътре, но не помня
— бях като в транс.

Оттам насетне случката мина като на сън, в който
всичко се смесва.

Докато се маех, се появи пазачът Санборн, блъсна ме
на една

страна и се хвърли във ваната. Без да иска, ме закачи
с крак и

така ме ритна в гърлото, че цяла седмица едва
успях да говоря, камо ли да преглъщам.

Дръпна Карен за ръката. Уплаших се да не я
измъкне от рамото, но той я спаси. Спаси я.

— О, Боже мой, Господи, помислих я за умряла. — В
тъмното Дрейк забеляза, че жената плаче. — Сигурна
бях, че си е
отишла.

Веднага схванах, но за всеки случай сложих бележника си в
лявото поле, за да се открият думите по-ясно. Проследих текста отгоре
надолу, сякаш чета отговор на кръстословица от вертикалната колонка,
и последователността от букви в началото на всеки ред образуваше
следното послание:

бухали ПОД студи то

Като включих и буквата от новия ред, се получи:

бухали ПОД студиОто

Бил Дийн, нашият пазач, седи зад волана на камиона си. Свършил е двете задачи, за които е дошъл — да ме посрещне в ТР и да ме предупреди за Мати Девор. Вече се готви да си върви. Усмивва се насреща ми с огромните си изкуствени зъби.

— Ако ти се отвори повод, да потърсиш бухгалтерите — казва.

Питам го за какво ще са й притрябвали на Джо пластмасови бухали, а той отвърща че пъдят гаргите да не цапат дървенията. Приемам обяснението, имам други грижи, но все пак...

— Сякаш бе дошла специално заради това — казва той. На мен и през ум не ми минава — поне тогава, в онзи миг — че в индианския фолклор бухгалтерите имат друга роля: смята се, че пропъждат злите духове. Ако Джо е знаела, че ще пропъдят гаргите, значи е знаела и другото. Тя си падаше точно по такива ценни късчета познание. Любопитната ми съпруга. Моята възхитителна всезнайка.

Падна гръм. Светкавица прояде облаците, сякаш ги поръси с киселина. Стоях край масата и стисках ръкописа в треперещите си ръце.

— За Бога, Джо — пошепнах. — Какво си открила? И защо не си ми казала?

Но мисля, че и сам знаех отговора. Не ми беше казала, защото и аз бях донякъде като Макс Девор — працядо му и працядо ми са били дупе и гащи. Не ми изглеждаше много смислено, но беше самата истина. А и на брат си не беше казала. Изпитвах някакво странно успокоение от този факт.

Настръхнах, когато взех да прелиствам ръкописа.

В романа на Майкъл Нунан „Приятелят ми от детинство“ Анди Дрейк непрекъснато се разхождаше по халат: в тази дума има по едно „хал“ — сричка от „бухал“. Преди да се премести във Флорида, Джон Шакълфорд бе живял в Студио Сити, Калифорния. Първата среща между Дрейк и Реджина Уайтинг се бе провела в нейното студио. Последният известен адрес, където е пребивавал Рей Гарати, е Студио Апартаментс в Ки Ларго. Най-добрата приятелка на Реджина Уайтинг се казва Стефи Ъндърууд^[2]. Съпругът на Стефи се казваше Таул Ундърууд^[3] — това бе добро попадение, с един куршум два заека.

Бухали под студиото.

Беше навсякъде, на всяка страница, като имената с К в телефонния указател. Представляваше нещо като монумент, но този беше построен — сигурен бях в това — не от Сара Тидуел, а от Джоана Арлин Нунан. Моята съпруга ми изпращаше послания зад гърба на пазача и с цялото си сърце, доколкото то съществува, се молеше да ги видя и проумея.

На страница деветдесет и две Шакълфорд разговаряше с Дрейк в стаята за свиждания в затвора — седеше с ръце в скута, свел поглед към прангата, с която бяха заключени глезените му, и упорито отказваше да погледне Дрейк.

ПРИЯТЕЛ, от Нунан/стр.92

бих могъл единствено да кажа.

Убеден съм, че от другото няма полза, мамка му.

Хубава игра е животът, но я изгубих. Искаш да ти кажа, че

аз съм измъкнал някакво хлаге от ваната и така съм върнал майка му в

лудницата на живота, така ли? Добре, така е,

и какво от това? Направих го не защото съм герой или светец...

И продължаваше нататък, но нямаше смисъл да чета. Посланието „бухали под студиото“ вървеше по лявото поле на текста точно както на деветнадесета страница. Сигурно и на ред други страници. Помня как бях извън себе си от щастие, когато открих, че „писателското задръстване“ се е отпустило и отново мога да творя. Да, задръстването наистина се беше отприщило, но не защото най-сетне бях открил начин да се справя с него. Джо го бе отприщила. Джо се бе преборила с него, а кариерата ми като автор на второразредни трилъри бе най-малката ѝ грижа. Стоях всред мигновените проблясъци на мълниите, усещах как невидимите ми гости се вихрят в стаята около мен и изведнъж си спомних за госпожа Моран учителката ми в първи клас. Когато старанието да повториш на дъската плавните извивки на

ченгелчетата от ръкописната азбука започне да се изчерпва, тя поставяше огромната си длан върху малката ръчица и помагаше.

Сега Джо ми помагаше по същия начин.

Запрелиствах ръкописа и навсякъде виждах все същите ключови думи, понякога дори разположени една над друга в отделни редове. Колко се е стараела да ми каже това... а аз нямах никакво намерение да правя каквото и да било, докато не разбере защо.

Хвърлих ръкописа на масичката, но преди отново да го затисна, ме лъхна студен въздух, който повдигна страниците и ги разпиля на всички страни. Тази сила сякаш би ги разкъсала на парченца, стига да можеше.

Не! — дочух вик, когато стиснах фенера. — *Не, свърши работата!*

Обливаха ме смразяващи струи въздух — сякаш невидимо същество бе застанало пред мен и ми дишаше в лицето, отдръпваше се, когато пристъпвах напред, пуфтеше и свистеше като големия лош вълк пред къщата на трите прасенца.

Провесих фенера на китката си, протегнах ръце и рязко плеснах с длани. Леденото пуфтене моментално секна. Само от време на време вятърът се завихряше в запушения с клони кухненски прозорец.

— Тя спи — казах на съществото — знаех, че е още тук и мълчаливо ме наблюдава. — Има време.

Излязох през задната врата и вятърът веднага се нахвърли насреща ми — залитнах и едва не паднах. В люлеещите се дървета виждах зелени лица — лицата на мъртвите. Девор бе тук, и Ройс, и Сън Тидуел. Но най-често виждах Сара.

Навсякъде Сара.

Не! Върни се! Не ти трябват бухали, захарче! Върни се! Свърши работата до край! Направи онова, за което си дошъл!

— *Не зная за какво съм дошъл* — отвърнах. — А докато не открия, няма да правя нищо.

Вятърът писна, сякаш обиден, и в този миг огромен клон се откъсна от бора, който растеше точно до къщата. Сред истински водопад от дъждовни капки падна върху шевролета и огъна ламарината, преди да се претърколи към мен.

Да плесна тук с ръце би било също тъй смислено, както заповедта, която Крал Канут^[4] издал на прилива да се обърне. Това бе

нейният свят, не моят... при това се намирах едва в покрайнините му. С всяка крачка към Улицата и езерото се доближавах все повече към центъра на този свят, където времето изтъняваше и властваха духове. Мили Боже, какво се е случило, та да причини всичко това?

Пътеката към студиото на Джо се бе превърнала в поток. Бях изминал десетина крачки, когато под крака ми се обърна камък и паднах на една страна. В небето блесна светкавица, отново изпука клон и в следващия миг нещо полетя към мен. Вдигнах ръце да предпазя лицето си и се преметнах надясно, встрани от пътеката. Клонът падна до мен, а аз се изгърколих надолу чак до средата на хлъзгавия склон, застлан с мокри иглички. Най-сетне съумях да се изправа на крака. Клонът бе още по-голям от онзи, който беше паднал върху колата. Ако ме беше ударил, вероятно щеше да разцепи черепа ми.

„*Върни се!*“ — Съскащ, злъчен глас сред дърветата.

„*Довърши работата!*“ — Лигавият, гърлен глас на езерото, което се плискаше в скалите под Улицата.

„*Гледай си работата!* — Това бе самата къща, която стенеше върху основите си. — *Гледай си работата и ме остави да свърша моята!*“

Но моята работа беше *Кира*. Кира бе моя дъщеря.

Вдигнах фенера. Корпусът ми беше пропукал, но крушката светеше ярко и уверено — едно на нула за отбора на домакините. Приведох се срещу виещия вятър, вдигнах ръка да се пазя от други падащи клони и се запрепъвах надолу по склона към студиото на мъртвата си съпруга.

---

[1] Хари Худини, роден Енрих Вайс (1874 — 1926) — американски илюзионист и водевилен актьор, известен с уменията си да се измъква от белезници и различни други препятствия (характерно за водевила). — Б. пр. ↑

[2] Букв. *под гората* — Б.пр. ↑

[3] Букв. *бухал под гората* — Б.пр. ↑

[4] Канут (994–1035) — първият датски крал на Англия (1017–1035) и крал на Дания (1018–1035) и Норвегия (1028–1035), още Канут Велики. — Б. пр. ↑

ГЛАВА 27

Отначало вратата не искаше да се отвори. Валчестата дръжка се въртеше в ръката ми, следователно не беше заключено, но дървото сигурно се е изметнало от дъжда... или може би нещо подпира от другата страна? Отдръпнах се, приведох се и блъснах вратата с рамо. Този път леко поддаде.

Тя беше. Сара. Стоеше от другата страна на вратата и се опитваше да я затисне. Как ли го прави? Как, за Бога? Нали е призрак, да я вземат дяволите!

Спомних си за пикапа от „СТРОИТЕЛНА ФИРМА БАМ“... и сякаш мисълта бе магична сила, почти го виждах в края на Алея четиридесет и две, паркиран на магистралата. Лимузината с възрастните дами бе отзад, вече се бяха появили още три-четири други коли. Чистачките на цялата колона автомобили работеха безспирно и фаровете им прорязваха водната завеса. Бяха подредени на разширението като на разпродажба. Но нямаше разпродажба, просто кореняците мълчаливо седяха в колите си. Кореняците, които също като мен се намираха в зоната. Кореняците, които излъчваха трептенията.

Тя черпеше сили от тях. *Крадеше* от тях. Правеше същото с Девор — и с мен, разбира се. Много от свръхестествените явления, на които бях станал свидетел откакто се завърнах, най-вероятно бяха причинени от собствената ми психическа енергия. Беше забавно, като се замисли човек.

Или може би „ужасяващо“ е думата, която търся.

— Джо, помогни ми — изрекох сред проливния дъжд. Блесна светкавица и за миг превърна потоците в сребристи нишки. — Ако си ме обичала някога, помогни ми сега.

Отдръпнах се и отново блъснах вратата. Този път се отвори без никаква съпротива и аз полетях вътре, спънах се в прага и паднах на колене. Но не изпуснах фенера.

За миг се възцари тишина. Чувствах как силите и чуждите присъствия се събират. В този момент сякаш всичко застина, макар че отзад, в горите, където Джо обичаше да скита — с мен или без мен — дъждът продължаваше да вали и виещият вятър като безмилостен градинар изскубваше изсъхналите и полуизсъхналите дървета, за единствен бурен час свършвайки работа за десет по-спокойни години. После вратата се хлопна и се започна. Виждах всичко в светлината на фенера, който несъзнателно бях включил, но отначало не разбирах какво точно виждам, като изключим унищожаването на любимите творения и съкровища на жена ми от невидим полтъргайт.

Вълненото пано се откъсна от стената и запрелита от единия до другия ъгъл, а черната дъбова рамка се разцепи. Главите на куклите в бебешките колажи изхвърчаха като тапи от бутилки шампанско. Глобусът на лампата се пръсна на парчета, които се посипаха върху мен. Духна вятър — доста леден — към който почти веднага се присъедини, завъртайки го в буен циклон, по-топло, почти горещо течение. Блъскаха се около мен, сякаш подражаваха на бурята.

Макетът на „Сара Лафс“ върху етажерката, който изглеждаше направен от клечки за зъби и пръчки от близалки, се пръсна сред дъжд от трески. Подпряното на стената гребло за каяка полетя във въздуха, яростно замахна, после се устреми към мен като копие. Хвърлих се по корем на зеления килим, за да го избегна, и в дланите ми се врязаха късчета от счупения глобус. Напипах и нещо друго — някаква издупина под килимчето. Греблото се удари в отсрещната стена с такава сила, че се прекърши на две. В следващия миг банджото, на което жена ми така и не се бе научила да свири, литна във въздуха, завъртя се два пъти и от него се разнесе мелодия, която, макар и фалшива, беше позната. „Как искам да съм пак в земята на памука, където помнят още времената стари.“ Фразата завърши с шумно БЛОНК! И петте струни се скъсаха. Банджото се завъртя за трети път, металният му обков хвърли по стените светли отражения, подобни на рибени люспи, после взе да се блъска в пода, корпусът се пръсна на парчета, а ключовете се разхвърчаха като разбити зъби.

Звукът на движещия се въздух започна — как да го изразя с думи? — да се *фокусира*, докато най-сетне от свистене се превърна в гласове: запъхтени, неземни гласове, изпълнени с бяс. Ако имаха гласни струни, с които да пицят, биха пицели с всички сила.

Прашинките играеха под лъча на фенерчето и образуваха спираловидни силуети, които танцуваха заедно, после отново се разпръскваха. В един кратък миг чух тайнствения глас на Сара: „Изчезвай, мръсницо! Махай се оттук! Туй не е твоя...“ После странен безпльтен удар, сякаш въздух се сблъска с въздух. Последва пронизителният писък, придружен от силно течение, който вече ми беше познат: бях го чувал посред нощ. Джо пищеше. Сара й причиняваше болка, Сара я наказваше, че се намесва, а Джо пищеше.

— Не! — креснах и скочих на крака. — Остави я на мира! Не я закачай!

Влязох по-навътре в стаята, размахвайки фенера пред лицето си, сякаш да я прогоня с него. Край мен хвърчаха запушени буркани: някои съдържаха изсушени цветя, в други имаше старателно разделени на части гъби, в трети — горски билки. Разбиваха се в отсрещната стена с резки звуци като от ксилофон. Нито един не ме улучи — сякаш невидима ръка ги отклоняваше от мен.

Изведнъж писалището на Джо се подскочи във въздуха. Сигурно тежеше поне двеста килограма с цялото съдържание на чекмеджетата, но летеше като перце, накланяйки се ту на едната, ту на другата страна, като следваше противоположните въздушни течения.

Джо отново изпищя, по-скоро от ярост, отколкото от болка, а аз залитнах към затворената врата с чувството, че съм изгребан до дъно. Очевидно Сара не е единствената, която може да краде енергия от живите. Нещо подобно на семенна течност — сигурно ектоплазма — рукна от откритите отделения на бюрото като десет поточета, ненадейно бюрото се хвърли към отсрещния край на стаята. Всичко стана прекалено бързо за човешкото око. Ако там стоеше някой, щеше да стане на пихтия. Протест и агония се смесиха в подлудяващ писък — този път бе Сара, сигурен бях — после писалището се блъсна в стената, излетя навън и през дупката влетяха дъждовни капки. Горната разтегателна плоскост се откъсна от пантите си и увисна като изплезен език. Изскочиха кълбета прежда, ибришими, малки справочници за флора/фауна и горски пътеводители, напръстници, тетрадки, шевни игли, изсъхнали маркери — „пленните“ останки на Джо, както би ги нарекла Ки. Разхвърчаха се навсякъде като кости и кичури коса, разпилени от изровен ковчег.

— Престанете! — изграчих. — Престанете и двете. Стига толкова.

Но нямаше нужда да им го казвам. Като изключим свирепите пристъпи в бурята, бях свършено сам сред руините от студиото на жена ми. Битката бе свършила. Или най-малкото бе прекратена за момента.

Коленичих, сгънах зеленото килимче и внимателно събрах вътре стъклата. Под него се намираше капакът към килер. Издутината, която напипах преди малко, бе една от пантите на капака. Знаех за това място и отдавна се канех да потърся бухалите. После започна да става какво ли не и забравих за намерението си.

В капака бе издълбан улей за халката. Дръпнах я, готов за пореден път да срещна съпротива, но той се повдигна с лекота. Миризмата, която ме лъхна отвътре, ме смрази. Тук не миришеше на влажна гнилоч, а на „Ред“ — любимия парфюм на Джо. Ароматът ме обгърна за миг, после отлетя. В следващия миг въздухът се изпълни с мирис на дъжд, корени и мокра пръст. Не беше много приятен, но вонята, която бях доловил при проклетата бреза край езерото, беше далеч по-противна.

Осветих с фенера трите стръмни стъпала. Забелязах приклепнала фигура, която се оказа тоалетна чиния — смътно помня как Бил и Кени Остър я свалиха тук през 90-а или 91-ва. Имаше някакви метални кутии — всъщност чекмеджета от картотека — увити в полиетилен и натрупани на палети. Стари плочи и книжа. Осемпистов магнетофон в найлонов чувал. До него в друг чувал се мъдреше стар видеокасетофон. А в ъгъла...

Седнах, провесих крака и усетих допир по глезена, който бях изкълчил в езерото. Насочих фенера между коленете си и за миг осветих чернокож младеж. Но не беше детето от езерото — това бе по-голямо и доста по-едро. Изглеждаше на дванадесет или може би на четиринадесет години. Малкият удавник бе на не повече от осем години. Това дете се озъби насреща ми и изсъска като котка. Очите му нямаха зеници — бяха изцяло бели, като на момчето в езерото, все едно гледаш статуя. То клатеше глава. „*Не слизай тук, бели човече. Остави мъртвите да почиват в мир.*“

— Но ти не почиваш в мир — отвърнах и насочих фенера право в него. За миг станах свидетел на отблъскваща картина. Виждах право

през него, но същевременно виждах и във него: гниещите останки от езика в устата му, очите в очните ябълки, мозъкът, заключен в черепа. То ненадейно изчезна и след него остана само спираловидна вихрушка.

Слязох, вдигнал високо фенера. Под лъча танцуваха множество сенки, които сякаш протягаха ръце.

На пода в килера (което бе ласкателен термин за място, където единствено може да се пълзи) бяха наредени дървени скари, за да не поставяме вещите направо на земята. Водата която се стичаше по склона, вече се бе превърнала в истинска река, а почвата бе толкова изронена, че дори да се пълзи беше доста трудно. Ароматът на парфюма вече не се усещаше. Помещението излъчваше неприятния дъх на речно дъно и — зная, звучи доста неправдоподобно, имайки предвид настоящите атмосферни условия — далечна, потискаща миризма на пепел и огън.

Почти веднага забелязах онова, за което бях дошъл. Бухалите, които Джо бе поръчала по пощата и сама бе дошла да получи през ноември 93-та, бяха в североизточния ъгъл, където само шейсет сантиметра деляха наклонените скари от пода на студиото. „Божке, ама как мязат на истински!“ — бе казал Бил Дийн, и Божке, колко беше прав: под яркия лъч на фенера изглеждаха като птици, които са се задушили в прозрачната пластмаса. Очите им бяха като блестящи венчални халки около огромни черни зеници. Пластмасовите им пера бяха боядисани в тъмнозеления нюанс на борови иглички, коремчетата им грееха в мръсно оранжево-бяло. Запълзях към тях по скърцащите, разместващи се скари, а лъчът на фенера подскачаше пред мен и се опитвах да не си задавам въпроса дали чернокожото хлапе не ме преследва пълзешком. Като стигнах до бухалите, машинално вдигнах глава и се ударих в изолацията под пода на студиото. „Веднъж за «да» и два пъти за «не», тиквеник с тиквеник“ — помислих си.

Подхванах с пръст найлона, в който бяха увити бухалите, и го придърпах към себе си. Искях да се махна отук. Усещането, че непосредствено под мен тече вода, бе особено и неприятно. Както и миризмата на огън, която като че ли се усилваше, независимо от влагата. Ами ако студиото гори? Ами ако Сара е успяла някак да го подпали? Като нищо ще се опека тук, макар калните потоци от поройния дъжд да стигат чак до корема ми.

Забелязах, че единият бухал има пластмасова поставка — да го закрепим по-стабилно върху верандата или площадката си, скъпи, за да плаши свраките — но поставката, на която трябваше да е прикрепен другият, липсваше. Измъкнах се заднишком през капака, като стисках фенера в една ръка и влачех чувала с бухалите с другата, потръпвайки при всяка гръмотевична канонада. Изминах едва няколко крачки, когато влажното тиксо, с което беше залепен чувалът, се отлепи. Бухалът без поставка бавно се наклони, вперил в мен замислен поглед.

Въздушна вихрушка. Едва доловим, успокоителен аромат на парфюм „Ред“. Измъкнах бухала за рогоподобните образувания на челото и го обърнах надолу с главата. На мястото, където е била пластмасовата поставка, бяха останали само две пречки с празно пространство помежду им. В дупката имаше малка тенекиена кутия, която познах още преди да съм я извадил. Знаейки какво ще видя, насочих фенера към капака: „Полезните вещи на Джо“ бе изписано със старинни позлатени букви. Беше купила кутийката от някакъв антикварен магазин.

Погледнах я и сърцето ми се разтуптя. Над главата ми трещяха гръмотевици. Капакът на килера стоеше отворен, но вече бях забравил, че искам да се кача. Бях забравил всичко освен тенекиената кутийка, която стисках — беше голяма колкото кутия за пури, но не толкова дълбока. Разперих длан над капака и го повдигнах.

Купчина хвърчащи листчета бяха наслагани върху два бележника с пружина, от онези, в които си водят бележки и си записвам имената на героите. Двата бяха прикрепени с ластик. Най-отгоре бе поставен лъскав черен квадрат. Чак когато го взех и го доближих до фенера, осъзнах, че е негатив.

Призрачна, чернокожа и леко оранжеееща, пред мен бе Джо в сивия си бански от две части. Бе застанала на сала, скръстила ръце на тила си.

— Джо — прошепнах, но не можах да изрека нито дума повече. Задавиха ме сълзи. Подържах негатива още миг, защото не ми се щеше да се разделя с него, после го прибрах в кутията с листчетата и бележниците. Заради тези неща е идвала в Сара през юли деветдесет и четвърта — за да ги събере и да ги скрие на колкото е възможно по-сигурно място. Махнала е бухалите от верандата (Франк е чул външната врата да се тряска) и ги е донесла тук. Представях си я

съвсем живо как трескаво откъсва поставката на единия бухал и набутва тенекиената кутия в пластмасовия му корем, после увива и двата в найлонов чувал и ги довлича тук, а през това време брат ѝ седи на капака на колата си, пуши марлборо и усеща вибрациите. Лошите вибрации. Съмнявам се, че някога ще проумея причините, накарали Джо да го направи, или какво си е мислела тогава... но почти със сигурност е вярвала, че в крайна сметка ще стигна до това подземие. Иначе защо ще оставя негатива?

Повечето хвърчащи листове бяха фотокопия от вестникарски статии от „Касъл Рок Кол“ и „Уикли Нюз“, очевидно предшественик на „Кол“. На всяко копие датите бяха, отбелязани със спретнатия, строг почерк на жена ми. Най-старият материал беше от 1865 г. и носеше заглавието **„Още един спасен дом“**. Завърналият се от фронта се наричаше Джаред Девор, тридесет и двегодишен. Изведнъж проумях една от загадките, които ме тревожеха: разминаващите се поколения. Докато клечах върху скарите с фенера, насочен към изписаната със старовремски шрифт страница, наум ми дойде една песен на Сара Тидуел. Песен с циничен текст, който гласи: „Старите го правят и младите също/И старите учат младите какво да правят...“

Когато Сара и Червените шапки се появили в Касъл Каунти и се настанили на ливадата, известна в последствие с названието „Тидуеловата ливада“, Джаред Девор трябва да е бил вече на шейсет и седем-осем години. Възрастен, но все още здрав и прав. Ветеран от Гражданската война. Тъкмо такъв възрастен мъж, когото младите гледат с уважение. А и Сара е права в песента си — старите учат младите какво да правят.

Но какво точно са направили?

От статиите за Сара и Червените шапки не ставаше ясно. Вярно е, че ги прегледах набързо, но общият тон ме потресе. Бих го описал като неизчерпаемо презрение. Червените шапки биваха наречени „нашите косове от Юг“ и „ритмичните черньовци“. Били пълни със „здрачна доброта“. Самата Сара била „изключителна чернокожа дама с широк нос, плътни устни и благородно чело“, която „с бодрото си настроение, ослепителната си усмивка и пронизителния си смях допада както на мъже, така и на жени.“

Това бяха, Боже опази, критични материали. Хубави статии, освен ако човек няма нищо против да го наричат изпълнен със здрачна

доброта.

Набързо прерових листовете, търсейки нещо за обстоятелствата, при които „нашите косове от Юг“ са си заминали. Не намерих нищо. Но пък попаднах на материал от „Кол“ на който беше отбелязано 19 (веднага си помислих: „отвесно деветнадесет“) юли 1933 г. Заглавието гласеше: **„Ветеран в туризма не успява да спаси дъщеря си“**. Според статията Фред Дийн се борел с огнената стихия в източния край на ТР заедно с двеста други мъже, когато вятърът изведнъж се обърнал, заплашвайки да отнесе огъня към северния край на езерото, който до момента се считал за безопасен. По онова време много от местните държали лагери за лов и риболов там (това и аз го знаех). Махалата дори имала бакалия и свое име — Хейлоу Бей. Съпругата на Фред, Хилда, била там с тригодишните близнаци Уилям и Карла. В Хейлоу Бей били и множество други съпруги и деца.

Огънят бързо се разпространявал с промяната на вятъра, както твърдеше вестникът — като „парад от експлозии“. Преминал единствената преграда, която мъжете оставили на север, и се насочил право към далечния край на езерото. В Хейлоу Бей нямало ни един мъж, който да вземе нещата в ръце, а очевидно никоя жена не можела или не искала да се заеме. Паникьосали се, хукнали да товарят колите с деца и лагерни принадлежности и така задръстили единствения път, който водел до там. В крайна сметка някакъв стар автомобил или камион се повредил и с приближаването на огнената стихия през горите, не видели капка дъжд от миналия април, жените, които чакали до последния момент, се оказали в капан.

Доброволните отряди дошли навреме да ги спасят, но когато Фред Дийн намерил съпругата си, която се опитвала заедно с няколко други жени да избута от пътя закъсал стар форд, направил ужасяващо откритие. Били лежал на пода пред задната седалка и спял дълбоко, но Карла я нямало. Хилда, разбира се, качила и двамата в колата — били на задната седалка и се държали за ръце, както винаги. Но в някакъв момент, след като брат ѝ пропълзъл на пода и задрямал, докато Хилда натъпквала последните неща в багажника, Карла сигурно се е сетила за някоя играчка или кукла и се е върнала в бунгалото да я вземе. През това време майката се качила в старото десото и отпътувала, без да погледне децата. Карла Дийн или била в бунгалото в Хейлоу Бей, или още вървяла нагоре по пътя. И в двата случая огънят щял да я помете.

Пътят бил толкова тесен, че нямало как да се обърне кола, а дори да идвала отдолу, нямало откъде да мине. И така Фред Дийн, истински герой, хукнал пеш към забуления в черен дим хоризонт, където вече проблесвали ярките оранжеви езици на пламъците. Носен от вятъра, огънят вече се извисявал над върховете на дърветата и препускал да го посрещне като скъп любим.

Четях тези редове под светлината на фенера и ненадейно миризмата на огън и изгоряло се усили. Закашлях се... в този миг кашлицата ми бе сподавена от водата с металически вкус, която отново изпълваше гърлото и устата ми. За пореден път, този път коленичил в килера под студиото на жена си, изпитах усещането, че се давя. Отново се превих на две, но изплюх само малко слюнка.

Обърнах се и видях езерото. Гмурците над замъглената водна повърхност пицяха и се носеха в колона срещу мен, пляскайки с криле във водата. Синьото небе не се виждаше. Миришеше на въглища и барут. От небето се сипеше пепел. Източният бряг на Дарк Скор беше в пламъци, а от време на време чувах далечен пукот, когато някое кухо дърво избухваше. Звучаха като изстрели изпод земята.

Сведох поглед, опитвайки се да се отърва от видението, знаейки, че след миг-два то изобщо няма да ми се струва далечно като визия, а съвсем истинско, като пътешествието, което направихме с Кира до фрайбъргския панаир. Вместо пластмасов бухал със златни кръгове около зениците, гледах момиченце с яркосини очи. Седеше на градинска маса и плачеше, протягайки пухкавите си ръчици. Виждах го тъй ясно, както собственото си отражение в огледалото, докато се бръснех същата сутрин.

Малката беше горе-долу на годините на Кира, но доста попълничка, и косата ѝ не бе руса, а черна. Косата на брат ѝ ще запази същия цвят чак докато най-сетне започна да се прошарва през далечното лято на 1998 година — година, която тя никога няма да види, ако някой не я измъкне от този ад. Носи бяла рокличка и червени три четвърти чорапи, протяга ръце към мен и вика: „Татко, татко.“

Тръгвам към нея, но някакъв горещ порив ме разкъсва за миг — разбирам, че тук призрактът съм аз и току-що Фред Дийн мина през мен тичешком. „Татко!“ — вика тя, но на него, не на мен. „Татко!“ и го прегръща, забравила саждите, които се размазват по бялата копринена рокля и пухкавото и лице, докато баща и я обсипва с

целувки, от небето продължават да падат сажди, гмурците пляскат с криле и бързат към брега, надавайки пронизителни крясъци, сякаш оплакват някого.

„Татко, огънят идва!“ — вика тя и той я грабва на ръце.

„Зная, бъди смела — отвърща. — Всичко ще бъде наред, сладкишчето ми, но трябва да си смела.“

Огънят не идва — вече е тук. Целият източен бряг на Халоу Бей е в пламъци, които се придвижват насам и едно след друго поглъщат малките бунгала, където мъжете обичат да си лягат пияни след лов и през зимния риболовен сезон. Зад колибата на Ал Лерукс прането, което Маргъорит е простряла тази сутрин, е в пламъци, панталоните, роклите и бельото горят на простора, а възетата са като огнени жици. От дърветата се сипят листа и кора — пламтящ въглен жегва Карла по вратлето и тя изпищява от болка. Фред бързо го затиска с длан, спускайки се тичешком с детето по склона към езерото.

„Не го прави! — крещя аз. Зная, че е извън силите ми да променя каквото и да било, но въпреки това му крещя и се опитвам някак си да го променя. — Надмогни го! За Бога надмогни го!“

„Татко, кой е този човек?“ — пита Карла и сочи към мен, а в този миг огънят лизва зеления покрив на бунгалото на Дийн.

Фред обръща глава накъдето му сочи Карла и виждам как лицето му е сгърчено от чувство за вина. Той знае какво прави, това е най-ужасното — дълбоко в себе си той прекрасно знае какво прави тук, в Хейлоу Бей, където извежда Улицата. Знае и се страхува някой да не го види. Но наоколо няма никого.

А може би има? За миг зениците му се разширяват, сякаш наистина забелязва нещо — танцуваща въздушна спирала, може би. Или пък ме усеща? Дали ме усеща? Дали в тази ужасна жегга за миг не го облъхва ледено течение? Сякаш му пречат две чужди ръце; ръце, които биха го спрели, стига да бяха от плът и кръв? После извърща поглед и нагазва във водата край малкия кей на семейство Дийн.

„Фред! — крещя. — За Бога, човече, погледни я! Да не мислиш, че жена ти случайно я е облякла в бяла рокля? Кой би облякъл дете в бяла рокля, за да си играе навън?“ „Татко, защо отиваме във водата?“ — пита тя. „За да избягаме от огъня, сладкишче.“ „Татко, не мога да плувам!“

„Няма да се наложи“ — отвръща той и ме побиват тръпки! Защото това е самата истина — няма да и се наложи, нито сега, нито когато и да било. Поне Фред ще бъде по-милостив от Нормал Остър, когато дойде ред на Остър — намерил е по-милостив начин от жестоката смърт под помпата, която бълва ледена вода.

Бялата ѝ рокличка се разперва като лилия. Червените ѝ чорапки се мерзелееят във водата. Тя прегръща врата му с всичка сила и двамата вече се смесват с ятото бягащи гмурци — птиците бързо размахват силните си криле, пляскат във водата, която кипва в бяла пяна, а те се взират с разсеяните си червени очи в мъжа и момиченцето. Вече не може да се диша от дим. Аз едва се мъкна след тях, нагазил в езерото — усещам хладния допир на водата, но не цамбуркам и водата зад мен не помръдва. Вече и източният, и северният бряг са в пламъци — заобикаля ни огнен полумесец, а Фред Дийн влиза все по-навътре с дъщеря си, понесъл я сякаш на кръщение. Но продължава да си повтаря, че се опитва да я спаси, само се опитва да я спаси; както цял живот Хилда ще си повтаря, че детето се е върнало в бунгалото да търси някаква играчка, че не са я изоставили нарочно, с бяла рокля и червени чорапки, за да я намери баща ѝ, извършил някога нещо неопикуемо. Това е миналото, царството на някога, там греховете на бащите се пренасят на синовете чак до потомците от седмо коляно, които още не са родени.

Отнася я все по-навътре и тя се разпищява. Виковете ѝ се смесват с крясъците на гмурците, но той ги сподавя с целувка върху сгърчената и от ужас устица. „Обичам те, татко те обича, сладкишчето ми“ — казва и я потапя във водата. Наистина ще я кръщава, само че на брега няма хор, който да пее „Ще се съберем на брега на реката“, никой не вика „Алелуя!“ и той няма да я извади. Малката ожесточено се съпротивлява, впримчена в жертвената си рокля, и след миг той не може повече да я гледа — отправя поглед към отсрещния бряг на езерото, на запад, където огънят още не е достигнал (и никога няма да достигне), на запад, където небесата още синяят. Наоколо като черен дъжд се сипе пепел и от очите и струят сълзи, тя яростно се мята в ръцете му, опитвайки да се освободи от удавническата им прегръдка, а той си казва: „Беше злополука, Ужасна злополука, тръгнахме към езерото, защото нямаше къде другаде да я заведа, само натам можехме да вървим, тя се

паникьоса, започна да дърпа, цялата беше мокра и хлъзгава, *изплъзна* ми се от ръцете и тогава...

Забравих, че съм призрак. Завиках: „Киа! Дръж се Киа!“ и се смурнах във водата. Стигнах до нея, вече виждах ужасеното и лице, изпъкналите сини очи, разцъфналата и като розов цвят устица, от която към повърхността се проточваше сребърна нишка мехурчета, а Фред стоеше във водата до шия, натискаше я надолу и непрестанно си повтаряше, че се е опитвал да я спаси, нямало друг начин, опитвал се е да я спаси, нямало друг начин. Посегнах към нея, детето ми, дъщеря ми, моята Киа (те всички са Киа, и момчетата, и момичетата, все са мои деца), и всеки път ръцете ми минават през нея. По-лошото е — о, далеч по-ужасно — че тя се пресягаше към мен, покритите и с петна ръце се размахваха, молеха се за помощ. Търсещите ѝ длани се разтопиха в моите. Не можехме да се докоснем, защото сега аз бях призракът. Аз бях призракът и постепенно разбрах, като видях как движенията ѝ се забавят и силите ѝ отслабват, че не мога не мога о не мога

да дишам — давех се.

Превих се на две, отворих уста и този път избълвах огромно количество езерна вода, която заля пластмасовия бухал. Притиснах кутията с „Полезните вещи на Джо“ към гърдите си, защото не исках да намокря съдържанието ѝ, и това движение предизвика нов спазъм. Този път студената вода рукна и през носа ми. С мъка дълбоко поех дъх и се закашлях.

— Това трябва да свърши — казах, но разбира се, вече бяхме *накрая*, в един или, друг смисъл. Защото Кира беше последната.

Изкачих се по стълбите в студиото и седнах на пода, за да си поема дъх. Навън трещяха гръмотевици и валеше дъжд, но ми се струваше, че най-страшното вече е минало. Или може би се надявах да е така.

Провесих крака в отвора — вече нямаше призраци, които да се протягат към глезените ми, не зная защо бях толкова сигурен, но бях — и измъкнах ластиците, с които бяха прикрепени бележниците. Отворих първия, прелистих го и установих, че е изписан почти докрай с почерка на Джо, а сред страниците бяха пъхнати няколко машинописни листа, напечатани на единична разредка: плод на тайните ѝ пътешествия до ТР през 1993 и 1994 г. Най-вече откъслечни

бележки и текстът на записки, които може би все още се намират някъде из килера. Може би в чувала с видеото или при магнетофона. Но те не ми трябваха. Сигурен съм, че като му дойде времето — ако му дойде времето — ще открия повечето неща тук. Какво се е случило, кой го е направил, как са го прикрили. Точно сега не ми пукаше. В този миг само исках да се уверя, че Кира е и ще продължи да бъде в безопасност. Имаше само един начин да проверя.

Лужи в миръ.

Понечих отново да прикрепя бележниците с ластика, но онзи, който не бях разгледал, се изплъзна от мократа ми ръка и падна на пода. Отвътре изпадна зелено листче. Вдигнах го и прочетох следното:

Джеймс Нунан р. 1868 г.	Бриджет Нунан р. 1866 + Бентън Остър р. в Мотън...?
Пол Нунан р. 1892 г.	Хари Остър р. 1885 г.
Джак Нунан р. 1920 г.	Нормал Остър р. 1915 г.
Сид р. 1956 г. & Майк р. 1958 г.+Джо	Кени Остър р. 1940 г.& Кери Остър р. 1943 г. — поч. 1945 г.
Нашата К.?	Дейвид Остър р. 1970 г. & Киша Остър р. 1974 г.
	ЗДРАВА И ЧИТАВА (Д.С.)

За секунда излязох от странното състояние на изостряне на съзнанието — светът се върна към нормалните си измерения. Но цветовете бяха някак прекалено ярки, а предметите *присъстваха* около мен твърде подчертано. Чувствах се като войник на фронта, за миг окъпан в зловеща бяла светлина, в която всичко се вижда.

Семейството на баща ми беше от Нек, поне за това бях прав — според това листче прапрадядо ми се е казвал Джеймс

Нунан и никога не е бил дупе и гащи с Девор. Макс Девор или е излъгал Мати... или не е бил добре осведомен... или просто се е объркал, както хората започват се объркват, като станат на осемдесет години. Дори човек като Девор, който почти напълно бе запазил разсъдъка си, не е застрахован от пропуски на тази възраст. Но не е бил и толкова далеч от истината. Защото ако се съди по тази табличка, моят

прапрадядо е имал по-голяма сестра, Бриджет. А Бриджет се е омъжила за Бентън Остър.

Проследих с пръст линията до Хари Остър. Син на Бентън и Бриджет Нунан, роден през 1885 година.

— Исусе Христе — прошепнах. — Дядото на Кени Остър ми е праичо. А той е бил един от тях. Каквото и да са направили, Хари Остър е бил един от тях. Това е връзката.

Ненадейно мисълта за Кира ме изпълни с ужас. Беше сама в къщата вече почти час. Как може да съм толкова загубен? Всеки е можел да влезе, докато съм бил в подземиято. Сара можеше да изпрати когото си поиска, за да...

Осъзнах, че това не е вярно. Убийците и децата-жертви са били свързани все по кръвна линия, а сега кръвната нишка вече изтъняваше и реката почти бе стигнала морето. Оставаше Бил Дийн, но той гледаше да е далеч от „Сара Лафс“. Оставаше и Кени Остър, но той бе отвел цялото си семейство в Таксачусетс. А най-близките кръвни роднини на Ки — майка, баща, дядо — бяха мъртви.

Значи съм само аз. Само аз й бях кръвен роднина. Само аз можех да го направя. Освен ако...

Хукнах към къщата с всички сили, като се подхлъзвах и залитах по наводнената пътека, отчаяно бързайки да се уверя, че всичко е наред. Не вярвах, че самата Сара може да навреди на Кира, независимо колко енергия изсмуква от кореняците... но ако греша?

Ами ако греша?

ГЛАВА 28

Ки спеше непробудно и въобще не беше помръднала — обърната на една страна, притиснала кученцето под брадичката си. Мръсната играчка бе оставила кално петънце на вратлето ѝ, но сърце не ми даваше да я взема. През отворената врата на банята се чуваше постоянното *плинк-плонк-плинк* на водата, която шуртеше от крана във ваната. Хладно течение ме обвиняваше в копринена прегръдка, галеше лицето ми и по гръбнака ми преминаваха тръпки, които бяха някак приятни. В дневната хлопката на Бънтър тихо издрънча.

„Водата е още топла, захарче — пошепна Сара. — Бъди ѝ приятел, бъди добър татко. Хайде, върви. Направи каквото искам. Направи онова, което и двамата искаме.“

Аз наистина го *исках* и вероятно поради тази причина отначало Джо се бе опитала да ме държи далеч от ТР и „Сара Лафс“. И е запазила в тайна вероятната си бременност. Сякаш бях открил в себе си някакъв вампир — създание, което не изпитва никакъв интерес към съвест и морал. Част от мен искаше да отнесе Ки в банята и да я топне в топлата вана, да я натисне под водата и да наблюдава как червените панделки трепкат като бялата рокля и червените чорапки на Карла Диин, когато горите наоколо горят. Част от мен с огромно задоволство щеше да изплати последната дан от старата сметка.

— Мили Боже — промърморих и избърсах лицето си с трепереща ръка. — Тя знае хиляди номера. И е толкова *силна*, мамка му!

Вратата на банята се опита да се хлопне под носа ми, преди да съм успял да вляза, но аз я блъснах почти без никаква съпротива. Вратичката на аптекката се удари в стената и огледалото се счупи. Съдържанието на шкафчето полетя срещу мен, но нападението не беше много страшно — този път снарядите се състояха предимно от пасти и четки за зъби, пластмасови флакони и стари инхалатори. Докато измъквах запушалката и водата гъргореше в канала, едва-едва долавях яростните ѝ крясъци. Достатъчно са се давили за един век в

ТР, за Бога. И все пак за миг изпитах невероятно силно желание да поставя запушалката на място, докато все още имаше достатъчно вода да свърша работата. Вместо това я откъснах от веригата и я запратих в коридора. Аптечката се хлопна с всички сила и останалата част от огледалото се посипа на парчета.

— Колко си взела досега? — попитах я. — Колко освен Карла Дийн, Кери Остър и нашата Киа? Две? Три? Пет? Колко още ти трябва, та да мирясаш?

„*Всичките!*“ — моментално прозвуча отговорът. Но това не беше само гласът на Сара — едновременно беше и моят собствен глас. Тя бе проникнала в мен, беше се промъкнала през избата като крадец... и вече си мислех, че дори и ваната да е празна и помпата временно да не работи, винаги остава езерото.

„*Всичките!* — отново кресна гласът. — *Всичките, захарче!*“

Разбира се — само всичките ще я задоволят. Дотогава няма да има покой в „Сара Лафс“.

— Ще ти помогна да почиваш в мир — казах. — Това поне мога да ти обеща.

Водата се оттече в канала... но винаги остава езерото, ако размисля, винаги мога да сляза до езерото. Излязох от банята и отново погледнах Ки. Не беше помръднала, усещането, че Сара е в мен, бе изчезнало, а хлопката на Бънтър мълчеше... и все пак изпитвах лека тревога и не ми се искаше да оставя малката сама. Но се налагаше, защото трябваше да свърша всичко докрай. Буря или не, паднали дървета или не, рано или късно ще се появят областните и щатските шерифи.

Да, но...

Излязох в коридора и притеснено се огледах. Падна гръмотевица, но бурята вече губеше силата си. И вятърът отслабваше. Не изчезваше единствено усещането, че нещо ме наблюдава — нещо, което не е Сара. Миг-два продължих да стоя, убеждавайки се, че това е жуженето на опънатите ми нерви, после се отправих по коридора към входната врата.

Излязох на верандата... и рязко се извърнах, сякаш очаквах да зърна нещо или някого да дебне иззад етажерката с книги. Някоя сянка може би. Нещо, което продължаваше да си иска бърсалката за прах. Но

аз бях единствената останала сянка и не видях друго освен дъжда, който се стичаше по стъклата.

Продължаваше да вали доста силно и докато прекося предната веранда и изляза на алеята, отново се измокрих до кости, но изобщо не се разтревожих. Току-що бях станал свидетел на удавянето на едно малко момиче, неотдавна и аз самият за малко не се удавих — по дяволите, някакъв си дъжд изобщо нямаше да ми попречи да си свърша работата. Отместих падналия клон от покрива на колата и отворих задната врата.

Покупките от „Корени и китки“ още стояха на задната седалка, прилежно прибрани в платнената торбичка. Лопатката за засаждане и косерът се виждаха, но третият предмет беше в найлонов плик. „Искаш ли да ти го сложа отделно? — бе попитала Лайла. — Страх лозе пази, нали знаеш.“ А после, на тръгване, ми заговори за Боровинка, кучето на Кени, което Щяло да гони чайки до припадък, и се засмя високо и сърдечно. Но очите ѝ не се смееха. Може би по това се различават марсианците от земните жители — очите на марсианците никога не се смеят.

На предната седалка забелязах подаръка от Роми и Джордж — стенографската маска, която отначало бях помислил за кислородната маска на Девор. В този миг заговориха хамалите от избата — или поне прошепнаха — аз се наведох и грабнах маската за ластика, без изобщо да имам понятие защо го правя. Пуснах я в платнената торба, затръшнах вратата на колата и заслизах по дървените стъпала към езерото. Пътюм се отбих да надникна под верандата, където от край време държим някои инструменти. Не намерих кирка, но грабнах някакъв бел. След това за последен път — както смятах тогава — заслизах като в моя сън към Улицата. Не беше необходимо Джо да ми показва мястото — през цялото време Зелената жена бе посочвала към него. А дори да не ми го бе показала, дори ако от Сара Тидуел не се надигаше смрад и до ден днешен, мисля че пак щях да го намеря. Щеше да ме отведе собственото ми смутено от духове сърце.

Между мен и сивото чело на скалата, застинала като страж край пътеката, стоеше мъж и когато поспрях на последното стъпало, той ми подвижна с дрезгав глас, който ми бе твърде познат:

— Ей, сводник, къде ти е курвата?

Стоеше насред Улицата в пороя, но дрехите му — зелени памучни панталони, карирана вълнена риза — и синьото му избеляло кепе бяха сухи, защото дъждът валеше по-скоро през него, отколкото върху него. Изглеждаше съвсем тленен, но бе не по-действителен от Сара. Слязох на пътеката и тръгнах към него, напомняйки си този факт, но сърцето ми биеше все по-учестено и хлопаше в гърдите ми като увит в парцали чук.

Беше облечен в дрехите на Джаред Девор, но не беше той. Пред мен стоеше праправнукът на Джаред, Макс, който бе започнал попрището си с кражба на шейна и го бе завършил със самоубийство... като не бе пропуснал да организира убийството на снаха си, която с цялото си нахалство му бе отказала онова, което той толкова силно желаше.

Закрачих към него, а той застана в средата на пътеката да ми препречи пътя. Усецах студа, който напичаше от него. Зная точно какво казвам, изразявайки онова, което помня, колкото се може по-ясно: усецах студа, който напичаше от него. Да, бях прав — това наистина беше Макс Девор, но предрешен като дървар на маскен бал, младолик на вид като по времето, когато трябва да се е родил синът му Ланс. Възрастен, но запазен. От онези мъже, които младите гледат с уважение и възхищение. И сякаш самата мисъл ги извика, те заизникваха като бледи призраци зад него, застанали един до друг напърно на пътеката. Бяха същите, които придружаваха Джаред Девор на панаира във Фрайбург, но вече познавах някои от тях. Фред Дийн, разбира се, едва деветнадесетгодишен през хиляда деветстотин и първа година, повече от тридесет години преди да удави дъщеря си. А онзи, който напомняше на мен самия, бе Хари Остър, първородният син на сестрата на прапрадядо ми. Ще да е бил на шестнайсет, още с жълто около устата, но достатъчно голям да работи в горите с Джаред. Да бъде дупе и гаци с Джаред. Да сбърка отровата на Джаред с мъдрост. Един от останалите изви врат и присви клепач едновременно — този тик ми беше познат от някъде. Откъде? После се сетих: от „Лейквю“. Този младеж е бащата на покойния Ройс Мерил. Другите не ги познавах. А и не държах да се запозная.

— Няма да минеш — заяви Девор и вдигна ръце. — Не си и помисляй. Прав ли съм, момчета?

Те измърмориха одобрително — както биха измърморили в наши дни членовете на банда гангстери или главорези, предполагам — но гласовете звучаха някак далечни, по-скоро тъжни, отколкото заплашителни. Човекът в дрехите на Девор изглеждаше що-годе истински, може би защото в живота си е бил изпълнен с изключителна жизненост, но другите бяха почти като прожектирани изображения.

Тръгнах напред, сякаш пристъпвайки в напечената леденина, в миризмата, която излъчваше — същата смрад, която обгръщаше Девор при предишната ни среща.

— Къде си тръгнал, бе? — кресна той.

— На разходка — отвърнах. — Не е забранено. На Улицата добрите кутрета и злите песове размахват опашки рамо до рамо. Сам го каза.

— Не разбираш — възрази Макс-Джаред. — И никога няма да разбереш. Не си от онзи свят. Това беше нашият свят.

Спрях и го загледах с любопитство. Нямах време, исках да приключа с всичко това... но трябваше да разбере, а Девор бе готов да ми разкаже, струва ми се.

— *Накрай ме* да разбере — рекох. — Убеди ме, че кой да е свят е бил твоят свят. — Продължих да го гледам, после отместих поглед към трепкащите, полупрозрачни силуети отзад: прозирна плът, полепнала върху белезникави кости. — Разкажи ми какво сте направили.

— Тогава всичко беше различно — започна Девор. — По *твое време*, Нунан, може да извървиш и пет километра, чак до Хейлоу Бей, и да срещнеш само десетина човека на Улицата. След Деня на труда^[1] може и никого да не срещнеш. Брегът е обраснал с храсталаци, издигащи се около падналите дървета — след тази буря ще нападат още повече, защото хората от града вече не поддържат Улицата както едно време. Но по наше време...! Тогава, Нунан, горите бяха по-големи, разстоянията бяха по-дълги и съседството означаваше нещо. Тогава това *наистина* беше улица. Разбираш ли?

Разбрах. Като се втренчех в призрачните силуети на Фред Дийн, Хари Остър и останалите, разбрах всичко. Не бяха просто призраци, а матови прозорци към друга епоха. Виждах

летен следобед през... 1898 година? Или може би 1902? 1907? Няма значение. През онзи период всичко изглежда еднакво, сякаш времето е спряло. Това е времето, което кореняците пазят в

спомените си като някакво подобие на златен век. Това е царството на Някога, селенията на Когато-Бях-Момче. Слънцето къпе земята в нежните лъчи на безкраен юли; езерото е синьо като мечта, обсипано с безброй слънчеви зайчета. А Улицата! Тя е равно окосена като ливада и широка като булевард. Тя е булевард, виждам добре, това е мястото, където общността живее най-пълноценно. Това е главното средство за общуване, централният кабел в лабиринт от проводници, оплели целия град. Отдавна предусещам съществуването на тези кабели — още когато Джо бе жива, ги чувствах под земята, а това е мястото, откъдето тръгват. Хората се разхождат по Улицата, по целия източен бряг на езерото Дарк Скор щъкат групички, които се смеят и разговарят под безоблачното лятно небе, и оттук излизат всички проводници. Наблюдавам хората и си давам сметка колко неправ съм бил да ги смятам за марсианци, за жестоки и пресметливи извънземни. На изток от тяхната алея за разходки се възправят тъмните гори с просеките и деретата, където дебнат какви ли не злини, от крак, отсечен при дърварска злополука, до усложнено раждане и мъртва родилка, защото докторът не е пристигнал навреме с двуколката си от Касъл Рок. Тези хора нямат електричество, нямат телефони, нямат спасителни отряди и няма на кого да разчитат освен едни на други и на Господ, в когото някои вече започват да се съмняват. Живеят в горите и в сенките на горите, но в хубавите летни следобеди идват на брега на езерото. Идват на Улицата, гледат се в очите, смеят се и в тези мигове с цялата си същност са в ТР — на онова място, което мислено бях нарекъл „зоната“. Не са марсианци — те са хора, които съществуват на границата на мрака.

Виждам курортистите от „Уорингтън“: мъже в бели спортни костюми и две жени с дълги рокли за тенис, които държат ракети. Между тях върху велосипед с три колела нестабилно се клатушка друг мъж. Курортистите са спрели и разговарят с група градски младежи: летовниците питат може ли да се включат в бейзболния мач с местните в „Уорингтън“ във вторник вечер. Бен Мерил, бъдещият баща на Ройс Мерил, казва: „А-ха, ама няма да ви се дадем лесно само защото сте от Н'йоок“. Младежите се смеят, девойките с екипите за тенис им пригласяят.

Малко по-нататък две момчета си подхвърлят парцалена бейзболна топка, известна под названието „конче“. Зад тях са застанали множество млади майки, които разпалено разговарят за бебета си, лежащи в количките до тях. Мъже в гащеризони обсъждат времето и посевите, политиката и посевите, данъците и посевите. Един учител от общинската гимназия седи на сивата скала, която познавах тъй добре, и търпеливо преподава на начумерено момченце, на което му се иска в това време да е другаде и да прави нещо друго. Мисля, че като порасне един ден, това момче ще стане баща на Бъди Джелисън.

По цялата Улица виждам рибари, които имат богат улов — езерото гъмжи от костури, пъстърва и шуки. Някакъв художник — като съдя по набраната му роба и женствена барета, също летовник — е поставил статив и рисува планините, а две дами го наблюдават с уважение. Отминаващи девойки се кикотят, шепнешком обсъждайки момчета, дрехи и училищни клюки. Много красота и спокойствие има тук. Девор е прав — не познавам този свят. Той е...

— Красив — казах и с мъка се откъснах от него. — Да, виждам. Но какво искаш да ми кажеш с това?

— Какво искам да кажа? — Девор придоби почти комично изненадан вид. — Тя си мислеше, че може да се разхожда тук като всички останали, *ето* какво искам да кажа, мамка му! Въобразяваше си, че може да се разхожда тук като бяла девойка! Тази фукла с големи зъби, огромни цици и нахален фасон! Смяташе се за голяма работа, ама ние ѝ дадохме да разбере. Рече да мине през мене, но като видя, че не може, вдигна мръсните си ръце и ме бутна. Обаче ние добре я подредихме. Нали, момчета?

Те изръмжаха одобрително, но ми се стори, че някои — например младият Хари Остър, изглеждаха доста неспокойни.

— Дадохме ѝ да разбере къде ѝ е мястото — повтори Девор. — Набихме ѝ в главата, че е най-обикновена чернилка.

Той *непрестанно повтаря тази дума, докато са заедно в горите през онова лято — лятото на 1901 година, лятото, когато Сара и Червените шапки се превръщат в Музикалното събитие с главна буква по тези краища. Тя, брат и цялото семейство чернилки били поканени в Уорингтън да свирят на летовниците; там поднасяли шампанско... или поне така казва Джаред на своето малко ято*

предани последователи, а местните обядвали хляб, месо и осолени краставици, които им приготвили майките им (все още никой от младежите не е женен, само Орън Пибълс вече е сгоден).

Но не нарастващата и слава дразни Джаред Девор. Не и фактът, че била поканена в „Уорингтън“. Не му е трън в очите, че тя и оня неин брат седели на една маса с бели хора и топели залците хляб в тяхната паница с черните си пръсти. В крайна сметка ония от „Уорингтън“ са от равнината, и Девор разказва на мълчаливите, внимателно заслушани младежи, че бил чувал как в градове като Ню Йорк и Чикаго бели жени дори се чукат с мръсни печки.

„Нее!“ — възкликва Хари Остър и се оглежда смутено, сякаш очаква от горите в Бауи Ридж да наизскачат бели жени. — „Никоя бяла жена не би легнала с негър! Гръм и мълния!“

Девор го удостоява с поглед, който сякаш казва: „Почакай да станеш на моите години.“ Освен това пет пари не дава какво се случва в Ню Йорк или Чикаго — нагледал се е на равнини през Гражданската война... пък въобще не се е сражавал в проклетата война, за да освобождава роби. Що се отнася до Джаред Ланселот Девор, ония в земята на памука могат да си имат роби до края на света, ако си поискат. Не, той се е сражавал във войната, за да набие в главите на шибаните кракери^[2] на юг от Мейсън и Диксън че не може току-тъй да се излиза от играта, защото не ти харесват правилата. Отишъл да избие от главите на бунтарите отцепническите идеи. Да излязат от Съединените американски щати, как ли пък не! Ей Богу!

Не, въобще не му пука за роби и не го е грижа за земята на памука, хич не му дреме за черни печки, дето пеят мръснишки песни и после ги черпят с шампанско за негърските им масали. Въобще не го интересува, стига да си знаят мястото и да го оставят да си кротува на своето.

Ама тя не разбира от дума. Кучката безсрамна не си трае. Предупредиха я да се маха от Улицата, обаче тя си знае своето. Пак ходи, размотава се с бялата си рокля, че и сина си води, онова копеле с африканско име и без баща — баща му сигурно прекарал едната нощ с майка му в сеното кой знае къде из Алабама, а сега тя се перчи с плода от тая работа, безсрамница нагла. Разхожда се по Улицата, сякаш има право, макар че никой не спира да я заговори...

— Само дето не е вярно, нали? — попитах го. — Това е било на прапрадядо ти трън в окоото, а? *Говорели* са с нея. Притежавала е магнетизъм — онзи неин смях може би. Мъжете ѝ разказвали за посевите, а жените се хвалели с децата си. Даже ѝ давали бебета си да ги подържи: тя се засмивала и малкото се засмивало. Момичетата търсели съвет за момчета. А момчетата... просто я гледали. Ама *как* я гледали, а? Пълнели им се очите и съм почти сигурен, че повечето си представяли нея, като се самозадоволявали.

Девор ме стрелна с гневен поглед. Старееше пред очите ми, бръчките се вкопаваха все по-дълбоко и по-дълбоко — постепенно се превръщаше в човека, който ме блъсна в езерото, защото не понасяше да му противоречат. А остарявайки, постепенно започна да избледнява.

— Това най е вбесявало Джаред, нали? Че не са я отблъснали и не са ѝ обърнали гръб. Разхождала се е по Улицата, но никой не се отнасял с нея като с чернилка. Приемали са я като съсед.

Намирах се в зоната, по-дълбоко от когато и да било, чак там, където колективното им подсъзнание течеше като подземна река. Докато бях в зоната, можех да отпия от тази река, да напълня устата, гърлото и стомаха си и да усетя минералния ѝ вкус.

През цялото лято Девор ги обработвал с разказите си. Те не били негови работници, приемал ги като свои момчета: Фред и Хари, Бен и Орън, Джордж Армбръстър и Дрейпър Фини, който на следващото лято щял да се напие, да скочи в каменната кариера Ийдс и да си счупи врата. Само дето подобни злополуки изглеждат малко нагласени. Дрейпър Фини пиел много от юли 1901 г. до август 1902 г., защото само така можел да заспи. Само така можел да изтика от съзнанието си ръката, протегнатата над водата, чиято длан се свива и отпуска, а на човек му се приисква да изкрещи: „*Няма ли да престане, никога ли няма да престане.*“

През цялото лято Джаред Девор им пълнел главите с приказки за онази черна кучка, за онази безсрамна мръсница. През цялото лято им повтарял за тяхната отговорност като мъже, за дълга им да се грижат за общността да остане чиста и как те трябва да сторят онова, което другите не могат или не желаят да направят.

Случило се един неделен следобед през август, време, когато Улицата опустява. По-късно, към пет часа, хората отново се раздвижват, а от шест часа до залез слънце широката пътека покрай

езерото е препълнена с народ. Но в три следобед няма никого. Методистите са в Харлоу и се подготвят за следобедното пение; курортистите в „Уорингтън“ са седнали на обилен късен неделен обяд с печено пиле или шунка; в целия град семействата са се събрали на неделната трапеза. Онези, които вече са привършили, са се отдали на следобедна дрямка в горещината — в хамак, ако имат тази възможност. Сара харесва тези тихи мигове. Всъщност дори ги обича. Прекарала е голяма част от живота си по панаири и задимени евтини барове, където е трябвало да крещи, за да надвика буйстващите червендалести пияници, и макар че обича въодушевлението и непредсказуемостта на онзи живот, обича и тихото спокойствие на този живот. Безмълвието на тези разходки. В крайна сметка вече не е в първа младост — има син, който почти е загърбил детството си. Може би през въпросния неделен следобед Улицата ѝ се е сторила *прекалено* тиха. Изминала цял километър и половина южно от поляната и не срещнала жива душа — дори Кито бил изчезнал от погледа ѝ, заплеснал се да бере къпини. Сякаш всички са потънали вдън земя. Тя знае, че в Кашуакамак има вечеря на дружеството „Уестърн Стар“, и дори изпрати пай с гъби, защото вече се била сприятелила с някои от дамите в това дружество. Но не знае, че днес е и освещаването на новата църква „Баптистка благодат“, първата истинска църква, построена в ТР. Откъм другия бряг долитат песните на методистите. Звукът е тъй упойващ, далечен и красив — разстоянието и ехото изглаждат фалша.

Тя не забелязва мъжете — повечето са *твърде* млади и при нормални обстоятелства едва *дръзват* да я погледнат с крайчеца на окото си — докато най-възрастният я заговаря.

— *Ето една черна курва с бяла рокля и червен колан. Да пукна, ако туй не е малко прекалено много цвят за брега на езерото. Ти откачена ли си, курва с курва недна? Не разбираш ли от дума?*

Тя се обръща към него, *страхува се, но не го показва. Живяла е на тази земя тридесет и шест години, от единадесетгодишна знае какво имат мъжете и къде искат да го пъхнат и прекрасно разбира, че когато се съберат накуп, натряскани до козирката (усеща го по дъха им), престават да мислят и се превръщат в глутница кучета. Ако покажеш страх, нападат като кучета и може да те разкъсат.*

Освен това са я причакали. Няма друго обяснение за ненадейната им поява.

— Каква дума, захарче? — не отстъпва тя. Къде ли са всички? Къде може да са се дянали? Дявол го взел! Оттатък езерото методистите вече пеят „Вярвай и се подчинявай“, кой знае дали има по-монотонна песен на света.

— Че нямаш работа да ходиш там, дето ходят белите хора — казва Хари Остър. На последната дума мутирацията му глас преминава в нещо подобно на мише цвърчене и тя се размива. Знае колко неразумно постъпва, но не може да се спре — никога не е могла да надвие смеха си, както никога не е могла да попречи на мъжете да гледат по особен начин гърдите и задника ѝ. Божя работа.

— Вървя където си искам — заявява. — Казаха ми, че това било обща земя и никой няма право ме изпъди. И никой не се е опитвал. Да сте виждали някой да ме пъди?

— Сега ще видиш — тросва се Джордж Армбръстър. Сара го поглежда с някакво особено, мило презрение, от което на Джордж му се обръща стомахът. Страните му пламват.

— Синко — казва тя, — нахвърляте се върху мен, защото всички почтени хора ги няма наоколо. Защо оставяте този старец да ви командва? Бъдете почтени и направете път на дамата.

Виждам всичко. Девор избледнява все повече и повече, най-сетне от него остават само очите му под синьото кепе (през безплътното му тяло виждам разбитите останки на моя сал, които изплуват на брега), а аз виждам всичко. Виждам как тя

тръгва право към Девор. Ако започне да се разправя с тях, ще се случи нещо лошо. Предусеща го, а никога не се е съмнявала в предчувствията си. Ако тръгне към другите, стария господар ще и се нахвърли отстрани, ще повлече и останалите. Стария господар със старото синьо кепе е водачът на глутницата, срещу него трябва да се изправи. Спокойно може да го направи. Той е силен, достатъчно силен да превърне тези момчета в едно същество, негово същество, поне за момента, но той не притежава нейната сила, нейната непоколебимост, нейната енергия. В известен смисъл тя няма нищо против този сблъсък. Редж я предупреди да внимава, да не бърза прекалено и да не се опитва да завързва истински приятели, докато дърварите (само че Реджи ги нарича „булдогаторите“) не си

покажат рогата — колко са много и колко са луди — но тя следва собствения си път, вярва на собствения си исконен инстинкт. И ето ги на: седмина са, но само един от тях е „булдогатор“.

„Аз съм по-силна от теб, стари господарю“ — мисли си тя и върви срещу него. Приковава го с поглед и не свежда очи — той пръв навежда глава, неговите устни треперят колебливо, неговият език навлажнява пресъхналите устни, бърз като език на гушер, и това е добре... но още по-добре е, че той отстъпва крачка назад. Като го виждат, останалите се разделят на две групи и ето, правят ѝ път. Далечна и упойваща, изпълнена с вяра, песента на методистите се носи над спокойните езерни води. Наистина химнът е монотонен, но от такова разстояние звучи тъй приятно.

Крачим с Бог по пътя
на Неговото слово в светлината,
как дните ни изпълва Той със слава...

„Аз съм по-силна от теб, захарче — мислено му казва тя, — и съм по-подла, защото ако си булдогатор, аз пък съм пчелата-майка и не искаш ли да те жилна, най-добре ми се махай от пътя.“

— Мръсница — казва той, но със съвсем слаб глас — вече си мисли, че това не е най-подходящият ден, че в тази жена има нещо, което не е забелязал досега, някаква черна негърска магия, която досега не е усетил, най-добре да изчакат някой друг път, най-добре...

После се спъва в някакъв корен или в камък (може би дори в самия камък, под който в крайна сметка тя е погребана) и пада. Кепето му отхвърча и отдолу лъсва плешивото му теме. Панталоните му се разпарят по шева чак догоре. И Сара прави фатална грешка. Може би подценява значителната мощ на Джаред Девор, или не съумява да се възпре — панталоните се разпарят и звукът напомня на пръдня. Тя избухва в смях — залива ги с онзи дрезгав, тайнствен смях, превърнал се в нейна запазена марка. И причина за нейната гибел.

Девор не мисли. Изритва я с подкованите си ботуши, които излитат като бутала на цилиндър. Улучва я на най-слабото и най-уязвимото място: в глезените. Левият се счупва и тя изкрепява от

болка — пада на земята и изпуска слънчобрана. Поема дъх да изпищи отново, но Джаред крясва, без да става:

— Не ѝ позволявайте! Не и давайте да писка!

Бен Мерил се стоварва върху нея с всичките си осемдесет и пет килограма. Въздухът, който е поела, изсвистява в поривиста, почти беззвучна въздишка. Бен, който през живота си не е танцувал с жена, камо ли да лежи отгоре ѝ, моментално се възбужда от допира с гърчещото се тяло под себе си. Избухва в смях и се кълчи върху нея, а когато тя забива нокти в лицето му, въобще не усеща. Струва му се, че целият се е превърнал във възбуден член, при това метър дълъг. Когато Сара се опитва да се изтърколи изпод него, се извърта отдолу и остава като гръмнат, когато тя изведнъж удря чело в неговото. Свитки му излизат пред очите, но той е на осемнадесет години, в разцвета на силите си, и не изгубва нито съзнание, нито ерекцията си.

Орън Пийбълс раздира гърба на роклята и и се смее.

— Свинщина! — възкликва задъхано и се просва върху нея. Притиска я отгоре, а със същия ентузиазъм Бен се търка в тялото и като пръч въпреки кръвта, която се стича от раната на челото му, и Сара знае, че ако не изпищи, е загубена. Ако изпищи и Кито я чуе, ще изтича да повика помощ, ще изтича да повика Редж...

Но преди да зине да изкрещи отново, старият господар кляка до нея и изважда дълъг нож:

— Ако гъкнеш, ще ти отрежа носа — казва, и в този миг тя се предава.

В крайна сметка успяват да я повалят, отчасти защото се бе засмяла в неподходящ момент, но най-вече от проклетия и лош късмет. Вече нищо не може да ги спре и най-добре Кито да стои настрана. Казва си: „Моля ти се, Господи, задръж го, където го оставих, беше хубав къпинак, трябва да го забави поне час и повече. Той обожшава да бере къпини, а тези мъже няма да се бавят цял час“. Хари Остър я хваща за косата, раздира роклята на рамото ѝ и впива устни в шията ѝ.

Само стария господар не е върху нея. Стария господар стои настрана, оглежда Улицата в двете посоки, зорко присвил очи; стария господар е като лошия вълк, който току-що е изял цял кокошарник пилета, изплъзвайки се от всички капани.

— Ей, ирландецо, я я остави за малко — обръща се той към Хари, после оглежда останалите. — Завлечете я в храстите, проклетите глупаци такива! Идете в най-гъстото.

Но те не отиват никъде. Не могат. Прекалено са нетърпеливи да я имат. Издърпват я за ръцете зад сивата скала и това им стига. Тя не е религиозна, но сега мислено подхваща молитва. Моли се да я оставят жива. Моли се Кито бавно да пълни кофичката си, поглъщайки всяка трета шепя плодове. Моли се, ако случайно му хрумне да я настигне и види какво става, веднага да хукне обратно и да повика Редж.

— Лапай, мръснице — пъхти Джордж Армбръстър. — И да не ме хапеш.

Нахвърлят се отгоре и и отдолу, отпред и отзад, по двама и по трима наведнъж:. Налягат я на място, където всеки минувач неизбежно ще ги види, а стария господар стои малко встрани, ту гледа към младоците, скупчени около нея със смъкнати панталони и крака, издраскани от храстите, сред които коленичат, ту оглежда пътеката в двете посоки с тревожни, зорки очи. Колкото и да е невероятно, един от тях — Фред Дийн — след като изстрелва семето си и се чувства на седмото небе, изтърсва:

— Извинете, госпожо.

И сякаш случайно я ритва под коляното.

Няма край. Вече гърлото и е пълно и течността рухва към задника и, най-младият захвапва лявата и гърда до кръв, но няма край. Млади са и докато свърши последният, първият, о, Боже, отново е готов. Отвъд реката ме тодистите пеят „Славна увереност, Исус е мой“ и докато стария господар се приближава към нея, тя си казва: „Вече почти свърши, жено, той е последен. Дръж се, дръж се здраво и всичко ще свърши.“ Той поглежда рижавия и оня, дете примигва и отмята глава, и им казва да пазят пътеката, вече е мирясала и е негов ред.

Разкопчава колана си, разкопчава и панталоните, смъква си гащите — почернели от мръсотия на коленете и изцапани с жълто на чатала — и когато коленичи и я обкръчва, тя вижда, че малкият господар на стария господар е увиснал като змия и не успява да се въздържи: дрезгавият и смях най-ненадейно избликва отново — дори

просната на земята, омазана от горещата семенна течност на изнасилвачите, тя вижда смешната страна на положението.

— Млъквай! — излайва Девор и я зашлевява с всички сила, смазвайки носа и скулите и. — Стига си вила!

— Може да се понадървиш, ако беше младо момче с вирнато розово задниче, а, захарче? — изкрещява тя и тогава за последен път Сара се смее.

Девор отново вдига ръка да я удари, притиснал голите си слабини в нейните, а пенисът му лежи смачкан като червей помежду им. Но преди да замахне, еква детски крясък:

— Мамо! Какво ти правят, мамо? Махайте се от моята майка, гадове мръсни!

Тя се изправя въпреки цялата тежест на Девор, смехът ѝ замира, подивелите и очи търсят Кито и най-сетне го намират, слабичко осемгодишно момченце, застанало на Улицата, облечено в гащеризон, със сламена шапка и чисто нови платнени обувки, с тенекиена кофа в ръка. Устните му са посинели от плодовия сок. То се кокори, объркано и уплашено.

— Бягай, Кито — пищи тя. — Бягай, с...

Пред очите и избухва червен огън; тя безсилно се отпуска в храстите и чува гласа на стария господар сякаш от много, много далеч:

— Дръжте го. Да не го изпуснете, ей.

После започва да се смъква по дълъг тъмен склон, изгубва се в тунела на Къщата на духовете, който води все по-навътре и по-навътре в собствените си безкрайни, извиващи недра; тя пада в дълбокия кладенец и го чува, чува него, своето съкровище, той пищи...

Чух го да пищи и видях, че съм коленичил край сивата скала, напълно загубил представа къде се намирам — определено не помнех как съм дошъл дотук. Плачех от потрес, от ужас, от жал. Била ли е луда? Нищо чудно. Мамка му, нищо чудно. Дъждът продължаваше да вали, но вече не беше толкова страшен. За миг се взрях в призрачнобелите си ръце върху сивата скала, после се огледах. Девор и останалите бяха изчезнали.

Задушлива смрад на разложение ме блъсна в носа и сякаш ми нанесе физически удар. Заровичках в торбата, напипах стенографската маска, която Джордж и Роми ми бяха подарили на шега, и я нахлузих,

без изобщо да чувствам изтръпналите си пръсти. Задишах учестено и колебливо. Така е по-добре. Не много, но поне няма да хукна да бягам, което тя несъмнено искаше.

— Не! — чух женски писък в мига, когато грабнах лопатата и я забих под скалата. В земята зейна яма, която с всяка следваща копка се разширяваше и ставаше все по-дълбока. Пръстта бе мека и лесно се поддаваше, цялата осеяна с тънки корени, които с лекота се късаха под острието на инструмента.

— Не! Да не си посмял!

Нямаше да се обърна, нямаше да ѝ дам възможност да ме изгони. Тук бе по-силна, може би защото е станало на това място. Възможно ли е? Не знаех и не ме интересуваше. Исках само веднъж завинаги да свърша с това. Където срещях по-дебели корени, ги разрязвах с косера.

— *Остави ме на мира!*

Този път рискувах да се огледам заради неестествения пукот, който съпровождаше гласа ѝ — който като че ли вече *съставляваше* гласа ѝ. Зелената жена я нямаше. Брезата се превръщаше в Сара Тидуел: от кръстатите клони и лъскавите листа изникваше лицето на Сара Тидуел. Размитите ѝ от дъжда черти трептяха, разпадаха се, пак се събираха, после се разтапяха и отново се сливаха. В миг цялата мистерия, която витаеше тук, бе разкрита. Влажните ѝ, стрелкащи се очи бяха напълно човешки. Те се визираха в мен с омраза и тъга.

— Не съм свършила! — изкрещя с пукащ, дрезгав глас. — Той беше най-лошият, не разбираш ли? Беше най-лошият, а в нея тече негова кръв и няма да мирясам, докато не я *пролея!*

Чу се страховито пращане. Тя живееше в брезата, бе я превърнала в нещо като свое физическо тяло и сега възнамеряваше да се изскубне от земята. Искаше да ме достигне и да се нахвърли върху мен, дори да ме убие. Да ме удуши с гъвкавите клони. Да ме задуши с листата, докато заприличам на коледна елха.

— Няма значение какво чудовище е бил той, Кира няма нищо общо с онова, което е сторил — извиках. — И няма да я имаш.

— *Ще я имам!* — изписка Зелената жена. Прашенето и трясъкът от раздиращия се отвътре дънер ечаха вече по-силно. Към тях се бе прибавило и съскащо, колебливо пукане. Не я погледнах. Не *посмях* да погледна отново. Тя заплашително настъпваше, но аз отказвах да гледам — като става дума за ходещи дървета и храсти, „Макбет“ ми

стига, благодаря. — *Ще я имам! Той отне моето и аз ще отнема неговото!*

— Махай се — изкрещя някой.

Лопатата се плъзна в ръцете ми и едва не я изпуснах. Обърнах се и видях Джо, която стоеше вдясно от мен. Гледаше Сара, която се бе превърнала в материализирана налудничава халюцинация — чудовищно зеленикаво-черно чудовище, което се подхлъзваше на всяка крачка. Бе изоставила брезата, но някак бе иззела нейна жизнена сила — дървото се гушеше отзад, черно, сгърчено и мъртво. Съществото, изскочило от нея, приличаше на невястата на Франкенщайн, в скулптурно изображение от Пикасо. В него лицето на Сара ту се появяваше, ту изчезваше, ту се появяваше, ту изчезваше.

„Сянката — ледено отбелязах наум. — Винаги е съществувала... и ако винаги съм бил аз, винаги е била и тя.“

Джо носеше бялата риза и жълтите панталони, с които беше в деня на смъртта си. Езерото не се виждаше през нея, както се виждаше през Девор и неговите млади приятели — тя се бе материализирала напълно. Испитах чудатото *пресушаващо* усещане в тила.

— Махай се, кучко! — изръмжа Сара. Вдигна ръце срещу Джо като в най-страшните ми кошмари.

— Няма! — Гласът на Джо звучеше съвсем спокойно. Обърна се към мен: — Побързай, Майк. Трябва да бързаш. Това вече не е точно тя. Пуснала е в себе си един Чужденец, а те са много опасни.

— Джо, обичам те.

— И аз те оби...

Сара изпищя и започна да се завихря. Листа и клони се сляха и загубиха очертанията си — сякаш гледах как се втечняват в сокоизстисквачка. Създанието, което отначало изглеждаше като жена, се отказа от номерата си. От вихрушката започна да изниква нещо първично и гротескно нечовешко. То скочи върху жена ми. Когато я удари, цялата плътност и цвят в миг се отцедиха от Джо, като че я зашлеви гигантска длан. Тя се превърна във фантом, който се бореше с онова пищящо, мятащо се, замахващо насреща ѝ чудовищно същество.

— *Бързай, Майк!* — изкрещя. — *Бързай!*

Наведох се и продължих да копая.

Лопатата се удари в нещо, което не беше буца кал, не беше камък, нито дърво. Разкопах наоколо, изравяйки мръсно, плесенясало

късче брезент. Закопах като побъркан, изпълнен с желание максимално да увеличи шансовете си за успех. Зад мен Сянката пицеше побесняла, а жена ми виеше от болка. Сара бе преотстъпила част от раздвоената си същност, за да получи отмъщение, и бе позволила в нея да проникне някакво същество, което Джо нарече Чужденец. Нямах представа какво е и не исках никога да узная. Знаех само, че Сара е негов проводник. И ако успеех да се справя с нея навреме... Бръкнах в подгизналата дупка и разчистих влажната пръст от вехтия брезент. Беше надписан с избледнели букви, отпечатали с шаблон: „Дъскорезница Дж. М. Маккърди“. Знаех, че дъскорезницата на Маккърди е изгоряла по време на големите пожари през 33-та година. Някъде я бях виждал на снимка цялата в пламъци. Сграбчих брезента, върховете на пръстите ми пробиха прогнилата материя и ме лъхна нова вълна задушлива миризма, в същото време дочух сумтене. Чувах

Девор. Той лежи върху нея и грукти като прасе. Сара вече е почти в несвяст и несвързано мърмори през насинените си устни, лъснали от кръв. Девор поглежда назад към Дрейпър Фини и Фред Дийн. Те са настигнали момчето, но то непрестанно пици, пици, та се къса, пици, та чак мъртвите да събуди, а ако те чуват как методистите отсреща пеят „Как бих искал да разкажа“, значи и методистите може да чуят врецаящото негърче. Девор заповядва:

— Хвърлете го във водата, накарайте го да млъкне.

В мига, в който го изрича (сякаш в тези думи се крие някаква магия), започва да се надървя.

— Какво искаш да кажеш? — извиква Бен Мерил.

— Прекрасно знаете, мътните го взели — отвърща Джаред. Изрича думите на пресекулки, тласкайки с хълбоци тялото под себе си. Клъощавият му задник белее под лъчите на следобедното слънце. — Той ни видя! Да не искате да му прережете гърлото и да се изцапате е неговата кръв? Нямам нищо против. Ето. Вземете ножа ми, заповядайте!

— Н-не, Джаред! — ужасен изписква Бен и сякаш се смаява при вида на ножа.

Най-сетне е готов. Просто му е нужно малко повече време, това е всичко, вече не е хлапе като останалите. Но сега...! Кой се интересува от нахалните приказки, от безсрамния смях, кой се интересува от съседите в града. Ако щат, всички да дойдат да

гледат. Вкарва и го, винаги си го е просела, целият ѝ род само това чака. Вкарва ѝ го, дълбоко навътре. И дори като я изнасилва, не престава да издава заповеди. Задникът му се движи нагоре-надолу, тик-так, като котешка опашка.

— Някой да се заеме с него! Или искате да гниете през остатъка от живота си в Шоушенк заради дрънканиците на един черньо?

Бен сграбчва Кито Тидуел за едната ръка, Орън Пийбълс го хваща за другата, но докато го домъкнат до насипа, смелостта им се изпарява. Едно е да изнасилиш безочлива негърка, която има нахалството да се присмива на Джаред, когато падна и му се сцепиха панталоните. Да удавиш уплашено хлапе в кална локва като мръсно коте... това е съвсем друго нещо.

Отпускат хватката, тревожно се споглеждат и Кито се изплъзва от ръцете им.

— Бягай, злато! — крещи Сара. — Бягай и доведи... — Джаред склучва ръце на гърлото ѝ и започва да я души.

Момчето се препъва в кофичката с плодове и трмаво пада на земята. Хари и Дрейпър лесно го хващат.

— Какво правите? — Девор надава нещо като отчаян стон и Хари отговаря:

— Каквото трябва.

Така бе отговорил той, а сега аз щях да направя каквото трябва — въпреки вонята, въпреки Сара, въпреки писъците на мъртвата си съпруга. Изтеглих навития брезент от земята. Въжетата, с които беше пристегнат в двата края, бяха здрави, но платът се разцепи по средата със зловещо пращане.

— Побързай! — извика Джо. — Не мога да го удържам още дълго!

То ръмжеше, лаеше като куче. Чу се трясък, сякаш се разцепи дърво — все едно тресваш вратата с такава сила, че тя се нацепва на трески — и Джо изстена. Грабнах торбичката, на която беше написано „Корени и Китки“ и я разтворих, докато в този миг

Хари — останалите го наричат Ирландеца заради рижавата му коса — сграбчва боричкащото се дете в мечешка прегръдка и скача с него в езерото. Малкият вече се съпротивлява с всички сили — сламената му шапка пада и се понася по водата.

— Дръжте я! — пъхти Хари.

Фред Дийн коленичи и изважда мократа шапка. Погледът му е замаян, има вид на боксьор, който ще издържи още един рунд и ще се просне на тепиха. Зад тях дълбоко в гърдите и гърлото на Сара Тидуел се надига хъркане — споменът за свития юмрук на момчето и тези звуци ще преследват Дрейпър Фини до последния му миг, когато ще скочи в каменната кариера Ийдс. Пръстите на Джаред се впиват все по-дълбоко, едновременно душат и ритмично мачкат, а от челото му се лее пот. Миризмата на пот никога няма да се изпере от тези дрехи и когато му хрумва, че това е „пот на убиец“, изгаря дрехите, за да се отърве от нея.

Хари Остър иска да се отърве от всичко — да забрави абсолютно всичко и никога повече да не вижда тези мъже, най-вече Джаред Девор, когото вече смята за самия Сатана. Хари не може да се прибере у дома и да погледне баща си в очите, ако този кошмар не свърши и не бъде погребан. А майка си! Как ще се изправи пред обичната си майка Бриджет Остър с миловидното и кръгло ирландско лице и прошарената коса, и утешителния пристан на гърдта ѝ; Бриджет, която винаги е намирала успокоителна дума и го е посрещала с галювна длан; Бриджет Остър, спасена и окъпана в кръвта на агнето; Бриджет Остър, която в същия този миг сервира пай на пикника при новата църква; Бриджет Остър, която е негова майка; как ще я погледне — или тя него — ако трябва да отговаря в съда за изнасилване и побой над жена, пък била тя и чернокожа?

И той отблъсква увисналото на врата му момченце — Кито го одрасква, оставя му съвсем лека драскотина на врата, същата вечер Хари ще каже на мама, че се е одраскал на един храст и ще и позволи да целуне раненото място — и го хвърля в езерото. Кито вдига поглед, лицето му трепти под водата и над него преминава рибка. Май е костур. За миг Хари се пита какво ли вижда момчето, взряно през сребристия щит на водната повърхност в лицето на онзи, който го натиска надолу, който го дави, но после пропъжда тези мисли. „Най-обикновен черньо — отчаяно си напомня. — Чисто и просто един най-обикновен негър. Да не ти е роднина?“

Ръката на Кито щръква над водата — тъмнокафява ръка, по която се стича вода. Хари се отдръпва, пази се малкият да не го одере, но ръката дори не посяга, просто стърчи право нагоре.

Пръстите се свиват в юмрук. Отварят се. Свиват се в юмрук. Момчето вече не се мята така напористо, движенията на ритациите му крака се забавят, очите, които се взират в очите на Хари, придобиват любопитно изражение, но кафявата ръка продължава да стърчи, юмрукът продължава да се свива и отпуска, свива и отпуска. Дрейпър Фини стои на брега и плаче, сигурен е, че сега някой ще мине, сега някой ще види ужасното нещо, което направиха — ужасното нещо, което всъщност още правят. „Бъди сигурен, че грехът ти ще те последва — казва се в Добрата книга. — Бъди сигурен.“ Отваря уста да каже на Хари да го остави, може би още не е прекалено късно да го извадят, да го оставят жив, но изпод водата не излиза нито звук. Отзад Сара се дави в последни хрипове. Пред него ръката на давящия ѝ се син се свива и отпуска, свива и отпуска, отражението и трепти във водата и Дрейпър си казва: „Няма ли да престане, никога ли няма да престане?“ И сякаш, това е молитва, която най-сетне някой чува, изпънатият лакът започва да се прегъва и ръката увисва, пръстите отново понечват да се свият в юмрук, но застиват. За миг ръката потрепва и после

плеснах се с длан по челото, за да пропъдя призраците. Зад мен плющяха и се чупеха мокри храсти, докато Джо и създанието, което се опитваше да спре, продължаваха да се боричкат. Пъхнах ръце в цепката в брезента като лекар, който разтваря рана. Дръпнах. Прогнилото платнище се разцепи от горе до долу.

Вътре намерих онова, което бе останало от тях — два пожълтели черепа, опрели чело до чело сякаш в поверителен разговор, избелял червен кожен дамски колан, изгнили дрехи и... купчина кости. Два гръдни коша, един голям и един малък. Четири бедрени кости... „Пленните“ останки на Сара и Кито Тидуел, погребани край езерото вече почти сто години.

По-големият череп се извърна. Стрелна ме с празните си очни кухини. Зъбите му затракаха, сякаш да ме ухапят, а костите подхванаха да треперят неспокойно и заплашително. Някои се разпаднаха веднага — бяха меки и проядени. Червеният колан тревожно се размърда и ръждивата катарам се надигна като змийска глава.

— Майк! — викна Джо. — Побързай!

Измъкнах найлона от торбата и грабнах пластмасовата бутилка. „Лужи мъртъв“ — казваха магнитните букви — поредният малък трик.

Поредното послание, изпратено зад гърба на нищо неподозиращия пазач. Сара Тидуел бе страховитото създание, но бе подценила Джо... както и телепатията на дългото съжителство. Бях отишъл в „Корени и китки“, бях купил бутилка сода каустик, а сега я отворих и я излях върху костите на Сара и сина ѝ, от които се вдигна дим.

Течността засъска, както съска при отваряне бира или бутилка с безалкохолно питие. Токата на колана се стопи. Костите побеляха и се сгърчиха, сякаш бяха от захар — в миг пред очите ми премина кошмарен образ на мексиканчета, които хапват на Задушница захарни човечета, нанизани на дълги пръчки. Очните ямки на Сариния череп се уголемиха от соления разтвор, изпълнил тъмната кухня, където някога са били мозъкът ѝ, огромният ѝ талант, и където някога е била заключена смеещата ѝ се душа. Сякаш изразяваше отначало изненада, после мъка.

Челюстта падна, късчетата зъби изсъскаха и се стопиха.

Черепът се огъна навътре.

Разперените пръсти се разтресоха, после се стопиха.

— Оооооооо...

Шепнеше в мокрите клони на дърветата като надигащ се вятър... само че вятърът бе стихнал и влажният въздух си поемаше дъх преди следващата атака. В този звук се криеха неизказана мъка, копнеж и примирение. Не долових никаква омраза — омразата се бе стопила, бе изгоряла в корозивния разтвор, който купих в магазина на Хелън Остър. Зовът на Сариното оттегляне бе заменен от плачевния, почти човешки вик на птица, който ме сепна и окончателно ме пренесе от мястото, където се намирах, извън зоната. Колебливо се изправих на крака, обърнах се и огледах Улицата.

Джо бе още там — мъгляв силует, през който вече виждах езерото и задаващите се откъм планините тъмни облаци. Нещо трепкаше отзад — същата онази птица, която бе дръзнала за миг да излезе от скришното си място, за да огледа новия свят наоколо — но почти не ѝ обърнах внимание. Джо исках да видя — Джо, дошла Бог знае откъде и изстрадала Бог знае колко, за да ми помогне. Изглеждаше изтощена, наранена, някак цялостно и извечно смалена. Но другото нещо — Чужденеца — го нямаше. Джо, която стоеше сред брезови листа тъй сухи, че изглеждаха обгорени, се обърна към мен и ми се усмихна.

— Джо! Успяхме!

Устните ѝ се раздвижиха. Чух звука, но думите бяха прекалено тихи, за да ги чуя. Тя стоеше тук, но сякаш викаше от другия край на каньон. И все пак разбрах какво ми казва. Прочетох думите по устните ѝ, ако предпочитате рационалното съждение, или направо от мислите ѝ, ако предпочитате романтичната версия. Аз лично избирам втората. Бракът също е един вид зона.

— Значи всичко вече е наред, а?

Сведох поглед към зейналата дупка в брезента и видях само късчета и тресчици, които стърчаха от някаква противна пихтия. Подуших я и дори през стеномаската се закашлях и се отдръпнах назад. Не миришеше на разложение, а на сода каустик. Като погледнах пак към Джо, тя почти бе изчезнала.

— Не мога да помогна. Не мога да остана.

Думи, които долитаха от друга звездна система, които зърнах за миг върху чезнещи устни. От нея не бе останало друго освен очите, които плуваха в смрачения следобед; очи, които изглеждаха сякаш изтъкани от езерото.

— *Бързай...*

Тя изчезна. Запрепъвах се, подхлъзвайки се, към мястото, където стоеше, газех мъртвите брезови листа и посягах към въздуха. Какъв ли глупак съм изглеждал: с накривена стеномаска се опитвах да прегърна влажния сивкав въздух.

Долових далечен полъх на парфюм „Ред“... после подушвах само влажна пръст, езерна вода и противната смрад на содата, която се примесваше с всички останали миризми. Поне вече не миришеше на леш — вонята не е била по-истинска от...

От какво? От какво? Или всичко е истинско, или изобщо не е истинско. Ако изобщо не е истинско, значи съм откачил и съм готов за лудницата. Отместих поглед към сивата скала и видях торбата с кости, която бях измъкнал от влажната земя като изгнил зъб. От раздрания плат продължаваха лениво да се издигат тънки струйки дим. Това поне бе истина. Както и Зелената жена, която бе цялата овъглена и вече бе Черната жена — мъртва като изсъхналия клон, дето сочеше като ръка.

„*Не мога да помогна, не мога да остана... побързай.*“

За какво не може да ми помогне? Каква друга помощ ми е необходима? Всичко свърши, нали? Сара я нямаше: духът следва

костите, лека нощ, мили дами, да ѝ даде Бог да лужи в миръ.

И все пак във въздуха сякаш се процеждаше някакъв вонящ ужас, подобен на миризмата на гнилоч, която лъхаше от земята; името на Кира започна да отеква в главата ми, *Ku-Ku, Ku-Ku, Ku-Ku*, като вик на екзотична птица от тропиците. Заизкачвах се по дървените стъпала към къщата и макар да бях изтощен до крайност, последните изкатерих едва ли не тичешком.

Изкачих се на верандата и влязох оттам. Къщата изглеждаше същата — като изключим прекършеното дърво, което стърчеше през кухненския прозорец, но имаше нещо нередно. Нещо, което почти подушвах... и може би наистина го *по-душвах*, стипчиво и потискащо. Лудостта сигурно има характерната миризма на див змийски грах. Но не мисля, че някога ще дръзна да изследвам този феномен.

В предния коридор спрях, вгледан в купчина романи от Елмор Ленард и Ед Макбейн, струпани на пода. Сякаш ръка ги бе съборила от етажерката. Неистово размахваща се ръка. Забелязах и собствените си следи, които бях оставил на влизане и на излизане. Вече бяха позасъхнали. Би трябвало да са единствени — на идване носех Ки на ръце. Би трябвало, но не бяха. Другите бяха по-малки, но не чак толкова малки, че да ги объркам с детски стъпки.

Хукнах по коридора към спалнята в северното крило, викайки името ѝ, но със същия успех можех да викам „Мати“, „Джо“ или „Сара“. Името на Кира звучеше като име на мъртвец. Завивката бе паднала на пода. С изключение на черното плюшено кученце, захвърлено на същото място, където се намираше в съня ми, леглото беше празно. Ки я нямаше.

---

[1] В САЩ и Канада първият понеделник на месец септември, считан за официален празник в чест на труда. — Б. пр. ↑

[2] Кракер — местен жител на Джорджия и Флорида, иронично название. — Б. пр. ↑

ГЛАВА 29

Потърсих Ки по онзи телепатичен канал, благодарение на който през последните няколко седмици знаех с какво е облечена, в кое помещение на караваната се намира и какво прави там. Но не открих нищо — и тази връзка бе прекъсната.

Повиках Джо — така ми се струва — но и Джо бе изчезнала. Трябваше да се справям сам. Бог да ми е на помощ. Бог да е на помощ и на двамата ни. Усетих как паниката се опитва да ме завладее, но ѝ устоях. Трябваше да се постарая съзнанието ми да е ясно. Ако не мога да мисля, ще пропиляя и последния шанс, който Ки може би все още има. Бързо се върнах по коридора до антрето, опитвайки се да не слушам неприятното гласче, което ми нашепваше, че Ки вече е изгубена, вече е мъртва. Не съм чул подобно нещо и няма как да го чуя, щом връзката помежду ни е прекъсната.

Сведох поглед към купчината книги, после погледнах към вратата. Новите следи също минаваха оттук. Светкавица раздра небето и изтрещя гръм. Отново излезе вятър. Застанах до вратата, посегнах към дръжката, но спрях. В цепнатината между касата и самата врата се бе закачило нещо — нещо фино и леко като нишка от паяжина.

Единствен бял косъм.

Отвратен, го разгледах без капка изненада. Трябваше да се досетя, разбира се, и ако не беше напрежението и всичките кошмари през този ужасен ден, щях да се досетя. Всичко се съдържаше в записа, в който Джон ми пусна сутринта... момент, който ми се струваше вече тъй далечен, сякаш принадлежеше на живота на друг човек.

Първо, на касетата автоматично беше записано и точното време, когато Джон е затворил телефона. „Девет и четиридесет, източно лятно време“ — казваше електронният глас, което означаваше, че Рожет се е обадила в шест и четиридесет сутринта... ако наистина е позвънила от Палм Спрингс. Подобна възможност най-малкото съществуваше — но ако това странно откритие ме бе осенило на път от летището към караваната на Мати, щях да си кажа, че несъмнено в цяла Калифорния

е пълно със страдащи от безсъние хора, които приключват с делата си на Източния бряг още преди слънцето да се е издигнало над хоризонта, и толкоз по-добре за тях. Но имаше и нещо друго, което не можеше да се обясни толкова просто.

По едно време Джон бе извадил касетата, защото вместо да се развеселя, съм бил пребледнял като платно. Отвърнал му бях да пусне записа, за да го изслушам до край — просто много съм се изненадал, като чух гласа ѝ. „Този глас. Божичко. Но записът е страхотен.“ Само че не аз, а момчета в избата се усетиха първи за касетата на Джон — моите подсъзнателни заговорници. И не *гласът* ѝ ме накара да пребледнея. Изплаших се от бръмченето, което долавях на заден план. Бръмченето, характерно за телефонните разговори в ТР — и когато избираш, и когато те търсят.

Рожет Уитмор изобщо не е напускала ТР. Не го бях разбрал тази сутрин и ако заради глупостите ми Ки Девор загинеше този следобед, повече няма да мога да се понасям. Повтарях го на Господ, докато отново тичах надолу по дървените стъпала, втурнал се право срещу разразилата се с нова сила буря.

Чудо на чудесата е, че не паднах върху насипа. Разцепеният сал се бе закотвил там и сигурно щях да се нанижа на някоя отцепена дъска и да загина в гърчове като вампир на клада. Каква *приятна* мисъл.

Тичането не е препоръчително за хора на ръба на паниката — все едно да се одраскаш на татул. Когато спрях в подножието на стъпалата и обгърнах с ръка дънера на елата, за да се огледам, почти бях изгубил способността си да разсъждавам. Името на Ки отново кънтеше в главата ми, и то тъй силно, че почти не оставаше място за други мисли.

В следващия миг в небето блесна мълния, която порази огромния смърч, сигурно издигал се тук още по времето, когато Сара и Кито са били живи. Ако бях погледнал право в нея, щях да ослепея — въпреки че бях извърнат почти с гръб, тя остави грамадна синя дيريا, която продължаваше да плува пред очите ми като отблясъка на светкавицата на гигантска камера. Разнесе се стържещ пукот, огромният смърч се сгромоляса в езерото и разплиска вода като завеса, която увисна между сивото небе и сивата езерна повърхност. Въпреки пороя пънът пламна като шапка на вещица.

Това ми подежда като плесница, която проясни мислите ми и ми даде последна възможност да използвам разума си. Дълбоко поех дъх и се насилих да разсъждавам. Защо съм дошъл тук? Защо съм решил, че Рожет ще донесе Кира на брега на езерото, където стоях до преди малко, вместо да я отнесе далеч от мен, нагоре по пътеката към Алея четиридесет и две?

Не ставай глупав. Дошла е тук, защото Улицата води към „Уорингтън“, а тя през цялото време е стояла в „Уорингтън“ самсамичка, откак изпрати трупа на шефа в Калифорния с частния му самолет.

Промъкнала се е в къщата, докато бях в килера, занимавах се с тенекиената кутия, която открих в корема на бухала, и изследвах откъслечните факти около родословното си дърво. Ако ѝ бях дал възможност, щеше да грабне Ки още тогава, но аз не ѝ позволих. Върнах се бързешком, опасявайки се да не става нещо нередно, разтревожен да не би някой да се опита да се добере до детето...

Дали Рожет я е събудила? Дали Ки я е видяла и се е опитала да ме предупреди, преди отново да се унесе? Това ли ме бе накарало да се върна така бързо? Може би. Тогава все още се намирах в зоната, все още бяхме свързани. Рожет със сигурност е била в къщата, когато се върнах. Може би дори се е криела в дрешника в северната спалня и ме е следяла през процепа. Но аз я бях усетил. На някакво ниво почувствах присъствието ѝ — присъствието на нещо, което не беше Сара.

После, когато бях открил торбата с кости и бях сторил необходимото, Рожет е пренесла Ки по дървените стъпала и е свърнала наляво по Улицата. Погледнах към „Уорингтън“. Направо ми прималая, като си дадох сметка, че може би съм чул Ки... и може би дори съм я видял. Онази птица, която свенливо надничаше от скривалището си в затишието, въобще не е била никаква птица. Ки вече е била будна, Ки ме е видяла — може би дори е видяла Джо — и се е опитала да ме позове. Едва е успяла тихичко да извика и Рожет ѝ е запушила устата.

Колко ли време е минало от тогава? Струваше ми се, че е било цяла вечност, но имах усещането, че всъщност изобщо не е било толкова много — може би няма и пет минути. Но да удавиш едно дете не е необходимо Бог знае колко време. Споменът за ръката на Кито, която стърчи над водата, се опита да ме завладее отново — дланта се

отпуска и свива, отпуска и свива, сякаш се опитва да диша вместо белите дробове, но аз го изтиках. Потиснах и желанието да хукна към „Уорингтън“. Ако го направя, паниката със сигурност ще ме завладее.

През всичките години след смъртта ѝ не съм копнял за Джо с ожесточението, което изпитвах сега. Но нея я нямаше — не бе оставила и следа. Нямаше на кого друг да разчитам освен на себе си, ето защо тръгнах по Улицата, затрупана с паднали дървета: заобикалях ги, където можех, пропълзявах отдолу, ако препречваха цялата пътека, или ги прескачах с риск да вдигна шум, изпотрошавайки сума ти клони, само в краен случай. Крачех напред, изричах поред всички стандартни молитви за подобна ситуация, но като че ли ни една от тях не съумя да прогони образа на Рожет Уитмор, който се мержелееше пред очите ми. Нейното разкрито в писък, безмилостно лице.

Помня как си казах: „Това е къщата на духовете, но на открито“. Докато се препъвах по алеята, горите наоколо ми се струваха пълни с призраци: дървета, които бяха само по-разклатени при първия порив на бурята, при последвалия пристъп падаха едно след друго. Сякаш в гората отекваха стъпки на великан, който с грохот смазваше всичко, та нямаше защо да се тревожа за шума който вдигат собствените ми стъпки. Докато отминавах къмпинга „Бачхелдър“ — кръгла конструкция от готови плоскости, кацнала на една изпъкнала скала като шапка върху табуретка — видях, че целият покрив е смазан от повалена канадска ела.

На километър южно от „Сара“ насред пътеката забелязах една от белите панделки на Ки. Взех я и мислено отбелязах колко много приличат червените краища на кръв. Натъпках я в джоба си и продължих напред.

След пет минути стигнах до стара, обрасла с мъх ела, паднала напъряко на пътеката — не се беше прекършила докрай и вълните подхвърляха върха, а сложната плетеница от тресчици, които още я свързваха с коренището, скърцаха като несмазани панти. Реших да пропълзя отдолу и когато се отпуснах на колене, забелязах тъкмо започващи да се пълнят с вода трапчинки от други колене. Намерих и още нещо — втората панделка, която също пъхнах в джоба си.

Тъкмо се бях пъхнал отдолу, когато чух как пада друго дърво, този път много по-близо. Звукът бе последван от писък — не от болка

или страх, а от гняв и изненада. После чух гласа на Рожет, който за миг заглуши воя на вятъра:

— *Върни се! Не отивай там, опасно е!*

Бързо се измъкнах изпод дървото, без да усетя как един клон ми одра гърба, скочих на крака и хукнах по пътеката. Ако падналите дървета бяха малки, ги прескачах, без да бавя крачка. По-големите прескачах, без изобщо да се замислям на какво ще се одраскам или закача. Като плесница отекна гръмотевица. Последва я ярка светкавица, сред блясъка ѝ през дърветата забелязах сиви стени. В деня, когато срещнах Рожет за първи път, хотелът едва се виждаше, но сега гората изглеждаше като разпрана стара дреха — щяха да минат години, докато се възстанови. Задната част на сградата бе полуразрушена от няколко огромни дървета, които очевидно бяха рухнали едновременно. Бяха се кръстосали като нож и вилица в чиния и бяха паднали върху руините под формата на разкривена буква Х.

В този миг воят на бурята бе заглушен от гласа на Ки, който от ужас бе станал пронизителен:

— *Върви си! Не искам, бяла бабо! Върви си!*

Кошмарно бе да чувам гласа ѝ, изпълнен с такъв смъртен страх, но се радвах, че изобщо го чувам.

На около десетина метра от мястото, където викът на Рожет ме накара да застина като истукан, пътеката бе препречена от още едно дърво. Рожет стоеше от другата му страна и протягаше ръка към Ки. Цялата ѝ длан бе окървавена, но почти не я забелязах. Вниманието ми бе съсредоточено върху Ки.

Кеят, който свързва Улицата и бар „Сънсет“, беше доста дълъг — поне двайсет, а може би и трийсет метра. Достатъчно, за да се разходиш в приятна лятна вечер с любимата или с момичето, което си поканил на среща, и да запазиш хубав спомен. Бурята не го бе разрушила — все още — но от вятъра се бе нагънал като панделка. Спомних си кинопрегледа преди един детски филм, в който един наколен мост лудешки се люлееше в ураганна буря — в момента кеят между „Уорингтън“ и бар „Сънсет“ изглеждаше точно така. Клатеше се под напора на вълните и тънките му сглобки стенеха като акордеон. Преди имаше парапет — очевидно да предпази онези, които се връщат на брега след пиянска нощ — но сега бе изчезнал. Кира се намираще по средата на тази подскачаща, обляна с вода дървена конструкция.

Виждах поне три черни правоъгълни дупки между брега и мястото където се намираще тя — някои дъски се бяха извадили. Изпод кея долиташе тревожно *клан-клан-клан* — това бяха кухите стоманени барабани, които поддържаха моста. Няколко от тях се бях откъснали и водата вече ги отнасяше. Ки бе разперила ръце като цирков въжеиграч. Черната фланелка се ветрееше около коленцата ѝ и загорелите ѝ от слънцето рамене.

— *Върни се!* — викна Рожет. Правата ѝ рядка коса се развяваше около лицето ѝ. Протягаше към детето и двете си ръце — едната бе окървавена. Предположих, че Ки я е ухапала.

— *Не, бяла бабо!* — Ки отривисто клатеше глава и ми се прииска да ѝ кажа: „Не прави така, пиленцето ми, не клати глава толкова силно, много е страшно“. Тя се препъна и едната ѝ ръка се вирна към небето, а другата се насочи към езерото — за миг заприлича на самолет, пикиращ над стръмен бряг. Ако в този миг кеят се беше разклатил, Ки щеше да полети в езерото. Но тя отново запази равновесие, макар да ми се струваше, че босите ѝ стъпала се пързаят по хлъзгавите дъски. — *Върви си, бяла бабо! Върви си... върви да си подремнеш, малко си уморена!*

Не ме забелязваше — цялото ѝ внимание бе съсредоточено върху бялата баба. Рожет също не ме забелязваше. Легнах по корем и се промуших под дървото. В небето като огромна махагонова топка се търколи гръмотевица и отекна в планините. Когато отново се изправих на крака, забелязах, че Рожет бавно се приближава към кея. С всяка нейна стъпка Ки правеше колеблива, опасна крачка назад. Рожет протягаше здравата си ръка, макар за миг да ми се стори, че като че ли и от тази потича кръв. Но веществото, което се стичаше по свитите ѝ пръсти, бе прекалено тъмно за кръв и когато тя заговори, изричайки думите с ужасяващо любезен глас, от който ми настръхна косата, разбрах, че от дланта ѝ капе топящ се шоколад.

— Хайде да поиграем на нашата игра, пиленцето ми — гукаше Рожет. — Искаш ли ти да започнеш? — И пристъпи напред. Ки рязко отстъпи, залитна, после запази равновесие. Сърцето ми спря, после лудо затуптя. Скъсявах разстоянието между себе си и жената колкото се може по-бързо, но не тичах — не исках да заподозре намеренията ми... докато се осъзнае. Ако изобщо се осъзнае. Пет пари не давах. По дяволите, щом можах да разбия черепа на Джордж Футман, несъмнено

ще измисля нещо подходящо и за този ужас. Приближавайки, сплетох пръсти в огромен двоен юмрук.

— Не? Не искаш ли да започнеш? Понеже много се срамуваш, така ли? — Рожет говореше със сладникав тон като Ромпър Ромп^[1], от който ми идеше да заскърцам със зъби. — Добре, значи аз ще започна. Слънчо! Какво се римува със Слънчо, пиленце? Звънчо... и Сънчо... ти беше при Сънчо, когато те събудих, нали?... Не искаш ли да дойдеш да си хапнем шоколадче както преди... ще ти кажа страхотна нова смешка...

Още една стъпка. Вече стоеше на кея. Ако ѝ бе хрумнало, можеше да замеря Ки с камъни, както бе сторила с мен, докато не я уцели и не я събори в езерото. Но усетих, че и през ум не ѝ минава подобно нещо. Когато лудостта премине определена граница, се превръща в еднопосочна магистрала без отклонения. Рожет имаше други планове за Кира.

— Ела Ки-ки, ела да си поиграеш с бяла баба. — Тя отново ѝ подаде шоколада — разтопен „Хърши“ в измачкан целофан. Кира отмести поглед и най-сетне ме видя. Поклатих глава, опитвайки се да я накарам да замълчи, но напразно — на лицето ѝ се изписа радостно облекчение. Тя извика името ми и Рожет подскочи от изненада.

Последните десетина крачки изминах тичешком, вдигнал стиснатите си длани като боздуган, но в решителния миг се подхлъзнах и Рожет някак се изплъзна от удара. Вместо да я улуча в тила, както замислях, просто закачих рамото ѝ. Тя залитна и падна на коляно, но се изправи почти на секундата. Очите ѝ бяха като волфрамови лампи, от които вместо електрически искри се сипеше ярост.

— *Tu!* — изсъска, сякаш произнасяше древно проклятие.

Кира викаше името ми, подскачаше върху мокрите дъски и размахваше ръце, опитвайки се да запази равновесие. В този миг се надигна вълна, която се плисна върху кея, заливайки босите ѝ крачета.

— Дръж се, Ки! — извиках в отговор.

Рожет се възползва от моментното ми разсейване — скочи върху кея и хукна към детето. Хукнах след нея, сграбчих я за косата и тя остана в ръката ми. Цялата. Стоях на брега на бушуващото езеро и стисках бялата ѝ коса като скалп.

Рожет ме погледна през рамо и изръмжа през зъби като стар плешив гном, а аз си казах: „Това е той, това е Девор, изобщо не е умирал, някак са си разменили местата с тази жена, *тя* се е самоубила и *нейното тяло* е заминало за Калифорния със самолета...“

Но още в мига, когато се обърна и хукна към Ки, разбрах истината. Това наистина беше Рожет, но бе постигнала отвратителния си външен вид без никаква измама. От каквото и да страдеше, оплешивяването не бе единственото последствие — в допълнение ужасно се беше състарила.

„*Познавам много хора, които дават подобни имена на децата си* — ми бе казала госпожа М. — *Харесва им.*“ Сигурно и Макс Девор е бил на същото мнение, защото бе нарекъл сина си Роджър, а дъщеря си — Рожет. Вероятно фамилията Уитмор не е измислена — може да е била омъжена — но без перуката потеклото ѝ бе извън всякакви съмнение. Жената, която се препъваше по мокрия кей, бързайки да доведе делото до край, бе лелята на Кира.

Ки бързо заотстъпва, като изобщо не гледеше къде стъпва. Щеше да падне в езерото. Но преди да се е подхлъзнала, през дупката между дъските плисна огромна вълна. Разпенената вода се вдигна във въздуха и се завихри в спирала, каквато бях виждал и преди. Затънала до глезени във водата, която заливаше кея, Рожет спря на пет метра от водния силует.

Очертанието придоби плътност и още преди да видя лицето, разпознах провисналите панталонки и размъкнатото горнище. Само в „Кеймарт“ продават подобни съвършено безформени дрехи — мисля, че са задължени с федерален закон.

Беше Мати. Строга, сива Мати, която бе вперила в Рожет строги сиви очи. Старицата вдигна ръце, залитна и понечи да се обърне. В същия миг изпод кея се надигна вълна, дървената конструкция се надигна и спусна като влакче в увеселителен парк. Рожет падна във водата. Иззад водния силует забелязах Ки, просната на прага на бар „Сънсет“. Последната вълна я бе запратила там като топче и поне за момента детето се намираше в безопасност.

Мати ме гледеше и движеше устни, без да откъсва очи от мен. Бях разбрал думите на Джо, но сега нямах представа какво ми казва Мати. Напрегнах се, но не можах да различа движенията.

— *Мамо! Мамо!*

Фигурата не се обърна, а някак се плъзна в другата посока — всъщност изглеждаше така, сякаш на дългите панталони няма нищо. Забърза по кея към бара, където Ки протягаше ръце.

Нещо ме сграбчи за крака.

Наведох се и в бушуващата вода забелязах давшо се привидение. Тъмните очи се вираха в мен от плешивия череп. Рожет плюеше вода през посинелите си като сливи устни. Леко ми махна със свободната си ръка. Пръстите се отпусаха... и свиваха. Отпусаха... и свиваха. Отпуснах се на коляно и поех ръката ѝ. Тя се вкопчи в дланта ми като с железни нокти и ме дръпна, опитвайки се да ме събори. Лилавите устни сякаш се обелиха и разкриха жълти проядени зъби, като на Сариния череп. Дочух смях — този път се смееше Рожет.

Олюлях се и се опитах да я издърпам. Не се замислих — направих го машинално. Бях поне с петдесет килограма по-тежък и три четвърти от тялото ѝ се подаде над водата като гигантска изродена пъстърва. Нададе пронизителен писък, устреми се и впи зъби в китката ми. Болката бе непоносима. Инстинктивно замахнах още по-високо, после отпуснах ръка, но без да се стремя да нараня старата вещица — просто исках да се отърва от остриите като на невестулка зъби. В същия момент в потъващия кей се разби поредната вълна. Дървената конструкция се надигна и една отцепена дъска се заби в лицето на Рожет, която в този миг политна надолу. Едното ѝ око изскочи; в носа ѝ като кама се заби мокра жълта треска; тънката кожа на челото ѝ се разцепи и се откъсна от черепната кост, сякаш някой в миг вдигна щорите на прозорец. После течението я повлече навътре. Още миг виждах лицето ѝ сред пороя, мокро и бледо като светлината на флуоресцентна лампа. После се обърна по корем и черният шлифер я обгърна като погребален саван.

Като извърнах поглед към бар „Сънсет“, отново за миг надвърнах под тънката кожа на този свят, но видяното далеч се различаваше от лицето на Сара, сраснала се със Зелената жена, или пък от ръмжащия силует на Чужденеца, който бях видял само за секунда. Кира стоеше на широката дървена веранда пред заведението сред преобърнати тръстикови столове. Пред нея се издигаше водна струя, в която още различавах — съвсем слабо — чезнещите очертания на жена. Беше коленичила с протегнати ръце.

Опитаха се да се прегърнат. Ръцете на Ки минаха през Мати и се измокриха.

— Мамо, не те стигам!

Водната жена говореше — устните ѝ се движеха. Ки я гледаше като хипнотизирана. После за част от секундата Мати се обърна към мен. Очите ни се срещнаха, а нейните бяха от езерна вода. Очите бяха самото езеро Дарк Скор, което съществуваше тук отдавна преди аз да дойда и щеше да остане много след като си отида. Вдигнах ръце към устните си и ѝ изпратих въздушна целувка. Чезнещите ръце се протегнаха, сякаш да я уловят.

— *Мамо, не си отивай!* — викна Ки и отривисто прегърна фигурата. Моментално се измокри цялата, отстъпи назад и закашля със стиснати очи. При нея вече нямаше никого — по дъските се стичаше вода и през процепите се връщаше в езерото, което извира от пролуките в скалистите недра на ТР.

Придвижвайки се внимателно, сякаш на свой ред изпълнявах акробатичен номер, закрачих по танцуващия кей към бара. Когато достигнах Кира, я грабнах на ръце. Тя се вкопчи в мен с все сила, треперейки в прегръдките ми. Зъбките ѝ тракаха като зарчета, а в косите ѝ усещах мириса на езерото.

— Мати дойде — прошепна.

— Зная. Видях я.

— Мати изгони бялата баба.

— И това видях. А сега ще стоиш мирно. Връщаме се на брега, но не бива да се движиш. Иначе и двамата ще паднем в езерото.

Бе кротка като мушица. Когато отново стъпихме на Улицата и се опитах да я пусна на земята, тя ме стисна за врата с всичка сила. Нямах нищо против. Мислех да я внеса в хотела, но се отказах. Сигурно имат кърпи, вероятно и сухи дрехи, но подозирах, че вътре сигурно ни чака и вана, пълна с гореща вода. Освен това дъждът отново отслабваше и този път небето на запад като че ли се проясняваше.

— Какво ти каза Мати, слънчице? — попитах, докато крачех на север по Улицата. Ки позволяваше да я сваля на земята, когато трябваше да пропълзваме под повалените дървета, но от другата страна веднага протягаше ръце да я взема.

— Да съм добро момиче и да не ми е мъчно. Но на мен ми е мъчно. *Много* ми е мъчно. — Разплака се и аз погалих мократа ѝ коса.

Като стигнахме дървените стъпала, вече се беше наплакала... а над планините на запад вече се виждаше мъничко, но ослепително ярко късче синьо небе.

— Цялата гора падна — каза Ки и се огледа с широко разтворени очи.

— Е... не съвсем, но много дървета са рухнали.

На средата на стълбата поспрях запъхтян и доста изморен. Но не предложих на Ки да я сваля на земята. Не *исках* да я свалям на земята. Просто *исках* да си поема дъх.

— Майк?

— Кажу ми, кукличката ми.

— Мати ми каза още нещо.

— Какво?

— Може ли да ти го кажа на ушенце?

— Да, разбира се.

Ки се наклони, допря устни до ухото ми и зашепна. Заслушах се. Като свърши, кимнах, целунах я, преместих я в другата си ръка и се изкачихме до къщата.

„Не беше бурята на столетието, друже, хич не се заблуждавай. Не, госине.“

Така говореха кореняците пред огромната армейска шатра, която използваша вместо „Лейквю“ в края на лятото и цяла есен. Огромен бряст паднал през шосето и смазал постройката като картонена кутия. Не стига това, ами завлякъл оголени кабели, от които изскачали искри. Те подпалили пропана от протекла газова бутилка и магазинът се взривил. Но шатрата бе прекрасен заместител по време на горещините и жителите на ТР свикнаха да казват, че слизали до „Лазарета“ за хляб и бира — защото от двете страни на платнището още се забелязваше избелял червен кръст.

Кореняците седяха край брезентовата стена на походни столчета, махаха на другите кореняци, които преминаваха по шосето в раздрънканите си старовремски коли (всички титуловани кореняци карат или форд или шевролет, тъй че в това отношение съм много в тон с тях), после заменят потниците с фланели, защото дните застудяват и

идва време за сайдер и за късните картофи, и гледат как градът започва да се преобразява. И както гледат, си говорят за снежната буря миналата зима, която бе прекъснала тока и направила на трески хиляди дървета между Китъри и Форт Кент; за циклоните през август 85-а, за голямата лапавица през 27-а. „Това се казват истински бури. Ама истински, Бога ми!“

Сигурен съм, че имат право и не споря с тях — почти никога не можеш да победиш в спор с кореняк янки, особено когато става въпрос за времето — но за мен бурята на 21 юли 1998 година завинаги ще си остане *Бурята*. Познавам едно момиченце, което също смята така. То може да доживее и до 2100 година, като се имат предвид чудесата на модерната медицина, но за Кира Елизабет Девор това винаги ще си остане *Бурята*. Когато мъртвата ѝ майка дойде при нея, превърнала се в жена от езерна вода.

* * *

Първата кола пристигна чак в шест часа. Но вместо патрулка от областната полиция, заварих пред дома си жълта камионетка с въртящ се жълт буркан на покрива и един тип с мушама с надпис „Централна електрическа компания Мейн“ зад волана. На другата седалка обаче седеше ченге — всъщност Норис Риджуик, самият областен шериф. Той застана на прага ми с изваден пистолет.

Атмосферната промяна, която бе обещал метеорологът по телевизията, вече бе започнала и буреносните облаци отиваха на изток, тласкани от силен леден вятър. Поне час след спирането на дъжда дърветата в мокрите гори продължаваха да падат. Около пет часа приготвих сандвичи със сирене и доматиена супа... както би казала Джо, храна за утешение. Кира яде без желание, но все пак се нахрани и изпи много мляко. Бях ѝ облякъл друга моя тениска и тя си беше вързала косата на опашка. Предложих ѝ белите панделки, но тя решително поклати глава и предпочете обикновен ластик.

— Тези панделки вече не ми харесват — заяви.

Реших, че и на мен не ми харесват. Прекосих дневната и застанах пред печката.

— Какво правиш? — Тя изгълта втората чаша мляко, плъзна се от високия стол и се приближи до мен.

— Ще запала огън. Сигурно съм се изнежил от жегата. Така казваше мама.

Тя мълчаливо ме гледаше как вадя лист по лист от купчината, която бях преместил от масичката върху печката, смачквам го на топка и го пъхвам през вратичката. Като реших, че съм сложил достатъчно, отгоре започнах да редя подпалки.

— Какво пише на тези листове? — попита Ки.

— Нищо важно.

— Това роман ли е ?

— Не точно. То е по-скоро нещо като... ох, не зная като какво. Като кръстословица. Или писмо.

— Много дълго писмо — отбеляза тя и опря глава на крака ми, сякаш бе уморена.

— А-ха — съгласих се. — Любовните писма обикновено са дълги, но не е хубаво човек да ги пази.

— Защо?

— Защото... — „Могат да се превърнат в призраци“ — ми беше на езика, но не можех да го кажа. — Защото в бъдеще може да те злепоставят.

— О!

— Освен това в известен смисъл тези листове са като твоите панделки.

— Ти вече не ги харесваш.

— Именно.

Тогава забеляза кутията — тенекиената кутия, на която пишеше „Полезните вещи на Джо“. Стоеше на плота между дневната и мивката, недалеч от мястото, където бе окачен „котешкият“ часовник. Не си спомнях да съм я донесъл от студиото, но нищо чудно — тогава не бях с всички си. Пък и нищо чудно да е дошла... самичка. Вече *вярвах* в такива неща — имах сериозни основания.

Очите на Кира грейнаха така, както не ги бях виждал да искрят от мига, в който се бе събудила от следобедния си сън и бе разбрала, че майка ѝ е мъртва. Бе се надигнала на пръсти, за да достигне кутията, и сега прокарваше пръстчетата си по позлатения надпис. Сетих се колко е важно за едно дете да има собствена тенекиена кутия. Човек има

нужда от подобно нещо за тайните си работи — най-хубавата играчка, най-прекрасната връзка за обувка, първото бижу. Или може би снимка на майка му.

— Толкова е... хубава — тихо и почтително произнесе Кира.

— Можеш да я вземеш, ако искаш, стига да нямаш нищо против, че вместо „Полезните вещи на Ки“ на нея пише „Полезните вещи на Джо“. Вътре има документи, които искам да прочета, но мога да ги прибера другаде.

Тя вдигна поглед, за да се увери, че не се шегувам.

— С удоволствие — отвърна със същия тих, почтителен тон.

Взех кутията, извадих бележниците, записките и изрезките и я върнах на Ки. Тя започна да отваря и затваря капака, за да се упражни.

— Познай какво ще сложа в нея — рече.

— Тайни съкровища?

— Да! — викна тя и за миг дори се усмихна. — Коя е била Джо, Майк? Аз познавам ли я? Познавам я, нали? Тя беше от „ледилните“ човечета.

— Тя... — Хрумна ми нещо. Разрових пожълтелите изрезки, но не открих онова, което търсех. Предположих, че съм го изгубил по пътя, но после забелязах крайчеца му да се подава от единия бележник. Измъкнах го и го подадох на Кира.

— Какво е това?

— Нарича се негатив. Дръж го срещу светлината.

Тя го вдигна и дълго го гледа в захлас. В ръката ѝ като на сън видях образа на съпругата си, застанала на сала по бански костюм.

— Това е Джо — обясних.

— Хубава е. Радвам се, че ще си слагам работите в нейната кутия.

— И аз се радвам, Ки — отвърнах и я целунах по челото.

Когато шерифът Риджуик похлопа на вратата, сметнах за разумно да отворя с вдигнати ръце. Изглеждаше ужасно притеснен. Обстановката се успокои от един най-прост, непреднамерен въпрос:

— Къде е Алан Пангборн, шерифе?

— В Ню Хампшир — отвърна Риджуик и свали пистолета (след миг-два го прибра в кобура, очевидно без изобщо да забележи). — Двамата с Поли са много добре. Като изключим нейния артрит. Добре, че още не я мъчи толкова много. Човек дълго може да изкара, ако от

време на време се случва по някой и друг хубав ден, тъй мисля. Господин Нунан, налага се да ви задам цял куп въпроси. Знаете го, нали?

— Да.

— Първият и най-важен въпрос е при вас ли е детето? За Кира Девор става дума?

— Да.

— Къде е?

— С удоволствие ще ви заведа при нея.

Прекосихме северния коридор и застанахме на прага на спалнята. Пухеният юрган стигаше чак до брадичката на малката. В юмруче тя стискаше плюшеното кученце — познах го по калната опашка. Дълго стояхме на прага, потънали в мълчание, и я гледахме как спи. Дърветата в горите бяха престанали да падат, но продължаваше да духа вятър, който свистеше в стрехите на къщата като езическа музика.

---

[1] Американско телевизионно предаване за деца през 50-те и 60-те години. — Б. пр. ↑

ЕПИЛОГ

На Коледа падна сняг — от кумова срама натрупа петнадесет сантиметра, колкото уличните изпълнители на коледни песни да изглеждат като извадени от „Този живот е прекрасен“^[1]. Като се върнах, след като нагледах Кира за трети път, вече бе станало един и петнайсет през нощта на двадесет и шести декември и снегът бе спрял. Пълната, но бледа луна надничаше иззад разкъсващите се пухкави облаци.

Отново прекарвах празника заедно с Франк и само двамата бяхме будни. Децата, включително Ки, бяха потънали в дълбок сън след ежегодната вакханалия с обилна храна и подаръци. Франк пиеше трета чаша скоч, но аз още бях на първия. Със сигурност щя да се пропия, ако не беше Ки. Когато сме заедно, не си позволявам дори чаша бира. Сега ми я бяха дали за три последователни дни... но, по дяволите, за какво ти е проклетата Коледа, ако не можеш да я прекараш с детето си!

— Добре ли си? — попита ме Франк, когато отново седнах до него и отпих символична глътка от чашата си. Вече му бях разказал какво се е случило в нощта на гръмотевичната буря.

Ухилих се. Не ме попита тя добре ли е, а ти добре ли си. Е, никой не е казал, че Франк е глупав.

— Да ме беше видял, когато през октомври от „Социални грижи“ ми разрешиха да прекарам с нея съботата и неделята. Наглеждах я поне десет пъти, преди да си легна... после продължих в същия дух. Ставах ѝ надзъртах в стаята ѝ, вслушвах се в дишането ѝ. В петък вечер въобще не мигнах, а в събота да съм спал най-много три часа. Сега имам голям напредък. Но ако някога се изпуснеш за онова, което ти разказах, Франк — само да разберат как бях пуснал ваната да се пълни, преди да спре токът, завинаги ще се простя с шансовете си да я осиновя. Сигурно ще трябва да попълвам три екземпляра формуляри, за да ми разрешат да присъствам на тържеството, когато завърши гимназия.

Нямах намерение да разправам на Франк за ваната, но като се разприказвах, почти всичко си казах. Подозирам, че съм имал нужда да споделя е някого, за да продължа да живея някак. Отначало смятах, че като му дойде времето, довереник ще ми бъде Джон Стороу, но Джон отказваше да коментира събитията освен във връзка със заведеното съдебно дело относно попечителството над Кира Елизабет Девор.

— Ще си държа езика зад зъбите, не се тревожи. Как върви битката по осиновяването?

— Бавно. Вече мразя съдебната система в Мейн, както и социалната служба. Ако разгледаш поотделно служителите в бюрокрацията, болшинството са нормални хора, но взети заедно...

— Лоша работа, а?

— Понякога се чувствам като герой от „Студеният дом“ — онзи роман, в който Дикенс твърди, че съдебните дела се печелят единствено от адвокатите. Джон ми казва да бъда търпелив и да благодаря на съдбата, защото сме отбелязали забележителен напредък, като се има предвид, че съм най-неблагонадеждното създание на света — неженен бял мъж на средна възраст. След смъртта на Мати Ки вече е била в две приемни семейства и...

— Малката няма ли роднини в някое съседно градче?

— Лелята на Мати. Но тя не искаше да има нищо общо с детето още преди смъртта на племенницата си, камо ли сега. Особено откакто...

— ... се знае, че Ки не е богата наследница.

— А-ха.

— Оная Уитмор е излъгала за наследството на Девор.

— Точно така. Завещал е всичко на някаква фондация за подпомагане на световното огромяване в областта на компютрите. Признавам, че каузата е благородна, но при все това смятам подобна благотворителност за бездушна.

— Как е Джон?

— Пооправил се е, но никога няма да може да използва дясната си ръка пълноценно. Едва не е умрял от загуба на кръв.

За човек, отдавна преполовил третото си уиски, Франк доста умело ме отклони от темата за Ки и делото, а аз приех с благодарност новата посока на разговора. Не мога да понасям мисълта за безкрайните дни и безкрайните нощи, които малката прекарва в

приютите, където отделът за социални грижи „складира“ децата като никому ненужни вехтории. Тя не живее, а само съществува, като угоен заек в клетка. Като видеше колата ми да завива към паркинга или да спира пред сиропиталището, сякаш в миг оживяваше, започваше да размахва ръце и да танцува като Снупи върху кучешката си колибка. Октомврийският ни уикенд заедно беше прекрасен (като изключим маниакалните ми пориви да я наглеждам на всеки половин час), а по коледните празници беше още по-хубаво. Подчертаното ѝ желание да живее с мен помагаше в съда повече от всичко друго... но бюрократичната машина работеше бавно.

— Може би напролет, Майк — казваше Джон. Напоследък сякаш беше нов човек. Нямахше помен от леко арогантния напорист sameц, който умираше да влезе в битка с господин Компютър. На двадесет и първи юли бе разбрал, че е смъртен и че светът е безсмислено жесток. Човекът, който се бе научил да се ръкува с лявата вместо с дясната ръка, вече нямаше желание да купонясва до пръсване. Ходеше с момиче от Фиби, дъщеря на една от приятелките на майка му. Нямах представа дали връзката е сериозна — „Чичо Джон“, както го наричаше Ки, е много потаен в това отношение — но когато един млад мъж се среща по собствено желание с дъщерята на приятелка на майка си, работата обикновено е сериозна.

„Може би напролет.“ Повтаряше тази мантра през цялата есен и в началото на зимата.

— Къде сгреших? — попитах го веднъж точно след Деня на благодарността и поредното отлагане.

— Не си сгрешил. Делата за осиновяване винаги се проточват, а когато осиновителят не е женен, нещата се влошават още повече. — И Джон направи циничен жест: взе да пъха и да вади левия си показалец в свитите на колелце пръсти на другата ръка.

— Но това е отявлена полова дискриминация.

— А-ха, само че обикновено е оправдана. Сърди се на всички извратени тъпанари, на които им е скимнало, че имат право да смъкнат гащичките на едно дете; вини бюрокрацията, ако щеш; по дяволите, ядосвай се на боса нова, танцът на любовта. Процесът е бавен, но накрая ще спечелиш. Нямах досие, Кира повтаря „Искам да живея при Майк“ на всеки срещнат съдия и социален работник, имаш достатъчно

средства да водиш дела, независимо колко увъртат и с колко формуляри те засипват... но най-вече, приятелче, имаш мен.

Имах и нещо друго — думите, които Ки ми пошепна, когато спрях да си почина на стълбите. И дума не бях обелил пред Джон, а това бе едно от малкото неща, които премълчах и пред Франк.

— Мати каза, че сега съм твоето малко човече — пошепна тя. — Мати каза, че ти ще се грижиш за мен.

Опитвах се — доколкото ми позволяваха проклетите ленивци от социалните грижи — но търпението ми започваше да се изчерпва.

Франк взе бутилката и я наклони към мен. Поклатих глава. Ки искаше да прави снежен човек и не исках на сутринта да се събудя с главоболие.

— Франк, до каква степен ми вярваш?

Той наля уиски в чашата си, помълча известно време, като се взираше в масата. Когато отново ме погледна, широко се усмихваше. Толкова ми заприлича на Джо, че страшно се натъжих. А когато заговори, нарочно подсили ирландския акцент.

— Естествено аз съм полупиян ирландец, който току-що е чул най-призрачната коледна история на света. Вярвам на всичко, глупаво магаре такова.

Аз се разсмях и той също. Бяхме пийнали, но се смеехме тихичко, за да не събудим никого.

— На всичко вярвам — повтори Франк. — Защото Джо е вярвала. И заради нея. — Той кимна към стълбите, за да разбере за коя „нея“ става дума. — За пръв път виждам такова момиченце. Ужасно е сладко, но има нещо в очите му. Отначало мислех, че страда, задето е загубило майка си по такъв жесток начин, но не е това. Има нещо друго, нали?

— Да.

— И у теб го има.

Спомних си за крещящото... „нещо“, крето Джо съумя да удържи, докато аз заливах изгнилия брезент със сода каустик. Чужденеца, кактр го нарече тя. Не успях добре да го разгледам, но сигурно така е много по-добре.

— Майк, какво ти е? — тревожно прпита Франк. — Защо трепериш.

— Нищо ми няма. Наистина.

— Как е сега в къщата? — Продължавах да живея в „Сара Лафс“. Отлагах до началото на ноември, когато най-сетне обявих къщата в Дери за продан.

— Тихо.

— Съвсем тихо ли?

Кимнах, но това не беше съвсем вярно. Няколко пъти ре събуждах с усещането, което споменах веднъж — сякаш в леглото при мен има някой. Но не е опасен. Няколко пъти усещах (или така ми се струваше) уханието на парфюм „Ред“. А понякога, дори когато не духа вятър, хлопката на Бънтър тихо иззвънява. Сякаш някоя самотна душа ми казва „здравей“.

Франк погледна часовника, после почти извинително промълви:

— Имам още няколко въпроса, може ли?

— Няма да сме истински мъже, ако не можем да изкараме една безсънна нощ. Давай.

— Какво обясни на полицията?

— Не се наложи да давам обяснения. Футман беше разказал достатъчно — дотолкова, че да удовлетвори Норис Риджуик. Казал, че двамата с Осгуд — Осгуд беше лакей на Девор — нападнали Мати, защото Девор ги заплашил с отмъщение, ако не му се подчинят. Сред вещите на стареца в „Уорингтън“ щатските ченгета открили копие от бланка за превод на два милиона долара по сметка в банка, намираща се на Каймановите острови. На квитанцията стояло името Рандолф Футман. Рандолф е второто име на Джордж. Понастоящем госпрдин Футман обитава затвора Шоушенк.

— А Рожет?

— Уитмор е моминското име на майка й, но Рожет е била татковото момиче. През 1996 година лекарите установили, че тя страда от левкемия. При хора на нейната възраст — беше на петдесет и седем, когато почина — заболяването, общо взето, е фатално, но са я подлагали на химиотерапия. Затова носеше перука.

— Защо се е опитала да убие Кира? Не разбирам. Ако ТИ си премахнал властта на Сара Тидуел над нашия земен свят, като си унищожил костите й, проклятието трябва да е... защо ме гледаш така?

— Ако познаваше Девор, щеше да ме разбереш. Преди да замине за слънчева Калифорния, този човек е подпалил градчето. Когато й дръпнах перуката, я помислих за него и реших, че някак са успели да

се разменят. После си казах: „О, не, това е самата тя, самата Рожет, но ѝ е опадала косата.“

— Бил си прав. Оплешивяла е от химиотерапията.

— Има и още нещо. Вече зная за призраците много повече от преди, Франк. Може би най-важно е онова, което виждаш и си помисляш в първия миг... обикновено то се оказва вярно. През онзи този ден бе той, Девор. Беше се върнал. Сигурен съм. Накрая вече не ставаше дума за Сара, нито за него. Дори не ставаше дума за Кира. На края ставаше дума единствено за шейната на Скутър Лариби.

Замълчахме. За няколко секунди настана такава тишина, че сякаш чувах как къщата диша. Случва се, нали знаете. Ако наистина се заслушате.

— Има още нещо, което научих.

— Божичко — най-сетне промълви той. — Какво още?

— Не мисля, че Девор се е върнал от Калифорния, за да убие Мати — отбелязах. — Първоначалният замисъл не е бил такъв.

— А какъв тогава? Да се запознае с внучката си ли? Или да изкупи греховете си.

— Не, за Бога. Още не си разбрал що за човек бе той.

— Ами кажи ми тогава.

— Беше чудовище с човешки образ. Върнал се е да купи Кира, но Мати не я продаваше. После Сара го е завладяла и е започнал да крои планове да убие Ки. Подозирам, че Сара никога не е имала толкова послушен лакей.

— Колко души е убила?

— Не зная със сигурност. И не мисля, че искам да узная. Ако съдим по бележките на Джо и изрезките от вестниците, бих казал, че е имало още четири... „поръчани“ убийства да ги наречем... в годините между 1901 и 1998. Все деца, чиито имена започват с К, все близки родственици на мъжете, които са причинили смъртта ѝ.

— Мили Боже!

— Господ няма нищо общо, струва ми се... но тя ги е накарала да си платят.

— Мъчно ти е за нея, нали?

— Да. Бих я разкъсал на парчета, ако посмее и с пръст да докосне Ки, но разбира се, че ми е мъчно за нея. Била е изнасилена и

убита. Детето ѝ е било удавено пред очите ѝ, докато е умирала, повалена на земята. На теб не ти ли става мъчно за нея?

— Донякъде. Знаеш ли кое е било другото момче, онова, което плаче? То ли е, дете е починало от отравяне на кръвта?

— Бележките на Джо се отнасят предимно за него — оттам е тръгнала. Ройс Мерил е знаел историята. Плачещото момче е Редж Тидуел Младши. Става ясно, че през септември 1901-ва, когато Червените шапки изнасят последния си концерт в Касъл Каунти, почти всички в ТР вече знаят, че Сара и момченцето ѝ са били убити, и почти всички имат доста ясна представа чие е пъкленото дело.

Почти през целия месец август Редж Тидуел е „обсаждал“ областния шериф Нимаѝа Банерман. Отначало се е надявал да ги открият живи — настоявал е да започне издирване — после е искал да намерят поне труповете им, накрая се е примирил и е търсел убиеца... защото щом е приел мисълта, че са мъртви, изобщо не се усъмнил, че са били убити.

Отначало Банерман му съчувствал. Отначало като че всички му съчувствали. Жителите на ТР се отнасяли дружелюбно към чернокожите заселници — точно това най-много вбесявало Джаред — ето защо фаталната грешка на Сън Тидуел е донякъде оправдана.

— Каква грешка?

„Ами заблудил се е, че раят се намира на Марс — помислих си. — Сигурно в ТР са се чувствали като в рая, докато Сара и Кито са тръгнали на разходка и повече не са се върнали. Сигурно им се е струвало, че най-сетне са намерили място, където могат да живеят спокойно, въпреки че са чернокожи.“

— Решил е, че щом са ги третирали като най-нормални хора, когато всичко е било наред, ще продължат да се отнасят човешки с тях и когато всичко се обърка. Но жителите на ТР се съюзили срещу тях. Били възмутени от стореното от Джаред и протежетата му, но когато трябва да избираш между своите и чуждите...

— Заставаш зад своите и тайно переш кирливите си ризи — измърмори Франк И изпи чашата до дъно.

— Именно. Но по времето, когато са свирили на панаира, малката им комуна край езерото вече започвала да се разпада — зная тези неща само от записките на Джо, нали разбираш — в нито една история на града и дума не се споменава за тези събития.

После започнали открито да ги преследват — така казал Ройс на Джо. С всеки изминал ден ставало все по-страшно, но Сън Тидуел не давал да се издума за напускане на градчето, докато не открие какво се е случило със сестра му и племенника му. Очевидно е задържал кръвните родственици, дори след като останалите са тръгнали да търсят по-гостоприемни места.

Сетне някой заложил капана. На около километър и половина източно от така наречената ливада на Тидуел имало горска полянка — по средата ѝ бил забит огромен кръст, издялан от бреза. Джо имаше снимка в студиото. Там чернокожите се събирали на богослужение, след като им забранили да стъпват в местната църква. Момчето често отивало на полянката да се моли или просто да размишлява. Много хора в града знаели за този му обичай. Някой заложил капан на горската пътечка, по която момчето обикновено минавало, като го замаскирал с листа и борови иглички.

— Господи! — Франк изглеждаше така, сякаш всеки момент ще повърне.

— Сигурно не е било работа на Джаред Девор или на неговите дървари — след убийствата не са искали да имат нищо общо с хората на Сън и Сара и странели от тях. Може би дори не са били и приятели на дървосекачите. По онова време вече нямали много приятели. Все пак кореняците не можели да се примирят, че чернилките не си знаят мястото, че си пъхат носа където не трябва и че не разбират от дума. И така някой заложил капана. Не мисля, че са искали да убият момчето, а да го осакатят така, че до края на живота си да ходи с патерица.

Така или иначе замисълът се оказал успешен. Момчето попаднало в капана... и доста време не успели да го намерят. Болката сигурно е била умопомрачителна. Последвало е отравяне на кръвта, което е предизвикало смъртта на момчето. Сън се отказал. Трябвало да мисли за другите си деца и за хората, които останали с него. Стегнали си багажа и заминали. Преселили се в Северна Каролина, където и до ден-дневен живеят мнозина техни наследници. А по време на големите пожари през 1933-та, дело на младия Макс Девор, дървените им къщички изгорели до основи.

— Как не са открили трупите на Сара и на сина ѝ? — недоумяваше Франк. — Ясно ми е, че онази миризма на гнилоч, която си усетил, е била въображаема. Но по онова време със сигурност се е

долавяла... толкова много хора са минавали по тази така наречена Улица, как не са се усъмнили?

— Девор и съюзниците му не са погребали мъртъвците на мястото, където открих костите им. Сигурно са завлекли телата навътре в гората — вероятно там, където сега е северното крило на „Сара Лафс“. Покрили са ги с клони и същата нощ са се върнали за тях. Трябва да е било същата нощ — ако ги бяха оставили по-дълго, щяха да привлекат всички горски хищници. Занесли са ги другаде, пъхнали ги в брезентов чувал и ги погребали. Джо не е разбрала къде точно, но аз подозирам, че е било в Бауи Ридж, където са секли дърва почти през цялото лято. Бауи Ридж и до ден-дневен е доста затънтено място. Така или иначе са ги заровили някъде, защо не и там?

— Тогава как... защо...

— Дрейпър Фини не е бил единственият, измъчван от призраци — всички са се терзаели. Буквално от призраци. С изключение на Джаред Девор, предполагам. Живял още десет години и бил в цветущо здраве. Но момчетата страдали от безсъние, пиели много, непрекъснато се биели, вдигали свади... настръхвали само като чуели за Червените шапки...

— С други думи гузен негонен бяга — отбеляза Франк.

— Да. Потискало ги е и отношението на съгражданите им, които престанали да разговарят с тях. После Дрейпър Фини загинал в каменоломната (според мен се е самоубил) и на приятелчетата на Джаред хрумнала идея. Налегнала ги като настинка. Само дето било по-скоро като непреодолим вътрешен импулс. Решили, че ако изровят мъртъвците и ги погребат на мястото, където са ги убили, всичко ще тръгне по старому.

— Джаред съгласил ли се е?

— Според записките на Джо те вече не припарвали до него. В края на есента на 1902 година препогребали торбата с кости (без помощта на Джаред Девор) на мястото, откъдето най-накрая я изрових аз.

— Сара ги е накарала, нали? Искала е да се върне там, откъдето ще може да им въздейства.

— Не само на тях, но и на целия град. И Джо е смятала така. Страхувала се е от влиянието ѝ и след като е направила страховити открития, повече не пожелала да стъпи в къщата. Особено когато вече е

подозирала, че е бременна. Когато предложих още нероденото ни дете да се казва Киа, сигурно страшно се е изплашила! А аз изобщо не съм забелязал.

— Сара е смятала, че може да те накара да убиеш Кира, ако Девор излезе от играта, преди да свърши работата — бил е стар и с разклатено здраве. Джо е рискувала, предполагайки, че вместо да я убиеш, ще я спасиш. Така е, нали?

— Да.

— И се е оказала права.

— Нямах да се справя сам. От нощта, когато сънувах как Сара пее, Джо неотлъчно ме следваше. Сара не успя да я прогони.

— Сестра ми не се предаваше лесно — съгласи се Франк и избърса сълзите си. — Какво знаеш за прапалеля ти? Онази, която се е омъжила за Остър?

— Бриджет Нунан Остър. Брайди, както са я наричали приятелите ѝ. Разпитах мама, но тя се кълне, че нищо не знае и че Джо никога не я е питала за Брайди, но подозирам, че ме лъже. Младата жена определено е била черната овца на семейството — познах по тона на майка ми. Нямам представа как се е запознала с Бентън Остър. Да предположим, че е гостувал на приятели в Праутс Нек и е започнал да я задиря на някой пикник край морето. Напълно е възможно. Случило се е през 1884-та. Тогава била на осемнадесет, а той — на двадесет и три. Оженили се по бързата процедура. Хари, който удавил Кито Тидуел, се родил шест месеца по-късно.

— Значи е бил едва на седемнадесет години, когато се е случило всичко това — пресметна Франк. — Боже мили!

— По това време майка му вече била религиозна фанатичка. Една от причините за деянието на Хари е бил страхът му от реакцията ѝ, ако някога разбере какво е сторил на Сара. Имаш ли други въпроси, Франк? Защото очите ми вече се затварят.

Няколко секунди той мълча — вече започвах да си мисля, че ще престане да ме разпитва, ала той проговори:

— Още два въпроса — имаш ли нещо против?

— Като че ли вече е прекалено късно да отстъпвам. Питай.

— Онази сянка, за която говореше. Чужденеца. Някак ме тревожи.

Не отвърнах. И мен ме безпокоеше.

— Мислиш ли, че е възможно някога да се върне?

— Винаги се завръща. Може да ти прозвучи високопарно, но Чужденеца се връща за всекиго от нас, нали? Защото всички сме торби с кости. А Чужденеца... Франк, Чужденеца иска съдържанието на торбата.

Той претегли думите ми, после погълна остатъка от скоча на един дъх.

— Нали имаше още един въпрос?

— Да — отвърна. — Започна ли отново да пишеш?

Няколко минути по-късно се качих на горния етаж, нагледах Ки, измих си зъбите, отново надникнах в стаята на детето и си легнах. През прозореца виждах отблясъците на бледата луна върху снега.

Започна ли отново да пишеш?

Не. С изключение на едно доста обширно есе на тема „Как прекарах лятната отпуска“, което след някоя и друга година може да покажа на Кира, не съм написал и ред. Зная, че Харолд Облоуски нервнич и вероятно рано или късно ще трябва да му се обадя и да му кажа онова, което той вече подозира: че машината, която толкова време работеше безотказно, е спряла. Не е повредена — спомените написах на един дъх, без да ми прилошее и металните обръчи да стегнат гърдите ми — но въпреки това двигателят е спрял. В резервоара има гориво, свещите не са замърсени и акумулаторът е зареден, но двигателят, който задействаше притока на думи в съзнанието ми, отказва да работи. Покрил съм машината с платнище. Беше ми служила вярно, нали разбирате, и не искам да потъне в прах.

До известна степен това има връзка с начина, по който си отиде Мати. През есента ми хрумна, че най-малко в две от книгите си съм описвал подобна смърт, а популярната проза е пълна с още купища примери. Сигнали сте до морална дилема и не знаете как да я разрешите: главният герой изпитва непреодолимо сексуално влечение към много по-млада от него жена. Фасулска работа, приятели писатели. На помощ идва убийството. Когато работата се запече, време е да се появи човекът с пистолета. Мисля, че го е казал Реймънд Чандлър. Това е изпитаното оръжие на писателя.

Убийството е най-голямата перверзия, убийството е крайната степен на „прави каквото пожелаеш“. Разбрах, че дори измислените

убийства трябва да се приемат насериозно. Мисля, че го осъзнах през лятото, докато Мати умираше в ръцете ми. Половината ѝ череп беше отнесен от куршума, ала напускайки този свят, тя продължаваше да вика дъщеря си. Повдига ми се, като си помисля, че съм описал толкова ужасяваща сцена само за да изляза от задънената улица, в която писателите често попадат.

Помня как казах на Ки, че е най-добре да не пази писма от любовниците си — тогава си помислих, но не го изрекох гласно, че призраците им може да се върнат и да те преследват. Мен и без друго ме преследват призраци... но не желая да се измъчвам доброволно — когато затворих книгата със сънищата, го направих съвсем съзнателно. Сигурно съм можел да заляя и тях със сода каустик, но се въздържах от подобно деяние.

Видях неща, които никога не съм очаквал да видя, и изпитах чувства, които не съм подозирал, че ще изпитам — не на последно място чувствата, които изпитах и още изпитвам към Кира. Сега тя е моето малко човече, аз съм нейното голямо човече и това е най-важното. Всичко останало няма значение.

Самият Томас Харди, който бил казал, че в сравнение с най-безличното човешко същество на земята дори най-майсторски описаният литературен герой е само торба с кости, престанал да пише романи, след като завършил „Невзрачният Джуд“, макар да е бил в апогея на славата си. През следващите двадесет години се посветил на поезията, а когато го питали защо е изоставил белетристиката, отвърщал, че не разбира защо си е губил времето с романи — стрували му се толкова глупави и безпредметни. Разбирам точно какво е искал да каже. През времето, което ми остава до мига, когато Чужденеца ще се върне за мен, сигурно ме очакват други дела — дела, които са много по-важни от тези сенки. Мисля, че още мога да подрънквам веригите зад паравана в Къщата на духовете, но не изпитвам никакъв интерес към това занимание. Призраците са изгубили своето обаяние за мен. Ще ми се да мисля, че Мати си спомня за Бартълби от новелата на Мелвил.

Захвърлих перото. Напоследък предпочитам да не пиша.

Мейн, 25 май 1997 — 6 февруари 1998 г.

---

[1] Известна песен на Луис Армстронг. — Б. пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.